مقدمه

مدحت پاشانك كيفيت نشأتنی بیلمك استیانلر ایچون مقدما بعض ذوات طرفندن مشارالیهك بر قاچ دفعه‌لر ترجمهٔ حالی ترکجه و فرانسزجه قلمه النه‌رق نشر ایدلمش ایسه‌ده بونك بر طاقمی بیك ایكیوز سكسان ایكی و برازی طقسان تاریخلرینه قدر احوال و وقوعاتی مبین اولوب حالبوكه مدحت پاشانك اصل مهم اولان خدماتی و اجرا آتی او تاریخلردن صكره‌كی زمانلردن اولدیغی و خصوصیله طقسان اوچ سنه‌سی سلطان عبدالعزیزك خلعندن طقسان طقوز سنه‌سنه قدر زمان ایچنده‌كی وقوعات عجیبه مشارالیهك صحایف احوالنك اك زیاده اهمیتلی مباحثنی حاوی بولندیغی جهتله كندوسنك مؤخراً طائف قشله‌سنده محبوسیتی و بالطبع مشاغل اموردن خلوتی مدتی اراسنده بونلرك دخی درجیله ترجمهٔ حالنك مكمل اوله‌رق قلمه النمسی برلكده بولنان رفقاسی طرفندن ارزو اولنمش و بناءً علی‌ذلك مشارالیهك تاریخ ولادتی اولان ایكی یوز اوتوز سكز سنه‌سندن طقسان سكز سنه‌سنه قدر آلتمش سنه‌لك احوال و وقوعات و امور دولتده ظهوره كلان خدمات و اجرا آتندن مشارالیهك تخطر ایده‌بیلدیكی شیلر كندو تقریر و افاده‌سی اوزرینه یازیلوب اسمی دخی « **تبصرهٔ عبرت** » تسمیه قلنمشدر

بونده محرر و مسطور اولان قصص و حكایاتدن مشارالیهك بدایت حالنده‌كی حركات و اخلاق و صفاتی هم عصر اوله‌رق كندوسنك احوالنی بیلان والحالة هذه برچوغی حیاتده بولنان ذواتك معلوم و مشهودی اولدیغی مثللو قرق بش سنه مدت بلا فاصله امور دولتده ظهوره كلان

خدماتنك درجاتی دخی میدانده اولان آثاریله ثابت ایدوکندن قنغی ماده‌ده شبهه‌اولنورایسه بالتطبیق حل شبهه اتمك پك قولایدر شو قدرکه بو قدر سنه‌لك آثار و وقوعاتدن هر برینك ایام و شهوریله وکافهٔ تفرعاتیله خاطرده قالمسی ممکن اوله‌مدیغی جهتله بونلر یازیلور ایکن زمان و مکاننده ویاعدد و مقدارنده اشتباه اولنان شیلر ایچون قیود و اوراق محفوظه‌یه مراجعتله تصحیح ایدلمك لازم‌کلور ایسه‌ده مشارالیهك و رفقاسنك مدت محبوسیتلرنده مراجعت اولنه‌جق قیود و اوراق شویله‌طورسون کندولری امور دینیه‌یه دائر اوقویه‌جق کتاب و اوراق سائره‌دن و فامیلیاریله مخابره و مکاتبه‌دن بیله ممنوع اولدقلرینه بناءً اومقوله اشتباه ایدیلان شیلرك تصحیحی ممکن اوله‌میوب بونك ایسه اکثریسی تاریخ و زمانه متعلق اولمسیله نوقت اولسه تصحیحی قابل اولمغین بومثللو ضروریاتدن و برده غایت اذعاجات وتضییقات ایچنده صورت مکتومیتده قلمه النمسی جهتله بالطبع وقوعبولان قصور وخطیئاتدن طولایی مطالعه ایدنلرك عفو و انصافنه مراجعت اولنور

مدحت

مدحت پاشانك اوائل حیاتی

مدحت پاشا روسچقلی حاجی علی افندی زاده قضاتدن الحاج حافظ محمد اشرف افندی نام ذاتك صلبندن بیك ایكی یوز اوتوزسكز سنهٔ هجریه‌سی صفرنده درسعادتده قدمنهادهٔ عالم شهود اولوب ولادتنده تسمیه اولنان اسم و مخلصی احمد شفیقدر. اون یاشنده حفظ قرآن كریم اتمكله اسمنه حافظلق شرف و فضیلتی دخی ضم اولنه‌رق حافظ شفیق تسمیه اولنوردی. قرق طقوز تاریخنده واغا حسین پاشانك ودین والیلكنده پدری ودین نائبی تعیین اولنمغله آنكله و والده‌سیله برلكده ودینه كیدوب اللی تاریخنده ینه انلرله برابر درسعادته عودتنده حافظ شفیق افندی كتابته متعلق مقدماتی تحصیل اتمش بولندیغندن اولوقت خارجیه ناظری مقامنده بولنان رئیس الكتاب عاكف پاشا دلالتیله دیوان همایون قلمنه چراغ اولمش و قلم مذكوره مخصوص اولان دیوانی خطنی آلتی آی ظرفنده تحصیل اتمكله اصول قلم اوزره اولبابده ابراز اهلیت ایدن كتبه‌یه ویرلدیكی كبی افندئ مومی الیهه دخی مدحت مخلصی تسمیه و اعطا قلنمش اولدیغندن و اولوقته قدر بو اسم مخلص اوله‌رق هیچ كسه‌ده بولنمدیغندن بو حافظ شفیق اسمی مقامنه قائم اوله‌رق آنكله تسمیه و یاد اولنمغه باشلامشیدی

اللی بر تاریخنده پدری لوفچه قضاسی نیابتنه تعیین اولنه‌رق اهل بیتی دخی برلكده كتمكله مدحت افندی بالضروره ینه بونلرله برلكده لوفچه‌یه كتمش و ایرتسی سنه ینه برابر اوله‌رق درسعادته عودت اتمش اولدیغنه و علوم عربیه‌نك مقدماتنه اولجه ودین و لوفچه‌ده چالشوب جوامع

شریفه‌ده تحصیل علومه اکتساب قابلیت ایلمش ایدوکنه بناءً هم قلمه دوام ایتمك وهمده عربی و فارسی درسلرینی صره‌سیله اوقویوب تحصیل ایتمك اوزره فاتح جامع شریفنده درسعام طوپرانلی محمد افندی وزغره‌لی شریف افندی وشیخ محمد افندی کبی ذواتك خلقهٔ تدریسیه‌لرینه داخل اوله‌رق نحو ومنطق ومعانی ونقه وحکمته متعلق علوم عربیه‌یی ومشهور کتخدا زاده ومراد ملا شیخی کبی مشاهیردن و سائر ذواتدن دخی فارسی‌یی تحصیله سنه‌لرجه صرف همت ایدوب اگرچه بر آرالق یعنی اللی درت تاریخنده برنجی مکتب اوله‌رق تشکیل اولنان مکتب عرفانیه باب‌عالی اقلامنده وسن تحصیلده بولنان کتبه‌نك کوندرلدیکی صره‌ده مدحت افندی دخی مکتب مذکوره کوندرلمش و بر مدت اورایه دوام اتمش ایسه‌ده مکتبده اوقونان درسلری کندوسی دها اول بتورمش اولدیغندن بالطبع مکتبی ترك ایله ینه جوامع شریفه درسلرینه دوامه باشلامش واللی یدی تاریخنه‌قدر مشهور مثنوی‌خوان‌خواجه حسام‌الدین افندینك درسنده‌دخی حاضر بولنمشدر

بو مدت آره‌سنده مدحت افندی ینه قلمه دوامی ترك اتمیوب اللی آلتی تاریخنده‌مکتوبیٔ صدارت اوطه‌سنه‌نقل اتمکله اوراجه دخی استطاعتی درجه‌سنده بر مقدار بضاعه‌تدارك اتمش‌ایسه‌ده تعیش واداره‌جه‌ضرورت حال کندوبی برجهت‌معاش تدارکنه‌اجبار ایدوب بونك ایسه‌اوتاریخلرده تحصیلی چوق‌زمانلره محتاج اولدیغندن‌طشره مأموریتنی‌بالاختیار اللی‌سکز تاریخنده‌ایکی‌بیك‌بش‌یوز غروش‌معاش‌شهری‌ایله‌شام‌تحریرات کتابتی‌رفاقتنه تعیین اولنه‌رق ایکی بچق سنه قدرزمان‌اوراده و صیدا ایالتی‌خدمتنده قالدقدن صکره درسعادته عودت وآراسی برقاچ آی کچه‌رك آلتمش بر سنه‌سنده سامی بکر پاشانك دیوان کتابتیله قونیه‌یه و آلتمش اوچده ینه مشار الیه ایله‌قسطمونی‌یه عزیمت اتمش وآلتمش‌درتده درسعادته کله‌رك تأهل ایلمشدر

او تاریخلرده رتب دولتـك قیمتی جهتیله کوچ حال ایله اللی طقوز سنه‌سنده خواجه‌لك رتبه‌سنه وبر سنه صكره رتبهٔ رابعه‌یه ومتعاقباً ثالثه‌یه نائل اولوب قسطمونیدن عودتندن صكره کما کان مکتوبی اوطه‌سنه دوام اتمکده ایکن اولوقت مجلس والا معیتنده بولنان مضبطه اوطه‌سی اقلام سائره‌دن زیاده مهم ومعتبر اولمسیله مجلس والا رئیسی بولنان رفعت پاشانك دلالت وصحابتیله آلتمش بشده اوطهٔ مذکوره نقل اتمش و آراسی چوق کچمکسزین اوراده تفیض و تمیز ایدرك آلتمش آلتیده رتبهٔ ثانیه ایله قلم مذکوره ممیز و آلتمش یدیده متمایز رتبه‌سیله سر خلیفه تعیین اولنمشدر

اوصره‌لرده برالشام وحلب وملحقاتی کمرکلری التزامندن طولایی مشهور جزایرلی اوغلی مغردیچ ایله صراف میساق بیننده تحدث ایدن دعوا خارجه سرایت ایدرك کسب اهمیت اتمش و آرا یرده خزینهٔ دولتك اوتوز بیك کیسه قدر اقچه‌سی ایلیشکده قالمش اولدیغندن مدحت افندی هم بوایشك تحقیقنه همده عربستان اردوسی مشیری قبرسلی محمد پاشانك مبالغه ایله روایت اولنان سوء حرکات واجراآتندن طولایی آنك تفتیش احوالنه مأموراوله‌رق کوندرلمشیدی افندئ مومی‌الیه اولوجهله محلنه بالعزیمه آلتی آی قدر زمان ایچنده اکمال مأموریتله خزینه‌نك حال ضیاع وخطرده اولان اقچه‌سنی بیك درتیوز کیسه فضله‌سیله برابر میدانه چیقاروب تحصیل اتدکدن بشقه صراف میساقك بشبیك کیسه قدر سرقت ومکتوماتنی دخی تبین اتدرمش و محمد پاشا حقنده اولان تحقیقاتی دخی مشار الیهك درزی مسئله‌سنده‌کی خطیآتنی مثبت اوله‌رق عزلنی انتاج ایلمش اولدیغندن مدحت افندینك اشبو مأموریتنده کوریلان موفقیتی مقدمهٔ فیض ورفعتی اوله‌رق وکلای دولت طرفندن و خصوصیله صدر اعظم رشید پاشا جانبندن تقدیر اولنمشیدی

آلتمش طقوزده رشید پاشا مرحومك مجلس والا ریاستنه مأموریتنده

مدحت افندينك قابليتنى بالذات اوراده دخى تجربه اتمكله آندن صكره كرك مشار اليهك وكرك عالى پاشا ورشدى پاشا ورفعت پاشا كبى وكلانك منظورى اولوب هر برينك رياستلرنده تشكل ايدن مهم مجلسلرك ضبط واداره ومذاكره سنده منحصراً مدحت افندى بولنه‌رق بواصول برقاچ سنه‌لر بويله جريان اتمش وحتى قريم مسئله‌سنك مقدمه‌سى اوله‌رق خارجيه ناظرى رفعت پاشانك قوناغنده پرنس منچيقوف ايله اولنان مكالمه مجلسلرينك امور تحريريه‌سنه حسب الاصول امدجى اولنلر مأمور اولمق لازم ايكن بوايشده‌ده مدحت افندى بولنمشيدى

شكيب پاشانك رياستنده مجلس والا امور تحريريه‌سى روم ايلى واناطولى اعتباريله ايكى قسمه تفريق اولنديغندن بوتقسيمده مدحت افندى رتبهٔ اولى ايله اناطولى كاتب ثانيسى تعيين اولنه‌رق برمدت بووجهله ايفاى مأموريت اتمكده ايكن يتمش تاريخنده قبرسلى محمد پاشا دفعهٔ بحريه نظارتندن صدارته كلوب عربستان اردوسى مشيرلكندن انفصالنه مدحت افندينك ويرديكى لايحه‌سى سبب اولمش اولمسندن وافندئ مومى اليهك ترقياتنى چكه‌ميان خصماسى دخى برطرفدن حقنده سعايت ايلمسندن ناشى مشار اليه بوصورتله مدحت افندينك لكه‌دار ايديله‌رك چوريدلمسى صورتنى قورمش وبوده كندوسنك مسلك واقتدارندن خارج برايشه مأموريتيله حاصل اولور ظن ايلمش اولديغندن واو آرالق روم ايلينك صاغ واورته قوللرنده وخصوصيله بيوك بالقانك هر جهتنده ظهور ايدن حيدودلق وقطع طريق ماده‌لرى داخلاً وخارجاً پك زياده اهميت آلمش ايدوكندن بونك ايچون قوت وشهرت وشكيمه صاحبى برينك انتخابى لازم ايكن باب عاليدن كمسه‌نك خبرى اولمقسزين مشار اليه بومصلحته مدحت افندينك مأموريتنى وكندويه اجراآت ايچون مأذونيت فوق العاده ويرلمسنى عرض ايدرك اراده‌سنى تحصيل اتمش وبونك حكمتى و لدنياتى معلوم ايسه‌ده عدم قبولى امكانسز كورنمش

اولدیغندن یتمش برسنه‌سی نیسانند‌ه مدحت افندی آلدیغی امره مستنداً ومتوکلاً علی‌الله همان سمت مأموریتنه متوجهاً عزیمت وآلتی آی قدر بالذات طاغلرده وبالقانلرده معیتنده‌کی عسکر ایله صرف وجود وغیرت ایدرك اله کچورمش اولدیغی ایکی یوز سکسان درت نفر اشقیادن اك زیاده جنایت صاحبی اولان درت نفرینی بعدالمحاکمه یدنده‌کی مأذونیت امرینه تطبیقاً اسامیه وجمعه وشمنیده همان بلا استیذان اعدام وسکسان بوقدر نفرینی کورکه قونلق اوزره درسعادته اعزام ایدوب سائرلرینك دخی حقلرنده قانوناً ومصلحةً ترتب ایدن معاملاتی اجرا اتمکله دولتجه مقصد اصلی اولمق ایجاب ایدن امنیت وآسایش تمامیله حاصل اولمش وروم ایلی‌یی تخریب ایدن ودوست ودشمنه وسیلهٔ شکایت اولان شو حیدودلق بلیه‌سنك ازاله‌سنه مدحت افندینك بومأموریتده وقوعبولان حرکات واجراآتنك تأثیراتی اولدیغی تحقق اتمش اولمسنه واوآرالق محمد پاشانك عزلیله یرینه رشید پاشا صدر اعظم اولوب عالی پاشانك دخی خارجیه نظارتنه کلمسنه بناء مدحت افندینك روم ایلندن عودتیله تشبثات واجراآت واقعه‌سنه دائر ویردیکی لایحه اوزرینه باب عالیجه برتعلیمات عمومیه قلمه آلنه‌رق آکا تطبیقاً احکام جزائیه‌نك بلا استیذان اجراسنه مأذون اولمق شرطیله روم ایلینك هر ایالتنه بررئیس معیتنده بر مجلس موقت تعیین اولنمش ومدحت افندی ایچون دخی بالقان ایالتی نامیله برمأموریت تصور وتصمیم ایدیله‌رك اجراسی قوهٔ قریبه‌یه کلمش ایسه‌ده بالقانك منسوب اولدیغی ایالتلرندن تفریقیله تحدیدی خصوصنده ظهوره کلان مشکلات ومتعاقباً وکلاجه وقوعبولان تبدلات حسبیله فعلیاتی وجوده کله‌میه‌رك قالمشدر

مدحت افندی روم ایلی مأموریتندن عودتنی متعاقب وقوعبولان زلزلهٔ عظیمه‌ده الك زیاده خساردیده اولان بروسه اهالیسنه اعانه اتمك وطاغیلان اهالی‌یی تأمین ایلك مأموریتیله رشید پاشا طرفندن بروسه‌یه کوندریله‌رك

بومأموریتی دخی ایفا ایدوب کلدکدنصکره اوآرالق مجلس والانك روم ایلی واناطولی اعتباریله ایکی‌یه منقسم اولان امور تحریریه‌سی کمافی‌السابق برلشمش اولدیغندن بو تشکیل جدید ده مدحت افندی مجلسك ایکنجی کاتبی تعیین اولنمشیدی

رشید پاشا صدارتدن انفصالندن براز صکره‌جه لاجل‌السیاحه مصره کیتمش ویرینه صدراعظم اولان عالی پاشا دخی مسئلهٔ حربیه مصالحه‌سی ایشی ایچون اوروپایه کیدوب صدارت قائممقاملغیله اومقامه ینه قبریسلی محمد پاشا کلمش اولدیغندن مشارالیه بودفعه‌کی مأموریتنده رشید پاشا وعالی پاشا وکامل پاشانك غیوبتندن ومدحت افندینك علیهنده بولنان بعض خصمانك القاآتندن استفاده ایدرك افندئ مومی‌الیهی باب‌عالیدن تبعید ایتمك ایچون مساویسنی تحری‌یه باشلامش وخلاف نظام وقانون برطاقم احوال وحرکات اسنادیله مجالس رسمیه‌ده بیله تشهیرینی التزام ایلمشیدی عزو واسناد اولنان مساوئ احوال اوتاریخده برطاقم سوء استعماله اوغرامش اولان التزام مصلحتی اولوب اکرچه بونك بوراده تفصیلی صدد دن خارج کبی ایسه‌ده انتاج ایلدیکی محاکمه‌نك صورت جریانی وحکمی پك مهم اولمغله ذکری لازم کلدی شویله‌که آلتمش طقوز تاریخنه قدر دولتك مقطوعاً احاله والتزام اولنان اموال عشریه ورسومیه‌سنی مأمورین دولتك دخی درعهده ایده‌بیلملرینه مساغ نظامی وقانونی اولمسیله وکلا ورجال وسائر مأمورین دولتدن برچوق ذواتك رأساً ومشترکاً التزام ایشنه کیردکلری مثللو مدحت افندی دخی اقربا واحباسندن بعض ذوات ایله برقاچ قلم مقاطعه‌یه اشتراك ایتمش ومتعاقباً مسئلهٔ حربیه‌نك ظهوریله اسعارك ترقی ایتمسنه مبنی بوایشدن بعض مرتبه تمتع دخی ایلمش اولدیغندن بوراسی کندویی چکه‌میان بعض اصحاب اغراضك حرص وطمعلرینی تحریك ایتمکله بعض کفتکویه سبب

اولمشیدی آلتمش طقوز سنه‌سندن اعتباراً مأمورینك التزام ایشنه کیرملری دولتجه رسماً منع اولنمقله سائرلری کبی مدحت افندی دخی طبیعی بو امره اتباع اتمشیکن اشبو ممنوعیتدن صوکره مقطوعاً ملتزمنه احاله اولنان درسعادت بالقخانه‌سی مقاطعه‌سنه دخی مدحت افندینك مشترك اولدیغنه دائر قبریسلی پاشایه معلومات ویرلمش اولدیغندن و بو ایسه نظام دولته قارشو برحرکت بولندیغندن مشار الیه بونی وسیله طوته‌رق مدحت افندی حقنده تفوهات واسناداتی چوغالتمش اولمغله اگرچه بومقوله اصلی اولمیان عزویاتك اهمیتی اوله‌مز ایسه‌ده مقام صدارتده بولنان برذاتك بونی بالالتزام مواقع رسمیه‌ده مکرراً تفوه اتمسی واطرافنده بولنان مداهنلرك دخی بو اسناداتی برچوق مبالغات ایله اعلان اتملرینه‌مبنی ایشی بیلان و بیلمیان آدملرك آره‌سنده بوسوزلرك دوران ایلسی مدحت افندینك التزام ایلدیکی مسالکی اقتضاسنجه پك آغیر اولدیغندن افندیء مومی الیه مجلس وکلایه متعدد تقریرلر تقدیمیله محاکمه طلب ایدوب قبریسلی پاشانك ایسه کندویه القا اولنان معلوماته اعتماد قویسی اولدیغندن درسعادتده بولنان عموم وکلای دولت ونظار وامنا مجلس والایه جلب ودعوت اولنه‌رق عظیم برمجلس محاکمه تشکیلیله افندیء مومی الیهك محاکمه‌سی اجرا اولنمشدر

قبریسلی پاشانك وکیللری طرفندن ایراد اولندیغی وجهله محاکمه‌ده ابتدا موضوع بحث اولان مسئله بالقخانه مقاطعه‌سنده‌کی شرکت ماده‌سی اولوب حقیقتی آکلاشلمق اوزره ملتزمنك ومتعهدی اولان صرافك جلبیله افاده‌لری تدقیق والتزام سنداتیله اوراقی معاینه اولندقده بو ایشده ادعا اولنان شرکتك قطعا اصلی اولمدیغی ثابت اولدیغی کبی کرك عموماً التزام ماده‌لرینه متعلق ماده‌لرده وکرك خصوصات سائره‌ده دخی مدحت افندی‌یه موجب سؤال برشی اولمدیغی تبین اتمش اولمغله صدد محاکمه

بورواياتك نرەدن چيقمش وكيملرك خبرى اوزرينه بنا ايدلمش اولديغنك تحقيقنه انتقال ايدرك راويلرى اولديغى خبر ويريلان بعض صرافلر مجلسـه جلب ايله استجواب اولندقده كيميسى تلعثم وتردد ايله انكار ايدرك وكيميسى نه طرفدن طويديغنى تخطر ايده مديكنى سـويليه‌رك حاصلى ايكى كون كافهٔ دوائرك تعطيليله مجلس والاده باجمله وكلا حضورنده اجرا اولنان محاكمه‌ده اسنادات واقعه‌نك مجرد غرضه‌مبنى صرف مفتريات اولديغى تحقق اتمسيله بونك اوزرينه مجلسـه ختام ويرلمك اوزره ايكن قبريسلى پاشانك وكيلى طرفندن بوايش ايچون بر بشقه شاهدها اولديغى ايراد اولنه‌رق ايرتسى كون شاهد اولمق اوزره مجلسه كتوريلان ملتزميندن خالد بك صددك خارجنده اوله‌رق مدحت افندى عليهنده ارتكابه متعلق برطاقم شيلر سويلمك ايسـتديكى حالده مدافعه اولنمسـيله مير مومى اليه برمدت سـكوت اتدكدن صوكره الك صوك جوابنده (واللهى ديديكم شيلرك هيچ برينك اصلى يوقدر بكابويله سويلمككلكمى امر وتعليم ايتديلر اكا بناءً سويلدم) ديه‌رك يالان شهادته كلديكنى مجلسده تقرير واعتراف اتمش اولديغندن وكلاى موجوده اظهـار كمال حيرت وتأسف ايدرك همان چكيلوب مجلس طاغلمش ومومى اليه خالد بك شاهدزور اولمسيله او مجلسده قانوناً جزاسى حكم اولنه‌رق طوغريجه اورادن محبسه كوندرلمشدر

بومحاكمه‌نك صـورت جريانى ونتيجه‌سى بالطبع دقت عامه‌يى جلب اتمسيله مدحت افندينك حال وصفاتى برقاتدها تزكيه ايدرك قدر واشتهارينى آرتيرمش وخصماسنى مغلوب ومحجوب اتمشدر

آراسى چوق كچمكسزين رشيد پاشـا وعالى پاشا وكامل پاشـانك عودتيله اسكى مقاملرينه كلمش اولدقلرندن مدحت افندى اولكندن زياده جمله‌سـنك منظورى اولمشـدر يتمش اوچ تاريخنده مسئلهٔ حربيه‌نك ختاميله امور داخليه‌نك اصلاحات وتنظيماتنك صره‌سى كله‌رك بروقتدنبرو

ايالاتده اولان واليلرك سوء احوال وحركاتى ايشيدلمسيله ابتدا بونلرك تحقيق وتطهيرى اقتضا اتمش اولديغندن حلب طرفنه ازميرلى امين افندى كوندرلديكى مثللو سلستره واليسى ميرزا سعيد پاشانك وودين واليسى معمر پاشانك تحقيق احوالنه دخى رشيد پاشا طرفندن مدحت افندى انتخاب اولنه‌رق كوندرلمش واوآره‌لق طرنوه‌ده بلغارلر طرفندن وقوعبولان حادثه‌نك منع واصلاحى دخى كندويه علاوهٔ مأموريت قلنمشيدى

ميرزا سعيد پاشانك سوء حالى دائره‌سى خلقيله ايالت دفتردارينك ارتكاباتنه اغماض عين اتمسندن عبارت اوله‌رق سائرلرينك ارتكابات وجناياتى لدى المحاكمه تبين اتمش اولديغندن سعيد پاشا اوليجه عزل اولنديغى كبى سائر ذى مدخل اولنلر دخى قانوناً ترتب ايدن احكام جزائيه ايله محكوم اوله‌رق اوراق مقتضيه‌سى تقديم اولنمش وبو ايش بتدكدن صكره مدحت افندى طرنوه‌يه عزيمتله اوراجه ظهور ايدن حادثه‌يى دخى بالسهوله اصلاح ايدرك اورادن ودينه كچمش وودين ايالتجه اولان سوء اداره‌نك منشأ اصليسى معمر پاشانك اوراجه عدم كفايتى جهتيله عدليه وبلغرادجق ولوم قضالرى بلغارلرينك اغفالات وتحريكات اجنبيه‌يه اتباعاً حكومت ودولته مخالفت اتملرى ماده‌سى اولديغى آكلاشيله‌رق حتى عدليه قضاسنده حكومت شويله طورسون اورايه خدمت ومأموريتله برضبطيه نفرى بيله كيده‌مه‌مك حالنه كلمشيكن مدحت افندى بالذات قضاء مذكوره كيدوب وقريه بقريه طولاشوب تأمين افكار اتمسيله حكومت مأمورلرى يرلرينه اعاده اولنه‌رق اصول اداره يكيدن تأسيس اولنمشدر

مدحت افنديك اوروپايه سياحتى واسبابى

مدحت افندى اشبو مأموريتلرينى دخى بووجهله حسن ايفا ايدرك درسعادته عودت اتمش و اوليجه محللرندن كوندريلان اوراق ومضبطه‌لر

مجلس والاده ومجلس وكلاده تصديق ومدحت افندينك حسن خدمت وحركتی تقدیر اولنه‌رق عرض اولنمش اولمسیله بونك مكافاتنه انتظار اولنور ایكن سلستره‌دن منفصل میرزا سعید پاشانك وسلستره قائمقاملغندن عزل ایدیلان ابراهیم پاشانك مابین همایونه خصوصیتلری اولان بعض وكلایه منسوبیتلری جهتیله مدحت افندینك مأموریتی واسطه‌سیله بونلرك وقوع عزلی اوذاتلرك انفعال واغبرارینی جلب ایدرك سلطان عبدالمجید مرحومه تشكی وسعایت اتمش اولدقلرندن مدحت افندینك تحقیقات و اجراآتی مابین همایون جانبندن قبول بیورلمیه‌رق رد اولندقدن صكره بونلرك حكمنی بوزمق ویكیدن اجرای تحقیقات اتمك ایچون رجال دولتدن فخرالدین افندی فوق العاده معاش وخرجراه ایله كوندرلمشدر لكن اشبو مأمور جدیدك مساعیسی مدحت افندینك اجراآت واشعاراتنك حرف واحدینی بیله تغییر ایده‌میه‌رك بوشه چیقمش اولمسیله اولكی اشعاراتنك اوزرینه نه حكم ترتب اتمش ایسه باب عالیجه تمامیله اجرا اولنمش وبوجهتله «الحق یعلو ولا یعلی علیه» ماصدقی یرینی بولمش ایسه‌ده برمنوال محرر ظهور ایدن معاملات مدحت افندینك بعض مرتبه فتورینی مستلزم اوله‌رق اوآرالق رشید پاشانك دخی وفاتی وقوعبولدیغندن مدحت افندی بر مدت آوروپاده سیاحت ایله تنفس اتمك ایچون صدر اعظم جدید عالی پاشا واسطه‌سیله رخصت آله‌رق یتمش درت تاریخنده آوروپایه كیتمشیدی

* دولتمزك بولندیغی موقع ومصلحت اقتضاسنجه امور دولتده بولنانلرك فرانسز لسانی بیلملری الزم وخصوصیله باب عالیده وپولتیقه ایشلرنده بولنانلره كوره شرط اعظم اولوب فقط مدحت افندینك سن تحصیلده بولندیغی زمانلرده بو لزوم عمومك مصدقی اولمدیغندن وتحصیل وتدرس دخی مشكل بولندیغندن بالضروره فرانسزجه تحصیلنه موفق اوله‌میه‌رق

كندوسی اوتوز بش یاشنه كلنجیه قدر اولسـاندن بركلمه بیلمدیكی حالده قریم مسئله‌سندن صكره معاملات دولتده كوریلان وكوندن كونه تزاید ایدن تجربه‌لره كوره مأمورین دولت ایچون مطلقا فرانسز لسانه وقوف ومعلوماتك شدت لزومی تعین اتمش اولمسیله مدحت افندی بونك اوزرینه جبر نفس ایدرك مجلس والاجه مأمور اولدیغی امور تحریریه وسائر مواد تحقیقیه مشاغلی آراسـنده بولسانی دخی ممكن مرتبه اله كتورمش وبوجهتله آوروپا سیاحتی بوتحصیلنك ترقیسنه دخی یاردم ایتمشدر

مدحت افندی آلتی آی قدر زمان ایچنـده پارس ولوندره وویانه وبلچیقا طرفلرینی طولاشه‌رق بوسـیاحتنده آوروپانك آثار مدنیه‌سنی نظر عبرتله كوردكدن وبونلرك طرق واسبابنه دائر ممكن اولدیغی درجه‌ده معلومات آلدقدن صكره درسعادته عودتله یتمش بش سنه‌سی ایچنده مجلس والانك باش كتابته ترقی ایلمشدر

مدحت افندینك رتبهٔ وزارتی ونیش والیلكی

براز زمان صكره قبریسـلی محمد پاشـا ینه صدارته كلمش ایسـه‌ده بودفعه‌كی مأموریتنده آرتق مدحت افندی ایله اوغراشمق طریقنی ترك ایدرك بالعكس تأمین وتلطیفی جهتنی اختیار اتمش وروسیه‌لونك بلغارستان حقنده اولان پولتیقه‌سی اقتضاسنجه اولحوالی مصـالحندن طولایی دولت علیه علیهنده ایقاع ایلدیكی شـكایاتی اوزرینه تحقیق ماده اتمك وآوروپا افكارینی تأمین ایلك ایچون صدراعظم مشارالیه بالذات روسجق وودین ونیش طرفلرینه كیدرك اجراآت واقعه‌سنده برطاقم مأمورلری مؤاخذه وتبدیل ایتدیكی كبی نیش ایالتنه دخی رؤف پاشا زاده عثمان پاشایی تعین اتمش ایسه‌ده اوآرالق نیش بلغارلرینك صربستانه التحاق داعیه‌سـیله خیلیسی صربسـتانه هجرت ایدوب كیروده قالانلر دخی فسـاد نیتنـده

بولندقلری جهتله ایالتك هرطرفی بر حال اختلاله کیرمش اولدیغنــدن قبریسلی پاشا عثمان پاشانك دخی ادارەسندن امین اولەمیوب دها اورالرده ایکن منــاسب ومقتدر بروالی تدارك وانتخــابنه مجبور اولمش ومدحت افندینك اقتداری حقنده کندوسـنك وقوعبولان تجربەسـنه وبودفعه روسجق وودین جهتلرندەکی سیاحتنده مدحت افندینك اولجه ایکی دفعه اورالره مأموریتنده اجرا ایلدیکی وظائف وحرکاتنك تفصـیلاتنه بالذات مطلع اولمســنه مبنی افندیٔ مومیالیهك رتبهٔ وزارتله نیش والیسی تعیین اولنمسنی مابین همایونه وباب عالییه یازمش ومتعــاقباً کندوسی درســعادته عودتله اشبو اشعاراتنك اهمیتنی شــفاهاً دخی تأ کید ایلمش اولدیغندن واکرچه ســلطان عبدالمجید مرحوم یوقاریده ذکر اولندیغی وجهله بر آرالق بعض مقربیننك ســعایتیله مدحت افندییه مغبر اولمش ایســەده صکرەدن اجراآت واقعەسنك اصابتیله صدق خدمتی واقتدار ولیاقتی نزد شاهانەده دخی تحقق ایلدیکندن یتمش یدی سنەسی رجبنده مدحت افندی رتبهٔ وزارتله نیش والیسی تعیین اولنمشدر

بوماده بادیٔ نظرده مدحت افندینك ترقیٔ فیض ورفعتی دیمك ایسەده قبریسلی محمدپاشا طرفندن صدوری ارباب فکر وملاحظه بیننده برطاقم معنالره حمل اولنوب کیمیسی مشارالیهك مدحتپاشا علیهنده سبقت ایدن معاملاتنك حقسز اولدیغنی مؤخراً کندوسی دخی آکلامش اولمسیله هم افکار ناسه قارشو ترضیه اولمق وهمده بر مقتدر والی ادارەسیله نیش ایالتنی بولندیغی حال خطردن قورتارمق نیتیله بواجراآتك محض خیر اولدیغنی سویلیەرك کیمیسی دخی بونك عکسی ومخالفی اولمق اوزره برسوء نیته ذاهب اولوب شویلەکه نیش ایالتی بلغارلرینك افکاری فنا حالده بوزلمش اولمسیله اکرچه مأمورلری تبدیل اولنمش ونیش موقعنه اون طابورقدر عسکر قونیلەرق صربستانه قارشو حدود ایالت دخی بر قاچ بیك نفرات موظفه ایله احاطه

شرکتك فیطون وعادی عربه اوله‌رق اوچیوز بو قدر عربه‌سی وبش یوز
رأسدن زیاده موجود بارکیری و روسجق وطرنوی و غبرووه شوسه
یوللری اوزرنده برخیلی ابنیه‌سی اولوب اك اشاغی قیمتله جمله‌سنك بدلی
اون بیك لیرادن زیاده تقدیر وتخمین اولنمشدر اشبو شرکتك کرك
یولجیلرك آیاب و ذهابی وکرك پوسته‌لرك نقلی خصوصنده بخش ایلدیکی
منفعت وسهولتك درجاتی جمله‌نك مسلمی اولدیغی مثللو قواعد واصولی
و اداره‌سی و احوال سائره‌سی دخی ایکی یوز یتمش ماده‌یی حاوی تعلیمات
مفصله مطبوعه‌سنده مندرجدر

آلتنجیسی اصلاحخانه‌لردر که مقدمجه برنجی دفعه اوله‌رق نیشده احداث
اولنان اصلاحخانه‌نك دها مکمللی اولمق اوزره روسجق وصوفیه‌ده دخی
مسلم وغیرمسلم بیکس و یتیم اطفالك جمیله‌بر بر اصلاحخانه یاپیلوب چوجقلرك
تعلیم و تربیه‌سنی و تحصیل ایده‌جکلری صنعتلرینی و قواعد حرکتلرینی
معرف اولمق اوزره بر نظامنامه یاپلش وطونه غزته‌سی نامیله ابتدا طونه
ولایتنده احداث اولنان ولایت غزته‌سنك وحکومت واهالیجه اقتضا ایدن
سائر مطبوعاتك طبعی ضمننده منتظم ماکنه‌لر جلبیله برده مطبعه یاپیلوب
روسجق اصلاحخانه اطفالنك تعلم ایتدکلری ترزیلك و قوندره‌جیلق
وشرکت عربه فابریقه‌سنده عربه یاپیجیسی کبی صنعتلردن بشقه چوجقلردن
بر طاقمی دخی مطبعه‌یه آلنه‌رق مرتبلك و لیطوغرافیاجیلق صنعتلرنده
یتشدیرلمش وصوفیه اصلاحخانه‌سنك چوقه فابریقه‌سی اولمغه صلاحیتی
بولندیغندن اوراسیچون دخی ویانه‌دن مخصوص ماکنه‌لر واوسته‌لر جلبیله
اطفال موجوده‌دن اکثریسی ایکی سنه ظرفنده معلمه محتاج اولمیه‌جق
درجه‌ده تحصیل صنعت ایلمشدر

اشبو اوچ محلده اولان اصلاحخانه‌لرك هر برنده موجود اولان
اطفالك عددی یوز اللی نفردن ایکی یوز اللی نفر درجه‌سنده اولوب مصارف

دائمه‌لرینه قارشولق اولمق اوزره نیش اصلاحخانه‌سیچون تدارك وتخصیص قلنان ایراد سنوی ایکی یوز بیك غروش راده‌سنده اولدیغی حالده روسجق اصلاحخانه‌سی مرکز ولایتده بولنمسیله واردات تدارکنده دها سهولت اولمسندن و وارنه تیمور یولنك انشاآتی صره‌سنده هزارغراد و ایشقلر استاسیونلری جوارنده اصلاحخانه حسابنه اوله‌رق ایکی یوز بیك غروش صرفیله یاپیلان کارکیر زخیره انبارلرینك سنوی یوز بیك غروشه ایجار ایدلمسی کبی بعض وسائل نافعه تصادف ایلمسندن ناشی روسجق اصلاحخانه‌سنك ایراد سنویسی اوچیوز بیك غروشی تجاوز ایلمش اولمغله مؤخراً برقز اصلاحخانه‌سی دخی علاوه قلنمش وفقط صوفیه اصلاحخانه‌سنك وارداتی یعنی ایراد معینی حد لایقنه بالغ اوله‌مامش ایسه‌ده فابریقه‌ده سنوی اوتوز بیك مترو قدرقبا چوقه اعمال اولنوب خیلی تمتع براقدیغی جهتله اوراسنك دخی اشبو تمتعاتی جبر نقصان اتمشدر

یدنجیسی چرکس وتاتار مهاجرلرینك اسکانی مسئله‌سیدر ولایتك تشکلندن اول ورود ایدن مهاجریندن نیش ایالتنه کوندریلنلرك اوراده مناسب قریه‌لر تشکیلیله اسکانلری اجرا اولندیغی مثللو سلستره وودین ایالتلرینه کلنلر دخی اولوقت اسکان مأموری بولنان نصرت پاشا معرفتیله قریه‌لر احداث اوله‌رق یرلشدیرلمش اولدیغندن اسکان مصلحتنجه یاپیله‌جق شی قالمامش ایسه‌ده ولایت داخلنده موجود صنوف مهاجرینك ذکور واناث عددی اوچیوز اللی بیك نفوسه واروب بونلرك ایچنده عملدن ساقط اختیار وخسته وارامل واصلاحخانه‌لره النه‌میه‌جق یاشده صغار اطفال اولمسیله بونلر انفاق واعاشه‌یه محتاج اولدیغی کبی جانب میریدن یاپلمش اولان قریه‌لرده جامع و مکتب کبی شیلر یاپلمق وخواجه و امام قونیلوب توظیف ایدلمك دخی الزم اولدیغنه ومهاجر طاقمی ورودلرندن اعتباراً اون سنه مدت عشردن معاف ومستثنا اولوب مدت معافیتك برقاچ سنه‌سی

کچمش اولدیغی حالده اگرچه ایچلرندن زراعته باشلیانلر اقل قلیل ایسه‌ده بونلرك رضـالریله محصوللرندن عشره مقابل برمقدار شی النورایسه هم کندولرینه عائداولان احتیاجات آنکله‌ایفا قلنمش وهمده‌عشر خصوصندن طولایی اهالیٔ قدیمه‌ایله بینلرنده اولان قاریشقلق برطرف اولمش‌اوله‌جغنه بناءً مهـاجرلرك علما وامراسی معرفتیله بورالری کندولره آکلادیلوب افرادی ارضا قلندقدن صکره اولوقت ارکان حرب ضـابطانندن اولوب مهاجر مصالحی مأموریتیله روسـجقده بولناق شاکر بك که شـمدی مشیراندن شاکر پاشـادر انك تحت ریاستنده براداره قومیسیونی تشکیل اولنه‌رق اشبو اداره معرفتیله مهاجر اعشاری طوپلانمش وبونك مقداری صحتی اوزره خاطرده قالمامش ایسه‌ده علی‌التخمین ایلك سنه‌سی سکزاون یوك غروش مقداری اولوب انجق برنجی درجه‌ده اولان احتیاجاته کافی اوله‌بیلدیکندن بونك قارشولق اتخاذیله عجزهٔ ذکور ونسواندن وصبیاندن محتاج اعانه اولنلره یومیه‌لر تخصیص اولنه‌رق وبراز قریه‌لره مکتب وجامع یاپیله‌رق برنجی سنه‌سی بووجهله کچمش وایکنجی سـنه عشرك مقداری تزاید اتمسیله یومیه تزیید اولندقدن وسائر قریه‌لره عموماً مکتبلر یاپیلوب خواجه‌لر تعیین قلندقدن بشقه ولایتده اصحاب خیرات وحسناتك اعانه‌سیله تأسیس اولنان یدی عدد خسته‌خانه‌دن روسجق وطولجی وپلونه وصوفیه خسته‌خانه‌لرنده اولان‌خسته‌لرك اکثریسی مهاجریندن واصلاحخانه‌لرده‌کی اطفالك برطاقمی دخی بونلردن اولمغله مهاجر حاصلات اعشاریه‌سـندن بونلره دخی اعانه اولنمشدر

چرکسلرك احوالی دوزلمکه باشـلامش ایسه‌ده اکثر بکلرك تحت اسارتلرنده ذکور واناث برچوق اسیرلری اولوب بونلرك ایچلرنده قرقر اللیشر یاشـنده اختیارلری بولندیغی حالده او مقوله‌لرك اولاد و احفاد وعياللرينك اسیر اولدقلری ادعا قلنمقده وبوایسه هم‌اصول دولتك وهمده

انصاف وانسانيتك خارجنده اولديغندن امرا ورؤساسی جلب اولنه‌رق بورالری آکلادلدقدن صکره نهایت اسیر دینلانلردن سکز اون یاشلرینه قدر اولان کوچك چوجقلرك کندو طرفلرندن صاتلملرینه مسامحه واغماض اولنمق اوزره بیوکلرینك آزاد اولنمسی تکلیف اولنمش ایسه‌ده قبول اتمدکلری واقناع وارضالری قابل اولمدیغی جهتله مسن واختیارلرینك حکومت طرفندن آزادیله عتقنامه‌لری اللرینه ویریله‌رك آنك اوزرینه سکز اون یاشندن بیوك اولنلرینك مکاتبه‌سنه بالضروره اظهار رضا وموافقت اتدکلرندن اومقوله‌لر سن وحاللرینه کوره کیمیسی ایکی اوچ وکیمیسی درت وبش سنه دها متبوعلری خدمتلرنده قالمق وبعده حر اولمق اوزره سنداته ربط اولنوب شو ایشه دخی بو صورتله نهایت ویرلمش واشته طونه ولایتی داخلنه اسکان اولنان مهاجرلرك معلوم ومشهور اولان حسن اداره‌لری ورفاه حاللری اجراآت مشروحه ثمره‌سی بولنمشدر

سکزنجیسی حکومت دائره‌لرینك وحبسخانه‌لرك تنظیماتی اولوب شویله‌که اصول ولایت اقتضاسنجه متصرفلر وقائمقاملر ونائبلر ایله اداره ودعاوی مجلسلری برمحلده بولنمق لازم کلدیکی حالده برچوق قضالرك حکومته مخصوص بنالری بوکا صالح وقابل اولمیوب خصوصیله حبسخانه‌لر ولایتك هیئت منتظمه‌سیله متناسب اولمیان اویغونسز برحالده اولدیغنه‌ودین محبسی ایسه روم ایلی قطعه‌سنده‌کی ارباب جنایت ایچون مرکز حبسخانه‌سی بولندیغنه بناءً روسجقده مجدداً انشا اولنان متصرفلق دائره‌سی صره‌سنده مرکز ولایت ایچون منتظم برمحبس یاپلدیغی کبی ودینده دخی اوروپا حبسخانه‌لرینه معادل غایت جسیم برمحبس دائره‌سی انشا ایتدیرلمش وهرقضاده ایجابنه کوره یکیدن دوائر حکومت یاپلمش واکثر دائره‌لرك ابنیه‌سیله مفروشات وتزییناتنك مصارفی قصبه‌لرده اولان تجار وسائر ذی اقتدار اصحاب ثروت طرفلرندن بالافتخار تسویه وایفا قلنمشدر

بیوك بالقانده اورخانیه دینلان قضا سکسان خانه‌لی وصوموبجی نامیله برقریه ایکن مناسبت موقعیه‌سی جهتیله ولایتك تأسیسندن صکره اوراسی برقضا مرکزی اولمق اوزره تشکیل واسمی اورخانیه تسمیه اولندیغی کبی طوتره‌قان قریه‌سی دخی کذلك مستقل قضا مرکزی اتخاذ قلنمش اولمغله اشبو ایکی کوی آز وقت ایچنده بر قصبه هیئتنده کسب وسعت ومعموریت ایلمشدر

طقوزنجیسی دوائر بلدیه‌در مقدما درسعادتده یاپیلان التنجی دائره‌دن بشقه ممالك محروسه‌نك هیچ برطرفنده دائرهٔ بلدیه اولمیوب حالبوکه مملکتلرك انتظام حال وهیئتی بونلرك وجودینه موقوف اولدیغندن بند آتیده الغا اولندیغی بیان اولنان واردات رسومیه‌دن ضررسزجه اولنلری مملکتك تنظیماتنه براغیله‌رق هرقصبه‌ده بر دائرهٔ بلدیه تشکیلیله درون قصباتده بولنان سوقاقلرك تنظیف وتوسیعی وقالدیرملرك تنظیم وتسویه‌سی وارزاق وحوایجك محافظهٔ اوزان واسعاری کبی خصوصات والحاصل قصبه‌لرك انتظامنجه کافهٔ احتیاجات بودائره‌لره حواله قلنمش واولبابده یاپیلان تعلیماته تطبیقاً فعلیاتی بالاجرا هرمحلده آز چوق آثاری کورلمشدر

بلده‌لرك انتظام وضابطه‌سیچون الك لزوملی اولان وسائلك بریده پولیس صنفی ایسه‌ده اولوقت بونام ایله مأمور وخدمه استخدامنه بعض افکار مانع اولدیغندن آنك مقامنه مفتش نامنده برصنف احداث اولنه‌رق واولبابده یاپیلان تعلیمات مخصوصه‌سنده کوستردیکی وجهله بونلر صنوف ودرجاته تقسیم ایله وظیفه وخدمتلری تعیین قلنه‌رق حاصلی قصبه‌لرك پولیس خدمت ومأموریتی دخی بونلره کوردیرلمشدر

بورایه‌قدر بیان اولنان مواد متنوعه‌نك وبونلره متفرع ایشلرك تنظیم وتسویه‌سی آراسنده برطرفدن دخی ولایتك امورمالیه‌سی دفتردار ادیب افندینك انضمام همت وغیرتیله قلمه آلنان نظامنامه‌ده تعریف وتفصیل

اولندیغی وجهله یکیدن بر قاعدهٔ مضبوطه ومنتظمه تحتنه قونیلوب اول باول محاسبات عمومیه اسکی وچوروك شیلردن تطهیر اولنمق ایچون قابل تحصیل اولمیان برطاقم بقایای عتیقه دفترلردن چیقارلمش وواردات رسومیه ایچنده مظالمدن معدود اولان بر خیلی واردات تنزیل والغـا ایدلمش واولوقت اموال ویرکو تحریر املاك قاعده‌سی اوزرینه اولمدیغندن موجود اولان ویرکو ضم وتنزیل ایدلیه‌رك یکونی دائره‌سنده وافرادی بیننده تعدیل وتسـویه قلنمغله برابر تحصیل اموال میریه ماده‌سی ضبطیه اداره‌سندن آلنه‌رق بونك ایچون بر تحصیلدار صنفی احداث اولنمش وبونلرك وظائفی حقنده دخی آیروجه یاپیلان تعلیمات مخصوصه‌سنده محرر اولدیغی وجهله ویرکو وبدل عسکری واعشـار وارداتنك کانون ثانی ایچنده آرقه‌سی آلنمق اوزره تحصیلاتی تقـاسیطه ربط اولنمش و تسلیماتی ایچون افراد اهالی یدنده یعنی بورجلرینی اوده‌مش اولنلرك حفظنده قالمق ومختارلرك وقبضماللرك حیله وفسادلرینی دافع اولمق اوزره بهری بشر وبرر غروشلق برنوع مطبوع بیلتلر ایجاد قلنمش اولمسیله بومضبوطیت وامنیتك وخلقجه علی العموم حاصل اولان ثروت وممنونیتك ثمره ونشانه‌سی اولمق اوزره اموال میریه بقایا قالمیه‌رق تمامیله وقت وزماننده تحصیل اولنمغه باشلامش وحتی سکسـان ایکی سنه‌سی کافهٔ اموالی سنه‌سی ایچنده تحصیل اولنوب سنهٔ آتیه‌یه بر اقچه دور ایدلمامش اولمسیله بونك هیچ بر وقتده وبریرده امثالی اولمدیغی حالده طونه ولایتنده وقوعی جمله‌یه باعث تعجب وحیرت اولمشدر

ایشته بو اصـول واجراآت ایله خزینهٔ دولتك واردات وعائداتی اساساً صاغلندیرلمش وتحصیلی تسهیل ایدلمش اولدیغی مثللو اهالیجه ثروت ومعموریت آرتدقجه واردات خزینه‌نك مقداری دخی فوق العـاده تزاید اتمشدر

شویله‌که ولایتك بدایت تشکیلنده مالیه نظارتندن ویریلان والحالة هذه محفوظ بولنان دفترده مفرداتیله کوسترلدیکی وجهله ولایتی ترکیب ایدن سلستره وودین ونیش ایالتلرینك ولایت اصولندن اول کمرك وطوز ودخان رسوماتندن ماعدا کافهٔ وارداتی ایکیوز یکرمی التی بیك بوقدر کیسه‌دن عبارت اولمغله آنك اوزرینه ولایتك تنظیماتی اقتضاسنجه برطاقم واردات رسومیه لغو وتنزیل اولنمش وبوندن ماعدا آوستریادن رعی ایچون هرسنه دوبریجه اووه‌سنه کلان کلیتلو موقان اغنامنك ورودی منع ایدلمسیله بوندن آلنان رسومات دخی طبیعی تنزل اتمش وصواد نامیله سنه بسنه التزامه ویریلان میری چایرلرینك دخی اکثریسنه چرکسلر اسکان ایدلمکله وارداته محل قالمامش اولدیغی ومقرر اولان ویرکو واعشار ورسوماته یکیدن هیچ براقچه ضم وعلاوه وقوعبولمدیغی حالده مجرد ترقیات طبیعیه ثمره‌سی اوله‌رق ولایتك سکسان ایکی سنه‌سی وارداتی اوچیوز بیك کیسه وسکسان اوچ سنه‌سی اوچیوز الالی بیك کیسه راده‌سنه چیقوب ایرتسی سنه صبری پاشانك مدتی اولان سکسان درت سنه‌سنده اوچیوز یتمش بیك کیسه‌یه وارمشدرکه آلتون حسابیله برمیلیون سکزیوزاللی بیك لیرا دیمك اولور

مصارف جهتنه کلنجه ولایتك کافهٔ مأمورلری مکمل اولمغله برابر ضبطیه نفراتنه وارنجه‌یه قدر جمله‌سنك معاشلری مستوفی ودولغون اولمسیله بدایت تشکیلده مصارفك سابقندن التی بیك کیسه فضله‌سی کورنمش ایسه‌ده واردات جهتنده آنك یکرمی قاتی نسبتنده ظهور ایدن ضمائم وترقیات وولایتجه وقوعبولان بوقدر اجراآت مجرد کافی معاشلرله قوللانیلان اهل ومقتدر مأمورلرك معاونت واستقامت وغیرتلری ثمره‌سی اولدیغی حالده درسعادتجه مصارفات خزینه‌نك تعدیل وتصرفنی مأمور معاشلرینك تنقیص وتنزیلی خصوصنده ظن ایدن بعض وکلانك نظرنده طونه‌ولایتی مأمورلرینك مصارفی

استکثار اولنمقدن خالی اولمدیغندن و بوملاحظه ایله ولایت معاونلکی و بعده
اجنبی مدیرلکی کبی مأموریتلر الغا ایدلدیکندن بالضروره بومقصده توفیق
حرکت ایچون ولایتجه سائر خصوصلرده دخی بعض تعدیلات اجراسیله
مصارفك یکونی سابقی درجه‌سنه تنزل ایتمش و مدحت پاشادن صکره
مأمورینك معاشلری یاری یاری‌یه تنزیل قلنه‌رق طبیعی سوء استعمالات
میدان آلمسیله وارداتك مقداری دخی سنه بسنه تنزل و تدنی ایدرك
ضمائم واقعه‌نك قسم کلیسی محو وضایع اولدقدن بشقه اشاغیده بیان اولنه‌جغی
وجهله اشبو سوء استعمالات الك بیوك محاذیر و مخاطراته سبب و داعی اولمشدر

یوقاریده تعداد اولنان افعال و آثار تنظیمیه‌نك ثمراتی اوله‌رق افراد
اهالی نائل اولدقلری امنیت و راحت و حریتك لذتنی آله‌رق طرف طرف
اسباب تجارت توسع ایتمش و امور فلاحت و زراعتی تسهیل ایچون اوروپادن
اوراق و خرمان ماکنه‌لری کبی ادوات جلب اوله‌رق روسجق جوارنده
برده نمونه چفتلکی یاپلمسیله زراعت خصوصنده هرکسده بکیدن بر شوق
وغیرت کلمش والحاصل طونه ولایتنك ایکی سنه ایچنده اکتساب ایلدیکی
حال انتظام هر طرفده شهرت بولمش وکافهٔ اجراآت باب عالیجه تقدیر
اوله‌رق ولایت اصولنك یعنی طونه‌ده تجربه اولنان نظامات وقواعدك
ایالات سائره‌یه دخی تعمیمنه قرار ویرلمش وبناءً علیه طونه ولایتنده
بدایت تشکیلندنبرو نه اجراآت اولمش و نه قدر نظامات وتعلیمات یاپلمش ایسه
برر صورتلرینك وتعریفنامه‌لرینك باب عالی‌یه ارسالی اراده بیورلمش
اولمغله جمله‌سی مکتوبیٔ ولایت رفعت افندی که شمدی وزرادن رفعت
پاشادر آنك همت واقدامیله جمع اوله‌رق تقدیم قلنمش و درسعادتجه طبع
اولنوب مندرجاتنه تطبیق حرکت اولنمق ایچون نسخه‌لری بالجمله ولایاته
کوندرلمش اولدیغی مثللو احکامی نظامات دولت صره‌سنده دستور العمل
اولمق اوزره مجموعهٔ دستوره دخی عینیله درج اولنمشدر

اکثر ولایاتده اشبو اصول وقاعده‌لرك برطاقی اجرا اولنمش ایسه‌ده ادرنه وسلانیك و ازمیر کبی معمور وزنکین محللردن ماعدا ولایاتك استعداد وقابلیتلری طونه‌یه مقیس اولمدیغی جهتله چوغی دوام ایده‌میه‌رك بوزلمش وفقط بعض ولایتلرده منافع صندقلری بر درجه‌یه قدر تأسس ایدوب حتی ازمیر ولایتی منافع صندقلرینك طقسان یدی سنه‌سنده سرمایه‌سنك ایکیوز بیك لیرایه وارمش اولدیغی کورولمشدر

طونه ولایتی تأسیسات جدیده اقتضاسنجه یدی سنجاق وقرق سکز قضا و اون بش قدر ناحیه‌یه منقسم اولوب سنجاقلرك متصرفلری صبری پاشا وراسم پاشا وعبدالرحمن پاشا کبی عفیف ومقتدر ذوات اولدیغی مثللو قضا قائممقاملری وناحیه مدیرلری دخی بالتجربه استقامتلری متحقق اولان آدملردن انتخاب ایدلمش وامور شرعیه مأمورلرینك دخی مدت موقته‌لری فسخ ایله اك زیاده اهل ومقتدر اولان نائبلر دائمی صورتله ابقا اولنمش وبوجهتله استقامت فعل وحرکتلرندن امین اولان مأمورلر مأموریتلرندن دخی امین بولنمش اولدیغندن وبونکله برابر معاشلرك دخی کفایتی جهتیله کیمسه‌نك بشقه برشیده کوزی اولمدیغندن بیوك وکوچك کافهٔ مأمورین ولایت برفامیلیا اعضاسی کبی اتحاد ایدرك خالصانه وحمیتکارانه چالشدقلری حسبیله آچیلان طریق ترقی کوندن کونه توسع اتمش و داخل ولایتده قطع طریق وغصب اموال ماده‌سی کلیاً بتوب وعادی قتل وسرقت کبی افعال جنائیه دخی ارقه‌سی کسلمك درجه‌سنده آزالوب امنیت عمومیه کمالیله حاصل اولمش وهله رشوت و ارتکابك لقردیسی بیله اونودلمش ایدوکنه و مسلم وغیر مسلم سکنهٔ ولایت بوحالی کوردکجه و کندولره عائد اولان فوائد مادیه ومعنویه‌نك درجاتنی حس ایلدکجه آنلره دخی برشوق وغیرت کله‌رك جمله‌سی ممنون ومسرور اولدیغنه بناءً آرتق روسلرك بالقان پولتیقه‌سیله دولتی اتهام اتمك و دنیانك وباخصوص اوروپانك نظر

دقت و نفرتنی جلب ایلمك ایچون اون بش سنه‌دنبرو ایقاع ایلدکلری شکایات و تحریکاتك قوتی قالمامشدی لکن روسیه دولتنك پولتیقه‌سی اقتضاسنجه اسلاو ملتنی اویاندیرمق و بلغارلری کلیاتیله برلشدیرمك ایچون روسیه‌ده اولان اسلاو جمعیتلری معاونت نقدیه‌ایله بهرسنه بلغار چوجقلرندن بر چوق کنجلری تحصیل علوم و فنون وسیله‌سیله روسیه‌یه جلب اتدکلرندن بونلر اوراده درسلرینی آلوب عودت اتدکدن صکره کندولره هم افکار اولان کنج طاقملرینی اضلاله ساعی اولملریله اکرچه بوحالك مضرت عظیمه‌سی معلوم ایسه‌ده تحصیل علوم و فنون ایچون ممالك اجنبیه‌یه کیتمك ایستیانلرك منع عزیمتلری ممکن اولەمیه‌جغنه وسکنهٔ ولایتك قسم اعظمی اولان بلغارلر ایچون دولت طرفندن یاپلمش ویاخود اعانهٔ دولت ایله تأسیس اولنمش برمکتب اولمیوب اکرچه اسلام ایچون موجود صبیان مکتبلری بر درجه‌یه قدر اصلاح ایدلمش وهر قصبه‌ده برر رشدیه مکتبی موجود بولنمش ایسه‌ده بونلر دخی اسلام ایچون کافی اولمدیغنه بناءً اسلام وخرستیان چوجقلری امور مذهبیه‌لرینی بشقه بشقه برنجی درجه‌ده اولان کندو مکتبلرنده اوقویوب اوکرندکدن صکره ایکیسی برلشوب معارف وفنون لازمه‌یی برلکده تحصیل اتمك وآرتق بلغار چوجقلرینك ممالك اجنبیه‌یه کیتملرینه حاجت ووسیله قالمامق اوزره مرکز ولایتده بر مکتب سلطانی ویدی سنجاغك مرکزلرنده برر مکتب اعدادیهٔ ملکیه تأسیس اولنمسی و بعض قضالرده تسهیل ایچون شعبه‌لر یاپلمسی و ترکجه و فرانسزجه تدریس اتمك اوزره معلملر جلب ایدلمسی صورتنه بعض ارباب وقوف ومعلومات ایله بالمذاکره قرار ویریله‌رك مفصل لایحه‌لری قلمه آلنمش وبونك محتاج اولدیغی سنوی اللی بیك لیرا قدر مصرفدن نصفی مقداری ولایتك فضلهٔ وارداتندن اولمق اوزره طرف دولت علیه‌دن احسان بیورلدیغی حالده نصف دیکرینك اهالی

ولايت جانبندن تسويه‌سنه مجلس عمومئ ولايتده موافقت اولنمش اولمغله لايحهٔ مذكوره باب عاليه عرض اولنمشيدى

روسيه ايلچيسنك انتريقه‌لرى

بو ايشلره بر طرفدن بو وجهله چالشيله طورسون ديكر طرفدن ولايتك تأسيسات وتنظيماتى وكوندن كونه ترقياتى روسلرك روسيه‌ده اولان اسلاو قوميته‌لرينك افكار وتصميماتنه طوقنديغى جهتله درسعادتده بولنان روسيه ايلچيسى اينياتيف بتون بتون طونه ولايتنه حصر نظر دقت ايدوب شو تنظيمات وشو تشبثاتى اخلال اتمك ايچون هردرلو انتريقه‌دن واحداث اراجيفدن خالى اولمديغى مثللو كندوسى خيلى وقت درسعادتده بولنوب هرايشى آكلامش ومابين همايونجه اسماع اولنه‌جق شيلرى اوكرنمش اولديغندن اورايه راجع اولان القاآتنده دخى مدحت پاشا ممالك محروسهٔ شاهانه‌نك اصول وقانونى خلافنه بر طريقه كيتمكده اولديغندن يقين وقتده طونه ولايتى مصر كبى امتياز آلتنه كيره‌جكدر وطوتيلان قاعده دخى پادشاهك استقلالنه طوقنه‌جق مجلس مبعوثان مقدمه‌سيدر ديه‌رك بو سوزلرى مرحوم سلطان عبدالعزيزه اسماع ايدوب اكرچه خاقان مرحوم بو لقرديلرك نصل منبعدن چيقديغنى ونه‌نيتدن منبعث اولديغنى بيلديكى جهتله اهميت ويرمامش ايسه‌ده جنرال اينياتيفك افكارينه خادم اولان واسطه‌لر مدحت پاشانك ياپديغنى بوزمق ايچون چالشدقلرندن واوصره‌ده مركز ولايتده تجمع ايدن مجلس عمومى اعضاسنه دائر طونه غزته‌سنه بالتصادف يازلمش اولان بر بندده اعضاى مجلس دينه‌جك يرده نصلسه مبعوث وكيللر تعبير ايدلمش اولمسيله بوماده دخى چكينلان وبلكه قورقيلان ودشمنلرطرفندن ايقاع ايديلان اوهامى تأييدايلديكندن معارف خصوصنه دائر برمنوال محرر عرض اولنان لايحه قبول اولنميه‌رق رد اولنمش

وباب عالیدن کلان جوابده احوال‌خزینه‌نك بومصرفه مساعد اولمدیغی
بیان قلنمش اولمغله تصورات مشروحه کیرو قالمشدر

بلغار اختلالی

بلغارستان دینلان محللرده بولنان مسلم وغیر مسلم عموم اهالینك
برمنوال محرر نائل اولدقلری رفاه وسعادت حال جهتیله یوقاریده بیان
اولنان اسلاو جمعیتلرینك وبونلرك شعبه‌لری اوله‌رق کشنوده وبکرشده
اولان قومیته‌لرك بلغارلر حقنده اولکی کبی وسائط ایله وتحریکات معنویه
ایله اجرا اتدکلری افساداتك تأثیری اوله‌مدیغندن سکسان اوچ سنه‌سی
موسم صیفنده داخل ولایته مسلح اشقیا فرقه‌لری سوقیله بلغارلری جبراً
عصیانه تشویق واغوا اتمك تشبثنده اولدقلری مدحت پاشا طرفندن خبر
آلنوب اولوقت صدراعظم بولنان عالی پاشایه یازمشیدی

کلان جوابده باب عالینك استخبارات ومسموعاتی دخی بوصورتله
اولدیغندن همان تدابیر مقتضیه‌یه تشبث اولنه‌رق اومقوله اشقیا ظهورنده
ضرب وتدمیر ایدلمسی امر اولنمغله مدحت پاشا کیفیتی مکتوم طوته‌رق
عسکرجه ترتیبات لازمه قرارلشدقدن صکره نه‌طرفدن وقنغی نقطه‌دن خبر
کله‌جکنه انتظار اتمکده‌ایکن سکسان‌اوچ سنهٔ رومیه‌سی شهرمایس اوائلنده
زشتویدن ظهور ایدن برتلغرافنامه‌ده « دون کیجه افلاق طرفندن
زشتوینك اوست طرفنه برقاچ فرقه مسلح اشقیا کچوب وزشتوی بلغار
کنجلرندن برجمعیت جسیمه‌ایله برلشوب صباحلین قوزی اوتلاتمق ایچون
قصبه خارجنه چیقمش اولان بش نفر اسلام چوجقلرینی فجیع برصورتله
تلف اتدکدن‌صکره طرنوی‌یه طوغری کتمشلردر » دیو محرر ایدی

مدحت پاشا همان اوساعتده ایکی بلوك عسکر آله‌رق وبالتصادف
اوآره‌لق اسلیم اوزرنده بولنان برواپوره بنه‌رك زشتوی‌یه وصولنده

اسلام وخرستیان اهالینك جمله‌سنی بر دهشت ووحشت حالنده بولمش اولوب آنجق اصل ایش ایلروده اولدیغندن وتلغرافله طرنوی وسلوی وغیروه‌دن آلنان معلوماته کوره اشقیای مرقومه‌نك عددی زشتویدن قاتیلان بلغارلرله برابر یوز سکسان ایکییوز نفردن عبارت اولدیغی حالده اولجه اتدکلری مخابره اوزرینه اطراف قصبه‌لرده اولان بلغار کنجلری دخی اثنای راهده بونلره التحاق ایدرك وکتدکجه جمعیتلری تکثر وتجسم ایلیه‌رك نیتلری غیروه‌یه کتمك واورادن بالقانی طوتمق صورتی ایسه‌ده غیروه‌نك اوست طرفنده اولان واولکی اختلاللرده مجمع اشقیا اتخاذ قلنان قاپینوه وابلانوه مناسترلرینه اولجه مدحت پاشا طرفندن دردر بلوك عسکر قونلمش وطرنویده دخی ایکی طابور عسکر بولنمش اولدیغنه مبنی اشقیای مرقومه او طرفی سوکدیره‌میه‌رك الك بیوك جمعیتی سلوی قضاسنده واقع طوسه بالقانه کیرمش ودرحال طرنویجه تدابیر سریعه‌یه تشبث اولنه‌رق اقتضا ایدن جهتلرك عسکر واهالی ایله احاطه‌ایدلمش اولدیغی آکلاشلمشدر

اشقیانك زشتویده سکزر اونر یاشنده معصوم اسلام چوجقلرینی برمنوال محرر غدارانه وظالمانه بر صورتله تلف اتملری اوراجه اهل اسلام ایله خرستیان بیننده برقالق چیقارمق واسلامی خرستیان علیهنه اغضاب اتمکله مسلمانلر خرستیانلری قیره‌یورلر دیدیرمك ایچون قومیته‌لر تعلیماتیله یاپلمش برحرکت وحشیانه‌اولدیغندن بوبابده اقتضا ایدنلره مواعظ ونصایح اجراسیله‌برابر روسجقدن کتوریلان عسکر محافظهٔ مملکت‌ایچون اوراده براغلدقدن وبرده مأمورین ولایت وعسکر ایچرو طرفلرده بواختلال غائله‌سیله مشغول ایکن طونه نك نقاط سائره سندن برطاقم اشیا فرقه‌لری دها کچوریله‌جکی اولجه آلنان معلومات جمله‌سندن اوله‌رق بونلك ایچون ودین وروسجق وطوطجیده بولنان عسکردن سواحله موقت قره‌غوللر اقامه اولنمق اوزره اولجه محللری ترتیب وتعیین قلنمش

وقوماندانلرینه معلومات ویرلمش اولمغله بونك دخی اولوجهله اجرای فعلیاتیچون همان اوکون اوامر لازمه‌یی اعطا ایتدکدن صکره مدحت پاشا سیر سریع ایله طرنوی‌یه یتیشمیشدی

اشقیانك طونه‌دن بروطرفه کچمسی هنوز ایکی کون اولمشیکن اسلمیه وقازغان وطوریان وایوراجه کبی اوچ بش کونلك محللردن برطاقم مسلح بلغارلر اونریکرمیشر نفر برلکده اولدیغی وبرطاقمنری سواری بولندیغی حالده طرنوی وسلوی حوالیسنه یایلمش واوغرادقلری کویلری دهشت وهیجانه دوشورمش اولدقلرندن اهل قرادن اسلام طاقمی خرستیانلردن احترازاً جامعلره وخرستیانلر اسلامدن خوف ایله کلیسالره تحصن اتملریله بوآرالق ایکی ملتدن بر طاقم ادبسز واویغونسز اشخاص وخصوصیله قبطی کروهی بوحالی فرصت عد ایدرك وسلاحلنه‌رق غصب وغارت اموال ایچون اللرندن کلان فنالغی اجرایه تصدی ایلدکلرینه و اصل اشقیانك طوسه بالقانده اولان جمعیتی برکون اول کوزلجه صارلمش اولمسیله آنلرك تصل اولسه اخذ وتدمیری مقرر ایسه‌ده حادثه‌نك اك زیاده سقط ومخاطره‌لی جهتی طاغیلان و اطرافه یاییلان بلغارلرك القاآتندن ظهوره کلان بومقوله فنالقلر اولدیغنه بناءً بوجهته پك زیاده اهمیت ویریله‌رك ابتدا سلاح طاشیمق قطعیاً وموقةً منع اولنمغله برابر یبانجی ومسلح اشخاصی طوپلامق وجامع وکلیسالرده قپانمش اولان اهل قرایی تأمین اتمك وبواختلالی فرصت عد ایدرك اویغونسز حرکاته قالقشمش اولان اشخاصی طوتمق اوزره هر طرفه عساکر نظامیه وضبطیه‌دن قوللر سوق اولنوب اوقبیلدن پك چوق اشخاص طوتلمغله طرنویده حبس اولنمشیدی

طوسه بالقانده اولان اشقیا ایله عسکر واهالی بیننده مضاربه ومصادمه اوزایوب طرفیندن ایچه مقتول ومجروح وقوعبولدقدن صکره کرك اوجمعیتدن وکرك اطرافه طاغلمش اولان سائر اشقیادن طوتیلانی

دخی اوصره‌ده کلکه باشلدیغندن بونلرك محاکمه‌سی ایچون طرنویده آلتیسی اسلام و آلتیسی بلغار اولمق اوزره اون ایکی نفر معتبران اهالیدن مرکب برمحاکمه مجلسی یاپلمش وروسیجقده بولنان قونسلوسلرك بعضیسی بالذات وبعضلرینك طرفلرندن قنچلاریه‌لری بالوکاله محاکمه‌ده بولنمق اوزره طرنوی‌یه کلمش اوللریله آنلرده حاضر اولدقلری حالده اشقیانك محاکمه‌لری بالاجرا چونکه فصل دعوانك ومحاکمه‌نك اویله اوزون اوزون تفصیله محتاج محلی اولمیوب اصل موجب جنایت اولان احوال برطاقم اشخاصك ممالك اجنبیه‌دن قالقوب ممالك عثمانیه اهالیسندن برنوع خلقی دولته قارشو عصیانه ویکدیکری علیهنده مقاتله‌یه دعوت واجبار ایچون مسلحاً حرکت اتمك واوزرلرینه کیدن عساکر دولته سلاح آتمق خصوصندن عبارت اوله‌رق قول وفعللری بو احوالی معززیاده مصدق اولمغین اجرا اولنان محاکمه‌لری اوزرینه قانون جزایه تطبیقاً مجلسجه اعداملرینه حکم اولنانلرك مضبطه‌لری یاپلدقجه همان صلب ایله جزالری اجرا و یرلی بلغارلردن بونلره جبخانه کوتورمك وغلاغوزلق اتمك مثللو وسائر درلو معاونتده ایکنجی درجه‌ده متهم اولنلر دخی کذلك یاپیلان حکم مضبطه‌لری موجبنجه برطرفدن پرانغه‌یه وکورکه قونلمق اوزره ودینه اعزام واسرا قلنور و اجراآت واقعه‌نك یومیه عدد وکیفیتی باب عالی‌یه بیلدیریله‌رك عالی پاشا طرفندن تقدیر وتبریکی حاوی جوابلری آلنور ایدی محاکمات واجراآت ماده‌لری بووجهله غایت سرعت و دقتله برصورت منتظمه‌ده جریان اتمکده ایسه‌ده فقط دیکرطاقك یعنی اشقیایه التحاق اتمك اوزره اطراف وجواردن کلمش اولدقلری حالده برلشمکده وفعلاً اجرای شقاوت اتمکه وقت قالمیه‌رق طوتیلان بلغارلر ایله برمنوال محرر بوقاریشیقلقدن استفاده ایله یغما کرلکه قالقشمش اولان کروهك عددی پك زیاده‌لشوب توقیف اولندقلری محللر بونلری

استیعاب اتمدیکندن بوطاقمدن اسم وشخصلری معلوم اولان ویاخود حالاً
وصفةً معذور بولنانلرك اللرندن سلاحلری آلنه‌رق وهر برینه اجرای
نصیحت ایدیله‌رك قصبه وقریه‌لرینه اعاده قلندقدن وفعلاً جنایت ایله متهم
اولنلر بالتفریق آیروجه توقیف اولندقدنصکره بلغار واسلام وقبطی
کروهندن واراذل اشخاصدن قریه‌لرده غارت ویغمایه واهالیٔ قرایی
تخویفه کیرشمش اولان سرسری مقوله‌لرینه قرق اللیشر دکنکدن یوزر
دکنکه‌قدر ضرب اولنه‌رق وهر بری کفالته ربط ایدیله‌رك صالیویرلمش
وزشتویده بش نفر اسلام چوجقلرینی بالذات قتل واعدام اتمش اولان
اشخاص طوسه بالقانده‌کی اشقیا ایچنده اولدیغی حالده بر قاچی معرکه‌ده
تپه‌لنه‌رك ایکیسی حیاً طوتلمش وبونلر اشقیایه قاتیلان زشتوی بلغارلرندن
بولنمش اولدیغندن محاکمه‌ده اعدامترینه حکم اولندقدنصکره جزالری
زشتویده اجرا قلنمق اوزره مرقوملر وکذلك رؤسای اشقیادن اولوب
اعدام جزاسیله محکوم اولدقلری حالده مصادمه‌ده یاره‌لنمش اولنلر
خسته‌خانه‌ده بولندقلرندن جریحه‌لری کسب التیام ایدنجیه قدر اومقوله‌لر
توقیف اولنمشلردر

بوحال اختلال آراسنده عجیب وغریب بر وقعه ظهور ایدوب شویله‌که
طرنوینك بالقان جهتنده واقع بیروه اهالیسندن بر بلغار زوجه‌سیله
ترلاسنده ایشلر ایکن ایکیسی بردن قتل وذبح ایدلمش اولمغله شوجنایتك
حسب الظاهر اسلام طرفندن وقوعی ظن قوی ایله ملحوظ ایسه‌ده
اوطرفلرده اسلام اهالی اولمدیغندن ویومیه مدحت پاشا طرفندن اعلانات
وتفتیش واحضاره متعلق خدمات ایله ضبطیه نفراتی وسائره کوندرلدیکندن
اشبو قتلك وقوعی کونی ناحیهٔ مذکوره‌یه کیتمش اولان مأمورین وضبطیه
نفراتی بولدیریلوب احتیاطاً توقیف اولنمش ومادّه‌نك سائر صورتله دخی
تحقیقاتنه پك زیاده اهمیتله ابتدار قلنمشیدی

مقتوللرك جسدلری ترلادن قالدیریلور ایکن بونلری ذبح اتمش اولان قلیجك باچینی برینك نعشی آلتنده بولنوب کتورلمش ولدی المعاینه عساکر نظامیه وضبطیه سواریسنده بولنان بکلك قلیج باچغی اولدیغی آکلاشلمش اولمغله درحال ایکی صنف عسکری یوقلمه ایتدیرلدکده جمله قلنجلرك باچقلری تمام و یرنده اولدیغی کبی حقلرنده اولنان ظن وشبهه یه مبنی توقیف اولنان ضبطیه لرك واز جمله اك زیاده محل سوء ظن وتهمت اولان ضبطیه محمد چاوشك قلیجلری دخی نقصانسز ایسه ده اشبو محمد چاوشك قتل کونی مأموریتله اوطرفه کیتدیکی وسرخوش کورلدیکی وبومقوله سوء حرکاتك کندوسندن صدوری ملحوظ ایدوکی اولنان تدقیقاتدن آکلاشیلوب فقط مقتوللر قلیج ایله کسیلمش وظهورایدن باچق بوایشده استعمال اولنان قلیجك اجزاسندن بولنمش اولدیغی حالده محمد چاوشده اولان قلیجك نقصانسز اولمسی باعث تردد اولوب کندوسی ایسه بویله برفعلك صدورینی قطعیاً انکار اتمشیدی

نهایت ایدیلان تدقیقات جمله سندن اوله رق سلاح تعمیر ایدن تفنکجی اصنافی جلب ایله ایچلرندن بریسی محمد چاوشك قلیجنده اولان باچق ضایع اولمش اولدیغندن برباچق یاپمق اوزره قلیجنی اوکی اوغلیله کندویه کوندرمش واوده دکاننده موجود پراکنده ادوات ایچنده براسکی باچق بوله رق طاقمش اولدیغنی تقریر وچاوش مرقومك اوغلی دخی مرقومك افاده سنی تصدیق ایلدیکندن وبونك اوزرینه محمد چاوشك دخی انکاره مجالی قالمیه رق سرخوشلق حالیله بلغار قاریسنك عرضنه تسلط ایدرایکن زوجی اوزرینه کلمکله ایکیسنی بردن قلیج ایله کسوب اعدام ایلدیکنی اعتراف ایتدیکندن مرقوم محمدچاوش همان اوکون قاعدهٔ عسکریه یه تطبیقاً قورشونه طوتیلوب اعدام اولنمشدر

حادثه نك اك زیاده شدتی اوچ کون قدر اولوب بومدت ایچنده معرکه

ومصادمه‌لرده بالمقابله تلف اولان‌لردن ماعدا یومیه سکزر اون‌نفر محکومینك صلب واعدام و بر اوقدرینك کورك وپرانغه جزالریله مجازات اولنمسی وبرطرفدن مسلم وغیر مسلم تفریق ایدلمیه‌رك ساعی بالفساد اولان اراذل اشخاصك میدانده ضرب وتنکیل قلنمسی واك صکره محمد چاوشك دخی برمنوال محرر مجازاتیله اجرای عدالت ایدلمسی عبرت مؤثره‌یی موجب اوله‌رق اثر اختلال وفساد اوچ‌درت کون ظرفنده مندفع وبرطرف اولمش وبالقانك نیش وصوفیه جهتنده‌کی بلغارلر مستثنا اوله‌رق آنلردن ماعدا یرلرده وفلبه واسلمیه طرفلرنده برچوق قصبه‌لر وکویلر اولجه عصیانه حاضرلنمش ایکن بو اجراآت جمله‌سنه دهشت وعبرت ویرمش اولدیغندن دفعةً هرطرفه بر سکونت کلمش وبونك اوزرینه مدحت پاشا بر هفته‌قدر دها طرنوده قاله‌رق وسائل امنیت وآسایشی اکمال ایتدکدنصکره زشتوی‌یه کلمشدر

اشقیانك قارشو طرفدن فریغ وفخور زشتوی‌یه کچمسی و اورادن برچوق اشخاصك بونلرله برلشمسی واهل عصیانی تسلیح اتمك ایچون زشتوی جوارنده مناستره کتیرلمش اسلحه جمع وادخار ایدلمسی زشتوی بلغارلرینك معلوماتیله اولدیغنده شبهه یوغیسه‌ده بدایت امرده کچن اشقیا ایچرولره طوغری ایلرولمش ایکن وهرطرف قارشمش اولدیغی حالده برده زشتویده بونك اسباب ومبادیسنی تحری ایله اوصره‌ده اوراده دخی بر مشغولیت چیقارمق موافق مصلحت کورنمدیکندن یالکز محافظه ایچون بر مقدار عسکر براقیله‌رق ایجابی مسئله‌نك ختامنه تعلیق ایدلمشیدی

بودفعه صره‌سی کلمش اولدیغندن بش نفر صبیلرك قاتللری اوراده صلب واعدام اولندقدنصکره زشتویجه فساد واختلالده ذی‌مدخل اولنلر بالتحقیق میدانه چیقاریلوب طرنویدن بقیهٔ اشقیا اوله‌رق کتوریلان وزشتویده دخی یرلی واجنبی وپاپاس کروهندن اشقیایه مادی ومعنوی

معاونتلری تیین اتمسندن طولانی اخذ اولنان سکسان درت نفر اشخاص مختلفه‌یی مدحت پاشا زشتویدن راکب اولدیغی واپوره آله‌رق حزیران اوائلنده روسجغه عودت اتمشدر

اشخاص مرقومه‌نك روسجق مجلس کبیر تمیزنده تدقیقات ومحاکماتی رؤیتله ایچلرندن اعدام وکورك جزالرینه حکم اولنانلرك روسجقده جزالری اجرا وچند نفر پاپاس آینه‌روزه نفی واجلا اولندیغی کبی اجنبیلر دخی قونسلوسلری واسطه‌سیله مملکتلرینه ابعاد ایدیله‌رك مسئله‌یه نهایت ویرلمش وتفصیلاتی قاعده اوزره باب عالی‌یه عرض اولنمشدر

بو حال اوزرینه ولایتك امنیت وآسایشی تمامیله عودت اتمش واو آرالق سلطان عزیز مرحومك آوروپادن طونه طریقیله عودتی خبری کلمش اولدیغندن مدحت پاشا پشته‌یه‌قدر کیدوب اورادن استقبال اتمش وخاقان مرحوم برکیجه ودینده وایکی‌کیجه روسجقده حکومت دائره‌لرنده مسافر اولوب مدحت پاشانك کافهٔ اجراآتنی تقدیر وکندوسنی یکیدن تلطیفات شاهانه‌لریله تسریر بیورمشدر

اهل قراده عساکر احتیاطیه نامیله بر هیئت منتظمه تشکیلی

ولایتك اندفاع حادثه ایله امنیتی عودت اتمش ایسه‌ده روسیه‌ده وبکرشده اسلاو قومیته‌لرینك مشهود اولان غیرت متوالیه‌سنه نظراً ایلروده دخی بوکبی وقعه‌لرك وبلکه دها اطرافلی ومکمل حادثه‌لرك ظهور ایده‌جکنده اشتباه اولمدیغنه وحالبوکه هریرده وهرنقطه‌ده دائمی عسکر بولندیرمق قابل اولمیوب اهل قرا ایسه بومقوله احوالده بر قاعده‌یه تابع اولمدقلری جهتله بغتةً بویله بر حادثه وقوعنده شاشیروب مسلم وغیر مسلم هرصنفك سلب امنیتله یکدیکرینه هجوم اتمك داعیه‌سنه دوشدکلری بو دفعه‌کی حادثه‌ده کوریلوب اکلاشلدیغنه بناءً شو محذور عظیمه بر چاره

بولنمسنی مدحت پاشا فریضهٔ حالدن عد ایدرك اولبابده وضع واتخاذ ایلدیکی اصول اقتضاسنجه کویلرك اهالیٔ مسلمه‌سندن عساکر نظامیه وردیف مسلکنده اولان ومستحفظلق خدمتیله مکلف بولنان نفوسدن ماعدا موجود نقدر نفوس ذکور وار ایسه اون بش یاشندن آلتمش یاشنه قدر اولنلری عساکر احتیاطیه اعتبار اولنه‌رق عساکر نظامیه قاعده‌سی اوزره اون باشی وچاوشلر نصبیله ایام خالیه‌ده ممکن مرتبه تعلیم اتمك ودفعةً بر حادثه ظهورنده عساکر نظامیه‌دن بلوك ضابطلری تعیینیله قضاسی داخلنده طوپلانوب اوزرلرنده بولنان ضابطك امرینه کوره حرکت ایلك وحسب‌الایجاب قضاسی حدودندن خارجه چیقمسی لازمکلور ایسه هرنفره میریدن یومیه قرق پاره ویرلمك اوزره وسائر احوال متفرعه‌سنك درجیله بر تعلیمات یاپیلوب باب عالی‌یه عرض اولنمش وبونلر ایچون قرق بیك تفنك استنلمش اولدیغندن موجبنجه اجراسنه مساعده بیورلمش وتفنکلرك دخی بر خیلیسی کلوب تقسیم قلنمش اولمغله ولایتك قوهٔ موجودهٔ عسکریه‌سنه ضمیمةً بویله بر قوهٔ احتیاطیه دخی حاصل اولمش وبونك منافع ومحسناتی میدانده اوله‌رق صورت تنظیم وترتیبی دخی وطن ومملکتلرینك محافظه‌سیچون عموم اهالیٔ مسلمه‌نك خواهش وموافقتلریله یاپلشیکن بلغارستانی اك صکره بر روسیه مملکتی یاپمق افکارنده بولنانلرك ایشنه کلدیکی جهتله محمود ندیم پاشانك ایلك صدارتنده طونه ولایتی تأسیساتندن اول باول محو والغا ایلدیکی شیلرك بریده بو ماده‌در

طونه ولایتنده ساحل وحدود قره‌غوللرینك احداثی

ولایتك داخلاً محافظه‌سی نقدر مهم ایسه طونه سواحلنك مضبوطیتی دخی اوقدر لازم ومهم اولوب خصوصیله ولایته برطرفدن همحدود اولان صربستانك حدود اوزرنده ودیکر طرفدن افلاق وبغدانك طونه بوینده

هرنقطه‌ده قره‌غوللری وار ایکن بزم طرفده هیچ قره‌غول بولنمیوب بویدن بویه آچیق وخالی بولنمسی پك چركین ونامناسب اولدیغندن بوكاده بر چاره بولنمق ولایتك تنظیماتی جمله‌سندن معدود اولوب فقط نهراً وبراً خط حدودك مسافه‌سی پك اوزون اوله‌رق بوندن اك مهم اولان جهتلر ودینده‌كی تیموق نهری حدودیله آندن طوطوجی یه‌قدر طونه سواحلی ایسه‌ده بونك مسافه‌سی دخی یوز ساعتدن زیاده اولمغله بوقدر مسافه‌نك هرنقطه‌سی دائمی صورتله محافظه اولنمق ایچون عساكر نظامیه قوللانلمق موافق اصول اولمدیغنه ومعاش ایله نفرات موظفه ترتیب اولنسه بوده سنوی یكرمی اوتوز بیك لیرا بر مصرف اوله‌رق ایلروده طبیعی وضروری ایفا اولنه‌میه‌جغنه مبنی قارشو یقه‌ده اولاخلرك ودیكر جهتده صربلرك حدود قره‌غوللرنده اتخاذ ایلدكلری اصول اوزره بو ایشك اهالی‌یه تحمیل اولنمسندن بشقه چاره اولمیوب فقط آنلرك یاپدقلری كبی قره‌غول خدمتلرینك سلك ردیفده بولنان نفراته تخصیصیله ایجاب ایدن نفراتك آنلردن اخذ واستخدامنه بزجه نظامات عسكریه مساعد اولمدیغندن و بو ماده یالكز ترصد خدمتی اوله‌رق بو وظیفه‌یی ایفاده مسلم وغیر مسلم اهالینك فرقی بولنمدیغندن نفرات مقتضیه بلا استثنا هرصنفدن آلنمق وابتدا مقدمه اوله‌رق ودیندن اشاغی نقاط مهمه‌یه یاپدیریلان آلتمش قدر قره‌غولده تجربه قلنمق اوزره زیرده محرر ترتیبات اجرا قلنمشدر

شویله‌كه هر قره‌غوله اونباشی مقامنده برر موظف نفر قونیله‌رق كویلولردن دخی مناوبةً بش نفر تعیین قلنور ایسه آلتی كشی برقره‌غولی اداره ایده‌جكندن بونفرات حاصل اولمق ویالكز اوچ آیده بر كره بر هفته قره‌غول نوبتنده بولنمق اوزره هرقره‌غوله جوار اولان اسلام وبلغار وچركس وتاتار وقبطی صنفندن اولان اهالینك اون بش یاشندن یوقاری نفوس ذكورندن هرقره‌غول ایچون یدییوز نفر تحریر وبوده اون قسمه

تقسیم اولنه‌رق برنجی قسمی اولان یتمش نفرك اون نفری احتیاطه آلیقونلدقدن صکره قصور آلتمش نفری اوچ طاقه تفریق ایله هرطاقی بهر هفته بشر نفر اوله‌رق اوچ آیده بر کره قره‌غول نوبتنده بولنمق وقسم اول برنجی سنه بووجهله نوبتنی ایفا ایتدکدن ایکنجی سنه‌سی قسم ثانی وبعده اون سنه‌یه قدر قسم ثالث ورابع الی آخره بوصورتله مناوبه‌سنی اکمال ایلمك اوزره برقاعده وضع ایدلمشدرکه شوقاعده اقتضاسنجه برآدمه اون سنه‌ده برآی نوبت کلوب او نوبتنی‌ده برسنه ایچنده فاصله‌لی درت هفته‌ده ایفا اتمش اوله‌جغندن هیچ کمسه‌یه آغر وزحمتلی وکندی مشغولیتنه مانع اولمدیغی جهتله جمله طرفندن حسن تلقی اولنه‌رق بواساسه توفیقاً فعلیاتی اجرا وهر قره‌غوله التی تفنك وپلاسقه ونوبتجی بولنانلره مخصوص تیمور باش اوله‌رق التی یغمورلق وفس وصیف ایچون بیاض پانطالون وستری اعطا اولنمش وسنوی بیك سکز یوزغروش قره‌غولده بولنان اون باشی معاشی اولمق وایکی‌یوز غروش مصارف متفرقه قارشولغی بولنمق اوزره هرقره‌غوله سنوی ایکی‌بیك غروش تخصیص ایدیلوب خطب وصو کبی خوایجی دخی مناسبت آلان قریه‌لره تحمیل قلنمشدی

برمنوال محرر ترتیب اولنان عساکر اختیاطیه وطونه سواحلنه اقامه ایدیلان قره‌غوللر مناسبتیله ولایتك دوام ومحافظهٔ امنیتی دها قوتلشمش وداخل ولایتده سکز محلده بولنان ردیف دبویلرنده‌کی اسلحه‌کار قدیم اولدیغندن اواثناده یکی چیقمش اولان ایکنه‌لی تفنکلردن سکز بیك عدد تفنك اهالیٔ ولایت طرفندن مبایعه اولنه‌رق برخدمت وطنیه اولمق اوزره دبویلره قونلمسنه مجلس عمومیٔ ولایتده قرار ویریله‌رك مسلم وغیرمسلم اهالی طرفندن آقچه‌سی آزکون ایچنده وکمال خشنودی ایله تأدیه اولنمغله تفنکلر سپارش اولنه‌رق صبری پاشا مرحومك کوننده تماماً جلب اولنمشدر

جرمانیا واپوری حادثه‌سی

بو اثناده روسجق اسکله‌سنده وقوعبولان وهر طرفه شایع ومشتهر اولان واپور حادثه‌سی ظهوره کلوب تفصیلی شو وجهله‌درکه ولایتك اسباب آسایش وامنیتی تزاید وترقی ایتدکجه اسلاو جمعیتلرینك وکشنو وقلاص وابرائیله وبکرشـده اولان اختلال قومیته‌لرینك غیرت ومساعیسی دخی او نسبتده آرتوب ینه برو طرفه اشقیا کچورمك تشبثاتنده اولدقلری خبر آلنمقده وبوکا قارشو تیقظات وتدابیره دوام واعتنا قلنمقده اوله‌رق بو حال ایچنده مشاهیر رؤسای اشقیادن اسملری خاطرده قالمیان برصربلو ایله بر بلغارك قلاصدن تعلیمات ایله بلغراده کیتدکدن صکره تکرار عسکر یازمق وبرو طرفه کچورمك اوزره ینه قلاصه کیده‌جکلری تحقیق اولندیغندن و کندولری روسجغه اوغرایان آوستریا یولجی واپورنده بولندیغندن حال وحرکتلری لایقیله اوکره‌نلمك و ممکن اولور ایسه طوتلمق اوزره مدحت پاشا طرفندن بونلرك یاننه ایکی نفر خفی مأمور قونلمشیدی

مأمورلرك بریسی مرقوملرله برابر قلاصه کیدوب و تشکیل ایتدکلری فرقهٔ اشقیایه داخل اولوب امنیتلرینی قزانمش واجرا ایده‌جکلری پلانلرینه وحرکتلرینه کسب اطلاع ایدرك مدحت پاشایه یازمش وحتی رئیس اشقیا هیئتنه مخصوص البسه و اسلحه‌لریله برابر کندوسی دخی برلکده اولدیغی حالده اوچنك بریرده آلنمش اولان رسم فطوغرافیلرینی کوندرمش اولدیغی متعاقب مرقومانك قلاصده ایشلرینی اکمال ایدرك تعلیماتلرینی آلمق اوزره جرمانیا نام آوستریا پوسته واپوریله بلغراده کتمك ایچون قلاصدن چیقدقلرینی دخی بیلدیرمشیدی مرقومانك شقاوتلرینه شهرتلری کبی رسم فطوغرافیلری دخی دلیل و سند اولدیغندن مدحت پاشا بونلرك اله کچورلمسنی تصور وتصمیم ایدرك واپور مذکورك روسجق اسکله‌سنه ورودنده

واقعا مرقومانك واپورده اولدقلری خبر آلنمش ایسه‌ده اجنبی باندره‌سی آلتنده بولنان بر سفینه‌دن و خصوصیله درونده ایکی‌یوز نفردن زیاده اجنبی یولجیسی بولنان بر پوسته واپورندن جبراً آدم آلمق ممکن اوله‌میه‌جغنه مبنی مدحت پاشا تصمیمانتك بالسهوله حصولنه چاره و تدبیر اولمق اوزره اولجه‌ترتیب اتمش اولدیغی ایکی‌نفرمفتشك یانه آوستریا قونسلوسخانه‌سندن دخی بر مأمور ترفیق ایدرك واپوره کوندرمکله مفتشلر آلدقلری تعلیمات اوزره مرقومانك حاللرینی آکلامق و پساپورتلرینی کورمك اوزره بعض سؤال وجوابه تصدی ایتدکلرنده مرقومانك ایکیسی دخی جمعیت شقاوته ریاستله مغرور و او غرور ایله مست ومخمور اولملریله ترکلر حقنده عداوت وخصومتلرینی هضم ایده‌میه‌رك مفتشلر اوزرینه همان بر ره‌ولور چکوب بوشالتدقدن صکره واپورك باش قماره‌سنه کیرمش و آتدقلری ره‌ولور اصابت اتمدیکی جهتله مفتشلر بونلری تعقیب اتمامش ایسه‌ده واپورده بولنان یولجیلرك جمله‌سی ابتدا سلاح سسندن و متعاقباً اشبو ایکی شخصك باش قمره‌یه کیروب و ایکی هکبه طولوسی جبخانه‌لریله متعدد شیشخانه و ره‌ولور کبی سلاحلرینی میدانه چیقاروب تحصنه حاضرلاندقلرندن توحش ایدرك جمله‌سی واپوردن طشره چیقمش و واپورك قپودانی و خدمه وطائفه‌لرندن هربری برر طرفه قاچوب صاوشمش اولمسیله قوجه واپور بو ایکی حیدودك النده قالمشدر

آنك اوزرینه مدحت پاشا طرفندن ضبطیه عسکری تعیینیله واپورك اطرافی صاریله‌رق محافظه‌سنه و واپوردن طیشارو چقوب حال دهشتده قالمش اولان یولجیلرك تأمین و اداره‌سنه اعتنا اولندیغی صره‌ده آوستریا قونسلوسی واپورلرك آجنته‌سیله برابر کمال تلاش ایله مدحت پاشایه کله‌رك شو فنالغك اصلاحیله واپورك یوله دوام اتمسیچون بر چوق مذاکرات وقوعبولمش ایسه‌ده شقیلر باش قمره‌یه تحصن ایدوب و قپوسنی قپایوب

سلاحلری اللرنده مدافعه‌یه حاضرلانمش اولدقلرندن شو حال دوام ایتدکجه یعنی مرقوملر واپوردن چیقارلمدقجه طیشاروده بولنان یولجیلرك واپوره کیرمیه‌جکلری افاده‌لرندن آکلاشلمش و بر آرالق واپورك قپودانی جلب ایله استجواب اولندقده اوده بومآلده افاده‌ایله قطعیاً جواب ویرمش اولدیغنه واکرچه سفاین و قونسلوسخانه کبی اجنبی باندره‌سی اولان یرلره عسکر ادخال اولنمق وانلردن جبراً آدم آلنمق مثللو معاملاتك اجراسنه عهود موجوده‌مانع‌ایسه‌ده اشبو ممنوع اولان محللرك بر قنغیسنه‌اشقیانك مداخله‌سی وقوعبولور وقونسلوسلری دفعنه مقتدراوله‌میه‌رق‌حکومتدن استعانه‌ایدیلور ایسه اوحالده مأمورین اجنبیه‌نك موافقتیله حکومت محلیه طرفندن قوهٔ جبریه استعمالنه جوازاولمق طبیعی وضروری بولندیغنه بناءً وبوضرورت ولزومه استناداً واپوره لزومی قدر عسکر ادخالیله اشقیای مرقومه‌نك طوتلمسنه قونسلوس موافقت اتمکین بوقرار وموافقت اوزرینه مدحت پاشا طرفندن امر اعطاسیله بر طابور اغاسی قوماندا‌سنده اوله‌رق واپوره کیرمش اولان ایکی چاوش واوچ‌نفر ضبطیه قمره‌یه یاقلشوب قپویی آچمق ایچون طابور اغاسی طرفندن اولنان نصایحه مرقومان سب وشتم ایله جواب ویرمش اولملریله قپونك بالطه‌ایله قیرلمسنه مجبوریت حاصل‌اوله‌رق اولوجهله قیریلوب آچلدقده مرقومان ایکی اللرنده‌کی طبانجه‌لریله بردن عسکر اوزرینه آتش اتمش اولدقلرندن او آتش ایله عسکردن حافظ چاوش کوکسندن اوریلوب دوشمش اولدیغی متعاقب ضبطیه‌لر طرفندن دخی بالمقابله صربلو اولان شقی تپه‌لنمش وارقداشی اولان بلغار مجروحاً طوتیلوب اوده ایکی اوچ ساعت صکره وفات اتمشدر

بووقعه اوزرینه واپور یولجیلرینی آله‌رق یولنه دوام اتمش وکیفیت مدحت پاشا طرفندن تلغرافله باب‌عالی‌یه بیلدیریله‌رك عالی پاشا طرفندن کلان تلغرافنامه‌ده بو اجراآتك دخی اصابتی تقدیر اولنمش و بو حال

ایچنده وقعه‌نك صورت جریانی درحال آوروپا غزته‌لرینه یازلمغله بدخواهانك بوندن‌طولایی ملحوظ اولان مبالغاتنه دخی میدان ویرلمامش اولدیغندن بومسئله‌ده ایکی شقیٔ مشهورك محو وجودندن بشقه بعض کمسه‌لرك ظنی کبی موجب اعتراض برحال اولمیوب فقط آوستریالولر ماده‌یه اهمیت ویرمك ایچون قونسلوسی اتهام ایدرك همان عزل اتمش وصربلولر دخی اتلاف اولنان شقیدن طولایی باب عالی یه شکایته باشلامش اولملرینه مبنی جنرال اینیاتیف بونی فرصت ووسیله عد ایدرك مدحت پاشانك طونه‌دن قالدیرلمسی ایچون پك زیاده چالشمش وحتی برقاچ دفعه صرب قپوکتخداسنی آله‌رق برلکده مابین همایونه قدر کیتمش ایسه‌ده مدحت پاشا وظیفهٔ مأموریتنی ایفا ایلمش اولدیغی بیانیله جواب ویرلمش اولدیغی کبی آوستریالیلر دخی قونسلوسی بغیر حق عزل اتمش اولدقلری صکره‌دن اکلایوب طربزون قونسلوسلغنه تعیین ایدرك اجرای مکافات اتمشلردر

مدحت پاشا حقنده اولانه سوء قصد کیفیتی

لکن روسلرك وبالتبعیه صربلولرك اصل ملتزملری مدحت پاشانك طونه‌دن قالدیرلمسی صورتی اولدیغی حالده بونك حصولی ممکن اوله‌مدیغی جهتله بکرشده اولان اسلاو قومیته‌سی طرفندن وبرده صربستان پرنسی میخال جانبندن مدحت پاشانك اتلاف ایدلمسی تدابیر شنیعه‌سنه تشبث اولنه‌رق ابتدا قارشو طرفدن کوندرلمش اولان ایکی شخص اشبو سوء قصدی بالذات اجرایه جسارت ایده‌مامش اولدقلرندن اصلاحخانه‌ده قوندره صنعتی معلمی اولان نمچه‌لی اسمی خاطرده قالمیان برشخصی اطماع اتمش اولملریله مدحت‌پاشا برکون اصلاحخانه اوتلنك بغچه‌سنده اولدیغی حالده شخص مرقوم چالیلق آرقه‌سنه کیزلنه‌رك اورادن یدنده‌کی

پشتوه آتش ایده‌جکی صره‌ده خوف وتلاش ایله نصلسه دوشوب بایلمش وبوفعلدن ندامت ایله اورادن طوغریجه آوستریا قونسلوسخانه‌سنه کیدرك و یدنده‌کی پشتوی وکندویه ویریلان اقچه‌لری ابراز ایدرك ماده‌یی بالاطراف تقریر اتمش اولمسیله بوکیفیت ایچون قونسولاتودن مفصل برقطعه راپورت یازیلوب شخص مرقوم او راپورت ایله مدحت پاشایه کوندرلمش اولوب انجق مرقومك روش حال وافاده‌سنه واولدنبرو خدمتده بولندیغی جهتله مجرب اولان افعال واخلاقنه نظراً کندوسی بویله برفعل ردیئك اهلی اولمدیغی حالده سرخوشلق حالیله آلدانمش وایلروسیچون تأمینات قویه ویرمش اولدیغندن حقنده هیچ برمعامله ایدلمیه‌رك خدمتنده ابقا اولنمشدر ینه اوصره‌ده صربستانده‌کی کوپری پلنقه‌سی دینلان قضا اهالیسندن تخمیناً اوتوز بش یاشنده و یوان نامنده برصرب مدحت پاشانك سایسلك وکیلارجیلك مثللو برخدمتنه کیرمکه چالشوب قبول اولنمدیغندن حریف اشبو عدم قبولی کندوسنك خرستیان بولنمسندن ظن ایدرك اسلام اولمق ایچون متصرفلق مجلس اداره‌سنه عرضحال ویرمش واوراده معاملاتی بالاجرا اسمی عمر تسمیه اولنمش اولمغله مرقوم تکرار بو اسم وصفته استناداً مدحت پاشانك خدمت ذاتیه‌سنه صوقلمغه چالشوب اصرار دخی ایتدیکندن وحالبوکه صربستانده طوغوب بیومش اولان واولاد وعیال صاحبی بولنان برصربك مملکتنی ترك ایله‌روسجغه‌قدر کلوب عادی برخدمت طلبنده بولنمسی هیچ مناسبت آلمیه‌جغی کبی مسلمان اولمق استمسی دخی خارق‌العاده اوله‌رق دها زیاده شبهه‌یی دعوت ایلدیکندن بوافعال وحرکاتنه نظارت ایچون مفتشلك دائره‌سندن متعدد خفیه‌مأمورلری تعیین قلنمشیدی یکرمی کون قدر زمان کچدکدن صکره مأمورین خفیه‌دن برینك کتوردیکی معلوماته کوره اشبو عمر اغا نام دیکر یوان اقامت ایلدیکی بلغار خانه‌سنك بر اوطه‌سنده صربستانه کیزلی برمکتوب یازوب

وبر چوبان صوپاسـنك ایچنی دلەرك مکتوبی اکا یرلشـدیروب قرەدن بلغرادە کتمك اوزرە بر بلغارە تسلیماً کوندرمش اولمغلە درحال آرقەسندن آدملر چیقاریلەرق شخص مرسل پلونەدە صوپەسیلە طوتیلوب کتورلمش وصوپەنك ایچندن صربجە ایکی صحیفە مفصل برمکتوب چیقمش اولدیغندن ترجمە ایتدیرلدکدە کوپری پلنقەلی مرقوم یوان طرفنـدن صرپ پرنسی میشلك یعنی میخال بکك قرناسندن برذاتە یازلمش اولوب مألندە پرنسك ارادەسی موجبنجە روسجغە کلمش وپاشـانك یانندە کیرمك استمش ایسەدە قبول اولنمدیغندن ومسلمان دخی اولمش ایسەدە فائدە ایتمدیکندن ایشی سلاح ایلە کورمکە مجبور اولەجغنی وفقط پاشانك یانندە اولان آرنودلر کندوسنی صاغ براقیوب تلف ایدەجکلرندن پرنس طرفندن مملکتندەکی عیال و اولادینك محروم براغلمامسنی بالاطراف یازمش وآنك اوزرینە مرقوم جلب ایلە یازی یازدیریلوب مکتوب معهود ایلە تطبیق اولنـدقدە آنك یازوسی اولدیغی تبین ایتـدیکی کبی مادەیی کندوسی دخی انکار ایدەمیوب فقط سرخوشلق حالیلە بویلە برشی یازدم دیمکدن بشقە لقردی سویلمك استمامش ایسـەدە مجلس تمیز ولایتدە اجرا قلنان محاکمەسنی متضمن مضبطەدە تفصیل اولنـدیغی وجهلە مرقومك پرنس طرفـدن مخصوصاً سوء قصد ایچون کوندرلمش اولدیغی ثابت اولمغلە حقندە قانوناً جزای شـدید ترتب اتمش اولوب فقط مدحت پاشـانك شخص وذاتی علیهنـدە بر ایش اولدیغی جهتلە کندوسی اجرا ایتمکلکی استمدیکندن ایجاب ایدن معاملەنك اجراسنی باب عالینك رأینە وپادشـاهك ارادەسنە براغەرق مرقومی اوراقی ایلە درسـعادتە کوندرمش وجنرال اینیاتیف بوشخصك حمایتی خصوصندە دخی حیلی مساعی صرف ایلمشسەدە مثمر اولمدیغندن شخص مرقوم باب عالیدن مؤبد کورك جزاسیلە حکم اولنەرق دیار بکر قلعەسنە کوندرلمشدر

بووقعه‌یی متعاقب ینه سـوء قصده متعلق بعض احوال دها ظهور اتمشسه‌ده فعله چیغمغه وقت قالمیه‌رق متصدیلری اله کچمکله اوکی آلنمش واو صره‌ده بعض مذاکرات ایچون مدحت پاشـا درسعادته استنلمش اولدیغندن اولوجهله عزیمت اتمشدر .

مدحت پاشانک شورای دولت ریاستنه مأموریتی

صدر اعظم عالی پاشا کرید جزیره‌سنده اولوب خارجیه ناظری فؤاد پاشا مقام صدارتده قائمقام بولندیغندن طونه ولایتنه و ولایات سـائره‌یه متعلق بعض امورك مذاکره‌سندن صکره مدحت پاشا عودت اتمك اوزره ایکن عالی پاشـا کریددن عودت ایدرك شـورای دولت و احکام عدلیه تأسیساتی حقنده اولان تصوراتی اجرا اتمك ایچون مدحت پاشـانك شـورای دولت ریاسـتنه و جودت پاشـانك احکام عدلیه نظـارتنه ماموریتلرینی فؤاد پاشا ایله قرارلشـدیرمش وارادهٔ سنیه‌سنی استحصال اتمش اولمغله سکسان درت تاریخنده مدحت پاشا شورای دولته رئیس تعیین اولنمش وازمیر والیسی صبری پاشـا مقدما و دین متصرفی اوله‌رق طونه ولایتندن یتشمش اولدیغندن طونه‌یه دخی صبری پاشـا مأمور ایدلمشدر

او وقته قدر موجود اولان مجلس والا کافهٔ مصالحه مرجع اولدیغی حالده آنك یرینه شورای دولت واحکام عدلیه‌نك وضع و تأسیسی امور تشریعیه‌نك مصالح سیاسیه‌دن تفریقی مقصدینه مبنی اوله‌رق شو وضع اصلی ایجابنجه بو نلر تماميله یکی بر شکل وهیئتده ترتیب اولنه‌جغندن مدحت پاشا بوکا دائر عالی پاشادن آلدیغی تعلیمات اوزره شـورانك تشکیلاتنه تشبث ایدرك آز بر وقت ایچنده دوائر و اقلامی ومأمورین و خدمه‌سی وامور سائره‌سی تنظیم و اکمال اولنمش و مدحت پاشانك بر سنه قدر دوام ایدن مدتنده پك چوق نظامات وقوانین یاپلمشـدرکه أوزان و اکیالك اصول

اعشاریه‌یه تحویلی خصوصنه دائر پاپیلان نظامات و تابعیت قانوننامه‌سی ومعادنه دائر اسکی نظامك تعدیلیله مجدداً تأسیس اولنان معادن نظامنامه‌سی کبی شیلر مدحت پاشانك مدت ریاستنده شورای دولت مذاکراتیله یاپیلان قوانین جمله‌سندندر

درسعادتده مکتب صنایعك تأسیسی

درسعادتده بولنان مکتب صنایع ایله امنیت صندوغی دخی کذلك مدحت پاشانك شورای دولت رئیسی ایکن کندوسنك بالذات صرف مساعیسی ایله احداث ایلدیکی آثار نافعه‌دن اولوب شویله که ولایاتده یاپیلان اصلاحخانه‌لر بر طاقم عجزه وبیکس ایتامك محافظه و تربیه‌سیله برابر داخلی صنایعك و اهل صنعت و حرفتك تکثیری ایچون بر مأخذ ومکتب اولدیغندن درسعادتده دخی بویله بر شی یاپیلمسی وکلای دولت طرفندن ارزو اولنه‌رق سلطان احمد سمتنده‌کی متروك قلیچ‌خانه بناسی مکتب یاپلمق اوزره تخصیص اولنمش و جسر عتیقدن مرور ایدن حیوان وعربه‌دن آلندیغی مثللو پیاده‌دن دخی اجرت اخذی قرارلشدیریله‌رق بوندن‌سنوی حاصل اولان‌درت یوزبیك غروش مقداری‌اقچه دخی‌بومکتبك مصارفنه قارشولق طوتولمش ایسه‌ده یاپیلان پلانلری اقتضاسنجه مکتبك مصارف انشائیه‌سی کلیتلی اقچه‌یه ومصارف دائمه‌سی قارشولق کوستریلان ایرادك درت‌بش قاتی حاصل ایده‌جك سرمایه‌یه محتاج اولمسیله بوماده بر سنه‌دن‌زیاده قومیسیونلر مذاکره‌سنده قاله‌رق وهیچ بر شی یاپیله‌میه‌رق نهایت شورای دولتك تشکیلی اثناسنده بومکتبك صورت تأسیسی دخی عالی پاشا وفؤاد پاشا طرفندن مدحت پاشانك همت ذاتیه‌سنه حواله وتودیع اولنمشدر

بویله شیلرك احداث وتنظیمی ذاتاً مدحت پاشانك متلذذ و مفتخر

اولدیغی اموردن اولوب فقط آخرلری طرفندن مداخله اولنور ایسه برشی یاپلمق ممکن اوله‌میه‌جغندن بو شرط ایله محل مذکورك بش یوز چوجق استیعاب اتمك اوزره لیلی برمکتب صنایع یعنی اصلاحخانه هیئتنه قونلسنی وتخصیص بیوریلان ایرادایله اداره‌سنی تعهد ایدرك همان اوکوندن فعلیاتنه بدأ ومباشرت اتمسیله اوچ آی ظرفنده اطفال وایتامدن طوپلانیلان ایکی یوز قدر طلبه‌سیله مکتب وجوده کلوب کشاد اولنمش وآندن صکره آزوقت ایچنده اطفالك موجودی بشیوزی تجاوز ایدرك اصلاحخانه‌لر نظامنامه‌سی کبی بونکده ادارهٔ داخلیه‌سیچون برنظامنامه یاپلمشدر

مکتبه ایراد اوله‌رق تخصیص اولنان عتیق کوپری وارداتی اولوقت بحریه ناظری بولنان محمود ندیم پاشا ترسـانه مصرفنه تخصیص اتمك وسیله‌سیله ضبط اتمش اولدیغندن آنك یرینه ینه عالی پاشـا مرحومك همتیله املاك میریه‌دن غلطه‌ده اولوب سـنوی درتیوز اللی بیك غروش قدر وارداتی اولان قومیسیون خانی اعطا بیورلمش واشبو خانك بناجه وموقعجه قابلیتی جهتیله اوزرینه برقات دها یاپیلور ایسه حال حاضرینك ایکی قاتی کرا ویره‌جکی آکلاشـلدیغندن مدحت پاشـا اون بیك لیرا استقراض ایدرك خانك بناسی اوزرینه برقاتدها علاوه‌سیله وغلطه بورسه محلنك دخی اورایه نقلیله فی‌الحقیقه خانك اجارت سـنویه‌سی درت بیك بوقدر لیرا ایکن سکز بیك لیرایی تجاوز اتمکله مکتب ایچون مقدارکافی ایراد حصوله کلمشدر

مکتبك تحصیلات علمیه وصناعیه‌سنه کلنجه اطفـالك یازی وقرائت وحساب خصوصنده اولان مراتب ودرجاتی ترقی ایتدکجه علوم ریاضیه وکمیویه‌یه متعلق درسلرك تدریس وتعلیمی ایچون معلملر تعیین اولنمش وصنـایع متنوعه‌دن دمیرجیلك ودوکمه‌جیلك ومرانغوزلق ومرتبلك ومجلدلك ولیطوغرافیا وکبریت اعمـالی وحرف دوکمه‌جیلکی وترزیلك

وسراجلق واویماجیلق وموده‌جیلك وقورشون بوری اعمالی مثللو مملکتده اك لزوملی اولان صنعتلر تأسیس اولنه‌رق و بونلر ایچون اقتضا ایدن ماکنه ومعلملر وادوات سائره تدارك ایدیله‌رك اوراسی مکمل بر فابریقه هیئتنه کیرمش اولمغله آز وقت ایچنده ترقیاتی ومادی ومعنوی محسناتی جمله‌نك مشهودی اولمشدر

درسعادتده امنیت صندیغنك احداثی

بالاده ذکری کچن امنیت صندیغی دخی مملکتمزده خلقك احتیاجاتنی تسهیل ایچون ایجاد واحداث اولنان آثارك بریسی اولوب أقونومی پولیتیق یعنی ثروت مللفننه واقف اولنلرك معلومی اولدیغی وجهله جمعیت مدنیه‌نك احتیاجاتیچون مؤسس اولان بانقه‌لرك انواعی اولوب بونلرك جمله‌سی سرمایه‌یه موقوف ومحتاج ایسه‌ده اصل محور اداره اعتبار خصوصی اولدیغی جهتله سرمایه‌سز یالکز اعتبار قوتیله برنوع بانقه‌لر دها اولدیغنه وبنه فن مذکور اقتضاسندن اولدیغی اوزره عمله وخدمه کبی افرادك یومیه قزاندیغی اقچه‌لری بریکدیرمك ایچون اوروپاده مخصوص محللر واداره‌لر بولندیغنه بناءً اشبو حکایه اولنان اعتبار بانقه‌لرینك وادخار صندقلرینك وضع وتأسیسلرینه دائر مسائلدن معلومات آلنه‌رق بزم مملکتده دخی خلقك حالنه واستعدادینه کوره برنوع صندق یاپلمسنی مدحت پاشا طونه‌ده ایکن تصور ایدرك لایحه‌سنی یازمش ایسه‌ده اجراسنه وقت قالمیوب درسعادته کلدیکندن بودفعه شورای دولت ریاستنده ایکن میدانه قویدیغی آثار صره‌سنده بوصندیغی دخی احداث وتأسیس اتمشدرکه الحالة هذه بیوك یکی خانده امنیت صندیغی نامیله اجرای معاملات ایدن صندق بودر نظامنامه‌سنی مطالعه ایدنلرك معلومیدرکه مذکور صندق هم ادخار همده اقراض وادانه بانقه‌سی وظائفنی جامع اولوب اساس معاملاتی

افراد ناسك يوميه يكرمى غروشه‌قدر صنديغه كتوروب براقديغى اقچه‌لرى، بريكديروب سنوى يوزده طقوز فائضيله استديكى وقت صاحبنه ويرمكدن، واحتياجى اولنلره رهن مقابلنده يوزده اون‌ايكى فائض ايله ادانه اتمكدن عبارت بولنمش وصنديغك خدمتنه مقابل قزانجى وتجارتى فائض فرقى اولان يوزده اوچه منحصر اوله‌رق جزئى كورينور ايسه‌ده امنيت واعتمادى تقرر وتزايد ايتدكچه معاملاتى دخى توسع ايده‌رك كيت كيت سنوى برقاچ يوز بيك ليرا دور ايتديكندن اون ايكى اون‌اوچ سنه مدت ظرفنده غير از مصرف تمتعاتى يكرمى بيك ليرايى تجاوز ايدرك اوده صنديغك سرمايه‌سنه ضم وعلاوه قلنمشدر

ايكنجى طونه اشقيالرينك الغاسى ايچون بتكرار مدحت پاشانك مأموريتى

مدحت پاشانك طونه ولايتندن انفكاكى اوزرينه اسلاو قوميته‌لرى، فرصت بوله‌رق اولكى اختلالك ايرتسى سنه موسم صيفنده دخى سابقندن دها منتظم ومكمل اشقيا فرقه‌لرى ترتيبيله طونه‌دن برو طرفه كچورمش اولدقلرندن كچن سنه‌كى حال فساد واختلال تجدد ايدرك طونه ولايتنجه بر غائله احداث اتمش اولديغى مثللو بو دفعه كچن اشقيانك بر طاقمى، بيوك بالقانك قلبه جهتنه دخى تجاوز اتمسيله ادرنه ولايتنجه دخى تلاشى، موجب اولمش ايدوكنه مبنى بوخبر ومعلومات اوزرينه سلطان عبدالعزيز مرحوم مدحت پاشايى جلب ايدرك بوحريفلرك سن حقندن كلورسك وايشى بتوروب ينه آز وقتده عودت ايدرسك تعبيريله مأموريتنى وهمان عزيمتنى اراده بيورمش ومخصوص واپوردخى حاضرلنمش اولمغله مدحت پاشا طوغريجه روسجغه وآندن مجمع اشقيا اولان طرنوى‌يه عزيمت اتمش واكرچه بودفعه كچن اشقيا اولكندن دها زياده وحركتلرى مكمل ايسه‌ده، برنجى وقعه‌ده سبقت ايدن تجربه ثمره‌سيله كويلرجه تلاش وقاريشقلق

اولیوب عساکر نظامیه وضبطیه واهالی دخی سبقت ایدن تجربه‌یه کوره حرکت اتدکلرندن بالقانك مواقع متعدده‌سنده اجتماع وتحصن اتمش اولان اشقیا فرقه‌لری بولندقلری یرلرده اوریلوب وصاغلام طوتیلانلری بعدالمحاکمه لاحق اولان حکم موجبنجه صلب ایدیلوب حاصلی بچن سنه‌کی فساد واختلالده نصل حرکت ومعامله اولنمش ایسه مدحت پاشا ینه آنك عینی حرکت واجراآت ایله یکرمی کون ظرفنده مصلحتی بتوروب عودت ایلمشدر

بونك اوزرینه آسایش ولایت تمامیله عودت اتمش ایسه‌ده طونه والیسی صبری پاشا اختلالك بدایت ظهورنده آشوری تلاش ایدرك باب عالی‌یه کوندردیکی تلغرافنامه‌سنده مأموریتدن استعفا اتمش اولدیغندن بجایش صورتیله سلانیکه نقل اولنه‌رق طونه ولایتی عاکف پاشایه تفویض اولنمشدر

مدحت پاشانك بغداد ولایتنه مأموریتی

مدحت پاشا ینه شورای دولت ریاستنده دوام ایله چالشمقده ایسه‌ده نظامات وانشاآت وقوانینه متعلق امورك کافه‌سی شورانك نظامنامهٔ اساسیسی حکمنجه اوراده تدقیق ومذاکره اولنمق لازم کلور ایکن تیمور یوللرینك وسائر بعض مهم شیلرك شورایه حواله ایدلمیه‌رك اجرا اولنمغه باشلدیغی وبوایسه شورای دولتك هیئت مجتمعه‌سنه وبالخصوص مدحت پاشایه طوقندیغی جهتله اکرچه عالی پاشا حقنده اولان تعظیماتی اقتضاسنجه مدحت پاشا بوکا متحمل اولمش ایسه‌ده بر صورتله منکسر ومفتور اوله‌رق برولایت والیکنی بوحاله ترجیح ایله ارزو اتمکده ایکن بغداد والیسی تقی الدین پاشانك ظهور عزلیله بغداد ولایتی آچلمش ومدحت پاشا طرفندن کوستریلان خواهشه عالی پاشا دخی بالسهوله موافقت

ایلمش اولمغین مدحت پاشا آلتنجی اردونك نظارتی انضمامیله بغداد والیلکنه مأمور اولەرق سکسان بش سنەسی مارتنده درسعادتدن حرکت وعزیمت اتمشدر

بغداده رسومات مضرەنك لغویله یرینه اعشار وضعی

ولایت اصولنك کافهٔ ولایاته تعمیمی صرەسنده خطهٔ عراقیه دخی ولایت اعتبار اولنمش ایسەده ولایتك اصول و قواعدینه دائر برشی یاپیلەمیوب احوال ملکیه ومالیەسی اسکی اصولده قالمش واحتساب و باج رسومی کبی واردات مضره ولایت اصولی اوزره الك اول الغا اولنەجق شیلردن اولدیغی حالده اوراده مع زیادة باقی وجاری اولەرق بالعکس بغداد وجواری وحوالیسی اراضیسنك محصولاتی اعشاردن مستثنا طوتلمش اولدیغنه والتنجی اردونك ترتیب وتشکیلی ایچون مقدما کوندرلمش اولان ترك الایلرینك استبداللری اجرا اولندقجه یرلرینه عراق اهالیسندن عسکر آلنمق طبیعی ایکن یالکز کردستان طرفندن قرعه نفراتی آلنەبیلوب نفس بغدادده وملحقاتنده قرعه اجراسی قابل وممکن اولمدیغی جهتله آلای وطابورلرك نقصانی ظهور ایتدکجه اصول عتیقه وجهله شورادن بورادن آدم طوتیلوب وبعضاً دخی محبسدن خفیف تهمتلی اولنلر آیریلوب عسکره یازلدیغندن موجود عسکرك اکثر اجزاسی بوصورتله یولسز بر اصلدن ترکب ایتمش ایدوکنه بناءً مدحت پاشانك بغداده وصولیله برابر شو ایکی ماده نظر دقتی جلب ایدرك ابتدا رسومات مضرەنك وخصوصیله الك باشلی وارداتدن معدود اولان احتساب رسومنك الغاسیله اکا مقابل بغداد جواری اراضیسی وبغچەلری محصولاتندن عشر شرعی آلنمسی قرارلشدیرلمش وبغداد ولایتی نفس بغداد وموصل وشهر زور وسلیمانیه ودلیم وکربلا وحله وبصره وعماره سنجاقلرینی مشتمل اولدیغی کبی منتفك دخی بر

سنجاق حكمنده واو وسعتده ايسه‌ده حكومتى التزام صورتيله مقطوعاً ناصر پاشا عهده‌سنده اولوب حالبوكه بوصورت اصول و نظامات دولته بر وجهله توافق ايتميه‌جكندن ولايتك سنجاق و قضالرى ممكن مرتبه قاعدهٔ ولايته توفيقاً يكيدن تعديل وتنظيم اولنديغى كبى منتفك سنجاغى دخى مقطوعيتدن چيقاريله‌رق امورملكيه و ماليه‌سى سائر سنجاقلر قاعده‌سنه توفيقاً اداره اولنمق اوزره مأمورلر تعيين اولنوب متصرفلغى دخى اوشرط ايله ينه ناصر پاشايه تفويض قلنمشدر

قرعهٔ عسكريه‌نك اجراسى وآنده طولايى ظهور ايدن اختلال

بر طرفدن بو وجهله احوال ملكيه وماليه‌يه دائر اجراآت صره‌سنده بر طرفدن دخى قرعهٔ عسكريه اصولنك تأسيسنه تشبث اولنمش ايسه‌ده بونك اجراسنه افكار اهالى مخالف اولوب اصرار اولنه‌جق اولور ايسه هرطرفدن عدم خشنودى اظهاريله بر غائله تحدث ايده‌جكى آكلاشلمش واولوقته‌قدر مأمورين سالفه‌نك تردد ومسامحه‌سى دخى بوندن ايلرو كلمش اولوب انجق خلقك بوبابده اولان مخالفتى جهالت ووحشت اثرى اولمسيله بوماده بر كره نفس بغدادده اجرا اولنور ايسه ارتق هرطرفده بالسهوله حصولى ممكن اوله‌جغى استدلال قلنمش اولديغندن ونفرات جديده‌يه اولان احتياج اوزرينه اردوجه ياپديريلان حسابه كوره نفس بغداد شهرينه اوچيوز بوقدر نفر اصابت ايتديكندن اولمقدار نفراتك اصولى وجهله همان قرعه چكيله‌رك اخذينه قرار ويرلمش وعسكريدن تعيين قلنان جمعيتلر معرفتيله اسنان عسكريه اربابى تفريق ايديلوب ايرتسى كون قرعه اجراسنك صره‌سى كلمش اولديغى حالده اخشام اوستى غروب شمسدن اولجه بعض سلاح سسى ايشيدلديكنى متعاقب آلنان خبرلرده شهرك مواقع متعدده‌سنه اهاليدن مسلح جمعيتلر طوپلانوب فساد واختلال آثارندن اولمق اوزره

حوسه تعبير اولنان مواللر اوقويه‌رق طاقم طاقم سوقاقلرى طولاشدقلرى وبر چوق اويغونسز ويغماجى اشخاصـك دخى چارشويه وخرستيان ويهودى محله‌لرينه طوغرى كتدكلرى آكلاشلمشدر

مدحت پاشاده اردو نظارتنك آلنمسيله استعفا ايتمسى

قالديكه مدحت پاشايه بغداد ولايتنك توجيهنده اسلافى كبى اردونك نظارت واداره‌سى دخى برلكده ويرلمش وبوده عراقك احوالنه كوره فريضه‌دن بولنمش اولديغى حالده بو صورت سرعسكر بولنان حسين عونى پاشانك افكارينه مخالف اولديغندن مدحت پاشانك بغداده وصوليله مصالح ملكيه وعسكريه‌نك تنظيماتنه تشبث ايدر ايتمز درسعادتده بعض بدخواهانك القا ايتمش اولدقلرى سعايت ايله اردونك اداره‌سى كندوسندن آلنه‌رق اردو رئيسى فريق سـامح پاشايه حواله بيورلمش اولمسيله آنك اوزرينه مدحت پاشا ولايت مأموريتندن دخى استعفا ايتمشيدى

ذكر اولنان حادثهٔ اختلال اشبو استعفا ماده‌سنى متعاقب ظهور ايدوب عسكر اسـتعمالنك مأمور مستقلى ايسه سامح پاشا اولمغله ارتق حادثه‌نك تسكيننه وبونك ايچون عسكر استعماله مدحت پاشانك مداخله‌سى اولماق اقتضا ايدر ايسـه‌ده وقعه‌يى داعى اولان قرعه ايشى اردو اداره‌سـنك تفريقندن اول مدحت پاشانك رأييله قرارلشديرلمش وهر نه ايسه شويله بر قنالق كلمش اولديغندن بونك على العجله تسكين و اصلاحنه باقلميه‌جق اولور وبر ايكى ساعت قدر وقت كچمكه براغيلور ايسه معاذالله تعالى شـام حادثه‌سنه ثانى اوله‌جغى آثارندن آكلاشلمغين مدحت پاشا همان قشله‌يه كيدوب وعسكرى سلاح باشـنه طوپلايوب ابتدا خرستيان و يهودى محله‌لرينك و قونسـلوسخانه‌لرك محافظه‌لريچون عسـاكر كافيه كوندرمك و دجله كوپريسنى آچديره‌رق شط اوزرينه دخى صنداللر ترتيبيله قارشو طرفك

مواصلاتنی قطع ایلك و برده شهردن خارجه وقوعبوله‌جق فراریلرك طوتلمسیچون بر آلای سواری ایله شهرك اطرافنی احاطه اتمك مثللو تدابیرك اجراسیله برابر چونکه اختلالك اك باشلی جمعیتلرینك بریسی قنبر علی ودیکری شیخ محله‌لرنده اولمسیله مدحت پاشا طرفندن شیخ محله‌سنه درت بلوك عسکر و برطوب ایله لوا سامح پاشا و بغداد متصرفی شاکربك وقنبرعلی محله‌سنه کذلك درت بلوك عسکر وبرطوب ایله لوا فیضی پاشا مأمور اوله‌رق وکندولره امر شدید وقطعی ویریله‌رك کوندرلمشیدی.

ارباب اختلال بو تدابیرك غایت اطرافلی وشدتلی طوتلدیغنی کوروب وخبرآلوب طاغلدقلری جهتله هیچ بر طرفدن بر کونه سلاح استعمالنه وقت قالمیه‌رق فتنه و فساد باصدیرلمش واوکیجه وایرتسی کون قباحتلی وذی‌مدخل اولمق اوزره طوتیلان اشخاصك عددی یوز سکسان بوقدر نفره بالغ اوله‌رق ایچلرندن اسنان عسکریه‌ده بولنانلر بلا قرعه عسکره ویرلدیکی کبی دیکرلری دخی تحقیق احواللریله اجرای محاکمه‌لریچون مجلس تمیزه حواله قلنمش و فرداسی ترتیب اولنان موقعلرده قرعه چکیله‌رك اصابت ایدن نفرات بلا مانع و مزاحم عسکره آلنمسیله بو ماده تصور اولندیغی وجهله بتون خطهٔ عراقده یعنی منتفك ودلیم و عماره کبی اکثر اهالیسی خیمه‌نشین بدوی اولان یرلردن بشقه محللرده قرعهٔ عسکریه اصولنك اجراسنه مقدمه اولمشدر

اردو نظارتنك ینه کماکان السابق ابقاسی

بو وقعه‌نك برقاچ کون آره‌سی کچه‌رك باب‌عالیدن مدحت پاشانك استعفاسنه دائر کلان جواب تلغرافیده اردونك نظارت واداره‌سنك کماکان عهده‌سنده ابقا اولندیغی اشعار اولنمغله بغداد قرعه‌سنی متعاقب کربلا وحله سنجاقلرینك دخی قرعه‌لری چکیلوب اساس ماده بو وجهله یرلشمشدر

بو اثناده ایران شاهی حضرتلری طرفندن بغداده بر مامور مخصوص کلوب سلیمانیه جهتنده وحدود اوزرنده بولنان وایرانه تابع اولان اورامان اهالیسی حکومت ایرانیه یه مخالفت ایتمش اولدقلرندن اوطرفدن اوزرلرینه عسکر سوقی مقرر اولمغله شاید برو طرفه دخالت والتجا ایتدکلری حالده قبول اولنمامسی طلب وتکلیف اولنمش وباب عالیدن دخی بو مآلده امر کلمشدر تحقیقات واقعه یه کوره جبل مذکور سکنه سی سنی وشافعی المذهب اولدقلرندن ایران مأمورلریله اختلاف بوندن وبعض احوال ظلمیه دن منبعث اولوب اهالیء مرقومه مغدور ایسه ده باب عالینك امرینی انفاذدن بشقه بغدادجه بر تدبیره محل وامکان اولمدیغنه وفقط جبل مذکور خلقی یکرمی اوتوز بیك نفوس اولوب اکثریسی شجیع وبهادر اولمسیله لدی الاقتضا بونلرك منع مروری عسکره متوقف بولندیغنه بناءً حدود اوزرینه درت بش طابور کوندرلمشیدی

اوته دن ایران عسکرینك جبله دخولیله علی العموم اجرای معاملات شدیده یه باشلامش اولدیغندن عموم اهالی دولت عثمانیه طوپراغنه التجا ایتمك وبرو طرفه مرورلرینی منع ایچون کوندریلان عسکرك ممانعتنه میدان ویرمامك اوزره قوجاقلرنده کوچك چوجقلریله برابر نسوانلرینی اوکلرینه قاتەرق بوطرفه جان آتمش والحاصل ذکور واناث یکرمی بوقدر بیك نفوسدن مرکب جمعیت خلق سلیمانیه جهتنه کچمش اولدقلرندن بونلر موقتاً مناسب اولان قضا وقریه لره یرلشدیریله رك اوچ آی قدر زمان طرف دولتدن اقوات ضروریه لری ایفا ایله حق مسافرتلرینه رعایت اولندقدنصکره باب عالی واسطه سیله حقلرنده ایران دولتی طرفندن عفو عمومی استحصال اولنەرق وتأمینات قویه آلنەرق جمله سی مرفهاً ینه محللرینه اعاده قلنمشدر

حله متصرفنك وميرالای وبیکباشیسنك قتل واتلاف اولنملری و دغاره مسئله‌سی

خطهٔ عراقیه‌جه اموال میریه‌نك وضعی وصورت تقسیمی بشقه بر یولده اولوب تحصیلاتی دخی عسکر قوتیله اولمغله اگرچه ایلروده اصلاحی مقرر ایسه‌ده بونك حصولی وقته محتاج اولدیغنه وبر طاقم قبائل وعشائر ذمتلرنده مقاطعات میریه بدلاتندن کلیتلو مطلوبات اولوب آرالقده مواقعدن عساکر نظامیه ارسالیله تحصیلی معتاد ایدوکنه بناءً بودفعه دخی دیوانیه وعفك عشائرنده‌کی مطلوبات میریه ایچون سابق وامثالی وجه ایله دیوانیه موقعنده‌کی عساکردن برطابور عسکر میرالایلری قوماندا‌سنده وحله متصرفی ایله برلکده کیتمش ومدیون اولان عشائر اصحاب زراعتدن ایسه‌ده بونلرك چوغی خیمه نشین بدوی طاقندن بولنمش اولمغله کیدن عسکر ابتدا دغاره وعفك دینلان محللره عزیمتله طابورك موجودی اوچیوز سکسان کشی اولدیغی حالده برنخلستانك کنارینه خیمه قوریلوب یرلشدیرلمشدر

حالبوکه محل مذکورك حوالیسی برطاقم اقوام وقبائل وحشیه ایله محاط اوله‌رق عفك خلقنك دخی مستعد عصیان اولدقلری اولجه خبر آلنمش ومیرالای ایله متصرفك بالذات عزیمتلری دخی بواهمیته مبنی بولنمش ایکن کندولرینك غفلت وتسیبلری جهتیله عسکرك اقامتیچون انتخاب اولنان موقعك برطرفی برمنوال محرر نخلستان واطراف سائره‌سی پرنج مزروعاتی اوله‌رق عسکرجه غایت مخاطره‌لی اولدیغی عربلر آکلامش اولدقلرندن اصل بورج صاحبلری اولان شیخ ورئیسلرینك افساداتیله سکز اون بیك قدر عرب جمعیتله کلوب عسکری صارمش وعسکرك صوینی کسمش اولدقلرندن بوحال ایچنده طرفیندن محاربه‌یه

تصدی اولنوب عسکر جانبندن مدافعه‌یه بحق دوام اولنمش ایسه‌ده محاربه اوچ کون واوچ کیجه علی‌التوالی دوام ایدرك عسکر صوسز قالمش وجبخانه‌لری توکنمش وبو حال ایچنده میرالای ومتصرف وبیکباشی واکثر ضابطان ونفرات شهید اولمش اولمسیله بونك اوزرینه بقیهٔ نفرات دخی طاغیلوب قچارکن عربلرك اللرینه دوشمش اولدقلری وعفك ودغاره عربلرینك بوحرکتلری اوزرینه اطرافده بولنان عشائر وعربانك دخی اظهار عصیان ایتدیکی حاله وديوانيه‌دن تلغرافلرله خبر ویرلدیکندن درحال مدحت پاشا طرفندن فریق سامح پاشا برقاچ طابور عسکرله چیقاریلوب مواقعده بولنان طابورلردن دخی ممکن اولنلرینك جلبیله آرقه‌سندن کوندرلمش واوله منتفك متصرفلغنه تعیین قلنمش اولان ناصر پاشا وبرادری قبائل بیننده قدر ونفوذ اصحابندن اولوب خصوصیله ناصر پاشا مأموریت جدیده‌سی شوق وغیرتیله دولته برقات دها ابراز صدق وخدمت اتمك نیتنده بولندیغندن مدحت پاشا طرفندن واقع اولان اشعار اوزرینه مشارالیه دخی درت بيك سواری ایله ديوانيه‌یه کلوب سامح پاشا ایله برلشمشیدی

شو بیان اولنان وقوعات دغاره مسئله‌سی نامیله مشهور اولان وقعه‌نك مقدماتیدر

بو وجهله ديوانيه‌ده تحشد ایدن قوهٔ عسکریه یدی طابور پیاده وبر آلای سواری نظامیه و درت بيك منتفك آتلوسی و بيك بشیوزدن زیاده کرد و چچن سواریسی اوله‌رق طوپ و جبخانه و سائر ادواتی مکمل اولدیغی و فریق پاشانك ديوانيه‌یه وصولی اوزرینه برآی قدر زمان کچدیکی حالده هیچ برحرکته تشبث اولنمامش ایدوکندن عربلر بوحالی خوف و احترازه حمل ایله شماروب و اول حوالیده بولنان خزاعل وبنی حکیم و جبور و ابوسلطان عشائری و سائر قبائل وحشیه‌دن برچوغی

بونلرله برلشوب متفرق محللرده و بعض قلعه‌لرده بولنان عسکری محاصره وتضییق ایتدکلرندن بشقه فرقهٔ عسکریه‌نك بولندیغی دیوانیه قصبه‌سنی ایچنده‌کی عسکرله برابر محاصره اتمش و حله‌دن فرات طریقیله عسکره کوندریلان ذخائر و ارزاقی یغما ایلمش اولدقلری جهتله مصلحت کوندن کونه کسب جسامت واهمیت اتمش و برطرفدن دخی اشقیا طاقمی یوللری طوتوب تلغراف تللرینی کسمش اولمالریله مخابره منقطع اولمشدر

بوحال برآز دها دوام ایده‌جك اولور ایسه فساد وعصیان سائر محللره دخی سرایت ایدرك نه‌درجه وخامتی منتج اوله‌جغی میدانده اولدیغندن وبغدادده ایکی طابور پیاده‌ایله طوپچیدن بشقه عسکر قالمدیغی جهتله دیوانیه‌یه امداد ایچون عساکر کافیه سوقنه دخی امکان اولمدیغندن مدحت پاشا بالذات عزیمتی کوزه آلدیره‌رق موجود ایکی طابوردن اوچیوز قدر عسکر انتخاب ایدوب و اولوقت ارکان حرب بیکباشیلرندن بغدادده بولنان یحیی بکی برابر آلوب کیتمشدر

دیوانیه بغداده اوتوز ایکی ساعت مسافه اولوب آرا یرده حله قصبه‌سی بولندیغندن مدحت پاشانك حله‌یه وصولنده فریق پاشا و ناصر پاشا ولوا احمد پاشا و بونجه امرا و ضابطان ایله برابر دیوانیه‌ده محصور اولان فرقهٔ عسکریه‌دن نصل خبر آلمق ممکن اوله‌جغنی تصور اتمکده ایکن فرقه ایله برابر اورادە اولان ارکان حرب رئیسی طاهر بك که شمدی طاهر پاشادر حال عصیانده بولنان جبور عشائرندن اوتوز قرق قدر سوارینك تحت حمایه‌سنده اوله‌رق تبدیل هیئتله حله‌یه کلوب فرقهٔ عسکریه‌ده بولنان قوماندان و بالجمله امرا وضابطانك مهریله ممهور بر مضبطه کتورمش و لدی المطالعه مآلنده عصات و اشقیانك کلیتیله برابر بر طرفدن جمعیتلرینك توسع اتمکده اولمسنه و اکثریسنك یدنده ایشه یرار سلاح بولنمسنه مبنی بونلرله محاربه اولنوب قان دوکلمکدن وزراعتلری

تعطیل ایدلمکدن ایسه وقت مرهوننده ایجابنه باقلمق اوزره مصالحه ایدلمسی صورتی دها مرجح و مناسب کورندیکندن بحثله همان اولوجهله اجراسنه تشبث قلندیغی یازلمش و طاهر بکك افادهٔ شفاهیسنه نظراً طرفین بیننده مصالحه نامه‌لر یاپلمق و عربلره تأمینات ایچون رهن کوندرلمك و فریق پاشا طرفندن یازیلان بیورلدی‌یه مصحف شریف ربط ایدلمك مثللو عسکرك و حکومتك شوکت و سطوتنی محو ایده‌جك شیلر دخی یاپلمش اولمغله بوایسه یالکز اورالرك دکل بتون خطهٔ عراقیه‌نك اداره‌دن چیقمسنی موجب وخیم العاقبه برحال اولدیغندن و اکرچه یوللر اهل عصیان ایله مسدود ایسه‌ده مدحت پاشانك معیتنده بولنان یاور قول اغاسی تحسین افندی اورالرجه سرعت حرکتی مشهور اولان اسبی قوتیله اون درت ساعت مسافه‌سی اولان دیوانیه‌یه اشقیا ایچندن کچه‌رك اوچ درت ساعتده وصولنی تعهد ایلدیکندن همان مدحت پاشا طرفندن سامح پاشا بالاخراج یرینه فرقه‌ده بولنان لوا احمد پاشانك نصبیله برابر مومی الیهه یازیلان مکتوبده مضبطهٔ مذکوره مندرجاتنك کأن لم یکن حکمنده طوتلمسی یعنی مدحت پاشا بالذات حله‌دن بر طابور عسکرله فرات اوزرنده دغاره دنیلان محله متهیء عزیمت اولدیغندن و محل مذکور حله ایله دیوانیه آراسنده وسط طریقه موازی بولندیغندن احمد پاشانك دخی عصاة عشائر ایله یاپیلان مقاوله‌یی فسخ ایدرك فرقه‌ده موجود عسکرك ایکی طابورینی دیوانیه‌ده براغه‌رق قصور عسکرله جمعیت عاصیه‌یی یاروب دغاره صدرینه کلمسی اشعار اولنمشیدی

مدحت پاشا بغداددن برلکده کتوردیکی اوچ یوز نفری حله‌ده بولدیغی پراکنده نفرات ایله برطابوره ابلاغ ایدرك ایرتسی کون چیقمش واحمد پاشا دخی آلدیغی امر اوزره حرکت ایتمش اولدیغندن حله ایله دیوانیه آره‌سنده نصف طریقه موازی بولنان سالف البیان دغاره صدرنده ایکی عسکر برلشمشدر

محل مذكور نهر فرات اوزرنده اولوب فراتك جهت شرقيه‌سنده
بولنان دغاره وعفك وعشائر سائره مزروعاتنى سقى اولنمق ايچون مقدما
فراتدن آچلمش اولان خرق توسع اتمسيله كيت كيت اوجهتده بولنان
اراضئ بسيطه‌يى صو باصوب اگرچه خرقدن كچن صولر آلت طرفده
شط الكار دينلان مجرا ايله شط الحيه منصب اوله‌رق ينه فرات ايله
برلشمكده ايسه‌ده صو باصان اراضينك زمينى آلچق اولمسيله قرق ساعت
طولنده بر بحيره يعنى گول تشكيل ايدرك آراسنده مرتفعجه اولان و آطه
كبى قالان محللرى فسدهٔ عصاة تحصنگاه اتخاذ ايلمش ومذكور آطه‌لر طوپ
منزلندن اوزاق اولديغى كبى اطرافنده بولنان صولر صيغ اولمسيله بيوك
قايقلرله يناشمق دخى غير ممكن بولنمش اولديغندن اولحواليده‌كى عربلرك
ايكيده برده طغيان وعصيان اتملرينك بو محللره استناددن نشأت اتمش اولديغى
آشكار اولمشدر بناءً عليه ايشك اك كسديرمه تدبيرى بر منوال محرر
حاصل اولان گولك وجودى قالديرلمق ايچون صولر قورودلمق
و زراعته كفايت مقدارى صو ايچون بشقه بر خرق آچيلمق اوزره
اولباول موجود خرق و صدرك سدوبند ايدلمسى صورتى اولوب اگرچه
توسع اتمش اولان خرق درت ذراع عمقنده و آلتمش ذراع عرضنده
اوله‌رق نهر فراتك عادتا نصفى اورايه صاپمش اولمسيله بونك حصولى
مشكل وبلكه ممتنع كبى گورينور ايسه‌ده عربلرك و خصوصيله هنديه
اهاليسنك بوفن و صنعتده پك زياده مهارتلرى اولديغندن مدحت پاشا
دها حله‌ده ايكن هنديه‌دن بعض ماهر اوسته‌لرى جلب ايدوب بونلر اون
اون ايكى گون ظرفنده صدرك سدينى وصويك قطع وبندينى تعهد اتملريله
همان اسبابى تدارك اولنه‌رق ايشه باشلاتديرلمش اولديغى كبى بر طرفدن دخى
موجود عسكر ونفرات موظفه وناصر پاشا ايله برلكده اولان منتفك
سواريسى دغاره صدريله فراتك تشكيلى ايلديكى اوچ جناحه يرلشديرلمشدى

بو ایشلرله اوغراشیلور ایکن اشقیا جمعیتلری کلوب اخشامدن صکره اردوکاهك اطرافنی احاطه ایله اوچ کیجه متمادیاً عسکر اوزرینه قورشون آتمشلر ایسه‌ده تفنکلرینك مرمیلری قیصه اولدیغی جهتله ضرار اتمیوب بالعکس بروطرفدن بالمقابله آتیلان طوپ وتفنك دانه‌لریله کندولری خیلی خساره اوغرامش وبر آرالق جبور شیخی خلیل استیمان ودخالت ایدرك ایکی بیك قدر آتلوسیله فرقهٔ عسکریه دائره‌سی خارجنده مناسب محله یرلشدیرلمش اولدیغی حالده بر کیجه طاقیله اردوده بولنان متفك سواریسی اوزرینه هجوم ایدرك بعض زیان اتمش ایسه‌ده عساکر نظامیه طرفندن ضرب وتدمیر اولنملریله خائب وخاسر فرار ایلمش اولدقلرندن شو حالده اشقیا وعصاة کندولرینك عسکره مقابله اتمك اقتدارنده اولمدقلرینی آکلامشلردر لکن بونلرك جمعیتلری یوز بیك نفوسدن زیاده اولوب دیوانیه فرقه‌سی طرفندن کوردکلری مسامحه ومساعده ایله شمارمش وبو حال آره‌سنده شمر شیخی عبدالکریمك اشبو غائله‌دن استفاده ایچون بر خیلی شمر آتلوسیله حلب واورفه طرفلرندن قالقوب بغداد طرفلرینه کلدیکنی خبر آلدقلرندن وبو حال ایله برابر صدرك سدی دخی جمله‌سنه دوقوندیغندن بوکا مانع اولمق زعمیله کوندوزلریده طرف طرف هجومه باشلادقلری صره‌ده اردوکاهه یارم ساعت بر مسافه‌ده چالیاغه کیزلنمش اولان بشبیك قدر پیاده وبر خیلی سواری اشقیا فرقه‌ده بولنان سواری حیوانلرینه صمان تدارك اتمك ایچون اوطرفه طوغری کتمش اولان بر بلوك عسکر اوزرینه هجوم اتمش اولدیغی خبری کلمسیله مدحت پاشا درحال هر طابوردن ایکیشر بلوك عسکر آله‌رق احمد پاشا قومانداسیله بونلر اوزرینه سوق اتمش اولمغین همان اوراده بر مصادمه وقوعیله عساکر نظامیه‌دن التی نفر شهید وبر مقدار مجروح وقوع بولدیغی حالده اشقیادن بشیوز بوقدر نفری تپه‌لنمش وبقیه‌سی فرار اتمك ایچون دغاره نهرینه آتلمسیله برازی دخی اوراده

غرق وتلف اولمش اولدیغنك اوزرینه دیكر طرفلرده اولان جمعیتلرك دخی ثباتلری قالمیه‌رق طاغلمغه باشلامشدر

بونلری تعقیب ایچون سواری عساكر نظامیه ایله متفك وچچن وكرد آتلولرندن واستر سوار پیاده‌دن قوللر ترتیب اولنه‌رق طرف طرف سوق ایله فراری عصاتك بر خیلیسی طوتلمش وحتی تلغراف خطلرینی كسمش اولنلر دخی یانلرنده‌كی تلغراف تللریله برابر طوتیلوب كتورلمش اولدیغنه واوصره‌ده یعنی صدر دغاره‌نك سدینه بدأ اولندیغنك تمام اون اوچنجی كوننده سدك بناسی تكمیل اولوب صو كسیلدیكنی متعاقب كولك صویی دخی چكلمكه وقوریمغه باشلامسیله بو دخی عصاتی یأس تامه دوشورمش ایدوكنه بناءً جمله‌سی اظهار ندامتله بالواسطه استعفای جرم وقصوره باشلامش وایكی آیدنبرو علوكیر اولان آتش فساد واختلال اشبو اجراآت ثمره‌سی اوله‌رق منطفی اولمشدر

اشبو دغاره حادثه‌سی عراقجه متوالی الوقوع اولان عصیان واختلاللرك جمله‌سندن مهم وعظیم اوله‌رق هندیه‌لولردن ماعدا اوحوالیده وشیعه مذهبنده بولنان عشائر وقبائلك جمله‌سی برلشمسیله یوز بیكدن متجاوز برجمعیت عصیانیه وجوده كلمش وابتدا عفك طرفنه كیدن طابوره یوقاریده بیان اولندیغی وجهله سوء قصد اولنوب متصرف ومیرالای وبیكباشی واكثر ضابطان ونفرات شهید ایدلمك وفرقهٔ عسكریه‌نك طریق مواصلاتی قطع اولنمق وتلغراف خطلری تخریب قلنمق مثللو افعال باغیانه‌نك الك نهایت درجه‌سنه جسارت اولنمش اولمسنه نظراً بو مقوله افعال جنائیه‌ده بولنانلر حقنده لازم كلان احكام جزائیه‌نك درجاتی معلوم ایسه‌ده قبائل وعشائرك افرادی نیك وبد احوالك فرق وتمییزینه مقتدر اولمیوب كافهٔ فعل وحركتلرنده شیخ ورئیسلرینك رأینه تابع اولمریله بو وقوعاتده اصل تهمت وجنایت صاحبی آنلر اولدیغی وخصوصیله عفكده‌كی طابورك

حال فلاكتنه سبب عفك شيخى دنان ودغاره شيخى بدوى نام شخصلر اولەرق ذمتلرينه كچمش اولان اموال دولتى چوروتمك وقپاتمق ايچون عربلرى مقاتلەيه سوق و امر ايدن بونلر ايدوكى جهتله رؤسانك اخذ وكرفتيله آنلر حقنده معاملهٔ مقتضيه اجرا قلنمق ونقط عفكده طاغيلان طابورك تفنك وطوپيله سائر اسلحه واشياى متنوعەسى نرەده ايسه تماماً كتورلمك شرطيله افراد اهالى حقنــده بر عفو عمومى اعلان اولنمش ومسئلەنك ختامى جهتيله مدحت پاشا دغاره سدينك محافظەسنه بر مقدار عسكر براغوب قصور عسكرله ديوانيەيه عودت اتمشيدى

طـاغيلان طابورك بقيهٔ نفراتى اوچر بشر ديوانيـەيه كلوب طوپلاندقلرى كبى تفنك و قليچ و چادر و قراوانه مثللو سـائر اشياسى دخى عربلر طرفنـدن كاملاً ميدانه چيقاريلەرق كتورلمش و حتى وقعه آرەسنده طوپى عربەسـيله برابر فراته آتمش اولدقلرى جهتله بو دفعه ينه كندولرى طرفندن برچوق.مشكلات ايله بالاخراج كتوريلوب تسليم ايدلمش وعفك و دغاره شيخلرى دنان ايله بدوى فرار اتمش اولدقلرى حالده ناصر پاشانك همتيله بالتعقيب آنلر دخى طوتلمش اولمغله ديوانيەده ترتيب اولنـان مجلس موقتده مرقومانك خيانت اتدكلرى طابورك بقيهٔ ضابطان ونفراتى حضورنده محاكمەلرى بالاجرا شرعاً وقانوناً اعداملرينه حكم اولنمش اولمغين ايكيسى دخى ديوانيه كوپريسنه صلب اولنەرق جزاى سزالرى اجرا و عشائر عاصيه رؤساسندن اله كچمش اولان برقاچ نفرى دخى روم ايلى جهتنه نفى و تبعيد قلنمق اوزره درسعادته اعزام و اسرا قيلنوب دغاره غائلەسنه و اكا ترتب ايدن اجراآته بونكله ختام ويرلمش و بو مسئلەده كرك مشاراليه ناصر پاشانك وكرك برادرى منصور پاشانك پك چوق حسن خدمت وهمتلرى كورولمشدر

دغاره وقوعاتندن استفاده نيتيله وكليتلو سوارى ايله بغداد طرفنه

كلديكی يوقاريده حكايه اولنان شمر عشائری رئيسی عبدالكريم مسئله‌نك ختـامنی خبر آلوب مأيوس اولمسـيله دونوب كتمزدن اول سوء نيتنی قپاتمق ايچون ديوانيه‌ده مدحت پاشانك يانـنه كله‌رك كويا اردويه معاونت ايچون بغداده قدر كلمش ايسـه‌ده يتشـه‌مديكندن بحثله زعمنجه تأويل و اعتذار صددنده بولنمش اولمغله بوسوزلر بروجهله استماعه شـايان دكل ايسـه‌ده مدحت پاشـا حسب الوقت بونك سوء افكارنی ميدانه قويمق اسـتمديكندن ومسئله ايسـه بالـكليه مندفع اوله‌رق اوالحوالينك امنيت وآسـايشی حاصل اولديغنـدن عبدالكريمی برلـكده آله‌رق كانون اول ايچنده بغداده عودت ايتمشدر

خطهٔ عراقيه اراضيسی مسئله‌سی

خطهٔ عراقيه‌جه اسلافدنبرو بو مثللو غائله‌لر بربرينی تعاقب ايدوب خصوصيله هنديه و منتفك و بنی لام وحله طرفلرنده نيجه دفعه‌لر نصـل عصـيان و اختلاللر وقوعه كلديكی و نه وجهله عسـكر سوق اولنه‌رق محاربه‌لر وقوعه كلديكی اوراارك احوالنه وقوفی اولنلرك معلوميدر

اكرچه بو حادثه‌لرك اسـباب ودواعيسی خصوصنده افكار مختلف اولمسيله كيميسی بو خلقك يعنی عصيان ايدن عشـائر افرادينك عموماً شيعه مذهبنده اولمسـندن طولايی مأمورين دولته مخالفتـلرينی مباينت مذهبيه‌يه و كيميسی مشـايخ و رؤسـا ذمتلرنده اولان اموال ميريه‌يی چوروتمك ايچون يالكز آنلرك اغفالات و تحريكاتنه حمل ايتمكده ايسه‌ده بوقدر افرادناسك عموماً ايكيده‌برده سلاح‌بدست عصيان اوله‌رق قانلرينی دوكمكه مجبور اولملرينه شواسناد اولنان اسباب واحوال كافی اوله‌ميوب نظر دقت وحقيقتله تدقيق ومشهود اولان آثار فعليه‌سيله تطبيق اولنه‌رق محاكمه اولنور ايسه تعين ايدركه بو احوالك اصل سبب و منبعی عراق

اراضیسنك محال سائره اراضیسندن معاملات واحکامجه فرق وامتیازی مناسبتیله افراد اهالینك تصرف اراضیدن واراضی اوزرنده یتیشدیردیکی محصولاتی منافعندن محروم اولمسی مادهسیدر

اشته عراق اراضیسنك وسعتی و اهالیسنك کثرتی ایله برابر شو درجه خراب قالمسی و سکنهسنك عموماً حال فقر و احتیاجده بولنمسی و اولور اولماز سببلرله بر طاقمنك اظهار بغی و عصیان اتمسی بتون بو منبعدن تحدث ایدوب اصلاح و تعمیرینك تدبیر و چارهسی دخی ینه بو اساسدن آرانلق لازم کلدیکی جهتله بو بحثه دائر شو صرهده بعض ایضاحات وتفصیلات ویرمك اقتضا اتمشدر

شویله که عراق اراضیسی اصلاً اراضیء خراجیهدن اولدیغی جهتله حقوق تصرفیهسی عادتا املاك سائره وچفتلکات میریه کبی دولته عائد وایچنده بولنان اهالیء زراع دخی چفتلك خدمهسی واورتاقجی ویاریجی قبیلندن معدود اولمغله زراعته صالح اراضی مقاطعات نامیله قطعات متنوعهیه بالتقسیم تخمی جانب میریدن ویریلهرك وفلاحت وزراعتی ایچون اهالیدن فلاح کتوریلهرك محصولاتك ایکی ثلثی میری‌یه وبر ثلثی فلاحه راجع اولمق اوزره برقاعده وضع واتخاذ اولنمش ایدوکندن مقاطعات بوشرط واصوله توفیقاً اداره واکثریسی التزام صورتیله ملتزملرینه مقطوعاً احاله قلنمقدهدر

اکرچه ظاهر حالده بواصول اهالیجه ضررسز کورینور ایسهده افراد اهالی کندو مال وملکی اولهرق برقاریش یره متصرف اولمیوب عادتا خدمتکار وسیار ومستعار اولدیغی جهتله سائر ممالك متمدنه سکنهسی کبی خانه یاپمق وحیوان بسلمك واغاج یتیشدیرمك قیدنده بولنمیوب حصهٔ فلاحیهلریله قناعت واکتفا ایتدکلری حالده ملتزملرك وکندو شیخلرینك غدر وظلمی حسبیله اکا دخی تمامیله نائل اولهمدقلرندن

وبرچوغی دخی عیال و اولادینی بسلیه‌جك ایش بوله‌مدیغندن طبیعی ناخشنود اوله‌رق آزچوق برحادثه ظهورنده ضایع ایده‌جكی ومخاطره‌سندن چكنه‌جكی بر كونه علاقه‌سی اولمدیغنه بناءً هردرلو اغفالات وافساداته پك قولای میل واتباع ایدرلر

دیكر طرفده مشایخ ورؤسا دخی عینیله افراد اهالی كبی اولوب خزینه‌دن بر ویا ایكی سنه‌لكنه آلدقلری مقاطعات میریه كندو ماللری اولمدیغندن اراضینك وانهارینك بر سنه صكره اوله‌جق اعمارینی وظیفه اتمیوب یالكز مدت التزاملرنده‌كی منفعتلرینه حصرغیرت ایلدكلری مثللو برطاقملری دخی ذمتلرینی چوروتمكه یول بولمق ایچون برحادثه وغائله ظهورندن مستفید اولورلر

اشته بواحوال برطرفدن اهالی‌یی وبر طرفدن مملكت واراضی‌یی تخریب اتمسیله زمان قدیمده هرطرفی معمور وآبادان وفوق‌العاده فیض وبركتیله مشهور جهان اولان اراضیٔ عراقیه‌نك بووجهله حال خرابیده ومملكتك طرف طرف امنیتسز برحالده قالمسنك منشأ صحیحی بودر

مستغنیٔ بیاندركه برمملكتك اهالیسی اومملكتك صاحبی وكافهٔ حقوق مدنیه‌سنه متصرف سكنه‌سی دیمك اولوب منافع مملكتك محافظه‌سی وترقیسی دخی بوقوته مربوط اولدیغی حالده حقوق مدنیه‌نك اعظم ركنی اولان تصرف املاك واراضیدن محروم اوله‌رق سیار ومستعار بر حالده بولنان خلق اومملكتك بحق اهالیسندن معدود اولمامق وبوجهتله محافظهٔ منافعی غیرتنده بولنمامق طبیعیدر

حتی فاروق اعظم رضی‌الله‌عنه حضرتلرینك زمان خلافت سنیه‌لرنده عراقك فتحی‌عنوةً وقوعبولمسیله احكام‌جلیلهٔ شرعیه موجبنجه اراضیسنك اراضیٔ خراجیه اعتبار اولنه‌رق غزات مسلمینه تقسیمی لازم كلمشیكن جناب عمر رضی‌الله عنه افندمزك هرخصوصده محض عدالت وحكمت

اولان افكار وافعال صائبه‌لرى اقتضاسنجه بوبابده دخى شرفصادر اولان ارادهٔ عليه‌لرنده افراد اهالى تصرف اراضى حقوقيله مقيد اولميه‌جق‌اولور وغزات مسلمينك مدينه‌يه عودتندن صكره اعدانك تسلطى وقوعبولور ايسه بالطبع علاقه‌سى بولنميان اهالينك محافظهٔ مملكت قيدنده بولنميه‌جقلرى ملاحظهٔ صائبه‌سيله هر حالده تصرف اراضى خصوصنده افراد اهالينك حصه‌دار ايدلمسى لزومنى نه وجهله ترويج وترجيح بيورمش اولدقلرى معلوم ومشهوردر

بوجمله ايله برابر فتح جليل فاروقيدن صكره قطعهٔ عراقيه درلو انقلاباته اوغرايوب اراضينك بالطبع حكمى دكشمش وعادتا اراضىٔ ميريه حكمنى اكتساب ايتمشيكن دولتجه برشى ياپلميه‌رق اسكى حالده براغلمش و بوده حاصلاتندن عشر يرينه ثلث ونصف آلنمق وبوقدر اراضىٔ جسيمه خزينهٔ دولتك مالى وملكى اوله‌رق نصل ايستنيليور ايسه اويله تصرف اولنمق ظن وملاحظه‌سندن نشأت آتمش ايسه‌ده دجله وفرات نهرلرى آراسنده طولاً ايكى يوز ساعتدن زياده مسافه‌سى بولنان اراضىٔ جسيمه‌نك زمان قديمده اولديغى كبى هرطرفندن نهرلر آچيلوب زراعت ايتمك واشبو انهارى هرسنه تطهير وتعمير ايلمك وبونلر ايچون سرمايه ويرمك والحاصل بوقدر اراضى برچفتلك اداره‌سى كبى طوغريدن طوغرى براداره‌ده بولنه‌رق هردرلو احتياجات ومقتضياتنى دولت حسابنه ياپمق هيچ بروقتده وبردولتده قابل وممكن اوله‌ميه‌جغى بديهى اولمغله اراضينك پك چوغى متروك ومعطل اوله‌رق اهاليسى طاغلمش واسكى وقتده خابور و فرات نهرلريله سقى واروا اولنوب معموريت وبركتى مشهور عالم اولان ومزوپوتامى دينلان قطعهٔ عظيمه چول حكمنه كيره‌رك شمر وعنزه عربانه وسائر قبائل وحشيه‌يه جولانكاه شقاوت اولمش وبغدادك آلت طرفنده واقع شط الحيدن قورنه‌يه‌قدر شطين بيننده اولان

وبونلرك ایکی طرفنده بولنان انهار واراضی دخی کذالك معطل وخراب اوله‌رق اکثر اهالیسی حال بدویته کیرمش اولدیغندن کیروده قالان وزراعت اولنان اراضی بونلره نسبتله پك جزئی اوله‌رق انك حال واداره‌سی دخی یوقاریده تعریف وبیان اولنمشدر

بناءً علی ذالك عراقك تنظیم اموری واعماری ایچون لازم کلان تدابیرك الك برنجیسی بوماده‌نك اصلاحی کیفیتی اولدیغندن مدحت پاشا دغاره‌دن عودتیله برابر بوایشی امور سائره‌یه تقدیم ایدرك اراضیء موجوده اراضیء میریه حکمنده طاپو ایله تفویض اولنمق اساسی اوزرینه برقاعده اتخاذ ایدوب صور ملاحظات وتصمیماتنی باب عالی‌یه عرض ایله ارادهٔ سنیه‌سنی استحصال اتدکدنصکره اجراآتنه تشبث اتمشدر تفصیلاتنك خلاصه‌سی بودرکه اراضیء عراقیه طبیعت موقعیه‌سی اقتضاسنجه اناطولی وروم‌ایلی اراضیسنه مقیس اولمیوب بونك اکثریسی انهار ایله سقی اولندیغی کبی زراعتك دخی کبس وکرود ودیم اعتباریله دها برچوق انواعی اولدیغندن وبونلرك ایچنده برجهت خیراته موقوف ویاعقر نامیله بعض حاصلاتی برطرفه مربوط محللر دخی بولندیغندن بوجهتله معمور وخراب اراضینك طبیعتنه کوره جمله‌سی اقسام و انواع عدیده‌یه تقسیم اولنه‌رق بونلرك الك قیمتلیسی انهاری موجود اولان وحاصلاتندن جانب میری ایچون ثلث ونصف وثلثان حسابیله رسومات آلنان مقاطعات اولمسیله بونوع اراضینك حاصلاتندن اراضیء میریه قاعده‌سی اوزره یالکز عشر آلنمق اوزره تفویضی لازم کلسه قیمتی پك آغر اولمق اقتضا ایدرك تفوض واشترا اتمك ایچون بدلنك دفعةً تأدیه‌سنه هرکس مقتدر اوله‌میه‌جغندن تسهیل مصلحت ایچون بونلرك حاصلاتندن ایکی عشر یعنی یوزده یکرمی آلنمق واکر مشتریسی ویره‌جکی بدلدن ماعدا بش سنه‌لك عشرینی یعنی بش سنه‌لك حاصلاتندن یوزده اون مقدارینه مساوی برمبلغی دخی بشقه‌جه ویررایسه

ایکی عشر برعشره تنزیل ایدلمك ومدت مدیده معطل اولمسیله یکیدن
خرق ونهر آچلمغه محتاج اولان اراضی محصولاتندن علی الاطلاق عشر
آلنمق اوزره بالمزایده صاتلمسی وکرد ایله یعنی دولاب ایله سقی اولنان
ویاخود سقی اولنمیه‌رق حسب الموقع یغمور ایله یتیشان یرلر کیملرك
زراعتنده ایسه عشردن بشقه برشی آلنمامق شرطیله عهده‌لرنده بالابقا
طاپولرینك ویرلمسی وهندیه وعماره مقاطعه‌لرنده اولدیغی کبی زراعتی
اهالیسنه مخصوص اولان یرلرك دخی دونم وجریب حسابیله تفریق
اولنه‌رق برر بدل مناسب ایله افراد اهالیسنه تقسیم وتفویض قلنمسی
قرارلشدیریلوب ایلك سنه‌سی برخیلی یرلرك بوقاعده‌یه توفیقاً احاله‌لری
اجرا قلنمشدر بو وجهله صاتیلان وبا طاپو تفویض واحاله‌لری اجرا
قلنان اراضینك بدلاتندن یوز بیك لیرادن متجاوز ایلك سنه برمنفعت
زائده حاصل اولدیغی مثللو سنوی عائدات میریه‌سی یوزده التمش
واللیدن یوزده اون ویکرمی درجه‌سنه تنزیل اولنمسنه نظراً وارداتك
یکونی دخی بونسبتده تناقص اتمك لازم کله‌جکی ظن اولنور ایکن بالعکس
تنزل اتمیوب محصولاتك مقدارجه زیاده‌لکی مع زیادة جبر نقصان اتمش
وایرتسی سنه‌لر مقدار سابقی تجاوز ایلمش اولمسیله ثمرات فعلیه‌سی
وخزینهٔ دولت ایچون تصور اولنان منافع نقدیه‌سی دخی کورونمکه
باشلامش وبونکله برابر اولکی اصول اوزره امانةً ویا مقطوعاً فلاحت
وزراعت اولنان اراضیده بردیکلمش اغاج وعمارته دلالت ایده‌جك بربنا
کورولمز ایکن اصول جدیده اوزره صاتیلان یرلری آلانلر باسند
کندولرینك مال وملکی اولدیغندن امین اوله‌رق بالطبع اعمارینه چالشملریله
برایکی سنه ظرفنده اکثریسنك ابنیه واشجار مثللو آثار عمرانیسی
کورونمش واوته‌دنبرو حال فقر ویأس ایله حال وحشتده بولنان هروقت
منهمك عصیان وطغیان اولان افراد اهالی دخی تصرف اراضینك بالذات

وبالواسطه لذتنى آلديغندن هرسنه يكديكرينى تعاقب ايدن حوادث وغوائلك آرقه‌سى كسلمشدر

بومادەنك بربيوك دليلى ده هنديه مقاطعه‌سى مسئله‌سيدركه اشبو مقاطعه عراقك الك جسيم مقاطعاتندن اولوب مقدملرى سنوى سكزر اونر بيك كيسه اقچه بدل ايله ملتزملرينه مقطوعاً احاله اولنديغى حالده اوچ درت سنه‌ده بركره بدلى آلنه‌بيلمك ممكن اوله بيلور ايسه‌ده اكثر سنه‌لر اهالينك مخالفت وعصيانيله بدلى چوروب ضايع اولديغندن بشقه سردار عمرپاشا وعبدى‌پاشا ورشيدپاشا ونامق پاشالردن هربرينك زمانلرنده وقوع بولديغى وجهله اوزرينه عسكرسوقيله فضله مصارفات ونفوسجه خيلى تلفات ويرلمش اولمغله بونك اسباب صحيحه‌سنى اوكرنمك ايچون مدحت پاشا بغداده وصولنك ايكنجى آينده بالذات هنديه‌يه كيدوب آلديغى معلوماته كوره اهالئ مرقومه‌نك زراعتلرى برنج محصولندن عبارت اولمسيله زرع ايلدكلرى برنجك تخمى دخى كندو ماللرى اولديغى حالده ميدانه كتوردكلرى حاصلاتك يوزده التمش التيسى حصهٔ ميريه اولمق اوزره اللرندن آلنوب وبقيه‌سنك برچوغى دخى مشايخ عائداتى وانبار كراسى وقنطار اجرتى كبى شيلره طوتيلوب كندولره برشى قالمديغندن بومغدوريت زوريله اهالى عصيانه مجبور اولديغى واكثر سنه‌لر هنديه غائله‌سى ناميله تحدث ايدن وقوعاتك منشأى بوماده ايدوكى تبين ايدرك آنك اوزرينه مدحت پاشا طرفندن حصهٔ ميريه درحال يوزده اللى‌يه تنزيل وبرطاقم عائدات ومصارفات الغاوتعديل اولنمغله‌برابر اهالئ مرقومه استقامت اوزره حركت ايدرلر ايسه كله‌جك سنه حصهٔ ميريه‌نك يوزده قرقه وآندن‌صكره يوزده اوتوزه ودها اشاغى‌يه تنزيل اولنه‌جغى دخى مدحت پاشا طرفندن كندولره ويريلان بيورلدى‌يه درج‌ايله وعد ايدلمش اولمغين بوقراردن صكره چوق كچمه‌رك سالف البيان دغاره مسئله‌سى

ظهوره کلوب هندیه‌ده ایسه اون بش بیکدن زیاده اهل سلاح موجود-
اولدیغی و دغاره عصاتنه برنجی درجه‌ده معاونت ومظاهرت بونلردن-
ملحوظ بولندیغی حالده هندیه‌لولر یرلرنده ثبات ایله اطاعتدن انحراف-
اتمدکلرندن بشقه محصولات واقعه‌نك حصهٔ میریه‌سنی کمال استقامتله ایفایه
اتفاقاً غیرت ایلدکلرینه مبنی مقاطعه‌نك یوزده التمش التی حسابیله مقدما
حصهٔ میریه‌سی تماماً استحصال اولنان اك طولغون سنه‌لر حاصلاتنه-
مساوی اوله‌رق اوسنه حصهٔ میریه‌سندن دخی التی بیك تغار یعنی التی-
میلیون قیه پرنج حاصل اولمش وبرمنوال محرر اولنان وعد اقتضاسنجه
ایرتسی سنه حصهٔ میریه یوزده اللیدن دها اشاغی‌یه تنزیل اولندیغی حالده-
حاصلات میریه‌نك مقداری تناقص اتمامشدر

دجله وفرات واپورلری

حاصلی بغداد ولایتنجه اجراسی اك مهم اولان ایشلرك برنجیسی-
اشبو اراضی کیفیتی اوله‌رق بوبابده ویریلان قرارك فعلیاتنه برمنوال-
محرر تشبث اولنمش ومالاً وملکاً تأثیرات ومحسناتی کورولمکه باشلامش-
ایسه‌ده یالکز بونکله تمامیٔ مقصد حاصل اوله‌میوب چونکه مملکتك-
محصولاتی برمخرجه ایصال ایده‌جك وخارجدن جلبنی تسهیل ایلیه‌جك-
معابر ومسالکی ووسائط نقلیه‌سی اولمدیغندن محصولاتك پك زیاده فیض-
وبرکتی زماننده صاتیله‌میوب قالدیغی وعکسی حالنده خارجدن جلبی-
متعسر اولدیغندن سکنهٔ مملکت غلا ایله مصاب ومتضرر اولدیغی جهتله-
اراضی ماده‌سندن صکره عراقك اعماریچون الزم واهم اولان اجراآتك-
بریده اشبو وسائط نقلیه کیفیتیدر
بوماده‌نك برنجی نظرده طرق ووسائلی دجله وفرات نهرلری اولمق-
طبیعی ایسه‌ده فرات نهرنده واپور ایشلدلمسنه مقدما انکلیزلر تشبث ایدرك-

برقاچ واپور انشا اتمش وايشله‌لمسنه سنه‌لرجه چالشمش ايسه‌لرده واپورلر قضايه اوغراميسيله موفق اوله‌مدقلری مثللو دجله نهرينك دخی بغداددن يوقاروسی واپور ايشلمكه صالح اولمديغندن يالكز بغداددن بصره‌يه قدر قسمنده ايكی واپور ايشلتمك ايچون برانكليز قومپانياسی مقدما دولتدن مأذونيت آلوب ايشلتمكه باشلامش وبوكا رقابت اتمك اوزره نامق پاشا دخی اوروپادن اجزا اوله‌رق اوچ واپور كتوردوب وايكيسی بغدادده تركيب اولنوب ميدانه كلمش ايسه‌ده ايشله‌لمامشدر

مدحت پاشا اشبو واپورلرك اوچنجيسنی تركيب ايتديره‌رك بغداد ايله بصره آراسنده ايشلتمكه تشبثله اولنان تجربه‌يه كوره تجارت ومنفعت كليه‌سی اوله‌جغی آكلاشلديغندن وولايتك اسباب اعماريه‌سيچون سنوی اون بشبيك كيسه قدر اقچه صرفنه باب‌عاليدن مأذونيت ويرلمش اولديغندن مدحت پاشا بوقارشولقدن دجله واپورلرينی سكز عدده ابلاغ ايدرك بونك ايچون برده ادارهٔ نهريه تشكيل اتمش و بغدادده مقدما ياپيلوب معطل قالمش اولان فابريقه‌نك دخی ادواتنی تنظيم ايله واپورلرك تركيبات وتعميراتنه وسائر احتياجاتنه تخصيص ايلمشدر

اوصره‌ده سويش قنالی آچلمق مناسبتيله برمنوال محرر بغداد ايله بصره بيننده حاصل اولان وسائل نقليات ومواصلاتك لزومی قدر سفائن بحريه علاوه‌سيله اداره‌سی توسيع وتمديد اولنه‌جق اولور ايسه خطهٔ عراقيه ايچون اوجهتدن حقيله برمخرج وجوده كلمش اوله‌جغی كبی بصره كورفزنده وعمان ونجد سواحلنده وبحر احمرده عثمانلی سنجاغنی حامل كميلرك دائمی سير وسياحتيله ملكجه و پولتيقه‌جه دخی تأثيرات ومحسناتی اوله‌جغندن بوتصورونيت همان فعله ووجوده كتورلمك ايچون ابتدا بابل نامنده بری جسيم ومؤخراً نينوا ونجد اسملرنده ايكيسی دها كوچك اوچ واپور مبايعه اولنه‌رق واوجه نهراً و بحراً ايشلمك اوزره

آلنمش اولان آثور واپوری دخی بونلره علاوه قلنه‌رق هر اوچ آیده برکره قتال طریقیله درسعادته وبرکره‌ده انکلتره‌یه کیدوب کلمك اوزره صورت سیر وسیاحتلری ترتیب ایدلمش وبونلرك اعظم لوازمی اولان کمورك انکلتره‌دن جلبی ضروری اولمسیله عدن ومسقط وبندر بوشیرده عثمانلی سنجاغی آلتنده مخصوص محللر واداره‌سیچون یرلودن وکیللر تعیین اولنه‌رق سفائنه مخصوص بر قومپانیه‌نك احتیاجی ایچون نه لازم ایسه یاپلمش وحتی عدنده دائمی اوله‌رق سکز اون بیك تونیلاته کمور بولندیرلمقده اولدیغندن ترسانهٔ عامره‌دن مأموریتله بحر احمره کلان واپورلر دخی کمورلرینی عدنده موجود کوردن آلمغه باشلامسیله انلر ایچون پك بیوك برسهولت ومنفعتی موجب اولمشدر

بابل واپوری انکلتره ایله اوستراليا بیننده ایشلمك اوزره سکسان سکز بیك لیرایه یاپدیرلمش ایکی سنه‌لك بر واپور اولوب انکلتره‌ده قومپانیه‌سنك افلاسی مناسبتیله مزایده‌ده اوتوز اوچبیك لیرایه اشترا ایدلمش ایکن درسعادت ایچون بصره‌دن ایلك سفری موسم حج شریفه تصادف اتمسیله اوسفر عزیمت وعودتنك نول حاصلاتی اوتوز بشبیك لیرایه وارمش واشبو سفائن بحریه اداره‌سنه عمان عثمانی تسمیه اولنمسیله حسن حال وانتظامی هرطرفجه بو نام ایله شهرت آلمش ونهر واپورلری ایسه شهریه بیك لیرایه قدر تمتع وتجارت ویرمکه باشلامش اولدیغندن نهری وبحری واپورلرك بوصورتله تحقق ایدن منفعت ظاهریه ومعنویه‌لری دوام وترقیلرینی تأمین اتمش ومملکته أوجهتدن برکوزل مخرج اولمشدر

لکن عراقه مخرج اولمق ایچون یالکز بصره وبحر محیط یولی کافی اولمیوب یوقاری طرفدن وحلب اوزرندن بحر سفیده واصل اولمق ایچون فرات طریقی دخی پك زیاده مهم اولمغله مدحت پاشانك نظر دقت واعتناسی بو جهتدن دخی بر مخرج تدارکی تدبیرینه معطوف اولمشدر

نهر فراتك تطهیری ماده‌سی

یوقاریده ذکر اولندیغی وجهله فرات نهرنده واپور ایشلدلمسی مقدما انکلیزلر مراد ایدرك قولونل چشنی یك چوق چالشمش اولدیغی حالده موفق اوله‌مامش ایسه‌ده موسی‌الیهك بیره‌جکده ترکیب ایدرك فراته ایندیرمش اولدیغی واپورلرك غرق وتلف اولمسی بر قضا نوعندن اولوب یوخسه فرات نهری جسیم ومسکنه‌دن تا بصره‌یه‌قدر اکثر محللری سیر سفائنه قابل اولدیغی حالده الك زیاده عارضه‌لی یرلری هیت نام قصبه‌دن عانه‌یه‌قدر مسافه‌ده بولندیغی وبونلرکده اکثریسی زمان قدیمده فراتك ایکی طرفنده‌کی بنالرك وصو دولابلرینك انهدامیله انقاضندن حاصل اولمش ایدوکی جهتله مدحت پاشا بالذات عزیمتله بونلری کوروب قابل اصلاح وتعمیر اولدیغنی آکلادقدن صکره ایرتسی سنه ولایتك امور نافعه‌سی مأموری اولان شاکر بك که شمدی مشیر شاکر پاشادر آنك معیتنه ایکی واپور تخصیص ولزومی‌قدر مهندس وارباب وقوف ترفیق ایدرك فراتك مسکنه‌یه‌قدر هرمحلنی کشف وتحقیق اتمك ایچون کوندرمشیدی

شاکر بکك اتدیکی تحقیقات وکتوردیکی معلومات دخی فراتك تمامیله آچلمغه قابلیتنی تأمین اتمکله مأمور وعمله‌سی ترتیب اولنه‌رق هیت طرفندن بدأ ایله فیلیویه وجبه والوس اطه‌لری جوارلرنده اولان عارضه‌لرك تطهیرینه تشبث اولنمش ولکن فراتك اکثر محللرنده جریان پك شدتلی اولوب هرنقدر تطهیر اولنسه سرعت وشدتنك درجهٔ مطلوبه‌یه تنزیلی ممکن اوله‌میه‌جغندن وبوجهتله ایشلیه‌جك واپورلرك سرعت حرکتی اون ایکی میلدن زیاده اولمق وآز صو چکمك لازم کله‌جکندن ابتدا تجربه اولمق اوزره اوستریالولرك کردانده قوللاندقلری درت چرخلی وزیاده سرعتلی واپورلری کبی بر واپور سپارش ایدلمشدرکه اشبو واپورك انشاسی

اوزامسیله مدحت پاشانك بغداد ولایتندن انفصالندن صکره اجزا اوله‌رق کلمش وبالترکیب اسمی مسکنه تسمیه اولنوب ایشلدلمکه باشـلامش اولمغله الحالةهذه فراتده موجود اوله‌رق بغداد ایله مسکنه آراسـنده ایشلیان واپور بودر

جزایر سدلری ایجونه ایلمك تشبث

خطۀ عراقیـه‌نك اعماریچون یاپلسی لازم اولان الك بیوك وجسیم ماده‌لرك بریده جزایر سـدلری اولوب شویله‌که فرات نهری منتفك اراضیسـندن قورنه نام موقعه‌قدر کچدیکی محللرده ایکی طرفه طاشـوب تابصره‌یه وآندن اشاغی هور عبدالله دینلان محله قدر قرق اللی سـاعت طولنده برچوق اراضی‌یی تخریب اتمسیله زمان قدیمده اراضیٔ مذکوره‌نك محافظه‌سیچون جسیم سدلر یاپیله‌رق محافظه ایدلمش ایسـه‌ده صکره‌لری باقیله‌میه‌رق اشبو سدلر بوزولمش وطاغیلان صولر اولکی محللری استیعاب ایتدکدن بشقه بصره‌نك آرقه طرفندن دکزه دیکر برمجرا پیدا ایدوب وکیت کیت بصره‌نك اطرافنی احاطه ایلیوب هوایی دخی افسـاد ایتمش اولدیغندن مذکور سدلرك انشـاسنده مالاً وملکاً منفعت واهمیت مسلم ایسه‌ده سد اولنه‌جق محللر هندیه وصقلاویه ودغاره نهرلرینه مقیس اولمیوب یکرمی ساعتدن زیاده صو طاشان محللرك سد وبند اولنمسی وبر طرفدن دخی اصل فرات نهری یتـاغنك حفر وتطهیریله تعمیق ایدلمسی لازم کله‌رك بوده طراق واپورلری ودوبه‌لر کبی برطاقم ادواته محتاج اولدیغندن بشـقه یومیه یوز بیك عمله ایله وقت وموسمنده درت آی چالشمغه موقوف اولدیغنه وبوجمله ایله بوایشك فعلیاتی هرخصوصده حسن همتی مشهود اولان ناصر پاشـانك غیرتیله حاصل اوله‌جغنه بناءً مشارالیه ایله بالمذاکره مدحت پاشانك بغداده وصولنك ایکنجی سنه‌سی کوزموسمنده

بالذات محلنه کیدرك ناصر پاشا ایله برلکده بوایشه باشلانلمسی قرارلشدیرلمش وبر طراق واپوریله بعض ادوات دخی جلب اولنوب حاضرلنمش ایکن ایران شــاهی ناصرالدین شــاه حضرتلرینك اوسنه عتبات عالیه زیارتی ایچون بغداده وقوع سیاحتلری منــاسبتیله مدحت پاشا خدمت معیتلریله مشغول اوله‌رق جزایر سدلری مصلحتی بالطبع سنهٔ آتیه‌یه قالمشدر

بغدادده امنیت صندیغی وخسته خانه واصلاحخانه کبی احداث اولنان آثار

مدحت پاشا بغداد ولایتی مأموریتنك ایلك ایکی سنه‌سنده ابتدا تحدث ایدن قرعهٔ عسکریه واورامان ودغاره مسئله‌لرینی برمنوال محرر بتوردکدن صکره اراضی ماده‌سنده ویریلان قرارك اجراآتی وسفن بحریه ونهریه‌نك ترتیبات وتجهیزاتی وفرات نهرینك تطهیراتی وبعض انهارك وخصوصیله کنعانیه قنالنك حفریاتی وبرده اشبو ایکی سنه‌ده بربرینی تعاقب ایدن قحط وغلا مناسبتیله سکنهٔ ولایتك تدارك احتیاجاتی مثللو غوائل ایله اوغراشدقدن صکره ولایتك احوال مالیه وملکیه‌سنی وسائره‌سنی ممکن مرتبه اصول ولایته تقریب ایده‌جك برشکل وصورته قویوب دوائر بلدیه واصــول تحصیلیه وتفتیشیه کبی شــیلری دخی تنظیم اتمش وبو اجراآته علاوةً درسعادتده احداث اولنان امنیت صندیغی کبی بغدادده دخی برامنیت صندیغی یاپمش وولایتلرده اولان اصلاحخانه‌لر اصول ونظامنه توفیقاً اعانهٔ اهــالی ایله برده اصــلاحخانه یاپوب زورا نامیله احداث اولنــان ولایت غزته‌سی مناسبتیله تأسیس ایدیلان مطبعه‌یی دخی اشبو اصلاحخانه‌یه علاوه ایلمش وینه اعانهٔ اهالی ایله برجسیم غربا خسته خانه‌سی انشا ایدوب حتی کرك اصــلاحخانه‌یه وکرك خسته خانه‌یه ارباب خیرات ومبرات طرفلرندن اولنان اعانات صره‌سنده ناصرالدین شاه حضرتلری جانبندن دخی درت بیك تومن یعنی ایکی بیك لیرا اعانه بیورلمشدر

مملکت باغچه‌سی ، صو ماکنه‌لری ، غاز معدنی و پرنج فابریقه‌سی

و ینه مدحت پاشانك بو مدت ظرفنده‌کی اجراآتی جمله‌سندن اولمق اوزره عموم ایچون نزهتگاه اوله‌رق دائرهٔ بلدیه حسابنه برمملکت باغچه‌سی یاپلمش ودجله‌نك جسر کبیری مجدداً انشا قلنمش وپرنج تطهیری ایچون بر فابریقه احداث اولنمش وبغداد شهرنده چشمه اولمیوب اهالینك خوائج اصلیه‌سندن اولان صولر دجله‌دن سقالر ایله طاشینمقده ایکن متعدد محللرده بخارله اداره اولنور طلومبه‌لر وضعیله بونك ایچون دخی بر طریق سهولت آچلمش و مندلی طرفلرنده بولنان غاز معدنندن استفاده اولنمق اوزره اوروپادن جلب اولنه‌جق ادواتی ورودینه دکین محلنجه تدارك اولنان اسباب وآلات ممکنه ایله بالتجربه تقطیر ایدیلان غازك قیمه‌سی دوائر بلدیه‌یه یتمش پاره‌یه قدر مال اولدیغندن چارشولرده ودوائر میریه‌ده وسائره‌ده اشغالی معتاد اولان زیت و سیسام یاغی یرینه اشبو غاز قوللانلمغه باشلیه‌رق امریقا غازندن استغنا حاصل اولمش وهرقصبه یکیدن غازفنارلریله تزیین ایدلمشدر

کاظمیه ترامواىی

کاظمیه قصبه‌سنه یاپیلان ترامواى دخی اشبو ایکنجی سنه‌نك مخترعاتندن اولوب شویله که قصبهٔ مذکوره بغداده بر بچق ساعت مسافه‌ده اوله‌رق اکثر اهالیسی بغدادده تجارت وصناعتله مألوف وبونلرك قسم کلیسی مرکبله کیدوب کلمکه مجبور اولدقلری کبی زیارت کونلری دخی اورایه پك چوق زوار کتدیکندن وبووجهله کیدوب کلنلر تعداد ایتدیرلدکده یومیه‌سنه اصابت ایدن نفوسك برترامواى احداثنه متحمل اولدیغی آکلاشلدیغندن هم خلقه موجب تسهیلات اولمق وهمده بویله شیلرك آثاری کوستریله‌رك اهالئ عراق آلشدیرلمق اوزره یدی کیلو مترو

مسافه‌دن عبارت اولان طریق مذکوره برتراموای انشاسی تصور اولنوب هر بر حصه‌سی ایکیشر بچق عثمانلی لیراسنه اوله‌رق التی بیك حصه‌دن مرکب برشرکت تشکیل ایدلمش ویولك تیمورلری وعربه‌لری انکلتره‌دن جلب اولنه‌رق انشا آتی ینه اوسنه نهایتنده ختام بولمش و ایشلمکه باشلامشدر

اشبو ترامواىك تیمورلری وعربه‌لری وحیوانلری وموقفلری والحاصل کافهٔ متفرعاتیله برابر مصارفی اون‌سکز بیك لیرایه بالغ اولمسیله وذاتاً آچیلان حصه‌لردن بیك عددی صاتیله‌میوب قالمسیله مصارفنك التی بیك لیرایه قریب فضله‌سی بولنمش ایسه‌ده ترامواى ایلك سنه‌لری یوزده اون‌سکز ویکرمی درجه‌سنده تمتعات ویرمش وبوندن بر مقداری حصه‌دارلره تقسیم اولنوب سنه بسنه فضله‌سیله بورج اوده‌نمش اولدیغندن شمدی ترامواى شرکتی بشبیك حصه‌دن عبارت قالمشدر

عساکر نظامیه البسه‌سیله نانه عزیز اعمالیجون مبایعه اولنان ماکنه

التنجی اردویه منسوب اوله‌رق بغداد ولایتنده بولنان صنوف عساکر نظامیه‌نك کافهٔ احتیاجاتی و فسدن ماعدا البسه وچادر وسائره‌یه متعلق لوازماتی مخلنجه تدارك واعمال اولنمقده اولوب واقعا بونلره لازم اولان یپاغی وپاموق کبی مواد اصلیه محصولات محلیه‌دن اولمسیله بوراسی طوغری ایسه‌ده ایپلکلری ال ایله بوکولوب نسج ایدلمکده اولدیغندن ماعدا عسکرك نان عزیز تعییناتنه دقیق طحنی ایچون نامق پاشا زماننده یاپلمش اولان برقاچ بارکیر دکرماندن بشقه دکرمان دخی اولمدیغی جهتله اکثر دقیق ال دکرمانلریله طحن اتدیرلمکده اولدیغنه وشو عصرده بویله بر جمعیت منتظمهٔ عسکریه احتیاجاتنك هیچ برملت متمدنه‌ده جاری اولمیان بر اصول عتیقه ومتروکه‌ده اداره‌سی لایقسز ومناسبتسز اولوب خصوصیله

اردونك موجودی یدیبیك نفر ایكن تعمیم اولنان قرعه ثمره‌سیله و كوكللو نفرات ایله مقداری اون بیكی تجاوز اتدیكندن بو وجهله ال امكیله ادارهٔ خوابجی مشكل ایدوكنه بناءً یومیه اوچیوز مترو چوقه ودرتیوز مترو مقداری قالین بز یاپمق وایكیبیك قیه اكمكه لازم اولان دقیقی حاصل ایدوب اكمكنی دخی پشورمك اوزره برایپالك واون فابریقه‌سی تأسیسنی مدحت پاشا تصور ایدرك بونك ایچون اوروپاده اقتضا ایدن عامللرینه لدی المراجعه یمش باركیر قوتنده اولمق اوزره اویله ماكنه‌نك كافهٔ ادواتیله اون ایكیبیك لیرایه اعماله فرانسه‌ده برفابریقه تعهد اتمش اولدیغندن قونطوراتوسی یاپیلوب ماكنه‌نك صورت اعماله نظارت اتمك اوزره برده مهندس كوندرلمشیدی

اوآره‌لق فرانسه ایله پروسیه بیننده ظهور ایدن محاربه مناسبتیله ماكنه‌نك اعمالی تأخر ایدوب نهایت ختامیله بغداده وصولی مدحت پاشانك بغداددن انفصالندن صكره‌یه قالمش واولوجهله بصره‌یه كلمش ایسه‌ده هیچ كمسه صاحب چیقمدیغی جهتله بصره اسكله‌سنده سنه‌لرجه قوم وطوپراق ایچنده قالدقدن صكره حسین فوزی پاشانك التنجی اردو مشیرلكی زماننده مشار الیه طرفندن بغداده جلب اولنه‌رق و ابنیه‌سی یاپیلوب یرلشدیریله‌رك ایشلمكه باشلامش اولدیغی خبر آلنمشدر

ایران شاهنك بغداده ورودی

سكسان آلتی سنه‌سی ایچنده ایران شاهی حضرتلری بغداده كلوب حقنده فوق الغایه اجرای تعظیمات واحترامات اولنمش وعتبات عالیه زیارتی ایچون نجف وكربلا وسامرا طرفلرینه عزیمتلرنده والحاصل اوچ آی قدر ممتد اولان مدت سیاحتلرنده سلطان عبد العزیز خان حضرتلرینك اراده‌لری وجهله مدحت پاشا معیتلرنده بولنمش وسنهٔ مرقومه‌ده قحط وغلا مناسبتیله ارزاق وذخایرك وخصوصیله حیواناته مقتضی علف وصمان كبی

شیلرك تداركی خصوصنده مشكلات عظیمه اولدیغی حالده معیت شاهیده كلمش اولان ذكور واناث جمعیت عظیمه‌نك واون بش بیكدن متجاوز حیواناتك لوازم وخوایجی طرف دولت علیه‌دن اولمق اوزره تدارك واعطا اولنه‌رق اشبو سیاحت شاهینك كافهٔ مصارفی كندوسیچون انشا وتفریش ایدیلان قصر عالینك مصارفیله برابر اوتوز بیك لیرایی تجاوز اتمامشدر

ایرانه مسكوكاتی مسئله‌سی

شاه حضرتلرینك كافهٔ وكلا وامناسیله برلكده وقوعبولان اشبو سیاحتلرندن استفاده اولنه‌رق ایران ایله بغداد ولایتی بیننده چوق وقتدنبرو تحدث اتمش اولان بعض مسائل مشكله‌نك حل وتسویه‌سنه مدحت پاشا طرفندن اعتنا اولنمشدر

اشبو مسائلك بریسی بغداده متداول اولان مسكوكات ایرانیه ماده‌سیدركه داخل ولایتده بش غروشه تداول ایدن قران سكه‌سنك عدم انتظام واطرادی جهتیله قیمت حقیقیه‌سی اوچ غروش اون پاره‌دن درت ونهایت درت بچق غروشه قدر مختلف اولدیغی حالده بش غروشه تداولی عراق اهالیسنی اضرار ایلدیكندن بونك ایچون عقد اولنان مجلسلرده وكلای ایرانیه بعد الاقناع بعدازان ایران مسكوكاتنك بغداد ولایتنده عادتا امتعه واشیای اجنبیه كبی قیمت حقیقیه‌سیله آلنوب ویرلمسی قرار كیر اولمسیله بوقراره توفیقاً قران سكه‌سنك اوچ غروش اون پاره‌دن زیاده‌یه چكمامسی اعلان اولنمش ومسائل مذكوره‌نك بریسی دخی ممالك ایرانیه‌دن عتبات عالیه جوارینه دفن اولنمق ایچون لاینقطع نقل اولنان جنازه‌لر كیفیتی اوله‌رق فی الحقیقه بونلرك تعفناتی مملكتك صحت ونظافتنی مخل اولمسیله محاذیر عظیمه‌یی مستلزم اولدیغندن وبوعادته مجبور اولان اهل شیعه‌دن وفات ایدنلرك محللرنده دفن اولنه‌رق استیانلر اولور ایسه

برسنه صکره کمیکلرینك نقلی صورتیله دخی جنازه نقلنده اولان مقصد حاصل اوله‌جغندن اوکوندن صکره وفات ایدنلرك محللرنده وقتیله اوزرلرینه برسنه زمان کچمدکچه نقل اولنمامسی ایچون برمقاوله ومعاهده‌نامه یاپلمشدر

نجفده مدفون اولان تبرکات

کذلك مسائل مذکوره جمله‌سندن معدود اوله‌رق نجف اشرفده برقاچ یوز سنه‌دنبرو هندلی وایرانلی برطاقم ارباب خیر وحسناتك هدایاسیله تراکم اتمش وسکسان سنه مقدم وهابیلرك هجوم وتعرضلرینه مبنی زیر زمینده بر مغاره‌یه دفن ایدلمش اولان آثار واشیای نفیسه و مجوهرات وکلای ایرانیه حاضر اولدقلری حالده مدحت پاشا معرفتیله اخراج اولنه‌رق لدی المعاینه بونلرك ایچنده اولان ذیقیمت مصاحف شریفه و شال کبی برچوق اشیای نفیسه چوریوب محو اولمش اولدیغندن قصور موجود اولان الماس و یاقوت و اینجو نوعندن مجوهرات وآلتون وکموشه متعلق ادوات طرفیندن تعیین اولنان کاتبلر معرفتیله ثبت دفتر ایدلمش و بونلرك جمله‌سی ایکی اوچیوز بیك لیرا قیمتنده اولمسیله بونلرك بیهوده و معطل زیر زمینده براقلمسندن ایسه صرفیله نجفدن ایرانه قدر بر تیمور یول یاپیله‌رق ایران زوارینك تسهیل آیاب و ذهابنه خدمت ایدلمسی وهیچ اولمز ایسه ایران زواری ایچون بوتکله نجف وکربلاده خان ومسافرخانه کبی بنالر یاپلمسی البته دها خیرلو اوله‌رق بوصورت مدحت پاشا طرفندن تکلیف اولنمش ایسه‌ده علمای ایرانیه طرفندن جواز کوسترلمدیکی جهتله مجوهرات واشیای مذکوره ینه محلنه دفن اولنه‌رق قپوسی مدحت پاشا ایله امنای ایرانیه طرفلرندن تمهیر قلنمشدر

هموند مسئلەسی

بغداد ایله ایران بیننده اوتەدنبرو موضوع بحث‌ومناقشه اولان برمهم
ماده دخی حدود اوزرنده بولنان قبائل اکرادك ایکی طرفه دخی ایراث
ایتدکلری ضرر وخسار کیفیتی اولەرق خصوصیله شهر زور عشایرندن
اولوب شقاوت ومضرت وملعنتی‌مشهور اولان همو ند اشقیاسی برو طرفده
علی‌الدوام قتل نفوس و قطع طریق افعالیـله اولحوالینك امنیتنی سلب
اتمش بر جمعیت مضره و باغیه اولەرق اوزرلرینه عسـکر سوق اولندقجه
ایرانه دخالت ایتدکلری و او طرفدن مظهر حمایت اولدقلری کبی ایران
عشایرندن هرسنه قشلاق ایچون برو طرفه کلان سنجابی عشیرتنك دخی
سوء افعال و حرکتلری دخی تحملکداز اولدیغندن برمنوال محرر ایرانه
فرارایدن همو ند اشقیاسنك قبول‌وحمایه‌اولنمیەرق برو جانبه رد واعادەلری
و سنجابی عشیرتیله دیکر عشـایرك دخی منع تجاوزلری خصوصنه دائر
مدحت پاشا طرفندن ایراد ایدیلان لزوم و اهمیت اوزرینه ایران شاهی
حضرتلرینك و وکلای ایرانیەنك افکاری بوکبی احوال مضرەنك منع
و اصلاحنه مساعد کورنمش وخیلی زمان ثمرات فعلیەسنه انتظار اولنمش
ایسەده حدود اوزرنده بولنان وافکار عتیقەیه خادم‌اولان بعض خوانین
و مأمورین ایرانیەنك عدم موافقتلری جهتله بونك فعلاً اجراسی میسر
اولەمدیغندن حدودك او مقوله اشقیا تجاوزندن سـلاح ایله محافظەسـنه
مجبوریت کلەرك ایجاب‌ایدن کچیدمحللرینه مؤخراً مدحت پاشـا طرفندن
بر چوق قره‌غولخانەلر انشا اولنمشدر

بصره‌ده خرص اصولنك لغوی واشجار رسومانك اراضی اوزرینه قلب وتحویلی

بالاده ذکر اولندیغی وجهله اراضینك اتخاذ اولنان قاعدەیه توفیقاً

طاپو ایله احاله‌لری اجرا اولندقجه آنلردن حاصل اولان واردات خزینه دخی یولنه کیرمکده ایسه‌ده اشجارك و خورما آغاجلرینك ثمراتندن استحصال اولنان مرتبات میریه هر سنه تقدیر وتخمین صورتیله آلنمق متعامل وجاری اولوب حالبوکه بو وجهله تقدیر قیمت خصوصنده برچوق فساد وحیله‌لر ظهوریله هم اصحابنه وهمده خزینه‌یه غدر وضرری مؤدی اولدیغندن وخصوصیله بصره‌نك عماراتی نخلستاندن عبارت اولمسیله خورما حاصلاتی ایچون خرص تعبیریله هر سنه تقدیر قیمت ایدن خراصلرك فساد و ارتکاباتی شهرت بولمش ایدوکندن مدحت پاشا دغاره مسئله‌سنك ختامندن صکره برآرالق بصره‌یه کیدرك بالذات اجرا ایلدیکی تحقیقاته کوره واقعا تقدیر قیمت ماده‌سنده اولان اجراآت بر ظلم صریح اولوب خورما محصولندن خزینه‌نك آله‌جغی واصحاب محصولك ویره‌جکی شی خراص دنیلان مخمنلرك انصافنه قالمش بو فسادات پك چوق کمسه‌لرك منافع نامشروعه‌سنه واسطه اولمش اولدیغندن بونك لزوم اصلاحی واجبه‌دن ایسه‌ده خورما حاصلاتی بغدای وشعیرکبی دفعةً و مجتمعاً میدانه کلورشی اولمدیغی جهتله حصهٔ میریه‌سنك ایکی طرفه دخی موجب سهولت ومضبوطیت اوله‌جق برقاعده‌ده استحصالی ارباب وقوف وتجربه ایله مذاکره‌یه محتاج اولمغین اصحاب املاك واراضیدن اقتضا ایدنلر جلب ایله مصلحتك مذاکراتی آراسنده بالطبع بحث ایدیلان احوال تاریخیه‌سنه کوره اشبو خرص وتقدیر قیمت اصولی اسکی برشی اولمیوب اوائلده بیت الماله عائد حصه‌نك جریب اوزرینه مقطوع صورتیله آلندیغی وبوده حضرت فاروق رضی الله عنه زماننده وضع واتخاذ بیورلمش بر قاعده اولدیغی حالده صکره‌دن بوزیلوب اشبو خرص اصولنك احداث قلنمش ایدوکی آکلاشلمش و واقعا اغاجلرك اوزرنده‌کی محصولنی هرسنه تخمین ایدرك رسوم میریه‌سنی اکا کوره آلمقدن ایسه روم ایلیده‌کی باغلر حقنده یاپلدیغی کبی اغاجلرك مغروص

اولدیغی اراضینك دونم و جریب مثللو مساحه‌سی اوزرینه وضعی هر صورتله فساد وحیله‌دن سالم وبونکله برابر هم معموریتی وهمده وارداتنك تحصیلنده سهولتی مستلزم اوله‌جغی جهتله بو قاعده‌یه تطبیقاً نخلستانك مرتبات میریه‌سی هر بر دونمدن سنوی اون بشر غروش حسابیله آلنوب خرص اصولنك کلیاً لغوینه جمله اتفاقیله قرار ویرلمشدر

بو خصوصه دائر یاپیلوب نشر اولنان وبر صورتی اولوقت باب‌عالی‌یه تقدیم قلنان تعریفنامه‌ده محرر اولدیغی وجهله نخلستان اشجارینك آز وچوق اولمسنه اعتبار اولنمیه‌رق جمیع اراضیسی مساحه‌یه وبو وجهله آرایرده اغاجسز خالی اولان یرلر دخی حسابه داخل اولمسیله باغچه‌لرك بوش وخالی اولان ویاخود اغاجلری سیرك بولنان یرلرینه اصحابی طرفندن همان اشجار غرس اولنه‌رق ایرتسی سنه اثر معموریتی کورولمکه باشلامش وبصره‌نك واردات سنویه‌سی قرق سکز یوك غروش اولدیغی حالده ایکی سنه صکره یتمش یوك غروشی تجاوز اتمسیله واردات میریه خصوصنده دخی مأمولدن زیاده منفعتی و بالخصوص تحصیلاتی امرنده فوق‌العاده مضبوطیتی موجب اولمشدر

شو قدر وارکه سائر محللرده اولان خورما باغچه‌لری بصره کبی طوپلو ویالکز نخلستان اولمیوب اشجار ومحصولات سائره ایله مختلط اولدیغندن ومع مافیه خرص و تخمین اصولنك مضرت مسلمه‌سی جهتیله منعی واجب ایدوکندن آنلرده دخی یرلرینه کوره بهر خورما اغاجنه قرق پاره‌دن اوچ غروشه قدر متفاوت اوله‌رق بدل مقطوع تعیین قلنمشدر

بصره قصبه‌سنك شط‌العرب ساحلنه نقلی

بصره‌نك و حوالیسنك وخامت ورداءت هواسی معلوم اولدیغی حالده نفس بصره قصبه‌سی اصل شط‌العربدن منشعب اولان ونهر عشار دینلان

بر خرقك نهایتنده واشجار ایله محاط باغچه‌لر آراسنده اولمسیله هواسی هرطرفندن زیاده فنا و مضرتلی اولدیغنه و یوقاریده بیان قلندیغی وجهله اشبو وخامت هوانك سبب مستقلی اولان جزایر سدلرینك انشاسیله محذور مذکور مندفع اولدیغی صورتده دخی چونکه سکنهٔ مملکتك اکثریسی تجارت بحریه و نهریه ایله مألوف اولوب موقع تجارت ایسه سفاینك مرساسی اولان شط‌العرب ساحلی اولدیغی حالده ارباب تجارتك اخشام صباح کیدوب کلمسی و خصوصیله اشیای تجاریه‌نك سفایندن چیقاریلوب عشار نهری واسطه‌سیله بصره‌یه و صکره تکرار آندن ینه نهر مذکور ایله سفاینه نقل ایدلمسی تکلفاتنی اختیاره هیچ بر سبب اولمدیغنه بناءً مملکتك شط‌العرب ساحلنه نقلی مناسب کوریلوب حاضر حکومت ایچون بصره‌ده استیجار اولنان خانه‌نك ترکیله برحکومت‌قوناغی یاپلمسی دخی ذاتاً مقرر اولدیغندن سائرینه دخی مثال مشوق اولمق اوزره شط‌العرب ساحلی اوزرنده بر حکومت محلی انشاسنه مباشرت ایتدیرلمش وتجار طاقمندن بعضیلری دخی ابنیه انشاسنه باشلامش اولمسیله مقدمه‌سی وجوده کلمشدر

ناصریه قصبه‌سنك تأسیسی

یوقاریده بیان قلندیغی اوزره مقطوعیت صورتیله اداره‌دن متصرفلغه تحویل اولنان منتفك سنجاغی بغداد ولایتنك اك جسیم سنجاقلرندن بریسی ایسه‌ده اکثر اهالیسی حال بدویتده خیمه‌نشین اولوب الویهٔ سائره کبی شهر وقصباتی اولمدیغندن واکرچه مرکز حکومت اولمق اوزره سوق‌الشیوخ نامنده برکوچك قصبه‌سی وار ایسه‌ده موقعاً تعمیر واصلاحه قابلیتی اولمیوب حال بوکه مدن وامصار مدنیتك مأخذ اشتقاقی وتربیت خلقك موقوف علیهی بولندیغندن تشکیلات جدیده‌نك آثار عمرانیسنه مقدمه اولمق اوزره اوجوارده ونهر فرات ساحلنده تعیین اولنان محله

مجدداً بر قصبه تأسیسی ناصر پاشا ایله بالمذاکره تنسیب اولنه‌رق مذکور قصبه‌ده اقتضـا ایدن حکومت محلی ایله بر قشله‌نك ومکتب وجامع مثللو شیلرك کندو طرفندن انچه صرفیله انشاسنه دخی مشارالیه ناصر پاشـا طرفندن تعهد اولنمش وبغداددن یاپیلوب کوندریلان خریطه‌سنه توفیقاً قصبهٔ مذکوره تعهد اولنـان ابنیه ایله برابر اولوجهله مشارالیه طرفندن انشـا وتأسیس اولنه‌رق واصحاب اقتدار طرفلرندن دخی خانه‌لر ودکانلر یاپیله‌رق وجوده کلمش واسـمی ناصریه تسمیه اولنمشدرکه الحالة هذه منتفك متصرفلغنك مقر حکومتی اولان ناصریه قصبه‌سی بودر

کویت قصبه‌سنك دولت علیه تصحیح تابعیتیله بصره‌یه الحاقی

بصره‌یه بحراً التمش میل مسـافه‌ده ونجد قطعه‌سی ساحلنده واقع کویت نام قصبه تخمیناً التی بیك خانه‌یی مشتمل برمملکت اولوب اهالیسی کاملاً اسلام اولدیغی حالده هیـچ برطرفه مربوط اولمدقلری جهتله والیٔ اسبق نامق پاشـا طرفندن بونلرك بصره‌یه الحـاق اولنمق اوزره حمایه واداره‌لرینه نیت وتشبث اولنمش‌ایسه‌ده اهالیٔ مرقومه هردرلو تکلیفاتدن مستثنا بر حال واداره‌یه آلشمش اولدقلرندن ویرکو ورسـومات کمرك مثللو تکلیفـاتدن احترازه مبنی موافقت اتمامش اولدقلری جهتله حال اصلیلرنده قالمشدر

بونلرك نسللری حجاز طرفـندن اولوب بوندن بشیوز سـنه مقدم مطیر عشیرتنك بر فرقه‌سیله محل مذکوره کلوب قونمش اولان فاملیـا خلقندن صباح نامنده بریسی اشبو کویت مملکتی اساسنك برنجی واضعی اولمغله کیت کیت جمعیت تکثر ایدرك هیئت حاضره‌سی اوزره بر مملکت وجوده کلمش والحالة هذه شیخ ورئیسـلری اولان عبدالله الصباح او سلاله دن بولنمشدر

اهالئ مرقومه عموماً شافعی المذهب اوله‌رق اصول اداره‌لری تماميله احكام شرعيه‌يه مستند ومبتنی اولديغی وعلما وقاضی ومفتی كبی حاكم ومدرسلری كندو ايچلرندن اولوب موقعلری دخی مساعد بولنديغی جهتله اوته‌دنبرو جمهوريت شكلنده بر جمعيت مستقله اوله‌رق كندو كندولرينه اداره اولنه‌كلمشدر

بونلرك زراعت ايده‌جك يرلری اولميوب منحصراً تجارت بحريه ايله مألوف اولدقلرندن وصغير وكبير ايكی بيك قطعه‌دن متجاوز كميلری بولنديغندن بحرين وعمان صولرنده اينجو صيديله واكثر بيوك سفينه‌لری هندستان وزنكبار طرفلرينه كيدرك تجارت بحريه ايله مشغول اولورلر

كميلرنده جمعيتلرينه مخصوص بر سنجاق اتخاذ اتمش اولملريله يقين وقته قدر بو سنجاق آلتنده سياحت وتجارت اتمشلر ايسه‌ده بر مدتدنبرو آخرك واجانبك تعدياتندن امين اوله‌مدقلری جهتله مجرد سير وسياحت بحريه‌لرينی تأمين ايچون برطاقمی فلمنك وبعضيسی انكليز باندیره‌سی چكمكه مجبور اوله‌رق وبواصوله رفته رفته الفت اولنه‌رق برحمايهٔ اجنبيه مقدماتی كورنمكه باشلامش وبونك ايسه بغداد ولايتنجه وخصوصيله بصره موقعنجه محاذير عظيمهٔ ملكيه‌سی ظاهر بولنمش اولديغندن مدحت پاشا بصره‌ده ايكن اهالئ مرقومه رؤساسنی اورايه جلب ايدرك وحال وزمانك وموقعلرينك مخاطراتنه دائر نصايح لازمه‌دن صكره احتراز ايلدكلری كمرك رسمی وويركو مثللو تكليفات ايله مكلف اولميه‌جقلرينی سند اعطاسيله تأمين ايليه‌رك موافقت ورضالريله بصره‌يه مربوطيتلری قرارلشديرلمش وعبدالله الصباحك كويت قائمقاملغی ناميله ينه مملكتك رأس حكومتنده وقاضی ومفتی كبی مأمورلرك كذلك يرلرنده والحاصل بينلرنده جاری اولان اصول وقاعدهٔ حكومتك حال اصليسنده ابقاسيله برابر مامورلريچون درسعادتدن اوامر رسميه وجامعلريچون بروات شريفه

جلب اولنەرق تبعیت ومربوطیتلرینه مقتضی اولان معاملات تمامیله اجرا قلنمش وکمیلرنده اولان اجنبی باندیرەلری درحال ترك اولنوب یرلرینه عثمانلی سنجاغی چکلمشدر

نجد احوالی

نجد قطعەسنك برکوشەسنده اولان برمملکتك مربوطیت وادارەسی بووجهله تأمین اولنمش ایسەده عموم نجد قطعەسی برحال بحران واغتشاشده اولوب اوزاقدن کورینان مداخلات اجنبیه ایله بو قطعەنك دخی عدن ومسقط وعمان طرفلری کبی الدن چیقاجغی آکلاشلدیغندن بواحوال مدحت پاشانك انظار و افکارینی جلب ایدرك ایرتسی سنه یعنی مدحت پاشانك بغداده وصولنك اوچنجی سنەسی نجده عسکر سوقی واحسا قطعەسنك تحت ضبط وادارەیه آلنمسی کبی تعاقب ایدن وقایع بومقدمەدن باشلامشدر اشبو مسئله حقیقةً مهم و شایان دقت اولمغله بوراده بعض تفصیلات اعطاسی مناسب کورینور

شویله‌که نجد دینلان قطعه جزیرةالعربك درتده وبراعتباره کوره بشده برقسمی اولوب سلطان سلیمان کبیر زماننده پورتکیزلرك بصره دکزینه تسلطلری مندفع اولدقدن صکره اورالری وبحرین جزیرەسی حوزۀ ممالك عثمانیه داخل اولان ونجدك اك زیاده معمور اولان احسا جهته درسعادتدن والی تعیین اولنەرق بر چوق زمانلر بووجهله تحت ادارەده قالمش ایسەده بوندن برعصر اولی و هابیلرك تغلبیله حکومت نجدیه سعود اولادینك یدینه کچمش وبحرین جزیرەسی دخی حمایت اجنبیه ایله برحکومت مستقله شکلنه کیرمشدر

وهابیلرك مؤخراً ظهور ایدن احوال معلومەلری اوزرینه نجدك تکرار تحت ادارەیه آلنمسیچون بوندن التمش سنه مقدم مصردن عسکر

سوقيله رياض ودرعيه طرفلرينك واحسا قطعه‌سنك دولت عليه‌يه بالنسبه مربوطيتى تجديد قلنمش اولديغى حالده آز زمان صكره مصر عسكرى چكلمش اولمسيله دولتك دخى غوائل سائره‌سى حيلولتيله اوراره عطف نظر اعتبار اولنميه‌رق براغلمش وعادتا اونودلمش اولديغندن قطعهٔ مذكوره ينه وهابى فامليا‌سنده قالمشدر

سعود وهابينك اولادندن نجدده اك صكره‌كى شيخ ورئيس بولنان عبدالله الفيصل هر نقدر استقلال حكومت داعيه‌سنده ايسه‌ده اسلافى كبى دولت عليه‌يه مخالفت وبرطاقم دواعئ مذهبيه ايله اطرافه ايراث مضرت نيتنده اولميوب بر مسلك معتدل اتخاذ اتمش اولديغى حالده برادرلرندن سعود بعض طرفك تشويقات وتشجيعاتيله عبداللهك الندن حكومت نجديه‌يى آلمق سوداسنه دوشوب وهندستانه عزيمتله انكليزلرك معاونت معنويه‌سيله اطرافدن عسكر طوپلايوب سكسان التى سنه‌سنده برادرى عليهنه اظهار بغى وعصيان اتمش ووقوعبولان محاربه‌لرده عبداللهه غلبه اتمسيله ابتدا احسا قطعه‌سنى ضبط ايدرك هفوف والمبرز مملكتلرنده اولان قلعه‌لره وسواحلده دخى قطيف قلعه‌سيله سائر مواقعه عسكر ومأمور يرلشديردكدن صكره مقر حكومت اولان رياض طرفلرينه ودها ايچرولره طوغرى يوريمش اولديغندن عبدالله الفيصل چاره‌سز قاله‌رق مدحت پاشايه مكتوب و آدم ارساليله استعانه واستمداد اتمشدر

خبر ويرلديكنه كوره مرقوم سعود عبداللهالفيصل كبى اولميوب غايت مدبر وبهادر بر آدم اولمسيله نجدك اكثر اهاليسنى وقبائل وعشايرينى قزانمش وتشبثاتنى انكليزلرك معاونت معنويه‌سيله قويلشديرمش اولديغندن عبداللهك بغداده كوندرديكى مكتوبندن و آدملرينك افاده‌لرندن آكلاشيله‌جغى وجهله بو ايش ايچون موقتاً بعض سفاين وبرمقدار عسكر ارسالى كافى اوله‌ميوب دها زياده تكلفات اختيار ايدلسه عراقجه اولان

مشاغل مساعد اولمدیغندن وبوجمله ایله برابر باب‌عالیجه مساعده اولنمسی دخی امید ایدلمدیکندن اشبو طلب واستدعانك جوابنده مدحت پاشا طرفندن بر مدت اختیار تأنی و سکوت اولنمشیدی

لکن بر مدتدنبرو انکلیز سیاحلرینك نجد ایچرولرنده طولاشوب یازدقلری سیاحتلرنده اعلان ایلدکلری افکارده وسعودك جمیع تشبثاتنده انکلیزلرك معاوناتنه استناد ایلمسنه نظراً نجد ممالکنده شو اختلال و شورش عشایر و عربان آراسنده دائمی‌الوقوع اولان مضاربات و محاربات قبیلندن اولمیوب چونکه انکلیزلرك اصول پولتیقیه‌لری ایجابنجه بو مقوله صاحبسز بولدقلری محللری طوغریدن طوغری‌یه ضبط وادارەلرینه آلمیەرق ابتدا شیخلرینی‌ورئیسلرینی تطیيب وتأمین‌ایله قزاندقدن وآنلر واسطه‌سیله افراد اهالی‌یی دخی کندولرینه جلب ایتدکدن صکره ینه بر مدت حکومتلرینه وقاعدۀ‌ادارەلرینه مداخله ایتمکسزین‌فقط آخر طرفدن برکونه‌ضرروتعرض وقوع‌بوله‌جق‌اولور ایسه منع اتمك و بر جماعتك دیکر جماعتله مخاصمه‌سی ظهورنده توسط و اصلاح ایلمك مثللو معاملات ایله بر مدت حمایەلرینه آلشدیردقلری و بو اصول ایله حمایه ایتدکلری محللره کیت کیت صاحب اولدقلری معلومدر

اشته بو قبیلدن اوله‌رق مسقط ومکلا وعمان وحضرموت قطعه‌لری وبحرین جزیره‌سی اوته‌دنبری شیخلری اداره‌سنده وبونلرك بعضیلری دولت عثمانیه تابعیتنده بولندیغی حالده شو تعریف اولنان اصول اوزره انکلیزلر اورالرجه حمایەلرینی یرلشدیرمش اولملریله اکرچه ظاهر حالده ادارەلری ینه شیخلری النده ایسه‌ده انکلیزلرك رأیی و موافقتی اولمدقجه بر شی یاپمدقلری وافراد اهالی ایسه اعصارکثیره‌دنبرو بربرینی اوروب قیرمق وقویسی ضعیفنی اضرار اتمك ایله‌مألوف ایکن‌انکلیزلرك مداخله‌سیله بو احوال‌وحشیانه برطرف اوله‌رق آنك‌یرینه قائم‌اولان سکونت وراحت

وعدالتك لذتنی حس ایتدکجه طبیعی اوطرفه مائل ومجلوب اولدقلری جهتله مواقع مذکوره حقیقت حالده انکلیز ممالکی حکمنه کیرمشدر

بو احواله و سعودك ممالك نجدیه‌یه هجوم و تعرضی بر منوال محرر انکلیزلرك معاونت نقدیه وفعلیه‌سیله وقوعبولمسنه نظراً مرقوم سعود نجد قطعه‌سنی ضبط ایده‌جك اولور ایسه آرقه‌سندن بر حمایت اجنبیه چیقاجغنده شبهه اولمدیغنه وبر کره اورالری بویله بر حاله کیروبده شط العربه قدر نجد سواحلی الدن چیقاجق اولور و اولوقت انکلیزلرك بصره‌دن مسقطه قدر تحت حمایه‌لرنده بولنه‌جق محللرك طول مسافه‌سی فرات وادیسندن هندستانه آچلمسنی ارزو ایتدکلری طریقك اهمیتیله برابر نظره آلنور ایسه ایلروده ظهور ایده‌جك محاذیر و مشکلاتك درجاتی پك قولای حساب اولنه‌جغنه بناءً بو ملاحظات مدحت پاشا طرفندن باب عالی‌یه عرض اولنمشیدی

قالدیکه سعودك منع تسلطیله نجدك تنظیم مصالحی ایچون شاید عسکر سوقی لازم کلدیکی حالده بغدادجه بونك ایچون مشکلات یوغیسه‌ده وهابیلرك مدت حکومتلرنده مملکتلرینه خارجدن هیچ کمسه‌یی قویمدقلری و عراق ایله مناسبت تجاریه و سائره‌لری دخی بولنمدیغی جهتله عسکردن و اهالیدن و سائر مأموریندن اورانك احوالنه وقوفلی برکمسه بولنه‌بیلمك شویله طورسون مملکتلرینك اسمنی بیله بیلنلر نادر اولدیغندن و بو وجهله حال و موقعی مجهول اولان برقطعه‌یه عسکر ارسالی جائز و ممکن اوله‌میه‌جغندن ممکن مرتبه برکشف نظری اجرا اتمك وتحقیقاتی صورت خفاده ایفا ایتمك اوزره مأمورین ولایتدن بویله ایشلره اهل ومناسب اولان برقاچ کشی تبدیل هیئتله و تجارت وسیله‌سیله آتور واپورینه قونیله‌رق وکندولرینه بعض اشیای تجاریه ویریله‌رك اعزام اولندی

بونلر ایکی آی قدر زمان ایچنده سعودك قوتنه واسلحه‌سنه وقلعه‌لره

و سواحلده بیوك سفینه یناشه‌جق وعسکر چیقاریله‌جق محللره و ایچرولره کیدن یوللرك احوالنه دائر معلومات آلنه‌رق عودت اتمش اولدقلرندن و بو مدت ظرفنده صدر اعظم عالی پاشا ایله جریان ایدن مخابراته کوره وکلای دولتك اصل نقطهٔ ملاحظه و احترازلری ایش بیویوب بر غائلهٔ عظیمه‌یی منتج اولمامق و زیاده مصرف وقوعبولمامق ماده‌سی اوله‌رق بومقصد دخی مدحت پاشا طرفندن تعهد وتأمین قلنمش ایدوکندن بو بابده همان اقتضا ایدن تدابیرك اجراسی ایچون مدحت پاشایه ماذونیت کافیه ویرلمش و بو مسئله مناسبتیله ترسانهٔ عامره‌دن لبنان و اسکندریه نامنده ایکی قوروت واپور کوندرلمش اولدیغی کبی التنجی اردودن نجده سوق اولنه‌جق عسکرك یرینه قالمق اوزره مدحت پاشانك طلبنه مبنی بشنجی اردودن بغداده بر آلای پیاده عساکر نظامیه دخی ارسال اولنمشدر

یوقاریده ذکر اولندیغی وجهله نجد ولایتنك الك مهم و معمور جهتی احسا قطعه‌سی اولوب ساحل بحرده القطیف نامنده بر قصبه‌سی و اصول عتیقه‌ده متفرق ومتعدد قلعه‌لری اولدیغی مثللو ایچروده وقطیفه اوتوز ایکی ساعت مسافه‌ده الهفوف و المبرز نامنده و سور ایله محاط ایکی بیوك قصبه‌سی دها اولدیغی و اشبو قصبه‌لره تابع اوله‌رق معمور نواحی و قریه‌لری و اطراف و جوارنده خیمه نشین کلیتلو عشائر و قبائلی بولندیغی و سواحلنده سفائن کبیره یناشه‌جق لیمان و اسکله‌لری یوغیسه‌ده قطیفه آلتی ساعت مسافه‌ده رأس التنور دینلان برونك بیوك کمیلر یناشمه‌سنه و عسکر چیقارلمسنه صالح ایدوکی بر منوال محرر اجرا اولنان تحقیقاتدن آکلاشلمشدر

سعود وهابی اولادندن عبدالعزیزك حکومتی تاریخنده و بغداد والیسی اسبق بیوك سلیمان پاشا زماننده وهابیلر علیهنه اوله‌رق بغداددن احسایه

عسکر سوقی لازم کلمش اولدیغندن مشار الیهك کتخداسی ابو عذاره علی پاشا ومنتفك شیخی ثوینی کلیتلو عسکر وطوپ والتمش بیك دوه واسترایله براً سوق اولنه‌رق اثنای راهده منتفك شیخی ثوینی وهابیلر طرفندن بر فدایی واسطه‌سیله خیانةً شهید ایدلمش و حیواناتنك چوغی تلف اولمشیکن علی پاشا بقیه عسکرله یوله دوام ایدرك نجده وارمش وهفوف و مبرزی بر مدت محاصره اتمش ایسه‌ده موفق اوله‌مدیغندن بشقه بقیه حیواناتك و طوپلرك اعاده‌سنه دخی مقتدر اوله‌مدیغندن اکثریسنی اوراده ترك ایدرك عودت اتمش اولدیغی مضبوط صحائف تواریخدر

شو خبر و حکایته ومملکتك احوال وطبایع موقعیه وجغرافیه‌سی حقنده آلنان معلوماته نظراً بوایشك جسامت واهمیتی مسلم ایسه‌ده قطیف اسکله‌سی بحراً بصره‌یه اوچیوز التمش میل مسافه‌دن عبارت اوله‌رق قوهٔ عسکریه‌نك ومهمات وارزاق وسائره‌نك واپورلرله ارسالنده امور مخابرات ومراسلاتده سهولت اولدیغی کبی اگرچه قلعه‌لرده بر طاقم عتیق طوپلر ومدافعه ایچون وهابیلر طرفندن قونلمش عسکر وار ایسه‌ده بونلرك هیچ بر صورتله منتظم عسکره وخصوصیله اسلحهٔ جدیده‌یه مقاومت ایده‌میه‌جکلری معلوم اولدیغندن ایلك قافله اولمق اوزره التنجی اردو موجودندن بش طابور پیاده وبرمقدار طوپجی وسواری عسکر بالتفریق برفرقه ترتیب اولنه‌رق سکسان یدی سنه‌سی ابتداسنده فریق ناافذ پاشانك قوماندا‌سنده بصره‌دن واپورلره ارکاباً ومنصور پاشا دخی بوفرقه‌یه ترفیقاً کوندرلمش واوجه بصره‌یه الحاق اولنان کویت اهالیسی مجرد خدمت مفتخره‌اوله‌رق معیت عسکریه‌ده بولنمق وارزاق واشیا طاشیمق اوزره سکسان قطعه قدر صغیر وکبیر سفاین تخصیص اتملریله اشبو سفاینك دخی اکثریسی کویت قائمقامی عبدالله‌الصباحك بالذات اداره‌سنده اوله‌رق ختام مسئله‌یه قدر مجاناً وبلا اجرت خدمتده بولنمشدر

فرقهٔ مذکوره طوغریجه رأالتنوره چیقوب اورادن براً قطیف اوزرینه واردقلرنده سعود طرفندن قطیف قلعه‌سنك محافظه‌سنه قونلمش اولان جمعیت مدافعه‌یه قالشمش ایسه‌ده برقاچ طوپ آتیلور آتیلمز خوف ودهشته دوشـوب ذاتاً اهالیء مملکت دخی بونلرك علیهنده بولندیغندن جمله‌سی فرار ایدوب عسـاکر پادشاهی هیئتیله مملکته کیرمش واطراف وجوارده واقع ومتفرق قلعه‌لر دخی بلا تکلف ضبط اولنمش اولدیغی مثللو اورادن هیئت عسـکریه‌نك هفوف ومبرز اوزرینه حرکتله هنوز محلنه وارمقسزین سعودك بالجمله عونه‌سی مملکتلری ترك ایدوب قاچمش اولدقلرندن ذکر اولنـان قصبه‌لر دخی کافهٔ ملحقاتیله برابر تحت ضبط واداره‌یه آلنمشدر

نجد مسئله‌سنده قوهٔ عسـکریه‌یه عائد اولان برمهم مقصد بووجهله بالسهوله حاصل اولمش ایسـه‌ده اورالردن سعودك بالکلیه دفع مضرتیله آتیسنك تأمینی وحوالیء مذکوره‌نك مادی ومعنوی تعرضات اجنبیه‌دن سالم اولمسیچون اوراجه برقاعدهٔ حکومت تاسیسی اك زیاده اهم اولدیغندن بونك ایچون مدحت پاشـا بالذات نجده کیتمك اوزره حاضرلنمقده ایکن شمر غائله‌سی ظهور اتمکله برمدت دخی بونکله اشتغال اولنمشدر

شمر حادثه‌سی

بووقعه‌نك دخی اجمال تفصیلاتی شودرکه بغدادك یوقاری طرفلرنده یعنی حلب واورفه ودیاربکر وموصـل بیننده واقع جزه‌بونامی دینلان قطعه‌یی ضبط ایدرك واطراف وحوالیسـنی تخریب ایلیه‌رك جولانگاه شقاوت اتخاذ اتمش اولان شمرعشایری رئیسی وشیخ‌المشایخی عبدالکریم کندویه تابع بولنـان قبائل وعشایرك کثرت وشجاعتنه مغرور اوله‌رق برازده طرف دولتدن استحقاقی فوقنده نائل اولدیغی التفاتدن شیمارمش

وعادتا اسکی زمان کبی اطراف ممالکی تحت حکمنه آلمق خیالاتنه دوشمش
بر آدم اولمسیله یوقاریده حکایه اولندیغی وجهله دغاره حادثه‌سنی برفرصت
اتخاذ ایدرك اولوقت کلیتلو سواری ایله بغداده قدر کلمش اولدیغی حالده
ختام غائله‌یه تصادف ایتمسیله دونوب کیتمش ایسه‌ده بودفعه آندن دها
بیوك ومهم نجد مسئله‌سنك ظهوریله عراقك عسکردن خلویتنی تخمین
اتمش اولدیغندن قبائل وعشایری خلقندن سواری ومردوف اوله‌رق
اوتوز بیکدن زیاده حشراتدن مرکب بر جمعیتله قالقوب ابتدا اورفه
وسیورك وماردین وموصل توابعندن برخیلی قرایی نهب وغارتله تخریب
واهالیسندن ذکور واناث برطاقم نفوس قتل وتلف ایتدکدن صکره تمام
شهر تموز ایچنده بغداد اوزرینه جنکیزانه بر حرکتله یوریدیکی خبرلری
کلمش ومدحت پاشا ایسه برمنوال محرر نجد مصالحنك تصور وملاحظه‌سیله
مشغول اوله‌رق همان پابرکاب عزیمت ایکن هیچ حسابده اولمیان شو
عبدالکریم غائله‌سنك ظهوری بالطبع مشاغل سائره‌یی تأخیر ایلمشدر

شقیٔ مرقومك ایلك حمله‌ده تجاوزاتیله الکزیاده ضرر وخساره اوغرایان
یرلر دیاربکر ولایتی داخلنده اولمسیله اولوقت دیار بکر والیسی بولنان
قورت اسماعیل پاشا جمعیت اشقیایی موصله‌قدر تعقیب اتمك اوزره متهیئ
حرکت ایسه‌ده بغداد طرفندن طوتیله‌جق اصوله منتظر بولندیغنی مدحت
پاشایه تلغرافله یازمش اولدیغندن درحال موصلده بولنان ایکی طابور عسکر
مشارالیهك قوماندا سنه ویرلمش وبغداددن دخی فریق اشرف پاشا قوماندا سیله
لزومی قدر عسکر چیقاریلوب فرات ودجله بویجه وشهر زور طرفلرنجه
دخی اتخاذ تدابیر مقتضیه‌یه مسارعت قلنمشیدی

جمعیت اشقیانك برفرقه‌سی بغداد طرفنه کچه‌رك برفرقه‌سی دخی شهر
زور داخلنده کائن محلله‌ره یایلمش اولدیغی حالده کردلرله محاربه‌یه طوتشوب
منهزم اولمش ودیکر برفرقه‌سی موصلك آلت طرفنده واقع شراق نام

محلده اسماعيل پاشا طرفندن على الصباح بغتةً باصديريله‌رق تدميروتنكيل ايدلمش واوچنجى فرقه‌سى بغداده طوغرى ايتمكده ايكن ايلروسنده عسكر اولديغنى كورديكندن ودجله نهرينك اطرافى ايسه اولجه طوتلمش اولديغى جهتله اوطرفه دخى يناشه‌مدقلرندن ايام حاره‌ده هرشيئه مقدم اولان صو احتياجى ايچون شد رحل ايدرك چول اورته‌سنده اولدن بيلدكلرى قيولره مراجعت اتمشلر ايسه‌ده بحكمةالله تعالى آنلرده‌قوريمش اولديغنه بناءً عصاتك برخيليسى دخى اوصورتله تلف اولمشدر

بونك اوزرينه عبدالكريم يانده قالان ايكيبيك قدر آتلو ايله فراتى كچوب اجدادينك وطن اصليسى اولان جبل شمره فرار اتمش ايسه‌ده مدحت پاشا طرفندن جبل حاكمى ابن رشيده يازيلان تهديداته مبنى اوراده قبول اولنمديغندن وكربلا و حله حواليسنده هرقنغى طرفه كتمش ايسه اوكنه عسكر چيقديغندن نهايت نجدك ايچرولرنده بولنان عربان آره‌سنه كتمك اوزره منتفك سنجاغى داخلندن كچر ايكن ناصر پاشا طرفندن مجروحاً طوتيلوب بغداده تسليم اولنمش و طوغريسى مشاراليه ناصر پاشا بوبابده دخى فداكارانه حركتله دولته بيوك خدمت اتمشدر

مرقوم عبدالكريمك بغداد مجلس تميزنده محاكمهٔ علنيه‌سى بالاجرا قانوناً اعدامنه حكم اولنمش وكندوسى اصحاب رتبه‌دن اولمسيله اعلام ومضبطه‌سى باب‌عالى‌يه تقديم اولنه‌رق برآزصكره كندوسى دخى درسعادته كوندرلمك اوزره يوله چيقارلمش اولديغى‌حالده موصله‌وصولنده جزاسنك اجراسيچون تلغرافله امرى كلمش اولديغندن اوراده صلب ايله اعدام اولنمشدر

مرقومك كندويه همسن وهمحال اولان برادرلرى بودفعه‌كى محاربه‌لرده تلف اولوب فقط حياتده قالان وشقاوت وعصيانه قارشميان بيوك برادرى فرحان پاشا درسعادتده اوقومش وتربيه كورمش برآدم

اولدیغنه وعبدالکریمدن صکره شمر قبائلنك برچوغنی فرحان پاشانك
یاننه طوپلاندقلرینه بناءً بونلر ایچون موصلدن اشاغی دجله کنارنده
خالی اراضی کوستریله‌رك اوراده کرود ایله یعنی دولاب ایله زراعت
اتمك اوزره فرحان پاشا کندولره رئیس تعیین اولنمش ومیدانه
کتوره‌جکلری محصولاتك عشرندن مومی الیه یکرمی بیك غروش
معاش تخصیص قلنمش اولدیغندن برنجی سنه‌سی یوز یتمش دولاب
وجوده کلمش وبوجهتله آچقده ومتفرق حالده شورایه بورایه طاغیلان
فرقه‌لرك حکمی واولکی کبی بردها طوپلانمغه مجالی قالمیه‌رق شمر بلیه‌سی
بالکلیه مندفع اولمشیکن اشاغیده بیان اولنه‌جغی وجهله درسعادتجه اجرا
اولنان تنقیحات صره‌سنده معاش مذکور استکثار اولنه‌رق قطع وتنزیل
اولنمسیله زراعته آلشمش اولان شمرلر کرودی ترك ایله مؤخراً ینه
اسکی حال ومحللرینه عودت ایدرك وسائرلری دخی طوپلانه‌رق شمر
عشایری نامیله معروف اولان جمعیت اشقیا ینه تمامیله وهیئتیله وجود
بولمشدر

مدحت پاشانك نجده عزیمتی و موفقیاتی

شمر غائله‌سی دخی بووجهله مندفع وبرطرف اولدیغندن ینه مصالح
نجدیه ایله اشتغالك صره‌سی کلمش وبدایت مسئله‌ده مدحت پاشا طرفندن
قوماندان نافذ پاشایه ویریلان تعلیماتده محرر اولدیغی وجهله نجد اوزرینه
عسکر سوقی بتون بتون حکومت نجدیه‌نك اخذ وضبطی نیتیله اولمیوب
اصلاً دولت علیهٔ عثمانیه‌یه مربوط اولان حکومت علیهنده سعودك وقوعه
کلان حرکات وتجاوزاتنك منعیله برابر بومربوطیتك برقاتدها تزیید
وتقریری ایچون اقتضا ایدن اصلاحاتك اجراسی واحوال آتیه‌سنك
تأمینی مقصدینه مبنی بولنمش اولدیغندن بومقصده مقدمه ونشانه اولمق

اوزره نجد شیخی عبدالله الفیصلك متصرفلق عنوانیله وشهریه اوتوزبیك غروش معاش ایله رأس حکومتده ابقاسی واحوال ملکیه ومالیه‌سنك برقاعدهٔ منتظمه‌ده تأسیسی مقرراوله‌رق اولجه منتفك متصرفلغنده یاپلدیغی وجهله معاون ومحاسبه‌جی ونائب کبی مأمورلریله لزومی قدر ضبطیه نفراتی دخی کوندرلمشیدی

عبدالله‌الفیصل اولوجهله احسایه جلب اولنه‌رق برمنوال محرر صفت وعنوان ایله مأموریتی اجرا اولنمش ایسه‌ده اباعن جد حکومت مستقله صورتنده هر استدیکنی یاپمغه آلشمش اولدیغی حالده بووجهله قیود وقاعده تحتنده حرکت کندوسنه آغر کلدیکندن وبرمدتدنبرو قرنداشی سعودك تسلط واستیلاسیله تحت تضییقده بولنمشیکن شمدی آندن‌ده قورتیلوب مصون‌الغائله قالدیغندن شو حالده مأموریت جدیده‌سندن ممنون اوله‌میوب اصل امل وارزوسی عسکرك ومأمورین مبعوثه‌نك کیرو آلنه‌رق کندوسنك اسکی حالده براغلمسی صورتنه منحصر اولدیغی وحالبوکه سعودك جمعیتی اکرچه طاغلمش ایسه‌ده طرفدارلری قوتیله ایجرولردن تدارك اولنان حشراتك احسایه هجوم اتمك ایچون منتظر فرصت بولندیغی محلندن کلان اشعاراتدن آکلاشلمش وبوجمله‌ایله‌برابر اولحوالینك موقعی واهالیسنك مزاجی حکمنجه ویرکو ورسومات کبی واردات احداث ووضعی جائز اولمیوب حتی انکلیزلرك تحت حمایه‌لرنده بولنان سواحلك و عدن ومسقط وعمان کبی ممالکك هیچ برطرفنده ویرکو دکل کمرك رسومی بیله اولمدیغی حالده آنلرك قرب واتصالنده اولان برملکتده احداث وایجاد اولنمسی البته مضر اوله‌جغندن بودقیقه دخی قوماندان مشارالیهه برمنوال محرر ویریلان تعلیماتده مندرج ومذکور اوله‌رق بوجهتله آلنه‌جق واردات یالکز زکات نامیله حیواناتدن اخذی مشروع اولان رسومات ایله برده محصولات ارضیه‌نك عشر شرعیسندن عبارت

ایکن بودفعه طرف دولتدن عسکر ارسالیله اختیار اولنان تکلفاتدن مقصد احتساب وکمرك رسومی کبی یکیدن ویرکولر وضعی واولحوالیدن عسکر اخذی نیتنه مستند اولدیغنه وارباب فساد طرفندن ایقاع ایدیلان اراجیف وتفوهات وبواسناداتی تأیید ایده‌بیله‌جك بعض معاملات دخی اهالی‌یه بردرجه وحشت وتلاشی موجب اولمش ایدوکنه وبرده بحرین جزیره‌سی نجد توابعندن اولدیغی حالده وقتیله انکلیزلرك تحت حمایه‌سنه کیرمش اولدیغی مثللو بحرین ایله عمان و نجد طوپراغنده اولوب تخمیناً یکرمیشر ساعت قدر طول وعرضی بولنان بحرین جزیره‌سنه مناسبتی یوغیکن سعودك بودفعه ممالك نجدیه‌یه تسلطی آراسنده اوراسی دخی بحرین مربوطاتندن عد اولنه‌رق اوطرفدن ضبط اولنمش اولوب حالبوکه قطعهٔ مذکوره زراعتدن خالی ایسه‌ده سکنه‌سنك درت بیك قطعه‌دن متجاوز کمی وقایقلری اولدیغی وانجو صید اولنان یرلردن بولندیغی جهتله موقعی مهم اولدیغنه بناءً بوایشلرك دخی تنظیم و تسویه‌سی ایچون مدحت پاشانك لزوم عزیمتی برقاتدها تأکد اتمش اولدیغندن مشارالیه سنهٔ مرقومه ایلولنده اولوجهله بالذات عزیمت ایلمشیدی

بو آرالق عبدالله الفیصل احسادن بغتةً صاووشوب ریاض طرفنه کتمش اولمغله مدحت پاشا قطیف سواحلنی و قارشوسنده واقع ناروت ودارین نامنده معمور ومسکون آطه‌لری و سائر محللری طولاشوب کوردکدن صکره عجیر اسکله‌سی طریقیله هفوفه وصولنده عبدالله الفیصلی تامین ودعوت ایچون مخصوص مکتوب و آدم کوندرمش ایسه‌ده قبول ایتمامش و بو جهتله کندوسی اسقاط حق اتمش اولدیغندن احسا قطعه‌سنده کائن قصبه‌لر توابعی بر سنجاق اعتبار اولنه‌رق متصرفلغی قوماندانلغه علاوةً نافذ پاشایه تودیع اولنمش ومأمورین مقتضیه‌سی دخی آکا کوره ترتیب وتنظیم قلنمشدر

بو آرالق سعودك طرفدارلرندن ویرلو عشایری طاقمندن یدی‌سکز

بيك قدر حشراتدن مركب بر جمعيت ايله احسا اوزرينه كلمش ايسه‌ده فرقهٔ عسكريه‌ده بولنان لوا حمدى پاشا قومانداسيله اوزرلرينه كوندريلان ايكى طابور عسكر بونلرى دفعةً ضرب وتنكيل اتمكله ارتق سعودطاقمنك بر دها حركته مجاللرى قالميه‌رق كندوسى دخى بتون بتون دفع اولوب كتمش وبحرينه مربوط وملحق اولديغى ادعا اولنان سالف‌الذكر قطر قطعه‌سى حقنده هندستان حكومتيله اولنان مخابرات اوزرينه اوراسى دخى قورتاريله‌رق ومواقع لازمه‌سنه وسفينه‌لرينه عثمانلى سنجاغى چكيله‌رك احسا متصرفلغنه ربط والحاق ايدلمشدر

هفوف و مبرز قصبه‌لرى ساحل بحره قطيف جهتندن اوتوز ايكى وعجير اسكله‌سندن اون بش ساعت مسافه‌ده اولوب نجد ايله اراسى كاملاً قومدن عبارت خالى و بيابان ايسه‌ده قصبه‌لرك بولنديغى واديده‌كى منبعلردن صغير و كبير يدى عدد نهر حاصل اولمسيله اشبو ايكى قصبه‌نك وبونلره ملحق اولان اللى قدر قرانك اطراف و جواليسى بساتين ومزروعات ايله خصوصيله خورما و پرنج محصولى اوراده هر يردن زياده بركتلى اولديغندن اهالينك باشليجه تمتعلرى بونلردر معموره خارجنده وحال بدويتده‌خيمه نشين اولان عربان وعشاير طاقمندن يكرمى سكز قبيله احسايه تابع اولوب بونلر دوه واغنام جنسندن حيوانات ايله لچندكلرى كبى خورما و پرنج محصولاتى دخى احسادن مبايعه‌يه محتاج اولدقلرندن مبايعاتى حيوان مبادله‌سيله اجرا ايدرلر

مدنى وبدوى عموم اهالى اسلام اوله‌رق بش مذهبه منقسم اولديغى و ايچلرندن حنبلى مذهبنده اولنلر وهابى مذهبنه تحول ايدرك حكومت مناسبتيله سائرلرينه غالب وهر نوع مظالمى مرتكب اولدقلرى حالده وهابى مذهبنده اولنلرك جمله‌سى بو دفعه احسا داخلندن چكيلوب ايچرولره صاووشمش اولملريله مذاهب سائره اربابى نائل حريت اولمش

و فقط عشـایر و قبائل اکثریت اوزره وهـابی مذهبنده بولنمشـدر

اهالیدن استحصالی مقرر اولان واردات میریه‌نك یالکز اعشـار شرعیه ایله برده زکاتدن عبارت اولدیغی مدحت پاشا طرفندن رسماً اعلان اولنه‌رق قصبات وقرا محصولات ارضیه‌سندن اقتضا ایدن عشر پك قولای استحصال اولنمش ایسه‌ده زکاة آلنه‌جق حیوانات اصحابی عربان وعشایر طاقمی اولوب بونلر ایسه متفرق وبعید یرلرده وچوللرده اولمسیله صورت شرعیه‌سنه توفیقاً زکاة تحصیلی غیرممکن اولدیغندن بوکا مقابل کندولرینك معموره‌دن آلدقلری محصولاتك هر دوه یوکی ایچون برر ریال آلنمسنه شیخلری موافقتیله قرار ویرلمش اولمغین بوده او صورتله تقرر اتمشدر

فرقهٔ عسکریه‌نك اورایه عزیمتی سکسان یدی سنهٔ هجریه‌سنده ایسه‌ده رومی اعتباریله وصولی مارتدن مقدم اولمغله وارداتك استحصالنه او وقتدن اعتباراً بدأ اولنمش واکثر شیلرده پك چوق قصور ونقصان وقوعبولمش اولدیغی حالده ایلول نهایتنه‌قدر یدی آیده حاصل اولان وارداتك یکونی اوتوز یدی یوك غروشه وارمش اولمسنه ومملکتك امنیت ومضبوطیتی تقرر ایتدکجه وتشبث اولنان برطاقم اجراآت واصلاحات ایله اهالینك ثروتی وممالکك معموریتی وجوده کلدکجه عائدات میریه‌نك دخی تزایدی طبیعی بولنمسنه نظراً سنین آتیه وارداتنك ترقیاتی تأمین افکار اتمشدر

حوالیٔ مذکوره اهالیسی بغدای وآربه و قوقوروز اکمکی اکلیله مألوف اولمیوب عموماً خورما ایله تعیش ایتـدکلری کبی حیوانلری بیله خورمادن بشـقه علفه آلشمامش اولدیغنـدن او مقوله حبوبات زراعتی اورالرجه مجهول اولدیغی حالده افراد عسکریه ایچنده بولنان اربابی معرفتیله زرع ایتدیریله‌رك تجربه اولنان منفعتی اوزرینه ایلك سنه‌سی اهالی طرفندن دخی خیلی یرلر زراعت ایدلمش و مقدما وهابیلر طرفندن غصب اولنوب خالی ومعطل قالان و شونك بونك ید اغتصابنه کچوب صاحبی چیقمیان

برخیلی بساتین و اراضی دخی دولت حسابنه ضبط اولنەرق مزارعه طریقیله وشرائط مرعیه ایله مزارعلره تفویض اولنەرق بوندن‌ده سنهٔ آتیه ایچون ایجه واردات تدارك ایدلمشدر

وهابی مذهبنده تربه ومزار ممنوعاتدن اولماسیله موتالرك جسدلری بغچەلره دفن اولنەرق براز وقتدن صکره طوپراغه قاریشدیریلوب محو ایدلمك عادت اولدیغی‌کبی بو عادت و اصول وهابیلر طرفندن مذاهب سائره اربابنه دخی جبراً اجرا ایتدیریلەرك بو جهتله هیچ بر قصبه وقریەده مزارلق اولمدیغی حالده بودفعه شو عادت ردیئەنك ترکیله اصول مشروعه اوزره قبرستان اتخاذینه رخصت ویریلەرك یرلری کوسترلمش و دخان و انفیه استعمالنده اولان ممنوعیت قالدیرلمش و مبرز قصبەسنه یارم ساعت مسافەده بك قدیم زماندنبرو موجود اولان و منافع و تأثیراتی السنهٔ عمومیەده و تواریخ قدیمەده مشهور و مصدق بولنان ایلیجەنك ابنیەسی وهابیلر طرفندن هدم و تخریب اولنەرق صویی دخی نصلسه محو ایدلمش اولدیغی حالده بو دفعه یکیدن میدانه چیقاریلوب ابنیەسی یاپلمش و قصبەلرده اولوب ینه وهابیلر جانبندن تعطیل ایدلمش اولان مساجد و معابد جملەسندن اولمق اوزره سلطان‌سلیمان‌اول زماننده احسا والیسی اولان محمد پاشانك هفوفده و استانبول جامعلری طرزنده بنا اتمش اولدیغی جامع شریفك قبەسی ومحراب و منبری موجود ایسەده درونی آخور اتخاذ اولنمش وقپوسی اوزرندەکی کتیبەسنده محرر اولدیغی وجهله جامع مذکور مشارالیه محمد پاشانك احیا کردەسی اولەرق آثار عثمانیەدن بولنمش اولمغله بوجامع شریف دخی نافذ پاشانك همت واقدامیله مجدد صورتده تعمیر ایدیلەرك آچلمشدر

حاصلی مدحت پاشانك اوراده قرق‌کون قدر اقامتی اثناسنده حکومتك تاسیسی و مملکتك صوری و معنوی ترقیٔ معموریتی ایچون امکان

درجه‌سنده نه یاپلمق لازم کلور ایسه مشار الیه مقدماتنه باشلیوب و دوامیچون مأمورلرینه تعلیمات براغوب قطیفه عودت اتمشدر

مدحت پاشانك ابتدا بغداددن نجد ایچون عزیمتنده بحرین جزیره‌سنك اهمیتی جهتیله بالذات اورایه دخی کیتمك جملهٔ تصمیماتندن اوله‌رق بناءً علیه راکب اولدیغی بابل واپوردن ماعدا لبنان و اسکندریه قوروتلرینی دخی برلکده آلمش ایسه‌ده مدحت پاشا هر نه جهته عزیمت ایدر ایسه انکلیزلرك بصره دکزی فرقهٔ بحریه‌سی قوماندانی قولونل پللی درت قطعه انکلیز قوروتیله آرقه‌سنی براقدیغندن بحرینه کیتمك ممکن اوله‌میوب فقط سفائن دولتك احتیاج و یاسیاحت ایچون استدیکی لیمانلره سربست اوله‌رق کیرمسنه مانع بولنمدیغی جهتله اشبو ایکی قوروتله بحرینه کیدوب جزیره‌نك داخل وخارجنی و صولرینی کشف اتمك و لیماننده دولت حسابنه کمور مغازه‌سی و اکا متفرع ابنیه انشاسنه صالح اراضی تدارك و اشترا اتمك اوزره برلکده بولنان بصره بحریه قوماندانی عارف بکی تعلیمات ایله کوندرمشیدی

مذکور قوروتلرك رأس التنوردن حرکتیله برابر قولونل پللی دخی معیتنده‌کی درت‌قطعه‌سفینه‌سیله قالقوب دها اولجه بحرین پیشکاهنه وارمش ومیر مومی‌الیه دخی متعاقباً یتیشمش اولمسیله قاعدهٔ بحریه اوزره معتاد اولان مراسمی ایفا ایتدکدن صکره قره‌یه چیقوب بحرین حاکمی اولان شیخ‌عیسی‌ایله کوروشمش وایکیوز سنه‌دنبری بحرین جزیره‌سی صولرینه عثمانلی سنجاغیله کمی کلدیکنك وقوعی‌یوغیکن انکلیزلرك قوهٔموجوده‌لری قارشوسنده بویله ایکی بیوك حرب سفینه‌سنك ورودی اهالیجه پك بیوك تأثیراتی موجب اوله‌رق شیخ مومی‌الیه دولت عثمانیه حقنده اظهار تعظیمات ایله برابر لیمانده کمور مغازه‌سی ومتفرعاتی ایچون ایستنلان محلی دخی بلا بدل ترك ایدوب سندینی ویرمش واهالیٔ جزیره‌نك دعوتی

اوزرینه بحریه عسکری مناوبةً مملکته چیقاریلەرق کندولره اهالی طرفندن ضیافت ایدلمش وبواحوال آراسنده جزیرەنك احواله وصولرینەدائر معلومات مقتضیه آلنمش اولدیغندن مدحت‌پاشانك هفوفدن قطیفه کلسیله برابر کیلر دخی بحریندن اورایه عودت اتمسیله مشارالیه بونلری بالاستصحاب اولکی‌سنه بصرەیه الحاق اولنان کویته‌عزیمت‌ایلمشدر

یوقاریده اجمالاً بیان اولندیغی وجهله کویت قصبەسی ساحل بحرده بش التی بیك خانەیی مشتمل برقصبه اولەرق سکنەسی فنون ومعارفدن بهرەمند اولمدقلری جهتله ظاهر حالده ادارەلری برحال بدویتده کبی کورینورایسەده مملکتك ضبطوربطی خصوصنی برفاملیا خلقی کبی وظیفهٔ مشترکه عد ایدرك کافهٔ حرکات و معاملاتده حکم شرعی نەایسه آندن خارجه چیقمدقلری حسبیله بینلرنده افعال ردیئه ومذمومه وقوعی پك نادر اولدیغی مثللو اکثر ایرانلی وهولاندا یعنی فلمنکلی اولەرق اورایه تجارت ایچون کلان اجنبیلر دخی مملکتك اصول و قاعدەسنه اتباع‌اتملری قوجه برمملکتك هیچ برنفر عسکر وضبطیه کبی وسائطه محتاج اولمیەرق یالکز برقائمقام وبرقاضی ایله اداره اولندیغی وسوقاقلری وبنالری غایت طهارت ونظافت اوزره بولندیغی وبونکله برابر اهالیسندن برقسمی‌بیوك کمیلرله هندستان تجارتیچون کیدوب کلدکلری مناسبتیله اوروپالولرك اصول وعادتلرندن دین ومذهبجه ممنوع ومضر اولمیان بعض عاداتك اتخاذنده تعصبلری اولمدیغی بالذات کورولمش ومملکتلرنده اوتوز بش سنەدنبرو اجرای حکومت‌شرعیه ایچون موجود اولان قاضینك مرافعات وسنداتدن برکونه عائداتی اولمیوب امور عبادی حسبةًلله رؤیت اتمکده اولدیغندن یرلو واجنبی عموم خلق عدالت واستقامتدن امین اولەرق جملەسی رأی وحکمنه حال تسلیمیتده بولنمشدر بناءً علیه بومملکتده یکیدن یاپیلەجق برشی اولمدیغندن مدحت پاشا اورادن بصرەیه کلمشدر

مقدما يعنى سويش قنالنك كشادندن بش سنه اول اميدبرونى طريقيله
بصره يه كوندرلمش اولان بروسه وازمير نام قوروتلر محتاج تعمير اوله رق
ازمير قوروتى استانبوله آلنمش ايسه ده بروسه قوروتى كيده ميوب و زمان
كچدكجه دها زياده خراب اولوب حركتدن قالمش اولديغندن واپور
مذكور مدحت پاشا طرفندن برتقريب بومبايه كوندريله رك سرنلرينه
وارنجيه قدر كافهٔ موجودى ساچ دن اولمق اوزره اون بيك ليرا
مصرفله تجديد ايتديرلمش وبوكا علاوةً استانبولدن دخى سالف البيان
لبنان و اسكندريه قوروتلرى كلمش اولديغى كبى تجارته تخصيص اولنان
دكز واپورلرى دخى بابل ونينوا ونجد وآثور نامنده درت قطعه اوله رق
بوجمله يه ملحق اولمش و ديكر طرفدن ادارهٔ نهريه واپورلرى دخى اون
قطعه يه وارمش اولديغندن بومناسبتله بصره ترسانه سى مصالحى كسب
اهميت ايتديكنه وسفاين ايچون الك برنجى درجه ده لازم اولان شى
حوض ماده سى اولوب اگرچه بيوك سفاين ايچون اقتضا ايدن حوضك
انشاسى كليتلو مصارفه محتاج اولمسيله حال موجود ايچنده بونك حصولى
غير ممكن ايسه ده جذرومد مناسبتيله اون اون ايكى قدمه قدر صو چكر
سفاين ايچون شط العرب ساحلنده برحوضك پك قولاى وجوده كله جكى
آكلاشلديغنه مبنى بويله بر حوضك كوت الفرنكى نام محلده همان
حفرينه مباشرت اولنمغله برابر بصره مملكتنك شط العربه نقلى
حقنده مسبوق اولان تصور وقرار اوزرينه تشبث ايدلمش اولان
اجراآته و بصره جه دها سائر امور وخصوصاته اقتضا ايدن شيلر
دخى ياپلدقدن صكره سنه آخرنده بغداده عودت اولنمش ومدحت پاشانك
كافهٔ افعال وتشبثاتى يعنى ابتدا عراقك تنظيمات و اصلاحاتى ونجد
مسئله سنده كى اجراآتى طرف شاهانه دن وباب عالى جانبندن تقدير اولنه رق
حتى عالى پاشانك كندى خط دستيله الك صكره كلان محرراتنك برنده

« نجد قطعه‌سنك انضماميله خطهٔ عراقيه اثر همت عليه‌لرى اوله‌رق آز وقتده مصرثانى وبلكه بو مقدم اوتالى اوله‌جغى » تعبيريله مدحت پاشانك خدمات ومساعيسى تقدير وتبريك اولنديغى [١] كبى سلطان عبدالعزيز مرحوم دخى نجد مسئله‌سنده اولان موفقيته نشانه اولمق اوزره مرصع برسيف احسان وارسال بيوروب مدحت پاشانك قدرينى برقاتدها ترفيع ايتمشدر

نجد مسئله‌سى بدايتندن نهايتنه دكين بر سنه قدر زمان ممتد اولمش وبالجمله سوقيات وارسالات مكمل ومنتظم برصورتده جريان ايلمش اولديغى حالده كافهٔ مصارفى بشبيك ليرايى تجاوز ايتميوب محل وارداتى ايسه اورادهٔ دائمى صورتله اقامه‌سى واجبه‌دن اولان اوچ درت طابور عسكرك ومأمورين ملكيه وماليه وسائره‌نك مخصصات ومصارفاتنى ايفا ايتدكدن صكره فضله‌سى دخى اوله‌جغى ايلك سنه‌سى تعين ايدن مقداريله ثابت اولمش وبوده وضع اولنان اصول واساسك حسن محافظه‌سنه همتله حاصل اوله‌جغى طبيعى بولنمش ايكن مدحت پاشادن صكره بغداد واليسى اولان بعض مشيران عظام طرفلرندن احسا قطعه‌سنده اولان عساكر نظاميه‌نك بغداده

---

[١] پاشا مرحومك ، مدحت پاشا اوراق متروكه‌سى ميانده موجود وعينى موضوع ومسئله‌يه دائر بر ديگر تقديرنامه‌لرى صورتيدر :

دولتلو افندم حضرتلرى

بر مدتدنبرى كرفتار اولديغم ضعف قوى وقوت ضعف يكننده اقبال‌الدوله حضرتلرينه وسياحت شاهيه‌يه دائر احسان بيورلمش اولان شقهٔ مخصوصه‌نك تأخر جوابنه بادى اولدى اولابده اولان معذرت حقيقيه‌مك قبولنى رجا ايدرم واول باول نجد مصلحت مهمه‌سنده دخى مشهود ديدهٔ ابتهاج ومفخرت اولان موفقيت سنيه‌لرينى شكل مخصوصده دخى تبريك وتهنيه‌يه مبادرت ايلرم عسير قطعهٔ مهمه‌سنك فسادات متنوعهٔ معلومه‌دن استخلاصيله سايهٔ توفيقاتوايهٔ حضرت ملوكانه‌ده طوغريدن طوغرى‌يه تحت انضباط واداره‌يه النمسى وبونكله برابر نجد كبى عظيم وجسيم واهميت پولتيقيه‌سى مسلم بر خطه‌نك دخى بحمدالله تعالى اثر حسن تدابير

آلنوب قطعهٔ مذكوره‌نك ضابطه ومحافظه‌سى ضبطيه ناميله ترتيب اولنان بر طاقم باشيبوزوق كرد وعرب عسكرينه براغلمش ومتصرفلغنه‌دخى متفلك اشرافندن اولوب امور اداره‌يه وقاعدهٔ دولته وقوفى اولميان عبدالرحمن نامنده بريسى كوندرلمش و بو جمله ايله برابر بالاده تعريف اولنديغى وجهله اورالرجه ويركو ورسومات كبى تكليفات شويله طورسون كمرك رسمى وضعى بيله جائز اوليه‌جغى جهتله يالكز زكات واعشار حاصلاتيله اكتفا اولنه‌جغى اوجه دولت نامنه اوله‌رق تعهد واعلان اولنمش ايكن تزييد واردات طمعيله احتساب وباج رسملرى كبى يكيدن بر طاقم رسومات دخى احداث ايدلمش اولمغله ايكى

آصفانه‌لرى اولمق اوزره بو صورتله اله كيرمسى خدمت حرمين محترمين عنوان جليلنى تأبيد وتأييد اتمش وبعونه سبحانه بتون جزيرةالعربك چوق كچمكسزين بالطول والعرض اصل اصيل قديمنه رجعت ايده‌جكنه براعت استهلال اولمشدر

واتما شاه حضرتلرينك سياحتى بزم طرف شيعه‌سنه بشقه صورتله تأثير ايده‌جكى واهمه‌سى خيلى تخديش ذهن اتمش ايدى لكن هم خيرخواهانه‌لرى ثمره‌سى اوله‌رق نتيجه تماميله مطلوبه موافق چيقمش وايشيدلديكنه كوره حاصل اولان نفرت اولاد واحفاد قاچارى‌يه كفايت ايده‌جك درجه‌يه كلمشدر بو قوم عجم خلوص واستقامت اوزره حركت ايدر وطوغريلغك قدر وقيمتنى وسوزك وناموسك عزتنى بيلور وكذب ودروغدن چكينور آدملر اولمدقلرندن كندولريله حسن معاشرت اولنمسنه دائر صرف اولنان مساعى بيهوده اوليور شو همأوند ايشنده كوستردكلرى ناموسسزلق بياغى هيسنى باصديردى

نواب اقبال‌الدوله حقيقةً بر طوغرى ذات اولديغندن انجامك شو حاللرينى رد وتقبيح ايده‌جكى دركاردر بو دفعه اسم عاجزانه‌مه اوله‌رق اهدا بيورمش اولدقلرى عقيق مهرك خط حكى فوق العاده كوزل اولمغله كندولرينه زياده تشكر ايلديكمى بر اوراق لطفاً تبليغ بيورملرينى نياز ايدرم

شهزاده عباس ميرزا كلدى كيتدى بوراده بولنديغى مدتجه ايكى دفعه حضور همايون حضرت ملوكانه‌يه مثول ايلدى كندوسنه يكرمى بيك غروش معاش يوز بيك غروش خرجراه احسان بيورلدى بر نازك ودكى آدمه بكزر بيلم اخلاق نصلدر باقى اوله‌سن هميشه باقى فى ٢٣ حا سنه ٢٨٨ السيد عالى محمد امين

سنه‌اول دولته کمال تسلیمیت و ممنونیتله انقیاد واتباع ایتمش اولان برجمعیت اهالی بردنبره اظهار بغی وعصیان ایدرك مأمورین دولت‌علیه‌یه قیام ایتملریله آرا یرده خیلی نفوس تلف اولمش وقوریلان دولاب اداره بوزلمشدر

بونك اوزرینه بغداددن عسکرله منتفك متصرفی ناصرپاشا کوندریله‌رك آتش اختلال باصدیرلمش ودرسعادتدن احسایه متصرف ونائب کبی یکیدن مأمورلر کوندریله‌رك بغداد ولایتنك خطیئاتیله ظهور ایدن کسیره‌نك اصلاحنه مسارعت اولنمش ایسه‌ده خلف وعدك اقوام عرب بیننده سوء تأثیراتی زائل اوله‌میه‌رق قالمشدر

جزایر سدلری

یوقاریده ذکری سبقت ایدن جزایر سدلرینك انشاآتی مصمم ایکن ایران شاهی حضرتلرینك سیاحتی مناسبتیله تأخر ایتمش وایرتسی سنه دخی نجد مسئله‌سی حیلولت ایتمش اولدیغندن بو دفعه اشبو مسئله‌نك ختامیله آنك دخی صره‌سی کلمش ایسه‌ده اجراآت فعلیه‌سی کوز موسمنه مخصوص ومنحصر اولمغله او وقته قدر مدحت پاشا اراضی حقنده اولان تشبثاتك وفرات نهرینك تطهیریچون باشلانیلان عملیاتك دوامی وبالخصوص فرات نهرندن مجدداً آچیلان قنالك اکالی ایشلریله مشغول اوله‌رق چونکه بغداد شهریله فرات نهری بیننده واقع اراضیء جسیمه وقتیله فراتدن آچلمش اولان صقلاویه قنالیله سقی و ارروا اولنه‌رق مزروع و معمور اولدیغی حالده صاقلاویه قنالنك صدری یعنی آغزی توسع ایتمسیله فراتك بر بیوك قسمی برو طرفه صاپمش و بو جهتله بر طرفدن بغدادی صو باصمش و دیکر طرفدن هندیه و حله اراضیسی صوسز قالوب خراب اولمق قورقوسی هرکسی تلاشه دوشورمش اولدیغندن مرحوم کوزلکلی رشید پاشا زماننده مبالغ کلیه صرفیله صقلاویه قنالی سد ایدلمش ومحذوری

برطرف اولمش ایسه‌ده آنکه سقی اولنان بوقدر اراضیء وسیعه زراعتسز خالی ومعطل قالمشدر

اشبو صاقلاویه خرقنك ایکی ساعت قدر اوست طرفنده کنعانیه نامیله زمان قدیمده یاپیلوب آثاری موجود اولان قنال آچیلوبده اکلوس دینلان بر قنطره یاپیله‌جق اولور ایسه هر درلو محذوردن سالم اوله‌رق اراضیء مرقومه‌نك یکیدن زراعت و احیاسی حاصل اوله‌جغی یرلو و اوروپالو مهندسلر وارباب وقوف طرفلرندن تعهد وتأمین قلنمش اولمسیله بونك انشا آتنه ایکی سنه اول باشلانلمش و ایرتسی سنه اون مترو عرض ودرت مترو عمقنده آچیلان قنال ایله اون درت ساعت مسافه‌یه دکین لزومی قدر صو حاصل اولدیغندن ایکی طرفنده واقع اراضیء وسیعه کاملاً زراعت ایدلمشیدی لکن بر آرالق فرات صوینك طغیانیله یاپیلان کارکیر قنطره‌یی خراب اتمش وقنالك بر آز یرلرینی دخی بوزمش اولدیغی جهتله اسکیدن صقلاویه قنالی حقنده اولدیغی کبی بونده دخی خلقك واصحاب املاکك بر طاقی تلاش و وسوسه‌یه دوشوب قپادلمسی رأینده بولنمش ایسه‌ده بو دعوا دریانك مخاطراتنی ملاحظه ایله سیاحت وتجارت بحریه‌یی رد اتمك قبیلندن اوله‌رق فی الحقیقه بویله منافع عظیمه و عمومیه‌سی میدانده اولان برماده‌نك آز چوق محذوری کوریلور کورولمز ترك ایدیله‌جك اولور ایسه دنیاده برشی یاپلمق قابل اولمیه‌جغنه و اصل ایش آنك چاره‌سنی بولوب دفع ایتمکله زمان قدیمده معمور وآبادان اولان بونجه اراضینك زراعتدن خالی ومعطل براغلمامسی قضیه‌سی ایدوکنه بناءً مدحت پاشا نجددن عودتله اك زیاده بو ایشه حصر همت اتمشیدی

مدحت پاشانك اجراآتی ، استانبولجه صورت تلقیسی ، و استعفاسی

احوال تاریخیه‌دن دخی مستبان اولورکه دنیاده انسانك همجنسنه

خدمت ایچون مساعیسی نقدر حسن نیت وخلوص ایله اولسه آثار وافعالی آزچوق هدف طعن وتعریض اولمق عادات جاریه‌دن اولوب . خصوصیله بزم مملکتده بو عادتك ترقیسنه اکثر حال جهالت دخی منضم اولمغله نه‌درجه ایلرو کتمش اولدیغی محتاج تفصیل دکلدر

اشته بوقبیلدن اوله‌رق مثلا قطعهٔ عراقیه‌نك مصردن زیاده ثروت وعمارته قابلیتی مسلم ایکن نیچه سنه‌لردنبرو حال خرابیده قالمسندن وبوقدر نفوس اسلامیه واراضئ جسیمه‌نك حسن استعمالیله استفاده اولنه‌مامسندن هریرده وهرمجلسده اظهار تأسف ایدنلر اوچ سنه‌دنبرو عراقجه میدانه کلان شیلردن ممنون اولمق وهیچ اولمز ایسه معلومات صحیحه آلمق لازم کلور ایکن اعمار مملکتك اسبابی نه‌اولدیغنی بیلمیان وبلکه استانبول قپوسندن خارجه چیقمیان بعض کمسه‌لر عراقده بربرینی متعاقب ظهور ایدن دغاره وشمر ونجد مسائلی کبی بیوك بیوك وقوعاتی وبحری ونهری کمیلر وفابریقه‌لر وقناللر خصوصلرینه‌دائر اجراآتی ایشتدکجه کویا بغدادك استانبولی اداره ایدن منابع ثروتی توکنه‌جك وکیسه‌جك درجه‌سنده برظن جاهلانه ایله اعتراضه قالقیشوب ذاتاً مدحت پاشانك صیت ونامنی چکه‌میان بعض خصماسی دخی بوالقاآته یاردم اتمکله اکرچه صدر اعظم عالی پاشا عندنده و زماننده بوتفوهاتك طبیعی تاثیراتی اوله‌مامش ایسه‌ده بو سنه ایچنده مشارالیهك ارتحالیله یرینه صدراعظم اولان محمودندیم پاشا روسیه پولتیقه‌سنه مخالف اولان وکلا حقنده برسوء نیتله کلمش ومدحت پاشانك اجراآتی وخصوصیله صرفیاتی علیهنده‌کی مقالاتی تمامیله حقیقت تلقی ایلمش اولدیغندن بغداده کوندردیکی اوامرده ناىجا برطاقم تکلیفات ومعاملاته واك زیاده اقچه ایچون تضیقاته باشلامش وحاضر سنه ابتداسی بولنمش اولمغله حقیقت حال بالاطراف آکلادلمق اوزره مدحت پاشا طرفندن اوچ سنه‌لك مقبوضات ومدفوعاتك مقداری وآندن صکره دخی

سنه بسنه عراقجه تقرر ایدن واردات ومصارفاتك موازنه‌سنی مبین دفترلری تنظیم اولنوب باب‌عالی‌یه کوندرلمشیدی

اشبو موازنه‌ده تفصیل اولندیغی وجهله مدحت پاشانك بغداد ولایتنه تاریخ مأموریتی اولان سکسان بش سنهٔ رومیه‌سی ابتداسنده ولایتك کافهٔ وارداتی یوز قرق سکز بیك کیسه اقچه اولوب اکرچه آندن صکره بعض مأمورینك و ضبطیه عسکرینك معاشلری حد کفایه‌یه ابلاغ اولنمسندن طولایی مصرفجه زیاده‌لك وقوعبولمشسه‌ده دیکر طرفدن عساکر موظفه نامیله استخدام اولنان باشی بوزوق نفراتنك تنزیل وبرطاقم صرفیاتنك تنقیح ایدلمسندن طولایی اوچ سنه نهایتنده مصارفك یکونی سابقی درجه‌سنه تنزل اتمش اولدیغی حالده وارداتك یکونی ایکیوزیکرمی بیك کیسه‌یه بالغ اولمش والتنجی اردونك سواری وپیاده بالجمله موجودی یدی بیك نفردن عبارت ایکن اون اوچبیك بوقدره چیقمش وقوهٔ بحریه تزاید ایلمش اولدیغندن اشبو ترتیب جدید اوزره یاپیلان حسابده وارداتدن سکسان بیك کیسه‌سنك اردو مصارفاتنه و اون بیك کیسه‌سنك بصره ترسانه‌سی تخصیصاتنه قارشولق طوتیله‌رق باقی مقدارندن دخی مصارفات محلیه چیقدقدن ومواد اعماریه قارشولغی توقیف اولندقدن صکره سنوی اللی بیك کیسه اقچه‌نك درسعادته تقدیمی قرارلشدیرلمش وبونك سکسان سکز سنه‌سی مارتندن اعتباراً شهریه‌یه تقسیمیله وبومبای طریقیله لوندره اوزرینه پولیچه‌لرینك کوندریله‌جکی دخی معرض تعهدده یازلمشیدی

نامق پاشانك یدی سنه بغداد والیلکندن صکره درسعادته عزیمتنده برلکده کوتوردیکی اوتوز بیك کیسه‌دن و برده مدحت پاشانك ایکی دفعه‌ده کوندردیکی قرق بوقدر بیك لیرادن ماعدا بغداددن فضلهٔ واردات اوله‌رق هیچ بر وقتده خزینهٔ دولته اقچه ارسالی مسبوق اولمامسنه نظراً

مدحت پاشانك بوقدر اجراآت ومبايعاتيله برابر برمنوال محرر سنوی
ایکیوز اللی بیك لیرا ارسالنی تعهد اتمسی تقدیر اولنه‌جق یرده بوراسنه
قطعا عطف نظر اعتبار اولنمیوب اولوقت اصــلاحات قومیسیونی نامیله
باب عالیده منعقد اولان جمعیته یاپدیرلمش اولان دفتر موجبنجه ولایتك
مصارف عمومیه‌سندن یکرمی درت بیك کیسه تنزیل اولنه‌رق بواچقه دخی
نقد اوله‌رق استنلمش اولوب حالبوکه اشبو تنزیلاتك برطاقی زراعت ایچون
انهارك تطهیر وتعمیری مصارفی ومزروعاتی محافظه اتمك ایچون قوللانیلان
محافظ معاشــلری کبی شیلر اوله‌رق بومصرفلر اولمدقچه داخل موازنه
اولان وارداتدن اوقسمنك استحصالی ممکن اولمیه‌جغی مثللو شوتنقیحات
حکمنجه ایکی بیك غروش معاشی اولان برقائممقامك معاشنی نصفنه ودها
اشاغی‌یه وطقسان غروش معاشی اولان ضبطیه نفرینك آیلغنی اللی غروشه
وحتی بعض نائبلرك معاشــلرینی ایکیشر اوچر یوز غروشه تنزیل اتمك
لازم کلمکله بوایسه مأمورینك اخلاقنی افساد ایله طبیعی سوء استعمالاتی
داعی اوله‌رق ضرری کارندن پك چوق زیاده اوله‌جغنــدن بورالری
تکرار بتکرار باب عالی‌یه تلغراف ایله عرض واخطار اولنمش ایســه‌ده
صدراعظم محمود پاشانك نیتی بشقه اولمسیله اسماعی قابل اوله‌مامش اولدیغنه
وبواحوال ایسه ولایتك امورینی هرج ومرج ایدرك بونجه مســاعی ایله
وجوده کتوریلان شــیلری محو ایده‌جکنه بناءً مدحت پاشــا استعفایه
مجبور اولمش وباب عالیجه استعفاسی درحال قبول اولنه‌رق بغداد ولایتنه
التنجی اردو مشیرلکیله برابر تعیین قلنمش اولان رؤف پاشــا علی‌العجله
کلمش اولمسیله مدحت پاشا امور ولایتی رؤف پاشایه دور ایدرك درسعادته
عودت اتمك اوزره سکسان سکز سنه‌سی مایسنده بغداددن حرکت اتمشدر

مدحت پاشانك استانبوله عودتی

محمود ندیم پاشانك تشبثات لئیمانه‌سی

نهر فراتك سیر وسفائنه مانع اولان محللرندن برآزی اولجه تطهیر اولنمش اولدیغندن مدحت پاشا نهر واپورلرندن فرات نام واپور ایله مسکنه‌یه کلوب اورادن حلبه‌وصولنده صدر جدید محمود پاشانك اجراآت غریبه‌سنه وحسین عونی پاشا وشروانی رشدی پاشا وضبطیه مشیری حسنی پاشا ایله اشقودره‌والیسی‌دواتجی‌اسماعیل پاشا وحیدر افندی وامین بك کبی برطاقم ذواتك نفی و اجلا اولندقلرینه دائر آلدیغی معلومات صره‌سنده کندوسنك‌دخی‌سیواسه نفینه دائرحلبده‌حوادث‌شایع‌اولدیغنی ایشتمش‌و او صره‌ده‌درسعادتدن‌کندویه‌کلان‌خصوصی‌مکتوبلرده بوحوادث‌تأییداولنمش ایسه‌ده‌تنظیمات‌خیریه‌نك شرط اصلیسی اولان و اوتوزبش‌سنه اداره‌ٔدولتده تقرر ایدن بر قانونك بویله بر ارادهٔ کیفیه واغراض شخصیه ایله دفعهٔ کسر ومحو ایدیله‌جکنه اینانمق مشکل اولدیغندن مدحت پاشا بونك صحتنی تصدیق ایتمیه‌رك بواعتقاد ایله درسعادته کلمشدر

مدحت پاشانك بغدادده ایکن ایشتدیکی حوادثی واثنای راهده آلدیغی معلوماتی مکمل اوله‌رق بودفعه درسعادته ورودنده بالذات مطلع اولدیغی احواله کوره محمود ندیم پاشا روسیه پولتیقه‌سنك مروجی اولدیغندن مقام‌صدارته ورودیله‌برابرجنرال اینیاتیفك توصیه‌سیله بلغارلری روم پاطریقخانه‌سندن تفریق ایدرك مستقل بر اکسارخ اداره‌سی تشکیل اتمش ودولتی بربشقه شکل واداره‌یه قویمق نیتیله اسلافی زماننده یاپیلان شیلرك جمله‌سنی بوزمغه تشبث‌ایدرك ابتدا روم‌ایلی تیموریوللری مقاولاتنی فسخ ایلمش وولایات نظاماتنی تغییر ایدوب وکوچك کوچك والیلکلر تشکیلنه قالقیشوب بوترتیبات جمله‌سندن اولمق اوزره صوفیه‌یی طونه

ولايتندن وقره‌حصار شرقی‌یی طربزوندن و مرعشی اطنه‌دن تفریق ایله بشقه بشقه برر واليلك يابمش اولديغی كبی بوسنه‌نك اوبر اوجنده بولنان هرسك سنجاغنی برو طرفده اولان يكی‌بازار ايله برلشديروب آنی‌دخی برواليلك اتخاذ ايلمش وبالجمله ولايانك مخصصات ومصارفاتی حسابسز واولچوسز تنقيحات ايله تنزيل اتمش اولمسيله هرمحلك اداره‌سی سكته‌لنه‌رك بالطبع مأمورينك وقوعه كلان سوء استعمالاتندن وضبطيه نفراتنك واعشار ورسومات مأمورلرينك تعدياتندن طرف طرف شكايتلر ظهوره كلمش واك غريب اوله‌رق طشره مأمورلرينك اكثريسی وبلكه جمله‌سی عزل ويا ديكر محله نقل صورتيله يرلرندن قالديرلمسی جهتيله عموم مأمورين دولت برسيار حالنه كيرمش وهيچ بر دولتده برقانون وقاعده‌يه اويميان دها برطاقم احوال واصوللر ايجاد ايدلمش والحاصلی اموردولتك هر اصل وشعبه‌سی بوزولمسيله مملكتك هرجهتنده برحال بحران واغتشاش حاصل اولمشدر

بوحال ايچنده محمودپاشا نصلسه سلطان عبدالعزيزك قزانمش اولديغی توجهنه مستنداً كندوسنك سربستیء حركاتنه مانع اوله‌جقلرينی تخمين ايلديكی اركان دولتدن حسين عونی پاشا وشروانی رشدی پاشايی وسائرلرينی نفی ايله قولايجه تبعيد اتمش اولديغی مثللو مدحت پاشانك بغداددن حركتی اوزرينه دها يولده ايكن آنك دخی سيواسه نفيی حقنده اراده‌سنی استحصال اتمش اولديغی حالده اجرايه وقت قالميه‌رق سلطان عبدالعزيز مرحوم طرفندن ارادهٔ سنيه كيرو آلنمسيله محمود پاشا بومقصدينه واصل اوله‌مامش ايسه‌ده مدحت پاشا درسعادتده بولندقچه محمود پاشا امين ومستريح اوله‌ميه‌جغندن مشاراليهك درسعادته ورودی اوزرينه اون كون قدر زمان كچمكسزين وخبری اولمقسزين ادرنه‌ولايتنه مأموريتی اجرا قلنمشدر

مدحت پاشانك نظر پادشاهیده وخیرخواهان دولت وملت عندنده
اك زیاده باعث ممدوحیتی اولان احوال وافعالندن برقسم مهمی طونه
وبغداد ولایتلرنده ابراز ایلدیکی خدمات واجرا آتی اولوب طونه ولایتی
نظامات وترقیاتنك روسلرجه نه مرتبه موجب ناخشنودی اولدیغی دخی
معلوم اولمغله محمود ندیم پاشا هم مدحت پاشانك محو آثاریله اهمیتنی
اسقاط اتمش اولمق وهمده روسلره برجمیله کوسترمك ایچون طونه
ولایتنك تخریبنه هر ولایتدن زیاده صرف همت ایدوب ابتدا نظاماتنی
تغییر ایتدیکندن وقتیله بونجه مساعی واقداماتایله وجوده کلان ومنتظم
بر ماکنه حالنده ایشلیان شکل اداره بر دنبره سکته‌لنمش وبرچوق
مأمورلری تنقیح اولنه‌رق موجودینك دخی معاشلری تنقیص اولنمغله
بالطبع اهلیتسز مأمورلری چوغالمش وتحصیلات اموال میریه مسلح ضبطیه
نفراتندن قورتارلمق ایچون مقدما احداث اولنان تحصیلدار صنفی لغو
اولنه‌رق بوایش ینه اسکیسی کبی ضبطیه نفراتنه احاله قلنمغله برابر
معاشلری دخی یاری یاری‌یه تنزیل ایدلمسیله کرك بونلرك وکرك دائرهٔ
انتظامدن چیقان سائر مأمورلرك تجاوزات وسوء استعمالاتی سکنهٔ
ولایتی وبالخصوص بلغارلری شکایات شدیده‌یه مجبور اتمش وشوسه
یوللریچون وقتیله اتخاذ اولنان قاعده ابطالایدیله‌رك تعمیرلرینه باقلمدیغندن
شوسه‌لر واکثر کوپرولر خراب اولمش وخارجدن کلان اشقیایه مدافعه
ایچون قرا اهالیسندن ترتیب اولنان عساکر احتیاطیه لغو ایدلمش
وطونه سواحلنه یاپیلان قره‌غوللر قالدیرلمش اولدیغندن بو تخریباتك
تأثیراتی طونه ولایتنده‌کی آثارك یالکز اسقاط اهمیتیله قالمیوب آندن
اوچ سنه صکره ظهوره کلان بلغارستان وقوعاتنك کویا بواجرا آت ایله
اسبابی حاضرلانمش اولدی

محمود پاشا طرفندن طونه ولایتی ایچون ایدیلان همت وغیرتك

ایلك سنه‌سی بو وجهله آثار تخریبیه‌سی کورولدیکی مثللو بغداد ولایتی
حقنده‌دخی رؤف پاشایه تعلیمات مخصوصه ویرلمش اولمسیله او ذات دخی ایلك
جمله‌ده عمان عثمانی اداره‌سنی بوزمغه یعنی دکز واپورلرینی قالدیرمغه تشبثله
بابل واپورینی ترسانه‌یه هدیه کوندروب ویکرمی بیك لیرایه مبایعه اولنان
نینوا واپورینی اون بیك لیرایه صاتوب عدنده ومواقع سائره‌ده مدخر
بولنان کمورلری دخی تیز الدن فروخت ایتمکله جمله‌سنك آرقه‌سنی آلمش
وشهریه بیك لیرا تجارت ویرن نهر واپورلرینك اداره‌سنی بوزمش وفرات
نهرینك تطهیری وهندیه اهالیسنه طاپو ایله ویرلمسی مقرر اولان اراضینك
تفویضی وکربلا قصبه‌سی خارجنده مجدداً تأسیسنه باشلانیلان محله‌نك انشا آتی
کبی دولتجه واهالیجه محض خیر ومنفعت اولان برچوق تشبثاتی تغیر وتعطیل
ایلمش واك استغرابه شایان احوالدندرکه برچوق مدتدنبرو سلیمانیه وشهر
زور سنجاغلرنده بونجه نفوسك قتلنه وبر طاقم نواحی وقرانك تخریبنه
جرأت ایدن وشقاوتله مشهور اولان هموند اشقیاسی مدحت پاشا زماننده
بالدفعات ایرانه قاچوب ینه استئمان ایله کلمش وکلدکدن صکره اولکندن
زیاده خبائت وشقاوت ایتمش واك اهون وعادیسی بر قاچ نفوسك قتلی
جنایتیله متهم اوله‌رق خصوصیله چکول وامین پاخر کبی رئیسلرندن هربرینك
قرق اللیشر نفوسدن زیاده آدم قتل ایتمش اولدقلری معلوم ومحقق بولنمش
اولمسیله اشبو رؤسانك دخی همان اله کچدکده اعداملری مقرر ایکن رؤف
پاشا بونلری جلب وتلطیف ایدرك اعدام ایله محکوم اولان رئیسلرینی ضبطیه
یوزباشیلغی وملازملکی مثللو ضابطلك مأموریتلرینه تعیین ایتمش اولدیغندن
آراسی بك آز زمان کچرك بونلرك جمله‌سی ینه حال شقاوتلرینه عودت
ومأموریتلری قوتیله اسکیسندن قات قات زیاده افعال باغیانه‌یه جرأت ایدوب
بغداددن موصله وارنجیه قدر آرالرده اولان محللری وسکنه‌سنی نه‌وجهله
تخریب ایلدکلری جمله‌نك معلوم ومضبوطی اولان احوالدن بولنمشدر

حاصلی مشارالیه دخی محمود پاشادن آلدیغی تعلیمات موجبنجه مدحت پاشا وقتنده وقوعبولان هرنوع تشبثات واجراآتك تعطیلی ایچون صرف مقدور ایتمکده قصور ایلمامشدر[١]

نظر صحیح اربابی عندنده معلوم ومسلمدرکه بر آدمك یاپدیغی وبراقدیغی آثاری محو وتخریب ایتمکله آنك واشتهارینك ساقط اوله‌جغنی ظن ایتمك پك یاکلشدر زیرا منفعت عامه ایچون یاپیلان اثر ییقلسه‌ده ینه خرابه‌لری فاعلنك حسن نیت وغعلیله تذکیره کافی اولوب آرالقده ضرر ایدن وار ایسه آنلرده اواثرك وجودندن مستفید اولنلردر

مدحت پاشانك صدارتی

(١٢٨٩ جمادی‌الاخر)

اشته محمود ندیم پاشانك شو بیان وحکایه اولنان احوال وحرکاتنه نظراً مدحت پاشانك بوقدر سوء نیت آلتنده ادرنه ولایتنه کتدیکی حالده برایش کورمك اقتدارنده اوله‌میه‌جغی معلوم اولوب کندوسی ایسه بونجه

[١] مدحت پاشانك تخریب اثاری خصوصنده رؤف پاشا طرفندن مراجعت ایدیلان مختلف وسائطدن برنده حربیه ناظر اسبق مرحوم رجب پاشا شویله حکایه ایتمشدر : رؤف پاشا بغداد ایله کربلا آراسنده شومندوفر خطی تأسیسی ایچون مدحت پاشانك کتیرتمش اولدیغی مالزمه‌دن لوقوموتیف و وغونلردن بغدادجه بولونه بیلن دمیرجی اوسته‌لری واسطه‌سیله برترن حاضرلتمش . دها طریق عملیات ترابیه‌سی ورای فرشیاتی اجرا ایدلمه‌مش اولدیغی حالده ـ بغداد شهری خارجنده‌کی ارضی تسویه‌دن اولان دوز اوواده یوروتمك اوزره حتی بیلت کسمش وبولجی بیله آلمش! طبیعی بو ترن حرکت ایدر ایتمز لوقوموتیف شدتلی بر صدمه ایله طوپراغه صاپلانمش و ایش ، ترن داخلنده‌کی یولجیلردن برقاچنك مجروحیتی ایله نهایتلنمش. بو مشهور رایسز ترنك انقاضی حالاً اورالرده کورلمکده ایمش . رؤف پاشانك بوحرکتندن مقصدی اهالی نظرنده مدحت پاشانك بو تشبثنی حقنده بر سوء فکر ونفرت حاصل ایتدیرمك ایچین اولسه کرکدر . للطابع

مدت چالیشوب اتعاب وجود ایلدیکندن بر زمان معزول قالەرق استراحت
اتمك املنده ایسـەده بغداددن انفصالی استعفاسـنه مبنی اولدیغی حالده
شمدی ادرنەدن دخی صورت استعفا واستغناده بولنمسی سلطان عبدالعزیز
مرحومك مزاجی اقتضاسنجه مناسب اولمیەجغندن مدحت پاشا بالضروره
بو مأموریتی قبول ایدرك ایکی کون صکره برمعتاد مراسم شکرکذاری‌یی
ایفا ایچون مابین همایونه عزیمتله حضور پادشاهی‌یه مثولنده چونکه محمود
پاشا کافهٔ حرکاتی مزاج شاهانه‌یه توفیق اتمش وداخلی وخارجی سرای
همایون خلقنی قزانمش اولماسیله خاقان مرحوم کندویه متوجه ایسـەده
اوته طرفده مملکت و اهالینك نه وجهله خراب اولمقده ایدوکنی بالاطراف
خبرآلمش و بوجهتله عزلنی تصمیم اتمش اولدیغندن حضور شاهانه‌لرنده
مدحت پاشـایه محمود پاشانك بر چوق مسـاویسنی و مجنونانه احوال
و حرکاتنی بیان و تعداد ایدرك تبدیلی حقنده اولان نیات و تصمیمات
سنیه‌لرینی ایما ایلدکدن صکره همان اواقشام مشارالیه عزل اولنەرق ایرتسی
کون یعنی سکسان طقوز سنەسی جماذی الاخرنده صدارت عظمی مدحت
پاشایه توجیه بیورلمشدر

مدحت پاشا مقام صدارته کلمکله برابر ابتدا ولایاتك تجدید اصول
و نظاماتنی هرشیئه تقدیم اتمك استمش ایسەده یاپمق ییقمق قدر قولای
اولمدیغندن کسیره‌لرك تماماً اصلاحیله اسکی حالك اعادەسی زمانه متوقف
اولوب مع مافیه مأمورین دولت ایچون بر مسـلك صحیح تعیینی واجب
اولمغله اولبابده مفصل بر تعلیمات یازیلەرق ولایاته کوندرلمش و ولایتلردن
تفریق اولنان محللر اسکی حاللرینه و یرلرندن قالدیریلوب سیار بر حالده
بولنان بر طاقم والیلر و مأمورلر ینه محللرینه اعادەاولنمش وحسین عونی
پاشا وشروانی زاده رشدی پاشا وبونلرك بعض رفقاسی صدارت تبدلندن
اولجه خاقان مرحوم طرفندن عفو و اطلاق اولندقلری کبی سائر منفیلر

دخی بو دفعه مدحت پاشانك شفاعتیله مظهر عفو پادشاهی اوله‌رق بو
قبیلدن اولان و تبعید صورتیله مرعش وقره حصار شرقی والیلکلرنده
بولنان جودت پاشا و راسم پاشا دخی درسعادته جلب ایدلمش اولملریله
شروانی رشدی پاشا اوقاف و جودت پاشا معارف نظارتلرینه تعیین
اولنه‌رق خارجیه نظارتنه دخی پارس سفیری جمیل پاشا و مالیه نظارتنه
ازمیر والیسی صادق پاشا انتخاب قلنمش اولمغین برمدتدنبرو حال هیجانده
بولنان افکار عمومیه برسکونت و هر طرفه اطمئنان و امنیت کلمشیدی

احوال مالیه و محمود ندیم پاشانك موازنهٔ مالیه‌سی و محاکمه‌سی

دولتك امور داخلیه‌سنجه حسب الوقت اك مهم اولان ماده امور
مالیه مسئله‌سی اولوب عامه‌نك نظری هیئت جدیدهٔ وکلانك بو مشکلاته
برچاره بولملری امیدینه معطوف ومنحصر ایسه‌ده محمود پاشانك اجرا آتی
بو ایشی دخی اساسندن بوزمش و تسویه‌سنی دائرهٔ امکاندن چیقارمش
اولوب شویله‌که سنه بسنه اعلان اولنان موازنه دفترلرنده کوسترلدیکی
وجهله مصارفاتك ایکی ملیوندن زیاده فضله‌سی اوله‌رق بونك اوزرینه محمود
پاشانك صدارته ورودیله برابر کوچك اوغلی آغوب افندی واسطه‌سیله
اوروپادن استقراض اتمش اولدیغی اون ملیون لیرانك دخی فائضی ضم
اولنمسیله موازنه آچیغنك مقداری اوچ ملیون لیرایی کچمش ایکن
مشارالیهك باب عالیده تنقیحات و اصلاحات قومیسیونی نامیله تشکیل
اتمش اولدیغی مجلسه یاپدیروب مابین همایونه تقدیم ایلدیکی دفترده واردات
و مصارفات قارشولشدیرلمش اولدیغندن بشقه وارداتك بشیوز بو قدر
بیك لیرا دخی زیاده‌سی اولدیغی کوستریله‌رك اشبو فضله‌دن یوز بیك
لیراسی سرای همایونك تخصیصات سنیه خارجنده مصارفاتنه صرف اولنمق
اوزره علی‌الحساب اوله‌رق مابین همایونه تقدیم اولنمش و اوچیوز

اللی بیك لیراسیله انكلتره‌یه برزرهلی سفینه دها سپارش ایدلمشدر حالبوكه مالیه نظارتی طرفندن باارادهٔ سنیه اولنان طلب اوزرینه بو دفعه ویریلان دفتره نظراً موازنه‌نك وارداتجه فضله‌سی شویله طورسون محمود پاشانك ولایتلرجه اجرا اتمش اولدیغی نابجا تنقیحاتدن قابل الاجرا اولنلر داخل حساب اولسه بیله ینه مصارفات عمومیه‌نك آچیغی اوچ ملیوندن اشاغی اولمدیغی كوسترلمش و اولوقت ذكر اولنان فضله‌یی تصدیق اتمش دینلان قومیسیون اعضاسی جلب و جمع ایله استجواب اولندقده یاپمش اولدقلری حسابك خزینه قیودی اوزرینه اولمیوب محمود ندیم پاشانك تعریف وافاده‌سی اوزرینه یاپلدیغی ویردكاری جوابدن مستبان اولمش اولمغله ایشك رنكی وحقیقتی آكلاشلمشدر

لكن محمود پاشانك ویرمش اولدیغی حسابدن سلطان عزیز مرحوم ممنون اولمش اولدیغی حالده شمدی بونك اصلی اولمدیغندن بحثله موازنه‌ده ینه برچوق آچیق كوسترلمسنی كندوسندن اقچه دریغ اولنمق مقصدینه حمل ایدرك اینانمق استمدیكندن بوحال پك بیوك مشكلاتی داعی اولمشدر

دولتك واردات ومصارفاتی بهر سنه موازنه اولنه‌رق بودجه نامیله برصورتی نشر اولنمقده ووارداتك مصارفاته كفایت ایتمیه‌رك سنه بسنه نه مقدار آچیغی اولدیغی او بودجه‌ده مفرداتیله ومواد واسبابیله كورونمكده اولوب خصوصیله استقراض جدیدك فائضیله سنوی آچیغك وبورجك مقداری برمیلیون لیرا دها آرتمش ومحمود پاشانك پك آزوكوچك برمدت ایچنده بر طاقم خیالات ایله بوآچیغی قپادقدن وبورجی اوده‌دكدن صكره فضله اقچه بیله بولمش اولمسنه نصل اینانلمشدر وبونك اصل واساسی حیله ودسیسه‌دن عبارت اولدیغی میدانده ایكن صحتنی سالف البیان قومیسیونه مأمور اولان وكلادن صفوت پاشا وجودت پاشا وكانی پاشا كبی اصدقای دولت تصدیق اتمكه نه‌دن مجبور اولمشدر بوصكره‌دن حقیقتی ظاهره چیقمش ایكن

خاقان مرحومك بوكا ايتانمق استمامسی نه‌دن نشأت اتمشدر بورالری مراق ایدیله‌جك شیلر اولدیغندن بوراده بونلرك دخی اسبابندن برنبذه بحث ایدلمك مناسب کورولمشدر

شویله‌که سلطان عبدالعزیز مرحومك هرصورتله مائل استبداد اولان مزاج وطبیعتنك مقتضیاتنه محمود پاشا حقایقیله واقف اولدیغی وبوندن دولت ومملکته کله‌بیله‌جك مضرتی فکر وملاحظه ایله مکلف بولنمدیغی جهتله دها عالی پاشانك حیاتنده وکندوسنك بحریه نظارتنده بومزاجه خدمت ایچون لازم‌کلان تدبیرلری حاضرلمش وفرصت بولدقجه خاقان مرحومك جمیع مستلذات ومشتهیاتنی توسیعه چالیشه‌رق اخذ وخرجه آلشدیرمق ایچون فعلاً خیلی خدمتلر اتمش و حتی ترسانه معرفتیله اداره اولنان خزینهٔ خاصه واپورلرینك ایرادی مصارفنه کافی اولمدیغی حالده مصارفنی ترسانه حسابنه کچوروب وارداتنی صرف کاروتمتع بولنده سرای همایونه تقدیم ایدرك وینه اولوقت خزینهٔ خاصه‌یه مربوط اولان ارکلی معدننك کمورلرینی مصرفی چیقمقسزین ترسانه‌یه مال ایدوب اقچه‌سنی استقراض ایله تأدیه ایلیه‌رك عرض جمیله اتمش اولدیغی کبی صدارته ورودنده دخی چونکه موازنه‌نك آچیغی کندوسنك دخی معلومی اولمسیله بوحال ایچنده سرای همایونه خزینه‌دن فضله اقچه تقدیمی مناسبت آلمیه‌جغندن ابتدا ولایتلرك مخصصاتنی کسوب و الده نقد بولنمق ایچون ظاهرده یوزده اون وحقیقتده یوزده یکرمی فائض ایله برمنوال محرر علی العجله اون میلیون لیرا استقراض ایدوب اوحساب ایله کویا حاصل ایتدیکی فضله اقچه‌لری مابین همایونه تقدیم اتمك ایچون برقپو آچمش واك زیاده شایان تأسفدرکه سلطان عبد العزیز هرنقدر مزاج مستبدانه‌سی ایجابنجه برکونه نظام وقانون ایله مقیداولملغی قلباً استمزایسه‌ده ینه معاملات واجراآت رسمیه‌سنده باب‌عالینك قدر وامتیازینه ونظامات و

قوانين دولتك احكامنه رعايتی التزام ايتديكی حالده محمود نديم پاشانك تسويلات واغفالاتی اثری اولمق اوزره نظرنده بونلرك جملهسنك اهميتی ساقط اولهرق سرای همايونجه نه خاطره كلور ونه استنيلور ايسه بلا مانع ياپلغه باشلامش اولديغندن بوحاللر خاقان مرحومك خوشنه كيدوب محمود پاشا ايسه آچديغی طريق ايله پادشاهك حسن توجهنه واعتمادينه مظهر اولمش وداخلی وخارجی سرای خلقنی قزانمش اولمسيله اوجهتدن امين ومستريح اولديغی مثللو مامورين و وكلای دولتدن كندو رأی وفكرينه معارض اولنلری تبعيد ايدرك امثالنی ترهيب اتمسيله اوطرفدن دخی مصون الغائله اولديغندن بر سنه سورميان مدت صدارتی ايچنده وقوعه كلان بونجه افعال واجراآت عجيبهسيله برابر منافع شخصيهسنی دخی تحصيلده قصور اتميوب كندوسنك مصردن وروم ايلی تيمور يوللرندن واركلی كمور معدننندن وزرخلی كميلر انشاآتندن معلوم اولان مأخوذاتنه وهنوز مقداری بيلنهميان سائر ارتكاباتنه علاوةً سالف البيان استقراض اتمش اولديغی اون مليون ليرانك ايچندن دخی يوز بيك ليراسنی چكوب آلمشدر

صدارتك تبدليله بواحوالك دخی اوكی كسلمش ديمك ايسهده محمود پاشانك تسويلاتيله خاقان مرحومك ذهننه يرلشمش ومزاجنه توافق اتمش اولان وسعتك لذتی زائل اولهميوب سرای همايون خلقی ايسه قپوجيلره وطبله كارلره وارنجهيه قدر محمود پاشانك مجلوبی اولمسيله مشاراليهك عزلی نه درجه ممنونيت عامهيی مستلزم اولمش ايسه بونوع غيرتكشلرينه دخی اوقدر كدر وتأسفی موجب اولوب چونكه بونلرك چوغی خرج وصرف دولت نه اولديغنی واموال دولتك سوء استعمالاتندن نه ضرر كلهبيلهجكنی وتزييد واردات نصل اسباب ايله اولهجغنی بيلمك واوكرنمك ايله مكلف اولميوب ياكز بر يوللق وكنيشلك ايچنده كندو منفعت شخصيهلرينی آرادقلرندن وبر صدر اعظمك برقاچ آی ايچنده اوچ مليون

ليرادن دها زياده واردات بولوب دولتی بورجدن قورتارمش اولديغنه نصل اينانمشلر ايسه ديكر بر صدر اعظمك دخی غرض ياخود برسوء نيت ايچون بونی كتم ايده‌بيله‌جكنه اوپله‌جه اينانمغه هيچ برمانع اولمديغندن مدحت پاشانك مأموريتی اوزرينه يكرمی اوتوز كون كچر كچمز سرای همايونده سوز چوغالوب محمود پاشا دولتك ايراد ومصرفنی يولنه قويمش وپادشاهنه ابراز صداقت ائتمشيكن مدحت پاشانك پاپدقلرينی بوزمش وسرايه پاره ويرمامك ايچون خزينه‌يی بورجلی چيقارمش يوللو مقالات نشر اولنه‌رق ومحمود پاشا دخی بونلری ايشتدكجه قوت بوله‌رق اودخی اوطورديغی يردن والده سلطان واسطه‌سيله هردرلو القاآت ايله خاقان مرحومك افكارينی بوزمغه چالشمش و اشته موازنه‌نك آچيغی ماده‌سنده افكار شاهانه‌يه عارض اولان ظن واشتباه بو القاآت وتفوهاتك اثری اولديغنده شبهه قالمامشدر

بوقاريده اشارت اولنديغی وجهله محمود پاشانك استقراض اقچه‌سندن آلمش اولديغی بر قلم يوزبيك ليرا ماده‌سی اولوب كندوسنك انفصالنه قدر ميدانه چيقمامش ايسه‌ده مبالغ مستقرضه حسب‌القاعده خزينه‌يه مال اولديغی و ايراد مصرفی اوراجه‌اجرا اولنديغی جهتله حسابده اشبو يوز بيك ليرانك محلی آچيق قالمش ومبلغ مزبور محمود پاشانك سنديله آلنوب محل صرفی مجهول بولنمش اولديغندن كيفيت بالتذكره كندوسندن لدی‌السؤال اشبو اقچه‌يی مقرضلره بخشش اوله‌رق ويرديكنی جواباً يازمش ايسه‌ده استقراض مذكورك موجود اولان مقاوله‌نامه‌سنه نظراً فائض وقوميسيون كبی كافهٔ مصارفی داخل اوله‌رق اوحساب اوزره اللیسی يوز اعتبار اولنمش يعنی اللی ليرا نقد آلنوب يوزده اون فائضيله يوز ليرا ويريله‌رك اوده‌نلك اوزره مقاوله ايدلمش اولمغله بونك ايچون آرتق بخشش ومصرف ويريله‌جك محل اولمديغنه ومذكور يوز بيك ليرانك خزينه‌دن اعطاسی

هیچ برکونه قرار رسمی‌به وارادهٔ سنیه‌یه مستند اولمیوب یالکز محمود پاشانك سندیله وکندوسنك مالیه نظارتنه تعیین اتدیردیکی امین پاشامعرفتیله برصورت مخصوصه‌ده ویرلمش ایدوکنه مبنی بواقچه‌یی محمود پاشانك آلمش اولدیغنده شبهه قالمیوب فقط اصل ایش بو اقچه‌نك کندوسندن قورتارلمسی ماده‌سی‌اوله‌رق بوده محاکمه‌سز ممکن اولمیه‌جغندن بالاستیذان صادراولان ارادهٔ سنیه موجبنجه مشارالیه باب عالی‌یه جلب ودعوت اولنه‌رق عموم هیئت وکلا حاضر اولدیغی حالده صورت محاکمه‌ده اولنان سؤال وجواب اوزرینه کندوسنك دخی دیه‌جکی قالمامغله مبلغ مزبورك تحصیلنه حکم اولنمشیدی

آنك اوزرینه محمود پاشانك باب عالی‌یه کوندردیکی تذکره‌لرده ذمتنی اعتراف ایله برابر فقط دفعةً تأدیه‌سنه حال و قدرتی مساعد اولمدیغندن بحث ایله امهالنی استدعا ایلدیکی حالده دیکر طرفدن والده سلطان واسطه‌سیله سمع شاهانه‌یه القا ایلدیکی مخترعات ومفتریاتنده علیهنه حکم اولنان یوز بیك لیرا مابین همایونه تقدیم ایلدیکی مبالغ جمله‌سندن اولدیغی حالده وکلای دولتك کندوسندن آرامسی حقیقتده سرای همایونك معاملاتنه اعتراض مقصدندن منبعثدر یوللو سفسطه و مغالطه ایله خاقان مرحومك و والده سلطانك افکارینی بوزه‌جق شیلر یاپمش اولدیغندن سلطان عبدالعزیز محمود پاشانك ذمت محکومه‌سی اولان مذکور یوز بیك لیرایی عفو واحسان بیوروب فقط محمود پاشانك مأخوذات ومختلساتی یالکز بوندن عبارت اولمیوب مابین همایونه عرض خدمت پرده‌سی آلتنده چوق شیلر یاپمش اولدیغی نزد شاهانه‌ده دخی تعین اتمش اولدیغندن کرك بونلردن کرك مشارالیه ایله وکلا بیننده اولان ضدیت ومخاصمه‌دن طولایی ایلروده دها بیوك مشکلات وتصدیعاتی منتج اولمامق ایچون مشارالیهك برمدت کوز اوکندن قالدیرلمسی قریحهٔ سنیهٔ ملوکانه‌دن اوله‌رق بالتصویب ادرنه والیلکیله تبعید اولنمشیدی

اراسی بر مدت کچدکدن صکره ینه والده سلطان وسائر سرای خلقنك شفاعتیله مشارالیه درسعادته کلمش ایسه‌ده ینه راحت طورمیوب وکلای دولت علیهنده درلو انتریقه‌لره باشلامش و خصوصیله شروانی رشدی پاشانك صدارتی ایامنده پك ایلرو کتمش اولدیغندن عموم وکلا طرفندن بامضبطه وقوعبولان شکایت اوزرینه بو دفعه دخی نفی صورتیله طربزونه کوندرلمشیکن آز وقت صکره ینه والده سلطانك وقرنای شاهانه‌دن بعضیلرینك شفاعتیله عفو بیوریله‌رق یالیسنده راحت اوطورمق شرطیله عودت ایلمشدر

تشبثات مهمهٔ اعماریه

مدحت پاشا برطرفدن مصالح داخلیه وخارجیه ایله مشغول اوله‌رق او اوالق قولاشین مسئله‌سی اوزرینه قره طاغ ایله ظهور ایدن منازعه‌یی عسکر سوقیله اون کون ظرفنده بتوروب حق قزاندقدن وبغداد جهتنده ایرانیلرك تخریب ایتدکلری قره‌غوللر مصلحتی حقنده دخی اثبات مدعا ایتدکدنصکره داخلی اجراآتندن دخی بوراده ذکر وتفصیله شایان بعض شیلره تشبث اتمشدر بونك برنجیسی بغداد تیمور یولی اولوب شویله که خطهٔ عراقیه ایچون تصور اولنان اسباب عماره‌نك بریسی بغدادك مرکز دولته وهیچ اولمزایسه بحر سفیده برتیمور یول ایله تقریبی ماده‌سی اوله‌رق بویول هندستان طریقی اولمق مناسبتیله انکلیزلرك دخی بزدن زیاده ایشلرینه کلدیکندن اون بش یکرمی سنه‌لردنبرو کاه درسعادتدن وکاه اسکندروندن بغداده بر شمندوفر انشاسی حقنده دوران ایدن تصورات معلوم ایسه‌ده بونلرك ایکیسی دخی دولت علیه‌یه تحملندن خارج بارکران شرایطی تحمیل اتمدکچه وجوده کلمك مأمول وملحوظ اولمیوب حالبوکه بغداد ایچون تیموریولی یاپلمسنه الك زیاده صالح

ومسافه‌جه هپسندن قیصه اولان طریق طرابلس شام جهتی اولدیغی وبونك مسافه‌سی سکز یوز بوقدر کیلو متر ودن عبارت بولندیغی جهتله مدحت پاشا بغدادده ایکن مأمور کوندروب مواقعنی کشف وتحقیق اتمشیدی بودفعه اجرا آتنك صره‌سی کلمش ومصارف انشائیه‌سیچون اقتضا ایدن اوچ میلیون لیرا قدر اقچه‌نك فائض ورأس المالندن قسم اعظمنك الحالة هذه انکلیزلرك هند پوسته‌سیچون ویردکلری اجورات ایله قارشولنمسی واوست طرفنك ده نصل اولسه تدارك اولنمسی ممکن اوله‌رق بونك ایچون دخی انکلیزلردن وعد النمش اولدیغندن طریق مذکورك اول امرده اصول وقاعده‌سنه توفیقاً کشفیاتنی اجرا وخریطه‌لرینی مدت قلیله ظرفنده تنظیم و اعطا ایتلك اوزره روم ایلی تیمور یوللری باش مهندسی موسیو پره‌سل ایله ایکی یوز بیك فرانغه مقاوله اولنمش وموما الیه طرفندن ایکی طاقم مهندسلر ترتیبیله برفرقه‌سی طرابلسدن ودیکر فرقه‌سی بغداددن ایشه باشلامق اوزره کوندریلوب کشفیاته مباشرت اولنمشدر

ایکنجیسی ودین تیمور یولی اولوب چونکه روم ایلی تیمور یوللرینك بوسنه طریقیله اوستریا تیمور یوللرینه التصاقی مقرر ایکن صکره‌دن مقاوله‌نك بوزولمسی وبعض احوال مبرمه وپولتیقیه ظهور اتمسی مناسبتیله برازمدت ایچون بوندن امید منقطع اولوب حالبوکه روم ایلی تیمور یولی اوزرنده واقع اعتماندن برشعبه ایریلوب ازلادی جهتدن وبالقان ایچنده معلوم اولان مساعد کچیدلردن ایوراجه طریقیله ودینه برتیمور یول یاپیلور وبو یول ودینك اوست طرفنده واقع تیموتی نهرندن قارشو طرفنده افلاق طوپراغنه وآندن مجارستان حدودینه ایصال ایدیلور ایسه هم اوروپا شمندوفرلریله برلشمش وهمده دولت علیه‌جه مادی ومعنوی حسابسز فوائد ومنافعی موجب اولمش اوله‌جغنه وبوماده مجارستان شمندوفرلرینك دخی فائدۀ عظیمه‌سنی مستلزم اوله‌جغی جهتله حصولنه او طرفدن دخی

هرصورتله معاونت اولنه‌جغی وعد وتأمین قلندیغنه‌مبنی اشبو ودین خطی دخی ینه مومی الیه پره‌سـل معرفتیله کشـف ایدلدکدن وارباب فن ایله مذاکره اولندقدن‌صکره همان باشلانلق وبرطرفدن لوازمی تدارك اولنمق اوزره بر قومیسـیون مخصوص یاپیلوب طونه‌یه‌کوندرلمش و بر طرفدن تدارك اسبابنه تشبث ایدلمشدر

اوچنجیسی حجاز تلغراف خطی اوله‌رق اکرچه درسعادتدن حجاز ایچون طوغریدن طوغری‌ی تلغراف خطنك وضع و انشـاسنه ارا یرده چول وخالی محللردن وعشایر وعربان ایچندن مروری ملاحظه‌سی مانع اولمش ایسـه‌ده عراقدن کچن هندسـتان خطنك قسم عظیمی بو مقوله چوللردن کچدیکی حالده عشایر وعرباندن قوللانیلان چاوشلری معرفتیله سائر یرلرده‌کی خطلردن دها زیاده حسن محافظه اولندیغنـه نظراً حجاز خطی ایچون اویله بر ملاحظه عدم‌معلومات اثری اوله‌رق واهی بر ظن اولدیغنـدن و حجاز و یمنه بویله بر تلغراف خطنك تمدیدی حالنده حجاج مناسـبتیله یالکز جده ومکه شعبه‌سنك حاصلات سـنویه‌سی یکرمی بیك لیرادن زیاده طوته‌جغی کبی فوائد ملکیه‌سی دخی مسـلم ایدوکندن قدس شریف تلغرافندن مناسـب طریق ایله جده‌یه وآندن یمنه همان بر خط تلغرافی تمدید اولنمق اوزره اقتضـا ایدن تللری اوروپادن مبایعه و جلب اولنمش و دیرکلرینك اکثریسی دخی شام والیسی صبحی پاشـا معرفتیله عجلون قضاسندن کسدیریلوب حاضرلنمشدر

دردنجیسی اوزان ومقیاس حقنده اولان اصول اعشاریه‌درکه بواصول مقدما مدحت پاشـانك شورای دولت ریاستنده یاپیلان نظامات جمله‌سندن بولنمش واولوقت تنظیم اولنان تعلیمات ونظامنامه‌لری هرطرفه کوندریله‌رك ومأمورین وخلقه تعلیمی ایچون برخیلی مصارف ایدیله‌رك تعمیماً وفعلاً

اجراسیچون معین اولان زمانی کلمشیکن محمود ندیم پاشانك صدارتی
بونك اجراسنه دخی مانع اولمسیله قالمشیدی بودفعه بو نظامك دخی
درسعادتده و ولایتلرده اجرای فعلیاتنه قرار ویریله‌رك هرطرفه اوامر
مقتضیه کوندرلمشدر

بشنجیسی باب عالی وسائر دوائر رسمیه بیننده جریان ایدن مخابرات
تحریریه کیفیتی اولوب اکرچه بوماده ظاهر حالده اهمیتسز کبی کورینور
ایسه‌ده کافهٔ مصالح دولتك معاملاتی بو اوراق اوزرنده اولدیغی حالده
مدحت پاشانك مدت مدیده باب عالیده بولنوب طبیعی وقوعبولان تجربه‌سنه
کوره لدی‌الحاجه برمصلحتك و برمسئله‌نك کافهٔ اوراق وسنداتی بولوب
و برلشدیروب موقع بحثه قویمق مشکل اوله‌رق بوده مخابراته دائر اولان
تذاکرك هامشنه یازیلان جوابلرله اعاده قلنمسی و بزجه امضادن زیاده
معتبر اولان مهرك تذاکرده قوللانلمسی وخصوصیله مقام صدارتدن امری
حاوی یازیلان تذکره‌لره و تلغرافنامه‌لره عادی برر میم وضع اولنمسی کبی
شیلردن نشأت ایدیکنه وحالبوکه بو اوراقك هر بری ایجابنه کوره سند
قوی اوله‌رق محفوظ بولنمق لازم و مهم ایدوکنه بناءً بعد ازان مصالح
و اموره دائر تذاکره تحریر اولنه‌جق جوابلر ایروجه یازیلوب و تمهیر
ایدیلوب اصل تذکره‌لر حفظ اولنمق ومقام صدارتدن یازیلان کافهٔ اوامر
وتذاکر ومحررات تمهیر ایدلمك ودوائرده هرمصلحتك وهرمسئله‌نك
اوراقی بریره طوپلانوب دول منتظمه اقلامنده جاری اولدیغی وجهله
دوسیه اصولی طوتلمق اوزره برنظام یاپلمشدر

آلتنجیسی مکتبلرك اعانه‌سی ماده‌سی اوله‌رق شویله‌که اوروپانك
حیرت بخش جهان اولان ترقیاتی فنون و معارف ثمره‌سی اولدیغی حالده
مملکتمز خلقنك کیرو قالمسی معارف خصوصنده اولان قصوردنناشی

ایدوکی امور معلومه‌دن بولنمش و شمدی‌یه قدر بونك ایچون پك چوق سوزلر سویلنمش ایسه‌ده حصولی انجق ایله فعلاً فدا کارلغه محتاج اوله‌رق حالبوکه حزینهٔ دولتك احوال معلومه‌سی بو قدر مصارفی تحمله‌مساعد اولمدیغی مثللو اهالینك دخی کندولکلرندن بو فدا کارلغی اجرایه مستعد اولمدقلری وخصوصیله اسلام اهالینك معارف اعانه‌سی خصوصنده صنوف غیر مسلمه‌دن دها کیرو قالدقلری جهتله بونك ایچون ینه دولتجه اهالی‌یه برتکلیف وقوعبولمدقجه بر شی یاپلمیه‌جغی اکلاشلمش اولمغین هیچ اولمز ایسه قصبه و قریه‌لرده مکاتب‌ابتدائیه‌نك تکثیریله برابر رشدیه مکتبلرینك دخی اصول تدریسیه‌لری توسیع اولنمق ایچون بونلرك مصارفنه مدار اوله‌جق ایراده سرمایه اولمق اوزره اهالیسی موافقت ایدن محللرده اعشاره علاوةً بر دفعه‌لك اوله‌رق یوزده بر النمسی یعنی‌حاصلاتدن خزینه ایچون النان یوزده اون یرینه اون بر النه‌رق مملکتلرده مکتبلر ایچون سرمایه اتخاذ قلنمسی ضمننده ولایاته تعلیمات کوندرلمشدر

تشبثات اعماریه‌نك عقیم قالمسی

اشاغیده ذکر اولنه‌جغی وجهله مدحت پاشانك مدت صدارتی ایکی بچق ای قدر زماندن عبارت اوله‌رق بو مدت ایچنده اولان اجراآتی جمله‌سندن اولمق اوزره شو بیان اولنان التی ماده‌نك هر بریسی ایچون لیل‌ونهار چالیشیله‌رق صرف مقدور اولنمش وبرچوق تکلفات اختیاریله فعلیاتنه تشبث ایدلمشیکن انفصالیله برابر چونکه بویله شیلری محافظه ایده‌جك برقانون وسؤال ایلیه‌جك برقوت اولمدیغندن اوته‌دنبرو دولتمزده جاری اولدیغی وجهله سلفك یاپدیغنی خلفی بوزمق قاعده‌سنه اتباعاً بونلرك جمله‌سی دفعةً رد ومحو وابطال ایدلمش اولمسیله بغداد یولی‌ایچون موسیو پره‌سله ویریلان ایکی یوز بیك فرانق بیهوده ضایع اوله‌رق

هیچ اولمز ایسه اکا مقابل یاپیلان خریطه‌لری اولسون استنلمامش و ودین یولی ایچون تدارك اولنان ادوات محو اولمش و مجاز تلغرافی ایچوی کتوریلان تللر جده‌ده وکسیلان اغاجلر محللرنده قالوب سؤال ایدن اولمامشدر

ازمیردن الاشهره قدر اولان شمندوفرك دولت حسابنه مبایعه‌سی ماده‌سی دخی ینه مدحت پاشانك بو صدارتنده‌کی اجرا آتی جمله‌سندن اولوب شویله که مشارالیه بغداددن درسعادته کلورکن ازمیره اوغرایوب قصبه تیمور یولیله مغنیسایه کتمش ویولك اصل مؤسسی ودیرکتوری ایله کوروشه‌رك ایلدیکی تحقیقاته کوره اولوقت خط طریق یالکز قصبه‌یه قدر یتمش کیلو متروdن عبارت اوله‌رق بونك ایچون حسب المقاوله طرف دولتدن سنوی اون بش بیکدن یکرمی بیك لیرایه قدر تضمینات ویرلمکده ایسه‌ده بوخطك برمثلی اوله‌رق الاشهره تمدیدی حالنده طبیعی تجارتی تکثر ایدرك تضمینات اعطاسنه محل قالمیه‌جق ایسه‌ده قومپانیه‌سنك بوکا مقتدر اولمدیغی وبونکله برابر دولتجه دها نافع برصورت تسویه دخی مستبعد بولندیغی اکلاشلمش واولوقت ازمیر والیسی بولنان صادق پاشانك دخی بوکا معلوماتی بولنمش اولدیغندن بودفعه مدحت پاشانك صدارتنده صادق پاشا دخی مالیه ناظری اولدیغی حالده دیرکتور مومی الیه جلب اولنه‌رق بالمذاکره حاصل اولان صورت تسویه‌ده طریقك الاشهره قدر تمدیدی ایچون اقتضا ایدن بشیوز بوقدر بیك لیرا دولت طرفندن تدارك اولنه‌رق ویرلمك و اکا مقابل قومپانیه دخی ازمیردن الاشهره قدر یوز قرق کیلومترو امتدادنده اولان تکمیل خطی اون بش سنه صکره کائنا ادواتیله دولت علیه‌یه مجاناً ترك اتمك اوزره قرار ویرلمش ومبلغ مزبور دخی رأس المال وفائضی اوله‌رق سنوی اوتوزبش بیك لیرا اعطاسیله اون بش سنه‌ده اوده‌نمك شرطیله اوروپادن تدارك ایدلمشدر

شو حسابه کوره خزینهٔ دولتك سنه بسنه اچیقدن اون بش یکرمی بیك لیرا تضمینات ویره جکی یرده اون بش سنه مدت انك ایکی قاتی اولمق اوزره اوتوز بشر بیك لیرا اعطا ایدرك مقابلنده بر ملیون لیرادن زیاده قیمتی اولان یول کافهٔ ادواتیله دولتك مالی اولمش اوله جغی جهتله منفعتی مسلم و میدانده اولدیغندن بوقرار عموم وکلا طرفندن قبول اولنه رق ایجابی اجرا قلنمش وبونك اوزرینه شمدی یه قدر مدت معینه نك نصفی مقداری مرور اتمسیله التی یدی سنه صکره طریق مذکور تمامیله دولتك تصرفنه کچمك اوزره خزینه یه مال اولمشدر

خدیو مصر اسماعیل پاشانك استقراض مسئله سی

مدحت پاشانك صدارتنده عزلی صکره عدلیه ناظرلغی

محمود ندیم پاشانك اواخر صدارتنده درسعادته کلمش اولان خدیو مصر سابق اسماعیل پاشا مصر حسابنه اوله رق اوروپادن استقراضه طرف شاهانه دن مأذونیت استمش و بو استدعاسی قرین مساعده بیوریله رق فرمانی ویرلمك اوزره ایکن محمود پاشانك انفصالی وقوعنه مبنی قالمش اولمغله بو دفعه مدحت پاشانك صدارته ورودی اوزرینه سلطان عبدالعزیز طرفندن خدیو مشارالیهه بومأذونیت موعود ومقرر اولدیغندن بحثله فرمانك اصدار و اعطاسی اراده بیورلمش ایسه ده مصرك اعماری ایچون دها اول اوروپادن خیلی اقچه لر استقراض اولنه رق مصر خزینه سی اوروپایه مدیون بولنمش اولمسیله شمدی بو وجهله دولتك مأذونیت رسمیه سیله خدیو حضرتلری دیلدیکی و استدیکی قدر دها استقراض ایله مملکتك دیونی تحملی درجه سنی کچدیکی حالده فرنکلر دولته مراجعت اتمیه رك حقلرینی المق بهانه سیله مصر مالیه سنی ید ضبط و اداره لرینه الاجقلری وخصوصیله فرانسه و انکلتره دولتلرینك یکدیکرینه رقابتله

مصر حقنده استعمال و اجرا ایتدکلری نفوذلرینك تذایدینه بو ماده
وسیله اولەرق و بوندن درلو مادەلر تولد ایدرك نهایت مصرك دولت علیه
ادارەسندن چیقمسنه باعث اولەبیلەجکی بداهةً عقله کلور وکوزه کورینور
محاذیر عظیمەدن اولوب حتی عالی پاشا مرحوم زماننده دخی مصرایچون
بو وجهله مأذونیت استدعا اولنمش اولدیغی حالده مشارالیه طرفندن
موافقت اولنمامش اولدیغی جوابی حاوی اول وقت یازیلان اوامر
ومحررات قیودندن مستبان اولدیغندن بو دفعه بر منوال محرر صادر
اولان ارادهٔ سنیه اوزرینه محاذیر مذکورەنك بیانیله مدحت پاشا طرفندن
دخی فرمان عالی اعطاسنه موافقت اولنمامشیدی لکن عبدالعزیزخان مرحوم
خدیو مصره ویرمش اولدیغی وعده مبنی بو مادەیی اشوری درجه
التزام ایدرك یومیه مابین همایوندن برقاچ دفعه ادم ارسالیله فرمانی
تعجیل وتأکید بیورمغله و پادشاهك بو وجهله بالالتزام صادر اولان
اوامر شدیده و عدیدەسنه اتباع اتمامك نه درجه مغایر صدق و عبودیت
ایسه مملکت پادشاهنك مصر اقلیمی کبی بر رکن عظیمنی خطر و تهلکەیه
دوشورەجك بویله بر امر عظیمی محذورنی بیله بیله ترویج و اختیار
اتمك دخی مدحت پاشانك مسلکنه کوره مشکل بولنمغله هم بر درجەیه
قدر ارادهٔ پادشاهی یرینه کلمك و همده خدیو مصره مأذونیت اعطاسی
معناسنه اولمیەرق ایلروده بوکا یقین بر وعدی مشعر اولمق و الحاصل
مصلحتك محذوری اکلاشیلوب خاقان مرحومه دخی قناعت کلنجیه قدر
وقت قزانلق اوزره مدحت پاشا طرفندن قلمه النان و اولوقت برصورتی
درسعادت غزتەلرینه درج ایله نشر ایدیلان مسوده موجبنجه برفرمان
یازلمش وطرف شاهانەدن قبول بیورلمش اولمغین خصوصی واپور وباش کاتب
حلمی افندی واسطەسیله مصره کوندرلمشیدی فرمانك مضمونی مأذونیت
قطعیەیی متضمن اولمدیغی جهتله اسماعیل پاشا طرفندن قبول اولنمیەرق

کیفیت تلغرافله مابین همایونه بیلدیرلمش اولدیغندن درحال سلطان عبدالعزیز حضرتلری طرفندن مأذونیت قطعیه وکامله‌یی مشعر برخط همایون اصدار اولنه‌رق ارسال اولنمش و بوکا استناداً اوروپادن برچوق استقراضات وقوعیله حکومت مصریه قات قات تحملندن خارج دیونه مستغرق اولدیغی کبی اراسی چوق کچمیه‌رك شروانی زاده رشدی پاشا صدارتنده حکومت مصریه‌نك دول اجنبیه ایله عقد مقاولات ومعاهدات اتمسنه دخی بافرمان عالی رخصت ویرلمش اولمغین نهایتنده مصرك اوغرادیغی مصائب و فلاکتلره شو ایکی ماده سبب و مقدمه اولمشدر

مدحت پاشا حقنده عبدالعزیز خان مرحومك حسن نظر وتوجهی برکمال ایکن ابتدا محمود ندیم پاشانك مختلسی اولان یوز بیك لیرا ماده‌سندن طولایی کندوسی بر منوال محرر بر ظن و شبهه‌یه دوشه‌رك متعاقباً مصر استقراضاتی مسئله‌سنده دخی مدحت پاشانك کوستردیکی مخالفت اوزرینه مغبر اولمش و سرای همایونده محمود ندیم پاشانك طرفداری اولانلر پادشاهك بو وجهله مدحت پاشا حقنده تغیر نظرندن استفاده ایدرك انلر طرفندن دخی بر چوق القاآت ایدلمش اولدیغندن مدحت پاشا مأموریتی اوزرینه سکسان کون قدر زمان کچه‌رك صدارتدن عزل ایله یرینه بیوك رشدی پاشا صدراعظم اولمشدر

مدحت پاشانك خدمت دولته دخولندن او کونه قدر اوتوز یدی سنه مدت متوالیاً و متمادیاً مأموریتلرده بولنمسیله هیچ بر کره معزول اولمدیغی حالده شو عزلی ایلك انفصالی اولدیغندن وکندویه یکرمی بیك غروش معزولیت معاشی احسان بیورلدیغندن متشکراً خانه‌سنده اقامت اتمکده ایکن انفصالنك اوزرینه التی آی قدر زمان کچه‌رك شروانی زاده رشدی پاشا مقام صدارته کلدکدن صکره مدحت پاشا دخی عدلیه نظارتنه مأمور اولمشدر

احوال مملکت ؛ مجلس مبعوثانه تصورانی

سلطان عبدالعزیز عاقل وفطین و خیر خواه دولت و عالی همت ذات اولدیغی و دولت ومملکتك حسن ادارەسی قانون و نظام ایله اولمق لازم کلەجکنی جملەدن زیاده بیلدیکی حالده صکرەدن نصلسه تبدیل اخلاق ایدرك علو همت یرینه کبر و عظمت قائم اولمش و حسابسز صرفیات واسرافات قپولری آچیلمش وهله عالی پاشانك وفاتی متعاقب محمود ندیم پاشانك صدارته ورودیله حال بتون بتون تغیر اتمسیله قوانین و نظامات حکمسز قالوب امور دولتده بر چوق سوء استعمالات میدان آلمش وسوء استعمالات و اسرافات اثری اولەرق خزینهٔ دولت تحملندن زیاده دیونه مستغرق اولەرق سلطان عبدالمجیدك اواخر سلطنتندەدولتك خارجی وداخلی کافهٔ دیونی یکرمی بش ملیون درجەسنده ایکن اون ایکی سنه ظرفنده آنك اون قاتی اولەرق ایکی یوز اللی میلیونه وارمش اولمغله بو احوال ادارهٔ دولتك هر اصل و شعبەسنی سکتەلندیرمش و کتدکجه ایلروسنك مشکلاتی دها زیاده و آغر اولەجغی کورنمکه باشلامشیدی بورالری خواص وکلای دولت بیننده بحثه قونولدقجه بو علتك اك مؤثر وکسدیرمه تدبیر و چارەسی بر مبعوثان مجلسیله حاصل اولەجغی اکرچه متفقاً تسلیم اولنمقده ایسەده خاقان مرحومك حضورنده مبعوث وقانون لفظلرینك بیله تفوهی عدیم‌الامکان اولدیغی کبی بو حالده دوام دخی قابل اولمدیغندن اك صکره شروانی زاده رشدی پاشانك یالیسنده بعض وکلانك اجتماعیله اولنان مذاکرەده احوال دولتك تفصیل و تشریحیله برابر کورینان فنالقلری ممکن مرتبه منع و اصلاحه مدار اولمق و خزینەنك موازنهٔ واردات و مصارفاتی محافظه اتمك ایچون بعض قوانین و نظامات

وضعنه دائر بر لایحه یازیلوب حضور شاهانه‌یه تقدیم اولنمسنه قرار ویرلمشیدی [١]

مجلس طرفندن بو لایحه‌نك قلمه آلنمسنه مدحت پاشا مأمور اولدیغی حالده صدر اعظم شروانی زاده رشدی پاشا بر آرالق حضور شاهانه‌ده بوکا دائر بعض مقدمات عرض و ایرادیله بویله بر لایحه‌نك حاضرلندیغنی دخی تصلسه اداره ایده‌میه‌رك سویلمش اولدیغندن بوماده سلطان عبدالعزیز مرحومك پك زیاده حدتنی دعوت ایدرك درحال مدحت پاشا عدلیه نظارتندن عزل ایله سنهٔ مرقومه رمضاننده سلانیك والیلکنه مأموراً تبعید اولندیغی مثللو شروانی زاده رشدی پاشا دخی شو ماده اوزرینه نظر پادشاهیدن دوشمکله اراسی پك آز زمان کچه‌رك او دخی حلب والیلکیله درسعادتدن چیقارلمشدر

مدحت پاشانك سلانیك والیلکی

مدحت پاشانك شو صورتله سلانیکه مأموریتی قهر وتکدیر صورتنده ایسه‌ده بومعامله کندو شخص و ذاتنه عائد ومخصوص اولوب یوخسه کتدیکی ومأمور اولدیغی مملکتك دخی بوحالدن حصه‌دار اولمسی لازم کلمیه‌جکندن مدحت پاشا بواعتقاد ایله غیرتنه فتور ویرمیه‌رك اوراده دخی تنظیم امور مملکت ایچون چالشمغله مدت مأموریتی اولان اوچ آی ظرفنده سلانیك ولایتك امور ضابطه ومصالح ملکیه‌سنه متعلق اجرا ایلدیکی بعض اصلاحاتدن بشقه نفس سلانیکده براصلاحخانه تأسیس ایدرك اداره‌سیچون سنوی ایکیوز بیك غروش قدر ایراد تدارك اتمش ومملکتك وسطندن ومحلات آره‌سندن بيك اوچیوز مترو طولنده وخط مستقیم

[١] فوق العاده اهمیتی حائز اولان بو لایحه کتابك نهایتنده ذیلاً درج اولونمشدر

اوزره برجاده آچمش وچارشو وسطنده کائن بدستان خرابه‌سنی اصحابندن بالمبایعه اوچبیك لیرا قدر آقچه صرفیله مجدداً بر کارگیر بدستان حاصل اوله‌رق ایلك سنه‌سی سکز یوز لیرایه ایجار ایدلمسیله بودخی اصلاحخانه ایرادی میاننده اوله‌رق اورایه تخصیص قلنمش ومحلات مکتبلری اصول جدیده اوزره تنظیم اولنه‌رق معاشلری اهالیء محلات طرفندن ویرلمك اوزره معلملر تعیین اولنمشدر سلانیك اهالیسنك ترقیات عصریه‌یه متعلق ماده‌لرده کوریلان استعداد وخواهشلری مدحت پاشانك برقاتدها غیرت وهمتنی جالب اولمسیله مسلم وغیر مسلم کنجلرندن مقدمات علومیه‌لرینی تحصیل اتمش اولانلر مختلط اوله‌رق ترکجه وفرانسزجه لسانده تحصیل فنون ومعارف ایلك وطلبه‌سی سکسان نفردن عبارت اولمق شرطیله برمکتب اعدادیه تأسیسنه قرار ویریلوب اشبو مکتبك بناسی موجود اولدیغی کبی معلملریله سائر لوازمنك مصارف سنویه‌سی اولدیغی حساب اولنان سکزیوز لیرا دخی مملکتده اولان مسلم وغیر مسلم ارباب ثروت وحمیت طرفندن سنه بسنه تأدیه اولنمق اوزره هر برینك حصه‌سیچون سندالنمش اولدیغندن مکتبك آچلمسی ایچون درسعادتدن استیلان معلمك ورودینه انتظار اولنمقده ایکن مدحت پاشانك شهر ذی الحجه‌ده یعنی سلانیکه وصولندن اوچ ماه صکره انفصالی وقوعبولمسیله مکتب مذکور آچلمیه‌رق کیرو قالمش ومدحت پاشا دخی معزولاً درسعادته کلمشدر

سلانیکجه اولان اجراآت طونه وبغداد ولایتلرنده اولدیغی کبی بوراده دخی سکنهٔ مملکتك تشکر وممنونیتنی موجب اولمش ایسه‌ده درسعادتجه نظر خشنودی ایله کورلمیه‌رك مدحت پاشا برمنوال محرر اوچ آی ختامنده بغتةً عزل اولندقدن صکره طقسان ایکی سنه‌سی اواسطنه‌قدر تام بر بچق سنه معزول قالمش وکندوسی استانبول جوارنده بعض اراضی تدارك ایدرك بومدت ظرفنده انکله اشتغال ایلمشدر

اسعد پاشانك صدارتی — هرسك حادثه‌سی

خاقان مرحوم محمود پاشانك عزلندن صكره مقام صدارته صره‌سیله مدحت پاشا و بیوك رشدی پاشا وشروانی زاده رشدی پاشا وحسین عونی پاشایی كتورمش ایسه‌ده بونلرك هیچ بریسندن ممنون اوله‌مدیغندن اصل مطمع نظری محمود ندیم پاشا اولدیغی حالده مشارالیه حقنده اولان نفرت عمومیه جهتیله آنی دخی كتورمك اویه‌مدیغندن كندو مزاجنه موافق برینی تحری ایدرك اسعد پاشایی انتخاب اتمشدی

اسعد پاشا واقعا پادشاهك اراده‌سندن بشقه برشی طانمدیغنه بناءً اوضاع وحركاتی خاقان مرحومك آرزوسنه توافق اتمش ایسه‌ده مشار الیه صدارتنده هرسك حادثه‌سی ظهوره كلسیله وبونك بدایتی ایسه هرسك قراسندن نوه‌سین نام قریه‌ده التمش قدر اسلاوك حكومت علیهنده حركت عصیانه‌سندن عبارت بولنمسیله تسكین واطفاسی قولای ایكن اسعد پاشا بوفسادك ایچنده روسیه تحریكاتی اولدیغی ونیجه سنه‌لردنبرو بلغارستانده ایقاعنه چالیشیلان افساداتك صربستان وقره‌طاغ معاونتیله بوسنه طرفندن وقوعه كتورلمك ایچون یاپیلمش بر پلانك مقدمه‌سی بولندیغنی اكلادیغندن اوركوب وشاشیروب هیچ برشی یاپمغه مقتدر اوله‌مامش وبویله احوال مترددانه ایله وقت كچدكجه برطرفدن حادثه بیویوب كسب اهمیت اتمش اولدیغنه وبوایشك اصل مرتب ومؤلفی اولان روسیه ایلچیسی جنرال ایغناتیف ایسه عادت مألوفه‌سی اوزره بومقوله القاآتك اسباب ولوازمنی اكمال اتدكدن صكره مابین همایونه كیدوب ووكلایی طولاشوب صورت خیرخواهیده یول كوسترمك و بو طریق ایله دولتجه اوله‌جق اجراآتی كندو نظریات و منویاتنه توفیقه چالشمق ملتزمی بولندیغنه بناءً بو حادثه ایچون كرك سلطان عبدالعزیزه وكرك اسعد پاشایه وقوعبولان

تبليغات واخطاراتنده هرسك عصيانڭ دفع وتسكيني ايچون قان دوكلمكدن ايسه بوسنه‌ده بولنان روسيه وسائر دول اجنبيه قونسلوسلرينه حواله‌ء مصلحت اولنه‌رق آنلرك همتيله حادثه‌نڭ تسكيني مناسب اوله‌جغني بيان اتمسيله بو صورت دولته راجع اولان حق وصلاحيتي اجنبي‌يه ويرمك ديمك اوله‌رق بالفرض والتقدير دولت ايله تبعه‌سي بيننده اولان بويله برايشك قونسلوسلر واسطه‌سيله فصل وقطعي حاصل اولسه بيله دولتك قدر وناموسنه واستقلالنه نه‌درجه مضرت ايراث ايده‌جكي وبونكله برابر عصات واشقيا دينلان خلقك حال وصفتي معلوم ايكن دولتلرك قونسلوسلري بونلرك اياغنه كوندريله‌جك اولورايسه شماروب وكندولره اهميت ويروب جمعيت ومخالفتلرينك دها زياده قوت بوله‌جغي ميدانده اولوب ايغناتيفك بو اخطاردن مقصدي دخي بو نتيجه‌لر ايدوكي واضح وآشكار اولديغي حالده چونكه اولوقت بو مقوله اعاظم امور وكلاى دولتدن كمسه‌يه صورلميوب جمله‌سي مابين همايونه منحصر ومخصوص بولنديغندن قونسلوسلرك مأموريتي ترجيح وتصويب ايدلمش اولمغله ملاحظه اولنان محاذير معزيادة ظهوره كلمش وكيدن قونسلوسلر يرلرينه عودت ايتمكسزين مادهٔ فساديه بوسنه وهرسك قطعه‌لرينك اكثر محللرينه سرايتله اثاري كورنمكه باشلامشدر

محمود نديم پاشانڭ تكرار صدارتي ـ هرسك وبلغارستانده اختلالڭ توسعي اسهام مسئله‌سي

بر مدتدنبرو امور دولت ومملكتك جريان اداره‌سنده كوريلان فنالقلرك ملاحظهٔ عواقبي خيرخواه دولت اولنلري دلخون ومكدر ايتمكده ايكن هرسك حادثه‌سنده هيچ كمسه‌نڭ افكارينه ومعلوماتنه مراجعت اولنميه‌رق يالكز جنرال ايغناتيفك تعليماتيله حركت وخصوصيله بويله

صرف داخلی اولان برایشه اجنبی قونسلوسلرینک مأموریتی کبی دولتك شان وحقوق وصلاحیتنی محو وبرباد ایدن بر فعله موافقت اولنمسنك سیئه‌سی اولمق اوزره مادهٔ عصیان جهت جهت توسع اتمش وصربستان ایله قره طاغ دخی بو عصیان واختلاله قارشمش و بلغارستان طرفلری دخی حرکته کسب استعداد ایلمش اولمسیله کرك درسعادتده وکرك روم ایلیده بولنان خلق ارەسنده اعتراضات چوغالمش اولمغین بوکا قارشو تدبیر اولمق اوزره خاقان مرحوم اسعد پاشانك عزلنی قرارلشدیرمش ایسه‌ده یرینه کتورمك ایچون تصور ایلدیکی ذواتك ایچنده محمود ندیم پاشانك اوزرینه هیچ کیمسه‌یی ترجیح ایده‌میوب فقط محمود پاشا حقنده اولان نفرت عامه حسبیله بردنبره نصبی مناسب کورلمامش اولدیغندن ابتدای امرده محمود پاشا شورای دولت ریاستنه وحسین عونی پاشا سرعسکرلکه ومدحت پاشا عدلیه نظارتنه کتورلمش واراسی اون کون قدر کچەرك محمود پاشانك صدارت مأموریتی اجرا بیورلمشدر

محمود پاشا اولکی صدارتنده افکار واعمالنی قنغی نقطەده براقمش ایسه ینه اونقطەدن باشلایوب ایلك حمله‌ده حسین عونی پاشایی بروسه والیلکی ایله ابعاد اتمش اولدیغی کبی مدحت پاشانك دخی بر صورتله تبعیدی منویٔ ضمیری بولندیغی حالده بعض ملاحظه‌یه مبنی بونکله براز وقت اویوشمق طریقنی طوتمش ایسه‌ده محمود پاشانك کافهٔ مساعیسی مابین همایونه اچه یتشدیرمکه و جنرال ایغناتیف نه‌دیرسه انك موجبیله حرکت ایلمکه منحصر اولوب حالبوکه هرسك عصیانی کوندن کونه توسع ایتدیکندن صربستان وقره طاغ محاربه‌یه حاضرلنمش و بلغارستانك هر طرفی روسیه‌دن و صربستاندن کلان مفسدلرله طولوب اورالرده دخی طرف طرف عصیان وطغیان مقدماتی باش کوسترمش ایکن بونلری قاله بیله المیوب دولتك موازنهٔ مالیه‌سنی تنظیم اتمك و وارداتی

تزييد ومصارفاتی تنقيص ايدرك فضله پاره ارتديرمق ملاحظه‌سيله قونسوليد وسائر اسهام فائضلرينك توقيفنی قرارلشديروب اراده‌سنی تحصيل اتمش واكرچه دولتك ديونی فائضی اوله‌رق تأديه‌سنه مجبور اولديغی اقچه‌يی استقراض ايله تسويه اتمكده اولمسنه نظراً بونك بر چاره‌سی دوشونلك لازم ايسه‌ده بوايش اوزون اوزادی تدقيق ايدلمك وخصوصيله الاجق صاحبلرينك اكثريسی اوروپالی اولمسيله بوكا دائر ويريله‌جك قرار ينه انلرك موافقتلريله اولمق اقتضا ايده‌جكی دركار اولديغی حالده محمود پاشا بوكا دائر مابين همايونه يازديغی تقريرنده اشبو قرارك دول اجنبيه سفارتلريله بالمذاكره انلرك دخی موافقتلريله ياپلديغنی تأمين ايدرك هم پادشاهی و همده بوكا معترض اولان وكلايی آلداتمش ايدوكی صكره‌دن ميدانه چيقمش اولديغنه بناءً بواحوال جمله‌يه موجب تعجب وحيرت اولمشدر

قريم محاربه‌سی زماننده‌نبرو روسلرك دولت عثمانيه عليهنده تسبب وسوء اداره‌يه دائر نشريات ايله اوروپا خلقنك قولاقلرينی طولديرمش وپارس عهدنامه‌سی حكمنجه ويريلان اوامر وخطوط شريفه‌نك حكمسز قالمسندن طولايی دولت عليهنده بر چوق بروشورلر يعنی رساله‌لر ياپيله‌رق دنيايه طاغيدلمش وهرسك اختلالنك احداث وتوسيعيله كويا اهالیء غير مسلمه‌نك دولته سلاح ايله مقاومته مجبور اولمق درجه‌سنده معذور اولدقلری كوستريله‌رك حقمزده اوروپانك برقاتدها نفرتی جلب اولنمغه چالشمقده بولنمشيكن بودفعه اسهام فائضلرينك دخی بووجهله سؤالسز ومراجعتسز تنزيل وتوقيفنه ايغناتيفك رأييله قرار ويريلوب بونكله دخی عموم اوروپا خلقنك بتون بتون عليهمزه دعوت اولنمسی وهرسكده بر قريه‌ده ظهور ايدن اتش عصيان بتون روم ايلی‌يی صارمش وقاپلامش ايكن اطفاسی چاره‌سنه باقلمديغندن باشقه بوبابده دخی اغناتيفك رأييله

عمل اولنمسی دولت ومملکت حقنده عظیم فلاکت ومصائبی منتج اوله‌جغنده اشتباه قالمدیغندن بونك اوزرینه مدحت پاشا طقسان ایکی سنه‌سی شوالنده عدلیه نظارتندن استعفا ایدرك چکلمشدر [١]

حسین عونی پاشا بر منوال محرر بروسه والیلکی ایله ابعاد اولنه‌رق مدحت پاشا دخی بووجهله بالاستعفا چقدقدن صکره میدان محمود پاشایه قالمغله اولجه قونسولید و اسهام سائره فائضلرینی قطع وتوقیف ایدرك

[١] استعفانامه صورتی : استدعای چاکرانه‌م ذاتجه وشخصجه هیچ برسببه مستند اولمیوب بیوك وکوچك ارقداشلریمزك جمله‌سندن ممنون ومتشکرم فقط معذرت عاجزانه‌مك اسباب مجبره‌سی عرضحال مذکورده دخی ایما اولندیغی وجهله احوال عمومیه‌مزك مشکلاتیدر یعنی امور مالیه‌مز چاره‌سی بولنه‌میه‌جق بر درجه‌یه وارمش و قواعد ملکیه‌مز بالکلیه یولندن چیقمش واداره‌ٔ عسکریه ایسه تعریفی اقتضا اتمه‌ین برهیئته کیرمش اولدیغندن بونلرك سوء تأثیراتیله مملکتك هر جهتنده امنیت واعتماد مختل اوله‌رق وتبعه‌ٔ غیر مسلمه اوته‌دنبری امیدوار اولدقلری حمایت وصحابت اجانبه میللرینی اظهار ایدرك حاصلی یکرمی سنه‌لك سیئات وخطیئاتك درجه درجه نتایجی بوکون فعلاً میدانه چیقمق ارزره اسباب واستعداد حاضرلنمش اولمغله بونلر ایله اوغراشلمق کافی ایکن برده معاملات پولتیقه‌مز بوزیله‌رق حقمزده عموم دولتلرك نظریاتی دکیشمش وطرف علیمزه سوء نیتلر میدانه قونیله‌رق الك دوست اولان دولتلرك بیله اعتقاد و اعتمادی تغیر اتمشدر بوحالك رسم کوسترمسون دولت علیه حقنده نه درجه وخیم العاقبه اولدیغنی نظر دقت وامعان ایله مطالعه ایدن وبوندن ایکی اوچ آی صکره نه اوله‌جغنی بوکوندن کورن اصدقای پادشاهینك متأثر ودلخون اولمامسی ممکن دکلدر بو احواله قارشی لازم اولان تدابیرك اتخاذ واجراسنده ذات حضرت صدارتپناهینك عزم قویسی امید بخش اولدیغندن بوبابده حصه‌ٔ عاجزانه‌مه اصابت ایدن مساعینك اجراسنده بذل وجود اتمك عین مفخرت ووظیفهٔ ذمت مصادقت اولدیغی حالده بنه عریضه‌ٔ مذکوره‌مده محرر اولدیغی اوزره اکثر اوقتم طشره مأموریتلرنده کچمسیله بوقدر قاریشق ایشلرك ایچنه کیرممش وامثالنی کورممش اولدیغمدن افکار و اقتدار عاجزانه‌مه موافق و موازن دیکر برخدمت احسان بیورلمسی امیدینه متوسلاً استدعای مرحمت و شفقت ولی نعمته مجبوریت حالنده بولندم

٢٩ شوال سنه ١٢٩٢ مدحت

اعتقادنجه دولتك امور ماليه‌سى اصــلاح اولنمش اولديغى كبى امور ملكيه وسياسيه‌نك دخى تنظيمى ايچون اولجه جنرال اغناتيف طرفندن ويرلمش وبرتقريب مدحت پاشــانك يدينه كچمش اولان لايحه‌ده محرر اولديغى وجهله روم ايليده بولنان قضالرك مسلم وغير مسلم اهاليسندن قنغى صنف اكثريتده ايسه اوقضانك حاكم وقاضيسى اول صنفدن اولمق وبلغارلردن مليس عســكرى ياپلمق وچركسلر اناطولى‌يه قالديرلمق و واردات دولتك مقطوع صورتيله يوزده معين بر مقدارى خزينه‌يه النوب قصورى مليس عسكرى مصــارفى و مصارف سائره ايچون محلنه براغلمق وقلعه وقشله اولان موقعلردن بشــقه يرلرده نظام عسكرى بولنديرلمامق مثللو برطاقم شرايط فجيعه ايله بر نظام ياپيلقلغى قورمش وبونى تصديق اتمك ايچون كندو خواص منسوباتندن اولان ماليه ناظرى اسبق امين پاشانك رياستى تحتنده برقوميسيون ياپمش ايســه‌ده روم ايلى قضالرينك كافه‌سنده نفوس غيرمسلمه اسلامدن زياده‌اولديغى جهتله بونظامك يالكزبرنجى ماده‌سى اجرا ايدلسه روم‌ايلينك تماميله بلغارلره تسليم‌اولنمسى ديمك اوله‌جغى واضح‌وعيان اولديغندن قوميسيوندن بوبابده ياپيلان مضبطه مؤخراً مجلس وكلاده‌بعض اعضاطرفندن وقوعبولان مخالفت‌شديده‌يه مبنى‌اجرا اولنميه‌رق‌قالمش‌اولوب انجق بوخصوصده موضوع بحث اولان مسأله نظراً محمود نديم پاشانك افكارى خلقجه بتون بتون ميدانه چيقه‌رق كفتكو ومقالات چوغالمش و اسهام فائضلرى حقنده اعلان اولنان قرار اقتضــاسنجه فائضك نصفى بالتوقيف نصف ديكرينك اعطاسى وعد اولنمشيكن انك دخى ويرلميه‌جكى اكلاشلمغله اورووپادن پك‌اغر واجى‌سوزلرله شكايتلر كلمكه باشلاديغى‌مثللو داخلده وخصوصيله استانبولده بولنان خلقك دخى اكثريسى بو ايشدن طولايى ضرر وزيانه اوغراديغندن وبرطاقم ادملرك ثروت وقدرتى محو اولديغندن اوچ‌سنه‌دنبرو يكديكرينى تعاقب ايدوب كلان وقوعات مضره‌دن

خلقجه حاصل اولان نفرت وغيظ وعداوته بوماده دخی منضم اولمش وحالبو يله وعلمك پاره ويروب آلديغی اسهام فائضلری قطع اولنديغنك اجيسی ميدانده ايكن نديم پاشا بوقرارك سرای همايونه شمولی اولمديغی بيانيله سلطان عزيزك ادخار اتمش اولديغی يدیميليون ليرالق قونسوليدك تام فائضلرينی خزينهدن آلوب خلقك كوزی اوكنده علناً مابين همايونه تقديم اتمسيله بودخی هركسه حيرت ويرمشدر

ديكر طرفدن توسع ايدن روم ايلی اختلالی ايسه ايلروليوب بلغارستانده حاضرلنان فساد وعصيان قزانلق وفلبه وزغره واسلميه وچربان وپازارجق طرفلرنده باش كوسترمسيله هرطرفدن تلغرافله باب عالی يه فريادنامهلر كلوب امداد وعسكر استنلمش اولديغی حالده كوندرلمديكندن بشقه بويله بروقعهٔ هائله اوزرينه يتشمك ايچون ادرنه واليسی خورشيد پاشانك زغره وقزانلق طرفلرينه عزيمتله بعض اشقيايی اله كتورمسندن وفلبه متصرفی عزيز پاشا دخی اويولده حركت ومسارعت ايلمسندن طولايی ايكيسی دخی شديداً مؤاخذه اولنهرق عزل ايدلمش وبوكا مماثل وظيفهلرينی ايفا ايدن قائممقاملر دخی درحال دكشديرلمش اولمغين بيچاره اهالیٔ مسلمه مأيوس اولهرق كندو كندولرينی محافظه اتمك قيدينه دوشمش واراسی چوق كچمكسزين بلغارلر طرف طرف اسلام كويلرينه هجوم ايدرك ذكور واناث اهالیٔ اسلام دخی سلاحلريله تحفظ ومدافعهيه قيام ايتدكلری حال ايچنده چونكه بونلر بركونا نظام وقوماندا تحتنده اولميان برطاقم كوی اهاليسیاولمغله طبيعی بعض طرفلرده تجاوز اولنهرق اوتلق كويی ويتاق قريهلری فنالغی كبی بعض اويغونسز وقعهلر ظهوره كلمش وبونك اوزرينه سلطان عزيز مرحوم ايشك جسامت واهميتنی خبر الهرق عسكر سوقنی اراده بيورمسيله بعض يرلره عساكر نظاميه كوندرلمش ايسهده بونلر كيدنجيهقدر ايش ايشدن كچمش

اولدیغنه مبنی بوتدبیرك برفائده‌سی اولمدیغندن بشقه بالعکس اثراداهالینك اصولسز حرکات وتقصیراتندن برطاقی عسکر اوزرینه عطف وتحمیل اولنمشدر

بو احوال و وقوعات روسلرك ترتیب اتمش اولدقلری مقدماتدن بکلدکلری اثار وافعال اولمغله ترکلر خرستیانلری قیره‌یورلر اوازه‌سیله دنیانك هرطرفی طولدیریلوب اوروپا خلقی ایسه بالاده تعداد اولنان احوال واسبابه‌مبنی صلاح حالمزدن قطع امید وحقمزده نظرلرینی تحویل ایدرك قریم مسئله‌سنده مالاً وجسماً بونجه فداکارلق اختیاریله ایتدکلری معاونتدن بیله اعلان ندامت اتمکده وخصوصیله اك صکره اسهام عمومیه فائضلرندن چکدکلری زیان اجیسیله هرحالمزی طعن وتقبیح ایلمکده ایکن بلغارستان حوادثنك دهشتندن حاصل اولان سوء ظن وافکار دخی بوکا ضمیمه اولمش وتحقیق وقوعات ایچون دولتلرك تعیین ایتدکلری مأمورلرك یاننه باب عالیدن ترفیق اولنه‌جق ادملر یرینه هربریسی ایچون روسیه سفارتخانه‌سندن ادملر و قلاغوزلر ترفیق اولنمسیله تحقیق احوال ایچون کلنلر راپورتلرینی انلرك تعریفاتیله تزیین ایدوب کوندردکلرندن امریقا وهندستان غزته‌لرینه وارنجیه‌قدر بتون دنیانك اوراق حوادثی بلغارلرك مغدوریت ومظلومیتنی وترکلرك حقسزلغنی مشعر مفتریات ومبالغات ایله طوله‌رق بونشریات دخی دولت حقنده کرك داخلی وکرك خارجی برقاتدها نفرت عمومیه‌یی جلب ودعوت ایلمشدر

بلغارستان جهتی وبلکه روم‌ایلینك نصفندن زیاده‌سی فعلاً وحالاً بویله برآتش ایچنده ایکن محمود ندیم پاشا بوکا قطعا عطف نظر اتیوب امور مالیه حقنده اصلاحات دیدیکی اجراآتنك تمه‌سی اوله‌رق دولتك بالجمله دیونتی برلشدیروب وبووسیله ایله حسابك ایچنه بش اون میلیون قدر دها شی صوقوب جمله‌سنی جامع اولمق اوزره یکیدن بر بیوك

استقراض یاپمق داعیه‌سنه دوشمش و بونك ایچون اوروپا صرافلری طرفندن تعیین اولنان وکیللر ایله خفیاً مذاکرهٔ مصلحته مشغول اوله‌رق بوپازارلغك شرایطی جمله‌سندن اولمق اوزره مبحوث عنه اولان استقراضك قونطوراتوسی امضا الاندیغی آنده مابین همایونه بر میلیون لیرا تقدیم اولنمسی دخی قرارلشدیروب تعهدی حاوی ظریفی بازرکان امضاسیله سلطان عبدالعزیزه بر سند ویرلمشدرکه اشبو سند خاقان مرحومك خلعنی متعاقب میدانه قونلمسیله جلوس کونی موجود اولان اکثر ارکان دولتك منظوری اولمشدر

افکار عمومیه‌نك غلیانی ، رشدی پاشانك صدارتی ، سلطان عزیزك خلعیله سلطان مرادك جلوسی

اوچ سنه‌در دولتك امور داخلیه وخارجیه‌سنده بربرینی تعاقب ایدن سیئات وتقصیرات وهرنوع سوء استعمالاتك صوری ومعنوی کافهٔ مضراتی بالطبع مملکت وملته عائد اولدیغندن وهرنقدر بونلرك الك باشلیسی ندیم پاشانك افعالی اثاری ایسه‌ده عموم ناس بیننده حاصل اولان اعتقاده کوره پادشاهك رأی ورضاسی اولمدقجه بوقدر ایشلری یاپمغه هیچ برصدراعظم مقتدر ومتجاسر اوله‌میوب خصوصیله ندیم پاشانك اولکی صدارتنده سؤ حرکاتی تجربه اولنمش ایکن تکرار کتورلمسی والتزام اولنمسی جهتیله اصل سببیت اورایه عطف ایدلدیکندن شو حاله چاره اولمق ایچون هرکسك قلبنده تبدل سلطنت ارزوسی حاصل اولمش وهله بر سنه‌دنبرو وکلا وعلمادن ورجال دولتدن اوچ بش کشی بر یره کلدکجه ودولته متعلق سوز اچلدقجه هرکس طرفندن اظهار یأس وحیرت اولنه‌رق بو حالك دوامی دولت وملتی محو ایده‌جکندن وسلطان عزیزه خطاسنی اخطاره کمسنه‌نك مجالی اولمیوب اخطار ایدن اولسه بیله قبول اتمك احتمالی

اولمدیغندن بحثله تبدل سلطنتك لزوم و وجوبی خصوصنده جمله‌نك افکاری متحد اوله‌رق بویله سوزلر عادی مأمور وکتبه و اصناف طاقمنك بیله لسانلرنده تداول اتمکه باشلامشیدی دها صکره‌لری اسهام عمومیه ماده‌سندن طولایی عموم ناس آز چوق زیان چکه‌رك متضرر اولمسندن ومحمود ندیم پاشانك كافهٔ افعال و حرکاتنده جنرال ایغناتیفك رأی وتعلیماتنه اتباع اتمسندن واك صکره اجراسنه تشبث ایلدیکی استقراض جدید ایله دولت وملتی بش اون میلیون لیرا دها بورجه صوقمغه چالشوب بونك ضمننده مابین همایونه ویریله‌جك بر میلیون لیرادن بشقه بر طاقم ارتکابات وسوء استعمالات دها شیوع بولمسندن ناشی عامه‌نك غیظ وعداوتی مشتد اولمش وخصوصیله تسیب وسوء تدبیر اثری اوله‌رق ظهوره کلان هرسك مسئله‌سی اك زیاده قورقیلان بر درجه‌یه واردیغی وفساد و اختلال ادرنه وفلبه‌یه‌قدر کلدیکی حالده وقتیله عسکر کوندرلمکدن امتناع اولندیغندن بشقه دفع و تسکین فساده چالشان مأمورلرك مؤاخذه و عزل ایدلملریله بلغارلرك فرصت بولوب اهل اسلامی کسوب قیرمسی عموم خلقه پك زیاده تأثیر اتمش وفاتح مدرسه‌لرنده بولنان طلبهٔ علومك اکثریسی وبلکه جمله‌سی روم ایلی اهالیسندن اولمسیله بونلردن بر طاقمنك مملکتلرندن الدقلری مکتوبلر وخبرلرده کمینك پدر ووالده‌سی ویاخصم واقرباسی بلغارلر طرفندن اعدام اولنوب کمینك دخیماللری یغما ایدلدیکنه ویاخود حاللری مخاطره وتهلکه‌ده بولندیغنه دائر فجیع ومدهش معلومات الملریله طلبه طاقمی درسلرینی تعطیل ایدرك ابتدا شکایتی حاوی بر عرضحال تنظیمیله مابین همایونه کوتوروب تقدیم اتمشلر ایسه‌ده برجواب الەمدقلرندن وعمومك اعتقادنده اصل شکایت سلطان عبدالعزیز مرحومك مسلك واوضاعندن منبعث ایسه‌ده بو فنالقلرك واسطه ومرتبی محمود ندیم پاشا اولدیغی کبی شیخ‌الاسلام حسن افندی دخی اکا مماشات ومداهنه اتمسیله

السان وانظار خلقده مقدوح بولنديغندن طلبه‌دن بر جماعت باب فتوایه وبر طاقمی دخی باب عالی‌یه کلوب اوارالق محمود پاشا سالف‌الذکر قرارلشمش اولان استقراض مسئله‌سنك مقاوله نامه‌لرینی امضا اتمك اوزره ایکن طلبه‌دن برجمعیتك کلدیکی خبر ویرلمسیله اورکوب قورقوسندن همان عاجلاً وراجلاً صاوشمش وبووقعه اوزرینه ندیم پاشا وحسن افندی درحال عزل اولنه‌رق صدارته بیوك رشدی پاشا ومشیخته خیرالله افندی مأمور وتعیین بیورلمش وینه بو توجیهاتك تمه‌سی اوله‌رق حسین عونی پاشا بروسه‌دن جلب ایله سرعسکر نصب اولندیغی کبی مدحت پاشا دخی مجالس عالیه اعضالغی مأموریتیله قابینه‌یه ادخال اولنمشدر

اشبو تبدیلات وتوجیهات جدیده ایله افکار ناسك تعدیل وتأمین اولنمسی منتظر ایکن سلطان عبدالعزیزك صکره‌کی اوچ سنه‌ده هیچ برکیمسه‌یی دیکلمیه‌رك هراستدیکنی یاپمغه وخزینه‌دن حسابسز اقچه المغه الشمش وذاتنجه عزت وعظمتی مرتبهٔ نهایته وارمش اولمسیله تعدیل مسلك ایده‌جکنه کمسه ایناتمیوب خصوصیله محمود ندیم پاشانك فوق‌العاده ثروتی قوتیله سرای خلقنك چوغنی قزانمش وحرم همایوندن بعضلرینه صدارتنده بلا معجله اسهام یاپدیروب بوجهتله دخی ممنونیتلرینی استحصال ایلمش وخاقان مرحومك ایسه نظری تمامیله محمود پاشایه معطوف ومنحصر بولنمش اولدیغندن بودفعه مع الکراهه ومع المجبوریه عزلی وقوعبولمش ایسه‌ده شو حاله سکونت کلدکدنصکره البته ینه رأس کاره کتوریله‌رك معترضلره رغماً دها زیاده فنالقلره تصدی اولنه‌جغی تجارب عدیده ایله مجزوم اولدیغنه ودیکر طرفدن جنرال ایغناتیف محمود پاشانك عزلندن متأسف ومتکدر اولمسیله کویا انك عزلی اوزرینه درسعادتجه بیله امنیت منسلب اولدیغنی اعلان اتمك ونفسنی وفامیلیاسنی ترکلرك هجومندن محافظه ایلمك ایچون سفارتخانه‌یه یوز نفر قدر قره‌طاغلی مسلح خروات کتوروب

بكلتمك وقوللاندیغی وسایط ایله غلطه‌ده وبك اوغلنده ودرسعادتده بیوك چارشوده مسلمانلر خرستیانلری قیره‌جقلر دیه‌رك شایعه‌لر چیقاروب خلقی دهشته دوشورمك مثللو القاآت وافساداته چالشمش وحتی بر كون چارشوده‌كی دكانلر قپانوب خرستیانلر صاوشمش اولدیغی حالده بونلرك نصل ونره‌دن ونه نیتله تصنیع اولندیغی یك چابوق اكلاشلمسیله حكمسز قالمش ایسه‌ده محمود پاشانك روسیه سفارتخانه‌سی طرفندن بومرتبه التزام اولنمسی دخی افكار خلقده موجود اولان ظن واعتقاده قوت ویردیكنه بناءً بورالری وحاصل ایده‌جكی نتیجه‌لری كوچك وبیوك جمله‌نك نظرنده مقایسه ومحاكمه اولنه‌رق و بونك تبدل سلطنتدن بشقه چاره‌سی اولمدیغی عمومك افكارنده یرلشه‌رك هركس بوكا حاضرلنمشیدی

بو وجهله هرطرفده و هرلسانده دوران ایدن سوزلر بالطبع سرای همایونه منعكس اولمسیله عبدالعزیز مرحوم بعض مرتبه تلاش ایدرك او ارالق والده سلطان قزلر اغاسی جوهر اغایی مدحت پاشایه كوندروب اشبو غلیان افكارك صورت تسكینی حقنده رأینی سؤال اتمش اولدیغندن مدحت پاشا دخی درحال بر لایحه تنظیمیله بو لایحه‌ده دولتك حال بحرانی دعوت ایدن اسبابك بیان وتعدادنصكره تسكین واصلاحنك چارهٔ منفردی عموم تبعه‌نك حریت ومساواتی و وكلانك مأذونیت ومسئولیتی اساسلرینی شامل برقانونك همان وضع واعلانی صورتنه منحصر اولدیغی كوسترلمش وبویله برشی یاپلمز ایسه حالك موجب وخامت وندامت اوله‌جغی دخی اشارت وایما ایدلمش ایسه‌ده بوسوزلرك هیچ بریسی مرحومك فكر ومزاجنه اویمدیغندن اشبو لایحه دخی حكمسز قالمشدر [١]

---

[١] مبحوث عنه لایحه اله كچیریله‌مامش ایسه‌ده آتیده‌كی مكتوب او مآلده اولدوغندن بورایه قونیلماسی مناسب كورولمشدر . بو مكتوبدن‌ده اكلاشیلیوركه سلطان عزیز فكر استبداده دوام ایتمامش وتكلیف ایدیلان اصلاحاتی قبول ایتمش

حسين عونى پاشا ايسه مقدما محمود نديم پاشانك سعايتيله حقسز وسببسز نفى و تحقير اولنمش و مؤخراً سلطان عبدالعزيز طرفندن جلب و تلطيف اولنه‌رق جبر مافات اولمق اوزره مكرراً سرعسكرلك وصدر اعظملق مأموريتلرنده بولندقدنصكره ايكنجى دفعه اوله‌رق ينه محمود پاشانك بر سوزيله ونفى وتغريب صورتيله بروسه واليلكنه كوندريلوب حتى اوُ ارالق حسين پاشا خسته ويتاقده اولديغى وعزيمتنك ممكن مرتبه كسب صحت وقدرت ايدنجيه قدر برقاچ كون تأخيرى رجاسنده بولنديغى حالده مساعده اولنميه‌رق جبراً چيقارلمش اولمسندن و وكلاى سائره كبى بونكده اورته اويونلرنده رسمى و تقليدى ياپيلوب تزييف و تفضيح ايدلمسندن طولايى منكسر اوله‌رق ذاتاً كندوسى وكلادن و اركان هيئتدن اولديغى جهتله دولتك بودرجه سؤ استعمال ايله زوال و اضمحلاله نظر بيقيدى ايله باقيوب سلامت وطن و ملتى نفسنه تقديم ايدنلرك بريسى اولديغنه وبونك چاره‌سى دخى سلطنتك تبدلنده اولديغى خيلى زمان اول تعين اتمش ايدوكنه بناءً مشار اليه بو بابده اولان نيات و تصمياتنى دها

اولسه‌يدى خلع مسئله‌سى تحدث ايتميه‌جكدى . خلعك غرض شخصيدن ايلرى كلمديكنى اثبات ايدن بومكتوبك پك بويوك بر قيمت واهميتى واردر .

صدر اعظم محمد رشدى پاشا حضرتلرينه

بوكون ينه حضور پادشاهيده دولت و ملتك سلامت و سعادت احوالنه مددرس اوله‌جق اصلاحات جديده ومنتظمه‌نك اجراسى ايچون استرحامات متواليه‌ده بولندم برمدت تفكروتأملدنصوكره احوالك مشكلاتنى اعتراف واصلاحاتك لزوم اجراسنى تصديق ايله قباحتى محمود نديم پاشايه عطف ايتمكارندن بودفعه‌ده طرف صدارتپناهيلرندن والده سلطان حضرتلرينه نصايح لازمه ايفا و تعهد التنه النه‌جق اولورسه تبديل حركت اتمك خيرلى اولور ذات حضرت پادشاهى‌يه اولان شو معروضات عاجزانه‌م حسين عونى پاشا حضرتلرندن مكتوم قالمسى ايجاب ايده‌جكى جهتله اوكا كوره حركت اتمك رأى فخيمانه‌لرينه منوط اولمغله اولبابده

مدحت   ص ٩٣

اولوقت ذهننه قويمش وبو دفعه تكرار سرعسكرلك مأموريتيله درسعادته
ينه او افكار ايله كلمش و ورودنده عموم خلقك استعداد وارزوسنى تماميله
كندو مقصدينه موافق بولمش اولديغندن ابتدا كيفيتى كندويه خصوصيت
تامه‌سى اولان عبدى پاشا و رديف پاشا و قيصريه‌لى احمد پاشا و سائر
بعض امراى عسكريه ايله قرارلشديروب اگرچه منصوب ومعزول كافهٔ
وكلا و وزرا و رجال دولتك رأى وارزولرى دخى بوخصوصده متحد
ومتفق ايسه‌ده مصلحتك فوق‌العاده جسامت و اهميتى جهتيله صور
اجرائيه‌سنه واجراسنك وقت وزماننه هركسى واقف ومحرم ايتمك جائز
اولماسيله وكلانك ايچندن فقط صدر اعظم رشدى پاشا و مدحت پاشا
و شيخ‌الاسلام خيرالله افندى دائرهٔ محرميته النه‌رق اولنان مذاكره‌ده
جماذى‌الاولينك طقوزنجى پنجشنبه كونى ولى عهد سلطنت سلطان مرادك
اصول مقرره اوزره باب همايونده يعنى سراى عتيقده اجراى جلوسنه
قرار ويرلمش ايسه‌ده اندن ايكى كيجه اول سلطان عبدالعزيز حسين
عونى پاشايه خبر كوندروب كندوسنى استمش اولمسيله حسين پاشا ماده‌نك
شيوعندن شبهه‌لنه‌رك كتمكدن اعتذار ايله برابر مصلحته محرم اولان
ذواتى ليلاً خبر ارساليله ياليسنه جمع ايتمش وعسكرجه لازم اولان ترتيباتى
حاضرلمش اولمغله وشو ترتيب اقتضاسنجه جلوسك باب سرعسكريده
اجراسى ضرورى بولنمغله صالى كيجه‌سى شفق وقتى حسين عونى پاشا
رديف پاشايى وقيصريه‌لى احمد پاشايى وحسن پاشايى الوب طوله باغچه
سرايى جوارينه ترتيب ايتمش اولديغى عسكرله برلشمك اوزره كتمش
ورشدى پاشا ايله مدحت پاشا دخى طوغريجه باب سرعسكرى‌يه كلمشيدى
بوايش ايچون هركسك كوزى وقلبى انتظارده اولمسيله كيفيت چارچابق
منتشر اوله‌رق وكلايه كوندريلان خبرلرك وصولنه قالمقسزين بر طرفدن
كندولرى ورجال ومامورين دولتك اكثريسى كلمكه باشلامش اولديغى

كبي اعلان رسميدن وساطان مرادك وصولندن اول خلق دخي قوشوب
كلسيله آن واحدده باب سرعسكرى ميدانى وبايزيد حوليسى انسان ايله
طولديغندن هركس بر ممنونيت فوق‌العاده ايله يكديكرينى تبريك ايدرك
دها جلوس و بيعت وقوعنـدن اول كرك اركان و رجال دولتده وكرك
عموم ناس اراسـنده اظهار وابراز اولنان آثار مسار وشـادمانى اوكون
دولت وملتك سلامت وسعادت حالنه برتاريخ جديد اولديغنى كوسترمش
وخصـوصيله بويله بر امر عظيم وجسيمك بر قطره قان دوكلمكسزين
وجوده كلسى دخى تفأل وتبرك اولنه‌رق جهانه حيرت بخش اولمشيدى

بوحال اراسـنده سلطان مراد دخى حسين پاشا ايله برلكده كلسيله
رسم بيعت اجرا قلنمش ودرحال اوروپايه وولاياته تلغرافلرله بيان كيفيت
اولنوب درسعادتجه دخى اصـول قديمه اوزره دلاللر واسطه‌سيله اعلان
جلوس اولنمش اولمغله كرك درسـعادتده و كرك ولاياتك حاوى اولديغى
شهر وقصبه‌لرده يالكز دوائر ميريه‌ده ومأمورين دولت‌ايله متحيزان مملكته
متعلق يرلرده اجراسى معتـاد اولان بر كيجه‌لك شهرآيين يرينه فقير
وزنكين عموم خلق اوچ كون اوچ كيجه شنلك اتمش ودرسعادت لماننده
اولان دول اجنبيه كميلرينك دخى روسيه بانديره‌سنده اولنلردن ماعداسى
كاملاً دوناديلوب ايكى‌كون صكره روسيه سفاينى دخى دول سائره‌يه اتباعاً
تجهيز ايدلمش ايسـه‌ده روسيه‌لولر ابتدا محمود نديم پاشـانك انفصالندن
ومتعاقباً سلطان‌عبدالعزيزك خلعندن‌بك‌زياده متأثر ومتكدر اوله‌رق‌او اراالق
ايمپراطور سابق طرفندن سفارته كوندريلان و اورادن دخى برصورتى
خارجيه نظـارتنه ويريلان تلغرافنامه‌ده بر سرعسكرك عسكر قوتيله بر
پادشـاهك خلعنه جرأت اتمسنه تحمل اولنميه‌جغى بيانيله حسين عونى
پاشا عليهنده تعريض اولنمشيدى

سلطان عبدالعزيزك قابل تعديل واصلاح اولميان احوالندن طولايى

مجرد سلامت دولت ومملكت ايچون اتفاق عمومی ايله خلعی وقوعبولمش ايسه‌ده شخص وذاتی عليهنده هيچ كمسه‌نك غرضی اولميوب هرصورتله حقنده اجرای حرمت و تعظيمات اولنمسی ملتزم اولديغنـدن و اكرچه سلفده بومثللو مخلوع اولان پادشاهلرك برمحلده حبس وتوقيفی قاعده‌دن ايسه‌ده كندوسـندن مسلم و غير مسـلم عموم خلق تنفرايتمش اولمسيله بوندنصكره كندويه طرفدار بولنسی وبو جهتله بر فسـاد اوله‌بيلمسی ملاحظه‌سنه محل اولميوب خصوصيله بولنديغمز عصر وزمانك اعصـار سـالفه يه قياس اولنه‌مامسيله برابر ادارهٔ دولت ايچون متصور ومصمم اولان قونستيتوسيون يعنی اصول مشورت قانونی اقتضاسنجه دخی بويله محاذيره ميدان قاليه‌جغندن خلع وجلوس مسئله‌سنده بولنان وكلا بيننده قبل‌الاجرا اولنان مذاكراتده خاقان مشاراليه ايچون بعدالخلع بكلربكی سرايی تخصيص اولنه‌رق والده وحرملريله واولاد وجواريسيله اوراده اقامت ايتمسی وبعض رأيه كوره ايسـتر ايسه اوروپايه كتمسنه مسـاعده تحصيل ايدلسی صورتنه قرار ويرلمش ايسـه‌ده مادهٔ خلعك برمنوال محرر وقت معيننددن اول بغتةً اجرا اولنمسندن طولايی تصور اولنان بو ترتيبك اجراسنه زمان‌قالمديغندن ايلروده اختيار اولنه‌جق محل قرارلشوب اراده‌سی استحصال اولنجيه‌قدر پادشـاه مخلوع حرم همايونلريله وبالجمله منسوباتيله طوپقپو سرايـنه كوندرلسی اقتضا ايتمشيدی

باب سر عسـكريده رسم بيعت اجرا واكمال اولندقدنصكره سلطان مراد و وكلا طولمه بغچه سرايـنه كلوب اوراجه دخی رسـوم معتاده ايفا ايدلديكنی متعاقب مأمورين و وكلانك چكيلوب خانه‌لرينه كتملری زمانی كلمش ايسه‌ده سلطان‌مراد شهزاده‌لكی مدتنده وخصوصيله صوڭ‌زمانلرنده بر حال وحدت وعزلتده ايچنده ايكن بردنبره بر جمعيت عظيمه ايچنه دوشمسـندن وجلوس كونی صبـاحلين بولنديغی محلدن بغتةً النوب

کتورلمسندن بعض مرتبه وهم وتلاش اتمسیله اوکیجه کندوسنك یالکز براغلمامسنی اراده ایتدیکنه مبنی بوامره امتثالاً رشدی پاشا وحسین عونی پاشا و مدحت پاشا و خیرالله افندی اوکیجه وایرتسی کون ودها ایرتسی کیجه سرایده قالمشلر ایدی

مابین همایون باش کاتبی سرایر دولتك محرمی وپادشاهك الك یقینی اوله‌رق اومقامده امین ومقتدر بر ذات بولنمق مهم اولدیغندن وکلانك دلالتیله باش کتابته سعدالله بك تعیین اولنوب مدحت پاشا دخی شورای دولت ریاستنه نقل اولنمشدر

محمود ندیم پاشا صدارتدن عزلی اوزرینه حسب‌الظاهر ایشدن چکیله‌رك یالیسنده اوتورمقده ایسه‌ده مجرب ومعلوم اولان مزاج واخلاقنه نظراً راحت طورمیه‌جغندن وحقنده اولان نفرت عمومیه ایسه کتدکجه تزاید ایلدیکندن شو ارالق درسعادتده طورمسی کندو حقنده دخی مضر اوله‌جغی جهتله استدیکی بر محله چکیلوب کتمسنه بین‌الوکلا قرار ویریله‌رك وپادشاهدن استیذان اولنه‌رق کندویه لدی‌التبلیغ چشمه‌ده اقامتی اختیار اتمسیله اورایه کتمشدر

عبدالعزیز مرحوم طوپقپو سراینه کتدیکنك ایکنجی کونی سلطان مراده کندو خطیله یازدیغی تذکره‌لرده سلطنتی کندویه وسلطان عبدالمجید خاندانته ترك ایتدیکنی بیاندن صکره طوپقپو سراینده بولندیغی دائره‌نك مناسبتسزلکی جهتیله دیکر محله نقلنی استمش اولدیغندن درحال تخطر اولنان محللر کندویه بیلدیریله‌رك رأی واراده‌سی لدی‌السؤال فرعیه دائره‌سنی تنسیب اتمش اولمغله اوراسنك تنظیم وتفریشنه تشبث اولنه‌رق وکیجه کوندوز اکمالی تعجیل ایدیله‌رك سلطان عزیز مرحوم والده و عائله و اولادلری وخزینه‌دارلری ایله والحاصل اوچیوز نفوسدن متجاوز جمعیتله جمعه کونی دائرهٔ مذکوره‌یه نقل اولنمش وکندوسی

طوپقپو سراینده ایکن بوجمعیتدن بشقه ماینجیلردن وخدمه‌دن دخی برخیلیسی اورایه کتمش اولملریله بونلرك برقاچ کون قاللرینه برشی دینلمامش ایسه‌ده پادشاه مخلوعك یاننده قرنا وباش ماینجی صفتیله حکمدارلره مخصوص آدم بولنمق جائز ومناسب اولمیه‌جغندن بونلرك یرینه سلطان مرادك امکدارلرندن مجرب و مستقیم الاطوار آدملر انتخاب اولنوب قونلمسی قرارلشدیرلمشدر

قانون اساسی اوزرینه مذاکره ، سلطان عزیزك انتحاری

بوصورتله تبدل سلطنتدن وبوقدر تکلفات اختیارندن مقصد اصلی دولت وملتك اوغرادیغی حال بحران ومهالکدن تخلیصیله ادارۀ عمومیۀ دولت ایچون برمسلك صحیح وثابت اتخاذ قلنمسی قضیه‌سی اوله‌رق بونکده تدبیر وچارۀ منفردی اصول مشورت وسربستی وحریت اساسی اوزرینه مؤسس اولان و اوروپانك حال مدنیت ومعموریتنی بوکون کوردیکمز درجۀ ترقیاته ایصال ایدن قونستیتوسیون قانونی کبی مملکتمزده دخی برقانون وضعنه موقوف ومنحصر اولدیغنه وبوماده مدحت پاشانك تا طونه والیلکندنبرو صحیفۀ افکارنده مرتسم اولوب بردرجه‌یه قدر مسوده‌سی دخی حاضر بولندیغنه بناءً [١] تمام اجراسنك صره‌سی کلمش ایسه‌ده

[١] مشارالیهك بوسوزنی تأیید وقانون اساسینك اعلانی آوروپانك تضییقیله وقوعه کلدیکنی ادعا ایدنلرك سوزنی جرح وتکذیب ایدن اوزمانلرده انکلتره سفیری بولنان سیر (الیوت) ك برمقاله‌سی کتابك ذیلنه قونلمشدر

بوندن بشقه خلقك آرزوی عمومی ایله حصوله کلدیکنی اثبات ایدن سیر الیوتك حکومتنه ٢٥ مایس تاریخلی چکدیکی شو تلغرافی‌ده پك مهم وجالب دقتدر:

قانون اساسی کلمه‌سی هرکسك آغزنده دوران اتدیکندن پایتختك منور الافکار اولان صوفته‌لری قانون مذکورەنك استحصالی اوغرنده هیچ برغیرت ملیه‌دن فارغ اولمیه‌رق عموم اهالیٔ مسلمه وغیر مسلمه‌نك معاونتلرینی طلب ایده‌جکارینی واکر

ابواب وفصولنك محتوى اولديغى ماده‌لر اوزون اوزادى بحث وتدقيقه محتاج اوله‌رق مع‌مافيه دولتك بوندن‌صكره اتخاذ ايده‌جكى مسلك واصولى اكلامق ايچون عموم خلق جلوس مناسبتيله صادر اوله‌جق خط همايونه منتظر اولدقلرندن برمنوال محرر سرايده قالان وكلاى دولت ايكى كيجه بونك مذاكره‌سيله مشغول اولدقلرى حالده حسين‌عونى پاشا واكا اتباعاً رشدى پاشا ياپيله‌جق قانونك بعض مواد اساسيه‌سنه معارض بولندقلرندن اصدار اولنان جلوس خطنده بالضروره بوكا دائر برشى يازلمق ممكن اوله‌ميوب فقط عبدالعزيز مرحوم زماننده شهرى طقسان بيك ليرايه بالغ اولان سراى‌همايون تخصيصاتنك التمش بيك ليرايه تنزيلى واركلى كمور معدنيله سائر معادنك وچفتلكات همايون دينلان اراضينك ماليه خزينه‌سنه دور وتركى مثللو مقدمهٔ تعديلات اولان بعض شيلرله اكتفا اولنمش ايسه‌ده اصل مسئله دولتك ادارهٔ عموميه‌سى ماده‌سى اوله‌رق ادارهٔ دولت بوحالده قالدقجه هرنه درلو تعديلات اجرا اولنسه دوامى اوله‌ميه‌جغندن وبونك حصولنه دخى برمنوال محرر تصور اولنان قانون مشورتدن بشقه چاره اولمديغندن بتون عالم بوكا انتظارده بولنمش وسلطان مراد دخى تخت سلطنته بو نيت وعزيمت ايله كلمش اولمغله قانون اساسى‌يه طرفدار اولانلر بونك وضع و تأسيسى افكارنده ثبات اتمش

سلطان عزيز قانون اساسينك اصدارينه ممانعت ايدرسه خلعى ايچون اهالينك اشتراكى‌ده قابل اوله‌جغى جهتله بويله برقوته قارشو كلمك ممكن اولميه‌جقدر اصول ادارهٔ مشروطه‌نك شرع شريف محمدى احكام منيفه‌سنه تماماً مطابق بولنه‌رق حركت مستبدانه‌سيله اهالينك حقوقنى غصب ايدن ومملكتك منافعنى دوشونميه‌ن برپادشاهه اطاعت اتمك جائز اولميه‌جغنه دائر برطاقم آيات قرآنيه‌نك دخى اهالى‌يه توزيع ايدلديكنى بيان اتمشدم پادشاهدن عدم خوشنودى كيفيتى بيوكدن كوچكه قدر انتقال اتديكندن هيچ كيمسه بوبابده‌كى فكرينى كيزله‌ميور ايدى بواحولى يازديغمدن برهفته صكره خلع مسئله‌سى وقوع بولمشدر

واجراسی جلوس مراسمی تکلفاتندن صکره وکلا وعلما وسائر ارباب معلوماتدن مرکب برمجلسك قرارینه تعلیق ایدلمشیدی

جلوس دغدغه‌سی کچه‌رك هرکس مأموریتنه دوام اتمکده و وکلا دخی روم ایلی حادثه‌سی ایچون یکیدن تدابیر و ترتیباته چالشمقده اولدقلری حالده سلطان عبدالعزیز عظمت‌نفس جهتیله خلعنی متعاقب کوردیکی حاله تحمل ایده‌میه‌رك اقامت ایلدیکی فرعیه دائره‌سنده نفسنی اتلاف اتمکلکی قورمش وخلعنك التنجی بازار کونی صباحلین ساعت ایکیده صقالنی کسمك ایچون خزینه‌دار جاریه‌لردن مقص استیوب انکله ایکی قولنده‌کی قان طمرلرینی کسه‌رك وفات اتمش اولدیغی خبر ویرلمسی اوزرینه حسب‌الموسم بوغاز ایچنده یالیلرنده بولنان مأمورین درحال یتشمش اولدقلری حالده مدحت پاشا درسعادتده‌کی خانه‌سنده بولندیغی جهتله کچ وقت خبر اله‌رق جمله‌سندن صکره یتشه بیلمشیدی خاقان مرحومك بووجهله نفسنه سؤ قصد ایدرك بولندیغی اوطه‌ده و والده و عائله و اولادلری ایله اوچیوز نفوسدن متجاوز جواریسندن مرکب بر جمعیت ایچنده کندو کندوینی اولصورتله اتلاف اتمش اولدیغنه حالاً و مصلحةً هیچ کمسه‌نك دیه‌جکی یوغیسه‌ده مجرد بومقوله موت مفاجات حقنده جاری اولان اصوله رعایةً مرحومك نعشی کشف اولنمق ایچون وقعه اوزرینه اولجه کلان وکلانك رأییله سرایده ودرسعادتده ودول اجنبیه سفارتلری معیتنده بولنان اطبادن اون طقوز نفر طبیب جلب اولنه‌رق معاینه ایتدیرلمش و تحقیقات ایچون هرنه لازم ایسه یاپلمش اولدیغندن اصول معتاده اوزره مرحومك جنازه‌سی طوپقپو سراینه نقل اولنه‌رق اوراده بعدالغسل الای ایله پدرلری سلطان محمود تربه‌سنه کوتوریله‌رك دفن اولنمشدر

سلطان مرادك انحراف مزاجی ، چرکس حسن وقعه‌سی

یوقاریده ذکری گچدیکی وجهله پادشاه جدیدك جلوس کونی صباحلین ارکندن بولندیغی محلدن چیقارلمسی جهتله حاصل اولان وهم و تلاشدن مضطرب اولمغله برابر مزاجنده دخی بر انحراف ظهور اتمش وبوحال ایچنده ایکن بازار کونی عم امجدلرینك دخی اولصورتله وفاتنی ایشتمسیله مکدر اوله‌رق انحراف مزاجی مشتد اولمشیدی بوخسته‌لکك نتیجه‌سی اوله‌رق جلوسك سکزنجی صالی کونی شعورنده اختلال وعادتا اثر جنت ظاهر اولدیغندن بوکیفیت بتون خاندان سلطنت و وکلای دولتدن خبردار اولنلری محزون ودلخون اتمش ایسه‌ده قدرت بشر خارجنده قضای الهی اولمسیله تدبیرینه امکان اولمیوب فقط پادشاهلق مقام جلیلنده بولنانلره کوره بوخسته‌لق علل سائره‌یه مقیس اولمدیغندن بوماده‌نك یالکز معلوماتی اولان خواص وکلا وبندکان وتداوی‌یه مأمور اطبا بیننده مکتوم طوتلمسنه قرار ویرلمشیدی لکن اراسی یکرمی‌بش اوتوز کون قدر زمان گچدیکی حالده خسته‌لق کسب خفت ایتمیوب بالعکس مشتد اولدیغندن وبر دفعه دخی بغچه‌ده کزدیریلور ایکن کندوسنی حوضه اتدیغندن حقیقت حال بالطبع مکتوم قالمیه‌رق شیوع بولمشدر

جلوس مناسبتیله برچوق مصالح مهمه تراکم ایدوب خصوصیله میدانده اولان روم ایلی اختلالی مسئله‌سی کوندن کونه کسب وسعت اتمکده اولدیغنه وبرطرفدن کرید والیسی رؤف پاشا کرید جزیره‌سی اداره‌سیچون عالی پاشا مرحومك یاپمش اولدیغی نظامات خارجنده بر طاقم شیلره قالقشمسیله اوراجه دخی بعض فناقلر ظهوره کلدیکنه بناءً وکلای دولت بونلرك تنظیمیله مشغول اوله‌رق حتی کوندوزلری یتشدیریله‌مدیکندن کیجه‌لری دخی وکلا قوناقلرنده اجتماع اولنور ایدی بواصول اوزره جلوسك اون التنجی

چهارشنبه کونی اخشامی عقد اولنه‌جق مجلس مدحت پاشانك درسعادتده‌کی خانه‌سنده یاپلمق لازم کلمش اولدیغندن او ارالق یالیلرنده بولنان شیخ الاسلام خیرالله افندی ایله صفوت پاشادن و برده تجارت ناظری داماد محمود جلال‌الدین پاشادن ماعدا کافهٔ وکلا مدحت پاشانك خانه‌سنده اجتماع ایدرك بعدالطعام مذاکره‌یه دوام اولنمقده و حتی کرید جزیره‌سی مصالحنه متعلق أوراق اوزرینه بحث ایدلمکده ایکن عساکر نظامیه ضابطانندن قول اغاسی رتبه‌سنده وچرکس حسن نامنده بر ضابط سرعسکر پاشایه عجله افاده‌سی اولدیغی بیانیله نصلسه قپوده طوران خدمه‌یی اغفال ایدرك مجلس اوطه‌سنه کیرمسیله برابر یاننده صاقلامش اولدیغی ره‌وولورلردن برینی چیقاروب حسین عونی پاشایی معده‌سی اوزرندن ایکی قورشون ایله اورمش و اوطه‌ده موجود اولانلرك یانلرنده مدافعه‌یه صالح برشی اولمادیغندن جمله‌سی اوته‌یه برویه صاوشوب فقط بحریه ناظری قیصریه‌لی احمد پاشا مرقومی طوتمق استدیکندن آنی دخی قولندن و قولاغندن جرح اتمش و بو صره‌ده حسین پاشا هول جان ایله اوطه‌دن صفه‌یه چیقدیغنده قاتل مرقوم ینه تعقیب ایتدیکی جهتله او حال اوزرینه مدحت پاشانك خدمه‌سندن احمد آغا یتشه‌رك قاتل مرقومك آرقه‌سندن قوللرینی طوتمش اولدیغی حالده مرقوم بر تقریب ینه ره‌ولورله احمداغایی دخی باشندن اوروب اولدرمشدر وکلانك خدمه‌سی و بعضیسنك یاورلری وقعه‌یی خبرالدقلری آنده قوشوب یتشمك استمش ایسه‌لرده شقئ مرقومك اوزرنده بش عدد ره‌ولور بولنوب کندوسی بونلری استعمالده غایت ماهر بولندیغندن و نردباندن چیقانلری قورشون ایله قارشولیوب حتی او ارالق یتشمش اولان ضبطیه نفراتندن درت بش کشی‌یی دخی یاره‌لدیکندن اوزرینه‌وارمغه کمسه جسارت ایده‌مدیکی جهتله کندوسی حسین عونی پاشایی واحمد اغایی برمنوال محرر شهید و احمد پاشادن بشقه درت بش کشی دخی جرح

ایتدکدن صکره تکرار اوطه‌یه کیروب داخل مجلس اولان خارجیه ناظری راشد پاشانك خوف ودهشتله بایيلوب صندالیه اوزرنده اوتوردیغی حالده قالمش اولدیغنی کورمسیله انی دخی باشندن قورشون ایله اوروب وبوغازندن قما ایله کسوب اتلاف ایلمشدر بو حال ایچنده ومرقوم بولندیغی اوطه‌نك پرده‌لرینی طوتشدیروب برده حریق احداثنه چالشمقده ایکن باب سرعسکریدن عساکر نظامیه یتشه‌رك مرقومی طوتوب کوتورمکده اولدقلری حالده نردبانك الت باشنده صدارت یاورلرندن بحریه قول‌اغاسی شکری بکی کورمسیله برابر چیزمسی ایچنه صاقلامش اولدیغی ره‌وولوری اوزرینه بوشالتمسیله قورشونی میر مومی‌الیهك بوغازندن اصابت ایدرك او دخی اوراده شهید اولمشدر .

شـتیء مرقوم استنطاقنده مقصدی حسین پاشایی اولدیرمك ایکن دیکرلری کندینی طوتمق استه‌مه‌لرندن طولایی آنلری اورمسی ضروری ومجبوری اولدیغنی بیان ایله اکتفا ایلدیکنه بناءً ناسدن کیمیسی مرحوم عبدالعزیزك انتقامیچون کندیسنك تشجیع اولندیغنه وکیمیسی خارجدن اغفال ایدلدیکنه دائر بر چوق ملاحظه‌لره ذاهب اولمش ایسه‌ده حقیقتی شووجهله‌درکه اشبو چرکس حسن روم‌ایلی‌ده اسکان اولنان بر چرکس بکنك اوغلی اولوب سرای همایونده اوچنجی قادینه دخی قرابت ویامناسبتی بولنمسی جهتیله مکتب عسکریه‌یه قونیلوب اوراده تحصیل اتدکدن صوکره ملازملك رتبه‌سیله ضابط چیقمش واولوقت اتخاذ اولنان قاعده ایجابنجه مکتبدن ملازم رتبه‌سیله چیقانلر التنجی اردویه کیده‌جك اولورلر ایسه یوزباشیلق رتبه‌سنه ترقی اتدکلرندن بودخی اولوجه ایله بغداده کوندرلمسنی طلب ایدرك یوزباشی رتبه‌سنی آلدقدن صوکره سرایه اولان نسبتی قوتیله عزیمتدن استنکاف اتدیکنه مبنی حسین عونی پاشا بونی عزیمته اجبار ایله حبس ایله‌مش اولدیغی حالده سرای طرفندن حمایه اولنمسیله کیتمه‌مش

وآراسی براز کچدکدن صوکره مرقوم ینه بغداده کیتمك شرطیله وکذلك التماس ایله قول آغالق رتبه‌سنه چیقمش ایکن بو دفعه دخی یوسف عزالدین افندینك یاورلکی خدمتنه صوقیلوب قالمشدر کندیسی خونریز وغدار بر شخص اولمسیله حسین پاشانك معاملاتندن بر غرض وکین حاصل ایدرك مرحباتی کوزینه الدیرمش وحتی حسین پاشا بر دفعه کندوبی جلب ایله اصولی محافظه ایچون بغداده کیتمسنی الحاح اتدیکی حالده مشارالیهك اوزرینه یوریمش ایکن مجلسده حاضر بولنان سردار عبدی پاشا منع اتمش وینه بر دفعه خلعدن ایکی هفته مقدم حسین پاشا عزالدین افندی ایله برلکده کوکصو مسیره‌سنده ایکن مرقوم حسن مشارالیهی اوراده اوروب اولدیرمکه تصدی اتمش ایسه‌ده ارقداشلرینك نصیحت ایدرك منع اتملرندن طولایی نیتنی اجرا ایده‌مه‌مشدر مؤخراً خلع مناسبتیله یاورلکدن چیقوب اچیقده قالدیغندن امر سرعسکری ایله ینه بغداده کیتمسی تکلیف اولندیغنك وکندیسی امتناع ایلدیکنك اوزرینه حبس ایدلمسیله نهایت کیتمکه راضی اوله‌رق یول لوازمنی تدارك اتمك ایچون حبسدن چیقمش وآرتق نیت فجیعه‌سنی اجرا اتمکلکی فکرنده قرارلشدیروب او اقشام بوسوء قصد ایله مرحومك یالیسنه کیتمش ایکن مجلسده اولدیغنی خبر آلمسیله کاوب طوغریجه مجلسه کیروب ابتدا مشارالیهی شهید اتمشدر

قاتل مرقومك استنطاقنده‌کی افاده‌سی کبی احتمالکه حسین پاشادن بشقه‌سنه بر سوء قصدی یوق ایکن دیکرلرینی اورمسی کندوبی طوتمغه تصدی اتمش اولملرینه مبنی ضروری اوله‌بیلور ایسه‌ده مرقومك بیچاره راشد پاشایی ویاور شکری بکی هیچ بر سببه مستند اولمیه‌رق اولدیرمسنه و صدراعظم رشدی پاشا ایله قیصریه‌لی احمد پاشانك صاووشدقلری اوطه‌یه بر قاچ دفعه هجوم اتمسنه و بر طرفدن پرده‌لری طوتشدیروب

قوناغه آتش ویرمسنه نظراً ابتدا حسین پاشایی و متعاقباً احمد اغایی اتلاف اتدکدن صوکره آرتق قلبی و کوزی قراروب آزغین وقودورمش بر ییرتیجی جنوار کبی هرکسه صالدیرمجغنده و قارشوسنه بر چوجق بیله چیقسه اوروب اولدیرهجکنده اشتباه یوغیدی

بو وقعهده یارهلنان ضبطیه نفراتندن بری دخی متعاقباً ومتأثراً وفات اتمکله مرقومك بو وجه ایله بش نفر ذاتی بغیرحق شهید و اون قدر آدمی جرح اتمسی جنایتك اك عظیم درجهسی اولوب کندوسی جنایتنی معترف اولمغله برابر جنایت اوزرنده طوتلمسی دخی قانوناً علیهنده حکمه کافی اولدیغندن باب سرعسکریجه اولان استنطاقی ختامنده وکلانك قراریله صلب و اعدام اولنمشدر

حسین عونی پاشانك درایت واهلیتی و امور عسکریهده مهارتی مشهور ومسلم اولوب راشد پاشا دخی امور خارجیهده معلومات کامله وملکه صاحبی بر آدم اولمسیله بو ایکی ذاتك دولتده وجودی الزم وخصوصیله روم ایلینك احوال اختلالیهسی حقنده ایجاب ایدن تدابیرك بر طرفی جهت عسکریهیه ودیکری خارجیهیه تعلق اتمسیله بوکون ایچون اویله بر سرعسکر و بویله بر خارجیه ناظرینك بولنمسی هروقتدن زیاده اهم ایکن بونلرك اولصورتله تلف ایدلمرینك مادی ومعنوی ضرری تمامیله دولت وملته قالمش اولدیغندن بونك حقایقنی عقل واتصاف ایله موازنه ایدن و دولت و ملتنی سون ارباب حمیت نقدر محزون ومکدر اولدیسه دولت و ملتك دشمنلری دخی او درجه ممنون وشادمان اولوب واقعا دولته لزوملی اولان ادملرك ضایعاتندن استفاده ایدن دشمنلره کوره ممنونیت طبیعی اولمسیله استغراب اولنمز ایسهده ندیم پاشانك منسوبان وطرفدارلرندن و بو دولت ومملکت سایهسنده متنعم اولان کمسهلردن بعضیلری دخی غرض ذاتیلری ایچون دشمنلرك ممنونیتومسرتنه اشتراك

اتملریله دولت و ملتـه حقیقةً بدخواه اولدقلرینك بر قات دها اثرینی کوسترمش اولدیلر

چونکه حسین عونی پاشـا ارکان حرب صنفندن یتشمش وجمیع امثالنه تفوق اتمش شجیع ومقتدر برعسکر اولدیغی حالده فنون عسکریه‌نك نظریات وعملیـاتی اکمال ایدرك برقاچ دفعه بحق سرعسـکرلك مقامنه کلمش و سـلطان عزیز زماننده عسـکرك انتظامی و ردیف و مستحفظ صنفلرینك صوکره‌کی ترتیبـاتی وتشکیلات و ادوات‌حربیه‌نك اکمالی کبی یاپیلان شیلرك جمله‌سی بوذاتك اثر همتی اولوب امر وقوماندا‌سـنه دخی هرکسـك وثوق وامنیتی بولنمش اولدیغندن حیـاتده ومقامنده قالمش اولسه‌یدی صرب و قره‌طاغ محاربه‌لرینك بودرجه میدان المیه‌جغنه وبلکه روسیه محاربه‌سنك دخی بونتیجه‌یه وارمیه‌جغنه عمومك ظن واعتقـادی برکمال‌ایدی ایشته بویله‌برذاتك دیکر رفقاسیله‌برابر چرکس‌حسن‌کبی دنی وآلچق برشخص غدارك مغدوری اولمسیله غرض شخصیلرینك انتقامنی آلمش اولملق ظن وزعمنده بولنـانلر بوانتقاملرینی محاربهٔ سابقه‌ده ملتك دوکدیکی قان و ضـایع ایتدیکی ملك ومال ایله پك بهالی المش اولدیلر هرنه ایسـه مقدرات الهیه‌دن اوله‌رق پادشـاهك او صورتله خسته‌لکی وقوعبولمسی و ارکان دولتدن ایکی رکن عظیمك بو وجه ایله ضـایع اولمسی حسـبیله امور دولت پك بیوك سـکته‌یه اوغرامش ایسـه‌ده رأس‌کارده بولنانلره کوره بوحال‌اوزرینه کلال ومأیوسیت دها زیاده مضر اوله‌جغندن درحال آچیلان سرعسـکرلك سردار عبدی پاشـایه احاله اولنه‌رق کندوسی بلغارستان ایشی ایچون ادرنه طرفنده بولنمسیله وکالتی ردیف پاشایه تودیع اولنمش وخارجیه نظارتنه دخی صفوت پاشا کتیرلمشدر

مصـالح دولت ایچنده اوکون ایچون اك مهم اولان ایش قره‌طاغ وصربستان وبلغارستان اختلالاتی مسئله‌سی اولوب اولجه حسـین عونی

پاشانك ترتيبيله عبدی پاشا بر منوال محرر ادرنه‌يه كوندريلوب هرسك قطعه‌سنده تشكيل اولنان فرقهٔ عسكريه قوماندانلغی مختار پاشايه و نيش جهتنده تحشد ايدن عسكرك قوماندانسی دخی احمد ايوب پاشايه احاله اولنمش وبرر فرقهٔ عسكريه ايله فريق عثمان پاشا ويدين طرفنه وفريق محمد علی پاشا يكی‌بازاره تعيين قلنمش و اشقودره و مواقع سائره‌ده دخی عساكر كافيه بولنمش ايسه‌ده صربستانه روسيه‌دن كلان جنرال چرنايف وبرابر اولان بر چوق روسيه ضابطانی اعانه‌سيله صربلولر محاربه لوازمنی اكمال ايدرك حسين پاشانك وفاتی متعاقب رسماً اعلان حرب ايله هرطرفدن تجاوزه باشلامش وقره‌طاغ دخی هرسك واشقودره جهتلرنده عسكرله حربه طوتشمش و بونلره استناداً بلغارستانك طغيان وعصيانی دخی هر طرفه ياييلارق بر قاتدها كسب وسعت و شدت اتمش اولديغندن بونلرك هر برينه عسكر ومهمات يتشديرمك و قوماندانلرينه ايجابنه كوره امر ويرمك لازم اولوب حالبوكه بوايشلرك جمله‌سنك پلانلرينی ترتيب اتمش اولان سرعسكرك واجنبی دولتلره مخاطب ومرجع بولنان خارجيه ناظرينك وفاتلری جهتيله جمله‌سی باب عالينك اوزرينه قالوب باب عاليده اولان وكلا ايسه صدر اعظم رشدی پاشا وشورای دولت رئيسی مدحت پاشا ايله برده صفوت پاشادن عبارت اولديغنه وهر طرفده مصالح و امورك هجوميله برابر اك بيوك مشكلات دخی ضرورت ماليه كيفيتی اولمسيله دولتك بولنديغی حال بحران ايچنده داخل و خارجدن بر اقچه استقراضنه امكان اولمديغنه بناءً علی‌العجله اوچ ميليون ليرالق قائمه چيقاريلوب تداوله‌باشلامش و صربستان و هرسك‌وبوسنه‌طرفلرنده آچيلان محاربات شدتله دوام اتديكندن رشدی‌پاشا ايله مدحت‌پاشا باب‌عاليجه اولان ايشلرينی رؤيت وايفا ايله برابر امور حربيه لوازمنه دخی بالذات نظارت اتمك اوزره اكثر وقت ايكيسی برلكده طوپخانه‌يه كيدوب وكيجه‌لری دخی

ينه بالاتحاد چاليشوب حاصلى كافهٔ امور دولت طبيعى بونلرك همت وغيرتنه قالمشدى دولتك موجود اولان قوهٔ عسكريه سى بوغوائلك جمله سنه كافى ايسه ده ادارهٔ دولتك تجدديله برابر عموم خلقده دخى يكيدن بر شـوق وغيرت وطنيه حاصل اوله رق محارباته كتمك ايچون روم ايلى و اناطوليدن طاقم طاقم كوكللو عسكر تجمع اتمكه باشليوب درسعادتده اولان طلبهٔ علومدن و سائره دن دخى بو يولده جمعيتلر ظهور اتمش اولمغله واقعا خلقك شـو غيرتنه ديه جك يوق ايسـه ده بونلر لسـانمزده باشيبوزوق عسـكرى دينلن طـاقمدن اولوب حالبوكه اوروپاليلرك عندنده باشـيبوزوق صنفى انواع تعديات وسوء حركات ايله شهرت بولمش وبلغارستانده وقوعبولان فنـالقلرك قسم عظيمى بونلردن نشـأت و صدور اتمش اولمق اعتقادى يرلشمش اولديغندن شو حال اوزرينه بو صنف عسكرك محاربه يه سوقى يكيدن برچوق اعتراضـاتى دعوت ايده جكى كبى وطن و دولتنه خدمت ايچون بويله برفداكارلغه حاضرلنمش اولانلرك رد و منعيله قيرلملرى دخى مناسب اولميه جغنه وبونلرك استعمالنده اولان محذور ومضرت نظامسزلق حالى اولمسيله اكر كندولرى اقناع اولنوبده از وقتده تعليم اوكره ديله رك نظام عسكرى حال وهيئتنه قونيله جق اولورسه بالطبع محذورى قالميه جغنه بناءً بونك حصولنى مدحت پاشـا ايله محمود جلال الدين پاشـا درعهده ايدرك و بونك ايچون باب سرعسكريده مدحت پاشـانك تحت رياستنده برقوميسيون ياپيله رق كوكللى عسكرينك و باخصوص درسعادتده كى طلبهٔ علومدن بو آرزوده بولنـانلرك رئيسـلرى جلب ايله ابتدا نظام اصولى اوزره تعليم اتمك و كنديلرينه نظاميه دن كوچوك ضابطلر تعيين اولنه رق بلوك وطابور هيئتنه كيرمك و سلاح التنده بولنملرى محاربه مدتنه مخصوص اولمق اوزره بالاقناع اسلحه و سائر مالزمه لرى جانب ميريدن و البسه لرى ينه او قوميسيون معرفتيله طوپلانيلان اعانه اقچه سـندن تسويه اولنمش

و تعلیملریچون بکقوز چایری تخصیص اولنه‌رق اولوقت میرالای رتبه‌سنده بولنان هدایت بك که شمدی التنجی اردو مشیری هدایت پاشادر انك بالذات غیرت واقدامیله ومحمود جلال الدین پاشانك نظارت وهمتیله ایکی آیه وارمقسزین اون ایکی طابور معلم عسکر حاصل اولمش اولمغله بونلر اشبو هیئت نظامیه‌لریله و بقیه‌سی دخی محللرنده نظامیه طابورلرینه قلب اولنمق شرطیله ودین و نیش فرقه‌لرینه کوندرلمش و صرب محاربه‌سنده مأمولدن زیاده شجاعت و حسن خدمتلری وقوعبولمشدر

بو وجه ایله اهالئ اسلامده حمیت و غیرت وطنیه اثری اوله‌رق عمومی برشوق و خواهش کورلدیکی کبی او آرالق مسلم و غیر مسلم تبعهٔ دولتك حریت و مساواتنه دائر بر قانون وضع اولنه‌جغی حوادثنك انتشاریله تبعهٔ غیرمسلمه‌ده دخی ارزوی وطن حسیاتنك آثاری کورلمکه باشلادیغنه و اولجه روسیه ایلچیسی جنرال ایغناتیف بر طرفدن روم ایلنك اختلال و اغساديله بر طرفدن دخی علیهمزده اوروپانك سوء نظرینی جلبه چالیشدیغی صره‌ده اوستریا خارجیه ناظری قونت آندراشی‌نك دخی بوسنه هرسك خرستیانلرینه دائر اوروپایه نشر ایتدیکی بیاننامه‌لرنده مسلم ایله غیر مسلمك بر دولت تبعیتنده اتفاق واتحادی ممکن اوله‌میه‌جغی معناسنه دلالت اتمك اوزره آی ییلدیز ایله صلیبك برسنجاقده اجتماعی غیرممکن ایدوکنی یازمش اولدیغنه بناءً مدحت پاشا مجرد بودعوانی مکذب اولمق واثر فعلیسنی کوسترمك ایچون خرستیاندن برطابور کوکللو عسکری تشکیل ایدرك وسنجاقلرنده آی ییلدیزك یاننه برده صلیب علاوه ایلیه‌رك طابور مذکور درسعادتده جمله‌نك منظور ومشهودی اولدقدن صوکره نیش فرقهٔ عسکریه‌سنه کوندرمشدرکه بوطابورك افرادی دخی هیچ برمحاربه‌ده اسلام عسکرندن کیری قالمیه‌رق ایراز غیرت وشجاعت اتمش و حربده خیلی ضایعات

ویره‌رك آنلرده وطن ودولت اوغورنده فداكارلق واسلام ایله برلك آثارینی اثبات ایلمشدر

جلوس خطی بحثنده یازلدیغی وجهله ادارهٔ عمومیهٔ دولت ایچون تصور اولنان قانون اساسینك مذاكره‌سی ضمننده برمجلس عقدی مقرر ایسه‌ده قانون جدید ایله تبعهٔ دولتك نائل اوله‌جغی حقوق حریت ومساوات مجرد وبالذات پادشاه طرفندن اعطا واحسان بیورلمغه موقوف ومحتاج اولدیغی حالده سلطان مرادك اوغرادیغی علتك حال وطبیعتی اقتضاسنجه بوكا امكان اولمدیغی مثللو وكلانك و بالجمله مأمورین دولتك مشغول اولدقلری غوائل حاضره ایچنده مجدداً قانون ونظام تأسیسنی مذاكره‌یه وقت وزمان دخی یوق ایسه‌ده جمیع مشكلاتك حلی وامور دولتده آرزو اولنان حس انضباط واداره‌نك حصولی بوقانونك وضعیله حاصل اوله‌جغندن اوآره‌لق اوستریالولرك سد اتمش اولدقلری قلیق لیمانی مسئله‌سندن تحدث ایدن مشكلاتی مذاكره ایچون باب‌عالیده عموم وكلا ووزرادن وعلمادن ورجال دولتدن مركب اوله‌رق عقد اولنان مجلس عمومینك اجتماعنی مدحت پاشا فرصت عدیله قانون اساسی ایچون اولدن حاضرلنمش اولان مسوده‌یی میدانه‌قویمش واوراده وانی‌متعاقب باب‌فتواده عقدایدیلن‌مجلسده قانون مذكورك مواد اساسیه‌سی‌اكثریت آرا ایله قبول اولنمش‌اولدیغندن مفرداتی تدقیق وممالكتك حال‌واحبابنه توفیقاً تصحیح اولنمق‌اوزره ینه مدحت پاشانك ریاستی تحتنده برقومیسیون یاپلمش و واقع اولان طلب اوزرینه شهزادكان حضراتنه وسائر بعض ذواته بونك برر صورتی تقدیم و اعطا قلنمشیدی

سلطان عبدالحميدك جلوسی

ذیکر طرفدن سلطان مرادك خستەلکنه تعیین اولنان متعدد اطبای حاذقەدن بشقه ویانەدن دخی بو علته مداواتده مهارتی مشهور اولان برطبیب جلب اولنەرق تداویسنه پك چوق چالشلمش ایسەده افاقتی ممکن اولەمیەرق اوزامش و اوزادقجه بعض خلق بیننده مقالات وتفوهات چوغالمش و اگرچه بالجمله وکلا وخصوصیله رشدی پاشا و مدحت پاشا کیجه کوندوز استطاعتلری درجەسنه کوره صرف مقدور اتمکده ایسەلرده جمله امورك مربوط اولدیغی مقام خلافت و سلطنتده مرجع حقیقی اولمدقجه و او قوت بولنمادقجه یاپیلان شیلرك تأثیراتی اولەمیوب خصوصیله بالذات امر سلطانی‌یه محتاج اولان ایشلر کیرو قالمش وجلوس اوزرینه ایکی ایدن زیاده وقت کچدیکی حالده دول اجنبیه ایلچیلری هنوز اعتمادنامەلرینی ویرمك ممکن اولەمامش اولدیغندن و سلطان مراددن صوکره نوبت سلطنت حسب الاصول سلطان عبدالحمیده انتقال ایدەجکندن بالجمله وکلا وعلما و سائر ارکان دولت اتفاقیله طقسان اوچ سنەسی شعبانك اون برنجی پنجشنبه کونی سلطان عبدالحمیدك جلوسی وقوع بولمشدر

سلطان عبدالحمید اولجه قانون اساسینك مسودەسنی مطالعه بیورروب دولتك بولندیغی حال وموقعه کوره دوامی وترقیاتی مطلقا بویله بر قانونك وضعنه موقوف اولدیغنی تصدیق ایله برادر اکرملری سلطان مراد کبی تخت عالیء سلطنته بو نیت خالصه ایله کلمش و بر آن اول وضع وتأسیس اولنمق اوزره تدقیقاتنی مجلس وکلایه حواله بیورمشدی [١]

[١] مدحت پاشا طرفندن تنظیم قلنان قانون اساسینك تعدیلنه دائر عبدالحمید طرفندن مشارالیه‌یه یازیلان مکتوب اهمیتنه مبنی کتابه ذیل ایدلمشدر. (نومرو٣و٤)

قانونك مواد اساسيه‌سى اقوام واجناس مختلفه‌دن مركب اولان تبعهٔ دولت عليه‌نك مساواتيله برابر جمله‌سنك عثمانلى نامى وسنجاغى التده اجتماع واتحادى وعموم تبعه‌نك قانون دائره‌سنده حريت شخصيه‌يه نائليتى ودولتك ترقئ قوت وشوكتى منافعنى جامع اولديغى كبى اصول استبداد يرينه قائم اوله‌جق اصول مشورت قوتيله اموال دولتك خرج وصرفنده وقوعه كلن اسرافات وهردرلو سوء استعمالاته دخى نهايت ويريله‌جكى جهتله از چوق حميت مليه وغيرت وطنيه‌سى اولانلر بونى كمال سرور وممنونيتله تلقى ايدرك نشر واعلاننه منتظر ومترقب اولدقلرى حالده اولكى حال استبداددن استفاده‌يه آلشمش اولان بعض آدملر وخصوصيله سراى همايونك اسرافات وتبذيراتى سايه‌سنده تعيش ايدنلر بوندن خشنود اوله‌ميوب وحسن وقبحنى تمييزه دخى عقللرى ايرميوب پادشاهك استقلالى محو اوله‌جقمش وجمهوريت ياپيله‌جقمش كبى جاهلانه بعض تفوهات واعتراضاته باشلامش اولملريله اكرچه بونك حكمى يوق ايسه‌ده بو لقرديلر بدخواهان دولتك فساد وسعايتلريله طريق علميه‌ده بولنان بعض ذواتك دخى لسانلرينه دوشه‌رك رمضان شريف اواخرنده بوايش ايچون بر فساد وقوعنه از قالمشيكن بوكا ميدان ويرلميه‌رك بعدالعيد بو فساده ساعى اولانلر ظاهره چيقارلمش وبونلردن برنجى درجه‌ده محرك ومرتب اولانلر قاضيعسكر شريف افندى ومحى‌الدين افندى ورامز پاشا وچند نفر درسعام خواجه افنديلر ايله محمود نديم پاشا منسوباتندن رضا بك اولوب شريف افندى جلوس مناسبتيله مجرد بويله بر امر عظيمده خالف تعرف قاعده‌سنه اتباعاً تعين ايدرك مشيخته كچمك ومحى‌الدين افندى دخى عزالدين افنديك خواجه‌سى اولديغى واو سايه‌ده قاضيعسكرلك رتبه‌سنى احراز اتمش بولنديغى حالده سرايدن مهجور اولمسيله شمدى بويله بر ايشده بولنوب تفيض اتمك امليله افكارى تحريكه چالشمش وديكرلرى دخى بونلره اتباع

اتمشدر قانون اساسینك مسائلنه حقیقتیله واقف اولمیەرق و یاخود عقل ومعلوماتی مملکتمزك ایجاب ایتدیکی احوالی احاطەیه کفـایت اتمیەرك بادئ امرده اعتراض ایدنلر صوکرەدن قانونك نشرنده حقیقت حالی آکلامش اولدقلری کبی شـو دینلان ذاتلرك دخی ایشی اکلایەرق یاپدقلرندن نادم اولەجقلرینه شبهه یوق ایسەده دولتك بولندیغی حال انقلابات آراسنده بونلرك متصدی اولدقلری حرکتلری اوزرینه سکوت اولونمق اوکون ایچون خطرلی اولمسیله قانونك اکمالیله نشرینه قدر بونلرك بر رمحله تبعیدینه مجبوریت کورندیکندن اولبابده وکلا طرفندن عرض اولنان لزوم اوزرینه متعلق بیوریلان ارادۀ سنیه موجبنجه مشار و مومی الیهمدن بر طاقمی موقتاً جزایر بحر سفیده و خواجەلر مملکتلرینه کوندرلمشدر

صربستان ایچون نیش و ویدین جهتلرینه کوندرلمش اولان عساکر عثمانیه محاربات واقعەنك جملەسنده غلبه ایتدکلری کبی اك صوکره عید فطر کونی علکسنیجه استحکاماتی دخی ضبط اولنەرق صربلر کلیاً منهزم اولمش و بو حال ایله عسـاکر عثمانیـەنك ایلریلیوب بلغراده قدر وارەجغی اکلاشیلمش اولدیغندن بوراسی روسلره تلاشی موجب اولەرق جنرال ایغناتیف التی هفته مدت صربلرله متارکه طلبنه دائر باب عالی یه بر اولتماتوم ویرمش و بو تکلیف هر صورتله انصـافدن و قاعدۀ دولیەدن خارج اولدیغی حالده مجرد ضرورت حال ومصلحت الجاسیله باب عالی طرفندن قبول اولنەرق صربلرله محاربه تأخیر اولنمشدر

استانبول قونفرانسی

روسلرجه بلغارستانك پلانی اولجه قوریلوب حاضرلنمش و مقدماتنه هرسك وقعەسـندن بدأ اولنەرق درجه درجه توسع ایدن اختـلالات و قره طاغ و صربسـتان طرفندن وقوعبولان معاونات ایله مقصدك

حصولی متصور ومرتب بولنمشکن صربستانك بووجه ایله مغلوب ومنهزم اولمسیله پلانك بشقه بر طریق ایله اجراسی لازمکلمش و روم ایلی وقوعاتی حقنده ایقاع ایدیلن شکایاتدن واسهام عمومیه ماده‌سندن ودها سائر برطاقم سببلردن طولایی دولت علیه علیهنه حاضر اوروپانك سوء نظری مشتد اولمش اولدیغندن بونك آراسی صغومقسزین استفاده اولنمق اوزره روسیه دولتی طرفندن بلغارستان مصلحتی ایچون درسعادتده برقونفرانس یاپلمسی اوروپایه تکلیف اولنه‌رق اولوجه ایله دول سته طرفندن تعیین قلنمش اولان سفرا درسعادته واصل اولمشدر

قونفرانسك میدانه قویدیغی تکلیفاتك الك باشلی ماده‌لری بلغارستانك امتیازی ومأمورلرینك کندیلرندن انتخابی و بلغاردن ملیس عسکری تنظیمی و وارداتندن خزینهٔ دولت ایچون بر مقداری آلنوب قسم عظیمنك غیر محدود اوله‌رق محلی مصارفنه ترکی وقلعه‌لردن باشقه محللرده عسکرطوتلماسی وچرکسلرك اناطولی‌یه قالدیرلمسی کبی شیلر اولوب بونلر ایسه محمود پاشانك صدارت ثانیه‌سنده روسیه سفارتندن کندینه ویریلن لایحه‌ده محرر اولان و مشارالیه طرفندن اجراسنه تشبث قلندیغی حالده وکلا طرفندن قبول اولنمیان تکلیفاتك عینی اولمقله اکرچه شمدیکی حالك اوزمانه نسبتله پك چوق فرقی اولدیغندن بویله برتکلیف عظیم قارشوسنده دولتك بردرجه‌یه‌قدر موافقته مجبوریتی مسلم ایسه‌ده صربستان دخی قرق سنه اول بوندن دها چوق خفیف شرائط ایله تحت امتیازه قونلمش اولدیغی حالده نتیجه‌سنده الدن چیقمش ونهایت روسیه‌نك حکمی آلتنه کیرمش اولدیغی کبی شمدی شو تکلیف اولنان شرائط ایله بلغارستان اوقدر دخی سورمیه‌رك روم ایلینك نصفی شمدیدن ادارهٔ دولتدن چیقمش اوله‌جغی اشکار اوله‌رق بوکا ایسه موافقت اتمك هیچ کمسه‌نك الندن کلمیه‌جکنه بناءً بوبابده بین الوکلا جریان ایدن مذاکره و ویریلن

قرار موجبنجه قونفراسده مسئله‌نك هرجهتی تشریح ایله مباحثه‌اولنه‌رق تكلیفات واقعه‌نك تعدیلنه چالشلمسی ایچون دولت علیه مرخصلری‌اولان صفوت پاشا وادهم پاشایه تعلیمات مقتضیه ویرلمشدر

مدحت پاشانك ایكنجی صدارتی

١٩ كانون ثانی ١٨٧٦

برطرفدن بو وجهله قونفرانس مذاكراتی دوام ایدركن رشدی پاشانك صدارتدن وقوع انفصالیله مدحت پاشا دفعهٔ ثانیه اوله‌رق مقام صدارته كتورلمشدر

مدحت پاشانك بودفعه صدارته ورودنده میدانده اولان روم‌ایلی غوائلندن وقونفرانس تكالیفندن وسائر مشاغل داخلیه وخارجیه‌دن تحدث ایدن بونجه مشكلاته مالیه‌جه هر وقتدن زیاده و فوق العاده اولان مضایقه واحتیاج‌دخی منضم اولمش ومقدما رشدی‌پاشا زماننده چیقاریلان اوچ میلیون لیرالق قوائم نقدیه لوازمات عسكریه‌یه صرف اولنه‌رق توكنمسیله اقچه‌یه احتیاج هرایشی سكته‌لندیرمش اولدیغندن اول باول ایكی میلیون لیرالق دها قائمه چیقارلمسنه قرار ویریلوب فقط بوخصوصده اك زیاده كوزه‌دیله‌جك شی قوائمك محافظهٔ اعتباری قضیه‌سی اولدیغنه و بوده سنه بسنه برر جزئنك تداولدن آلنمسی ایچون فائضی نسبتنده بر قارشولق تخصیص و ارائه‌سنه متوقف بولندیغنه بناءً بو وجهله ایكی دفعه چیقاریلان بش میلیون لیرالق قوائم نقدیه ایچون ازمیر و سائر بعض ولایات اموال اعشاریه‌سندن سنوی قرق‌بیك كیسه اقچه قارشولق تخصیص اولنمش وبوقوته استناداً بر یوزلك قائمه‌نك قیمتی بر یوزلك التونه مساوی اوله‌رق تداول ایلدیكندن اعتباری برمدت محافظه ایدلمشدر

قانون اساسینك اعلانی

برقاچ آیدنبری مجالس وکلاده تدقیق ومذاکره اولنمقده اولان قانون اساسینك تصحیحات وتعدیلاتی اکمال اولنه‌رق وجوده کلمش اولدیغندن وکلا وعلما وسائره مأمورین دولتدن مرکب عقداولنان مجلس عمومیده [١] دخی قرائتله تصدیق و تصویب اولندقدن صوکره حضور پادشاهی‌یه عرض اولنمغله اولبابده شرفصادر اولان خط همایون ملوکانه ایله برابر طقسان اوچ سنه‌سی ذی‌الحجه‌سنه مصادف بولنان یدنجی کونی باب عالی میداننده مجتمع اولان جمعیت عظیمه ایچنده قرائتله حکمی ونسخه‌لری داخلی و خارجی اعلان تلنمش و عموم تبعهٔ دولتك بو وجه ایله طرف پادشاهیده نائل نعمت و حریت اولدقلرینه تشکراً هر یرده وهر مملکتده اجرای شهر آیین اولنمشدر

قونفرانسده موضوع بحث اولان تکلیفاتك تعدیلنه دولت علیه مرخصلری طرفندن پك چوق چالشلمش اولدیغی حالده [٢] ودول سته

---

[١] مجلس مذکورده قانون اساسینك اعلانی مسئله‌سی مذاکره اولندیغی اثناده داماد محمود پاشا طرفدارلرندن و افکار فسادجویانه‌سنی میدانه قویمق ایچون بر زمان تحری اتمکده اولان عدلیه ناظری جودت پاشا هرکسدن اول میدانه آتیله‌رق « مادامکه مقام معلای سلطنته بر پادشاه عاقل جلوس اتمش در اوحالده قانون اساسینك اعلانته لزوم قالمامشدر » کبی هذیانلرده بولنمش اولدیغندن مدحت پاشاجودت پاشانك شو اعتراضات ریاکارانه‌سنه قارشو « سلطان عبدالعزیزك خلعی ادارهٔ مطلقه‌یه مانع اوله‌جق اشبو قانون اساسی‌یی اعلان اتمك کبی بر مقصد مقدسدن ایلری کلدیککندن اکر سائر وکلا دخی محمود وجودت پاشالرك فکرلرینی ترویج و قانون اساسینك لزوم اعلانی تصدیقده تردد ایدیورلر ایسه صدارتدن همان استعفا ایده‌جکنی » بر صورت شدیده‌ده بیان ایله‌مشدر

[٢] قونفرانسه عائد بر چوق مخابرات صره‌سیله ذیلده موجود در (نومرو ه)

طرفندن کوندریلن سفرا روسیه دولتنك مطالبنی ترویج اتمك نیت قطعیه‌سیله کلمش اولدقلرندن اقناع ایدلملری ممکن اوله‌میوب فقط بونلرك قونفرانس خارجنده بر قاچ دفعه منفرداً و مجتمعاً مدحت پاشا ایله ملاقاتلرنده وقوعبولان مباحثه و مکالمه اوزرینه بعض ماده‌لر بر درجه‌یه قدر تخفیف اولنه‌رق مثلا روم ایلیده اسکان اولنمش اولان چرکسلرك قالدیرلمسندن صرف نظرله یالکز یکیدن روم ایلی‌یه مهاجر کوندرلمامه‌سی و باشی بوزوق عسکری قوللانیلمامسی و اعشارك لغویله ویرکونك اراضی اوزرینه تخصیصی و مأمورین ولایتك مسلم و غیر مسلم اوله‌رق ایجابنه‌کوره درسعادتدن انتخابی کبی شیلره قرارویرلمسیله بونلر حقنده بر نوع تعدیلات حاصل اولمش ایسه‌ده بلغارستانه امتیاز ویریله‌رك ممالك ممتازه‌دن اولمق و وارداتندن برمقداری مقطوع صورتیله آلنمق وبلغارلردن میلیس عسکری یاپلمق وپولیس صنفی اجنبیدن اوله‌رق استخدام قلنمق وقلعه‌لردن ماعدا یرلرده عساکر دولت بولنمامق مثللو تکلیفاتك تغییری ممکن اوله‌میوب ایشك الك باشلی وآغیر ماده‌لری ایسه بونلر اولدیغنه وبو دینلن و بونلره تفرع ایدن تکلیفلر باپیله‌جق اولورسه قونفرانسك طاغیله‌جغی اکلا شیله‌رق بو جهتله ایلروسی پك آغیر و دهشتلی کورینیور ایسه‌ده تکلیف اولنان شیلرك قبولنی رد اتمك پادشاهك و وکلای دولتك اقتدارندن خارج بولندیغنه بناءً بو ایش ایچون بر مجلس عمومی عقدیله و او واسطه ایله افکار عمومیه‌یه مراجعت اولنمسی لازم کله‌رك منصوب ومعزول وکلا و وزرا و علمادن و امرای عسکریه‌دن و تبعهٔ غیر مسلمه رؤسای روحانیه‌سندن وسائر اقتضا ایدنلردن مرکب عقد اولنان مجلس عمومیده مسئله اورته‌یه قونیله‌رق و بوکا دائر اولان اوراق اوقونه‌رق هرطرفی تشریح اولنمش وقونفرانسك تکلیفاتی اغیر ایسه‌ده بونلره جواب قطعی اعطاسیله رد اولنه‌جق اولورسه بو ماده روسلر طرفندن

محاربه‌یه وسیله عد اولنه‌رق ایلروسی دها اغیر اوله‌جغی درمیان ایدلمش وحتی مدحت پاشانك او مجلسده ایراد ایلدیکی مقالاتنده دولت علیه‌نك قوهٔ عسکریه‌سی سابقلره قیاساً مکمل ومحاربه ایچون اسلحه‌سی موجود ایسه‌ده دول اجنبیه‌نك هیچ برندن مادی و معنوی معاونت امیدی اولمیوب احوال مالیه ایسه معلوم اولمسیله محاربه حالنده شرط اعظم اولان اقچه‌نك تدارکنه امکان اولمیوب وقوائم نقدیه ایسه اولوقت اعتباردن بالطبع ساقط اولوب اسکی حکایه‌لرده ایشیدلدیکی وجه ایله بر چفت چیزمه بیك غروشه چیقمق و پاره‌سزلکدن افراد و اهالی حقنده ضروری اجرای تعدیات ایله بر محاربه تخریباتندن زیاده ظلم ایله مملکت تخریب ایدلمش اولمق و هرنه قدر اسلحهٔ موجوده کافی ایسه‌ده اکثر جبخانه اوروپادن و امریقادن جلب اولنمسیله بونلر کلیرکن دشمن ضبطنه کچوب جبخانه‌سز قالمق مثللو احتمالات و ملاحظات دخی اخطار ودرمیان قلنمش ایسه‌ده روسیه‌لولر طرفندن اولنان تکلیفك حقیقتی بلغارستانك روس مملکتی اولماسی دیمك ایدوکندن و اگرچه محاربه ایله بر مغلوبیت حالنده دولت بویله بر تکلیفك قبولنه مجبور و بو مجبوریتده معذور اوله‌بیلور ایسه‌ده بلاسبب وبلا مجبوریت ملکك بر قطعهٔ عظیمه‌سنی اجنبی‌یه ویرمك دولتك قدر وناموسنی محو ایده‌جکندن بوکا قارشی هر درلو فدا کارلغك کوزه الدیرلمسی خصوصنه اتفاق آرا ایله قرار ویرلمشدی

بو قرارك باب عالیدن قونفرانسه تبلیغیله برابر چونکه اعلان اولنان قانون اساسی دولتلرك ممالك دولت علیه‌ده اوته‌دنبری اجراسنی نصیحت وتکلیف اتدکلری اصلاحاتك کافه‌سنی جامع اولدیغندن بلغارستان ایچون استنیلان حسن اداره‌یی تأمینه بونك دخی بر سند قوی اولدیغی اکلادلمش ایسه‌ده دولت عثمانیه‌نك مقدما متعدد خطوط همایون ایله ویردیکی تعهداتك

هیچ برینی اجرا ایتمدیکی کبی اشبو قانون اساسینک دخی دوام ایتمیه‌جکنی جنرال ایغناتیف دها اول قونفرانسه بیان ایله تأمین ایتمش و قانون اساسینک ایسه هنوز فعلیاتنه تشبث ایده‌جك و آثار فعلیه‌سندن بر دلیل ونمونه کوستره‌جك قدر زمان کچمه‌مش اولمسیله ایلچیلرك اقناعیچون یالکز سوزك تأثیری اوله‌مدیغنه و هرنه ایسه کندیلری دها اولجه دولتلری طرفندن آلدقلری تعلیمات ایله عودته مأذون بولنمش اولدقلرینه بناءً قونفرانسه مأمور اولان ذوات وداع ایدرك عودت ایتدکلری کبی دولت‌ستنه طرفندن درسعادتده اولان سفیرلر دخی برر وکیل براقه‌رق کیتمشلردر

قونفرانسك بو وجه ایله طاغیلمسی و التی دولتك درسعادتده مقیم ایلچیلرینك دخی بو مسئله ایچون قطع مناسبت صورتنده قالقوب کیتملری دهشتلی بر حال ایسه‌ده انکلتره و فرانسه دولتلرینك مقدما قریم محاربه‌سنده مالاً و جسماً اختیار ایتدکلری فدا کارلقدن مقصد مجرد روسیه‌نك تجاوزاتنی منع ایتمك نیتنه مبنی اولدیغی حالده شمدی پانسلاویزم اساسندن منبعث اولان افکارك ترویجیله بر جسیم اسلاو ملتك میدانه کلمسنه و بیوك بالقانك روسیه حدودی اولمسنه هیچ بر دولتك موافقت ایتمیه‌جکی معلوم اولوب فقط یوقاریده تعداد اولنان بر چوق اسباب و احوالدن طولایی بر وقتدنبری دولتلرك حقمزده نظر امنیت واعتمادلری تغیر ایتمش و روسیه‌لولرك روم ایلی‌ده ایقاع ایلدکلری افسادات و القاآتك جرم وقباحتلری بزم اوزرمزه یوکلنه‌رك اوروپاده السنهٔ عمومیه بزدن شکایته باشلامش اولمغله افکار عمومیه‌یه همده روسیه‌نك شدت‌وحدتنه بر سکونت وترضیه ویرلمك ایچون اوروپا دولتلری طرفندن سالف‌البیان قونفرانسك تشکیلنه موافقت اولنمش ایسه‌ده انکلتره دولتی جانبندن قونفرانسه مرخص تعیین قلنان سالسبوری بزم مملکتك و اهالیسنك احوالنی یالکز صوك کونلرده منتشر اولان اوراق و حوادثدن اوکره‌نوب

حقايقه واقف اولمديغی و درسعادته وصولنده دخی كافهٔ معلوماتی جنرال ايغناتيفدن الديغی جهتله روسيه‌نك مطالب و مقاصدی نه ايسه تماميله انك ترويجنی التزام ايتمش اولديغنه مبنی طبيعی قونفراسدن بر نتيجه حاصل اوله‌ميوب حالبوكه اولوقت انكلتره‌ده باش وكيل اولان بيقونسفليد قابينه‌سنك افكاری دولت عليه‌يه مساعد اولديغندن قونفرانسك بو وجهله نتيجه‌سز قالوب طاغيلمسنه و ايلريسيچون دها بيوك مشكلاته اچيق قپو براقيلمسنه انكلتره وكلاسی نظر خشنودی ايله باقمدقلری مثللو بو وجهله سفرانك عودتلری اوزرينه اوروپا اهاليسنك افكارنده دخی بعض مرتبه تبدلات ظهور ايدرك روسيه دولتنك مطالب نا مشروعه‌سنه تركلرك طيانوب جواب ويرملری وبو مسئله ايچون التی دولت طرفندن هردرلو تهديدات وتضييقات اجرا اولنمشيكن جمله‌سنه قارشی طوروب و صوك درجه فداكارلغی كوزه الوب ناموس و فضيلت مليه‌لرينی محافظه ايتملری هرطرفده و خصوصيله انكلتره‌ده بين‌الناس علناً تقدير اولنمش و اواراالق قانون اساسينك وضع و اعلانی دخی بو افكاره قوت ويرمش اولديغندن انكلتره وفرانسه دولتلرينك روسيه دولتنه اقتفاءً درسعادتدن قالديرمش اولدقلری سفيرلرينك ينه اعاده‌سنه بر وسيله اولمق ايچون شوكسيره‌نك اصلاحی امرنده برچاره تحريسنه چالشدقلری خبر النمشدی مدحت پاشا بوحالدن استفاده ايتمك وفرانسه و انكلتره وكلاسنك افكار صحيحه‌سنی اكلامق اوزره و ظاهر حالده انكلتره‌دن استقراض ايچون اقچه ارامق شايعه‌سيله نافعه مستشاری اوديان افندی‌يی علی‌العجله اوروپايه كوندرمش اولمغله افندیٔ مشاراليهك لورد بيقونسفليد وخارجيه ناظری لورد دربی ايله ملاقات مخصوصه‌سنه دائر يازديغی تلغرافنامه‌لری مندرجاتی برمنوال محرر ايشيديلن معلوماتی مؤيد اوله‌رق [١] جمله‌سنك مقصدی

---

[١] اوديان افندی‌دن باحث مخابرات قونفرانسه دائر مخابراتده موجوددر .

روسیه دولتنك شدت و حدتنی تسکین ایده‌بیله‌جك بر شی یاپیلوب شو ایشـك بتورلسی صورتنه منحصر اولدیغی اکلاشلمش و اك صوکره لورد دربینك افادات و وصایاســنی حاوی اوله‌رق افندیء مشــارالیهك کوندردیکی مفصل تلغرافنامه‌سنده مادامکه دولت علیه قونستیتوسیونی یعنی قانون اساسی یی وضع و اعلان ایدرك بتون دنیایه و اوروپا دولتلرینه قارشو نیات حسنه‌سنی کوســترمش و بونك اجراآت فعلیه‌سیله هردرلو تعریضات و شکایاته نهایت ویریله‌جکی طبیعی بولنمش اولوب فقط میدانده اولان بلغارستان مســئله‌سی ایچون بر شی یاپیلمادقجه و بلغارلر خشنود ایدلمدکجه روسیه دولتنك اقناعی قابل اولمیه‌جغندن قانون اساسی احکامنك فعلاً اجراسیله برابر قونفرانســده موضوع بحث اولان ماده‌لردن دخی ممکن اولنلرینك اجراآتنه همان تشبث اولنوب وصربستان و قره‌طاغ ایله مصالحه اولنه‌رق بو ایکی غائله اورته‌دن قالدیریلور ایسه روسیه‌نك دخی بحق بر دیه‌جکی قالمیه‌جغی کوسترلمشدر

بونك اوزرینه مدحت پاشا تشمیرساق غیرت ایدرك رجال دولتدن وکندوسنك مجربی اولان ذواتدن طونه و ادرنه و صــوفیه طرفلرینه مخصــوص مأمورلر کوندروب اصول جدیده اوزره اســلام و بلغاردن مختلط ژاندارمه و پولیس تشکیلاتی و بلغارلردن قائممقام و متصرف انتخابی و وقوعبولان اختلاللرده ذی مدخل اولان اشخاص حقنده عفو عمومی اجراسی و مقدما محمود پاشــا وقتنده الغا اولنان مجلس عمومیء ولایتك ابقاسی و اعشار اصولنك لغویله یرینه اراضی اوزرینه بر ویرکو احداثی کبی تدابیره تشبث ایدلمش وصربســتان ایله بالمخابره پرنس میلاندن کلن جوابده طالب صلح اولدیغی اکلاشلمغله مأمور مخصــوص کوندریله‌رك مصالحهٔ رسمیه اجرا اولنمش و قره‌طاغ پرنسندن آلنان جوابنامه‌ده اوده مائل صلح ایسه‌ده اراضیسنك زراعته عدم قابلیتندن بحثله مصالحه‌نك

اجراسنی بعض اراضی اعطاسنه تعلیق اتدیکندن و سوترینه جهتدن
بعض اراضی اعطاسنه باب عالیجه موافقت اولنمش ایسه‌ده اوستریالیلر
مخالفت ایلدیکندن بو ماده دخی بین الوکلا تذکر ایدلمکده بولنمش و بر
طرفدن دخی قانون اساسی اقتضاسنجه اجتماع ایده‌جك مجلس مبعوثان
اعضاسنك انتخابیچون ولایاته تعلیمات کوندریله‌رك انتخابه باشلانیلوب مجلسك
اجتماع ایده‌جکی محلی و بالجمله لوازمی دخی حاضرلنمشدی بو تشبثات
و اجراآت ایچنده حالك بر حسن نتیجه‌یه وصولی امید اولنمغله برابر
چونکه روسیه‌نك حرکتی نه اوله‌جغی کسدیریله‌مدیکی جهتله احتیاطه
رعایت دخی واجبه‌دن اولمغین بر طرفدن عسکرك ترتیباتنه و ادوات
ولوازمات حربیه‌نك اکمال نقصاننه چالیشیلوب عموم اهالی و تبعه ایسه
ابتدا ادارهٔ دولتك تبدلیله و قانون اساسی موجبنجه وعد اولنان حریت
لذتیله فوق‌العاده ممنون و مسلم و غیر مسلم هر کسك قلبی دولت و وطن
غیرتیله مشحون اوله‌رق بو غیرت و ممنونیتك اثری اولمق اوزره بر چوق
محللرده مصارفی اهالی طرفندن ویریله‌رك مسلم و غیر مسلم تبعه‌نك
کنجلرندن طابورلر تشکیلنه و بونلرك تعلیمنه تشبث اولنمش و حتی
سلانیك طابوری بر آرالق درسعادته جلب اولنه‌رق معلم و منتظم برمکمل
طابور اولدیغی کورلمش و مؤخراً قانون اساسینك اعلانیله عموم خلقك
شوق وغیرتی برقات دها تزاید ایدرك اکثر قضالر بر و ازمیر وسلانیك مثللو
بیوجك شهرلر ایکیشر طابور تشکیلنه تشبث اتمش اولدقلری کبی درسعادت
خلقی دخی غیرته کله‌رك هر صنف خلقدن وجودجه متحمل اولانلر
عسکر یازلمق ایچون یکدیکرینه مسابقه ایتملریله عثمانلی ملتی حقیقةً
اجدادینك نام و شهرتلرینی تجدید ایده‌جك آثار و افعال ایله غیرت
وحمیت فطریه‌لرینی ابراز اتمشدر

مدحت پاشانك اوروپایه تبعیدی

ایشته عموم خلقك شوق وخواهشی بو وجه ایله درجهٔ کمالده اوله‌رق هرکسك قلبی و کوزی مجلس مبعوثانك اجتماعنه انتظارده اولدیغی کبی صربستانك و قره‌طاغك مصالحه‌سی و بلغارستان مصالحنك تنظیمات سریعه‌سی حقنده اولنان تشبثات دخی انکلتره وکلاسنك مرضیسنه توافق ایلمش اولدیغندن و برکره بو غوائل و مشاغل اورته‌دن قالقه‌جق اولورسه قانون اساسی قوتیله وعمومك حسن تلقیسله ادارهٔ دولتك هرجهتی یولنه کیره‌رك و اوروپانك یکیدن امنیتی قازانیله‌رق دولتی الك زیاده تضییق ایدن مشکلات امور مالیه‌یه دخی اولوقت بر چاره بولنمقلغك طریقی حاصل اوله‌جغندن تشبثات واقعه‌نك تعجیل فعلیاتنه کیجه کوندوز حصر افکار اولنه‌رق چالشیلمقده و قره طاغك مصالحه‌سی قرارینك حصولیچون ایسپیچ طرفندن بر مقدار اراضی ترك ایدیلوب اکر بونکله حصول مقصد ممکن اوله‌ماز ایسه نقشیك قصبه‌سنك دخی فدا ایدلمسی درجه‌سنه قدر کیدلمك کوزه کسدیرلمش اولمغله بونك ایچون قره طاغ برنسندن جواب بکلنمکده ایکن طقسان درت سنه‌سی محرمنه مصادف اولان کانون ثانینك یکرمی دردنجی پازار ایرتسی کونی مدحت پاشا صباحاین بغتةً طولمه‌بغچه سراینه جلب اولنه‌رق یدندن مهر صدارتك اخذیله عزل اولندقدن صوکره اوروپایه تبعید اولنمق اوزره حاضرلنمش اولان عزالدین نام واپوره ارکاباً وعیال و اولادیله ملاقات اتمکسزین عجلةً همان اوکون درسعادتدن چیقاریلوب برندیزی‌یه کوندرلمشدر

مدحت پاشا سلطان مرادك جلوسی کوننده‌نبرو طاقت بشریه خارجنده چکدیکی متاعب و مشکلاتدن بو وجه ایله بر اوروپا سیاحتیله قورتلدیغنه شخص و ذاتجه متشکر وممنون ایسه‌ده درت سنه‌دنبری

يكديكرينى تعاقب ايدن وقوعات و سوء استعمالات ايله و اك ضوكره
دشمنلرك هجوميله حال خطر و تهلكه يه كلمش اولان و دولت و مملكتك
مجرد توفيق خدا ايله تخليص و سلامتى اسبابنه تشبث اولنه‌رق هنوز
فعلياتنه باشلانلمش ايكن بويله برتبدلك ظهورى عينيله موت حالنه كلمشكن
اطبانك تداويسيله كسب صحت ايتمكه باشليان بر خسته يه زهر ايچورمك
قبيلندن اوله‌رق ارتق بر دها قابل تأليف و تصحيح اوله‌ميه‌جق فنالقلرى
دعوت ايده‌جكنده اشتباه اولمديغندن مدحت پاشا بو احوالى ملاحظه ايله
متأثر و متأسف اوله‌رق او صره ده عزلى خبرينى تبليغه مأمور اولان
مابين فريقى سعيد پاشايه بورالرينى بيان ايله بو قدر محاذيرى اختياره
مجبوريتك سببى نه اولديغنى سؤال ايلدكده مشار اليه كيدوب كله‌رك قانون
اساسينك يوز اون اوچنجى ماده‌سنده محرر اولديغى وجه ايله سوء حاللرى
ضبطيه نظارتنك تحقيقاتيله تحقق ايدنلرك خارج مملكته نفى و تبعيدينه
پادشاهك قانوناً حقى اولديغى خبريله برابر ضبطيه ناظرى عمر فوزى
پاشانك مهريله ايكى قطعه ژورنال دخى كتورمش اولمغله مدحت پاشا
طرفندن لدى النظر بونلر يوم مذكوردن بركون اولكى تاريخ ايله مورخ
اولوب برينك مألى كويا خفيه مأمورلرندن بريسى بك اوغلنده بر غازينوده
طوپخانه ملازملرندن برينك ديكر برينه مدحت پاشانك يقينده ديكتاتور
اوله‌جغنى سويلركن ايشتمش اولديغى حكايه‌دن وتكميل كلمات ومندرجاتى
بر بچق سطردن عبارت اولديغى كبى ديكر ورقه‌نك دخى بوقبيلدن بولنديغى
اكلاشيله‌رق ارتق اوقومغه دكل الله النمسنه بيله حاجت قالمامشدر غازينوده
برشخصك ديكرينه بويله برلقردى سويلمش اولديغى صحيح اولسه بيله
شويله بر وقتده بويله برلقردى ايله برصدراعظمك عزل و نفي بيننده
اولان فرقك بعديتى مقياس قياس عقل و تفكردن خارج اولديغنه
و اكرچه بر زماندنبرو وقوعبولان بونجه انقلابات و تكلفات و مساعى

و اقداماتك جملەسی دولت و مملكتك مخاطرەدن قورتارلمسی و سعادت حالنك استحصالی مقصدندن عبارت ایسەدە نظر حقیقتله باقلدیغی حالدە عقول بشرك احاطەسندن عاجز اولدیغی اسرار وقدرت الهیه اقتضاسنجه هرشیدە برحكمت معنویه اولدیغی كبی بوندە دخی استعیذ بالله ﴿ اذا اراد الله بقوم سوءً فلا مردله ﴾ قول جلیلی اوزرە مراد و مشیت صمدانیه بشقه درلو مقدر ایسه تدبیرك و اتعاب فكرك فائدەسی اولمیەجغنه بناءً مدحت پاشا بو ملاحظات ایله بر مدت سكوت ایتدكدن صوكره كمال توكل وتسلیمیت ایله صادر اولان امر وفرمان پادشاهی‌یه اتباع و اوراده موجود ذوات ایله وداع ایدرك كیتمك اوزرە ایكن ینه مشارالیه سعید پاشا كلوب طرف شاهانەدن تبلیغ سلام ایله برابر یقینده ینه درسعادته جلب اولنەجغنه دائر صادر اولان وعد و ارادۀ سنیۀ شاهانەیی دخی تبشیر ایتدكده مدحت پاشا بو لطف جلیلك تشكریله برابر «تأسف ایدرمكه درسعادته عودتمده نه شوكتلو افندمزی بو سرایلرده و نەدە بو ملكی برندە كورەمیەجكمدن و ایدیلان خطیئاتك اولوقت درجەسی تعین ایدر ایسەدە تلافیٔ مافات ممكن اولمیەجغندن بونلرك عینیله و تمامیله حضور شاهانەیه عرضنی رجا ایدرم» دیو تبلیغنی سعید پاشایه تودیع ایدوب و همان واپوره بینوب چیقمشدر

یوم مذكورده مسند صدارت شورای دولت رئیسی ادهم پاشایه توجیه بیوریلوب انك یرینه دخی قدری پاشا شورای دولت ریاستنه تعین اولنمش اولوب انجق مدحت پاشانك قاچ سنەلردنبری چالشوب میدانه كتیردیكی قانون اساسی‌نك اعلانیله برابر داخلی وخارجی مشغول اولدیغی بونجه مسائل مهمەنك تا اورتەسنده و اك نازك حال و زمانده بغتةً عزلندن بشقه نفی وتبعیدی عموم ناسه حیرت بخش اولەرق سببنی بیلمك ایچون بالطبع جمله خلق مراق اتدیكندن و ضبطیه ناظرینك ویردیكی سالف الذكر

خفیه ژورنالنده محرر اولدیغی وجهله مدحت پاشانك دیقتاتور اوله‌جغنه دائر غازیتوده سویلنیلن لقردیدن بحث اولنسه بو معمایی هرکس حله مقتدر اوله‌میه‌جغندن یوم مذکورده چیقان غزته‌لره رسماً ویریلن اعلاناتده مدحت پاشانك خیانتنه متعلق اوراقی طوتلمش وعزل ونفی بونك اوزرینه وقوعبولمش اولدیغی یازلمشدی

او وقته قدر اهالی غزته‌لرده رسماً یالان اعلاناته الشمامش اولدقلرندن خلقك بر چوغی بونی صحیح ظن ایدرك بر قاچ کون بونك لقردیسیله اویالاندقدن صوکره باب عالیدن درسعادت غزته‌لرینه ویریلن و اوروپا غزته‌لرینه یازلمق اوزره کوندریلن اعلاناتده مدحت پاشانك اوراقی طوتلدیغی حوادثنك اصلی اولمیوب فقط کندیسی مزاج شاهانه‌یه کوره حرکت اتمیوب مخالفت اتدیکندن بحثله عزل و تبعید ایدلمسی بو قصورینه مبنی ایدوکی بیان قلنمشدر لکن مدحت پاشانك عزلندن بین‌الناس تکون ایدن مقالاتی باصدیرمق ایچون کندیسنك اوراقی طوتلدیغنه دائر اولنان اعلانات افکار خلقی بر ایکی کون اشغال اتمش ایسه‌ده صکره‌دن یالان چیقمسی دها زیاده اعتراضاتی دعوت اتدیکندن یکیدن بر شی دها دیمك و یاپمق لازم کلمش و قانون اساسینك وضعندن خشنود اولمیان بعض جهلا و حمقانك بر آز وقتدنبری لسانلرنده مدحت پاشانك بوندن مقصدی کندیسی پادشاه اولمق ویاخود دولتی جمهوریت یاپمق کبی لقردیلر تفوه اولنمسیله اگرچه بونلر پك بیاغی وعادی سوزلر ایسه‌ده اسکات خلقه مدار اولور امیدیله غزته‌لره یازلمش و غزته‌جی مدحت افندی دخی مدحت پاشانك لساندن بوکا دلالت ایده‌جك سوزلر ایشتدیکنه تحریراً شهادت ایلمش و لسان ادبه صیغمیه‌جق شیلری دخی شعرادن فریق کاظم پاشا کبی ادبای عصرك هجویه‌لری اکمال اتمش اولوب انجق دولتك بدایت ظهورندنبری هیچ بر عصرده برکمسه طرفندن صدور ایتمه‌مش اولان

بويله بر فكر باطلك شو عصرده و مدحت پاشا كبی بر ادم طرفندن صدورینی مأمول اتمك دكل تخيل اتمك بيله جنت درجه‌سنده بر حماقت اولديغندن و مدحت افندی ايسه اون ياشندنبرو مدحت پاشانك نعمت و همتيله پرورده اوله‌رق و طونه و بغدادده برابر بولنه‌رق اوقومق و يازمقلغنی دخی او سايه‌ده اوكرنمش اولديغی حالده شمدی شو صورتله كفران نعمت ايتمسی نصل طمعه مستند اولديغی دخی هركس اكلاديغندن بو اعلاناتك دخی ضررندن بشقه فائده‌سی اوله‌ميوب ارا يرده بيچاره مدحت افندی ناموس وقدر و انسانيتنی پك كوچوك بر قيمت ايله صاتمش اولدی شعرانك هجوياتنه كلنجه درسعادت غزته‌لری كبی بونلرنده اوچ كون اول مدحت پاشانك مدايح و اوصافی حقنده يازدقلری قصائد و اشعارك نقدر فائده‌سی اولمش ايسه اوچ كون صوكره يازدقلری هجويه‌لرك تأثيراتی دخی او نسبتده اولديغندن انلرده بر عادی جائزه حرصيله ملتك ادبيات جديده‌سنه بر سوء مثال كوسترمش اولديلر هر نه ايسه مدحت پاشا عزالدين واپوريله برنديزی‌يه چيقوب ناپولی‌يه كيتمش و اوراده بر آی قدر قالدقدن صوكره حاضر بو خالی زمانده اسپانيانك اندلس قطعه‌سنه سياحت ايتمكلكی تصميم ايدرك اورايه عزيمت ايلمش و ايكی آی مدتله اسپانيانك شايان تماشا اولان ممالك و آثارينی طولاشوب كوردكدن صكره پارسه و آندن لوندره‌يه كيدوب بر مدت اوراده قالمشدر

مدحت پاشانك صدارتدن انفصاليله تبعيدی خبری پترسبورغه واصل اولديغی متعاقب روسيه دولتی جنرال اينياتيفی مأموريت مخصوصه ايله لوندره‌يه كوندروب بلغارستان مسئله‌سی حقنده دعواسنی تجديد ايتمش و باب عالی ايسه بوكا قطعياً اهميت ويرميه‌رك مدحت پاشا طرفندن وقوعبولان تشبثاتك بر طاقمنی الغا ايله ازجمله يوقاروده ذكر اولنديغی وجه ايله بلغارستانده بعض شيلرك علی‌العجله تنظيمی ايچون كوندريلن مأمورلری

كيرو آلمش و قره طاغه ويرلمسی متصور اولان اراضی ماده‌سنده دخی
جواب ويرمسيله طبيعی مصالحه حاصل اوله‌مامش و صربستان ايسه
قره طاغك حالنه و روسلرك تجديد دعوا اتدكلرينه باقه‌رق اولجه اجرا
اتديكی مصالحه‌دن اوده ندامته باشلامشدر

مدحت پاشانك تبدل ناكهانيسی اوزرينه بو احوالك تعاقبی جنرال
اينياتيفك مأموريتنجه نقدر تسهيلاتی موجب اولمش ايسه انكليزلرك دخی
دولت حقنده اوقدر يأس و اغبرارينی جلب ايلديكندن اينياتيف بوندن
استفاده ايله مسئله‌نك ابتدا قونفرانسده بحثه قونيلان اساسلر اوزرينه
قرار ويريلوب بتورلمسنی اصرار اتمش ايسه‌ده او ارالق درسعادتده مجلس
مبعوثان اجتماع ايدرك قانون اساسينك فعلياتندن اك باشلی ومهم بر جهتی
ميدانه كلمش وبوراسی انكلتره وكلاسنه اميد ويرمش اولديغندن روسلرك
مطالبی لوندره‌ده بر درجه‌يه قدر تعديل اولنه‌رق بر پروتوقول تنظيم
اولنمشدركه صورتی بالدفعات اعلان اولنمسيله جمله‌نك معلومی اولمشدر

اشبو پروتوقولده روسيه دولتنك اكثر مطالب و مستدعياتی حال
و زمانك الجاسيله قبول اولنه‌بيله‌جك درجه‌ده تعديل اولنوب فضله
اوله‌رق دولت عليه طرفندن سريعاً روسيه‌يه بر سفير كوندرلمسی
و قره‌طاغك توسيع اراضيسی ايچون نيقشيكك ترك ايدلمسی كبی تكليفات
جديده وار ايسه‌ده بونلرده قابل‌الاجرا اولديغندن بونلرله شو داهيهٔ
عظيمه‌نك اوكی آلنوب بتورلمسی مأمول ومنتظر ايكن پروتوقولك متضمن
اولديغی تكليفات درسعادتجه قطعياً رد ايدلمش اولديغندن بالطبع روسيه
دولتی اعلان محاربه ايدرك مسئلهٔ حربيه ميدانه كلمشدر

بدايت محاربه‌ده دولت عليه‌نك سلاح آلتنده قوهٔ عسكريه‌سی بشيوز
بيك نفری متجاوز اوله‌رق لوازم حربيه‌سی دخی بالنسبه مكمل اولديغی
و بوقوتدن بشقه اكثر قضالرده و درسعادتده كوكللو عسكردن تشكل اتمش

طابورلر ایله بر خیلی قوت دخی بولندیغی حالده روسلرك ایلك حمله‌ده طونه نهرندن ورودینی متعاقب روم ایلی عموم قوماندانی بولنان سردار عبدی پاشا قوماندانلقدن و جلوس همایونی متعاقب اصالةً سرعسکر نصب اولنان ردیف پاشـا دخی سرعسکرلکدن عزل اولندقلرندن محاربه‌نك بونلر معرفتیله یاپیلان پیلانلری بوزلمش وطشره‌لرده تشکل اتمش اولان کوکللو عسـکر طابورلری لغو اولنمش و محاربه‌نك شرط اعظمی اقچـه ماده‌سی ایسه‌ده بونك فقدانی و تدارکنك عدم امکانی جهتیله بالضروره قوائم نقدیه تکثیر اولنمقله برابر مدحت پاشـا وقتنده بش میلیون قائمه ایچون تخصیص اولنان قارشولق اقچه دخی بشقه احتیاجه صرف اولنمسیله قوائم متداوله اعتباردن ساقط اوله‌رق سوق اولنان اردولرك احتیاجاتنه کافی اقچه اولمدیغندن طبیعی مظالم و تعدیات و هردرلو سـوء استعمالات ایله اهـالی تنفیر ایدلمش و امور حربیه بر فن مخصوص اولمسـیله عملیـات و اجراآتی مقرر بر ترتیب و پلان اوزرینـه جریان اتمك و امر و قوماندا بر محلدن صادر اولمق الزم و شرط اعظم ایکن ردیف پاشـا و عبدی پاشادن صـکره کلان و بربرینی متعاقب تبدل ایدن سرعسکر و قوماندانلرك هر بری یکدیکرینه مخالف برر مسلك و پلان اتخاذ ایدرك قوماندا ایشنه دخی بیلور بیلمز هرکس قاریشمغه باشلامش اولدیغندن بو احوالك اجتماعی و دها سائر سببلرك انضمامی [١] دشمنك غلبه‌سنه مقدمه اولمشدر بر ارالق جنرال‌غورقونك بیوك بالقانی تجاوزی اوزرینه سلیمان پاشا قوماندا‌سیله یتشمش اولان عسـاکر دولتك زغره طرفلرنده مظفریتی و پلونه‌ده عثمان پاشانك روسـیه‌لولره مقاومتله مکرراً

---

[١] مرحوم مشـارالیهك اوروپادن کوندرمش اولدوغی بر مکتـوب موجب استفاده اولدوغندن کتابك نهایتنه ذیل ایدیلمشـدر تأسف اولونورکه مرسل الیه معلوم اوله‌مامشدر (نومرو ٦)

وقوعه كلان غالبيت و موفقيتی هركسه امید ویرمش ایسه‌ده اوامر و قوماندا خصوصنده اولان تعدد و اختلاف ارا سیئه‌سی اوله‌رق سلیمان پاشا شبقه استحكاماتی ایشیله عظیم مشكلاته اوغرادیغی كبی پلونه‌ده متحصن اولان عثمان پاشا دخی هر نقدر روسلره دفعات ایله غلبه ایتمش ایسه‌ده روسلر كلیتلو عسكر ترتیب ایتمش و ایمپراطور بالذات اورایه كلمش اولدیغی حالده پلونه اوزرینه سوق اولنان روس عسكرینك اوچ بش كره و دها زیاده بوزلمسیله روسیه دولتنك بو ایشدن چكلمسی و ایمپراطورك قالقوب كیتمسی متصور اولمیوب بالعكس هر تصورته اولور ایسه اولسون موقع و حاله موافق تدابیر ایله قوتی صرف ایدرك پلونه‌یه غلبه ایده‌جكنه ارباب فن و معلومات طرفندن حكم اولنمشیدی

مدحت پاشا اسپانیادن عودتی كوننده‌برو پارس و لوندره‌ده بولنه‌رق اكرچه بر اراﻟق افكار عامه دولت علیه‌یه مائل و مساعد بر حالده كورنمش ایسه‌ده پروتوقولده تكلیف اولندیغی وجهله دولت علیه طرفندن روسیه‌یه بر سفیر ارسالیله مطالب واقعه‌نك بر قاتدها تخفیف و تعدیلی و مسئله‌نك بتورلمسی مأمول قوی ایكن قبول ایدلمیه‌رك رد ایدلمسندن و مؤخراً اعلان حرب اولندیغنك اوزرینه یولسز و قاعده‌سز اجراآت ایله ظهوره كلان احوال نامرضیه‌دن انكلتره وكلاسی متأسف اولدقلرینه بناءً انكلیز دولتی طرفندن دولت علیه حقنده بر كونا معاونت و مظاهرت امیدی قالمامش اولدیغی كبی فرانسزلرده دخی ذاتاً بویله بر میل و استعداد اولمدیغندن و مدحت پاشا ایسه احوال حربیه‌دن وطن و ملتنه عائد اوله‌جق مصائب و فلاكتی ملاحظه ایله پك زیاده مضطرب و متألم اولدیغندن دولت و وطن ایچون حال و استطاعتی درجه‌سنده بر خدمته مقتدر اوله‌بیلمك امیدی ایله المانیا طرفنه كیتمكلكی قورمش و اكرچه كندوسی اوروپایه وصول ایله برابر امور دولتده مسبوق و معلوم اولان خدماتی تقدیراً انكلتره و فرانسه‌ده پك

زياده مظهر حرمت و رعايت اولديغى كبى المانيا و اوستريا طرفنده دخى حسن تلقى بوله‌جغنده شبهه يوغيسه‌ده منفيلك حال و صفتى امور دولت ايچون صورت رسميه‌ده تشبثاته مانع بولنمش اولمغله بونيت وعزيمتك بيانيله برابر هيچ اولمز ايسه موقتاً قيد نفيدن اخراجيله الندن كلان خدمت و غيرتى ايفا ايتمك ايچون بر مأذونيت رسميه اعطاسى رجاسنى متضمن مابين همايونه بر تلغراف كوندرمش [١] و همان ويانه‌يه متوجهاً حركت ايتمشيدى اثناى راهده واقع استرازبورغده مابين همايون باش كاتبى امضاسيله مشاراليهك آلديغى جوابنامهٔ تلغرافيده ملاحظات و تصميماتك ويانه سفارتى شفره‌سيله تفصيلاً يازلمسى اراده بيورلمش و بوندن وعد قبول استبشار ايدلمش اولمغين ويانه‌يه وصولنده خارجيه ناظرى قونت اندراشى ايله ملاقات ايتدكدنصكره مسئلهٔ حاضره حقنده اوروپانك افكارينه واوستريانك بوسنه وهرسك حقنده اولان منوياتنه دائر معلوماتنى شفره‌لى تلغراف ايله مابين همايونه وتفصيلاتنى مكتوب ايله مقام صدارته اشعار ايله برابر چونكه مدحت پاشانك انكلتره و فرانسه‌دن قالقوب ويانه‌يه كلمسى مجارستانك روسيه عليهنه استعمال ولهستاندن دخى برمعاونت معنويه

[١] ويانه‌دن چكيلان بر تلغراف صورتى :

لوندره‌ده اقامتم اثناسنده بتون قدرت عاجزانه‌مى خصوصات دولتك منافعى وحكومت متبوعه‌مك شان وحيثيتى ايله متناسب برصلحك عقدى خصوصنده چالشدم وبوبابده بعض نتايج حسنه‌يه موفقيتمدن طولايى مفتخرم شمدى ويانه‌ده بولنديغم جهتله عينى خط حركتى تعقيب ايتمك ارزو ايدييورم تشبثات واجرا آتمك تصويب عالئ جناب پادشاهى‌يه مقارن بولنمسى بالطبع الزم اولمغله بو بابده ذات حضرت پادشاهينك امل سنيه‌لرى وحكومتك تعقيب ايتديكى خط حركتك عاجزلرنجه از چوق معلومى وصول امنيه‌مه خادم بولنه‌جغندن تبليغى ارزو ايدر وبولنديغمز بحران اداره‌ايچنده تعديم اولنه‌جق هروظيفه‌نك وسع واقتدارم داخلنده ايفاسنى مع الافتخار قبولده مجبور اولديغمى عرض ايدرم

مدحت

استحصال اولنه‌بیلمسی حقنده بعض ذواتدن الدیغی وعده مستند اولدیغنه واکرچه اوستریا دولتی بولندیغی حال بیطرفی بی محافظه ایله برابر چوقدنبرو افکار ونیاتنه ادخال اتمش اولدیغی بوسنه وهرسك قطعه‌لرینك استیلاسنه بو مسئله‌دن برممسك ومخرج آرادیغی جهتله دولت مشارالیهادن جزئی وکلی برمعاونت مأموله محل یوغیسه‌ده محاربه‌ده روسلرك غلبه‌سیله بلغارستان وصربستان دولت علیه اداره‌سندن چیقه‌رق اسلاو ملتی میدان الدیغی تقدیرده بونك الك برنجی مضرتی مجارستانه طوقنه‌جق اولمسندن ومجارلرك ذاتاً روسیه‌یه خصومتلری بولنمسندن ناشی حاضر روسیه اردوسنك ایمپراطوریله برابر طونه‌نك برو طرفنده و پلونه استحکاماتی قارشوسنده مشغولیتی برفرصت عد اوله‌رق مجارستان عسکری افلاق طوپراغنه دخول ایله هیچ اولمز ایسه روسیه اردوسنه امداد ایچون کله‌جك عسکری اشغال ایده‌جك اولور ایسه روسلر البته طونه‌نك برو طرفنده قاله‌میه‌رق بزم ایچون پك بیوك منفعتی موجب اوله‌جغنه بناءً مدحت پاشا بوکا دائر اولجه الدیغی وعد اوزره مجارستان ولهستان رؤساسندن لازم اولان ذوات ایله محرمانه برلشه‌رك بوترتیبات وتصمیمات اوزرینه مذاکره ایدلمش وفعلیاتی ایچون درسعادتدن جواب ورودینه یکرمی کون‌قدر انتظار اولنمش ایسه‌ده لاونعم برجواب ظهور اتمدیکندن واو ارالق روسلر طرفندن طوتلبن معرفتیله پلونه‌نك تضیقاتنه مباشرت اولنه‌رق اندن صکره امید دخی منقطع اولدیغندن مدحت پاشا مأیوساً ومتأسفاً ناپولی‌یه عودت ایدرك برمدت اوراده قالمشدر

اراسی پك از وقت کچه‌رك پلونه‌نك ضبطی وعثمان پاشا ایله عسکرك اسارتی خبری کلسیله روسلرك استانبوله‌قدر کله‌جکنه هرکس حکم ایتدیکندن و انکلیزلرك احوال ونیاتی اولدن معلوم ایسه‌ده شو حاله کوره انلرك

اس الحركاتى دخى دكشمك طبيعى ايدوكندن [۱] مدحت پاشا على العجله ناپوليدن قالقوب لوندره‌يه كيتمشدر

بوندن صكره روسلرك درسعادته قدر توجهله كلدكلرينك و انكليز دونماسنك تصورتله بوغازى كچوب استانبوله كيرديكنك و اياستفنوس معاهده‌سنك وسائر جريان ايدن وقوعاتك تفصيلاتى صرف احوال تاريخيه‌دن اوله‌رق بونلر عصرمز ارباب قلمنك ضبط اتمش اولدقلرى وقايع حربيه‌ده بالاطراف مذكور اولديغنه بناءً و تفصيلاتى آنلره حواله قلنه‌رق بوراده تفصيلندن صرف قلم اولنمشدر

مسئلهٔ حربيه‌نك مصالحه‌سنه‌دائر ياپيلان اياستفنوس معاهده سنك تعديلى ايچون برلينده برقونغره‌نك تشكل ايده‌جكى حوادثيله برابر اشبوقونغره‌ده موضوع بحث اولنه‌جق مسائلك اكثريسنى وبلغارستانك شكل وهيئت جديده‌سى حقنده اولان ترتيباتى لوندره‌ده مدحت پاشا خبر آله‌رق كندوسنك بولنديغى حال ايچنده فعلاً برشى ياپمق اقتدارندن خارج اولمغله‌برابر هيچ اولمز ايسه وطن ايچون شو صره‌ده اليدن كلان بر خدمتى ايفا اتمكله متسلى اولمق اوزره طونه‌ولايتنك احوال جغرافياسنى وسلستره و هزارغراد و شمنى وعثمان‌پازارى كبى قضالر اهاليسنك قسم كليسى اهل اسلام اولديغى جهتله بونلرك بلغارستان حدودى خارجنده قالمسى لزومنى و بومباحثه‌يه مقدمه اوله‌رق دولت عثمانيه‌نك بدايت ظهورندنبرو سلاطين عثمانيه‌نك خرستيان تبعه حقنده مصروف ومبذول اولان عنايات جليله‌سنى وروسيه دولتنك حق وانصافدن خارج وقوعه‌كلان معاملاتى تفصيلاتى متضمن بر رساله‌يازوب عمومه معلومات اولمق اوزره فرانسزجه وانكليزجه بشبيك

---

[۱] بوصره‌ده مشيخته كوندرديكى مكتوب فوق العاده مهم اولديغى ايچون كتابك نهايتنه ذيل ايدلمشدر (نومرو ۷)

قدر نسـخ مطبوعه‌سنى اوروپاده نشر ايتمش وبرصورتنى دخى قونغره‌يه عزيمتندن اول رئيس وكلا بيقونسفيلده ويرمشدر

مدحت پاشا اوروپايه عزيمتندنبرو بر سنه مدت هرطرفى طولاشوب كزمش و انكليزلر طرفندن پك زياده مظهر حرمت واكرام اولديغى جهتله الك صكره اوراده اقامتى ترجيح يدرك قالمش ايسـه‌ده [١] مدت مديده عيـال و اولادندن مهجور اولديغنـه بناءً مجرد بونلره ملاقى اولمق آرزوسـيله مضـطرب اولديغى وشهر اغستوسـده مدعواً دوق ده‌سادير‌لانديك اسقوچياده واقع صيفيه‌سنده بولنديغى حالده طرف شاهانه‌دن مظهر عفو اوله‌رق [٢] اولبابده مابين همايوندن كلوب لوندره سفيرى موسوروس پاشا معرفتيله كنديه تبليغ اولنان تلغرافنامهٔ عاليده مشارالبهك شمديلك فاميلياسيله برابر كريد جزيره‌سنده اقامته ارادهٔ سنيه متعلق بيوريله‌رق رفاه واسـتراحتى ايچون شهريه ايكيوز ليرا معاش تخصيص و مصارف سفريه اولمق اوزره بشقه‌جه بيك ليرا خرجراه دخى احسـان بيورلديغى تبشير قلنمش اولديغى كبى عائله‌سـنك دخى واپور مخصوص ايله كريده كوندرلمك اوزره اولديغى [٣] و بونلره دخى اللى

---

[١] سلطان عبدالحميد افكار عموميه‌نك مدحت پاشايه متمايل ومنجذب اولدوغى خوش كوره‌مديكندن استانبول مطبوعاتى واسطه‌سيله مشار اليه علهنده نشرياتده نصور ايتيوردى بوندن خبردار ولان مدحت پاشا تشريفات ناظرى كامل بكه كتابك ذيلنده ٨ نومرولى مكتوبى كوندرمشدر

[٢] سلطان عبدالحميد مدحت پاشانك اوروپاده تمديداقامتنى آرزو ايتمديكندن داخله كلمسى ايچون تشريفات ناظرى كامل بكى بالتوسيط مير موى اليه ايله جريان ايدن متعدد مخابره‌لرى كتابك ذيلنده ٩ نومروده درج اولونمشدر

[٣] مابين باش كاتبنك بو بابده ايكى قطعه تلغرافى كتابه ١٠ نومرو ايله ذيل ايدلمشدر

بيك غروش عطيهٔ شاهانه احسان بيورلديغى اكلاشلمش اولمغله مدحت پاشا بو احسان پادشاهينك ايفاى وجيبهٔ تشكريله برابر قالقوب طقسان بش سنه‌سى شوالنك برنجى كونى حانيه‌يه كلمش و متعاقباً مخصوص واپور ايله فامليا‌سى خلقى دخى واصل اولمش اولمغله حانيه خارجنده برخانه تدارك ايدرك مستريحاً ومتشكراً اقامت اتمكده ايدى بو آره‌لق مابين همايوندن برتلغرافنامه ظهور ايدوب مأل عاليسنده كندوسندن تأمينات آلمق ايچون طرف شاهانه‌دن برمأمور كوندرلمك اوزره اولديغى محرر اولوب مدحت پاشانك ايسه تأمينات اعطاسنه محتاج برحالى و حضور و راحتدن بشقه برامللى اولمديغنه نظراً شو اشعارده بر ياكلشلق وارايسه‌ده حقيقتى حل ايديله‌مديكندن موعود اولان مأمورك ورودينه ترقب و انتظار ايلمكده ايكن برآز صكره‌جه يعنى كريده وصولندن ايكى آى مرورنده عهده‌سنه سوريه ولايتى توجيه بيورلمشدر

مدحت پاشانك سوريه واليلكى

مدحت پاشا هيچ برخدمت ومأموريت آرزوسنده اولميوب جسماً وفكراً يورلمش وسنى شيخوخته وارمش اولديغندن بقيهٔ عمرينى راحت كچورمك اوزره بو مأموريتدن عفوى استدعاسنى تصميم اتمش ايسه‌ده اولوقت مقام صدارتده بولنان صفوت پاشانك اشعارات مخصوصه‌سنه كوره بو مأموريت بالالتزام قريحهٔ پادشاهيدن صادر اولوب التفات و عنايت پادشاهى‌يه دليل اولمق اوزره مخصوص واپور دخى ارسال بيورلمش اولمغله مدحت پاشا اعتذاردن تأدب ايله برموجب ارادهٔ سنيه همان سوريه‌يه عزيمت اتمشدر

مدحت پاشانك مقدما طونه‌ده و بغدادده مصروف اولان مساعيسى درجه‌سنده سوريه‌ده دخى چالشمقلغه جسماً و حالاً و مصلحةً تحملى

قالمامش ایسه‌ده هم جنسنك و وطن و ملتك خیر و منفعته چالشمق و چالشدیغنك اثارینی کوسترمك ایله متلذذ اولان بر آدمك قرق سنه متمادیاً بو یولده مشاغل ایله حاصل ایلدیکی الفت عادتا بر مرض و علت اوله‌رق تعدیل و تخفیفی ید اختیارده اولمدیغندن سوریه ولایتنك هردرلو اثاره قابلیتی و اهالیسنك فوق‌العاده استعداد و ذکاوتی مدحت پاشانك غیرت مألوفه‌سنی تهییج و تجدید ایدرك اوراجه دخی بر طاقم اثار نافعه‌یه تشبث اتمشدر [١]

سوریه‌جه اك برنجی درجه‌ده نظر تعجب و تأسفه اصابت ایدن شی بعض مملکتلرده بولنان علمای دینیه‌دن ماعدا عموماً اهل اسلامك بر حال جهالتده قالمش اولمسی کیفیتی اولوب بونك سببی دخی مصر و برالشام طرفلرنده دول غربیه‌نك پولتیقه‌جه نظریاتی و تجارتجه مناسبات و معاملاتی تزاید اتدکجه اوروپا اهالیسنك سرمایه‌سی و دولتلرینك اعانهٔ مادیه ومعنویه‌سی ایله هرمملکتده متعدد مکتبلر یاپیله‌رق و بونلر کیت کیت تکثر ایدرك اهالیٔ غیر مسلمه اطفالی بو مکتبلرده تحصیل علوم و فنون اتمکده و حتی یالکز بیروت مکاتب و مدارسنده ذکور و اناث اون بیك نفوسدن زیاده طلبه و اطفال بولنوب سائر یرلرده و جبل لبنان و دروز و جبل نصیری کبی یرلرده تأسیس اولنان فرانسز و انکلیز و امریقان مکتبلرنده دخی بوکا مقیس کلیتلو طلبه‌نك اجتماعیله اهالیٔ غیر مسلمه‌نك فنون و ادبیاتجه تحصیلات و مکتسباتی کوندن کونه ترقی ایلمکده اولدیغی و سکنهٔ ولایتك یوزده سکسانی اسلام بولندیغی حالده بعض قصبه‌لرده مقدمجه احداث اولنمش اولان برر رشدیه مکتبندن بشقه مکتب و مدرسه و خصوصیله صبیان ایچون منتظم مکتب ابتدائیه اولمیوب اکثر اطفال و صبیانه اجزای قرآنیه‌نك چارشولرده و اصناف دکانلرنده اوقوتدیرلدیغی

[١] سوریه اصلاحاتنه عائد ایکی مهم لایحه‌ی ذیل ایدلمشدر. (نومرو ١١)

کورلمسیله اطفال مسلمینك بو حال واصول اقتضاسنجه طبیعی تحصیل علومدن محروم قالمسی مادهسیدر

بنابرین بو حالك اصلاحی هرشیئه تقدیم ایله بو ماده ایچون ابتدا جمعیت خیریه نامیله علمادن و ارباب حمیتدن انتخاب اولنان بعض ذواتدن مرکب بر جمعیت تشکیل اولندقدنصکره مدحت پاشانك بالذات اقدامیله هرکسدن اعانه صورتیله سنوی برر مقدار اقچه تخصیص ایتدیریلهرك متروك و معطل اولان بعض جوامع و مدارس مکتب ابتدائیه اتخاذ اولنمق و هرمکتبده یوز یوز اللی نفردن ایکی یوز نفره قدر صبیان بولنمق و بونلر تعیین اولنان موظف معلملر معرفتیله اصول جدیده اوزره تعلیم و تدریس ایدلمك و بش التی یاشندن صکره مکتبه کتمیان چوجقلرك ولیلری جزای نقدی ایله محکوم اولمق اوزره برتعلیمات یاپلمش و مصرفی ایچون بدایت امرده اهالیدن و بعض اوقاف وارداتندن تدارك اولنان قارشولغك مقدار سنویسی یوز بیك غروشی کچمش اولدیغندن اطفال ذکور ایچون بشقه و اناث ایچون بشقه اولهرق ایلك سنهسی اون بش مکتب قدر اچلمش و بونلردن هربرینك یوز اللیشر و ایکیشر یوز موجود شاکردی اولدیغی کبی جمعیت خیریهنك همت و اقدامیله ایرتسی سنه کرك اطفالك و کرك مکاتبك عددی تکثر اتمشدر

شام شریفده تأسیس اولنان شو اصولك سنجاق و قضالرده و صرهسیله بیوجك قریهلرده دخی تعمیم و اجراسنه تشبث اولندیغنك اوزرینه بیروت اهالیسندن و ارباب حمیتدن بر طاقم ذوات بویله بر فرصت و وسیلهیه مترصد اولملریله اوراجه دخی بینلرنده مقاصد خیریه نامیله بر جمعیت تشکیل ایدرك طرابلس و صیدا و عکا اهالیسی دخی بونلره پیرو اولهرق حاصلی جمیع قضالر بوخصوصده و اعانه مادهسنده یکدیکرینه رقابت و مسابقهٔ غیرت اتملریله هر قصبهده اوچر بشردن سکز اونر عددنه

قدر مكاتب جديده وجوده كلمش و شام مكتبلرندن صكره بيروت و طرابلس و صيدا مكتبلرى امثالندن زياده ترقى ايدرك خصوصيله طرابلسده حميت وطنيه صاحبى اولان ذواتك كثرتى جهتيله اورانك مكتبلرى ايلك حملهده سكز عدده بالغ اولوب اناث مكتبى دخى بر منتظم حالده تأسيس اولندقدن بشقه قز مكتبنه اوروپا اصولى اوزره تعليم صنعت ايلك ايچون مخصوص معلمه جلب اولنهرق و فرانسزجه معلملر تداركيله لسان ايچون دخى ايروجه بر مكتب ياپيلهرق بوتأسيسات ايله اوراسى امثالنه تفوق ايلمشدر

مقدما طونهولايتى اجراآتنه اقتفاءً شام شريفده دخى بر اصلاحخانه ياپلمش ايسهده ترتيباتى و اداره ايدهجك وارداتى قاعدهٔ موضوعهسنه توفيق اولنمامش اولديغندن از وقتده لغو ومحو اولمش اولمغله بودفعه يكيدن براصلاحخانه تأسيس اولنهرق نظامنه توفيقاً مسلم وغير مسلم فقرا ايتامى اولمق اوزره ايكى يوز قدر اطفال جمع ايدلمش و بونلرك ادارهٔ مصارفيچون شورادن بورادن و برطاقم اوقاف مندرسه وارداتندن واعانه اخذسندن سنوى ايكى بيك ليرا قدر ايراد تدارك ايدلمش و اطفالك تعليم و تربيهسى و حرف و صنايع مادهسنده اصول تحصيليهسى و سائرهسى امثالى وجهله تنظيم قلنمشدر

طرابلس شام مملكتى سوريهنك اك لطيف ممالكندن بريسى اولوب اهاليسى دخى اصحاب غيرت وحميتدن اولديغنه و بونكله برابر بغداد تيمور يولى ايچون بحر سفيد سواحلنده مبدأ طريق اولمغه صالح و مناسب طرابلسدن بشقه نقطه اولمديغنه بناءً محل مذكورك عمارت و اهميتى هر صورتله اعتنايه شايان بولنمش و سوريهنك مقدما فرانسز قومپانيهسى معرفتيله ياپيلان بيروت جادهسندن ماعدا هيچ بر جهتنده عربه ايشلمكه قابل طريق اولمديغندن مدحت پاشا ابتدا شامدن حلب جادهسى اوزرنده

قطيفه‌یه قدر سكز ساعتلك بر شوسه طريقك طونه ولايتنده طوتيلان اصول اوزره و اهالی معرفتیله انشاسنه باشلامش اولدیغی کبی طرابلسك دخی معموریتی تزیید و معاملاتی تسهیل اولنمق ایچون اورادن حمصه قدر یکرمی ساعتلك طريقك كذلك اصول مذكوره اوزره انشاسنه مباشرتله سنه اخرنده جمله‌سی تکمیل اولمش اولدیغندن یولك افتتاحی ایچون مدحت پاشا حمایه و اورادن حمص طريقيله طرابلسه کندو عربه‌سیله کیتمش و اندن صکره نقصانلری اکمال اولنه‌رق او طرفده بر عربه جاده‌سی وجوده کلمش و صیدا قصبه‌سندن دخی شام شریفه منتهی اولمق اوزره بر شوسه طریقه مباشرت اولنه‌رق صیدا جهتندن ایچه محللری انشا قلنمشدر

طرابلس قصبه‌سی ساحلدن اوچ چاریك مسافه ایچرده اولوب تجارت بحریه ایله مألوف اولان اهالینك برقسمی ساحل بحرده مینه دنیلان و بشقه‌جه بر قصبه هیئتنده اولان محلده اقامت ایتمکده ایسه‌ده تجاردن بر طاقمنك مسکن و خانه‌لری نفس طرابلسده و حکومت محلی و چارشو و جوامع و مکاتب و سائر عماراته متعلق شیلرك جمله‌سی اوراده اولمسیله قصبه ایله اسکله بیننده معاملات و موارداتت هیچ بران اکسك اولمدیغندن درت کیلومترو طولدن عبارت اولان بو مسافه اوزرینه بر ترامواى خطی وضع اولنور ایسه اسکله‌دن قصبه‌یه و قصبه‌دن اسکله‌یه انسان و اشیا نقلنی تسهیل ایدرك مقدمجه بغداد ایله کاظمیه قصبه‌سی اراسنده یاپیلان ترامواى خطی کبی هم سکنهٔ مملکت وهمده طریقی انشا ایده‌جك شرکت حقنده منافعی موجب اوله‌جغی و بونك کافهٔ لوازمی داخل اوله‌رق ایکی یوزبیك فرانق مصرفله وجوده کله‌جکی اکلاشلمش اولمغله مدحت پاشا بالذات طرابلسده اولدیغی حالده بهر حصه‌سی یوز فرانغه اولمق اوزره ایکی‌بیك حصه اچیلوب جمله‌سی اهالیدن و سائره‌دن ظهور ایدن طالبلرینه

آز وقتده صاتیله‌رق اقچه‌سی النمش و شرکتك تشکیلنه دائر اقتضا ایدن
امر عالیسی استحصال قلنمش اولدیغی کبی ترامواینك تیمورلری وعربه‌لری
و ادوات سائره‌سی دخی انکلتره‌دن جلب و محللرینه وضع اولنه‌رق
و مأمورلری و سائر مالزمه‌لری یاپیلوب تنظیم قلنه‌رق حاصلی شرکتك
تأسیس و تشکیلنه مباشرتدن بر سنه کچمکسزین طریق مذکور کافهٔ
لوازمیله تکمیل اولوب ایشلمکه باشلامش و یومیه حاصلاتنه قیاساً منافعی
اکلاشلمش اولدیغندن درحال حصه‌لرك قیمتی یوزده یکرمی قدر ترقی
اتمشدر

شهر و قصبات داخلنده اولان سوقاقلرك توسیعات و تنظیماتی ایشی
دوائر بلدیه‌یه عائد اموردن ایسه‌ده بزم مملکتلرده اولان دوائر بلدیه حال
و صفت و اقتدارجه مطلوب اولان درجه‌یه وارمدیغی جهتله والینك
بالذات رأی و همتی اولمدقجه باشلیجه بر شیك یاپلسی قابل اولمدیغنه و شام
شریفده بیوك چارشو داخلنده محترق اولان و بر قاچ یوز دکانی حاوی
بولنان بزوریه چارشوسی شامك الك معتبر محللرندن اولدیغی حالده اصحابی
دکانلرینی ینه هیئت قدیمه‌سی اوزره انشا اتمك ایچون اصرار اتملرینه
بناءً مدحت پاشا بو ایشه بالذات اقدام و نظارت ایدرك و اصحابنك
رضاسنه باقلمیه‌رق حریق محلندن خط مستقیم اوزره بر جاده ترك
اولندقدن صکره طرفینه اصحابی طرفندن کارکیر دکانلر یاپلقله بر منتظم
چارشو حاصل اولمش و بو حسن انتظام ثمره‌سی اوله‌رق اوراده اولان
املاکك قیمتی اوچ درت قات تضاعف و ترقی اتمکله فوائد ومحسناتی
هرکس اکلامش اولوب فقط چارشونك ایچنده و تا اورته‌سنده برقسمی
بو وجهله استقامت و منتظم برشکل و هیئتده اولدیغی حالده ایکی اوجنك
یعنی مبدأ و منتهاسنده اولان سوقاقلرك غایت طار و معوج قالمسی لایق
و مناسب اولمیه‌جغندن و طریق مذکور ایسه پك زیاده ایشلك بر جاده

بولندیغندن شامك مشهور اولان درویشیه جاده‌سندن بزوریه چارشوسی استقامتیله تا باب طومه‌یه قدر درت کیلومترو مسافه‌ده و خط مستقیمده بر جاده حاصل اولمق اوزره خریطه‌لری تنظیم ایله ایشه باشلانیلوب یولك درویشیه جهتنده اولان قسمنه اصابت ایدن حمام و خان و دکان کبی املاك و سائره دائرهٔ بلدیه حسابنه بالمبایعه هدم اولندقدن صکره اچیلان سوقاغك ایکی طرفنه کارکیر دکانلر انشاسنه باشلانمش و بو وجهله درویشیه جاده‌سندن بزوریه چارشوسنك اوته‌کی اوجنه قدر مستقیم وکسدیرمه برجاده حاصل اوله‌رق اندن اوته‌سنك یعنی باب طومه‌یه قدر اولان قطعه‌نك تنظیمی دخی برووده‌کی قطعه‌نك اکمالنه تعلیق اولنمش و بیروت قصبه‌سنده اچیلان رأس بیروت جاده‌سی دخی مدحت پاشانك جملهٔ اجراآتندن بولنمشدر

مدحت پاشانك سوریه‌ده براقدیغی آثار نافعه‌دن بریده عکا قلعه‌سی زندانی دنیلان محبسك لغوی کیفیتی اولوب اشبو حبسخانه متانت و مضبوطیتیله متعارف اولان عکا قلعه‌سی داخلنده اولمسیله ارباب جرم و جنایت ایچون مرکز حبسخانه‌لری اتخاذ اولنان محللردن بریسی اولدیغندن سوریه وحلب و ازمیر و اطنه و قونیه ولایتلرندن و اطه‌لردن و درسعادتدن اورایه کوندریلان مجرمینك اردی اراسی کسلمیه‌رك ورود ایتدیکی حالده موجودینك عددی درتیوز نفری کچمیوب صاغلم چیقمش اولانلری دخی پك نادر وقوعبولدیغنه و بونك سببی ایسه محبس مذکور جزار احمد پاشا زماننده مجرمینی اتلاف ایچون قلعه‌بدنلری التنده و رطوبت ایچنده قطعا هوا و ضیا اولمیان و زندان دنیلان محلك حال و موقعی اولوب اوراسی نصلسه حبسخانهٔ عمومی اتخاذ قلنمش ایسه‌ده ایچنده اولان محبوسینك بو یولده اتلافنی تجویز اتمك هم انسانیته وهمده قاعدهٔ معدلت دولته مغایر اولدیغندن و طرابلس قصبه‌سی خارجنده واقع

طرابلس قلعه‌سی مرتفع و هوادار بر موقعده و بناسی متین و مضبوط اولمسیله اوچیوك غروش قدر اقچه صرفیله حبسخانهٔ عمومی اتخاذی قابل ایدوکندن بوصورتك اجراسی مدحت پاشا طرفندن بالتنسیب باب عالی‌یه بیلدیریله‌رك اولبابده ویریلان رخصت اوزرینه قلعهٔ مذکوره تنظیم ایله عکا زندانده‌کی محبوسین طاقمیله اورایه نقل ایدیله‌رك تلفدن قورتارلمش و شامده اولان محبس دخی عکا محبسنك ایکنجی درجه‌سنده و اویغونسز بر حالده اولمسیله او دخی قالدیریلوب شام قلعه‌سی درونده یاپیلان محله نقل ایدلمشدر

بو ایشلرك آراسنده مابین همایوندن مدحت پاشایه بر تلغرافنامهٔ عالی کلوب[١] مآلنده مصردن انفصال ایله اوروپایه‌کیتمش اولان خدیو سابق اسماعیل پاشا اوغلی درسعادته کوندروب فاملیاسیله استانبولده اقامته رخصت استدعا اتمش ایسه‌ده مشارالیهك درسعادته کلمك ایستمسی فساد نیتنه مبنی اولدیغندن بو ایش ایچون حضور شاهانه‌ده منعقد اولان مجلس عمومیده بو استدعانك ردینه اتفاق‌آرا ایله قرار ویرلش اولدیغی مثللو کیفیتك بر کره‌ده صدر معزوللری اولان وکلای دولتدن سؤالی مجلس مذکورك قراری ایجابندن اولمسیله مدحت پاشانك دخی بو بابده اولان رأی و ملاحظه‌سنی یازمسی اراده بیورلمش و بونکله برابر مجلس مذکورك قراری خارجنده بر دیه‌جکی وار ایسه مهور کاغدله بیان ایلمسی دخی علاوه قلنمشدر بونك جوابنده مرضیٔ عالی‌یه موافق اولمق ایچون مجلس مذکور قرارینك اصابتنی تصدیق اتمك قولای ایسه‌ده اسماعیل پاشا پادشاهك صادر اولان امرینه بلا تردد انقیاد ایله همان مصردن چیقمش و حرم و جواریسی و سائره‌سی اوله‌رق بر چوق نسوان ایله برابر ایتالیایه کیتمش و حالبوکه اسلامدن طائفهٔ نسانك اصول و مراسم

[١] مذکور تلغراف ذیلده مندرجدر (نومرو ١٢)

دینیه‌سنی محافظه ایدرك اوروپاده قالوب یشامسی امکانسز اولوب اسماعیل پاشایه اسناد اولنان نیت فاسده ایسه بر ظن و شبهه‌دن عبارت بولنمش اولمغله شو حالده مشارالیهك اوروپاده قالمسنی ترویج اتمك ذات شاهانه حقنده تعریضاتی جلب و دعوت ایده‌جکندن اشتباه اولمدیغندن مدحت پاشا مسلك قدیمی وجهله استقامت مصلحت اوزرینه ملتزمی اولان رأی و فکره اتباع ایله یازدیغی جوابده ملاحظهٔ مسروده‌نك بیانیله برابر اسماعیل پاشانك بالفرض و التقدیر مغایر رضای عالی‌یه برسؤ فکر و نیتی ملحوظ اولسه بیله دولتك قوت و قدرتنه کوره بوکا میدان ویرلمامك و هر صورتله تحت نظر اداره‌ده بولندیرمق ممکن ایکن وجودندن توقی و اجتناب ایدلمسی عجزه محمول اوله‌رق بو ایسه علو قدر و شان پادشاهی‌یه موافق اولمیه‌جغی بیان قلنمشیدی مدحت پاشانك شوجوابی نصل نیت خالصه ایله یازلمش و نه درجه موافق حال و مصلحت بولنمش اولدیغی معلوم ایکن مطلوبك مخالفی اولمسیله اغبرار شاهانه‌یی مستلزم اولدیغندن بشقه حقنده بعض شبهه‌یی دخی داعی اولمشدر

هر نه ایسه مدحت پاشا سوریه‌ده بر طرفدن مصالح ولایتله و بر طرفدن اعماره متعلق تأسیسات و اصلاحات ایله مشغول اولدیغی حالده درسعادتجه بر طاقم تبدلات و انقلابات و قوعه کلوب محمود جلال‌الدین پاشا درسعادتدن تبعید ایچون طرابلس غرب والیسی اولمش و بیوك رشدی پاشا مغنیسایه و شیخ‌الاسلام اسبق حسن افندی حجازه نفی اولنوب قاضیعسکرلردن قاصم ملا کوتاهیه و امین افندی قونیه و حسن افندی زاده حیدر ملا اطنه و سیف‌الدین افندی حلب و شروانی زاده احمد افندی دیاربکر نیابتلریله تبعید قلنمش و شیخ‌الاسلام اسبق خیراه افندی مشیخت حرم شریف مأموریتیله مدینه‌یه کوندرلمش و بونلرك درجهٔ ثانیه و ثالثه‌سنده رجالدن و امرای عسکریه‌دن و مأموریندن بر طاقم

ذوات دخی شورایه بورایه ابعاد اولنمش اولمغله و مجلس مبعوثان ایسه
دها اول صورت قطعیهده طاغیدیلوب قانون اساسینك لغوی مقدماتی
کورنمکه باشلامغله بو انقلابات و اجراآتدن مدحت پاشا حقنده دخی بر
سؤ نظر استدلال اولنمش ایسهده مدحت پاشا درسعادتدن چیقهلی اوچ
سنه اولمش و اوروپاده مدت سیاحتنده کندوسنك دولت و مملکتی
حقنده غیرت و خدمتدن بشقه لفظاً و معناً موجب تعریض اولهجق
بر حالی وقوع بولمامش و الك صکره پادشاهك احسان بیوردیغی تأمینات
و تلطیفاته مستنداً قالقوب کلمش اولدیغندن بو خصوصده بر کونا سؤ
ظن و شبهه یه محل اولمیوب لکن بونکله برابر اکثر وکلانك خصم قدیم
و قویسی اولان محمود ندیم پاشانك سؤ افعال و حرکاتی بتون دنیانك
معلومی اولدیغی کبی ارادهٔ پادشاهی ایله غزتهجی مدحت افندی یه
یازدیریلوب نشر اولنان اس انقلاب نام رسالهده دخی بر طاقم مساویسی
تعداد و اعلان قلنمش اولدیغی و کندوسی مدللو جزیرهسنده بولندیغی
حالده شو صرهده مخصوص مأمور ارسالیله مشارالیه درسعادته جلب
و دعوت اولنهرق داخلیه نظارتنه و مدحت پاشانك علیهنده چالشان
جودت پاشا عدلیه نظارتنه تعیین اولنوب ینه مدحت پاشانك طونه ولایتنده
ایکن روسجق نیابتندن عزل و طرد ایتدیکی سروری افندی جودت
پاشایه معاون اولمق اوزره محکمهٔ استیناف ریاستنه کتورلمش و ینه بوطاقمدن
دلی نصرت پاشا سرای همایونه تقرب ایدرك اعتبار بولمش والحاصل
مدحت پاشانك یقیندن اوزاقدن خصماسی کیملر ایسه اکثریسی بو
جمعیتك اطرافنه طوپلانمش اولمغله بو انموزج عجایباتدن ارباب دقت
و بصیرت زایچهٔ کشف و حسابلرنده درلو نتیجهلر استخراج اتمشیدی

یوقاریده حکایه اولندیغی وجهله مقدما اسهام عمومیه فائضلری حقنده
ویریلان قرار بالخاصه ندیم پاشانك جملهٔ سیئاتندن اولدیغی حالده بو دفعه

مشـارالیه درسعادتده کلور کلمز بو ایشـه اولوقت وکلادن بولنان ذواتی تشریك ایتمك و اك زیاده مدحت پاشایی کندویه شریك تهمت کوسترمك ایچـون بو قراره دائر جملهنك مهرلریله یاپیلان مضـبطهیی و اوراق متفرعهسنی باب عالیدن آلوب مدحت افندینك غزتهسنه درج ایله اعلان ایتمش ایسـهده ایش بو مضبطهده اولمیوب اصل مسـئلهنك روحی محمود پاشـانك اولوقت مابین همایونه تقدیم ایتمش اولدیغی تقریرده بو مصلحته دول اجنبیه سفراسنك موافقتلریله قرار ویرلدیکنی یازوب خلاف واقع بویله بر سوز ایله هم پادشاهی و همده وکلایی الداتمش اولمسی قضیهسی اولدیغنه وتقریر مذکور ایسـه نصلسه نه مشارالیه ونهده غزتهجی طرفندن دقت اولنمیهرق سائر اوراق ایله برابر عیناً طبع و نشر اولنمش ایدوکنه بناءً محمود ندیم پاشـا بو ایشده کندویه شریك تهمت ارار ایکن او مقصدی حاصل اولمدیغندن بشقه بر عظیم یلانی ارتکاب ایتمش اولدیغنی دخی ینه کندو فعلیله اثبـات ایتمش و ایشك نه اولدیغنی بیلمیانلر دخی حقیقتی بودفعه لایقیله اکلامش اولدی بناءً علیه بواعلان ایله محمود پاشانك علیهنه مضرتدن بشـقه بر اثر و نتیجه حاصل اولهمامش ایسهده شو تشبثاتنه و بعض اطوار و معـاملاتنه نظراً مشـارالیهك منصب جدیدی قوتیله مدحت پاشـا حقنده اولان نیتی میدانه چیقمش و بزم مملکتده مخصوص عادتلردن اولدیغی اوزره بر مأمورك شـخص و ذاتی علیهنده اجرای غرض ایچون او مأمورك ادارهسنه ٠ودوع اولان امور دولت و مملکتك فدا اولنمسی پك قولای اولوب محمود پاشا ایسه داخلیه نظارتی مناسبتیله جمله و لایاته مرجع اولدیغندن مصالح و لایت حقنده دخی ایقاع ایلدیکی مشکلات ایله سوء نیات و افکارینك اثرلری کورنمکه باشلامش و مدحت پاشا علیهنده اولان و بولنمغه ترغیب اولنان جمعیت اعضاسی دخی ندیم پاشانك افکارینه اتباع ایتملریله مدحت پاشا علیهنده درلو اراجیفه منتشر اولمشدر

لكن مدحت پاشا اوچ سنه‌در استانبولده اولمدیغندن مقدما اعلان اولندیغی و جهله دیقتاتور اوله‌جقمش و یاخود جمهوریت تشکیل ایده‌جکمش کبی لقردیلرك حکمی اولمیه‌جغنه مبنی انك یرینه بودفعه دخی سوریه‌یی ضبط ایده‌جکمش و یاخود آیروجه برحکومت مستقله یپاجقمش کبی ارجوفه‌لر احداث اولنمش واو ارالق مکتوبیء ولایت بهـا بکك اصلاحخانه ایچون تنظیم ایدرك بناسنك قپوسی اوزرینه یازدیرمش اولدیغی تاریخك عباره‌سنده مدحت پاشایه داور و خدیو تعبیر ایدلمش اولدیغندن بوندن مدحت پاشانك خدیولك نیتنده و استقلال حکومت ارزوسنده اولدیغی استدلال قلنه‌رق درسعادتده اعلان و اشاعه اولندیغندن بشقه اجنبی غزته‌لرینه دخی یازدیرلمش اولدیغنه و فرنکلر ایسه خدیو کلمه‌سنك اصف و داور کبی وزرا القابندن اولدیغنی بیلمیه‌رك مصر والیسی حقنده قوللانلدیغی جهتله بر حکومت ممتازه ویا مخصوصه‌نك اسم مخصوصی ظن اولندیغی مثللو اصلاحخانه قپوسی اوزرینه یازیلان تاریخ دخی مدحت پاشا طرفندن بر اعلان رسمی قیاس ایدلمش و یاخود اویله اکلادلمش ایدوکنه بناءً بوبابده غزته‌لرده بر کولنج صورتده یازلمش و ایشك اصلی اکلاشلنجه‌یه قدر اوروپاده دخی ایچه کیمسه‌لره مراق اولمشیدی او ارالق شام تیاترولرندن برنده اهالیدن و مأمورندن مجتمع اولان خلقدن بعضیسی مدحت پاشانك شامده بو وجهله تیاترو و مملکت بغچه‌سی کبی تنزه محللری احداث آتمش اولمسندن طولایی بینلرنده ابراز ممنونیت و تشکر ایدرك یشاسون مدحت پاشا دیدکلرینی اوراده موجود اولان و سکر حالنده بولنان بر عسکر ملازمی ایشیدوب یشاسون تعبیری پادشاهه مخصوصدر دیه‌رك و قلینج چکه‌رك بولقردی‌یی تفوه ایدنلری ضرب اتمسی اوزرینه ملازم مومی‌الیه پولیس طرفندن طوتیلوب قشله‌یه تسلیم اولنمش وذاتاً کنوسنك بشقه جهتله دخی قباحتی بولنمش اولدیغندن حبس

ایدلمش اولدیغی حالده اراسی ایکی اوچ کون کچه‌رك درسعادتدن تلغراف ایله کلان امرده ملازم مومی‌الیهك حبسندن طولایی مشیر احمد ایوب پاشا توبیخ و تکدیر اولنمغله برابر ملازم مومی‌الیه لاجل‌المکافات درسعادته استنلمشدر

بوشیلر هرنقدر امور عادیه‌دن کبی کورینور ایسه‌ده بوکبی احوالك بربرینی تعاقب اتمسی و مدحت پاشانك حرکاتنه نظارت اتمك ایچون برچوق مأمورین خفیه کوندرلمسی و برارالق حبسخانه‌ده باقر قابدن اکتساب سمیت اتمش پینر اکلیله متاثراً وفات ایلدیکی ثابت اولان بر خرسز چرکسك کیفیت قتلنی تحقیق اتمك وسیله‌سیله جودت پاشانك مدحت پاشا حقنده برطاقم معاملات نابجایه قالقشمسی درسعادتجه وقوعی ایشیدیلان سوء نیات و تصمیماتك وجودینه دلالت ایدن احوالدن اولمغله مدحت پاشا بو معاملاتدن متأثر ومفتور اولمشیدی

بو حال فتور وضجرت ایچنده فرانسزلر طرفندن دخی برطاقم مشکلات وقوعه کلوب شویله‌که جبل لبنان ایچون مقدما ویریلان امتیاز اثناسنده فرانسزلرك التماسیله جبله اعانهٔ سنویه اوله‌رق موقتاً برالشام کمرکلرندن تخصیص اولنمش اولان یکرمی بشبیك لیرانك دائمی اوله‌رق اعطاسی هیچ برحق و مجبوریته مستند اولمدیغی جهتله مدحت پاشا برنجی صدارتنده بو اقچه‌یی قطع اتمش اولمسندن طولایی فرانسزلر ناخشنود اولدقلری حالده بو دفعه مدحت پاشانك سوریه‌یه کلوب یوللر ومکتبلر کبی ترقیاته دائر شیلره تشبث اتمسی دخی فرانسزلرك سوریه حقنده معلوم اولان انظار پولتیقیه‌لرینه توافق اتمامش و برارالق جبل متصرفی رستم پاشا درسعادته کیدوب کله‌رك اعلان ایلدیکی حوادثده مدحت پاشانك جبل نظاماتنی و امتیازینی بوزمغه چالشدیغنی اشاعه ایدوب اوده فرانسزلرك افکارینی قارشدیرمش و برمنوال محرر جبله اعانهٔ سنویه اوله‌رق ویرلدیکی

حالده مقدما قطع ایدلمش اولان اقچه‌نك دولت طرفندن ینه ابقاسیله سوریه اموالندن اعطاسی حواله بیورلمش ایسه‌ده مضایقهٔ مالیه جهتیله بالضرور تأدیه‌سنك تأخر اتمسی جبل امورینك سکته‌لنمسی نیتیله غرضه حمل ایدلمش وجبل لبنان داخلنده خواص همایون نامیله املاك میریه‌دن قرق‌اللی بیك لیرا قیمتنده برطاقم اراضی وزیتونلك اولوب بونلر وقتیله نظامات جبل خارجنده و دولت اداره‌سنده براغلمش ایکن اراتلمه‌رق قالدیغی وبدل ایجار سنویسی اولان درت بیك لیرا قدر اقچه‌نك محل صرفی مجهول اولدیغی جهتله خزینه‌نك شویله بر احتیاجی حالنده بونك اراتلسی و حاضر اولان مشتریلرینه صاتلمسی اولجه مدحت پاشا طرفندن باب عالی‌یه اخطار اولنمسیله بو اخطار منفعت دولته برخدمت عد اولنه‌رق ایجابنه تشبث اولنه‌جق یرده جبل اداره‌سنه مدحت پاشانك بر غرض و خصومتی رنکنده اوله‌رق سفارته خبر ویرلمش و فرانسزلرك حمایه اتمك استدکلری قدس شریف باندیره‌سنی حامل بعض کمیلر حقنده بیروت لیمان رئیسنك درسعادتدن الدیغی امر اوزرینه خلاف عهود اجرا اتمش اولدیغی بر حرکتدن مدحت پاشانك قطعا خبر ومعلوماتی اولمدیغی حالده سفارت طرفندن باب عالی یه واقع اولان شکایته جواباً بو ماده‌یی مدحت پاشانك قصد و غرضه مبنی اجرا ایلدیکی بیلدیرلمش و فرانسز تحمیلرندن برینك خزینه‌دن یوز بیك غروشه اشترا اتمش اولدیغی بر خراب قریه اراضیسندن طولایی اقامه ایلدیکی دعوی اوزرینه جودت پاشا سوریه والیسی ایکن مدعینك حقلی اولدیغی تصدیق اولنه‌رق یدنده‌کی اراضی کندوسندن قالدقدنصکره نابلسده اون بیك لیرادن زیاده قیمتی اولان و اکثریسی اصحابی عهده‌سنده بولنان بر طاقم اراضیٔ جسیمه‌نك مرقومه و یرلمسی قرارلشدیرلمش ایسه‌ده بویله بر فاسد قرارك اجراسنه مدحت پاشا مخالفت اتمسیله اولبابده دخی سفارتك اشتکاسی اوزرینه

ویریلان جوابده مدحت پاشایه دولت امر اتمشکن اجرا اتمدیکی بیانیله اعتذار قلنمش اولدیغندن بواحوال و اسبابك اجتماعیله فرانسزلر مدحت پاشا حقنده تمامیله منفعل و متغیرالافکار اوله‌رق علیهنده آرزو اولنان سوزلری اعلانه یاردم اتمك ایچون بر شکایتچی دخی او طرفدن تدارك ایدلمشدر

آرتق داخلی وخارجی بوقدر بدخواهانه هجوم اوزرینه طیانوب طورمق ممکن اوله‌میه‌جغندن مدحت‌پاشا استعفایه مجبور اوله‌رق‌طوغریجه مابین‌همایونه تقدیم ایلدیکی استعفانامه‌سنده حال‌هرم و پیری ایله ایفای مأموریته اقتداری قالمدیغندن برطرفه چکیلوب عیال و اولادیله بقیهٔ عمرینك مستریحاً امرارینه مساعده بیورلمسنی رجا اتمشیدی اکا جواباً مابین همایون باش کاتبی علی‌فوأد بك امضاسیله کلان تلغرافنامه‌ده شمدی‌یه قدر اکتساب وقوف ومعلومات ایله تمام دولت وملته خدمت ایده‌جك بر سن و اقتدارده بولندیغکز حالده ترك خدمت و مأموریت اتمکز نزدشاهانه‌ده قطعا لایق و مناسب کورلمدیکندن کما کان ایفای امور موکوله کزه دوام واقدام بیورمکز مقتضای ارادهٔ سنیه‌دندر دیویازلمش ولساب عذب البیان پادشاهیدن اوله‌رق برچوق التفات و تلطیفات سنیه دخی علاوه قلنمشدر [١]

لکن مدحت پاشا علیهنده هرطرفدن وقوعه کلان مهاجماتك آردی و اراسی کسلمیه‌رك دوام اتدیکی مثللو برارالق انکلتره ایلچیسی موسیو لایردك سیاحت ایچون سوریه‌یه کلسی دخی هم درسعادتجه نشر اولنان اراجیفك تکثرینی وهمده پولتیقه‌جه رقابت نفوذ مناسبتیله فرانسزلرك برقات دها ظن وشبهه‌سنی دعوت ایلدیکندن مدحت پاشا استعفاسنی

---

[١] بو بابده تعاطی اولونان مخابرات صره‌سیله ذیل ده مندرجدر . (نومرو ١٣)

تکرار اتمکه مجبور اولمش ایسه‌ده اوارالق ظهور ایدن درز غائله‌سی موجب تأخیر اولمشدر

غائلهٔ مذکوره‌نك صورت وقوع وتحدثی شو وجهله‌درکه جبل درز حوران دینلان محلده مسکون درز طائفه‌سندن برطاقم اشخاص حوران قریه‌لرندن بصرالحریری قریه‌سنه هجوم ایدرك اهالیسندن بعض فلاحلری قتل اتمش اولدقلرندن حکومته مترتب وظیفه اقتضاسنجه بوبابده متهم اولان اشخاصك طوتیلوب حکومته تسلیم اولنمسی جبل رؤساسندن استنلمش وبوامری اجرا ایچون حوارنده‌کی عسکره امر و یرلمشیدی حوران دینلان محل ارضنك قابلیتی ومحصولاتنك فیض و برکتی مناسبتیله مشهور ومعمور و سکسان قدر قریه‌دن عبارت برناحیه اولدیغی حالده یکرمی قدر قریه‌سنك اهالیسنی جبل درزیلری بووجهله برر ایکیشر باصوب وفلاحلرینی قاچیروب ضبط اتمش اولدقلری کبی اشبو بصر الحریری قریه‌سی حقنده‌کی حرکتلری دخی ینه اوزیله برنیتدن منبعث اولدیغی ورؤسای جبلك انضمام رأییله وقوعبولدیغی جهتله حکومتدن کوندریلان امری اجرادن امتناع ایتدکلرندن بشقه کوندریلان عساکر نظامیه وضبطیه‌یه قارشو طورمش اولملریله و ماده ایسه کافهٔ ملل وادیانده وهر مملکتده واجب الاعتنا امور حقوقیه وقانونیه‌دن اولدیغی حالده درزیلرك مخالفتلری اوزرینه بونك ارالنیوب براغلمسی محاذیر عظیمه‌یی مستلزم بولنمغله قاتللرك جبراً اخذوکرفتنه مجبوریت کله‌رك شامدن برقاچ طابور عسکر دها کوندرلمش وبوکا قارشو درزیلر دخی مدافعه‌یه حاضرلنمش اولمغین طبیعی وضروری مصلحت کسب اهمیت اتمشدر

درز قومی شجاعتله مشهور برطائفه اولوب بونلرك برقسمی جبل لبنانده وبر آزی شام داخلنده واقع بعض قضا وقریه‌لرده اولدیغی کبی برچوغی دخی ذکر اولنان جبل درز جوارنده اولملریله اکرچه جبل

لبنانده و سائر محللرده اولان درزیلر بولندقلری محللرك اصولنه و تكاليفنه اتباع اتمش ایسه‌ده جبل درزده اولنلر اون بیك نفوسدن زیاده اولوب موقعلری دخی برطرفدن چول و برطرفدن مناعتی مشهور و معروف اولان لجه نام محل ایله محاط اولدیغندن بونلره استناداً اوته‌دنبرو اوامر حكومته مخالفت صورتنده بولندقلری جهتله مقدما سوریه‌نك مصرلی اداره‌سنده بولندیغی اثناده اوزرلرینه سوق اولنان قوهٔ عسكریه‌یه درزیلرك لجه خلقیله برلشه‌رك توجهله غلبه اتمش اولدقلری ومؤخراً قبرسلی محمد پاشانك شامدن برفرقه عسكر ایله بالذات بونلرك اوزرینه عزیمتنده او دخی موفق اوله‌میه‌رق نصورتله عودت ایلدیكی معلوم و مشهوردر بالاده بیان اولندیغی وجهله بو دفعه ظهور ایدن مسئله بادیٔ امرده بر جنایت عادیه ایشیله باشلامش اولدیغی حالده درزیلرك جمعیتله مقاومته قالقشملری وبر طرفدن فریق جمیل پاشا قومانداسیله متعدد طابورلر كوندریله‌رك اورادە بر فرقهٔ عسكریه تشكل اتمسی جهتیله شو حالده مصلحت صرف امور عسكریه‌دن اوله‌رق شامده بولنان اردو مشیرینك ایشی ایسه‌ده انك عزیمتنه مساعده بیورلمیه‌رق كافهٔ مسئولیت مدحت پاشا اوزرنده قالمش اولدیغندن مدحت پاشانك مغلوبیتی ارزوسنده بولنانلر وقایع سابقه دلالتیله بوماده‌نك سؤ نتیجه‌سنه انتظاراً ممنون اولمشلر ایدی

فرانسه و انكلتره دولتلرینك سوریه حقنده یكدیكره رقابتله تزیید نفوذ ایچون اوته‌دنبرو التزام ایلدكلری افكار و پولتیقه‌لری اثارندن اولملق اوزره فرانسه دولتی مارونی دنیلان قتولك طائفه‌سنی حمایه ایتدیكی كبی انكلتره دولتی دخی درزیلری تصحب ایتدیكندن بودفعه درزیلر اوزرینه اولان تشبث علیهنده اوله‌رق انكلیز ایلچیسی شكایت و دعوایه قیام ایله مابین همایونی و باب عالی‌یی ازعاج و تضییق ایلمش اولمسیله یومیه مابین همایوندن و باب عالیدن كلان اوامر سنیه‌ده بو ایشك همان یاتیشدیریلوب

بتورلمسی و لازم کلور ایسه بالذات محلنه کیدلمسی کمال اهمیتله اراده بیورلدیغی کبی شام وبیروت انکلیز قونسلوسلری دخی درزیلر حقنده برکونه شدت اولنمامسی ایچون مدحت پاشایی تضییق ایلمکده اولدقلرینه و درزیلر ایسه بونلری ایشیدوب کوردکجه برقات دها شماردقلرینه بناءً شو حاله کوره مصلحت برکره بو درجه‌یه کلشیکن عصات مجتمعه حقنده استعمال سلاح اتمکدن ماعدا هرنه یاپلسه هم دولتك شان عالیسنه مخل و همده بر طاقم سوء تأثیراتی مستلزم اوله‌جغنده شبهه اولمدیغندن عسکر اوزرینه کلان جمعیت عصاتك اورلمسی ایچون مدحت پاشا طرفندن قوماندان پاشایه امر ویرلسیله وقوعبولان معرکه‌ده درزیلر التی یوز بو قدر تلفات ویره‌رك منهزم اولمش و بونك اوزرینه رؤساسی استیمان ایدرك شامه کلوب و قاتللردن درت نفرینی برلکده کتوروب هرنه امر اولنور ایسه اجراسنی دخی تعهد اتمش اولملریله مسئله‌یه نتیجه ویرلمش و عون و عنایت خدا ایله و قوعبولال موفقیت مابین همایونه و باب عالی‌یه علی‌التفصیل عرض و اشعار قلنمشدر[١]

اشبو غلبه و مظفریت اوزرینه جبل درزك اداره‌سی ایچون جبل لبنان درز امراسندن سعید بك تلحوقی قائممقاملغه تعیین اولنه‌رق امور شرعیه و ضبطیه مأمورلری دخی انتخاب و ارسال قلنمش اولدیغی کبی جبلك انضباط دائمیسی ایچون اوراده برقشله یاپلق وجه ایچروسندن بر شوسه یولی اچیلمق و ویرکو و اعشار وارداتی تنظیم قلنمق مثللو تدابیره دخی تشبث اولنمقلغك صره‌سی کلمش ایسه‌ده مدحت پاشا علیهنده مادی و معنوی اولنان مهاجماتك ارقه‌سی کسلمیه‌رك دوام اتدیکندن بشقه مسئله‌نك بو وجهله قرین حسن ختام اولمسی موجب ممنونیت اولمق لازم

---

[١] بو بابده تعاطی اولونان مخابراتك الده موجود اولان برقسمی ذیله درج ایدلمشدر (نومرو ١٤)

كلورايكن مدحت پاشانك برمنوال محرر يازديغى تلغرافنامه‌لره درسعادتدن هيچ برجواب كلمامش و درزيلرك انهزامى خبرينك درسعادته وصولندن اولجه‌مدحت افنديك چيقارديغى ترجمان حقيقت غزته‌سنده مدحت‌پاشا درزيلر عليهنه عسكر سوقيله دولته بلاموجب بر غائله اچديغندن و بونك باشه چيقاميه‌جغنى كندوسى دخى اكلايوب استعفا اتمش ايسه‌ده استعفاسى قبول اولنميه‌رق رد ايدلديكندن بحثله اوده المش اولديغى افكار ايله بويله بر سؤ نيت ميدانه قويمش اولديغندن ارتق شو حاله قارشو طورمق و چالشمق تحمل بشر خارجنده اولديغى جهتله مدحت پاشا اولجه تصميم اندكى وجهله استعفاسنى تكرار اتمشيدى

اكا جواباً ينه مابين همايوندن كلان تلغرافنامهٔ عاليـده كمال لطف و مرحمت پادشاهى اقتضاسنجه مدحت پاشا حقنده اولان محاسن توجهات عليهٔ ملوكانه‌نك درجاتندن بحثله كندوسنك بو وجهله استعفاسنده اصرارى مقدما كريد جزيره‌سـنده ايكن بعض تبليغات ايچون طرفنه كوندرلمسى موعود اولان مأمورك هنوز كوندريله‌مامسـندن نشأت اتمش اوله‌جغنه و اولوجهله ارسالى مصمم اولان ذات ايسه الحالةهذه مأموريتله سـائر طرفده اولمسيله موجود اولمديغنه بناءً كندوسـنه بيلديريله‌جك ارادات سنيهٔ شاهانه توديع اولنمق اوزره طرفندن امين و موثوق بر ذاتك مابين همايونه كوندرلمسى مقتضـاى ارادهٔ سنيه‌ـدن اولديغى اشـعار بيورلمش و حالبوكه استعفانك اسباب مجبره‌سى معلوم اولوب اويله ايكى سـنه اول موعود اولان‌مأمورك هنوز كلامسندن متأثر اولمغله مأموريتنى ترك اتمك خاطره بيله كلامش ايسه‌ده مادامكه بو وجهله امر و اراده‌ بيورلمشدر اكا امتثالاً بيروت متصرفى رائف افندى [١] بالانتخاب كوندرلمشدر [٢]

[١] شوراى دولت رئيسى رائف پاشادر .

[٢] تعاطى اولونان مخابرات صره‌سيله ذيله درج اولونمشدر. (نومرو ١٥)

افندیء مشارالیهك وصولنی متعاقب رسمی و غیر رسمی النان خبره کوره مدحت پاشایه بعض تبلیغات ایچون یاوران پادشاهیدن التنجی اردو مشیری سابق حسین فوزی پاشانك شامه کوندرلدیکی اکلاشلمش و اراسی بر هفته‌قدر زمان کچه‌رك مدحت پاشانك درسعادتده بعض محرم دوستلرندن الدیغی مکتوبلرده کندوسنك هرنه‌قدر اردو مشیری احمد ایوب پاشا ایله اراسی بوزوق ایسه‌ده بینلرنده بو وجهله عدم امتزاج صوری و جعلی اولوب یوخسه حقیقتده ایکیسی دخی متفق اولدیغندن و مدحت پاشا ایسه همان اعلان عصیان اتمك اوزره بولندیغندن بحثله بعض بدخواهانك ایقاع اتدکلری سعایت و مفسدت اوزرینه غایت خفی و محرمانه بر تدبیر ایله حسین فوزی پاشانك کوندرلدیکی و مشارالیهك مأموریتی ابتدا جبل متصرفی رستم پاشا ایله بالملاقات اورالرجه لازم اولان تحقیقاتی اجرا اتدکدن و شامه وصولنده دخی احمد ایوب پاشانك عزلی و یرینه حسین پاشانك نصبی ایله قوهٔ عسکریه اله اندقدنصکره مدحت پاشانك دخی بالسهوله اورادن قالدیرلمسی صورتندن عبارت اولدیغی یازلمش ایسه‌ده بو سوزلر عقل وخیاله کلور شیلر اولمدیغندن اراجیف نظریله باقلمش و واقعا حسین پاشانك بیروته وصولی اوزرینه رستم پاشایی بولمق ایچون تا دیرالقمره قدر کیتمسی و اوراده و بیروتده بعض تدابیر عسکریه ایله اوغراشمسی درسعادتدن ویریلان خبره اویغش ایسه‌ده بوکا ایناتق دکل شبهه اتمك بیله عیب اولدیغندن مدحت پاشا طرفندن اهمیت ویرلمامشیدی

حسین پاشا شامه وصولنك ایرتسی کونی مدحت پاشایه کله‌رك طرف شاهانه‌دن تودیع بیوریلان سلام معالی اتسام پادشاهینك تبلیغندن صکره کندوسندن تأمینات‌قویه اخذینه‌دائر شرفسنوح و صدور بیوریلان ارادهٔ سنیه‌یی تفصیلاً بیان و افاده و مأموریتی بوندن عبارت اولدیغی دخی علاوه ایلمشدر مدحت پاشا بر مدت تحیر و تأسفدن صکره

جلوس همایون کوننده شو انده بولندیغی حاله قدر جریان ایدن احوال و وقوعاتی مختصراً حکایه ایله بونلرك ایچنده تأمینات اعطاسنه محتاج اولان حال و اطوار و افکار نه ایسه بیان اولنمسی لازم کله‌جکنی ایراد ایلمسی اوزرینه حسین پاشا جوابنده سوریه ولایتنك بر حکومت ممتازه هیئتنه تحویلی خصوصنه دائر منتشر اولان حوادثی مؤید بعض اجراآتدن و موسیو لایردك سیاحتنده لزومندن زیاده اجرا قلنان احتراماتدن و جبل لبنانك کویا سوریه‌ایله برلشدیرلمسنه دائر روایت اولنان تشبثاتدن بحث اتمك استمش ایسه‌ده‌مدحت پاشادن تأمینات‌استنلمسی بونلردن دهاچوق‌زمان‌اول کندوسی اوروپاده ومؤخراً کریدده‌ایکن ظهور اتمش‌اولمسنه و شو دنیلان سوزلر ایسه سوریه‌یه کلدکدن صکره تحدث ایدرك آنلر دخی اصلی فصلی اولمیان بر طاقم خیالات واسناداتدن عبارت اولمسیله ارباب انصاف نظرنده هیچ بر حکمی اولمدیغنه نظراً مشیر مشارالیهك حقیقةً مأموریتی ندر وبوتکلف نصل مقصده مبنی اختیار ایدلمشدر اکلاشیله‌میه‌رق اوکونکی ملاقات بو درجه‌ده قالمشدی ایرتسی کون احمد ایوب پاشانك عزلیله مشارالیه حسین پاشانك بشنجی اردو مشیرلکنه مأموریتی امری ورود ایتدیکی کبی اوچ کون صکره باب عالیدن مدحت پاشایه کلان تلغرافنامهٔ رسمیده انك دخی ازمیر والیسی حمدی پاشا ایله بجایش مأموریتی اجرا بیورلمش و حمدی پاشانك وصولنه قدر ولایت اموری دخی مشارالیه حسین پاشایه حواله بیورلمش اولدیغندن و حمدی پاشا مخصوص واپور ایله حرکت ایلدیکندن آنك بیروته وصولنده واپور مذکور ایله همان ازمیره عزیمت‌اولنمسی امر بیورلمش وبو مصلحت ایچون مابین همایوندن واپور ایله بر یاور دخی کوندرلمش اولمغله مدحت پاشا شامدن قالقوب بیروتده حمدی پاشا ایله ملاقات ایتدکدن صکره واپور مذکور ایله طقسان یدی سنه‌سی رمضان شریفی اواسطنده ازمیره مواصلت اتمشدر

مدحت پاشانك آیدین والیلگی

مدحت پاشــا ذاتاً ایشدن چکیله‌رك عزلت وفراغت نیتنده اولدیغی حالده مکرراً وقوعبولان استعفاسی قرین مســاعدهٔ سنیه بیورلمدیغندن هیچ اولمز ایسه ســوریه‌دن انفصالیله علیهنده اولان مهاجماته ســکونت کلمك امیدیله متسـلی اولمش و بر مدت ازمیرده و قت کچوردکدن صکره صره‌سنی بوله‌رق ینه استعفا اتمك نیتنده بولنمش اولدیغندن ارتق سوریه‌ده اولدیغی کبی بوراده دخی مصالح ولایت ایچون اتعاب وجود اتمسنه سبب ومحل قالمامش ایســه‌ده یوقاریده حکایه اولندیغی وجهله بوعادت وغیرت برمرض و علت اولوب ترك وتعدیلی ید اختیــارده اولمدیغندن و ازمیر ولایتنك محتاج اولدیغی اصلاحات و اجراآتنك برنجیسی ولایتك هر طرفنی استیعاب اتمش اولان حیدود و قطاع طریق مقوله‌سنك فساد ومضرتلرندن ولایتك تطهیری و خصــوصیله نفس ازمیر شهرنده یرلو و اجنبی بر طاقم اشرا و فسده‌نك غلبه‌سیله امنیت عمومیه منسلب اولمسیله بو حاله بر نهــایت ویرلمسی قضیه‌سی اوله‌رق بوده امور ضابطه‌نك آلات و اسبابی اولان ضبطیه عسکرینك انتظامیله حاصل اوله‌جغندن ســوریه ولایتنده تنظیم و احداث اولندیغی کبی بوراده دخی ضبطیه عسکری یرینه پولیس و ژاندارمه عســکری ترتیب اولنه‌رق بوقوت ایله از وقت ایچنده کرك نفس ازمیرده و کرك داخل ولایت اولان محللرده امنیت مطلوبه حاصل اولمش و اولجه حمدی پاشانك همتیله مکاتب ابتدائیه‌نك اصلاحاتنه تشبث اولنمســیله بونلرك و ازمیرده اولان اصلاحخانه‌نك و سائر آثار نافعه‌دن نقصان اولان شیلرك اکماله باشلانلمش و ازمیر شهرینك و سطندن یکرمی زراع عرضنده بر ســوقاق آچیلمش وبر طرفنه تراموای وضع اولنمق اوزره و التمش بیك لیرا سرمایه ایله بر شرکت تأسیس اولنوب

رخصتی حاوی امر عالیسی دخی استحصال قلنمش و ازمیردن اورله یه قدر بر شوسه یوله تشبث اولنوب قره طاش طریقیله ایکی ساعتلك محلی دخی آچیلوب وجوده کلمشدر

مدحت پاشا ازمیرده دخی بوشیلرله مشغول ایکن درسعادتجه علیهنده حاضرلنان جمعیت طورمیوب ایشلیه‌رك حقنده ینه اراجیف و مفتریات چوغالمغه و ازمیرجه یاپیلان ایشلر بعض کمسه‌لرك لساننده هدف طعن و مذمت اولمغه باشلامش و ازمیرده یاپیله‌جق جاده و ترامواى شرکتنه دائر ویریلان فرمان عالی کیرو آلنمش و مدحت پاشانك احوالنه و مغنیساده اقامت ایدن رشدی پاشا ایله مخابره‌سی اولوب اولمدیغنه یقیندن نظارت اتمك ایچون اطرافی متعدد مأمورین خفیه ایله احاطه ایدلمش و او ارالق یونان غزته‌لری دولت علیه علیهنده بر چوق شیلر یازدقلرندن مدحت افندی چیقاردیغی غزته‌سنده بوشیلری مدحت پاشانك یازدیردیغنی نشر و اعلان ایلمش و اك صکره مدحت پاشانك تجنن اتمش اولدیغنه دائر حوادث چیقاریلوب بو حوادث بتون درسعادت غزته‌لرینه درج ایله اشاعه قلنمشدر بو مقوله عزویات و اسناداتك عقبنده یلان چیقمسندن متأثر اولمیان و یلانجیلغی عیب صایمیانلرك ظننه کوره بونلر خلقك قوهٔ سامعه‌سنی طولدیرمق والشدیرمق ایچون یاپیله‌یور ایسه‌ده وقوعات و نشریات سابقه ایله هرکس حقیقت حاله مطلع اولدیغندن بو ارجوفه‌لرك اداب ملت و مملکتی تشهیر اتمکدن بشقه تأثیراتی اوله‌میوب خصوصیله مدحت پاشانك بر قصوری وار ایسه اوده دولت و ملتی حقنده افراط غیرتی اولدیغی جهتله شو حالده دولت ومملکتی حقنده اعلان خصومت ایدن یونانلولرکبی اعدانك افکارینه اشتراك اتمك احتمالنی داخلی وخارجی تصدیق ایده‌جك برکمسه بولنمیه‌جغی معلوم ومسلم ایکن طرف دولتدن ازمیر کبی بر ولایت مهمه‌ده والی بولنان ادمه .بویله

بر فعل و حركتی اسناد ایتمکله مراد اولنان نقیصه حقیقةً دولته عائد اولدیغندن و مذکور ترجمان حقیقت غزته‌سی باش وکیل سعید پاشانك بالذات تحت حمایه‌سنده بولندیغندن بوخطانك تصحیح و اصلاحی مدحت پاشا طرفندن مشارالیهه یازلمش ایسه‌ده [١] برجواب ویرلمیه‌رك سکوت ایله کچشدیرلمشدر

بو محاولات و مهاجمات اراسنده و شهر نیسان ایچنده درسعادتدن ازمیره کلوب منتشر اولان حوادثه کوره سلطان عبدالعزیزك وفاتی کندوسنك نفسنه سوء قصدیله اولمیوب کویا اولوقت سلطان مرادك دائره‌سندن سلطان عزیزك خدمتنه کوندرلمش اولان پهلوان مصطفی نام شخص ایله رفیقلرینك اثر فعلی اولدیغندن و بونلر جلب ایله اولنان استنطاقلرنده سلطان عزیزی اولدردکلرینی اقرار ایتمش اولدقلری کبی بو ایشده داماد محمود جلال الدین پاشانك و داماد نوری پاشانك و خاقان مرحومك ماینجیلرندن فخری بکك و دها سائر بعض ذواتك دخی مدخل و معلوماتلری بولنمش ایدوکندن جمله‌سنك یلدیز سراینده حبس اولندقلری ایشیدلمشیدی

سلطان عبدالعزیزك فرعیه دائره‌سنده و والده و عائله‌سی اراسنده بولندیغی حالده کندو قوللرینك قان طمرلرینی کسه‌رك نوجهله نفسنی تلف ایتمش اولدیغی جمله‌نك معلوم ومسلمی اولوب بونده کمسه‌نك شبهه‌سی یوغیکن بش سنه صکره بویله برلقردی چیقارلمسی عامه‌نك تعجب وتأسفنی موجب اوله‌رق بوندن نه چیقاجغنه انتظار اولنمقده ایکن مدحت پاشانك درسعادتده بولنان بعض احباسی طرفندن آلمش اولدیغی مکتوبلرده کندوسنك و رشدی پاشانك و بر مدتدنبرو نظرشاهانه‌دن اسقاط اولنان محمود جلال الدین پاشانك و دها سائر بعض ذواتك حقلرنده اولان عدم

[١] مبحوث عنه مکتوب ذیلده مندرجدر (نومرو ١٦)

امنیته مبنی برصورتله درسعادتدن تبعید اولنمشلر ایسه‌ده بونلرك بتون بتون محو وجودلری التزام اولنمسیله انظارناسده کویا برجنایت عظیمه ایله لکه‌دار ایدلمك ایچون بویله بر افترا ترتیب ایدلمش و محمود ندیم پاشا و جودت پاشا و دلی نصرت پاشا وسروری افندی وشورای دولت اعضاسندن محمود بك ایله سائر بعض ذواتدن مرکب اوله‌رق تشکل ایدن جمعیت کچن سنه‌دنبرو بوفجیعه‌نك اسبابنی استحضار ایدرك فعلیاتنك صره‌سی کلمش اولدیغندن سروری افندی رئیس اولدیغی مجلس استیناف جنایت مأمورلرندن بو ایشه قابل و محرم اولنلرله برابر سرای همایونه نقل اولنه‌رق و بوقاریده اسامیسی بیان اولنان پهلوان مصطفی ایله رفیقلری وسائر ذوات اورایه جلب وحبس ایدیله‌رك غایت خفی استنطاقلرینه باشلانلمش ایسه‌ده بونلر طبیعی ایشـك کذبنی وعدم صحتنی بیاندن بشقه بر شی دیمدکلرندن جمعیت قراریله و سروری افندینك بالذات همتیله پهلوان مصطفایه و رفیقلرینه و مابینجی فخری بکه اشکنجه و اذیت اولنمسی تنسیب اولنه‌رق هربری اویقوسز براغلمق و باشلری قیزغین صوبه‌یه صوقلمق و ضرب ایدلمك و قولتقارینه قیزغین یمورطه قونلمق مثللو زمان قدیمده بیله ایشیدلمیان تضیقات اجرا قلنمش اولدیغی حالده جمله‌سی افاده‌لرنده ثبات ایدوب فقط پهلوان مصطفی عذابك شدتنه تحمل ایده‌مدیکندن کندویه تعلیم اولندیغی وجهله خاقان مرحومی محمود پاشانك امریله و رفیقلری معاونتیله اعدام ایتدیکنی اقرار ایتمش اولدیغی بر تفصیل یازلمش و بو مکتوبلری متعاقب هرکون ازمیره کلان واپورلرله یرلودن و اجنبیلردن بعض کمسه‌لره کلان خبرلرده دها زیاده تفصیلات و معلومات النمشیدی

لکن پادشاهك اغبراری اولان وحضور و وجودندن امنیت اولنمیان وکلانی اموردہ قوللانماق و یانندن تبعید ایتمك ید اقتدار و اختیارنده ایسه‌ده بووجهله اصلسز برماده ایله اتهام ایچون ساخته دعوی تصنیع

ایدلمك و سرای همایونك قصرلرنی و دائره‌لری حبسخانه اتخاذیله بر طاقم ادملر اوراده حبس اولنمق وخصوصیله حقلرنده اشکنجه و تضییقات اجرا قلنمق مثللو معاملات یالکز قوانین واصوله مخالفت درجه‌سنده قالمیوب دولتك قدر و ناموسنی الی‌الابد محو و برباد ایده‌جك احوالدن اولمسیله بونلرك هیچ برینك وقوعنه ذات حضرت پادشاهینك رضا کوسترمیه‌جکی طبیعی و بدیهی اولدیغندن ذکر اولنان مکتوبلرك محتوی اولدیغی حوادث و حکایات مبالغه‌یه حمل ایدلمش و حتی اوارالق ساقز جزیره‌سنده وقوع بولان حرکت ارضدن مصاب اولان اهالینك احتیاجاتی حقنده مدحت پاشانك ازمیردن اجرا ایلدیکی اثار مساعی و اقداماتی نزد شاهانه‌ده تقدیر بیوریله‌رق کندوسی بو وسیله ایله مظهر تلطیف اولدیغی مثللو بو ماده ایچون تحت ریاست ملوکانه‌ده تشکیل بیوریلان قومیسیون اعضالغنه دخی تعیین بیورلمسی و انی متعاقب وسایل سائره ایله ینه مابین همایوندن کلان تلغرافنامه‌لرده مدحت پاشا حقنده فوق‌العاده اجرای معامله نوازش و التفات اولنمسی دخی سالف‌البیان اخطارات و حکایاتك بر درجه‌یه قدر کذب ومبالغه‌دن خالی اولمدیغنی تأیید اتمشیدی اراسی بر قاچ کون کچه‌رك مدحت پاشانك اصدقای احباسندن و سرای همایونك سرایر احوالنه معلوماتی اولنلردن برینك مخصوصاً ازمیره کوندردیکی ادمی واسطه‌سیله مدحت پاشایه واقع اولان اخطاراتنده برمنوال محرر قوریلان دولاب مفتریاتك جمله‌سی مجرد کندوسیله رشدی پاشانك و دها سائر بعض ذواتك اتهامی مقصدینه مبنی اوله‌رق اکرچه وکلای حاضره‌دن بر طاقمی بو ایشك موجب رذالت ومحجوبیت اوله‌جغندن بحثله منعنه چالشمشلر ایسه‌ده ممکن اوله‌مدیغندن استعیذباالله «فاخرج انی لك من الناصحین» قول‌شریفی موجبنجه صاوشمسنی نصیحت اتمش و ایشه واقف اولان اوروپالی بعض دوستلری طرفندن دخی

بو يولده اخطارات وقوعبوله‌رق حتى اوروپايه كيتمك ايچون مخصوص بر واپور دخى تدارك و تكليف اولنمش ايسه‌ده مدحت پاشانك اعتقادينه كوره بويله اساسى اولميان برايشه اهميت ويروب صاوشمق حقيقت حالى بيلميانلرك نظرنده ايشك صحتنه وبونده كندوسنك صنعى و مدخلى اولديغنه حمل اولنه‌جغندن و بو جمله ايله برابر سلطان عبدالعزيزك وفاتى ماده‌سندن طولايى درسعادتجه ترتيب اولنان دعوانك مدحت پاشايه و رشدى پاشايه تعلق ايدن بر جهتى وار ايسه البته كندولرينه يازيلوب صورلمق وياخود استجواب و محاكمه كبى بر شى مرتب ايسه رسماً دعوت ايدلمك لازم كله‌رك اوحالده ويريله‌جك جوابلرله صحت ماده ميدانه چيقاجغندن بونلرك ايكيسى دخى بو ايشه اهميت ويرميه‌رك مدحت پاشا ينه مصالح ولايت ايله مشغول اولديغى حالده مابين همايون ياورلرندن بيكباشى رتبه‌سنده وحسنى بك نامنده بريسى نيسان اواخرنده ازميره كلوب و بر اوتله اينوب ليل و نهار مابين همايون ايله اجرا ايلديكى تلغراف مخابراتيله مشغول اولديغى خبر النمشيدى

بونك اوزرينه مايسك دردنجى صالى كيجه‌سى مدحت پاشا حكومت قوناغنك حرم دائره‌سنده و فاميلياسى خلقى ايچنده اويقوده بولنديغى حالده نصف الليلده حكومت قوناغنك اطرافى بغتةً اوچ طابور عسكرله صاريلوب مدحت پاشانك توجهله استانبوله كوتورلديكى و اوراده نصل استجواب و محاكمه ايدلديكى وكندوسنك و محمود جلال الدين پاشانك و سائره‌نك عليهنه بغير حق نصورتله حكم اولنوب بونلرك و بر طاقم بيكناه ذوات وكسانك نه حكم ايله طائفه كوندرلدكلرى بو رساله‌يه جلد ثانى اوله‌رق يازلمسى مصمم اولان مرآت حيرت نام كتابده تفصيلاً محرر اولمغين مدحت پاشانك شو وقعه‌يه كلنجيه قدر ترجمهٔ حالنى مبين اولان احوال و وقوعاتى تحريره بوراده ختام ويرلمش و مشاراليه حقنده كرك سلطان

عبدالعزيز مرحومك خلعنــدن وكرك سـائر احوالدن طولايى نشر و اعلان ايديلان اسنادات و عزوياتك نوجهله بى اصل و اساس اولديغى و نصــل نيت و ملاحظه ايله ياپلديغى بيلنمك ايچون انلر دخى برر برر محاكمه ايديله‌رك احوال و درجاتى زيرده بشقه‌جه يازيلان لاحقه‌ده اجمالاً بيان قلنمشدر

لاحقه

سلطان عبدالعزيزك خلعی مسئله‌سی مجرد سلامت دولت و مملکت ایچون اتحاد افکار عمومیه ایله وجوده کلمش و سلطان عبدالحمیدك تخت سلطنته ورودی بو اجراآتك نتیجهٔ طبیعیه‌سی بولنمش اولدیغی حالده خلع ماده‌سنه واسطه اولان وکلای دولت جلوس همایون ایله برابر نصلسه نظر اعتبار و اعتماددن اسقاط اولنه‌رق مدحت پاشانك بغتةً صدارتدن عزلیله اوروپایه تبعیدی بو منشأدن تحدث ایتمشیدی لکن او وقتك مصلحتی ایجابنجه بونك میدانه قونلمسی مدحت پاشانك عزل و تبعیدینه معترض اولان خلقی اسکات ایتمه‌جکندن دروغ مصلحت آمیز به از راست فتنه‌انگیز قول حکیمانه‌سی اوزره بشقه درلو تدابیر ایله افکار ناسی اویالاندیرمق اقتضا ایتمش اولمغله مدحت پاشانك کاغدلری طوتلمش و خاندان سلطنت سنیه‌یه عداوتی وارمش و ارادات سنیه‌نك انفاذینه مخالفتله اطاعتسزلك ایتمش کبی نشریات عجایب الحیل ایله کچشدیرلمش و براز صکره رشدی پاشا مغنیسایه و خیرالله افندی حجازه تبعید اولندقلری کبی اولجه سردار عبدی پاشانك و ردیف پاشانك بلا محاکمه ردوسه نفی اولنملری و سلیمان پاشا محاکمه‌سنده حقلی چیقه‌رق خصمی اولان رؤف پاشا محکوم علیه اولمق لازم کلور ایکن بالعکس سلیمان پاشانك مجازاته اوغرادلمسی و بر چوق ضابطان و امرای عسکریه‌نك طرد و طشره‌لره دفع ایدلملری والحاصل سلطان عبدالعزیزك خلعی خصوصنده اوزاقدن و یقیندن از و چوق معلومات و مسموعاتی اولان و یاخود بو ایشه مناسبتلری مظنون بولنان رجال دولتدن و علمادن و امرای عسکریه‌دن و سرای منسوباتندن بر چوق ذواتك طرد و تبعید قلنملری دخی بر برینی تعاقب ایتمش اولمسیله

مقصد اصلی میدانه چیقمشیدی بو اجراآت سرای همایونجه تأمین افکار
اتمك لازم کلور ایکن روسیه محاربانك سوء نتیجه‌سی آثارندن اولمق
اوزره بین‌الناس مقالات و اعتراضاتك چوغالمسی و سلطان مرادك تماميله
کسب صحت ایتدیکنه دائر سوزلر منتشر اولمسی و بر ارالق سعاوی
وقعه‌سنك ظهوره کلمسی سرای همایونجه پك زیاده وهم و تلاشی موجب
اولدیغندن مقربان پادشاهیدن بعض ذواتك جلوس همایون کونندنبرو
ایشیدیلان تفوهاتی وجهله سلطان مراد حیاتده و سلطان عزیزك خلعی
مسئله‌سنی وجوده کتورنلر میدانده اولدقجه ذات پادشاهینك علی‌الدوام
بیحضور اوله‌جقلری ظن و اعتقادی توسع و تأکد اتمش و مسئلهٔ حربیه‌دن
صکره بر ارالق مأموریتله روسیه‌یه کیدوب کلان رؤف پاشانك روسیه
ایمپراطوری طرفندن اولمق اوزره قانون اساسینك محو و ابطاله و پادشاهك
محافظهٔ استقلالنه و سائر خیرخواهانه ایشلره دائر کتوردیکی نصایح
و تبلیغاتك بر مادهٔ مهمه‌سی دخی عبدالعزیزك خلعنده بولنانلر حقنده اخذ
انتقام اولنمسی نصیحتنی متضمن اولمسیله بو دخی سرای همایونجه اولان
افکاره قوت ویرمش اولوب فقط امور دولتده قدم خدمتلریله تعین
ایدرك کسب اشتهار اتمش بو قدر ذواتك یالکز خلع ایشنده بولنملرندن
طولایی حقلرنده و خصوصیله سلطان مراد علیهنده اجقدن بر معاملهٔ
شدیده اجراسی قابل اوله‌میه‌جغندن و اکرچه سلطان عزیزك وفاتی
کندوسنك اثر فعلی اولمسنده کرك خاندان سلطنتدن و کرك خارجدن
کمسه‌نك شبهه‌سی اولمدیغی کبی حین وفاتنده برلکده بولنان دائره‌سی
خلقندن دخی بوبابده باعث شبهه اوله‌جق بر افاده النمق ممکن اوله‌مامش
ایسه‌ده خاقان مرحومك خلعنی متعاقب مجروحاً وفاتی سلطان مرادك
امریله اجرا اولنمش بر فعل‌قتل رنکنه قونلمغه مناسبت الـه‌جغی جهتله
بویله بر مسئلهٔ قتل میدانه چیقاریلور ایسه اسباب و ادله‌سی دخی قولایجه

تدارك اولنه‌رق بونكله وجودت پاشانك همته محول اولان اصول جديدهٔ عدليه قوتيله ايستنيلان ذواتك اتهامى قولاى ظن ايدلديكندن بويله بر دولاب افترانك تصنيع وايجادى تصميم ايدلمشدر

فقط بويله بر امر عظيم ايچون دولت نامنه يالاندن دعوا اچمق و بودعوايى اثبات ايچون تصنيعاته چالشمق پك اغر بر شى اولديغى وحقيقت حال ايسه هيچ برزمانده مستور قاله‌ميوب الحق يعلوا ولا يعلى عليه مدلولى اوزره نوقت اولسه ميدانه چيقه‌رق صورى ومعنوى انتاج ايده‌جكى عيب ورزالتدن بشقه دولتك دخى الى الابد قدر و ناموسنى محو ايده‌جكى مسلم اولديغندن فضايل ناموسيه‌سنى محافظه ايدن وكلا و امناى دولت ايچنده بو ايشه آلت اوله‌جق كمسه بولنه‌ميه‌رق اربابنك تداركنه مجبوريت كورلمكله محمود نديم پاشا بو ماده ايچون مخصوصاً مدللودن جلب اولنوب يوقاريده اساميسى بيان اولنان ذواتك دخى برر ايكيشر تداركيله بر جمعيت ياپلمشدر

بو جمعيت بر سنه قدر زمان ايچنده غايت خفى چالشه‌رق واسبابى حاضرلنه‌رق اجراسنك وقتى كلمش و اگرچه داماد محمود پاشا سلطان عزيزك خلعى ايشنده بولنان وكلادن دكل ايسه‌ده بزجه حقيقتى مجهول اولان بر قصورى ايچون انكدخى محو وجودى ملتزم اولوب قوريلان پلان ايسه واسع بر مقياسده طوتلديغى جهتله اوده ديكر بر طاقم ذوات وكسان ايله برابر بو ايشك ايچنه ادخال اولنمش ايدوكندن نهايت يلديز سراينده استنطاق ومحاكمه ناميله اجرا اولنان قوميدياده سلطان مرادك والده‌سنك ورشدى ومدحت ومحمود ونورى پاشالرك والحاصل اون بر كشينك اعدامنه وايكى كشينك اون سنه مدتله مجازاتنه دولتك عدليه نظارتى ناميله حكم اولنمشدركه بوملعبهٔ فجيعه‌نك بدايتندن نهايتنه‌قدر تفصيلاتى اشبو تبصرهٔ عبرته جزء ثانى اولان مرآت حيرت نام كتابچه‌ده محرردر

وكلای دولت بو ایشك نصل دوزمه کذب و افترادن عبارت اولدیغنی اولدن بیلدکلری جهتله حکم مذکورك اجراسنه موافقت اتمدکلرندن محکوم علیه اولنلردن سلطان مراد ایله والده‌سندن و برده رشدی پاشا خسته اولدیغی حالده حقنده اجرا قلنان معاملات تضییقیه‌یه متحمل اوله‌میه‌رق وفات اتمسیله اندن ماعداسی منفیاً طائفه کوندرلمش و مکه‌ده بولنان شیخ الاسلام سابق خیرالله افندی دخی بلا سؤال و جواب بو جمعیت ایچنه ادخال اولنمشدر

اشته بوقدر وقتدنبرو اوغراشیلوب چالیشیلان بر ایش بو صورتله وجود بولوب مقصد حاصل اولمش و ویریلان قرار بر محکمهٔ رسمیه‌نك حکمیله اعلامه ربط ایدلمش وماده ایسه نوع بشردن صدور ایده‌بیله‌جك کافهٔ جنایاتك اعظمی بولنمش اولمسنه نظراً بو قراره حسب الظاهر کسنه‌نك بر دیه‌جکی اولمامق وخصوصیله متهم دنیلان ادملر اعدام ایله محکوم ایکن اکا بدل نفی اولنملری پادشاهك مرحمت و شفقتنه حمل ایدلمك ظن وحساب اولنمشیکن قتل ماده‌سنك نوجهله تصنیع ایدلدیکی و برطاقم ادملره یلدیز سراینك محبس اتخاذ قلنان یرلرنده نصورتله اشکنجه و اذیت اولندیغی و احوال سائره‌سی دها اولدن شایع اوله‌رق هله محاکمه‌ده بتون بتون میدانه چیقمش و هرکس ایشی اکلایوب اوروپا غزته‌لری بو فجیعه‌لرك تقبیحات و تفصیلاتیله طولمش اولدیغندن دولتك داخلی و خارجی تفضیح و ترزیلنی موجب اولان بویله بر فعلك مؤلف و مرتبی اولانلره ندامت کله‌رك حکم اعلامنك و استنطاقنامه‌لرك اعلاننه جسارت اولنمامش و استانبول غزته‌لری دخی بو ماده حقنده جزئی وکلی بحث ایتمکدن منع ایدلمش ایسه‌ده بر محکمه‌نك یلان اولدیغنی بیلدیکی بر دعوایی تصدیق و بلکه کندوسی تصنیع ایدرك دولتك الك بیوك ارکاننندن بو قدر نفوسك اعدامنه حکم ایتمسی و اعلام ویرمسی خلقت

ادمدنبرو دنیاده برنجی دفعه اوله‌رق وقوعبولمش بر فجیعهٔ عجیبه اولمسیله خلقك و خصوصیله اجانبك بو بابده لسـان و وجدانی منع اتمك قابل اوله‌مامش و خصوصیله طائفه کوندریلان منفیلر عادتا نفی و اجلا صورتیله اعزام اولنه‌رق فامیلیـالرینك دخی کندو یانلرینـه کوندریله‌جکی طرف شـاهانه‌دن وعد و تأمین بیورلدیغی حالده فامیلیالرینی کوندرمك شویله طورسون بو ایشك لدنیات و خفایاسنی افشـا اتمکه یول بوله‌مامیلری مطالعه‌سیله کندولری طائف قلعه‌سـنده برر اوطه‌ده و متعدد قره‌غوللر التنده محبوس و اولاد و عیاللریله دخی مخابره و مکاتبه‌دن ممنوع اوله‌رق دائمی و خصوصی ازعاج و تضییق التنده بولنملریله حالبوکه هرنصل جرم و جنایت ایله اولور ایسه اولسون برمجرمك جزاسنه حکم اولندقدنصکره اولاد و عیالیله مخابره‌دن و باخصوص منفی اولنلرك اختـلاطدن منعی هیچ بر قاعده‌یه و بر قانونه صیغمز ایکن بونلر حقنده شـو صورتله مظالم و تضییقات اجراسی مجرد کندولره عزو و اسناد اولنان مفتریاتك حقایقنی نشر ایده بیلملری قورقوسندن نشأت ایلدیکنه هر کس واقف اوله‌رق بو حال دخی وقعه‌نك بی اصل و اساس اولدیغنی تماميله اورته‌یه چیقارمش اولمغین « از قضا سرکنجبین صفرا فزود روغن بادام خشکی ترنمود » قول شریفی اوزره ایدیلان تدابیر عکسنی انتاج اتمش و اکمال حضور و امنیت ایچون چکیلان امکلر برقاتدها امنیتسزلکی و راحتسزلکی ارتدیرمش و او وقته قدر ذات پادشاهی جمعه سلاملقلرندن بشقه هیچ اولماز ایسه اوچ بش آیده برکره اولسون عربه ایله تنزه ایچون چیقه‌رق تبعهٔ شاهانه‌لرینی مشاهدهٔ دیدارلریله ممنون بیوردقلری حالده بو وقعه‌دن صکره یلدیز سراینده قپانوب قالملری وعموم خلقدن امنیتسزلك کوسترملری جمله‌یی محزون و دلخون ایلمشدر

افکار عامه‌نك بو درجه هیجان وغلیاننه قارشو هیچ برشی دیناميوب

سکوت اولنمق طائفده محبوس اولنلرك بغیر حق مغدور و مظلوم اولدقلرینی
اعتراف اتمکله مساوی اولەرق بو ایسه بك چوق کسەلره طوقنەجغی جهتله
ایشه الویرمیەجکنه و قتل مسئلەسنده اعتراض اولنان مادەلر خلقك اسکات
و الزامی ایچون اورتەیه قونیلوب بحث ایدلمکه جواز کوسترلسه ایشـك
بر قات دها کذب و بطلانی ظاهر اولەجغی اکلاشیلەرق حتی اعلامك
و محاکمەیه اساس اولەرق بر چوق ذواتك اضافهٔ همتلریله یاپیلان و اون
بیك کلمەیی حاوی اولان اتهام مضبطەسـنك نشر ایدلمامسی و غزتەلرك
و خلقك بو مادەیی بحث ایتمکدن منع اولنمسی و منفیلرك فامیلیـالریله
مخابرەدن بیله منعیله خلاف قاعده بو درجه برمعاملهٔ ظالمانەنك اختیار ایدلمسی
دخی هپ بو سر و حکمتدن ایلرو کلمش تدبیر اولدیغی جهتله بومسئلەنك
تکرار قارشدیرلمسنده محذور کلی ملاحظه اولدیغنه بناءً هم قتل مادەسنك
لقردیسی قپادیلوب خلقه اونوتدیرلمق وهمده طائفده منفی اولنلر قباحتسز
اولمیوب هر برینك دولتجه بر طاقم قصوری وسؤ حرکاتی اولدیغی اکلادیلەرق
کویا افکار و اذهان عمومیه بو شیلرله اسکات و اقناع اولنمق ایچون یکیدن
برچوق نشریاتە تشبث اولنمشدرکه بونلرك بر نوعی مدحت پاشانك شکل وهیئت
دولتی دکشدیرمك وجمهوریت یاپمق وخاندان عثمانییی قالدیرمق وکندوسی
دیقتاتور اولمق نیتده اولدیغنه دائر اوروپایه کیتمزدن اول حقنده اعلان
اولنان مفتریاتك عینی اولوب دیکر نوعی دخی روسیه محاربەسنك کشادیله
دولت ومملکتك بوقدر فلاکت و مصـائبه اوغرامسی و ادارهٔ دولتك
نظامندن چیقمسی والحاصل دولتده نقدر فنا و یولسز ایشـلر وقوع
بولمش ایسه جملەسی مدحت پاشانك اثر سیئاتی ایدوکنی مبین اولمق اوزره
یکیدن ترتیب ایدیلەرك داماد محمود پاشایه دخی بونلردن برحصه چیقارلمش
وحتی درسعادتده باصیلان عربی العباره الجوائب غزتەسنك کچن طقسان طقوز
سنهٔ هجریەسی اوائلنده چیقاردیغی نسخەلرنده دولتك مالاً وملکاً دوچار

اولدیغی مصائب وخساراتك سببی داماد محمود پاشا ایله مدحت پاشا اولوب۔ اثنای محاربه‌ده محمود پاشانك یتاق ایچنده اردولره ویردیکی امر ایله۔ قوماندانلرك بوزلسی ومدحت پاشانك دخی شکل دولتی تغییر اتمکه قالقشمسی ومحمود پاشا ایله بالاتحاد منافع شخصیه‌لری ایچون بر طاقم فنالقلره جرأت ایلملری ملك و دولتی حال اضمحلاله کتورمش اولدیغنه دائر مفصل بر بند یازدیرلمشدر

غالبا بوسوزلری ممالك متمدنه‌ده استماع ایده‌جك کمسه قالمامش اولملیدرکه شو اسنادات اخیره یالکز الجوائب غزته‌سنه باصلمش وبیکلرجه نسخه‌لری چوللرده‌کی عربان شیخلرینه وارنجیه‌قدر مجاناً طاغیدلمق اوزره۔ عربستانه کوندرلمشدر نه عجایب احوالدرکه اردوی همایونلر قوماندالرنده۔ بولنان مشیران و امرانك هربری اهلیت صحیحه ایله تمیز اتمش ذواتدن اولدیغی وزبدة الحقایقده مندرج اولان تلغرافنامه‌لره کوره حرب اوزرنده۔ بولنان عساکر شاهانه‌نك اك کوچك وعادی ایشلره وارنجیه قدر حال۔ وحرکتلری ایچون مابین همایوندن تعلیمات اعطا بیورلدیغی حالده یالکز۔ محمود جلال الدین پاشانك دولته خیانت وسوء قصد ایچون قوماندانلره۔ ویردیکی امره اتباعاً جمله‌سی بوزیلی ویرمشده هیچ بریسی سسنی۔ چیقارمامش ویازلمش دنیلان امرلرك بردانه‌سنی اولسون میدانه‌قویه‌مامشدر وکذلك نه بیوك خارق العاده شیدرکه مدحت پاشا اعلان حربدن درت۔ ماه مقدم استانبولدن چیقوب اوروپایه کیدرك محاربه‌نك دوامی مدتنده۔ هم اوروپاده بولنمش وهمده استانبولده محمود پاشا ایله برلشوب شو دینلان۔ ایشلری یاپمشدر سبحان الله

افراد ناسدن ایکی کشی بیننده بعضاً بر اختلاف ونزاع ظهورنده۔ اثبات مدعادن عاجز اولان طرفیندن هربرینك تبرئۀ ذمت ایچون قصور۔ وقباحتی ویا سببنی یکدیکرینه عطف و عزو اتملری چوق دفعه‌لر کورلمش۔

احوالدن اولمغله استبعاد اولنمز لكن دولت نامنه اولەرق بويله برمعامله ايشـيدلمامش وتاريخلرده دخى كورلمامشدر زيرا دولت دنيلان هيئت برچوق رؤسا واركان و وكلا و سائرەدن متركب برجميت عظيمه اولوب ملت ومملكتك احوالندن بونلر مسئول اولمغله اكر ديدلديكى كبى بويله ايكى كشى ملكى و دولتى تخريب ايدرك شو حال اضمحلاله كتورمش ايسه بوقدر اركان دولت نه عجز ومجبوريته مبنى سكوت اتمشدر و فاعل ومتجاسرلرى ميدانده ايكن بوندن طولايى اجراى محاكمەلريله حقلرنده مجازات ايدلمكه نه مانع اولمشـدر و ملك و ملتى تخريب اتمش دنيلان ايكى آدمدن بريتك اوروپادن تأمينات وتلطيفات ايله جلب اولنەرق سوريه وازمير كبى ايكى ولايت مهمەيه و ديكرينك طرابلس ولايتى كبى جسيم و نازك برولايت حكومتنه مأمور ايدلمرينه احتياج نەايدى بوبابده دولته دولتلك حق و وظيفەسى اوزره ترتب ايدن شـيلر ياپيلميوب و متهم دينلان آدملره بر كره اولسـون سؤال اولنميوبده شمدى حال غياب وفلاكتلرندن استفاده ايله دولتجه وقوعبولمش اولان خطيئات وسيئاتك شخصين بيننده و بلكه اكثريا چوجقلر اراسـنده وقوعبولان منازعات و اسنادات كبى بونلره عزو واسناد ايدلمسنك قوجه برهيئت دولتايچون أنظار عالمده تبرئهٔ ذمته نقدر مدارى و بوسوزلرك نەدرجه قدر و اعتبارى اوله بيلور

هرنه ايسـه بورالرى موازنه و ملاحظه ايدلمكه احتياج كورنميەرك يدى سنەدن و بلكه دها اولدنبرو احوال دولتده وقوعه كلان فنـالقلر بونلره اسناد اولنمق اوزره بويله برقپو آچلمش وبويولده مقالات خوشه كيتديكندن موسم وزمانه كوره مضمون آرايان شعرا كبى حرص و طمعلرى قوۀ انسانيه و ناموسيەلرينه غلبه اتمش اولان مداهنلر دخى مزاجه موافق اختراعات و عزويات ايله جميله ابرازينه هوس ايدرك كيمسى مدحت

پاشانك طونه واليسى ايكن بلغارلر حقنده اجرا ايلديكى معاملهٔ شديده ايله روسيه دولتنك غضبى دعوت ايدلمامش اولسه‌يدى محاربه اولمزدى وكميسى مدحت پاشا شوسه يوللرينى ياپمامش اولسيدى روسلر قوجه بالقانى كچوبده استانبوله قدر كله‌مزدى و بر طاقمى دخى درسعادتده ياپيلان اوروپا قونفرانسنك تكليفاتى قبول ايدلسيدى مصلحت محاربه‌يى منتج اولميه‌رق بتمش اولوردى كبى لقرديلر ايله عقول بسيطه اصحابنى قانديرمغه چالشدقلرندن و بومقوله سوزلرك نقدر ساده و عادى اراجيف اولديغى ظاهر ايسه‌ده اكثريتله احوال‌عالمدن بيخبر و غافل اولان خلقمزك ايچنده بويله شيلره اينانه‌جق آدملر بولنمق طبيعى اولوب حالبوكه مدحت پاشا و محمود پاشا ديكر رفيقلريله برابر طائف قلعه‌سنده محبوس اولملريله بونلرك حقوقنى مدافعه شويله طورسون حقلرنده لقردى سويلمكه و اسملرينى بيله تلفظ اتمكه جسارت ايدن كمسه بولنمديغندن سلطان عبدالعزيزك قتلى مسئلهٔ فجيعه‌سنده اولان مفتريات و اسناداتك بطلانى بر منوال محرر مرآت حيرت ناميله بشقه‌جه قلمه النان كتابجه‌ده تفصيلاً بيان ايله اثبات اولنديغى مثللو آنك خارجنده وقوعبولان عزويات و نشرياتك دخى حقايقى ميدانه قونلمق و بونلردن طولايى ناسدن بعضيسنك افكارنده بركونا شبهه و ايليشك وار ايسه حل و ايضاح ايدلمك ايچون بربر محاكمه‌سى مناسب كورلمش و بنابرين اشبو لاحقه اومقصد و نيت اوزرينه يازلمشدر

ابتدا مدحت پاشانك شكل وادارهٔ دولتى تحويل ايدرك بر جمهوريت ياپمغه وكندوسى رئيس‌جمهور اولمغه و خاندان‌عثمانى‌يى قالديرمغه دائر اولان نيت و حركتنك محاكمه‌سندن باشايه‌لم ادارهٔ دولتك تحويلى نه ديمكدر اكر بوندن مراد قانون اساسى ايله تنظيم و تأسيس اولنان اصول ديمك ايسه پك طوغريدر زيرا قانون اساسى دولتى ادارهٔ استبداديه‌دن اصول

مشورته و عموم تبعهٔ دولتی اسارتدن حریته نقل و تحویل اتمك ایچون یاپلمش و وکلا و رؤسا ایچون حدود و وظائف جدیده تعیین قلنمش اولدیغندن بو قانون ایله شکل و هیئت دولت بالطبع تبدل و تغیر اتمك لازم کلمش و بوده سلطان عبدالحمیدك ملت و مملکته بر لطف واحسانی اولمق اوزره قبول و اراده‌لریله نشر اولنمشدر جمهوریت ماده‌سنه کلنجه بونك مناسبت الەجق و حاله یاقشەجق بر معطوف ومحمولی اولمیوب جاهلانه اورته‌یه چیقارلمش بر سوزدر چونکه جمله‌نك بیلدیکی شیدرکه جمهوریت دنیلان حکومت پادشاهی اولمیان بر هیئت دولتدر حالبوکه قانون اساسینك مواد متنوعه‌سنده مصرح اولدیغی اوزره دولتك اداره‌سی خاندان عثمانیدن بر پادشاهك وجودیله مشروط اولمق و جمیع تبعهٔ دولتە خاندان عثمانی نامنه اوله‌رق عثمانلی دینلمك قانونك روحی و اساسی اولدیغندن بونلر اولمدقجه قانونك‌دخی حکمی قالمز ایمدی حال بویله اولنجه مدحت پاشانك اون سنه‌دنبرو چالشوب و بونجه مهالك و مخاطراته قارشو ثبات ایدوب میدانه کتوردیکی قانون اساسینك بر طرفدن نشریله برابر دیکر طرفدن انی فسخ و ابطال ایده‌جك حکومت جمهوریه تصور اتمش اولمسی ممکنمیدر و خصوصیله حکومت اسلامیه ایچون بر امامك یعنی بر پادشاهك وجودی دین و مذهبمزده شرط اعظم ایکن انك خلافنده هیچ بر مسلمانك قبول ایتمیه‌جکی بر اداره‌یی ارزو اتمك مجنون اولمیان بر ادمك خاطرینه کلمك احتمالی وارمیدر

بو ادله و قیاسات بر طرفه قالسونده هایدی مدحت پاشا فرض محال اوله‌رق اویله بر ریاست حرص و طمعنده بولنمش اولسون سلطان مرادك جلوسندنصکره خسته‌لنمسی اوزرینه کافهٔ امور دولت اوچ ای مدت رشدی پاشا ایله مدحت پاشانك اداره‌سنه قالمش و اولوقت هر ایستدکلری شیئی یاپمق ید اقتدارلرنده بولنمشیکن عجبا بونلردن برینك لیل و نهار امور

دولتده خالصانه بذل وجود و افكار اتمكدن بشقه بويله افترايه ياقشەجق
بر كونه طور و حركتى وقوعبولمشميدر اكر بولمش ايسه نهقوله شيدر
اويله بر مساعد زمانده فكر و خياله كتورلميان بر دعوايه سلطان
عبدالحميدك جلوسيله برابر ملك و دولتك متبوع حقيقيسى كلدكدنصكره
قالقشمسنى دنياده قبول ايدەجك بر عقل و ملاحظه وارميدر

اشته بو عزويات و نشرياتك بالكليه باطل و بى اساس اولديغى
بو وجهله حالاً و عقلاً و مادةً ثابت و ظاهر ايكن بو لقرديلرك بعض
كسەلر بيننده تفوه اولنمسنك و ايكيده برده تجدد اتمسنك البته بر سبب
و منشأ اصليسى اولمق خاطره كلەجكندن شمدى بوراسنى دخى ايضاح
اتمك لازم كلمشدر شويلەكه روسيه دولتنك احوال تاريخيه و اصول
پولتيقيەسنه وقوفى اولنلره خفى دكلدركه روسلرك افعال حربيەده قوت
و شهرتلرى نقدر زياده ايسه ديپلوماسى دنيلان فنون حيل و دسايسده
كندولرينه مخصوص مهارتلرى دخى او قدر وسعتلى اولمغله بو اسلوب
وصنعت ايله مقاصد مخصوصەلرينى استحصاله نه درجه موفق اولدقلرى
لهستان و قريم و آسياى وسطى و اك صكره بلغارستان مسئلەلرنده
وقوعبولان معاملەلرندن دخى معلومدر شو منفعت و حكمته مبنى روسيه
مأمورلرينك كافەسى بو افكاره خادماولدقلرندن و خصوصيله بزم اخلاق
و عاداتمزك نصل شيلرله قابل افساد و اخلال اولديغنى بزدن اعلا
بيلدكلرندن روسيه ايلچيسى جنرال اينياتيف مدحت پاشانك طونه واليسى
ايكن اورادن قالديرلمسى حقنده ايقاع ايلديكى انتريقەلره ضميمه اولەرق
مشار اليهك كندويه جلب ايلديكى افكار عامه قوتيله دولته عصيان اتمك
و شكل دولتى تغيير ايلمك افكارنده بولنديغنه دائر ارجوفەلر احداث
ايدرك وسايط معلومه ايله سراى پادشاهى‌يه و حرم همايونه وارنجيه قدر
اسماع اتمش وبر طاقم ساده دللرك قولاقلرينى طولديرمشيدى

سلطان عبدالعزیز مرحوم بویله انتریقه‌لرك نره‌دن کلدیکنی و نه مقصدله چیقارلدیغنی پك کوزل بیلدیکی جهتله نظر ملوکانه‌ده بونلرك حکمی و تأثیری اوله‌مامش ایسه‌ده بعض عقول خفیفه اصحابنك ذهنلرنده بو معلوماتك مایه‌سی قالمش و محمود پاشانك صدارت ثانیه‌سنده هم مدحت پاشایه اولان غرضنی اجرا اتمك و همده جنرال اینیاتیفی تصدیق ایله روسلره جمیله کوسترمك ایچون مشارالیهك سرای همایونه و خصوصیله والده سلطانه اولان سعایتیله بوسوزلر بسلنوب دیرلمکه باشلامش اولدیغی حالده سلطان عبدالعزیزك خلعی وقوعبولمسیله برابر قانون اساسینك وضعی و مبعوثان مجلسنك احداثی حوادثی دخی میدانه چیقه‌رق آرتق اندنصکره سرای همایونده بیك ایکی یوز سایس و بیك بوقدر طبله‌کار و اشجی و التی یوز قایقجی و علی‌هذا القیاس خدمه و بکجی و بغچوان بولنمق وبونلرك هر بری خزینه‌دن معاش تخصیصیله چراغ اولنمق ممکن اوله‌میه‌جغنی اکلادقلرندن و خاقان مرحومك ذاتنه و دائره‌سنه منسوب اولان طاقم ایسه خلع مناسبتیله ذاتاً متأثر و منفعل اولملریله آنلر دخی بالطبع شکایات و اعتراضاته حاضر و مستعد بولندقلرندن بونلرك جمله‌سنك لسانی برلشوب قانون جدید ایله پادشاهك استقلالی محو اوله‌جغنه و خلافت سلطنت سنیه‌نك حکمی قالمیه‌جغنه دائر تفوه ایتدکلری اراجیفه قناعت اتمیه‌رك بعضیلری خاندان عثمانی قالدیریله‌جق و یرینه مدحت پاشا رئیس اوله‌جق کبی برطاقم ترهات جاهلانه اختراع اتمشلر ایدی دیکر طرفدن مدحت پاشانك صدارت ثانیه‌سیله قانون اساسی اعلان اولنه‌رق حکم قانونی ترویج و تطبیق اولنمسیله دولته یکیدن بر حیات کلمش و یوقاریده حکایه اولندیغی وجهله روسیه‌نك روم ایلی حقنده اولان مطالب و تکلیفاتنه جواب ویرلدکدن صکره اوروپانك موافقتی استحصال اولنه‌رق روسلری اسکات و ارضایه لازم اولان شیلرك فعلیات واجراآتنه

تشبث ایدلمش و بوجمله ایله برابر دولتك قوهٔ موجودهٔ عسکریه‌سنه ضمیمه اولمق اوزره ولایتلرك حاوی اولدیغی اکثر قضالرده کوکللو نفراتدن بر چوق طابورلر تشکیل اولنه‌رق وهر کسه هیچ بر زمانده مثلی مسبوق اولمیان درجه‌ده شوق و غیرت کله‌رك عموم ملت عثمانیه‌نك منافع و وطن و دولت خصوصنده کوستردکلری اتحاد و اثرحمیت انظار عالمده بر دلیل سلامت اولدیغنی تأمین ایلمش والحاصل اوچ سنه‌در چکیلان مشاغل و مشکلاته نهایت ویرلمسی زمانی کلدیکنه اعتقاد تام حاصل اولمشیدی

لکن بوشیلرك هیچ بریسی روسیه پلاننه اویمدیغندن و جنرال اینیاتیفك اولدن اکمش اولدیغی تخم فساد یتیشوب ثمره ویرمکه یاقلشدیغندن بونی تعجیل اتمك ایچون یکیدن ایقاع و نشر ایلدیکی اراجیف و افسادات روسیه قاربونلری قوتیله عجیب و سریع تأثیرات حاصل ایدرك سرای خلقی و منسوباتی لساننده مدحت پاشا خلقی کندویه اویدیرمش و دیقتاتور اولمقلغی قورمش و ولایتلرده و مؤخراً درسعادتده ملت عسکری یاپمغه قالقشمسی دخی بو نیته مبنی ایمش اکر بر چاره‌سنه باقیلوبده اوکی النمز ایسه یقینده سرایی باصوب حکومت و دولتی غصب ایده‌جکمش کبی سوزلر چوغالمغله بو مقدمهٔ غریبه‌نك آثاری اولمق اوزره مدحت پاشا بر کون بغتةً سرایه جلب وعزل اولنوب اوروپایه کوندرلمش و ولایتلرده کوکللو نفراتدن تشکیل اولنان طابورلر لغو ایدلمش و درسعادتجه تجمع ایدن ملت عسکری دخی حصول امنیت واطمئنان ایچون برقاچ درلوشکل وصورته قونلمش ایسه‌ده تسلسه‌ینه امنیت اولنه‌مدیغندن اودخی قالدیرلمش واك بیوك مقاصدك بری دخی قانون اساسینك محو وابطالی ماده‌سی اولدیغی حالده قانون مذکور دها یقین وقتده نشر اولنه‌رق جمیع دول و ملل عالمه رسماً اعلان اولنمسیله بردنبره قالدیرلمسی اویه‌مدیغندن رفته رفته احکام مندرجه‌سی

اخلال ایدیلەرك و نهایت مبعوثان مجلسی بر دهـا تجمع ایتمامك اوزره طاغیدیلەرق قانون اساسینك دخی یالکز نامی قالمشدر

بالاده محرر نشریاته خدمت ایدنلرك سعی وامکلری بوشه کیتمش اولدیغندن هربری کندو نظریات وحسیاتنه کوره برر صورتله مستفید اولدیغی زعمیله متسلی اولمش ایسـەده کار وتمتع ایدن کیملردر ضرو ایدن کیملردر حسابی قولای اولوب یکون اجمالیسنی وقوعات میدانه قویمش و جنرال اینیاتیف دخی پادشـاهك محافظهٔ منافعی نیتیله اتدیکی نصیحت وصرف ایلدیکی همت وغیرتلردن مقصد نه ایدوکنی ایاستفنوس عهدنامەسنی یازدیغی قلمنك لسانیله اکلاتمش اولدیغندن بز بوبحثده زیاده ایضاحه حاجت کورمیز

اشـته بوعزویات و نشریاتك نصل دولاب حیله وانتریقه اولدیغنه عقلی ایرمیـانلر ویاخود اصلنی بیلوبده مجرد مداهنه ایچون ترویجنه چالشـانلر صکرەدن ایشـك نه اولدیغنی کورمش وچیقدقلری اغاجك دالنی آخری اضرار ایچون کسمکه چالشـانلر کندو بندکاری دالی کسمش اولدقلرینی دوشدکدن صکره اکلامش ایسـەلرده تلافیٔ مافات ایچون زمان وامکان قالمامشدر بوحال اقتضاسنجه مدحت پاشـا علیهنده اولان مفتریات دخی طبیعی استعمالدن ساقط اولمش وخصوصیله یوقاریده ذکر اولندیغی وجهله مدحت پاشـادن صکره عبدی و ردیف و رشدی و سلیمان پاشالرك و برچوق قاضیعسکرلرك و رجالدن و علمادن و امرای عسکریەدن وسـائرەدن نیجه بیك کشیلرك نفی و تبعیدلریله خانەلرینـك محو و پریشان ایدلمسی مجرد خلع مسئلەسندن تولدایدن بروهم و وسوسه اثری اولدیغی میدانه چیقەرق بوجهتله دخی دیکر اسـنادات وعزویاتك اویدیرمه و صرف افترا اولدیغی اکلاشلمغله هیچ حکمی قالمامش ایسەده ملتك اتحاد افکاریله وقوعه کلان خلع مادەسندن طولایی شرعاً و قانوناً

و عقلاً و حكماً هيچ كمسه‌نك مسئوليتنه محل اولمديغندن و بعض ذوات حقنده مصمم اولان برمعامله‌ٔ ظالمانه‌نك اجراسى ياقشـديرلمق ايچون آراده برقتل ماده‌سى ايجاد ايدلمش ايسه‌ده آنكده يلان اولديغى ميدانه چيقديغندن يكيدن برشى ميدانه قونلغه احتياج كورنمش ومدحت پاشايه عزو اولنمغه ياقشه‌جق بشقه برقصور بولنمامش اولمسيله بالضروره ينه اسكى سوزلر تازه‌لنه‌رك فقط درسعادتده و ولاياتده آرتق بوكا اينانه‌جق كمسـه قالمديغنه وعربلر هرنقدر اذكيادن ايسـه‌ده مملكتلرينك بعديتى جهتيله اكثريسنك و خصوصيله جزيرة العرب وبغداد چوللرنده بولنان عربانك احوال جاريهٔ دولته وقوفلرى و ايشتدكلرى شيلرى نفس الامره تطبيق ايله كذب و صحتنى تميزه قدرتلرى اولمديغنه بناءً هيچ اولمز ايسه بونلره اكلادلمقده برفائده ملاحظه ايدلمش و اشته كچن سـنه الجوائب غزته‌سـنه مدحت پاشا دولتى تقليب ايده‌جكدى جمهوريياجقدى رئيس اوله‌جقدى داماد محمود پاشاده يتاقدن امر ويرمشيدى روسيه آنك ايچون غلبه اتمشيدى كبى سـوزلرله بندلر يازيله‌رق بادهوا نسخه‌لرينك عربان شيخلرينه قدر مأمورلر واسطه‌سيله طاغيدلمسى بوملاحظهٔ عجيبه‌دن نشأت اتمشدر

اشته بوسوزلر نصل جاهلانه دوزولمش ارجوفه ايسه مدحت پاشانك خاندان سلطنته غرض و عداوتى وارمش دينلمسى دخى هيـچ مناسبت اليه‌جق بر افترادر اكر بوندن مقصـد عداوت شخصيه ديمك ايسه طوغرى اوله‌مز زيرا مدحت پاشانك خاندان سلطنته متعلق ذوات فخامدن هيـچ بريسيله شخصاً مناسبت و معارفه‌سى اولمديغندن عداوت حدوثنه سبب ومحل يوقدر اكر بوسوز سلطان عبدالعزيزك خلعى مسئله‌سندن استخراج اولنمش ايسه بوده پك ياكلشدر زيرا اركان سلطنتدن برينك احوالى مطلوبه مخالف دينلمسيله بونك جمله‌سنه شمولنى استدلال اتمك

نقدر باطل قیاس ایدوکی میداندەدر اوت سلطان‌عبدالعزیز مصالح دولت وملتك الجاسیله خلع ایدلدی لکن یرینه کلان سلطان‌مراد و اندن صکره جالس تخت پادشاهی اولان سلطان عبدالحمید او خاندان رفیع الشانك ارکانندن دکلیدی اویله‌ایسه وکلادن برینك و یا برقاچینك خاندان‌سلطنته غرض و عداوتی وارمش دینلمسنده نه‌مزیت و محسنات اوله‌بیلور و بر پادشاهك امر عظیم خلعنی عداوت شخصیه کبی خسیس و دنی بر سببه اسناد ایتمك نصل لایق و روا کوریله‌بیلور یالکز شوراسنك موازنه‌سی بو بحث ایچون جواب کافیدر

بو مناسبتله خلع ماده‌سنه نقل‌کلام ایده‌لم بو ماده‌نك سبب و دواعیسنی بیلمیان کمسه اولمدیغندن بوراده تجدید و تکرارینه لزوم کورنمز ایسه‌ده سلطان عبدالعزیزك خواص منسوباتی بالطبع خلع ماده‌سنك علیهنده اولدقلرندن کندو خلوص وصفوت قلبیه‌لرینك حقنی ایفا ایتمك و اثرینی کوسترمك ایچون خاقان مرحومك برائت ذمتنی ادعا ایله برابر اکر بعض قصور و خطاسی وار ایسه انك دخی اخطاریله تصحیحی وکلانك متحتم ذمتی اولدیغی حالده یاپیلمیه‌رق بردن بره خلعنه کیدلمش اولمسنه اعتراض‌ایدرلر و بونلر تعلق ذاتیلری جهتیله افاده‌لرنده معذوردر لکن بو اعتراضات سرای خارجنده دخی ارباب غرض ایچون بر ممسك اوله‌رق سوءنیت ایله استعماله صالح کورلدیکندن بو ایشك بحث و حکایه‌سی اچلدقجه سلطان عزیز مرحومك خطیئاتی اصلاح ایدلمك ممکن ایکن اوچ درت کشینك منفعت شخصیه‌لری طمعیله بغیر حق خلع ایدلدیکی لقردیلری بعض کمسه‌لر لساندن ایشیدلمش وحتی خاقان مرحومك سلطنتده بقاسی دولت و ملتك محوینی انتاج ایده‌جکی سوزلریله مجلسلرده دعوای حمیت ایدن و سلطان مرادك جلوسی کونی وکلانك اللرینی اتکلرینی اوپه‌رك تبریك جلوس و اعلان مسرت خصوصنده امثالنه

مسابقت ایلیان بعض منافق سیرت ادملرك دخی صکره‌دن مداهنهٔ‌خسیسه ایله افکار مخالفینه اشتراك ایتمش اولدقلری خبر آلنمش‌اولمغین بو مسئله‌نك دخی شوراده برمحاکمه‌سی اقتضا اتمشدر

سلطان عزیز مرحومك خلعنی موجب احوال وحرکاتی واقع وصحیحمی یوخسه دکلمی‌ایدی ابتدا بو اساسدن باشلیه‌لم خاقان‌مرحومك اواخر سلطنتنده ادارهٔ دولتك احوال داخلیه و خارجیه‌سنه متعلق وقوعات برکره سطحیجه بر نظر بیطرفانه و منصفانه ایله موازنه و مطالعه اولنور ایسه ایلك نظرده ثابت اولورکه سلطان عبدالمجید مرحومك ارتحالنده براقدیغی دیونك کافه‌سی یکرمی بش میلیون لیرادن زیاده اولمدیغی حالده صکره‌دن بر طاقم اسرافات و سؤ استعمالات ایله ملت عثمانیه‌نك ایکی یوز میلیون لیرادن متجاوز بورج آلتنه قونلمسی و دول غربیه‌نك‌قریم‌محاربه‌سنده مالاً و بدناً اتدکلری فدا کارلق ثمره‌سی‌اوله‌رق دولت علیه‌نك تمامیت ملکی پارس‌معاهده‌سیله کفالت مشترکه آلتنه قونلمش و دولتك روسیه‌یه قارشو محفوظیت و سلامتی دول غربیه اتفاقنه منحصر بولنمش اولدیغی حالده پارس معاهده‌سنك تمه‌سی اوله‌رق خطوط همایون ایله تأمین اولنان تعهداتك و صنوف تبعهٔ دولتك تنظیم احوالیچون وعد ایدیلان قوانین و نظاماتك فعلیات و اجراآتنه روسیه انتریقه‌سیله مخالفت اولنمسندن طولایی دول غربیه‌نك اصلاح حالمزدن مأیوس ایدلمسی و عالی پاشادن صکره رأس کار دولته کتوریلان محمود ندیم پاشانك قدر و ناموس دولتی اخلال ایدن سیئاتی و بونجه سؤ حرکاتی میدانده ایکن تکرار مقام صدارته کتوریله‌رك روسیه‌لولردن بشقه جمله عالمك تنفیر اولنمسی و اسهام عمومیه ماده‌سنده اظهار معاملهٔ افلاسیه ایله دولت و ملتك آلتی یوز سنه‌دنبرو قزانمش اولدیغی اعتبارینك محو قلنمسی و امور دولتك نااهل آدملر النده براغلمسی و مصر ولایتی ایچون تحملندن خارج

استقراض اتمك و اجنبی ایله معاهده یاپمق اوزره وقوعبولان تکلیف وکلا طرفندن رد اولنمشیکن خلاف اصول و قاعده خط همایون ایله ماذونیت ویرلمسی و اك صکره هرسك عصیانی کبی بر وقعهٔ عادیه‌نك مجرد رأی خودسرانه سیئه‌سی اولمق اوزره اکتساب وسعت و جسامت ایدرك دولت و مملکتك اوغرادیغی فلاکت و مصائبه مقدمه اولمسی سلطان عبدالعزیزدن صدور ایدن سیئاتك اك باشلی ماده‌لرندن اولوب شو وقوعات اراسنده مالیه خزینه‌سندن سرای همایون تخصیصاتی خارجنده اچیقدن پاره المق و منسوبات شاهانه‌دن بعضیلرینه بلابدل اسهام یاپلمق و خلقك اقچه ویروب الدیغی قونسولیدلرك فائضلری کسلمش ایکن خاقان مرحومك یدی میلیونلق قونسولیدلرینك فائضی تماماً و علناً ویرلمك و محمود ندیم پاشانك اموال خزینه‌دن چالدیغی ثابت اولان یوز بیك لیرا عفو ایدلمك و وکلا و وزرادن بر چوق ذوات محاکمه‌سز خلاف قانون نفی ایله مجازات اولنمق و بلغارستان عصیاننده خدمت ایدن مأمورلر مؤاخذه ایدیله‌رك واهالئ اسلامك محافظه‌سیچون وقتیله عسکرارسالندن امتناع اولنه‌رق بونجه نفوس اسلامیه بلغارلرك هجومی التنده پریشان ایدلمك مثللو لایعد و لایحصی بر چوق سؤاستعمالات دخی خطیئات و سیئات واقعه‌یه منضم اولمش و بونلرك جمله‌سنك نتیجه‌سنده دخی محمود ندیم پاشانك تقلیب و تحویل دیون نامیله قرارلشدیردیغی استقراض جدیدك مقاوله‌نامه‌سی امضا اولندقده خاقان مرحومه بر میلیون لیرا تقدیم اولنمسی تعهدینه دائر ظرینی بازرکان طرفندن مابین همایونه ویرلمش اولان برقطعه سند دخی میدانه چیقمشدر

مقصدمز مسئله‌نك بیطرفانه محاکمه‌سی خصوصی اولدیغندن شمدی شو دعوایه اوچ سؤال توجه ایدر بریسی اشبو تعداد اولنان شیلر ثابت و محققمیدر ایکنجیسی فاعلی کیمدر اوچنجیسی بونلر ثابت اولمغله

دولتك حال‌خطر و تهلكه‌ده بولنديغنه حكم اولنه‌بيلورمى   واقعا حقايق احواله واقف اولميان و ياخود واقف اولوبده بر بشقه غرضه مبنى اعتراض ايتمك استيانلره كوره شو سؤاللر نقدر طبيعى ايسه جوابلرى دخى اوقدر واضح و قولايدر   زيرا بيان اولنان وقوعات امور معنويه‌دن اولميوب هر بريسنك فعليـاتى مادةً ميدانه كلمش و سؤ تأثيراتى يالكز مملكته دكل دنيايه شـايع اوله‌رق عامه‌نك معلومى بولنمش اولمغـله هر كيمك قنغى ماده‌ده شبهه‌سى وار ايسه اثار و دلايل و سنداتنه يكيدن اطلاع ايله حل شبهه ايتمك اسهلدر   اشته وقوعاتك صحتى نصل ثابت ايسه كيمدن صدور ايتديكى و كيمك افعـالى اولديغى دخى اويله‌جه ظاهر وبديهيدر چونكه بونلرك سلطان عبدالعزيزدن صدور ايتمديكى فرض اولنمق لازم كلسـه زماننده آمر مسـتقل اوله‌رق ديكر بر پادشـاهك دها وجودينى تصور ايتمك اقتضا ايدركه بوده باطلدر   واكرچه بحث‌اولنان فنالقلرك بر طاقمى محمود نديم پاشـانك و هرسك وقعه‌سـنك توسعى اسعد پاشـانك زمان صدارتلرنده اوله‌رق برينك خيانت و سـعايتى و ديكرينك عدم اقتدار واهليتى اثارى ايسه‌ده بونلرك ايكيسى دخى حال وصفتلرى معلوم اولديغى حالده يالكز سلطان عبدالعزيزك افعال مستبدانه‌سنه خدمت ايتمك شرطيله صدراعظم اولمش و استيلان شيلرده الت اوله‌رق قوللانلمش وخصوصيله محمود نديم پاشانك مملكت و دولتى تخريب ايدن افعـال وحركاتى اولكى صدارتنده معلوم ومجرب اولديغى حالده خلقك شكاياتنه رغماً ايكنجى‌دفعه تكرار صـدارته كتوريله‌رك اولكندن زياده تخريبات و سؤ استعمالاتنه مساعده كوسترلمش اولديغندن بونلرك واسطه‌سيله اولان فنالقلرك دخى فاعل و آمرى سلطان عزيز اولديغنده اشتباه يوقدر

احوال مذكوره‌نك دولت و مملكتى خطر و تهلكه‌يه دوشـورمش اولمسى بحثنه كلنجه   قديمدنبرو جمله‌نك مسلمى اولان قاعدهٔ كليه‌دركه بر

دولتك مدار دوام وحياتی مال و رجالدر بزده ایسه شوایكی ماده اساسندن بوزیله‌رق منابع مالیه بونجه اسرافات و تبذیراته كفایت ایتمدیكندن ملت عثمانیه ایفاسنه متحمل اوله‌میه‌جغی بورج آلتنه كیرمش و فضله اوله‌رق برده اظهار معاملهٔ افلاسیه ایله كلیاً اعتبارینی غیب ایتمش و دولتك قوانین و نظامات ایله اداره و بقاسنی تأمینه چالشان مأمورلر یرینه ادارهٔ كیفیه یه خدمت ایدن ادملر قونلمسیله هر نوع امور و مصالح دولت مختل اولمش و قریم محاربه سندنبرو روسیه‌نك چالشدیغی شی دول غربیه‌نك دولت عثمانیه‌دن تبریدوتفریقی خصوصی اولدیغی حالده بزم كندو فعل وحركتمزله بومقصد قولایجه حاصل اوله‌رق حقمزده عموم اوروپا خلقنك سؤ نظری جلب ودعوت ایدلمش والحاصل لهستانك تقسیمی مقدماتنده روسیه دولتك جنرال ربنین همتیله تدابیری نه اولمش و قریمك استیلاسنده شاهنكرایك اغفال و اضلالنه نصل اسباب قوللانلمش ایسه بزده ده جنرال اینیاتیفك غیرتیله انلرك قات قات زیاده‌سی وجوده كلمش اولدیغندن مبحوث عنه اولان حالخطر و تهلكه‌یه بو احوالك دلالتی كافی بولنمش وچوق كچمیه‌رك ظهوره كلان بعض نتایج فعلیه‌سی دخی مقدماتك حقیقتلرینی میدانه قویمشدر

اولوقت بو حاله قارشو نه یاپلمق اقتضا ایدر ایدی پادشاهدنصكره اموردولتده اك بیوك مسئولیتی حامل اولان وكلای دولتك وظیفه‌سی نه ایدی عجزهٔ افراد اهالی كبی بونلرده الله بلاسنی ویرسون دیه‌رك بر انكسار ایله قانع و یاخود حسیات انسانیه‌سی مرض حرص و طمعله علیل اولان بعض كمسه‌لر كبی یالكز وقتنی خوش كچورمك ایچون مداهنه ایله هر دینلان و یاپیلان شیلره تابع اولمقمی لازمكلوردی بویله حركت اولنوبده دولت و ملت ایچون قورقیلان حاللر اولوقت ظهوره كلمش اولسیدی مسئول كیم اوله‌جقدی شبهه‌یوقدركه ادنی مرتبه حمیتی و دولت

و ملتنه محبتی اولان ارباب غیرتدن هر برینك مرتبه‌سنه کوره وطن و دولتك محافظه‌سی خدمتنده برحصه‌سی وبر بورجی اولدیغی کبی بو وظیفه ایله الك برنجی درجه مکلف اولنلر دخی ارکان دولتدن معدود اولان آدملر اولمغله بونلر دولت وممملکتك مخاطره‌سنی کوروبده فریضهٔ ذمتلرینی ایفاده بلاعذر قصور ایدرلر ایسه خیانت اتمش اوله‌جقلرنده اشتباه یوقدر

شمدی شو قیاس و حاله کوره دولت و ملتی بویله بر مخاطرهٔ متحققه‌نك اسبابندن تخلیص اتمك نیتیله جانلرینی تهلکه‌یه قویه‌رق فداکارلق ایدنلر وظیفهٔ انسانیت و حمیتلرینی‌می اجرا اتمش یوقسه غرض ونفسانیته‌می اتباع ایلمشدر اهل انصافك وجدانی تمیز ایدر فقط شوراده حقه مقرون بر افاده واردرکه بعض کمسه‌لرك دیدیکی کبی خاقان مرحومك خطیئات وسیئاتی اصلاح ایدلمك ممکن ایسه خلعی درجه‌سنه قدر کیدلمکه مجبوریت نه ایدی واقعا پادشاهلره خطالرینك اصابت اولمیوب خطا اولدیغنی اکلاده‌جق و فکر و حرکتلرینی تعدیل ایده‌جك وکلای دولت اولمغله آنلرك ابتدا بوطریقه چالشملری لازم ایدوکنی و الك طوغری یولده بو اولدیغنی کمسه انکار اتمز لکن بونلر یاپلمدیمی عالی پاشا مرحومك کریدن عودتنده یازدیغی لایحه‌سیله دولتك حال خطر و تهلکه‌ده اولدیغنی و بونك اوکنی المق ایچون تصحیح مسلك اداره ایله صنوف تبعه‌نك مساوات وحریتنی و حقوق شخصیه‌سنی تأمین ایده‌جك نظامات وقوانین یاپلمدقجه و فعلاً اجرا آتیله اوروپایه قارشو تأمینات کوسترلمدکجه حالك دوام و بقاسی ممکن اوله‌میه‌جغنی بالاطراف بیلدیرمش اولدیغی حالده تأثیراتی نه اولدی بالعکس بو اخطارات و نیات خالصه‌سندن طولایی مغضوب و منفور پادشاهی اوله‌رق وفات ایلدکدن صکره ندیم پاشا صدارته کتوریلوب عالی پاشانك اجرا آتی بوزمق و قوانینی قالدیرمق و الحاصل دولتی هرج ومرج اتمك ایچون نلر یاپدی و اولوقت حسین عونی پاشا ایله

شروانینك بغیر حق نفی ایله جزایه اوغراملری اصلاح ادارهٔ دولت
افکاریله عالی پاشایه اتباع ایتدکلرندن ناشی دکلیدی و مدحت پاشانك
برنجی صدارتنده مصر ولایتی ایچون اوکی اچیق استقراضه و دول
اجنبیه ایله طوغریدن طوغری‌یه معاهده عقدینه مساعده اولنمق نهایت
امرده مصرك ادارهٔ دولتدن چیقمسنی منتج اوله‌جغی پادشاهه مکرراً
عرض اولنمش و فرمان اعطاسنده مخالفت ایدلمش اولدیغی حالده اکا
رغماً خط همایون ایله مأذونیت ویرلدکدن صکره مدحت پاشانك ایکی بچق
ای ایچنده صدارتدن عزلی بو اخطارنده ثبات ایتمسندن و برده
محمود ندیم پاشانك چالدیغی یوز بیك لیرا ماده‌سنك میدانه چیقارلمسندن
نشأت ایتدیمی و مؤخراً شروانینك صدارتنده عونی پاشا و شروانی
وسائر بعض ذوات مبالغ کلیه ایله اطماع اولنه‌رق مصر ایچون استنیلان
درجه‌دن واسع فرمانلر ویرلمکله بوقدر اخطاراتك ثمره‌سی نه اوله‌بیلدی
وکذلك شروانینك صدارتنده وکندو یالیسنده بعض خواص وکلانك
اجتماعیله امور دولتده اسرافاتك اوکی المق ایچون موازنهٔ مالیه‌نك بر
هیئته تودیعی وملت عثمانیه‌نك حریت ومساواتی ماده‌لری کبی دولتجه
اداره‌یه اساس اولان شیلر مذاکره اولنمغله برابر چونکه بو سوزلرك
خاقان مرحومه شفاهاً عرضنه وخصوصیله ملت وحریت وقانون
لفظلرینك تفوهنه بیله کمسه جسارت ایتمدیکندن بونلرك بر لایحه ایله
و والده سلطان واسطه‌سیله عرض و اخطارینه و بولایحه‌یی مدحت پاشانك
قلمه المسنه قرار ویرلدیکنی متعاقب اشبو تصمیماته خاقان مرحوم واقف
اولمسیله همان مدحت پاشانك احکام عدلیه نظارتندن عزل اولنه‌رق
والیلك صفتیله سلانیکه و شروانینك دخی صدارتدن عزلیله حلبه تبعید
اولنملری پادشاهه عرض حقیقت حال ایتمکه تشبثلرندن نشأت ایلدیکی
اونودولدیمی ومحمود ندیم پاشانك دفعهٔ ثانیه صدارته ورودیله برابر عونی

پاشانك بروسه‌یه تبعید اولنمسی دخی بونك ایچون دکلی ایدی و محمود
پاشانك افعال خیانتکارانه‌سنه مبنی مدحت پاشانك ایکنجی دفعه احکام
عدلیه نظارتندن استعفا ایتدیکی کون سبب استعفاسی خاقان مرحوم
طرفندن باش ماینجی محمد بك واسطه‌سیله سؤال بیورلمسی اوزرینه مدحت
پاشا یازوب تقدیم ایلدیکی جوابنامه‌سنده دولتك بولندیغی حال فلاکت
و بحرانك سببلرینی اچیق اچیق یازمش و اوچ درت ایه قدر نتیجهٔ
وخیمه‌سی کوریله‌جکنی دخی تصریح ایلمشیکن کندوسی نیچون بر کره
جلب اولنوب صورلمدی و ینه محمود ندیم پاشانك اغفالاتی اوزرینه
کیدیلان یولك و طوتیلان اصولك وخامتی کورلمکه باشلادقدنصکره والده
سلطانك خاقان مرحوم اراده‌سیله ودارالسعاده اغاسی جوهر اغا واسطه‌سیله
مدحت پاشانك رأی و معلوماتی سؤال بیورلمسی اوزرینه تقدیم ایلدیکی
لایحه‌سنده اتخاذی اقتضا ایدن شیلر تفصیلاتله عرض اولنمشیکن نیچون
قبول اولنمدی خاقان مرحومك مسلم اولان کبر و عظمتی قارشوسنده
قانون و قاعده و ملت لفظلرینی بیله تفوهه جسارت ایدنلرك دوچار قهر
و غضب اولدقلری کوریلوب طورر ایکن تصحیح خطیئاتی و تعدیل
مسلك و حرکاتی ایچون شو حکایه اولنان اخطارات درجه‌سندن زیاده
نه یاپلمق احتمالی وار ایدی اکرچه هرسك مسئله‌سی و بلغارستان عصیانی
اولنان سؤ تدابیر ایله داخلاً و خارجاً کسب مشکلات ایتدکدن و خلقك
شکایت و نفرتی ارتوب بر غلیان عمومی میدانه کلدکدنصکره محمود پاشا
عزل اولنه‌رق رشدی پاشانك صدارته و عونی پاشانك سرعسکرلکه
کتورلمسی و مدحت پاشانك دخی مجلس وکلایه النمسی ظاهرحالده بونلره
تسلیم امور ایتمك صورتنده کبی کورینور ایسه‌ده حقیقت حال اویله
اولمیوب چونکه خاقان مرحومك هردرلو افعال مستبدانه‌سنه محمود پاشا
قدر خدمت و موافقت ایده‌جك بر صدر اعظم بولمق و بناءً علیه اندن

ایرلمق احتمالی اولمدیغی مکرراً اولنان تجارب فعلیه ایله تحقق اتمش اولدیغنه نظراً شو تبدلات مجرد حالك کوستردیکی ضرورت و مجبوریت اوزرینه مع الکراهه اجرا ایدلمش و حتی توجیهاتك اجراسی کونی صدر جدید رشدی پاشا ایله شیخ الاسلام و سرعسکر و سردار اکرم حضور همایونه چیقدقلرنده سلطان عبدالعزیزك جمله‌سنه خطاباً ایلك لقردیسی خلق سزی استیورمش بقالم نه یاپه‌جقسکز تعبیریله تعریضی مشعر اولمسندن دخی بو توجیهاتك موقت بر شی اولدیغی استدلال قلنمش ایدوکندن و محمود پاشا ایسه عزلی کوننده باشلیه‌رق داخلدن والده سلطان و خارجدن اینیاتیف و معاونلری واسطه‌لریله ینه مقامنه عودتی اسبابنی حاضرلمغه چالشدیغندن بر کره مشکلات واقعه‌یه خفت و خلقك هیجان و غلیاننه سکونت کلدکدنصکره بهمه‌حال ینه صدارته کتوریله‌جکنده و کلدیکی کبی ارتق اولکی دفعه یاپدیغی وجهله مخالفلرینی یالکز نفی ایله قانع اولمیوب الندن کلان هردرلو فنالقلری اجرا ایده‌جکنده هیچ کمسه‌نك شبهه‌سی قالمامشیدی اشته خاقان مرحومك تعدیل مسلك و اخلاق اتمسندن بو صورتله یأس تام حاصل اوله‌رق عموم خلقك مرتبهٔ نهایته کلان غلیان افکاری ایسه تبدل سلطنتدن بشقه بر تدبیر ایله سکونت بولمق درجه‌سنی کچمش و ذاتاً حسین عونی پاشا دخی بروسه‌دن خلع افکاریله کلوب وسائل و اسباب لازمه‌سنی حاضرلمش ایدوکندن جلد ثانیده تفصیل اولندیغی وجهله خلع اجرا اولنه‌رق قاعدهٔ قدیمهٔ مرعیه اوزره ولی عهد سلطنت اولان سلطان مراد جلوس اتمشدر

سلطان عزیزك افعال و حرکاتندن دولت و ملت و مملکتك نه‌اوله‌جغنی دوشونمك وظیفه‌سیله مکلف اولمیانلر مرحومك یالکز شخص و ذاتنه حصر نظر ایدرك بشقه شی طانیمدقلرندن زعملرنجه خلعك حقسز اولدیغنی کوسترمك ایچون کویا کمسه‌نك خبری اولمقسزین اوچ درت

کشینك منفعت شخصیه‌سی غرضیله یاپلدیغنی سویلیوب بونکله وکلایه تعریض ایتمك استدیلر لکن بر پادشاهك خلعی کبی امر عظیمك اجراسی مطلقا افکارعمومیه‌نك و ارکان دولتك اتفاقنه موقوف ایکن بو تکلفه حاجت اولمیوب عادی بر ایش کبی اوچ درت کشینك منفعت شخصیه‌سی بر حکمدارك خلع و تبدیلنه کافی اولدیغنی اعلان ایتمك ایشی و مقام جلیل سلطنتی نه‌درجه تخفیف ایتمك اولدیغنی حساب ایتمدیلر

بونی سویلیانلر افکار عمومیه حضورنده یالان چیقمق عیب و نقیصه‌سندن محترز اولدقلری و جمله‌سنك اوکنده وکلایی کوردکلری جهتله بونی اندن یاقشدیرمش اولسونلر دیه‌لم فقط منفعت شخصیه نه‌دیمکدر اکر بوندن مراد رتبه المق و زنکین اولمق دیمك ایسه اسناد اولنان ادملر دولتده مکرراً صدارت و مشیخت و سرعسکرلك منصبلرنده بولندقلری مثللو جمله‌سی ینه او مقاملرده اولوب سلطان عزیز زماننده بر صدر اعظمك شهریه ایکی بیك بشیوز لیرا معاشی اولدیغی و بونکله برابر مصردن النان قرقر اللیشر بیك لیرا کبی پادشاهك رخصتیله استدیکی قدر اقچه المقلغك دخی قپوسی اچیق بولندیغی حالده سلطان عزیز زماندن زیاده منفعت شخصیه‌یه مساعد بر حال نه‌زمان اولور و خصوصیله قانون اساسی وکلانك افعال و حرکاتنی مجلس مبعوثانك تحت نظارتنه قویوب هردرلو اسرافاتی منع ایده‌جك اولمسنه نظراً بو قانونك مؤلف و مروجی اولان وکلا ایچون منفعت ذاتیه ملاحظه‌سی نصل تصور اولنه‌بیلور و اکر بو سوزدن مقصد بعض عادی ادملرك دیدیکی کبی پادشاهی قالدیروب حکومتی ضبط ایده‌جکلرمش دیمك ایسه بو نقدر موازنه‌سز و اولچوسز کلامدر

واقعا مملکتك اوغرادیغی وقوعات ومصائب ایچنده خاقان مرحوم حیاتده و سلطنتده بولنمش اولسیدی بو درجه فلاکتلر اولمازدی کبی ملاحظات

چوق كمسه‌لرك خاطرينه كلدى و كله‌بيلور لكن بو ملاحظه طوغرى‌ميدر
بونك عكسى اوله‌رق ادارهٔ دولتده حسن انتظام و محـاربانده مظفريت
حاصل اولسـيدى يـنه بويله‌مى دينه‌جكدى سـلطان مرادك مدتنده
و سلطان عبدالحميدك اوائل سلطنتنده عساكر عثمانيه‌نك صربستانده
مظفريتى و متعاقباً قانون اسـاسينك اعلانيله ذات شـاهانه‌نك ابراز
بيورديغى حسن نياته متشكراً عموم خلقك كوسترديكى شوق و غيرتى
و بلغارستان وقره‌طاغ و صربستان مسئله‌لرينك اسلاحنه اولنان تشبثاتدن
هركسـك حاصل ايلديكى اميد و امنيتى زمانلرنده سـلطان عزيزك
نيچون لقرديسى اولميوردى صكره نيچون اولدى اويله مهم و معتنا حال
و زمان ايچنده مجرد وهم و وسوسه‌يه اتباعاً بر صدراعظمك بغتةً عزل
و نفيله شو حالك بوزلسنه و خلقك سلب خواهش و امنيته مجبوريت
نه‌ايدى محاربه نيچون اختيار ايدلدى مادامكه محاربه باشلانلمشدر حربك
پلانلرينى ترتيب ايدن سردار و سرعسـكر نيچون عزل اولنـدى
بونلردن صكره هفته‌ده آيده بر كره قوماندان و سرعسكر دكشديرلسنك
قنالغى نيچون بلنمدى مجلس معوثان نيچون قالديرلدى دولتك ايشنه يرايان
نيچه بيك ادملر نفى و تبعيدلرينه سبب نه اولدى اشته بو شيلر يايلدقدن
و دها نيچه نيچه اسـباب و دواعى ايله دعوت اولنان مصيبت و فلاكتلر
ظهوره كلدكدنصـكره بونلره سلطان عبدالعزيزك خلعى و وفاتى سبب
اولدى دينلمكلكك تبرئهٔ ذمته نه مدارى اوله‌بيلور مدحت‌پاشانك اثناى
محاكمه‌ده سويلديكى كبى سلطان عزيز وفات ايتدى ايسه صاتون آلديغى
قروپ طوپلرينى و مارتينى تفنكلرينى‌ده برابرمى كوتوردى نيچون حسن
استعمال اولنمدى كندوسى قبل الخلع سـلطنتده ايكن وفات اتمش
اولسيدى كيمه نه دينه‌جك ايدى مرحومك زماننده تخريب ملك و ملتى
موجب اولان فنـالقلرله برابر وجودينى تمنى اتمك حقيقةً اخلاقى

ایچون نه دیمکدر بونلر بر ملاحظهٔ سطحیه ایله معلوم اولور اشته سلطان عبدالعزیز مرحومك خلعنی دعوت وایجاب ایدن سببلر بونلر اولوب هر برینك دلائل وسنداتی دخی ماده لریله و اثار فعلیه لریله بیان اولنمش اولدیغندن بو ماده لرك تفصیلاتنی بیلمك استیانلر او زمانك مضبوط صحایف حوادث اولان وقوعات ومعلوماتنه مراجعتله حقایقنه واقف اوله جقلری مثللو بو مسئله ده عموم خلقك افکاری متحد اولوب اولمدیغنده شبهه ایدنلر دخی یالکز سلطان مرادك جلوسی کونی باب سرعسکریده وبایزید حوالیسنده اجتماع ایدن هیئت عظیمه نك و جمعیت ناسك طنین انداز اسمان اولان صدای مسرتلرندن مقصد نه اولدیغنی تخطر اتمك کافیدر و اکر بعض اصحاب اغراضك دیدیکی کبی جلوس ایچون باب سرعسکریده طوپلنان ارکان دولت و علما و وزرا و سائره دن مرکب جمعیتك ابراز ایلدیکی سرور و ممنونیت اولوقت حسین عونی پاشادن و رفقاسندن احترازه مبنی ضروری اولمش ایسه بوکون شو احترازه دخی محل اولمدیغندن دولتجه مراد اولندیغی حالده ینه او هیئتك جمیله سؤال و تحقیق ایدلمك هر نقدر تکلفلی اولسه ده بویله برامر عظیمك حل اشکالی ایچون اختیار ایدلمسی دولت حسابنه یلان سویلمك و بغیر حق اخره عزو و افترا اتمك نقیصه سندن اهون و اسلمدر

بوقاریده مجملاً بیان اولندیغی وجهله خلع مسئله سندن بشقه مدحت پاشا حقنده موجب طعن و تشنیع اولور ظن و ملاحظه سیله اختراع ایدیلان نشریاته نقل کلام اولندیغی حالده بونلرك ایچنده ازجمله مدحت پاشا روسیه نك غضبنی تحریك اتمامش اولسیدی محاربه اولمزدی شوسه یوللرینی یاپمامش اولسیدی روسلر بالقانی کچه مزدی کبی سوزلر قائلنك جهالتنی اثبات و اعلانه کافی اولدیغندن شو عصرده ملت عثمانیه یی اداره یه مأمور اولان هیئت ایچنده بویله افکار صاحبی ادم بولندیغنه تأسفدن

بشقه بر شی دیمکه حاجت کورلمز فقط روسیه‌نك مطالبنی ترویج اتمك
ایچون استانبولده اجتماع ایدن اوروپا قونفرانسنك تکلیفاتی قبول اولنسه
ایدی محاربه اولمزدی کلامی قونفرانسك استدیکی شیلرك نه اولدیغنی
بیلمیان و خصوصیله محاربه‌نك خسارات و مضراتیله مصاب اولان بعض
افراد اهالینك اذهانه تأثیر ایده‌بیله‌جکندن بونك ایضاحی ایچون بر قاچ
سوز سویلمك لازم کلور روسیه‌نك مطالبی اوله‌رق قونفرانسك دیدیکی
شیلر نه ایدی بلغار اولان مملکتلری دولتك تحت‌حکومت و اداره‌سندن
چیقاره‌ق و ایلروده روس مملکتی اولمغه حاضرلق دکلیدی بو ماده‌نك
مباحثه‌سی رشدی پاشانك صدارتی زماننده‌برو ممتد اوله‌رق بو بلانك دفع
و اصلاحی ایچون هر درلو صرف مقدور اولندیغی و برطاقم فداکارلقلر
دخی ایدلدیکی حالده روسلرك اسکاتی ممکن اوله‌مامسی اوزرینه مدحت
پاشا نه یاپملی ایدی استدکلری شیلری ویرمك یعنی روم ایلینك نصفی
درجه‌سنده واسع و اك معمور اولان بر قطعهٔ عظیمه‌یی سببسز و محاربه‌سز
ترك و تسلیم اتمکمی لازم کلور بونك دنیاده قنغی ملت و دولتده امثالی
کورلمشدر بوقدر بر قطعهٔ جسیمه‌نك دکل دولتك ملکندن اك کوچك
بر جزؤنی دشمنه تسلیم اتمکلکی تجویز ایده‌جك تبعهٔ دولتدن بر ادم
بولنه‌بیلورمی و بو مسئله ایچون مسلم و غیر مسلم عموم ارکان دولتدن
و مأمورینندن و رؤسای ملل مختلفه‌دن مرکب اوله‌رق عقد اولنان مجلس
عمومیده هردرلو مهالك و مخاطرات کوزه آلدیریله‌رق تکلیفات واقعه‌نك
رد اولنمسنه اتحاد و اتفاق عمومی ایله قرار ویرلدیکی صرده‌ده روسیه‌نك
استدیکنی ویرمکه رأی ایدن کمسه چیقدیمی بو حاله قارشو نه یاپلق ممکن
ایدی شو جمله‌ایله‌برابر مصلحت محاربه‌یی منتج اولمامق ایچون مدحت
پاشا انکلتره و فرانسه دولتلرینك اخطاراتی اوزرینه درحال صربستان
ایله مصالحه اتمش و قونفرانسك تکلیفاتنی اسقاط ایده‌جك تدابیره تشبث

ايله روم ايلينه مامورلر كوندرمش و قره طاغ ايله مصالحه مذاكره‌سنه باشلامش ايكن كندوسنك اوروپايه ابعاديله برابر بونلر نيچون بوزلدى و مدحت پاشا صلح ايچون قره طاغه اراضى ويره‌جكمش ديو نه قيامتلر قوپارلدى اشته قونفرانسك تكليفاتى قبول اولنسيدى محاربه اولمزدى ديمك نقدر عادى و معناسز هزيان ايسه مدحت پاشانك طونه‌ده ايكن عصيان ايدن بلغارلر حقنده شدتى روسيه‌نك غضبنى و عداوتنى جلب و دعوت ايتدى و محاربه‌يه سبب اولدى ديمك دخى انك عينيدر محمود نديم پاشا روسيه‌نك عداوتى دكل حسن توجه و محبتنى جلب ايتمش و انلرك نصيحتنه اتباع ايله بلغارلرك فساد و عصيانى سربست براقمش اولديغى حالده نه نتيجه حاصل اولدى طونه‌ده ايكى سنه بربرينى متعاقب روسيه‌دن كلان و يرلى بلغارلردن انلرله برلشان اشقيا اوزرينه مدحت پاشا طرفندن تدابير سريعه اجرا اولنميوبده براغلمق و اون سنه صكره ميدانه كلان بلغارستان او وقت وجوده كلمش اولمق مى استنيله‌يور و مدحت پاشانك بذل وجود ايدرك وطن و دولته ايتديكى خدمتى قباحتمى اوله‌يور

خلاصهٔ كلام دولتده قرق اللى‌بشر سنه خدمت و صداقتلريله متعارف و مشهور اولان رشدى پاشا و مدحت پاشانك و اركان و اكابر دولتدن و علمادن و امراى عسكريه‌دن دها بر چوق ذواتك حقلرنده بوقدر معاملات ظلميه‌نك اجراسى و جلوس همايون كونندن برو اردى اراسى كسيلميه‌رك مأمورين و مستخدمين دولتدن نيجه بيك كشيلرك تبعيديله خانه‌لرينك تخريب اولنمسى بشقه بر سببه مستند اولميوب مجرد سلطان عزيزك خلعى كبى بر فعلك دها تكرر وقوعنى منع ايتمك و پادشاهك حضور و امنيتنى حاصل ايلمك ايچون اتخاذ اولنمش بر تدبير عجيب و غريبدر سلطان عبدالعزيزك خلعى حقنده يوقاريده تفصيل و تعداد اولنان اسباب موجبه و مشروعه بر طرفه براغيلوبده هايدى خاقان

مرحومك خلعی وكلادن بر قاچ كشينك غرض و نفسانيتيله اولمش فرض ايدلسون برقاچ كشی يرينه برقاچ بيك كشينك يالكز بر وهم و وسوسه‌يه مبنی قربان اولمسی و مال و ملكلرينك محو و پريشان ايدلمسی روی ارضده قنغی دولت و ملتده قنغی زمانده ايشيدلمش شيدر بوقدر مظلومينك بيكس و بيچاره قالان و حسرتلريله اه و فغان ايدن اولاد و عياللرينك و بونلره منسوب و متعلق اولان لاتعد ولاتحصی نفوسك انكسار قلوبيله پادشاهه بد دعالرينی جلب و دعوت ايتمكه الت و واسطه اولنلر و خصوصيله عبدالعزيز مرحومك قتلی مسئله‌سی كبی هيچ اصل و اساسی اولميان بر فجيعه‌يی ترتيب و ترويج ايله دولتی ترذيل وتفضيح ايدنلر پادشاهه صداقتمی ايتمش اولديلر و بونكله پادشاهك حضورينی‌می اكمال ايتديلر بوقدر قتالقلر ياپيلدقدن و دولتده ايش كوره‌جك ادملر روسلرك دلخواهی اوزره محو و پريشان ايدلدكدنصكره يكديكرينی تعاقب ايدن وقوعات و مصائبی منع و تدبيره چاره بوله‌ميوبده اخره عطف و تحميل ايتمكه چالشمق نه كوچكلكدر مدحت پاشانك التی سنه‌در التی ساعت اولسون درسعادتده و مأموريت اوزرنده بولنمامش اولديغی هركسك معلومی ايكن بونلری مدحت پاشا ياپدی ويا سبب اولدی ديمكله هركسك اقناع اولنه‌جغنی ظن ايتمك نقدر ياكلش قياس و خيالدر قانون اساسی حكمنجه امور دولتدن وكلا مسئول اولوب ذات شاهانه هر درلو مسئوليتدن مصون اولديغی حالده مسئلهٔ حربيه‌ده وقوعبولان سؤ تدابيرك مسئوليتندن پادشاهك ذمتنی تبرئه ايتمك ايچون اردولرك و عساكر شاهانه‌نك اك كوچك و عادی حركتلرينه وارنجيه قدر مابين همايوندن يازيلان تلغرافلرك بر طاقمی مدحت افندی‌يه ياپديريلان زبدهٔ الحقايق نام كتابچه ايله انظار عامه‌يه قونيله‌رق پادشاهك ذاتی مقام مسئوليتده كوسترمك و بونكله برابر مداخلاتك وقوعبولمديغنی فعلاً مداخلاتك وقوعيله اثباته چالشمق نصل

ترس و نابجا برتدبیردر وکذلك با ارادهٔ سنیه نشراولنان «اس انقلابده» عبدالعزیز مرحومك سیئاتنه معین اولمق و اموال خزینه‌یی اتلاف و اسراف ایلمك تهمتیله عالمه تشهیر اولنان محمود ندیم پاشانك داخلیه ناظری اولمقله برابر مستشار پادشاهی اولدیغنی فعلاً عالمه بیلدیرمك پادشاهه اهانت دکلیدر بو ایشلرك اك غریبی دولتده وقوعبولان فنالقلردن تبرئهٔ ذمت اتمك ایچون (سلطان عزیز حیاتده و سلطنتده اولسیدی بو فنالقلر اولمزدی) دیمك و برطرفدن غزته‌لرله اشبو مصائب و وقوعاتك اون بش یکرمی سنه‌دنبرو دولتده جاری اولان سوء استعمالاتك اثاری اولدیغنی نشر اتمکدر عجبا بونك قنغیسی صحیحدر سلطان عبدالعزیزك سلطان عبدالحمید یرینه پادشاه اولمسی ارزو اولنه‌یور ایسه ذات شاهانه‌یه ادعای صدق و عبودیت ایدنلرك لساننذن بو لقردی نصل صدور ایده‌بیله‌یور و اکر دولتك دوچاراولدیغی حال فلاکت اون بش سنه‌دنبرو اجرا اولنان سوء اداره‌نك نتایجی ایسه سلطان عبدالعزیزك لزوم خلعنده تردد اولنمق ندن اقتضا ایده‌یور عجبا قوجه دولتده بو شیلری موازنه ایدرك اخطار ایدن اولمدیمی

جمهوریت اداره‌سی خلقك یعنی افکار عمومیه‌نك قبول و موافقتیله یاپیله‌جق ایش اولمسیله (مدحت پاشا جمهوریت یپاجقدی) دیمك بو افکار ایله خلقی اتهام ایلمك اولدیغندن بو القاآت و نشریات ایله پادشاهك نهایت خلقدن دخی امنیتی سلب اولنوب و عموم تبعهٔ دولته دشمن نظریله باقیلوب پادشاهك کندو تبعه‌سندن کندوسنی محافظه ایچون یلدیز سرایی استحکاماتنده تحصن اتمسنی انتاج ایده‌جك اسباب و احوالی تشدید ایدنلرك مقصد و مرامی نه ایدی پادشاهك حضور و راحتنی حاصل اتمك ایچون مدحت پاشا و رشدی پاشا و سائر حقنده یاپیلان شیلرك شو حاله کوره فنالغی انلره‌می یوخسه پادشاهه‌می یاخود ملت و مملکته‌می راجع اولدی ضررینی کیملر چکدی

مقصدمز یاکلش اکلاشلمسون بز مدحت پاشانك شخص و ذاتی التزام ایله هردرلو تصور و نقایصدن سالم اولدیغی دعواسنده‌دکلز خلقت بشریه اقتضاسنجه احتمالکه کندوسنك اخلاق و افعال شخصیه‌سنده بر چوق معایب و قصوری بولنور لکن موضوع بحثمز اولان مسائلك جمله‌سی امور دولت و مملکته متعلق اعمال و افعاله مخصوص اولمغله افعال شخصیه‌نك بوکا داخل اوله‌میه‌جغی درکاردر بناءً علیه مدحت پاشانك قرق بش سنه مدت متمادیاً خدمت دولتده ایفا ایلدیکی افعال و حرکاتندن دولت و ملت و مملکته موجب مضرت اولمش برشیٔ وار ایسه فعلاً و مادةً میدانه قونلق و لدی‌الاقتضا محاکمه‌ایدلمك لازم‌کلور یوخسه اول واخری حساب ایدلمیه‌رك خاطره نه‌کلور ونه کتوریلور ایسه مدحت پاشانك غیابنده نشر و اعلان ایله خلقك اینانه‌جغنی قیاس اتمك خلقك وجداننه دخی سوء ظن ایلمکدر اما بو جمله ایله برابر مدحت پاشا عیال و اولادندن محروم و مهجور ایدیله‌رك کافهٔ قانون و قاعده‌نك خارجنده طائفده بر مضیق حبس و ازعاج ایچنده تلف اولور او ملاحظه بو بحثه قارشمز و ظلمك حدود و قاعده‌سی اوله‌مز مدحت پاشانك حال و استطاعتنه کوره دولتده وقوع بولان خدماتنك فهرست اجمالیسی تبصرهٔ عبرت نامیله یازیلان ترجمهٔ حالنده محرر و مسطور اولمغله اندن معلومات اجمالیه الوب فعلیاتیله تطبیق اتمکه رغبت ایدنلر حقیقتلرینه واقف اولور و مدحت پاشا محو اولسه‌ده اثاری دنیاده و میدانده قالور

مدحت پاشانك طائفه نفیی

ییلدیز محکمه‌سی طرفندن ویریلوب او دورك وکلاسی و رجال حکومتی طرفندن تصدیق ایدیلان حکم و قراردن صکره، مدحت پاشا سائر فلاکت رفیقلریله برابر عزالدین واپورینه ارکاب و بیك درلو اذا و جفا و تضییقات ایله جده‌یه و اورادن تحت‌الحفظ مکه‌یه و اورادن بر جبهه‌سنك رسمی مندرج اولان مشهور طائف قلعه‌سی حبسخانه‌سنه اعزام ایدیلمشیدی. کرك واپورده و کرکسه طائفه‌قدر قره‌یولنده امر نظارت و محافظه یاوراندن میرالای قارزه‌لی سلیمان بکله چرکس حسنك برادری قول اغاسی عثمان بکه و معیتلرنده بولنان توفنکجی، معیت‌چاوشی و عسکردن عبارت بر مفرزهٔ مسلحه‌یه حواله ایدیلمش اولوب مرقومان اجرای مظالم و شدائد خصوصنده هیچ برشی دریغ ایتمامشلردر.

حبسخانه‌ده اجرا اولنان معاملات و تضییقات حقنده معلوماتی جامع بولونان و بالذات مدحت پاشا طرفندن یازیلوب عائلهٔ محترمه‌سنه کوندریلان مکتوبلر بورایه عیناً درج اولوندی.

بومکتوبلر اوزرینه عائله‌سی فوق‌العاده تلاشه دوشه‌رك لازمکلان محللره اعطای معلومات ایتدکلرندن عظیم بر خلجانی موجب اولمش و انکلتره‌نك درسعادت سفیری لورد دوفرین ماببنه کیده‌رك بو معامله‌یه قارشو پروتستو ایله‌مش وجواباً مدحت پاشانك صحت واستراحتنه اعتنا اولونماسیچون اوامر شدیده ویریله‌جکی تبلیغ اولونمشیدی. بوتبلیغاتك نه معنایه الدیغنی لازمکله‌جکی مدحت پاشانك آتیده‌کی مکتوبلرندن

استخراج اولنەجنی کبی شیخ‌الاسلام اسبق خیرالله افندینك مدحت پاشا عائلەسنە عموم موقوفینك قراریلە کوندردیکی تعزیتنامە ایلەدە حقیقت الیمە میدانە چیقار.[١]

---

[١] طائفەدەکی مقدورینك عائلەلریلە مخابرە و مکاتبەلری حجاز ولایتی اوراق مدیر معاونی علی وصفی افندی اسمندە حمیتلی بر ذات طرفندن تأمین ایدلمش ایدی. مومی‌الیە، مدحت پاشایە عائد مکتوب و امانتلری نجاب مخصوصلە مکەدە ازمیر تجارلرندن موصللی حسن افندی‌یە کوندەریر. حسن افندیدە بونلری تعهدلی اولەرق ازمیردە عائلەسنە ویاشریکنە ارسال و اولوجهلە مدحت پاشا عائلەسنە ایصال ایدیلیردی. مدحت پاشایە کلان مکتوب و امانتلردە عینی صورتلە واصل اولوردی. کرك بوصورتلە واسطهٔ مخابرە اولماسندن وکرکسە فخری بك طرفندن کندیسنە تودیع اولونان اوراق بر امانت مقدسە صورتندە یکرمی سکز سنە محافظە ایتمسندن دولایی مومی‌الیە علی وصفی افندی حقینە شایان تقدیر و شایستهٔ تشکردر.

مكتوبلرك صورتلری :

عفتلو نعيمه خانم وشهربان خانم افنديلر [۱]

بوكون چماشورلر و چوجقلرك رسملريله كوندرديككز مكتوبلرك جوابنی يازمشيدم ينه بونلری كتورنلر مكهده بولنوب ويرلمك اوزره اشبو مفصل مكتوبی دخی بشقه‌جه يازمغه و چونكه شمدی‌يه قدر بش التی قطعه‌دن زياده يازديغم مكتوبلرك هيچ بريسی واصل اولمامش اولديغی بو مكتوبكزدن دخی اكلاشلمغله براز زياده‌جه تفصيل اتمكه مجبور اولدم وقتاكه ازميردن مفارقت اولندی استانبوله وصولمزده بزی ييلديز سرايندە واقع چادر كوشكنه قويديلر محمود پاشا و نوری پاشا و سائر بر طاقم كمسه‌لر بشقه بشقه محللرده محبوس ايدی عبدالعزيز مرحومك كويا وفاتی كندو كندوبی اتلاف ايله اولميوب سلطان مرادك و والده‌سنك امريله و محمود پاشا و نوری پاشا طرفندن ويريلان تعليمات ايله مرحومی اوچ كشينك تلف اتمش اولديغنه دائر بر دعوا حاضرلمشلر و بو ايشده بنم و رشدی پاشانك و خيرالله افندينكده كويا مدخل و رأی و معلوماتمز وار ايمش ديه‌رك بزی‌ده بو يولده اتهام اتمك ايستمشلر بونك اوزرينه

[۱] منفادن ايلك آلنان مكتوب اولوب ازمير انكليز قونسلوسنك حرمی مادام (دەنيس) طرفندن مرحومك بويوك حرمی خانم افندی‌يه غايت محرمانه و بيوك بر تلاش و هيجان ايله اتكی التندن چيقاريله‌رق ويرلمشدر .

مدحت پاشا كبی متين و فداكار بر ذاتك شريكهٔ حياتی اولمغه هروجهله لايق بولونان خانم مشاراليها زوج محترمنك مكتوبلرينی و متروكات قلميه‌سنی بر وديعهٔ مقدسه صورتنده حفظ ايتمش ، عبدالحميد و عونه‌سنك يد غصبنه دوشمامه‌لری ايچون هردرلو فداكارلغه قاتلانمشدر. كتابمزك كرك متنك برقسمی و كركسه ذيلنده كورولان مكتوبلر و لايحه‌لر كاملاً خانم مشاراليهانك همت و فداكارلغی سايه‌سنده بوكون اولاد وطنك انظار استفاده‌لرينه عرض اولونمقده‌در .

استنطاق باشلدی حالبوکه بز ازمیرده ایکن درسعادتدن بزه یازدقلرینه کوره بو ایشك قطعا و قاطبةً اصلی فصلی اولمدیغی حالده عبدالعزیزك وقتیله خدمتنه کوندرلمش اولان اوچ کشیکه بریسی پهلوان مصطفی و بریسی حاجی محمد و دیکری جزایرلی مصطفی نامنده ادملردر بونلر مملکتلرندن جلب اولنه‌رق بونلردن ایکیسی عبدالعزیزی کویا مابینجی فخری بك ایله برلکده اولدیرمش اولدقلرینی مدت مدیده اجرا قلنان اذیت و اشکنجه ایله تقریر اتمش ایسه‌ده بونلرك اولوقت سرایدن مأموریتله فرعیه دائره‌سنه اعزاملرنده مرحوم مشارالیهك یانه و خدمتنه کیرملرینه وقت قالمیوب کندولری قره‌غولده ایکن بو ایش وقوعبولمش و مرحومك کندو کندوینی اتلاف اتدیکی زمان بولندیغی دائره‌ده والده‌سی و چوجقلری و قادینلری و خزینه‌دارلری و خلایقلری اولمق اوزره اوچیوزدن زیاده نسوان موجود اوله‌رق مرحومك بویله آخری طرفندن اتلاف اولندیغنه دائر شیمدی‌یه‌قدر هیچ برافاده‌بیله وقوعبولمامش اولدیغی حالده شیمدی بویله یوقدن بر دعوا چیقارلمسی بشقه نیته مبنی اولدیغنه دائر اولجه موجود اولان معلوماتك صحیح اولدیغنی اوراده دخی اوکرندیکمدن و بالفرض عبدالعزیزك اخری طرفندن اتلاف اولنمش اولدیغی صحیح اولسه‌بیله بنم ایله رشدی پاشایه طوقنور و یاخود جزئی بر معلوماتی مؤید اولور برشی اولمدیغندن بورالری اوزون اوزادی اکلادلدی و حین محاکمه‌ده‌دخی دهازیاده تفصیلاتیله بیان کیفیت اولندیغندن هرکس دخی ایشك مصنع اولدیغنی لایقیله اکلادی ایسه‌ده اصل مقصد شخص و ذاتلرندن امنیت اولنمیان ادملرك چوریدلمسی قضیه‌سی اولوب محمودندیم پاشا و جودت پاشا کبی بعض ذاتلر دخی بو بابده سعی و غیرتده قصور اتمدکلرندن هرنحال ایسه محمودپاشا و نوری‌پاشا و میرالای و بیکباشی و مابینجی اوله‌رق و الحاصل اونبر کشینك شدتله جزاسنه قرار

ویرلدکدنصکره نهایت وکلا و علمانك بو قراره موافقت اتمدکلری جهتله برمحلده نفیلرینه قرار ویرمشلر و بزیده بوکروهه قاتمشلر ایدی چادر کوشکنده بولندیغم مدتجه اکرچه ذات شاهانه ایله ملاقات میسر اولمدی ایسه‌ده ایکی اوچ کونده برکره ماینجی و تفنکجی باشی کبی ادملر کلوب کویا تسلیت ایچون طرف شاهانه‌دن بعض اراده تبلیغ ایتدکلری کبی اك صوك کیجه دخی کلوب کویا محمود پاشا و نوری پاشا قاتللره تعلیمات ویردکارینی اقرار اتمشلر ایسه‌ده اصل امر ایدن سلطان مراد اولوب قباحت انده اولدیغندن دیکرلرینك نفیلرینه قرارویرلدیکی کبی بزمده انلرله برلکده نفی اولنمقلغمز لازم کلمش اولمغله حرم خلقندن هرکمی ایستر ایسم کیده‌جکمز محله جلب اتمکلکمزه مساعده بیورلدیغی بیان ایتدیلر و کملر استنیله‌جك ایسه همان برمکتوب یازوب ویرمکلکم دخی اراده بیورلدیغی سویلدیلر کیدیله‌جك محلك نره‌سی اولدیغی کتم اتدکلری جهتله بویله مجهول محله حرم جلبی عقل و ملاحظه‌یه توافق اتمدی ایسه‌ده مادامکه بویله اراده بیورلدیغندن و کیده‌جکمز یرلر ردوس و عکا کبی بر محل اولمق لازم کله‌جکی تخمین ایدلدیکندن درحال سزه خطاباً اویله برمکتوب یازیلوب ویرلمش و بو مکتوبده نه یاپه‌جغکز تعریف اولنمشیدی سرایدن واپوره بنه‌جکمز ساعتده بزم چماشور و اشیا چانطه‌سنی حاضرلیوب برلکده عربه‌یه المق اوزره ایکن اورادهکی ذاتلر بز کوندریرز دیه‌رك الیقویدقلرندن و ذاتاً بزم اوشاق عارف کتدیکمز کوندنبرو واپورده بشقه‌جه محبوس اولوب یانمه صالیویرمدکلرندن بزده چماشور چانطه‌سی ارقه‌مزدن واپوره کله‌جك خلیاسیله و یالکز اوزرمده‌کی البسه ایله واپوره کله‌رك چانطه ایچون پك تلاش و اصرار اتدم ایسه‌ده بر فائده‌سی اولمدی هله اوشاغی واپورده بولدیغمدن و بزم یوسفك بر کیجه‌لك عنتاریسی و بر خرقه‌سیله بر تاقیه‌سنك سهواً انده بولندیغی اکلادیغمدن انلری تلبس اتدم ایسه‌ده

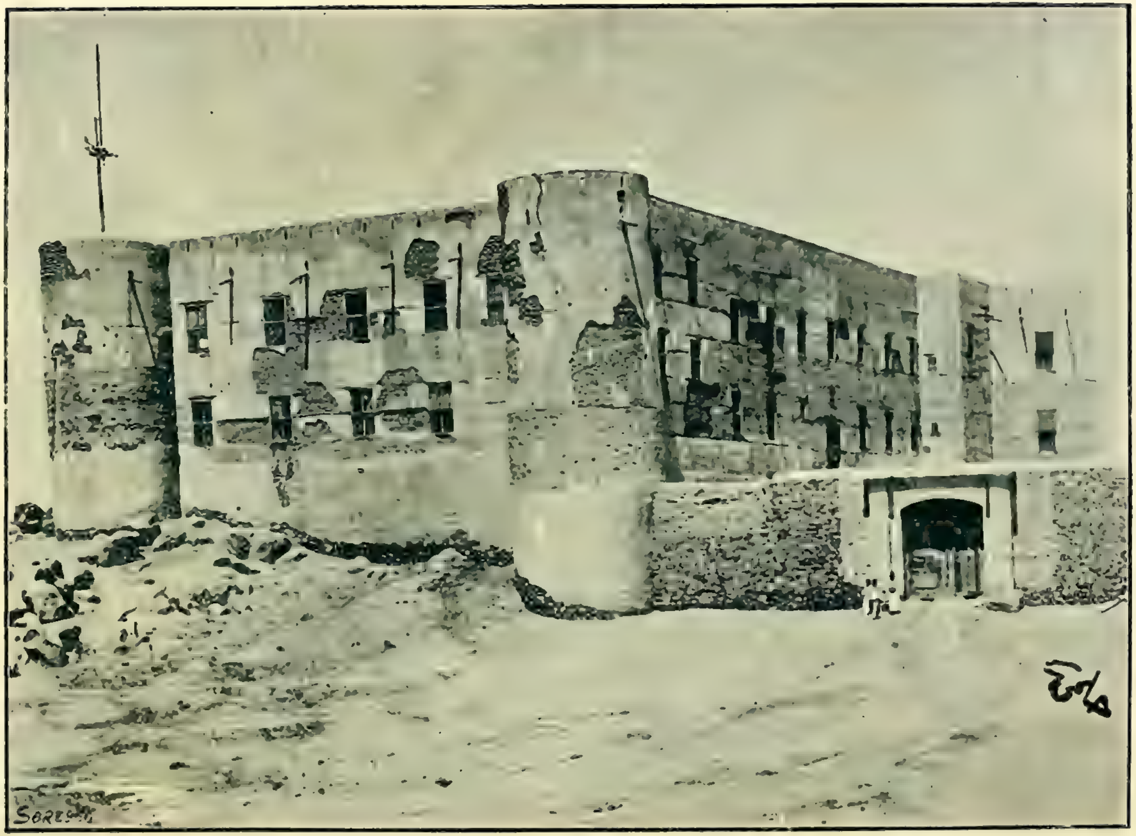

طائف زندانی

طون و كوملكه چاره اولمديغندن انلری دخی واپورده ييقادوب
و قوروتجيه‌دكين بكليوب اويله‌جه اداره اتدك چادر كوشكنده ايكن
كورديكم معاملاتدن طولايی ارتق دنيادن تنفر اتديكمدن و برازده نامزاج
اولديغمدن بر وصيتنامه يازوب چانطه‌يه قويمش ايدم شمدی چماشور
چانطه‌سنی طيفور اغانك كتورمش اولديغی مكتوبكزدن اكلاشيله‌يور
ايسه‌ده بو كاغدلره دائر سوز اولمديغندن انلر سرايده اليقونلمش ديمكدر
هرنه‌ايسه عزالدين واپورينك نه طرفه كيده‌جكنه دائر هيچ بريمزك
معلوماتی اولمديغی حالده بن و محمود پاشا و نوری پاشا كوچك و مردار
برر كوچك قماره ايچنده و ديكرلری كمورلك يانندە قپالی و مسدود
و محبوس اولديغمز حالده جده‌يه واصل اولدق تموز ايچنده و بحر
احمرده واپور اوجاغنك صيجاغی بر طرفدن و ابدستخانه‌لرك تعفناتی
بر طرفدن نصل عذاب اليم اولديغی تعريفه حاجت يوقدر بزلر نه‌حال
ايسه تحمل ايده‌بيلدك ايسه‌ده نوری پاشا تجنن اتدی حالا مجنون
و ديوانه اوله‌رق بر اوطه‌ده قپالودر جده‌يه وصولمزده طائفه كيده‌جكمز
و مكه‌دن مرور ايده‌جكمز تعيين اتدی ايسه‌ده هربرمزك يانندە سكز اون
نفر قره‌قول اولوب كمسه ايله دكل بربريمزله اختلاط دخی ممكن اولميوب
مكهٔ مكرمه‌يه كلديكمزده چونكه بزی ايصاله‌مأمور اولان ذواتك بريسی
معهود چركس حسنك قرداشی اوله‌رق بونلر اللرندن كلان تضييقات
و تحقيراتی اجرا ايدرلردی حتی مكه‌ده ايكی كون مدت اقامتمزده
اوتورديغمز محل حرم شريفك بر دائره‌سی ايكن بر كره زيارت اتمك
ممكن اوله‌مدی طائفه وصولمزده جمله‌مزی اورادە بولنان عسكر قشله‌سنه
قويوب هراوطه قپوسنه برر قره‌غول وضع اتديلر طيشاری چيقمق
و بربرنی كورمك شويله طورسون بر مدت قشله نردبانندن اشاغی اينمكه‌بيله
مساعده كوسترمديلر ايسه‌ده بربرمزله اختلاطك منعی يعنی جمله‌مز بر

دائره‌ده ایکن بر برمزی کورمامکلکمزك دوامی ممکن اولمدیغندن شمدی هپ برلکده بولنه‌یورز بزم ایچون بر قاچ عرب کوملکی و طون و خرقه تدارك اولندیغنی کبی الله راضی اولسون مصرلی صفوت پاشانك حرمی طرفندن چماشور و کیجه‌لك کوندرلمکله شمدی‌یه‌قدر انکله اداره اولندی مابین همایوندن شریف حضرتلرینه و والیٔ ولایته کلان امرلرده بونلر منفی ایسه‌لرده فرار آتملری ملحوظ اولدیغندن بحثله محافظه‌لرینه دقت اولنمسی لازمدر دیو اراده بیورلمش اولمغله شریف حضرتلری بر اره‌لق بزم ارقداشلره یعنی بتمله محمود پاشادن بشقه‌سنه پرانغه طاقدیردی ایسه‌ده جمله‌سی خسته اولدیغندن بر آی صکره ینه پرانغه‌لری چیقاردیلر فقط بوکا مقابل جمیع پنجره‌لره یکیدن تیمور پارمقلق قویدیلر ینه مابین همایونك سالف‌البیان امرنده بونلردن فامیلیالرینه و فامیلیالرندن کندولرینه مکتوب یازانلرك مکتوبلری اچیق اوله‌رق شریف حضرتلرینك پوسته‌سیله کلوب کتمك اراده بیورلمغله اکا استناداً هرکس بر چوق هفته‌لر فامیلیالرینه اچیق مکتوبلر یازدقلری کبی بنده سزك ازمیرده ویا استانبولده اولدیغکزی بیلمدیکمدن سزه ویرمك اوزره طیفور اغایه و همشیره‌یه اوله‌رق بش التی مکتوب یازدم ایسه‌ده هیچ برینك ویرلمدیکنی جوابلری کلمدیکندن اکلادیغم جهتله خارجدن نصلسه بر صاحب خیره تصادف اولنه‌رق یعنی بعض واسطه ایله بولدیریله‌رق همشیره‌یه ایکی مفصل مکتوب یازدم و بو مکتوبلری رفقامزدن محمود پاشانك همشیره‌سنه اولان مکتوبنه ملفوفاً کوندردم هانکی کون سزك مکتوبکز کلوب مألندن بزم ارقداشلره معلومات ویردیکمده جمله‌سنك متعدد چوجقلری وعیاللری اولوب بوکونه‌قدر برخبر الەمامش اولدقلری جهتله جمله‌سی او درجه اغلمغه باشلدیلرکه یورکلر تحمل‌اتمز بیچاره‌لردن برینك ذره‌قدرقباحتی‌اولسه انسان جزاسیدر چکسون دیو متسلی اولور

سنز یازه‌جغکز مکتوبلرده دعوادن و ایشدن بحث اتمیه‌رك یالکز حال عافیتکزك و برده فامیلیاجه مصلحتك بیانیله اکتفا ایدرك و والی پاشایه بر مکتوب یازه‌رق اکا لفاً کونده‌رر ایسه‌کز واصل اولور ظن ایده‌رم

کله‌لم شیمدیکی حالمزه یعنی احوال شخصیه‌مزه بزم ارقداشلرك جمله‌سی بالطبع مغموم و مکدر ایسه‌ده بن انلرقدر مکدر دکلم و شو حال بنم ایچون تصور اولندیغی درجه‌ده کوج و اغر کلیور سبی یاشك التمشی کچمش اولمسیدر انسان شو عمر اوزرینه دها قاچ سنه‌یه قدر یاشایه بیلور برده معلومکزدرکه کچن سنه‌دنبرو بر تنها محل اولسه‌ده چکیلوب و هرشیدن فراغت ایدوب بقیهٔ عمری اخرت ایچون صرف اتمکلکی قورمش ایدم و بونی چوق کره سویلر ایدم اك زیاده مشغولیت ذهنیه‌یی تلاوت قرآنه حصر ایدوب الحمد والمنه قرآن کریمی یکیدن ازبرلیوب حفظ اتمك میسر اولدی شمدی قدسمع الله تعالی جزئنه کلدم صلاته دخی ارزو وجهله دوام اولنه‌یور استعیذ بالله «ما اصاب من مصیبته الا باذن الله و من یؤمن بالله .... قلبه» آیت کریمه‌سی بنم ایچون اك بیوك تسلیتدر هله علیهمده اولان مفتریات و نشریات و هجویات باطنی و معنوی نعمت و عنایتدر بن هرحالده جناب عادل مطلقه توکل و تسلیمیت حالنده‌یم سزده اکا تسلیمیتله جناب حقك ظهوراتنه منتظر و لطف و احسان الهی‌یه متشکر اولملیسکز بو مکتوبه جواب یازار ایسه‌کز توکل و تسلیمیته دائر مکتوبکز کلدی اوقودق دیدیککز حالده بونك وصولبولدیغی اکلارم زیاده تفصیلات لازم دکل حاصلی سزك و چوجقلرك تحسرندن بشقه بحق شکایت ایده‌جك دردم اولمیوب انیده حضرت خلاق عظیمدن امید ایدرم برده بزم عزیت دیش قیرلدیغندن و بوراده یاپه‌جق کمسه اولمادیغندن زحمت چکیورم طیفور اغایه یازدیغم مکتوبلرك برنده بش التی قیه قدر توتون و بر سیغاره آغزلغی استمش ایدم بوندن بشقه کتابلردن

ازمیرده اولان ایکی جلد تفسیر بیضاوی و برده اسماعیل حقی حضرتلرینك روح البیان تفسیرینی و فرانسزجه کتابلردن اکثریا اوقیدیغم صاری قابلی درت جلد کتابك بر جلدی بوراده بتمله برابر ایسه‌ده اوچ جلدی ازمیرده اولدیغندن و بونك اسمی پلوتارق ایدوکندن ممکن اولور ایسه بونلرك دخی کوندرلمسنی رجا ایدرم چوجقلرك درسلرینه دوام و همت اولندیغنی مکتوبکزدن اکلادیغم جهتله ممنون اولدم علی حیدر و وسیمه و صابره‌نك کوزلرینی اوپه‌رم دریه خانمه قالفه‌لره اغالره سلام ایدرم

حاضر بورایه قدر کلمشیکن ایفای حج ایدلسی کلدیکمز کونلرده ارزو اولنمغله شریف دخی برلکده کوتورمکه راضی اولمشیدی لکن صکره‌دن مکه‌ده شدتلی قولرا خسته‌لکی ظهورینه مبنی بو نیت ترك اولندی برهفته اول محمود پاشا حضرتلریله مشترك ماببنه بر مکتوب یازدق مآلنده بوراسی بر کوچك قریه اولوب قیشین کسه قالمدیغندن اولجه طرف شاهانه‌دن وعد و اراده بیورلدیغی وجهله حرملرمزدن و جاریه‌لرمزدن بعضلری یانمزه جلب اولنمق ایچون منفامزك اخر محله تبدیلنی رجا ایتدك قبولنی هیچ مأمول ایتمز ایسه‌مده بقالم نه چیقار

بزم نشانلرك و سندلرك موضوع اولدیغی ایکی کوچك صندق امانةً حفظ اولنمق اوزره ازمیر ریختم قومپانیه‌سی دیرکتوری موسیو کفره یه براغلمشیدی صکره بورادن کندویه یازدیغم مکتوبده بوصندقلری سزك مهرکزله سند الەرق طرفلرکزه تسلیم اتمسنی یازدم ایسه‌ده بو مکتوب سزه واصل اولمیان مکتوبلر ایچنده اولدیغندن و کلان مکتوبکزده بوکا دائر اشارت اولمدیغندن شبهه اولندی اکر صندقلر حالا کفره ده ایسه وکفره ده ازمیرده ایسه کندویه یکیدن یازلمق اوزره اشعار ایلیه سز و چفتلکك و سزك باغك محصولی نه اولمش ایسه اکنجه اولمق اوزره معلومات ویره‌سز باقی دعا فی ٥ ذی الحجه سنه ١٢٩٨ مدحت

عفتلو خانم افندی حضرتلری

رمضان شریفدن اول کلان چماشورلرله برابر الدیغم مکتوبکزدن صکره مکتوبکز کلمدیکندن و بوجهتله کرك سزك و کرك چوجقلرك احوالندن و عافیتلرندن معلومات آله مدیغمدن متأسفم البته شیمدی‌یه قدر مکتوب و اقچه و بلکه مأکولات و احتیاجاته متعلق بعض شیلر دخی کوندرمش اوله‌جغکز درکار ایسه‌ده بزه واصل اوله‌میه‌رق شوراده بوراده قالمش اولمسی قریب الاحتمالدر اقچه خصوصنده ضرورت واحتیاجمز زیاده‌در کچن سنه سزك کوندردیککز اللی لیرا ایله درسعادتدن کوندریلان بر مقدار اقچه اولوقت احتیاجمزه خیلی مدار اولوب چونکه بورایه ورودمزدن التی یدی آی زمان مرورینه دکین مأکولات و ملبوساته متعلق کافهٔ احتیاجاتمز جانب حکومتدن ایفا اولنه‌رق وکلخرج و فراش و آشچی وسائر خدمه دخی ممکن مرتبه مکمل ایکن مؤخراً آشچیدن ماعدا خدمه‌نك جمله‌سی قالدیرلمش و مأکولات و حوائج ضروریه تنقیص و تنزیل اولنه‌رق اداره‌یه غیر کافی درجه‌یه ایندیرلمش اولدیغندن و البیسه وچماشوره متعلق اشیا هیچ کیمسه‌یه ویرلمدیکندن ضروری بعض الزم اولان شیلرك اقچه ایله تدارکنه مجبوریت کلدیکی و خصوصیله بزمله بوراده ارقداش اولنلردن اکثریسنك برپاره‌سی اولمدیغی جهتله بونلرك بر طاقمنه بزمله محمود پاشانك مستعمل چماشورلرمزدن طون کوملك فانیله مثللو شیلر ویرلمکده ایسه‌ده یرتقلرینی یامامق و ایاق قابی تدارك اتمك ایچون بونلرده از چوق پاره‌یه محتاج اولدیغندن و اوشاقلر ایسه مجرد بزم سببمزه شو حال مضایقه‌یه دوچار اولملریله انلری دخی هیچ اولمز ایسه بر درجه‌یه قدر کوزتمك ایجاب ایلدیکندن الده اولان پاره‌لر صرف اولنه‌رق جزئی بر شی قالمش وحتی اوشاغه معاش‌اوله‌رق براز مدت ویریلان اقچه کری النمشدر کچن سنه‌کی اللی لیرانك وصولنه دائر سزه یازدیغم جوابده بر مدت اقچه‌یه

احتیاجمز اولمیه‌جغنی کوسترمك بر منوال محرر اولوقت احتیاجاتمزك جانب حکومتدن ایفا اولنمسنه مبنی ایدی شمدی بر مدتدنبرو حال دکشمش اولدیغندن اقچه‌یه احتیاجمز فوق‌العاده زیاده‌در بوراده مناسب بر تجاردن بر پولیچه المق ممکن ایسه‌ده اکاده حکومتجه مساعده ایدلمیور و درسعادتدن استیذان اولنسون دینلدی ایسه‌ده غالبا اکاده جسارت اولنمیور

رفیقلرمزك ایچنده بیکباشیلق و میرالایلق رتبه‌لرینی حائز اولمش ادملر اولوب بونلر اللرینه ویردیکمز بش اون غروش ایله چارشودن بز الدیروب طون و کوملکلرینی کندولری دیکمکده ایسه‌ده بونلر کرك بو مقوله لوازم ایچون و کرك سائر خوایج ایچون اقچه‌یه محتاج اولدقلری کبی رفقامزك نصفندن زیاده‌سی دائما صائم اولملریله انلرده زیتون واوزوم کبی ضروریات ایچون اعانه‌یه محتاج اولدقلرینه و بشقه مملکتلرده حبسخانه‌لرده بولنان مجرمینه اصحاب خیر طرفندن تصدق یولنده اقچه و صدقه طاغیدلدیغی جهتله بو بیچاره‌لر دخی او حالده ایسه‌ده بوراجه اکا دخی امکان اولمدیغنه بناءً حسب‌الانسانیه کرك بونلره اعانهٔ جزئیه و کرك بزه عائد احتیاجاتی تسویه ایچون اقچه‌نك شدت لزومی اولمغین هیچ اولمز ایسه شمدیلك قرق اللی لیرانك واسطهٔ حکومتله یتشدیرلمسی و ازمیرده احوالکز نه مرکزده ایسه اکا دائر معلومات ویرلمسی و مقدما یازدیغم قاوجق دینیلان شیئك دیشلرم ایچون لزومی اولدیغندن انك و بر قاچ قیه قدر دخانك کوندرلمسی تمنی اولنور چوجقلرك کوزلرینی اوپر و جمله‌یه سلام ایدرم حال بویله قالوبده بر مدت دها اقچه کلمز ایسه کوندردیککز کموش صو طاسی و ساعت کبی شیلری صاتمغه مجبور اوله‌جغمز خاطره کلدکجه وبونك ایسه نه درلو عیب و رزالتی موجب اوله‌جغی دوشنلدکجه بودخی بشقه‌جه موجب اضطراب اولمقده‌در ٢٥ اغستوس ٩٨ سنه

عفتلو حرمم خانم افندی حضرتلری

.... بوراده ایکی کیجه اول عجیب و غریب بر وقعه اولدی . امیر مکه شریف عبدالمطلب افندی حسب‌الموسم طائفده بولندیغندن آغستوسك اوتوزنجی صالی کیجه‌سی خانه‌سنده عیال و اولادی ایچنده اویقوده ایکن کیجه یاریسی ساعت التیده خانه‌سی اوچ طابور عسکرله و درت طوپ ایله قوشادیلوب و یتاغندن جبراً النوب علی‌الصباح کیجه‌لك البسه‌سیله بزم بولندیغمز قشله‌یه کتوریله‌رك قره‌غول التنه قونلدی . عبدالمطلب استانبوله و یاخود آخر محله کوندریله‌جك اولملیدر کویا قصوری انکلیزلرله مخابره اتمسی ایمش دیورلر هرنه‌ایسه بو ذات استانبوله یارامق ایچون بزه پك چوق اذیت اتمش اولمسیله شمدی افعالنه مجازات اوله‌رق بزم حالمزه کیرمسی و قارشومزده خراب دائره‌یه قونلوب حبس ایدلمسی بیوك عبرت ایسه‌ده بو ذاتك یوز یاشنده بر اختیار آدم اولدیغنه نظراً و نسل عالیسنه حرمةً انسانه رقت و رأفت کله‌یور شریف عبدالمطلب افندینك ساعت التیده خانه‌سی بغتةً عسکرله محاصره ایدلمسی بزم ازمیر وقعه‌سنك عینی اولوب یالکز بونده درت طوپ فضله‌در سبحان‌الملك المتعال .

١ ایلول ١٢٩٩   مدحت

عفتلو نعیمه خانم افندی حضرتلری

رمضاندنبرو سزدن و چوجقلرك احوالندن بر خبر المه‌مدم و بنده احوالمزدن سزه استدیکم وجهله معلومات کامله ویره‌مدم سببی بولندیغم حال تضییقاتدر زیرا بز بورایه کلورکن ذات شاهانه طرفندن حرملرمزك دخی یانلرمزه کوندریله‌جکی مکرراً وعد واراده بیورلمشیکن ...

حرم كوندرمك شويله طورسون عيال و اولادمزله مخابره يه دائر يازيلوب حكومته ويريلان مكتوبلر هيچ بر دولت و ملتده وقوعبولميان بر معاملهٔ غريبه ايله توقيف وشق وحرق اولنه رق محللرينه ويرلمديكندن مقدما شريف عبد المطلب افندى و توابعى واسطه‌سيله بعض مكاتيب النوب ويرلمكه موفقيت حاصل اولمش ايسه‌ده مؤخراً آنك دخى طريقى مسدود اولمش وبوندن درت بش آى مقدمه كلنجه‌يه قدر بزم معيناتمزه نظارت ايدن و ايواز كبى خدمتجيلك ايليان بر قاچ آدم وار ايكن انلر دخى منع و اخراج ايدلمش وبر ارالق درسعادتدن ارادهٔ سنيهٔ مخصوصه ايله عمر بك نامنده بر ميرالاى كلوب بو آدم بزم ايچون معاملات تضيقيه‌دن اكسك قالمش نه وار ايسه اكمال ايدرك موفق اولديغندن وهر نقدر كندوسى اختيار ومعتوه وبيشعور بر آدم ايسه‌ده اجرا ايتديكى معاملاتى ذره قدر انسانيتى اولان بر اهل انصاف و مرحمت ارتكاب ايتميه‌جكى جهتله بو آدم بوبابده كندو حسابنه خدمت وناموس انسانيتى اوزرينه خيلى فدا كارلق ايتديكندن بوخدمته مكافات اولميدركه كچنده رتبه‌سى ميرلوالغه ترفيع اولنه رق پاشا اولمشيدى بو آدمجكز شو يولده خدمتده ترقيسيله دها بيوك رتبه‌يه نائل اولمق ايچونميدر يوخسه تفوهاتى كبى كندوسنه درسعادتجه ويريلان تعليمات اقتضاسيميدر ندر كلديكى كوندنبرى بزم تلفمزى قصد ايدرك نقط بو آدملرك بووجهله تضيقات ايله وفاتلرى خيلى اوزايه‌جغندن وكندوسى اختيار اولمسيله بكلمكه وقتى اولمديغندن كسدرمه يولدن بر طريقى دوشنوب بزم يعنى محمود پاشانك وخيرالله افنديك و نورى پاشانك وبنم اوشاقلرمز البته بزمله برابر بويله مدت مديده محبوس قالمسنى استميوب كتمسنى استيه‌جكلرندن پاشالر اولمدجه كندولرندن هيچ برينك چيقمسى ممكن اوله‌ميه‌جغنى عمر پاشا اوشاقلره خبر كوندرمش و حتى نورى پاشانك اوشاغى بكر اغاىى چاغروب بيكباشى بكر افندى دخى حاضر

اولدیغی حالده اوطه قپوسنی قپایوب اوشاقلرك سلامتی پاشالرك وفاتیله حاصل اوله‌جغنه دائر مقدماتدن صکره کندوسنك خدمت ایتدیکی نوری پاشانك عقلنده خفت اولدیغی جهتله پنجره‌دن کندوسنی اشاغی اته‌جق اولدیغی حالده مانع اولمامسنی تنبیه اتمش و پنجره‌نك پارمقلغی مانع اولور دینلور ایسه آنك ایچون دخی دولکر کوندروب پارمقلغی کسدیره‌جکنی وعد ایلمش والحاصل پاشانك اتلافی نصل ممکن ایسه کندو نفسنك سلامتیچون آنی اختیار و اجرا اتمسی حقنده خیرخواهانه هرنه لازم ایسه سویلمش و بونك ضمننده دیکر اوشاقلره ویره‌جکی حصهٔ تعلیماتی دخی آنك تبلیغاتنه حواله ایلمش اولدیغنه بناءً بوماده بزم ارقداشلرجه پك چوق تلاش واوهامی موجب اولمشیدی پاشا جنابلرینك بوغیرتندن مأمول اتدیکی ثمره ظهور اتمدیکندن و تعلیماتی متعاقب اوشاقلرك هیچ بر وقتده قپودن طیشاری چقماملری امرینی ویره‌رك اوشاقلری دخی بزم کبی تحت تضییقاته قویمش یعنی ویردیکی تعلیماتی اجرا اتمکه کندولرینی بر نوع اجبار ایلمش ایسه‌ده بوندن دخی بر شی چقمدیغندن دامادی اولان ازمیرلی یوزباشی مصطفی افندی نامنده برینی بزم محافظه‌مزه مأمور بلوکله برابر تعیین ایدرك بو ادم دخی گاه مطبخده و اکثر وقتده قهوه اوجاغنده بزم ییه‌جکمز و ایچه‌جکمز شیلره مداخله ایدوب قهوه‌یی تسمیم ایده‌جك بر طور و حرکتده بولندیغی اکلاشلدیغندن ایچدیکمز قهوه کلید التنه قونلمشیدی پاشا ایله دامادی حسن نیت و خدمتلرینك بر طرفدن مکافات دنیویه‌سنی قزاندقلری کبی مکافات معنویه‌سنی دخی الدن براقمامق ایچون کجنده مکه‌یه حجه کتمش اولدقلرندن موقتاً بوندن مصون الغائله اولدق ایسه‌ده مصلحت یالکز بونلرك سؤ نیات و حرکاتنه منحصر اولمیوب یومیه حقمزده اولان تضییقاتك تشدیدی و بر بچق سنه‌دنبرو قپودن طیشاری چقمق میسر اوله‌میه‌رق متعدد قره‌غوللر التنده

براغلمسی و هیچ کمسه ایله اختلاط دکل عیال و اولادیله هیچ کمسه‌نك مخابره ایده‌مامسی دخی بر نوع تسمیم اولدیغندن و یانمزده بیانجی اوله‌رق بر اشجی قالوب انکده براقوب چقمسی ایچون ضابطان طرفندن تخویف و تهدید ایدلدیکی خبر الندیغندن بو حال ایله بزم ارزاق مقدره‌مزك یقینده توکنه‌جك زمانی کلمش اولدیغی اکلاشیله‌یور

بزم شو درجه تضییقات ایله معذب اولمقلغمزدن مقصد عبدالعزیزك تلفی ماده‌سنك کذب صریح اولدیغی حالده یلدیز سراینده اجرا اولنان معاملات غریبه‌نك و بعض کمسه‌لر حقنده اولنان اذیتلرك منتشر اولمامسی مقصدیله‌ایسه بو بك‌عبث زیرا داخلی و خارجی بونك حقیقتنی طویمیان قالمادی و اکر بر کیف ذاتی ایچون بر طاقم نفوس مظلومه‌نك خانه‌لری ییقیلوب عیال و اولادلرندن دور و مهجور و پریشان اوله‌رق معذب اولملرندن نصل‌تلذذ اولنور جناب حق حاکم مطلق‌در عدالت الهیه‌سی اوزره انشالله وجه لایقی نه ایسه اجرا ایده‌جکنده شبهه یوقدر جمله‌یه و چوجقلره سلام و اهل انصاف و مرحمت بریسنی بولدیغمزدن علی العجله معلومات اولمق ایچون بو مکتوبی یازدم

٥ محرم سنه ١٣٠٠ مدحت

والئ ولایت طوپال عثمان پاشایه یازیلان مکتوب صورتی :

بچنده میرالای عزتلو محمد بك‌کلان تحریرات علیه‌لرینك برفقره‌سنده‌عمر پاشانك تشبثات وحرکات معهوده‌سی‌کویا طرف عاجزیدن انکلیز قونسلوسنه اسماع ایدلمش اولدیغی بیانیله بوندن طولایی بعض کلمات توبیخیه مندرج ومحرراولوب حالبوکه نه تحریراً ونه بالواسطه بویله برشیئك وقوعی شویله

طورسون تصوری بیله خاطره کلدیکندن و عمر پاشا تعلیماتی ایسه هرکس بیننده شایع اولمش ایدوکندن اکر قونسلوسك معلوماتی صحیح ایسه بوراده و مکه ده اولان آدملری طرفندن استخبار اتمش اوله جغی میرمومی الیهه اکلادلمشیدی بو افادهٔ ثناوری‌یی طبیعت مصلحت دخی مؤید اولمسیله بشقه ایضاحاته حاجت کورنمامش ایکن ایکنجی دفعه اوله‌رق ینه میرمومی الیهه وارد اولان تحریرات دولتلرنده اولکی توبیخات وتعریضات دها شدید اوله‌رق تکرار ایدلمش وحوادث مرقومه‌نك بورادن مخصوصاً اسماع اولندیغی عادتا جدی وصحیح صورتنده یازلمش اولمغین هرنقدر موجب تصدیع ایسه ایضاح ماده ایچون بعض تفصیلاته مجبوریت کلمشدر

شویله که عمر پاشانك موقوفینی تسمیم اتمك ایچون مأموریت مخصوصه‌سی وارایمش کبی کوستردیکی اطوار وحرکاتی وبونی مؤید برطاقم تفوهاتی واك صکره متبوعلرینی اولدیرمکه چالشمق ایچون اوشاقلره ویردیکی تعلیماتی کیزلی وصاقلی بر ایش اولمیوب عسکرك کافهٔ ضابطانی ونفراتی ایشتمش اولدیغی خلق بیننده دخی شایع اولمش ومؤخراً اوشاقلرك بزم کبی محبوس قالمسنی دخی امر اتمسیله بوده کندولرینه ویردیکی تعلیماتك بر آن اول حکمنی اجرایه اجباردن بشقه معنایه محمول اولمدیغندن حوادثك بین الناس انتشارینه طبیعی اهمیت ویرمشدر اجنبینك معلوماتنه کلنجه انکلیز قونسلوسلرینك بولندقلری مملکتلرده اك کوچك وقوعاتی بیله خبر اله‌رق دولتلرینه یازملری وظیفهٔ مأموریتلری اولمق وبوماده‌نك آزچوق اهمیتی بولنمق حسبیله بوایشی قونسلوسك طائفده و مکه‌ده بولنان آدملری واسطه‌سیله حوادث قبیلندن اوله‌رق خبر المش اوله‌جغنده اشتباه اولمدیغنی ذات عالیکز دخی ملاحظهٔ سطحیه ایله تصدیق بیوررسکز اشته حال بویله وبزم ایسه خارجدن هیچ فرد ایله اختلاط دکل لقردی اتمکلکمزك احتمالی اولمدیغی کبی بش اون کونده برکره

احتیاج ایچون متعدد ضابط وچاوش رفاقتیله سوقاغه چیقان اوشاقلرك
دخی برکمسه ایله بویله لقردی ایتمسی وسوزسویلمسی امکان خارجنده ایکن
بوحوادثك بزم طرفدن اسماع اولندیغنی بووجهله قطعیاً حکم ایتمکه
وبوندن طولایی توبیخات شدیده اجرا ایلمکه انصاف وحقانیتکز نصل
قائل اوله بیلمشدر انسانك حال حیاتنده حریتندن وعیال واولادندن
واملاك واموالندن محرومیت الك بیوك مصیبت وعقوبت اولدیغی حالده
بوفلاکته ضمیمه اوله‌رق برده فاملیامزله مخابره‌دن وانسان ایله کورشمکدن
دخی محروم ایدیلوب شو حال و قاعده‌نك ایسه هیچ برمجرم ومنفی
ویاخود محبوس حقنده وقوعی ومثلی مسبوق اولمامسیله اکر انکلیز
قونسلوسنه اسماع معلومات اولنمش دینلمکدن وبویله برسوز ایجاد
ایدلمکدن مقصد فاملیالرمزله مخابره‌نك منعنه کوستریلان لزومك بووسیله
ایله یاقشدیرلمسی ایچون ایسه فاملیالرمزله ذاتاً بی اصل واساس عزویات
ومفتریات ایله شو درجه بلایه اوغرامش آدملره بوصورتله دخی اصلسز
برشیئك عزواسنادی نه‌قدر بیوك وزرووبال اوله‌جغنی البته تقدیر
بیوررسکز برنجی مکتوب عالیکزده فرانسز قونسلوسخانه‌سنه کتمش
اولدیغمه تعریض بیورلمشیدی بواشعار دولتکز دخی ماده‌نك صورت
جریانه معلومات سنیه‌کز اولمدیغندن نشأت ایتمش اولملیدر . زیرا اللی سنه
مدت دولته بلاقصور ایفای خدمت ایدرك التمش ایکی یاشنه کلمش و محفوظ
تلغرافنامه‌لر موجبنجه الك صوك کونه‌قدر پادشاهك لطف واحسانه مظهر
اولمش برآدم پادشاهك وکیلی اوله‌رق ازمیرکبی برولایتنده والی اولدیغی
وکیجه یاریسی فاملیاسی ایچنده و اویقوده بولندیغی حالده اوچ طابور
عسکرله بغتةً صاریلوب و باصیلوب وبرطرفدن تفنك سسلری ایشیدیلور
ایسه اول ادمك نه حالده بولنه‌جغنی تخمین ایتمك ایچون انصافکزه
حواله ایدرم اکر مراد محاکمه ودعوا ایسه سؤال اولندیده جوابمی

ویرلمدی محاکمه‌یه دعوت ایدلدیده اجابتمی اولنمدی بن عسکر ولشکرله عصیانمی اتمشم بونجه مدت وکلالق وایکی دفعه صدارت مقامنده بولندقدنصکره حکومت ایتدیکم بر مملکت عظیمه‌ده خلقه قارشو مسلح نفراتك اوکنه دوشوب نه اولدیغی بیلنمیان بر ایش ایچون حبسه کتمك و چوجق چولغك فریادینی حبسه کیدرکنده ایشتمك رزالتنك اختیار اولنمامسی تهمتمی اوله‌یور فرانسه‌نك ویاخود بشقه بر دولتك قونسلوسخانه‌سنه کیدلمسنی واقعا کوکل استمز ایسه‌ده بونی التجا ایدن اسباب نیچون موازنه بیورلمیور سز اولسه‌کز نه‌یپار ایدیکز حقمزده بیدریغ و ابذال بیوردیغکز حسن نیت و اخلاصکزی بیاندن صکره محکوم طانیلانلرك امور ضابطه‌سنه مأمور اولدیغکزدن و هرشیئی یاپمق ید اقتدارکزده بولندیغندن بحثله ایاق یاطردیسنه یاپوج براقیه‌جغکزی یازمشسکز بزلر یالکز ذات‌عالیکزه دکل سزدن صکره چاوش و اونباشی‌یه کلنجیه‌قدر درجه درجه بیوك وکوچك ضابطانك تحت حکمنده و بلکه عادی بر نفرك امری التنده بولندیغمزی بیلدیکمزدن هرحالده کندو عجزمزی و هرکسك نه‌دیلر و نه استر ایسه یاپمغه مقتدر اولدیغنی انکار ایده‌میز بزم جانی اولوب اولمدیغمزه وقوفکز یعنی حقایق احواله واقف اولان خالق‌عالم ایله برابر سزکده اطلاعکز شبهه‌سز اولدیغی حالده جانی تعبیرینی البته بر لزوم وحکمته مبنی اختیار بیورمش اوله‌جغکزدن واشعاردولتکزوجهله هرشیئی‌یاپمق و سویلك یداقتدارکزده بولندیغندن بونك ایچون سؤاله صلاحیتمز یوغیسه‌ده حکومت عالیلرنده انسانیت و مروته دائر کوزل کوزل بسط و بیان بیوردیغکز عالیجنابانه کلماتك لذتنی بویله بر تعبیر ایله بوزوب محو اتمکه ندن مجبور اولدیکز حاصلی ایکی سنه‌در بولندیغمز و کوندن کونه شدتنه اوغرادیغمز حال دنیاده هیچ برکمسه حقنده وقوعی ایشیدلمیان و هیچ بر دولت و ملتك

قانون و قاعده‌سنه اویمیان معاملات و احوالدن اولمسیله حافظ قوانین اصول عدالت اولان ذات شاهانه‌نك بو درجه‌یه رضاسی اولمدیغی معلوم ایسه‌ده دوچار اولدیغمز حال ایچنده صبر و تحملدن بشقه بزم ایچون مدار اولمدیغی جهتله جناب حقه تفویض امور ایدرك توکل و تسلیمیت کامله‌ده بولندیغمزدن و هله مخلصلری سن پیری و شیخوخت مناسبتیله چوقدنبرو حیات دنیادن قطع ارزو ایدرك موتمك تمیسنده اولدیغمدن ارتق بوحالده و شودرجه مصائب و فلاکت ایچنده اولان ادملر حقنده نه ملاحظه و نه معامله اتمك موافق انصاف و انسانیت اوله‌جغنی امیدوار اولدیغمز صفت ممدوحهٔ حمیت و حقانیتکزه تودیع ایله اکتفا ایلرز اولبابده اراده افندمکدر

٧ صفر ١٣٠٠ مدحت

عفتلو حرم خانم افندی حضرتلری

.... گچن سنه اولدیغی کبی بوسنه دخی مدحت پاشانك اوروپایه و یاهندستانه فرار اتمش اولدیغنه‌دائر غزته‌لره حوادث یازدیرلمش بونك غریب جهتی شودرکه پارسده‌کی تان غزته‌سنه استانبولدن تلغراف چکدیرلوب مدحت پاشا قاچمش دیه روایت ایتدیرلمش وصکره‌دن استانبول غزته‌لری دخی کویا اوروپادن دویمشلر کبی بو اراجیفی قید اتمشلر و بر قاچ کون صکره مصر غزته‌لریله تکذیب ایتدیرمشلردر ازمیرده ایکن مدحت پاشا تجنن اتمش دیو اولوقت دخی عینیله بویله برساخته روایت چیقارلمش ایدی سبحان‌الله عجبا ایرتسی کونی میدانه چیقاجق بر یلانی بر کون‌اول دوزوب‌قوشوب‌چیقارمقده نه‌مزیت وفضیلت مطالعه‌اولنیور...

٢٣ صفر ١٣٠٠ مدحت

شیخ سلیمان افندی‌یه یازیلان برمکتوب صورتی:

علوالهمم شیخم عزیزم افندم حضرتلری

مقدرات الهیه‌دن اوله‌رق بولندیغمز حال فلاکت اشتمال که بجرم و قصور بر طاقم ادملرك سنه‌لرجه اولاد و عیال و مال و منال‌لرندن وخصوصیله حریت شخصیه‌لرندن بغیرحق محروم ایدیله‌رك اوغرادقلری عذاب و اضطرابدر

واقعا بو احوال انسان ایچون تصور اولنه‌بیلان مصائبك درجهٔ نهایتی اولمغله بادیٔ نظرده موجب اسف و کدر اولمق طبیعیدر لکن جناب خلاق عالمدن بشقه موجودات و مافی‌الارض و السموات کافهٔ مخلوقاتك مستعد زوال و اضمحلال و بلکه اصلی اولمیان بر خیال و ظلال اولدیغنی معتقد اولان نظر حقیقت اربابنه کوره « جنان محل اقامت عدم دیار سفر ، جهانده خلق یمکلك ایدوب قوناغه سورر » ماصدقی اوزره بو مسافرخانهٔ عالمده انسانك عمر دیدیکی حیات مستعارك قدر و اهمیتی و ملاعب و ملاهیدن عبارت اولان وقوعات عالمك کولمکه و اغلامغه دکر قیمتی اولمدیغندن دنیانك وارلغیله مفتخر یوقلغیله متکدر اولمق حقیقةً عبثدر بو جمله ایله برابر اشبو دار محن و ابتلاده بو کبی وقوعات و ظهورات عندالله موجب مکافات و موصل مراتب ترقیات اولمسیله انبیاء عظام و اولیای کرام حضراتنك اوغرادقلری مصائب و بلیات و امام اعظم و امام موسی‌الکاظم و امام ربانی کبی اکابر و اعاظمدن بونجه ذوات فخامك حبسخانه‌لرده ترك حیات ایدنجه‌یه قدر چکدکلری مشکلات و تضییقات بزه و رفقامزه تعذیت ایچون کافی تعلیماتدر مخلصکزك احوال مخصوصه‌مه کلنجه بدایت حالمدنبرو سالك و مالك اولدیغم و وجدانم اقتضاسنجه صحایف عمر و حیاتم هرنقدر لایق و غیر لایق بر چوق

اسباب و علایق ایله مملو ایسه‌ده سرلوحه‌سی لله کون فی‌الدنیا کانك غریب
حکم شریفیله مزین اولدیغندن کافهٔ افعـال و احوالمده بو اعتقادم رهبر
و هر نزده‌ده بولنسه‌م و بولندیسم بنمله برابر اولدیغی حالده واصل سن
هرم و شیخوخت اولدم التمش یاشندنصکره‌یه قالان التی کونلك عمر
ایچون بنجه کافهٔ علایق و خلایقدن طبیعی انقطاع ایله حاصل اولان
عزلت و وحدت تمام استفاده ایچون بر وقت فرصت اولدیغندن چالشمق
ارزوسی هر شیئه غلبه ایتمش و نزد عاجزیده بولنه‌بیلان کتب و مؤلفات
صره‌سنده اثر همت علیه‌لری اولان مجموعهٔ رسائلك مطالعه‌سی دخی بو
ارزویی تشدید ایلمشدر فقط انسانك عجز حالی جهتیله یالکز باشنه
فکر و اجتهادنده مصیب اوله‌میه‌رق هر حالده و خصوصیله اصول طریقتده
دلیل و رهنمایه محتاج اولدیغندن بوبابده دستگیری همت علیه‌لرینی رجا
ایچون بالذات تقبیل ید عالیلریله تشرف ایتمکه بولندیغمز حال مساعد
اولمدیغی کبی بشقه صورتله ملاقاته دخی شو حال ایچنده امکان یوغیسه‌ده
افاضه و استفاضه مطلقا رابطهٔ جسمانیه‌یه موقوف اولمیوب رابطهٔ معنویه‌لری
دخی کافی و مستمر و بلکه دعا زیاده مفید و مأثر اوله‌جغنه و طریقت
علیه‌نك بزم کبی مبتدیلره تلقین اولنه‌جق مقدمهٔ آداب و اصولی حقنده
تعلیمات و وصایای مرشدانه‌لری اولدیغی حالده انك دخی بر کاغد اوزرینه
یازیله‌رق تعیین اولنان وسایط ایله تحریراً ویا شفاهاً ایفاسی ممکن بولندیغنه
بناءً شو امنیهٔ عاجزانه‌می حضور عالیلرینه اشبو عریضه‌مله تقدیم و تبلیغه
ابتدار ایلدم ارتق توجهله رأی و تنسیب بیوریلور ایسه اکا کوره
حرکت اولنمق اوزره شفاهی ویا تحریری اشارت علیه‌لرینه انتظار ایلرم افندم

١٩ شوال سنه ١٣٠٠ احمد مدحت

عفتلو حرملرم خانملر

بوندن اوتوزبش قرق کون مقدم سعید بك نامنه اوله‌رق سزه بر
مکتوب کوندرمشیدم که اك صوك مکتوبم او در اولکی مکتوبلرك
فهرستی و نومرولری آنده بیان اولنمشیدی انك اوزرینه بر هفته قدر
زمان کچه‌رك خسته اولدم سببی‌ده آرقه‌مده وصاغ کورکم اوزرنده ظهور
ایدن بر چیبان ایدی اشبو چیبان کیتدکیده بیویوب شیرپنجه اولدیغی
اکلاشیلدی و بنی خیلی خسته ایتدی بوراده بر حکیم معاونی اوله‌رق
کنج بر آدم وار ایسه‌ده تجربه‌سی اولمادیغندن بزم ارقداشلر خیلی تلاش
ایدرك مکه‌ده بولنان والی پاشایه بر مکتوب تحریریله بنم خبرم اولمیه‌رق
برحکیم ایستمشلر ایسه‌ده بر جواب بیله کلمامشدر مکر بو اراالق والی
پاشانك وزارت منشورینی کتورمش اولان یاور ایله والی پاشایه کلان
امرده طائفده منفی دینلان محبوسلرك بر ان اول محو وجودلرینی تعجیل
اتمك ایچون مأکولات و سائر خصوصاتده تضییق اولنملرینه دائر بر
مأموریت ظهور اتمش و بو مأموریت وزارت منشوریله برلکده کلمش
اولدیغندن مقدما بزم ایچون مخصوصاً انتخاب و ارسال قلنمش اولان
بیکباشی بکر افندی والی پاشا طرفندن مأموراً طائفه کله‌رك ابتدا بزه
ویریلان تعییناتی کلیاً قطع ایله اشجیلری دخی قالدیردقدن و یانمزده اولان
اوشاقلر که بری بزم عارف و دیکرلری محمود پاشانك وخیرالله افندینك
و نوری پاشانك اولمق اوزره طوپی درت نفردن عبارتدر انلری دخی
یانمزدن آلوب چیقاردقدن صکره بیکباشی هر برمزك یانمزه کله‌رك بن
ایسه یتاقده خسته و چیبانك شدتیله اوغراشمقده ایکن المش اولدیغی
امری غایت مرحمتسز بر وجه و لسان ایله اکلادوب نفرات عسکریه‌یه
اخشام صباح ویریلان چوربا و سبزه نه ایسه بزلره‌ده اندن برر قاراوانه

شی ویریله‌جکندن و چارشودن مأکولات اوله‌رق از چوق برشی
الدیرمق ممنوع ایدوکندن بحثله ویریله‌جك قاراوانه ایچنده‌کی غدا ایله
اکتفا ایدلمسنی و اولکی کبی چماشورلر خارجده یقانمیوب هرکس کندو
چماشورینی یقامسنی تنبیه اتمش و بونکله برابر هرکسك یانده نقدر
کاغد و حقه و قلم و یازیلی اوراق وار ایسه طوپلاتدیروب آلمشدر
برکت ویرسون سزك مکتوبلرکزی اولی یاقشدم ایچنده برشی بوغیسه‌ده
احتمالکه سوز اولوردی ایشته بیکباشی افندی بووجهله ایفای مأموریت
ایدرك بزم اوشاقلری وخیرالله افندینك ایکی یاشندن کوچك براوغلی ایله
بر خانه‌ده ساکنه اولان والده‌سنی و اشجیلری آلوب او کیجه مکه‌یه
کیتمشیدی بو معامله تسمیمك بر بشقه نوعی اولوب چونکه اوتوزر
قرقر سنه اولاد و عياللری ایچنده لذائذ اطعمه‌یه الشمش اولانلر نفرات
عسکریه‌یه ویریلان چوربایی اچلق زوریله برقاچ وقت اکل وتغدی ایتسه‌لر
بیله معده‌لری و وجودلری متحمل اولمیه‌رق وطبیعی مزاجلری بوزیله‌رق
بوحال وفاتلرینی موجب اوله‌جغی کبی اوده چارچابق حاصل اوله‌میوب
نیجه اشکنجه و اذیتلردن صکره اوله‌جغندن هرکس بر درلو ابراز حزن
واسف ایله درکاه لایزاله وبارکاه جناب متعاله نصل ونه لسان ایله عرض
تضرع و شکوا ایلدکلرینك تعریفنه حاجت یوقدر بکا کلنجه شویله بر
خسته‌لکك اك شدتلی زمانی ایچنده هرآن و دقیقه معاونت و خدمته
محتاج اولدیغم اوشاغی جبراً و قهراً یانمدن الوب کوتورملری و سائر
معامله‌لری بنم ایچون سائرلرندن زیاده تأثیرلی اولمق طبیعی ایسه‌ده بویله
برتهلکه‌لی چیبانك ظهور اتمسی و استیلان حکیمك کوندرلمسی وبوحال
ایچنده بیکباشی افندینك مقالات و معاملاتنك بر قاتدها خسته‌لکی تشدید
ایلمسی جهتیله برقاچ کونه قدر ترك حیات اتمك وبو صیقندیلرك جمله‌سندن
قورتلق امیدی بنم ایچون اك بیوك مدار تسلیت اولمقده ایدی لکن

اجل مقدرك تعجيل و تأخيری ممكن اولمدیغی مثللو جناب حقك نیجه مشكلاتی یك عادی اسباب ایله تسهیل ایتدیكی دخی عقلمزك ایرمدیكی حكمت الهیه جملهسندن اولمغله اویله بر حال یأس وضجرت ایچنده قالمش و چیبانك آچلمسندن و ایشلمسندن امید منقطع اولمشیكن الله تعالی جملهسنی مقصدینه ایصال بیورسون برلكده اولان ارقداشلر بنی یالكز براقیوب ترتیب ایتدكلری بر چوبان ملهمیله چیبان آچلمش و ایشلمكه باشلامش و اون بش كون قدر فوق العاده ایشلیوب واغریسی كوندن كونه كسب خفت ایدوب ایولكه یوز طوتمش و هله بر قاچ كوندنبرو بتون بتون كسب التیام اتمك درجهسنه كلمشدر بیكباشی افندی اشجیلر و اوشاقلرله بورادن مكهیه واردیغی كبی جملهسی استانبوله كوندرلمك اوزره ابتدا خیرالله افندینك چوجوغی و حرمی جدهیه ارسال اولنمش و اوشاقلر دخی متعاقباً كوندرلمك ایچون حاضرلنمش ایكن تلغرافله درسعادتدن كلان امر اوزرینه افندینك حرمیله بزم اوشاقلری بیكباشی بكر افندی تكرار طائفه كتورمش و بیچاره اوشاقلر اولسون محبوسیتدن قورتلمش ایكن ینه تنكنای حبسه كیرمشدر

ایشته حالمزك خلاصهسی بوندن عبارت اولوب اولكی كبی مكتوب كتمكه امكان اولمدیغی كبی چماشور و مأكولات و اقچه كبی شی كوندریلهجك اولور ایسه شو حالده او مقوله شیلرك دخی بزه واصل اولمسی ممكن دكلدر مكر حال تغیر ایده اكر اصمارلنیلان عاریت دیشلر یاپلمش اولوبده كوندریلور ایسه احتمالكه اولوقته قدر بر واسطه تدارك اولنهرق ایچرو النهبیلور لكن اقچه وما كولات كوندرلمامليدر همده لزومی یوقدر زیرا چارشودن ات وپرنج وسائر اومقوله بسلیجی مأكولات مبایعه ایتدیرلمسی ممنوع اولوب قهوه و اوطون وكمور و صابون كبی شیلر ایچون اقچهیه

احتیاج اولسه‌ده موجود کافیدر ممدوحه خانمك و چوجقلرك کوزلرینی اوپرم سائرینه عموماً سلام

٨ جمادی‌الاخر ١٣٠١ مدحت

حاشیه

سکز کشی‌یه بر قاراوانه اولمق اوزره جمله‌سیچون صاحلری ایکی قاراوانه چوربا و اخشاملری طورپ پیراغی ویا سائر شیدن یاپلمش کذلك ایکی قاراوانه بیه‌جك کتوریلوب اوکلرینه قونیلیور هرکس باشنه‌طوپلانور آچلقدن درجهٔ نهایته کلمش اولنلر زار وزور اکل ایدر و بعضیسی صاقلادیغی اکمك پارچه‌سنی اکل ایله اکتفا ایدر پاره‌سی اولنلر صابون و کمور الوب وصو ایصیدوب چماشورینی ییقار اولمیانلر کوللی صو ایله ضرورتی دفع ایدر بنم ذاتاً دیشلرم اولمدیغندن تریت ایله تغدی ایده‌یورم چیبان قپانمق درجه‌سنه کلمش ایسه‌ده وجودمك ضعفی پك زیاده اولمغله ینه بردرجه خسته‌حالنده‌یم بوقاریده حکایه اولندیغی کبی بوتدبیرلر موجودی اولدرمك ایچون ترتیب اولنمش اولدیغندن بقالم کیملر مسابقت ایدر

حلیلهٔ محترمه‌لرم نعیمه وشهربان خانملر کریمهٔ ممدوحه‌ومخدوم مکرمم علی‌حیدر و وسیمه و مسروره

بو مکتوبم احتمالکه الك صوك مکتوبمدر [١] زیرا اولکی ایکی قطعه مکتوبده تفصیل اولندیغی وجهله بزم طعاملریمزی کسمکدن و مکاتبه‌یه احتمال قالمامق ایچون قلم و کاغدلری بتون بتون قالدیروب بر تضییق التنه

[١] فی‌الحقیقه بو، عائله‌سنه صوك مکتوبی اولمشدر

قویمقدن مقصد جمله‌مزی برر برر تسمیم ایله اولدرمك نیتندن منبعث اولدیغی میدانه چیقدی و تشبث‌دخی ایتدیلر اون کون مقدم بنم ایچون بزم اوشاق عارفك بر ضبطیه واسطه‌سیله الدیرمش اولدیغی سوتك ایچنه زهر قویمش اولدقلری عارف سوتی پشورر ایکن اکلایوب تجربه ایتمکله مسموم اولدیغی اکلاشلدی درت‌کون صکره عارف بر مقدار ات تدارك ایدوب و پشروب اوطه‌یه براقمش اولدیغی حالده کیجه‌لین تجربه‌سی زهر طولدیرلمش اولدیغی صباحلین تبین ایدرك دوکدیرلدی بر قاچ‌کون صکره ایچدیکمز صو دستیسنه زهر قویدیلر بونلر عارفك دقتیله میدانه چیقوب اثری ظهوره کلمامش ایسه‌ده محافظه‌مز ایچون ایکی سنه اولسی درسعادتدن بالانتخاب کوندریلان و صول قول اغالغندن بیکباشیلغه ترفیع ایتدیریلان چرکس بکر افندی معهود چرکس حسنك مکتب رفیقلرندن اولوب بولندیغمز دائره‌یه قونیلان اوچ نفر کوچك ضابط دخی نیتنده اکا شریك اولملرینه و بونلرك روش افاده‌لرندن اکلاشلدیغی وجهله والی عثمان پاشایه مشیرلك رتبه‌سیله برابر بزلرك محووجودلریمز ایچون درسعادتدن یومیه اوامر اکیده کلوب دونکی کون دخی مکه‌دن میرالای چرکس محمدك دخی کلسی بونك ایچون اولدیغنه بناءً بو قدر هجومه قارشو ارتق تحفظك هیچ بر مداری اولمیوب بهمه‌حال بزم ایچون بویله بر سؤ فعلك ظهور اثری مجزوم بولنمشدر احتمالکه بو مکتوبم وارمزدن اول وفات خبرینی الورسیکز بوندن‌طولایی زیاده کدر و تأسف عبثدر انشالله جناب حق کناهلرمزك کفارتیله مظهر عفو و مرحمت ایدرك یرده بو یولده نائل شهادت بیوردیغی حالده بوندن بیوك نعمت اوله‌مز سزك ایچون تودیع ایده‌جکم وصیتك خلاصه‌سی اودرکه وفات وقوعندن صکره سزك استانبوله عودت ایتمکزه مساعده بیوریلور [١].

[١] حالبوکه عائله‌سی ازمیرده منفیاً اقامت ایتدیرلمش و منفعت شخصیه‌دن باشقه سائقی اولمیان بعض اشخاص رذیله‌نك تحقیرات و ازعاجاتنه اوغرامقدن خالی قالمامشدر.

و بلكه معاش دخی ویریلور بك رجا ایدرم جمله كز قوناقده برلشوب قرداش كبی حسن انسیت ایتملیسكز و همشیره م صدیقه خانمی برلكده الوب كندوسنه تره كه نك ثلثندن یوز اللی لیرا قدر بر شی ویرملیسیكز باقی جمله كزی خلاق باقی یه امانت ایدرم

١٠ رجب ١٣٠١ ٢٤ نیسان ١٣٠٠ مدحت

« طیفور افندینك مكتوبی »

عصمتلو خانم افندیلرمز حضراتی

٢١ نیسان ١٣٠٠ تاریخلی احساننامهٔ عصمتپناهیلری واصل دست عاجزانهم اولوب مال عالیسی رهین مدركهٔ عبدانهم اولمشدر پاشالرك احوالی مبین داماد محمود پاشا طرفندن بر ذاته كلان بر مكتوبده بعض تفصیلات اولدیغندن بوندن ذات عفتانه لرینه دخی معلومات اعطاسیله اوراجه بعض تشبثده بولنمنی توصیه اولنمشدر شویله كه چنلرده حجاز والیسی عثمان پاشانك منشورنی كتورمش اولان مابین همایون یاورلرندن بیكباشی چركس بكر افندی پاشالرك یاننه كیدوب اوشاقلرنی یانلرندن ایره رق انلری اوشاقسز براقمش اولدیغی كبی یانلرنده نه حقه نه قلم نه ده برپارچه كاغد براقدیرمیوب اشجیلرنی دخی قوغدیرمشدر بو اجراآت پاشا افندمز حضرتلرینك شیر بچه چیقاردیغی بر زمانه تصادف ایتمش اولدیغندن و حكیملرنی الوب بشقه حكیم ویرمك ایسته مشلرسه ده انیده كندیلری قبول ایتمدكلرندن بیچاره پاشا افندمز بك زیاده صقنتی چكمش و نهایت اوشاقلرینك تكرار یانلرینه اعاده اولنملری ایچون والی پاشادن استدعا

ایتملری اوزرینه طیشـاری چیقمامق اوزره اوشاقلرینك ینه کندولرینه کوندرلدیکی و او ارالق جناب حکیم مطلقك عنایت ربانیسیله پاشا افندمز حضرتلرینك چبانته داماد محمود پاشا بر ملهم بولارق یارەسنه قوللانمشدر و انکله کسب افاقت ایدوب شیمدی صحتی برکال اولدیغی و فقط برمقدار عسکر چورباسیله آدم باشنه بر عسـکر اکمکنك اوچده برینی ویرمکده اولدقلری و بونکله قارنلری طویمیوب آچلقدن اولمك درجەسنه کلدیکلری و هیچ بر یره چیقارلمیوب فنا حالده تضییق اولندقلری و حتی کندولرینك حیاتلرندن امیدلرینی کسدکلری اکلاشلمشدر

بو سوزلر داماد محمود پاشانك مکتوبنده کورلمشدر بناءعلیه اوراجه مراجعت اولنـەجق یرلره مراجعت اولنوب بونلری افاده ایتمکز رأی عصمتپناهیلرینه محولدر فقط اشـبو مکتوب عاجزانمی اوقودقدنصکره پیرتوب اتشده یاقمکزی رجا ایدرم زیرا بوکونلرده ایشی زیادە صیقشدردیلر جناب حق حفظ ایتسون باقی ارادەافندمزحضرتلرینکدر بنده

٢٦ نیسان ٣٠٠ طیفور

«شیخ الاسلام خیرالله افندینك مکتوبی»

عصمتلو خانم افندیلر حضرتلری

مخصوصاً خاکپای عصمتپناهیلریکزه تعظیمات لایقەلر اولنوب ممدوحه خانم افندی ایله علی حیدر بك افندینك و وسیمه و مسروره خانم افندیلره دخی مخصوصاً سـلام و دعالر اولنوب ولی نعمت بیتتمز پدرلری مدحت پاشا حضرتلرینك وقوعبولان شهادتلری مناسبتیله جمله خاندان عالیلرینی سنت سنیه اوزره تعزیت و تسلیت ایدرم شهید مشـار الیه حضرتلری دفین خاکعطرناك اولدقجه تراب مستوری قدر حق سبحانه وتعالی حضرتلری

عیال و اولاد و احفاد عالیلرینه صبر جمیل احسان بیورسون ایشك صورت جریانندن البت بر درجه‌یه قدر اخذ معلومات ایتمشسکزدر ظننده‌یم جریده‌لرك اعلانی کبی مشارالیه حضرتلری شیر بچه‌یی متعاقب خیارجقدن ارتحال ایتمدی واقعا شیر بچه چیقاردیسه‌ده ایی اولدی خیارجق هیچ چیقارمدی محمود پاشا ایله برابر ایکیسی بر کیجه‌ده و بر ساعتده مخصوصاً و مخنوقاً شهید اولندیلر رحمةالله علیهما رحمةً واسعه

نقود و اشیالرینه کلنجه مأمورلر طرفندن یغما و غارت اولناندن ماعداسی چارشوده بیع اولنه‌رق موقت شرعله ودفتر قسامی تنظیم اولنوب درسعادته ارسال اولندیغنه دائر موثوقاً خبر الندی اسقاط صلات و کفارت صوم کبی شیلری اجرا ایتمه‌دیلر والحاصل یازاجق شی پك چوق ایسه‌ده ظالملرك شرندن خوف اولنیور حتی بو شقه‌مك یدعصمتپناهیلریکزه وصول بولدیغنی بیان‌ایدرسکز تشکر ایدرم بونکله برابر شقه کیمك طرفندن اولدیغنی بیان بیورمیکز و بعض سؤال ایدیله‌جك شیلر وار ایسه سؤال ایدیکز جوابنی اشعار ایدرم

انشاالله تعالی پاشالرك شهادتندن صکره اغالری دخی بنده‌کزله برابر حبس و توقیف ایتمزلر عارف بنده‌کز پاشا افندمزه پك کوزل خدمت ایتدی ولی نعمتی کندوسندن خشنود و راضی ایتدی حتی کندوسنه تراکم ایدن معاشلری ایچون بری یوز التون دیکری اللی التون ایکی قطعه سند ویرمشدی شیمدیسه عارف اغا محبوس اولوب یانده دخی پاره‌سی اولمدیغندن لطفاً و مرحمتاً مشارالیهك خاکنه حرمةً محسوب اولمق اوزره مومی‌الیه عارف اغا بنده‌لرینه بر مقدار اقچه ارسال بیورمه‌کزی بو مخلصکز دخی رجا ایدر هرحالده لطف و کرم ذات عصمتپناهیلریکزکدر افندم

١٥ ذی‌القعده ١٣٠١ — السید

حسن خیرالله

مدحت پاشا مرحومك شهادتندن بركون اول
يازوب على وصفى افندى‌يه كوندرديكى تذكره [١]

ادريسه اولان مكتوب لفاً كوندرلدى برده بزم ترجمهٔ حالدن تكميل ايدلمش برجزؤ بيهوده يانمزده قالمامق ايچون اوده طرف شريفكزه كوندرلمكله بعدالمطالعه برارالق امين واسطه ايله ادريس افندى‌يه كوندررسكز ادريسك كاغدينى اوقيوب حالى اكلارسكز سزده باقى قالان اون بش عدد يانكزده طورسون صندقده اولان شيلرى دخى بالتوقيف مجزوم اولان برحالك وقوع وظهورنده حلالاً وطيباً خرج بيوررسكز بزدن اميد يوقدر زيرا وسايط ايله تسميمك اجراسى اوزايه‌جق اولورايسه حبس منفرد ايله بالسهوله اجراسنه تشبث ايده‌جكلرى اكلاشيله‌يور جناب حق رحمت وعنايتندن دور ايتمسون آمين شايد بوندن صكره برمخابره ممكن اوله‌ميه‌رق وفات دخى وقوعبولورايسه سزده اولان اقچه‌دن اون‌ليرا قدر فقرايه تصدق بيورمكزى رجا ايدرم اكر دها زياده‌جه صرف اولنوب ازميردن طلب اولنورايسه دريغ ايتمزلر ظن ايلرم شيخ سليمان افندينك اللرينى اوپر دعالرينى رجا ايلرم درويش صلاح الدينه امنيت ائتمليدر زيرا اخلاقى بوزوق برشخص ايمش معمافيه اداره ائمليدر فوق العاده شدت لزوم اولمدقجه نه‌بورادن و نه‌ده اورادن برشى يازلمامسى الزمدر زيرا مخاطره ميدانده‌در

---

[١] بومكتوبى حافظ على وصفى افندى‌يه كتيرمكه واسطه اولان بلوك امينى كوتاهيه‌لى حافظ عبدالقادردر. بومكتوبده كورلديكى اوزره كرك محبوسينك كرك‌سه واسطه‌لرك برر نام مستعارى وارايدى. نام مستعارلرك كيملر اولديغى بيلنمدكجه بومكتوبدن برشى آكلاشيله‌ميه‌جغى ايچون بونلرك برخاطره اولمق اوزره بروجه آتى يازلمسنى مناسب كوردك: بومكتوبده‌كى ادريس افندى ازمير شهريدر. واسطه‌لره عموميتله (قايطان) دينور ايدى. مثلا قايطان ايله برنسخه كوندردم ديمك واسطه ايله بر مكتوب كوندردم ديمك ايدى. واسطه‌لق ايدنلرك ايچنده الك زياده خدمت

ایدن حکومت طرفندن تعیین اولنان طربزونلی طبیب صالح افندیدر. حتی بر کره صالح افندی کرك مدحت پاشانك کرك محمود پاشانك مکتوبلرینی، بالذات استانبوله قدر کله‌رك. صاحبلرینه تسلیم ایتدی . صکره افندیء موی‌الیهك محبوسین ایله مناسبتی اکلاشیلدیغندن موقع مذکوردن چیقارلمش ایسه‌ده ینه خارجدن واسطه اولمغه سعی وغیرتده قصور ایتمامشدر . بوندن صکره واسطه اولان وخدمتی سبقت ایدن بالاده مذکور عبدالقادر افندیدر .

نام مستعارلر :

مدحت پاشا : شیخ محمد
محمود پاشا : شیخ محسن
خیرالله افندی : سید خالد
فخری بك : شیخ فاضل
عزت بك : عزیز
سید بك : سلیمان
نامق پاشازاده علی‌بك : شیخ عبدالله
بیکباشی نجیب بك : شیخ نجم‌الدین
طبیب صالح افندی : میرزا
بلوك امینی عبدالقادر : خطیب

سلطان‌حمید: شیخ کریم (محبوسین آره‌سنده (کلمن) و(عقرب) }
طوپال عثمان‌پاشا : شیخ‌قاسم
جمیله سلطان : جعفر بك
مدینهٔ منوره : ماجد
مکه : مکلا
قلعه : زاویه
جده : جابر
طائف : طاهره
ازمیر : ادریس افندی
استانبول : استفان

الجوائب غزته‌سی : الخ (صکره‌دن بالجمله غزته‌لره علم اولدی)

ابراهیم اغا = کذر، خیرالله افندینك طیشارده بولنان اغاسی

خیرالله افندینك درسعادتده بولنان دامادی طورشوجی‌زاده عطاءالله‌افندینك نام مستعاری خاطرده قالمامشدر .

علی‌وصفی‌افندی : حسنی ، ابوالمهدی ، احمدصدقی ودرویش احمد (٢٨ سنه‌ده حسب‌الایجاب درت‌دفعه دکیشدیرلدی) .

مکتوبیء ولایت فکری بك = کفری دده (غایت اخلاقسز وشریراولدیغی ایچون‌مدحت پاشا طرفندن اسمنده‌کی حرفلر تقلیب ایدیله‌رك وجوده کتیرلمشدر)

عدلیه ضبط کتبه‌سندن بهجت بك = بهزاد . محمود پاشانك منسوبیننددن اولوب‌استانبولجه واسطهٔ مخابره ایدی .

دیکر بهجت بك = بهلول . میرآلای عزت بکك قاینی‌اولوب کذا استانبولجه واسطهٔ مخابره ایدی .

مصطفی افندی = کلاجی (مجلس اداره باش کاتبی اولوب محبوسینك یکی کلدکلرنده نظارتلرینه تعیین قلنمش ایدی)

صوفی احمد افندی = قطب . (خیرالله افندینك قاینپدری اولوب مجاورهٔ مدینهٔ منوره‌ده بولنان آرپه‌جیلر امامی)

مدحت ودامادمحمود پاشالرك
صورت شهادتلری

جنايت اليمه‌نك شاهد دخولی اولان ذواتدن شيخ الاسلام خيرالله افندی[١] وقعهٔ جنايتی، رفيق فلاكتلرينك انضمام معاونتيله ، بر تفصيل يازه‌رق بو فجيع حقيقت تاريخيه‌يی ، بر وثيقهٔ قيمتدار اولمق اوزره ، اخلافك نظر عبرت وانتباهنه عرض ايتمش وبو صورتله بويوك بر وظيفهٔ مقدسه ايفا ايلمشـدر مشاراليهك بو اثرينی ، ينه او جنايتك شاهد ذی‌حياتی اولان فخری بكدن آلنان معلومات شفاهيه ايله توسيع ايده‌رك ، انظار عبرته عرض ايديورز .

معلوم اولدوغی وجهله، عدالت وانسانيت نامنه آوروپانك پروتستولرينه وافكار مليه‌نك غليان وهيجاننه قارشی ، عبدالحميد ، مدحت پاشايی علناً اعدام ايتمكدن چكينمش وطائفه نفی وتغريب ايتمك مجبوريتنده بولونمش ايدی . حالبوكه كنديسی بو مجبوريتی كتم ايدرك ، محضا كندی مرحمت وشفقتی اقتضاسيله مدحت پاشايی اعدام جزاسندن عفو ايتديكنی غزته‌لرله اعلان ايتديرمكدن اوتانمامشدی .

---

[١] مشاراليه ٢٤ جمادی الآخر ٣١٦ (١٨ ايلول ٣١٤) تاريخنده طائف قلعه حبسخانه‌سنده وفات ايتمشدر . مرحوم شيخ الحرم وظيفه‌سيله مدينهٔ منوره‌يه تبعيد ايديلمشيدی. مدحت پاشا ايله رفقاسنك طائفه نفيندن برسـنه اول امير مكه عبدالمطلب استانبولدن استحصـال ايله‌ديكی امر اوزرينه شريف عبدالمجيدی مدينهٔ منوره‌يه كوندروب مشاراليهی مكه‌يه جلب واختلاطدن منع ايله برخانه‌يه اقامه ايتديردی. يازين حكومت ايله برابر طائفه كوتوريلوب اوراده قشله‌ده بردائره‌يه قونولدی. مؤخراً سـلانيكلی ميرلوا نجيب پاشا، عبدالمطلبدن، الدينی امر اوزرينـه مرحومی، ذوات

عبدالحمید ، آوروپا حکومتلرینه وافکار ملیهٔ عثمانیه‌یه قارشی ویردیکی تأميناته رغماً ، مدحت پاشانك محوی خصوصنده ، شدت عزم و تصمیم بسله‌مکده ایدی . چونکه اونادرهٔ خلقت حیاتده‌ومیدانده قالدقجه‌ایسته‌دیکی کبی ملتی ازه‌میه‌جکنی واوته‌دنبری تصارلادیغی ادارهٔ استبدادیه‌یی تأسیس ایده‌میه‌جکنی بیلیردی . ایشته بونك ایچون‌درکه ، وقعهٔ فجیعهٔ شهادتك ایقاعی‌خصوصنده، مختلف وسائط جنائیه موقع‌تطبیق‌واستعماله‌قونیلمشدر. بوبابده‌کی تصمیمات وترتیباتك تفصیلاتی بروجه آتی بیان اولونور :

طائف قلعه‌سنده محبوسیتلرینك اوچنجی سنه‌سی نهایتنده، مدحت پاشانك صاغ کوره‌کنده، ایکی باشلی بر چیبان چیقمش و جمله‌یی مراقده براقشیدی . بش التی کون صکره عساکر عثمانیه طبیبی ناشد افندی چیبانك « شیرپنجه » اولدیغنی خبر ویرمش و عملیات اقتضا ایدرسه‌ده اختیارلق مناسبتیله پاشانك آجی‌یه تحمل ایده‌میه‌جکنی سویلمش ایدی . هر نه قدر، صکره‌دن‌طبیب‌مومی‌الیه عملیاتی‌جراح‌محمدافندی نامنده بریسنه یاپدیرمق ایسته‌مش ایسه‌ده مدحت پاشا بونلره اعتماد ایتمدیکندن عملیاته

سائره‌نك محبوس بولندقلری قلعه حبسخانه‌سنه نقل ایله حبس ایله‌دی. حالبوکه والی صفوت پاشا ، مشارالیهك حبسنه دائر بر امر الماديغندن بحثله حبسخانه‌دن چیقاروب برلکده ایفای حج ایچون مکه‌یه کوتورمش. عثمان پاشا قوماندانلقله‌وارد اولونجه تکرار مشارالیهی بیکباشی بکر معرفتیله قلعه‌یه سوق وحبس ایتدیرمش . خیراللهافندینك‌سبب فلاکتی، سلطان عزیزك‌خلعنه‌فتوای شرعی ویرمش‌اولماسیدر. شرع شریف احکامنی تنفیذه واسطه اولان بویله بر شیخ‌الاسلام، غاصب مقام خلافت برحکمدار مستبدك دوچار ظلم وغدری‌اولدی . رحمةالله علیه‌رحمةً واسعةً

شریف عبدالمطلبك مشارالیهه قارشی اجرای‌عداوت ایتمه‌سی،سلطان عزیزك‌خلعی ایله سلطان مرادك اجلاسی ایچون باب سرعسکریده اجتماع اولوندوغی زمان عبدالمطلب دعوت اولونمش ، تبرکاً ایلك اوکجه بیعت ایتمه‌سی تکلیف ایدیلمش ، اوده « سلطان عزیزك قباحتی نه‌ایدی‌که خلعنه فتوا ویرلمش» دیه خیراه‌افندی‌یه عتاب ایتمش ؛ مشارالیهده : « سزی استشاره ایچون دکل، بیعت ایچون دعوت ایتدك، ایسته‌مزسه‌کز عودت بیوریکز » جوابنده بولنماسندن ایلری کلمشدر .

موافقت ایتمامش و محمود پاشانك دخی ناشد افندی یه[١] اعتمادی اولمادیغندن مذکور چیبانك تداویسی ایچون مکهٔ مکرمه ده کی اطبای حاذقه دن برینك کوندرلمسنی، اقتضا ایدن خرجراه و مصارفك کندی طرفندن تسویه اولنه جغنی، مشعر حجاز والیسی عثمان پاشایه (مدحت پاشانك خبری اولمقسزین) کوندردیکی سوزشلی رجانامه یه مقابل حکیم کوندرلمك شویله طورسون جواب بیله ویرلمامشدی.

طبیب ناشد افندی یوز باشی ابراهیم اغا ایله برلکده هر کون مدحت پاشانك چیبانی تداوی ایچون کلکده ایسه ده کندیسنه امنیت اولونمادیغندن برچوبان مرهمی ترتیب و اونکله تداوی یه باشلانیلدی. ماببنجی فخری بك طرفندن، یاره هر کون تمیز یبقانه رق قاینامش بزلرله صارمق صورتنده کوستریلان اهتمام وغیرت سایه سنده، چیبان کوندن کونه ایلشمکه باشلادی. هر کون چیبانك نه حالده اولدیغنه دائر با ژورنال حجاز ولایتنه اورادن ده تلغرافله ماببنه معلومات ویرلمکده ایدی.

برکون برمعتاد حکیم ناشد افندی، یوزباشی ابراهیم اغا ایله برلکده کله رك مدحت پاشانك چیبانی دکشدیریلرکن حاضر بولنیوردی. ایش بیتدکدن صکره هر کونکی کبی براز اوته دن بریدن بحث اولندیغی اثناده، ناشد افندی طامدن دوشر کبی: (شمدی اوروپاده اعدام جزاسنه محکوم اولنلر حقنده قتل و آصمق کبی شیلری قالدیرمشلر «قلوروفورم» دینلن اجزایی قوقلاته رق بابیلتیورلر و بر دها آیلتمیوب اولدیریورلرمش) دیمسی، بر معنایه حمل اولنه مامش و باعث تعجب اولمشیدی.

[١] بونی تأییداً شو وقعه یی علی وصفی افندی حکایه ایدیور: بر کون دوقتور ناشد افندی یانمه کلمش ایدی. سوز طائفه ده کی محبوسلره انتقال ایدنجه شویله سویله مشیدی: «کچنلرده بیکباشی بکر بنی چاغردی. زهر ایسته دی. بنده بز مکتبدن چیقارکن زهر ویرمامك وچوجق دوشورمامك ایچون یمین ایتدك، ویره مم، دیدم. اوحالده سن بزه اك مؤثر زهری سویله؛ کندیمز تدارك ایده رز؛ دیدی. مع مافیه بن اونی ده یاپامم دیدم».

محبوسلرك محافظه‌سنه مأمور اوتنجی الایك اوچنجی طابوری بیكباشیسی مكتبلی چركس الاصل بكر افندی، برقاچ آی اول مكهٔ مكرمه‌یه، اورادن‌ده مدینهٔ منوره‌یه كیتمش ایدی. مأمولك غیری اوله‌رق مارتك ایكنجی بازار كونی ناشد افندی و ابراهیم اغا ایله برلكده مدحت پاشانك چیانی كورمكه كلمش ایدی. اثنای صحبتده نه ایچون كلدیكی بالمناسبه صورلدیغی زمان (هم طائفه‌كی عسكرك ایشلرینی دوزلتمك هم‌ده «طربه» وجواری كویلرینك اهالیسی بر قاچ سنه‌در زكاتلرینی «ویركو» ویرمدكلرندن یقینده اورایه تحصیله كیدیله‌جكی جهتله شیمدیدن یول تداركنده بولنمق اوزره مشیردن امر آلمش اولدیغنی) سویلدی.

بیكباشی بكر افندینك طائفه عودتنك التنجی كونی، پاشالرك اغالری برمعتاد مأمور مخصوصله عبدالله ابن عباس حضرتلرینك مسجد شریفلرنده جمعه نمازینی ادایه كیتمشلردی. یالكز مدحت پاشانك اغاسی عارف اغا، مشار الیهك خسته‌لغی مناسبتیله كیتمامشدی. خلق جامعدن چیقدقدن صوكره بیكباشی افندی، اغالری واشجیلری چارشو اورته‌سنده‌كی قره‌غولده طوردیرمش و عارف اغا ایچون دخی قلعه‌یه بر ملازم كوندرمشیدی.

عارف اغا ایسه پاشا مرحومك خسته و دوشكده اولدیغندن بحثله كیده‌میه‌جكنی و امرلری نه ایسه بیان اولنمسنی افاده ایلمشدی. ملازم تكرار كله‌رك آلدیغی امره بناءً بهمه حال عارف اغانی كتوره‌جكنی سویلمسی اوزرینه. پاشالر طرفندن بیكباشی بكر افندینك كیفیت نه ایسه قلعه‌یه كله‌رك بیان ایتمسی مناسب اوله‌جغی بیلدیرلمشدی. بكر افندی كوندریلان جواب اوزرینه، یارم ساعت صكره قلعه‌یه كلدی و خیرالله افندینك اوطه‌سنه كیده‌رك: «پاشالرك اغالری وآشجیلری چیقاریلوب میریدن ویرلكده اولان تعیینلرك كسیله‌جكنی؛ عسكر قراوانه‌لریله یمك ویریله‌رك توتون و یمشدن بشقه خارجدن مأكولات آلنمسنه مساعده

ایدیلمیه‌جکنی ؛ هرکیمده حقه قلم و کاغد وار ایسه آلنه‌جغنی ؛ خیرالله افندینك خارجده بر أوده اوطوران امزیکلی حرمنی آلوب مکهٔ مکرمه‌یه کوتوره‌جکنی واورادن درسعادته کوندره‌جکنی آلدیغی امر اقتضاسندن و مأموریتی ایجاباتندن اولمق اوزره قطعی بر صورتده افاده ایلدی. بونك اوزرینه جمله‌یه برحیرت ودهشت کله‌رك عاقبتك وخیم اوله‌جغنی اکلاشیلدی. نه چاره‌که الدن بر شی کلمزدی . محمود پاشا مرحوم حدتلی بر ذات ایدی؛ بیکباشی بکره حدت و شدتله پك چوق سوزلر سویلدی. لکن فائده‌سی اولمدیغندن هیچ اولمازسه اغالرك کلوب افندیلریله حساب کورملرینه مساعده ایستنیلدی . مرقوم : هرنه قدر بونا مأذونیتی یوق ایسه‌ده کندیلکندن مساعده ایده‌جکنی بیان ایلمش اولدیغندن اغالر قلعه‌یه کله‌رك ، بر مأمور ایله برابر اولدقلری حالده حسابلری کورولدی. بالاده‌کی امر موجبنجه کاغدلر ، قلملر ، حقه‌لر ، آشجیلر باقر طاقملری آلنمش و اغالر قشله قپوسی یاننده اولان بر اوطه‌یه اقامه ایدیلمش ایدی. بیکباشی‌ده یول حاضرلغنده بولنمق اوزره دائره‌دن چیقمش و اوکیجه قشله‌ده یاتمشدر .

مدحت پاشا دولت علیه‌ده ایکی‌دفعه مقام صدارتی احراز ایتمش، دولت و ملتنه بونجه بیوك خدمتلری سبقت ایلمش ایکن ، مرحومك نه بوخدمتلرینه نه اختیارلغنه باقلمادی ! مظلوماً محبوس اولدیغی و خسته‌لنوب آرقه‌سنده مزعج بر شیرپنجه چیقاره‌رق الك زیاده خدمته محتاج بولندیغی بر زمانده، اولاد و عیالندن و جاریه‌لرندن یاننده کیمسه بولنمدیغنه ذره‌قدر مرحمت اولنمدقدن ماعدا، آیلقله خدمت‌ایدن خدمتجیسی بیله یانندن آلندی.

هرنه قدر نفرات عسکریه‌دن بریسی خدمتنه تعیین اولنمش ایسه‌ده خدمتنی اوکرنجه‌یه قدر وقت کچه‌جکی آشکار ایدی ؛ ایشته بردنبره خاطرلره کلمین بویله شدتلی برمعامله جمله‌یی دلخون ومکدر ایتمشدی .

مدحت پاشا ایله‌شینجه‌یه‌قدر ، صباح و اقشام‌چیانك دکیشدیریلمه‌سی و طعامنك احضاری وسائر خدمتلری رفیق فلاکتلری طرفندن درعهده ایدیلمش اولدوغی کبی، کیجه‌لریده یالکز براقیلمامسی ایچـون علی بکك یاننده یاتماسی‌ده قرارلشدیریلمش ایدی .

مدحت پاشـا مرحوم صلابت و متانت معلومه‌سی‌مقتضاسنجه، هیچ فتور کتیرمدی ؛ صلاة خمسه‌ده اوراد و اذکارندن ماعداء هفته‌ده بر ختم قرأن کریم ایلردی. هر کون قاضیٔ بیضاوی تفسـیر شریفی ایله شفاء شریف اوقومقله مشغول اولوردی. دائما : « هرنه یاپارلرسه یاپسونلر ؛ الحمدلله بزلر اراضیٔ مقدسه‌ده بولنیورز والحمدلله‌تعالی هرشیدن تمیزلندك؛ اولسه اولسـه بزلری شهید ایدرلر ؛ بوده بزم ایچون دنیا وآخرتده بر بویوك نعمتدر » دیه بویوك بر توکل ایله تسلیمیت تامه‌ده بولنوردی .

مارتك اون سـکزنجی جمعه ایرتسی کونی بیکباشی بکر اغالری ، آشجیلری و خیرالله افندینك حرمنی آلوب مکهٔ مکرمه‌یه عزیمت ایده‌جکی زمان ، بعض سوزلر قاپوب سرمایه ایتمك ایچون و داع وسیله‌سیله مدحت پاشانك یاننه کلمشیدی

مشـارالیهك : « بو کون کیدیورمیسـکز ؟ » بیورمسی اوزرینه : « اوت افندم بوکون کیدیورم ؛ برامریکز وار ایسه بیان بیورك » دیدی بوکا جواباً مرحوم مشـارالیه : « اوت بعض افادەم واردر ؛ کوزلجه دیکله‌یك و والی پاشایه اولدیغی کبی سویلیك » مقدمه‌سیله‌باشلایه‌رق شویله بویورمشدی :

« والی پاشـانی سلطان عبدالحمید مشیر ایتدی . مدحت پاشـانك بو دولت و ملتـه ایتدیکی خدمتـلر ، اثرلریله میداندەدر ؛ ایشـته بو مدحت پاشـانك بوکون نه حالده بولندیغنی کوریورسـکز . ایدیلن معامله‌لردن اکلاشیلدیغنه کوره برسوء نیت اولوب آنی‌ده اجرایه سزلری

واسطه ایده‌جکلر. والی پاشا نصل مشیر اولدیسه سزده قائمقام ، میرالای و لوا اولورسکز . میرالای بك دخی لوا وفریق اولور . سائرلریده صره‌سیله رتبه آلیرلر . لکن سزلر سلطان عبدالحمیددن اول وفات ایدرسه‌کز رتبه‌لر مزار طاشنه یازیلور . یوق سلطان عبدالحمید سزلردن اول وفات ایدرسه آرتق اوراسنی بیله‌مم ؛ ایش نصل اولور ؛ اوراسنی سزلردوشونك . زیرا سلطان عبدالحمید تشکیل ایتدیکی محکمهٔ فوق‌العاده‌نك رئیس اولی سروری افندی‌یی کرچه قاضیعسکر یاپدی ؛ فقط صوکره مغنیسایه متصرف ایدوب دفع ایتدی . ینه او محکمه‌نك ناظری اولان جودت پاشایی عزل ایتدی ؛ قوناغنده محقراً اوتورتیور . بورالرینی کوزلجه مطالعه ایتملیسکز. جریان ایدن معامله‌لردن برسوء نیت اکلاشیلیور . بویله ایشده بولنانلره شو آیت کریمه کفایت ایدر :

استعیذبالله : « و من یقتل مؤمناً متعمداً فجزاؤه جهنم خالداً فیها وغضب‌الله علیه ولعنه واعدله عذاباً عظیما »

مرحوم مشارالیه بوآیت کریمه‌یی اوقودقدن صوکره علاوةً :

« معلومکزدرکه مسلمینك کوزینك نوری اولان حضرت حسین رضی‌الله عنه‌افندمز حضرتلری ، زمانی پادشاهنك وزیرینه ، آنك‌ده واسطه‌لرینه ویردیکی امر ایله شهید اولندیلر؛ لکن بوواسطه‌لر الآن وقیامته‌قدر لعنتله یاد اولنیورلر ؛ ایچندن بریسنی معذور طوتمیورلر ؛ جمله‌سنك عذاب وغضب الهی‌یه مستحق اولدقلرینی دوشونملیسکز. والی‌پاشایه بوسوزلریمی تمامیله سویلیکز » بیوردی .

بکر افندی : « افندم ! بن واقعا محاربه‌لرده بولندم لکن آنك خارجنده برطاووق‌بیله کسمه‌دم . الله ایتمسون بویله شیده بولنمغی کیمسه آرزو ایتمز » سوزیله مجلسه ختام ویره‌رك وداع ایتدی . اغالری ،

آشجیلری وخیرالله افندینك حرمنی آلوب اقشـامه یقین (جبل کرا) طریقیله مکهٔ مکرمه‌یه کیتدی .

مرقوم طائفدن حرکتنك یدنجی جمعه‌ایرتسی کیجه‌سی اقشامله یاتسو آره‌سـنده اغالرله‌برابر تکرار طائفه کله‌رك بونلری ینه خدمتلرینه اعاده ایلدی . انجق خیرالله افندینك متأهل بولنان اغاسنی خارجده براقدی . افندینك حرمی ایسه مکهٔ‌مکرمه‌دن بر آشجی قادین ایله برابر درسـعادته کیتمك اوزره جده‌یه کوندرلمش ایکن اودخی عودتله اغالردن برقاچ کون صوکره طائفه واصل اولدی . اسکی اوطوردیغی خانه‌یه اینه‌رك ییه‌جك وایچه‌جکلرینه وأوك سائر ایشلرینه باقمق اوزره خیرالله افندینك‌موافقتیله خدمه‌سی ابراهیم اغا خارجده براقیلدی . انك یرینه نفرات عسکریه‌دن برخدمتجی تعیین اولوندی .

بیکباشی بکر ایرتسی کون دائره‌یه کلدی . پاشـالر ایله ملاقاتنده تعیناتك کسیلمسی، آشجیلرك چیقارلمسی واغالرك آلنوب ینه اعاده‌سی مابین همایوندن کلن امر تلغرافی اقتضاسندن اولدیغنی بیان‌ایلدی . والیدن مدحت پاشا حضرتلرینه ایدیلان سلامی تبلیغ ایده‌رك ــ خسته‌لق حالنه رعایةً می یوقسه بشقه برسببه مبنی‌می‌در نه‌در ؟ ــ چارشودن هرنه ایستر ایسه آلنمسنه مساعده اولندیغنی بیلدیردی . کندیسی دخی بویلهٔ ایشلرده بولنمغی آرزو ایتمزسه‌ده نه چاره عسکر اولدیغیچون امره اطاعت وجیبهٔ ذمت بولندیغنی علاوه ایده‌رك قشله قپوسی یانده‌کی اوطه‌یه‌چکیلمشدی .

مدحت پاشـانك چیبانی بو آره‌لق بتون بتون ایلشمش وصحتی‌ده یرینه کلمکه باشلامش ایدی .

برکون مدحت پاشا مرحومك جانی سود ایسـتدیکندن، طائفده اشرف نامنده‌کی سـودجیدن سود آلمق اوزره برنفر کوندریلمشیدی .

قلعه‌ده مأمور اولان ملازملردن نوری [١] قلیجنی بلنه طاقار ؛ نفرك آرقه‌سندن یتشه‌رك برابرجه سودجینك أوینه واررلر . « اشرفه سودك وارمی یوقمی » دیه صوردقلرنده مرقوم : « بیكباشی بكر افندی سود ایسته‌مش ایدی ؛ آنك ایچون اوچ اوقه سودآییردم؛ شمدیلك بوندن بشقه یوقدر ؛ ایسترسه‌كز براوقه‌سنی مدحت‌پاشایه ویره‌لم » دیر . نوری بوكا موافقت ایدر ؛ نفرله‌برابر او ، براوقه سودی دائره‌یه ارسال ایلمش ایسه‌ده نورینك بوكونه‌قدر هیچ كورلمیان بویله بر ایشكذارلغندن شبهه اولنمشیدی . مدحت پاشانك خسته‌لغی مناسبتیله خدمه‌سی عارف اغانك پیشیردیكی یمكلره، سید بك[٢] نظارت ایلمكده‌ایدی. آلنان‌سودی‌قویدقلری تجره‌نك قپاغنی قالدیروب باقار . سودك رنكنی بكنمیوب برقهوه قاشیغی‌نك اوجیله اغزینه آلیر . سود فناحالده آجی اولدیغندن سیدبكك آغزینی ، بوغازینی برباد ایدر . مومی‌الیه بو سوددن یانده بولنان برقاچ كشی‌یه وحتی ملازم محمد اغایه‌ده ویرر . آنلرده ایچر ایچمز بعضیلری غثیان ایدر ، بر طاقی‌ده بر قاچ كون راحتسزلغنی چكر .

وقعه ، مدحت پاشا مرحومه حكایه اولندیغی زمان ملازم محمد اغایی چاغردی . عارفانه برتجاهل ایله : « بو كون سود آلدیردق . سودجی ، بیكباشی افندی‌یه‌ده بزه ویردیكی قابدن سود ویرمش . بزه كلن سودی ظنم باقرچالمش اوملی‌كه كیم ایچمش ایسه برطاقی غثیان ایتمش بر طاقنك‌ده آغزی برباد اولمش . غالبا سزده ایچمشسكز » بیوردی . محمد اغا :

---

[١] بوملازم‌نوری شیمدی میرالای رتبه‌سنی‌حائزدر. مدحت‌پاشانك‌شهادتندن صكره ترفیع ایدرك كری‌یه قالان مظلومینك محافظه‌سنه مأموراً طائف قلعه‌سنه محافظ تعیین وایكی بیك غروش ضم‌معاش ایله تلطیف‌اولونمش‌ایدی. مرقوم‌قانون اساسینك‌اعلانی‌متعاقب استانبوله‌جلب‌ایدیلمش‌ومؤخراً تحت‌توقیف‌ومحاكمه‌یه‌آلنمشدر.

[٢] سلطان مراد مرحومك ایكنجی مابینجیسی ایدی . سید بك ایله میرالای عزت بك اونر سنه‌یه محكوم اولدقلری حالده وفاتلرینه قدر محبوس قالمشلردر .

« اوت ایچدم . سود آغولیدر» دیدی. مرحوم : « اویله ایسه بیکباشی افندی‌یه کیت سویله ایچمسونلر . بزمکنی باقر چالمش ، سودك هپسی بر قابده‌ایمش، بلکه اونی‌ده باقر چالمشدر » دیه‌رك مرقومی بیکباشی‌یه کوندردی . کتیردیکی جوابده : « بیکباشینك شمدی سودجی‌یی جلب ایله قابلرینی بعدالمعاینه اقتضا ایدن تحقیقاتی اجرا ایتدکدن صوکره حبس وضرب ایده‌جکنی وایشك نهایت درجه‌ده آرقه‌سنه دوشه‌رك تدقیق ایلیه‌جکنی » بیلدیردی . حالبوکه بکرخسته خانه‌نك بغچه‌سنده ارقداشلریله برابر اوطوروب بوخبر کندیسنه کیتمزدن اول ارالقده : « سودی ایچدیارمی ؟ چابوق تأثیرایدرمی ؟ عجبا اولدی بیتدیمی ؟ » دیدیکی مؤخراً خبر آلنمشیدی . بیکباشی ایچون ویریلان سودی برقاچ نفر ایچوب غثیان ایتدکلری روایت اولنمش ایسه‌ده حقیقت اکلاشیله‌مامشدر .

مدحت پاشا ایچون آلنان سوددن بر مقدار آیریلمش وتحلیل اولنمق اوزره بیکباشی‌یه کوندرلمش‌ایسه‌ده « تحلیل آلاتی یوقدر » جوابی کلمشدر.

بیکباشی ، سودجی اشرفی جلب ایلدیکی زمان مرقوم سودك قابنی کتیروب یکی قالایلاتمش اولدیغنی کوسترمش و « سودنده بویله برشی اولمدیغنی و اکر وارسه صوکره‌دن یاپیلدیغنی » سویله مشدر . حالبوکه بیکباشی، مدحت پاشایه کلوب سود بویله اولمش، شویله اولمش دیمدیکندن جمله‌نك اوهام و شبهه‌سی زیاده‌لشمشدی . مرحومك خسته‌لغی مناسبتیله خدمتجیسی عارف اغا کیجه‌لری مشارالیهك اوطه‌سنده یاتار ایدی . بونکچون اوطه‌سنده بولنان یمك تجره‌لرینه موقوفین طرفندن نشان قونیلوب اوطه قپوسی کلیدله‌نیر ، انختاری آلنیر ایدی .

بوسود وقعه‌سندن اون بش کون صوکره عارف اغا برصباح قالقوب یمك تجره‌لرینه باقدقده نشانلرینی بوزولمش بولور . قپاقلرینی آچار، ایچرولرنده برطاقم اجزالر کوروب درحال‌مدحت‌پاشایه خبرویرر. مرحوم

مشار اليهده محمود پاشا مرحومی و سائرلرینی یاننه چاغیره‌رق تجربه‌لری کوستردیکنده خارجدن برشی قونیلدیغی اکلاشیلمش؛ فقط کیمك یاپدیغی بیلنه‌مامش ؛ یمکلر کدیلره ویریله‌رك تجربه‌لر قالایلادلمش ایدی . کدیلر یمکدن متأثر اولمدقلرندن مذکور اجزانك زهر اولمدیغی ظن اولندی . حالبوکه وقعهٔ الیمهٔ شهادتك وقوعندن صوکره بونی یاپانلر ملازم ممش اغا ایله ملازم نوری اولدیغی و تجربه‌دن عارف اغانك اوطه‌سنه کیره‌رك تجربه‌لره زهر قویدقلری ــ بالذات اقرارلریله ــ تحقق ایتمشدر .

محمود پاشا بر قاچ دفعه شدتلی صانجیلرله اسهاله مبتلا اولمش و سببی اکلاشیله‌مادیغندن قهوه‌یی براقغه مجبور اولمش و بونك اوزرینه صانجی و اسهالده کسیلمشیدی. بر کره‌ده اثنای طعامده (براد) تعبیر اولنان دستیلرك برنده صویك رنکی و لذتی بوزوق اولدیغندن دستی همان قیرلمش ایسه‌ده بویله شیلرك فاعلی بیلنمدیکندن جمله‌سنه خوف ودهشت کلمشیدی .

مسموعاته نظراً قوللانیلان سملری مصردن جلبه واسطه اولان طابور اغاسی اسماعیل اغا اسمنده برشخص ایدی . مرقوم عونیه عسکری دلی باشیلغی ایله مکه‌یه کلمش، ضبطیه‌لکه کیرمش، والی و امیرلره تملق وحلولی سایه‌سنده ترقی ایتمش ونفوذ قازانمش اولدوغی کبی عثمان پاشانك ده محرمی ایدی. بیکباشی بکر شیطنتلی و یاپه‌جغی جنایتلرده احتیاطله ایش کورير ، بر حریف اولدیغندن بویله بیوك بر ایشی یالکز باشنه درعهده ایتمامشدر.

هر حالده ایشك عجله ایله بیترلمه‌سی مطلوب اولدیغندن ١٣٠١ سنه‌سی رجب شریفنك طقوزنجی و شهر مذکوره تصادف ایدن نیسانك یکرمی اوچنجی پازار کونی مکهٔ مکرمه‌دن ایکی بلوك عسکر و ایکی طوپ و بر مقدار طوپجی ایله برابر یدنجی اردونك اللی اوچنجی الایی میرالایی چرکس الاصل محمد لطفی طائفه کلدی . درعقب بهر بلوکدن اونرکشی اولمق اوزره توانا قرق قدر عسکر سچدی . اقتضا ایدن تعلیماتی ویره‌رك

قلعه‌ده یعنی محبوسلرك بولندیغی دائره‌ده موجود اولان عسکره علاوه ایلدی.
میرالای لطفی طائفه کلمزدن اول بیکباشی بکر محمود پاشانك خدمتجیسی حاجی شکری اغانی کیجه وقتی، هر کس اویقوده ایکن، ایکی کره قشله‌ده یاننه جلب ایله هوائی شیلردن بحث ایتمش؛ بکر، کندیسنده اویله استعداد کورمدیکندن میدر؟ نه‌در؟ ینه بر ایشه محرم ایتمکسزین قلعه‌یه کوندرمش ایدی.
میرالای کلدیکی کون یوقاریده سویلدیکمز وجهله عسکری ترتیب ایلدی؛ سود ماده‌سنی وسیله ایده‌رك عارف اغانی یاننه چاغیردی.
میرالای، عارف اغایه: «مدحت پاشانی زهرله‌مسنی؛ زهرکده حاضر اولدیغنی، اکر بو ایشی یاپارسه کندوسنه هر صورتله مکافات ایدیله‌جکنی، یاپمزسه اولدیریله‌جکنی، و محمود پاشا ایچون بشقه آدم حاضر ایسه‌ده، اونی ده درعهده ایتدیکی حالده، مدحت پاشا ایچون بیك، محمود پاشا ایچون التیوز آلتون ویریله‌جکنی سویلر.» «بو سوزلرك پاشالره سویلنمامسنی ده» تکرار تکرار تنبیه ایدر. عارف اغا صادق بر آدم ایدی؛ حریفك نه وعد ایتدیکی پاره‌لره، نه ده تهدیدینه قولاق ویرمز؛ بویله ایشلرك اربابی اولمدیغنی قطعیاً اکلاتیر. لکن عارف اغا بو تهدیدلرك یالکز سوزده قالمیه‌جغنی ایجه بیلدیککندن وقوعاتی پاشالره خبر ویرمك ایچون ضابطانك یاننده ایشی قبول ایدییور کبی کورونه‌رك قلعه‌یه عودت ایدر؛ ماجرایی دیکر رفقایه سویلنمامك شرطیله، مدحت و محمود پاشالره حکایه ایدر. انلرده ارقداشلرینی بر نبذه ایشدن خبردار ایدرلر. جملهً بو ایشلر دوشونیلدکده، برقسمی کوریلان تضییقات و ایدیلن تدابیرك سؤ نیت علامتلری اولدیغنه، بر قسمی‌ده عارف اغانك قلعه‌دن قورتیلمق ایچون بو سوزلری اویدردیغنه حمل ایتمشلردی. هرحالده ایشك و معامله‌نك رنکی ایی کورونمیوردی.
ایشته احوال بو مرکزده و محبوسین حیرت و اضطرابده ایکن

میرالایك قلعه‌یه کلوبده بر کره « نه یاپیورسکز ؟ » دیمامسی سؤ نیت ایچون کلمش اولدوغنی تقویه ایدیوردی . میرالای ایشی تعجیل و کلدیکنك ایکنجی صالی کیجه‌سی محبوسلرك بولندیغی دائره‌نك اطرافنی لزومی قدر عسکرله محاصره ایتدی . ایچروده‌کی عسکرلرده لازمکلن تعلیماتی ویردی . او کیجه « وقعهٔ شهادت » وقوع بوله‌جق ایکن تدبیرلری تقدیره توافق ایتمیه‌رك ایرتسی کیجه‌یه قالمشدر . شویله‌که :

صالی کیجه‌سی ویردکلری قرار اوزرینه یاتسو وقتی ، یوزباشی ابراهیم اغا ایله اوچ ملازم دائره‌ده کندی اوطه‌لرنده ، عارف اغایی چاغیررلر . « بوکیجه مدحت پاشایی بیتره‌جکز ؛ سکا زهر ویردك ؛ سوز ویردیکك حالده آلمدك ؛ سن کیجه‌لری پاشانك یاننده یاتیورسك ؛ بو کیجه پاشانك اوطه قپوسنی بزه آچه‌جقسك ؛ اکر آچمازسه‌ك حقکده پك فنا اولور » دیرلر . عارف اغا « بن بویله شی یاپام . قپویی آچام » جوابنی ویرر . بونك اوزرینه جانیلرك اصرار و تهدید ایتدکلری بر صره‌ده محبوسلر یاتسو نمازینی بیترمش و بروجه معتاد طوپلانیلوب اورته اوطه‌سنده بعدالملاقات تخمیناً ساعت اوچ قرارلرنده یاتمق اوزره مدحت پاشا مرحومك اوطه‌سنه کیتمك ایچون مردیوندن ایندیکنی عارف اغا طویار . همان « امان افندم ایمیك سزی بوکیجه بیتره‌جکلر هپ برابر اوطورك » دیه ضابطلرك یانندن فریاد ایدر . مرحوم درحال مردیوندن یوقاری چیقه‌رق ینه اورته اوطه‌سنه عودتله رفقاسنه ملاقی اولور و عارف اغانك فریادینی حکایه ایدوب برتدبیر دوشونیلدیکی صره‌ده ضابطلردن بری وقوعاتی علی‌العجله میرالایه خبر ویرر . اوده عارف اغانك قلعه‌دن قالدیریلوب قشله‌یه کتورلمسنی و محبوسینك یالکز باشنه حبس ایدیلمه‌لرینی امر ایدر . بونك اوزرینه عارف اغا قشله‌یه کتوریلدیکی کبی ملازم ممش‌ده هرکسك مجتمعاً اوطوردیغی اوطه‌یه کلدی : « میرالای بك سلام ایتدی ؛

اختلاطدن ممنوعسکز؛ بیورك اوطه‌لریکزه کیده‌جکسکز! »دیدی. مدحت
پاشا ایله محمود پاشا : « بورادن بریره کیتمه‌یز. اکر سونکو ایله
چیقاریرسه‌کز اونی‌ده سزبیلیرسکز ؟ » جوابنی‌ویردیلر. بوکا قارشی
ممشك : « بویله افاده ایده‌یمی ؟ » دیمه‌سنه « اوت بویله افاده ایت » دیه
مقابله بیورمشلر ایدی. بوآره‌لق یوزباشی ابراهیمك دائره‌ده بولندیغی
خبرآلندیغندن چاغیریلدی . ممش ایله برابر پاشالرك اوطوردیغی اوطه‌یه
کلدی؛ مرقوملره بعض شیلر سؤال اولنمش ایسه‌ده جوابدن عاجز
اولدقلرندن بیکباشی بکرك کلمسی‌ایچون امر ویریلدی. بکر دائره‌یه کلوب
پاشالرك بولندیغی اوطه‌یه کیرر کیرمز، عارف‌اغادن بحث ایله : « بوچاپقین
سویلدیکی سوزی بیلمیور بورادن قورتلمق ایچون شمدی‌ده بو خلطی
یدی‌که‌دکز صوبی تمیزلیه‌مز؛ مساعده بیورك بونی بر مدت حبس و تربیه
ایده‌یم » دیه‌رك منحوس آغزینی آچدی . پاشالر طرفندن ایجاب ایدن
سؤاللر ایراد وسؤ نیته دائر اولان علامتلر بیان‌اولندی. بکر جوابنده :
«شمدیکی حالده‌اویله‌برامر یوقدر؛ مع‌مافیه‌عسکراولان آلدیغی‌امری‌اجراده
معذوردر » دیه سویلنان سوزلرك بعضیسنی رد و بعضیسی ایچون یالان
یره یمین ایله انکار ایلیوب هرکسك استراحت ایتمسنی بالبیان قشله‌یه
عودت‌ایلدی. بونك اوزرینه هرکس اوطه‌لرینه چکیلمش، عارف‌اغا ایسه
ایشی فاش ایتدیکندن طولانی قشله‌ده پك چوق تخویف و تضییق
اولنمش ایدی ! بو وقعه اوزرینه حقیقت تمامیله تظاهر ایلدیکندن احوالی
عائله‌لرینه یازمه‌یی قرارلشدیردیلر . مدحت پاشانك یازدیغی مکتوب
بر وداعنامه صورتنده‌اولوب یوقاریده، عیناً نقل‌ایدلمشدر. محمود پاشاده،
سلطان حضرتلرینه واولادلرینه خطاباً یازوب کوندردیکی مکتوبده،
تسمیم تشبثاتی حقنده تفصیلات لازمه ویریلدکدن‌صوکره، وقعهٔ شهادتك
بوقوعبوله‌جغنده قناعت حاصل اولدوغی بیان اولنمش ؛ بو خصوص

ایچون آلت اوله‌رق قوللانیلان اشخاصك اسملری و كنیه‌لری ویریلوب « بو خائنلردن آهمی و انتقامی آلمكزی وصیت ایدرم » صورتنده مكتوبه نهایت ویریلمش بونی متعاقب مهریله سلطان حضرتلرینه و مخدوملرینه برضرر ایقاع ایدیلمسی احتماله بناءً قوللاندیغی مهری پارچه‌لیوب آتمشدر.

وقعهٔ شهادت

بروجه بالا حكایه اولونان وقعه، تشبثات ملعونانه‌نك یاقینده بر نتیجه‌یه منجر اوله‌جغنی كوسترمش ایدی . فی الحقیقه میرالای محمد لطفینك طائفه كلدیكنك اوچنجی و ۱۳۰۱ سنهٔ هجریه‌سی رجب شریفنك اون ایكنجی و شهر مذكوره مصادف اولان نیسانك یكرمی التنجی چهارشنبه كیجه‌سی ساعت التی بچق راده‌لرنده مدحت پاشا ایله محمود پاشانك برصورت غدارانه‌ده و مخنوقاً شهادتلری وقوعبولمشدر :

اوكیجه میرالای محمد لطفی ایله بیكباشی بكر قشله قپوسی یانینده‌كی اوطه‌ده‌تاالمشلردی. اولجه ترتیب ایتدكلری وجهله محبوسلرك بولندقلری دائره‌نك خارجی لزومی قدر عسكرایله محاصره، وایچروده بولنان عسكره لزومی قدر جبخانه و اقتضا ایدن تعلیمات اعطا اولنمش و یوزباشی ایله اوچ ملازم دائره‌ده براقیلمشدر . ساعت بش راده‌لرنده محمود پاشانك خدمتجیسی حاجی شكری اغا اویقودن اویاندیریلوب قشله‌ده بیكباشی بكرك یاننه كتوریله‌رك اوراده بر اوطه‌ده توقیف اولندی. بیكباشی بكرده، ساعت التی راده‌لرنده قشله‌دن قالقوب محبوسلرك اولدیغی دائره‌یه كله‌رك اولجه ایدیلن ترتیب وجهله هر بر محبوسك اوطه قپولری اوكنه ایكیشر سونكولی نفر قونیلمش و قوریدورلرده عسكر اقامه ایدلمش و سونكولری تفنكلرینه طاقیلی و جبخانه‌لری بللرنده اولدیغی حالده ایاقلرندن پوستاللری چیقارتیلمش و سائر اقتضا ایدن تدابیر اجرا ایدلمشدر .

مدحت ومحمود پاشالرك امرشهادتلرینه آریلان ضابطان ونفراتك [١] ،
ایدیلن تحقیق اوزرینه ، اسامیسی بروجه آتیدر :
میرالای محمد لطفی (قشله‌ده اوطه‌ده قالمشدر [٢])
بیکباشی بکر (ضابطلرك اوطه‌سنده بولنوب ایشه نظارت ایتمشدر [٣]).

مدحت پاشانی شهید ایدنلر :

ایکنجی اردونك اونتجی الای اوچنجی طابوری
برنجی یوزباشیسی آناپه‌لی چرکس ابراهیم اغا [٤]
ایکنجی بلوکی ملازم ثانیسی قومله‌لی (یاخود صندیقلیلی) نوری اغا
برنجی بلوکدن چناق قلعه‌لی احمد چاوش
برنجی بلوکدن بوزغانلی قوندیره‌جی اسماعیل
ایکنجی بلوکدن کوتاهیه‌لی احمد
ایکنجی بلوکدن کوملجنه‌لی محمد
ایکنجی بلوکدن کوملجنه‌لی رجب
دردنجی بلوکدن قره‌حصارلی عثمان
ایکنجی بلوکدن ادرنه‌ده بایزید محله‌لی بربر اسماعیل [٥]

محمود پاشانی شهید ایدنلر :

مذکور طابور دردنجی بلوکی ملازم اولی اسپارطه‌لی کلمش اغا [٦]
« ایکنجی بلوك ملازم اولی اوده‌مشلی محمد اغا [٧].
ایکنجی بلوکدن کوتاهیه‌لی حسن چاوش
« قره‌حصارده آشیقلی اووه‌لی سلیمان چاوش [٨].
دردنجی بلوکدن برنجی اونباشی تکه‌لی محمد
برنجی بلوکدن قره‌حصارلی بالطه‌جی عثمان
برنجی بلوکدن چوروملی احمد
برنجی بلوکدن روم ایلیلی صمانلی کویلی علی
دردنجی بلوکدن کوملجنه‌لی بربر مصطفی
دردنجی بلوکدن زیله‌لی علی [٨]
ایکنجی بلوك اونباشیلرندن ادرنه‌لی اسماعیل.

[مدحت پاشانك شهادتی ایچون تفریق اولنان عسکرلردن ایکنجی بلوکدن کنغریلی (عثمان چاوش) اسمنده بریسی بویله ظلمده بولنمغی حمیت اسلامیه‌سنه موافق بولمدیغندن خلایه قاچمش و مؤخراً بونك ایچون هم دوکلش و هم‌ده تکدیر اولنمشدر [٩]

---

[١] اشبو عسکرلر ٩٦ رومیسی قرعه نفراتندن اولوب انجق بریسی اوچیوز سنه‌سی افرادندندر.
(٢) فریق ایکن وفات ایتمشدر .
(٣) مرقوم بو جنایتك مکافاتی اوله‌رق فریق رتبه‌سنه قدر واصل اولمش وایکی کوزی علیل اوله‌رق بیروتده وفات ایله‌مشدر .
(٤) قائمقام رتبه‌سنده ایکن یمن‌ده عربان طرفندن پارالانمشدر .
(٥) مدحت پاشانی الیله بوغوب شهید ایدن بوخبیثدر .
(٦) بیکباشی رتبه‌سنده ایکن یمنده مختل الشعور اوله‌رق وفات ایتمشدر .
(٧) مرقوم بیکباشی اولوب حالا یمنده‌در .
(٨) محمود پاشانك بوینونه ایپی طاقان بو ایکی جانی اولدیغی اقرارلری ایله ثابت اولمشدر.
(٩) وقعهٔ شهادته مأمور اولان عساکر ایرته‌سی کونی کندیلرینه ویریلان

بالاده بیان اولندیغی اوزره مدحت پاشا مرحوم خدمتجیسی عارف اغانك قشله‌ده حبس وتضییقی مناسبتیله یالکز قالدیغندن نامق پاشا زاده علی بك مشارالیهك اوطه‌سنده ویاننده یاتمقده ایدی . ساعت التی بچق راده‌لرنده هرکس درین اویقوده ایکن اوطه‌نك قپوسی قیریله‌رق علی‌بك دیشاری النمش ومذکورالاسامی اشخاص طرفندن درحال مدحت پاشا بوغوله‌رق شهید ایدلمشدر: مدحت‌پاشا کندیسنی شهید ایتمکه کلنلره هیچ مقابله ایتمکسزین اللهدن قورقملریچون مؤثر سوزلر سویلمش و وطن محافظه‌سنه مأمور اولان عسکرك بویله جنایتلرده استخدامنه تأسف ایلمشدر.

محمود پاشانك‌ده اوطه‌سنك قپوسی قیریله‌رق مذکور نفرات ایچرویه کیرمشلر واولجه ملازم محمد اغا طرفندن حاضرلانان یاغلی وصابونلی ایپی بوینه طاقمشلر ویك چوق اوغراشدقدن وهربری برر صورتله عذاب واشکنجه ایتدکدن وممش اغا طرفندن قولی صوپا ایله قیریلدقدن صوکره شهید ایلمشلردر . حتی ایچلرندن علی‌بابا دنیلن نفر چابوق وفات ایتسون دیه خصیتینی بوکدیکی روایات موثوقه‌دندر . قاتللر اوطه قپوسنی قیردقلری زمان محمود پاشا مرحوم اویانمش ؛ یاصدیق ایله اوزرلرینه هجوم ایدوب وبونلرله برمدت اوغراشه‌رق مقاومت ایده‌میه‌جکنی اکلادیغی وقت (امان الله) دیه فریاد وفغانی آسمانه چیقارمشدر . بوفریادی خارجده وداخلده ایشتمین قالمامشدر . حتی خارجدن ایشیدنلر (ایها المسلمون ! جنایت اجرا اولنیور پاشالری اولدیریورلر . ظالملره لعنت !) دیه‌رك مظلوملرك اقامت ایتدکلری اوطه‌لرك قارشیلرنده‌کی اولردن باغرشمشلردر

مشارالیهما شهید اولور اولماز شیلته‌لرینه قونیلوب درحال عسکرلر

پاره‌نك آزلغندن شکایت ایدرك « بوقادارآز پاره ویریله‌جکنی بیلسه‌یدك بوایشه کیریشمزدك » دیه چارشیده ، پازارده سویلندیکلری موثوقاً خبرویریلمشدر توزیع اولنان پاره نفرلر ایچون بشر ریال، اونباشی‌وچاوشلرایچون(١٠-٢٠)ریال‌ایدی.

واسطه‌سیله قشله‌نك خسته‌خانه‌سی اتصالنده‌کی مغسله نقل ایدلمشدر .[١]
مغسلده صباحه قدر براقیلدقدن صوکره کیجه‌لین مزارجی‌یه مزارلر قازدیریلدیغی جهتله . نعش مغفرت نقشلری طلوعدن اول ینه عسکرلر واسطه‌سیله چیقاریله‌رق طائفك قلعه دیواری خارجنده مذبحه قربنده متروك قبرستانده خاك رحمته تودیع ایدلمشلردر رحمةالله علیهما رحمةً واسعةً

کیجه وقتی بروسه‌لی علی بکك دکانی آچدیریله‌رق کفنلك آلنمش؛ غسل ایچون طابور امامی یونس افندی‌یه تکلیف ایدلدیکی حالده بونلر بوغولمش دیه‌رك امتناع ایلدیکندن غسل اولونمقسزین و کفنسز دفن اولونمشلردر .

خیرالله افندینك بولندوغی اوطه ، محمود پاشانك اوطه‌سنك قارشیسنده ایدی . مشارالیهك قاپیسی قیریلیرکن خیرالله افندینك اوطه‌سی اوکنه قونیلان نوبتجیلر آلدقلری امر موجبنجه «افندی ، سن قورقه ؛ سانا برشی یوق ، یارین صباح اوینه کیده‌جکسك» دیه سسلنیورلردی . حالبوکه مرحوم کورلتودن اویانیر اویانماز نه اولدوغنی بیلمیه‌رك و محمود پاشانك فریادی اوزرینه بوس بوتون توحش ایدرك اوطه‌ده بولنان اشیالری قاپونك آرقه‌سنه ییغمش، اوطه‌نك ایچنده میت متحرك صورتنده صباحی بولمشدر .

مابینجی فخری بکده محمود پاشانك فریادینی ایشیدیر ایشتمز اویقودن صیچرایه‌رق قالقمش . اودادن چیقمق ایسته‌مش ایسه‌ده نوبتجی «یساخدر» دیه سونکوبی کوکسنه دایادیغی ایچین ، ناچار اوطه‌سنده صباحه قدر بکله‌مك مجبوریتنده قالمشدر ، بوکیجه شدت تأثر وخوفدن حصوله کلان خلجان قلب و رعشهٔ عصبیه حالا دوام ومومی‌الیهی ازعاج ایتمکده‌در .

[١] محمود پاشا شلته اوزرنده مغسله نقل‌اولونورکن حرکت ایلدیکندن وفات ایتمامش دینیله‌رك یره آتیلمش وتکرار بوغازی صیقلمشدر .

صباحلين قاپيلرك اوكنه اقامه اولنان قرەغوللر قالديريلديغندن محبوسين اوطەلرندن چيقوب بربرلريني كورنجه حسبحاله باشلامشلر وبربرلريله استحلال حقوق ايدرك موت قريبه حاضرلانمشلر ايدى . وقعەنك ايرتسى كونى اهاليدن بعضيلرى ، جنازەلرى قبره نقل ايدرلركن كوردكلرى جهتله اخشامكى فريادلرك حقيقتى اكلاشيلمش و وقعه درحال شهر ايچنده منتشر اولمشدر .

ميرالاى محمد لطفى ايله بيكباشى بكر ايقاع ايلدكلرى جنايت فجيعه حقنده مفصل برژورنال ترتيب ايتدكلرى كبى دوقتور ناشد افندى‌يەده ، مدحت پاشانك شيرنجه عقبنده قاصيغنده چيقان خيارجقدن نيسانك يكرمى آلتيسنده، برهفته صوكرەده محمود پاشانك تيفودن وفات ايلدكلرينى مبين برراپور تنظيم ايتديرمشلر و اوكيجه مأمور مخصوصله مكەده بولونان عثمان پاشايه كوندرمشلردى [١] استانبول غزتەلرى‌ده مدحت پاشانك ، طبيب راپورنده ذكر ايدلديكى وجهله خيارجقدن وفات ايلديكنى اعلان ايتمشلردر .

ساختەكارلق دها ايلرى‌يه كوتوريلەرك وقعۀ شهادتدن برآى صوكره بلديه طرفندن قبرلرى طابطاب ايله ياپديريلمش وباش اوجلرينه ديكيلان عادى طاشلرك اوزرلرينه «مدحت پاشا ٢٦ نيسان‌ده وفات‌ايتمش» «محمود پاشا ٢ مايس‌ده وفات ايتمش» عبارەلرى يازديرلمشدر .

بوطاشلر برخيلى وقت بوحالده قالمشلر ، مؤخراً احمد راتب پاشا طرفندن يىقديريلمش و اوراده مزار اولديغى اكلاشيلميەجق درجەيه كتيرلمشدر .

مدحت پاشا مرحومك يوقاروده عرض ايدلديكى وجهله شيرنجەسى

---

[١] تصادفات‌غريبەدن اولمق‌اوزره بوخبر نجاب‌واسطەسيله عثمان پاشايه واصل اولدقدن برقاچ كون صكره نزول اصابت ايتمشدر .

التیام بولمش وصحتی دوزلمش اولدوغی حالده شیرنجه‌دن وفات ایتدی دینله‌رك هرکس اغفال ایدیلمك ایستەنیلمشدر . حالبوکه کرك محمود پاشانك فریاد وفغانی دیشاریدن ایشیدلمسندن ، کرکسه کیجه‌لین قازیلان ایکی مزارك وصباحلین کوتوریلان جنازه‌لرك کورولمسندن و بوجنایت عظیمه‌ده قوللانیلان نفراتك اقرار وافاده‌لرندن حقیقت مسئله هرکسجه معلوم اولمش وبوساخته‌کارلغه کیمسه اینانمامشدر .

جنایتك عساکر اوزرنده حصوله کتیردیکی علائم حزن وتأثری کوره‌ن میرالای لطفی ایله بیکباشی بکر وقعهٔ شهادتك ایرته‌سی صباحی یعنی چارشنبه کونی طابوری تعلیم ایتدیرمك اوزره دیشاری چیقارمشلر ؛ موسیقه چالدیره‌رق زیبك اویونی اویناتدیرمشلردر .

شهید محترم مدحت پاشا موتك تقربنی بیلیور و وورودینی بر تسلیمیت صبورانه ایله بکلیوردی . شهادتندن بر قاچ کون اول سویله‌مش اولدیغی غریب بر سوزی نقل ایدییورز :

مدحت پاشا اقشام نمازینی ادادن صوکره رفقاسیله برابر اوطورمقده‌لر ایکن مرحوم بر خیلی مدت دالغین و متفکر قالمشدی . سبب تفکری صورلدیغی زمان « اوت اولومی تفکر ایدیورم . اولوم دینلن شی بش دقیقه‌لق بر آجیدر . لکن هانکی اولومله اولمك اولادر . آصیلمقمی ، کسیلمکمی ، یوقسه قورشون ویا کولله ایله‌می ، یاخود امراضدن بریله‌می اولمك قولایدر ؛ آنی دوشونیورم . زیرا بو قالب اسکیدی . یاش التمش بشه کلدی . بوندن صوکره یشامق بنم ایچون ایی دکلدر . بو خسته‌لقده آرادن چیقمش اولسیدم پك کوزل اولوردی . لکن نه یاپه‌یم ؟ اجل کلمامش . بزلر ایچون بوراده برطاقم بیکناهلری [١] حبس ایتدیلر . هیچ

---

[١] مرحومك بیکناهلر دیدیکی آدملردن یالکز نامق پاشا زاده علی بك ، برادری جمیل پاشا مرحومك حجاز والیلکی هنکامنده مدینه‌ده اقامته مأمور اولمش

اولمازسه انلر خلاص اولورلردی» دیمش و هرکسی حزن ایچنده براقمش ایدی .

اثنای شهادتده مشارالیهمانك اوطه‌لرینك قپولری وکلیدلری قیریلمش اولدوغندن علی‌الصباح محمد اغا ایله تمش اغا طرفندن تعمیر ایتدیرلمش ایسه‌ده او صره‌ده کرك بونلر و کرکسه نوری اوطه‌لره دفعاتله کیروب چیقمشلر و بولدوقلرینی آشیرمشلردر . ایکی کون صوکره‌ده اشیالری قالدیریلوب قشله قپوسی یانینده‌کی اوطه‌یه قونیلمش وقپوسنه بر قره‌غول دیکلمشدر . یکرمی کون صوکره حکومت طائفه نقل ایتمش اولدوغندن اشیالر سوق سلطانیده علناً صاتیلمش ، تنظیم قلنان قسام دفترلری ماببنه کوندریلمشدر .

یوزباشی ابراهیم ، ملازم تمش و نورینك افاده‌لرینه نظراً قسام دفترلرندن بریسنك یکونی آلتی بیك و کسور ، دیکرینکده سکز بیك و کسور غروش طوتمشدر . مدحت پاشانك نقود موجودی غیرازاشیا ایکیوزدن زیاده یوزلك آلتون ایله ایکیوزدن زیاده ریال و مجیدیه ، محمود پاشانك ایسه کذا غیر از اشیا ایکیوزدن زیاده آلتونی بولندیغی رفقای فلاکتلرنجه معلوم ایکن قسام دفترلرینك بو وجهله یاپیلمه‌سی ، بویوك مقیاس‌ده بر اختلاس و سرقت یاپیلدیغنه دلیلدر .

حتی مدحت پاشا خسته اولدیغی وقت خیرالله افندی‌یه قرق آلتون ویرمش و « بکا امرحق واقع اولورسه بو قرق آلتونی تجهیز و تکفینمه صرف ایدك » بیورمش ایسه‌ده خیرالله افندی و سائر ارقداشلری کندیلرینك نه اوله‌جقلرینی بیلمدکلرندن وقعه کیجه‌سنك ایرتسی یعنی

و باقیسی اجل موعودلریله مختلف زمانلرده برر برر رحمته قاووشمش و یالکز سلطان عزیزك ایکنجی مابینجیسی فخری بکله بوی آبادلی حاجی محمد و جزایرلی مصطفی برحیات قالمشلردر .

چهارشنبه کونی افندیٔ مشارالیه بیکباشی بکری جلب ایله کندیسنده بویله بر پاره اولدیغنی بالبیان حالك مساعد اولمامسی جهتیله او قرق آلتونی صایه‌رق بکره تسلیم ایلمش و « حاکم معرفتیله واقتضای شرعیسی وجهله بو ایشك اجراسنی سزك درعهده ایتمکز لازمدر » دیمشدی . یالکز بو مبلغ او زمانك رایجی موجبنجه آلتی بیك غروش یعنی قسام دفترنده‌کی مبلغه معادلدر .

پاشالرك بوصورتله وفاتلری تلغرافله [۱] مابینه اشعاراولنمش ایسه‌ده وفاتلرینه کویا ایناتیلمیوب : (بونلر قاچمشدر . اکر وفات ایتمشلر ایسه نه صورتله خسته اولمشلردر وخسته‌لقلری نه‌ایسه مامورلر ، حکیملر واغالری طرفندن بر مضبطه تنظیم اولنه‌رق مهرلنسون و مابینه کوندرلسون) دیه کلان امره بناءً همان ایسته‌نیلن مضبطه‌نك اغالره‌ده مهرلتدیریله‌رك بالتنظیم مابینه تقدیم اولندیغنی بالمناسبه ضابطلر سویلدیلر . قلعه قارشیسنده ساکن اهالیدن بعضیلرینه‌ده مضبطه‌نك مهرلنمسی تکلیف ایدیلمش ایسه‌ده « بز کورمدك و مهرلیه‌میز » دیه امتناع اولونمشدر . وقعه‌نك هفته‌سنده میرالای محمد لطفی محبوسلرك محزون قلبلرینی تسلی ایچون دائره‌یه کلمش ایدی . اثنای کلامده بو امری تبلیغ ایدن یاور حضرت شهریاری بدرخان پاشا زاده بحری بك اولدیغنی و شمدی‌یه قدر تأخر ایتمسندن طولایی ذات پادشاهیدن والی پاشایه مکرراً ایدیلن توبیخ و تکدیره ضمیمةً کلان :

---

[۱] مدحت پاشا طائفه نفی اولونجیه قدر حجازقطعه‌سنده تلغرافدن اثر یوقدی. مهم و مستعجل بر مخابره‌یه احتیاج کورولسه مکتوب یازیلیر . طائفدن یاخود مکه‌دن مخصوص برآدم ایله جده‌یه ایصال اولونور وجده‌دن دخی بر قایق استیجار ایدیله‌رك یوزیتمش میل‌مسافه‌ده بولنان « سواکن »ده تلغرافخانه‌یه کوندریلیردی. مدحت پاشا طائفه نفی اولونجه مشارالیهك ولو محبوس اوله‌رق وارلنی سلطان حمیدك دماغنی تخریش ایتدیکی جهتله کندیسندن دائمی صورتده خبر اله‌بیلمك ایچون درحال‌دولت حسابنه اوله‌رق « سواکن » دن جده‌یه‌قدر برقابلو وجده‌دن مکه‌یه قدر خطوط بریه یاپدیرلمشدر .

« بوایشی برضبطیه‌یه حواله ایتمش اولسیدم شمدی‌یه قدر یوز کره اجرا ایدردی » تکذیرینی بیله سویلمشدی !

شوراسی شایان دقتدر که بو جنایاتك وقوعنی نه قدر کتم ایتمك ایسته‌مشلر ایسه‌ده طائفه طویمیان کیمسه قالمامشدر . انلردن مکهٔ مکرمه و مدینهٔ منوره خلقی وقعه عقیبنده خبر آلمشلردر .

بوندن باشقه انکلتره و فرانسه‌نك جده قونسولوسلری ، لاجل الحج مکه‌یه کلان تبعه‌لرینك افاده‌سیله و باخصوص بر هندلینك اجرا ایلدیکی تحقیقات عمیقه سایه‌سنده ، وقعهٔ شهادتدن خبردار اولمشلر . حکومتلرینه کوندردیکلری راپورلردن اوروپاجه حقیقت ماده اکلاشیلمشدر .

عبدالحمید مدحت‌پاشانك وفات ایلدیکنه اینانماز و قاچیریلمش اولدوغنه ذاهب اولوردی . هله مدحت پاشانك شریف عون‌الرفیق پاشا طرفندن قاچیریلدیغی شایعه‌سنی ایشیدیر ایشیتمز ، تحقیق ماده ایچون ایکی دفعه مأمور مخصوص کوندرمش ایدی . بونلردن بریسی حسین بك (شیمدی ، خدمه فریقی حاجی حسین پاشادر) دیکریده یاوراندن شاکر بك (خدمه فریقی تاتار شاکر پاشا) اولوب ایکیسی‌ده آیری آیری محبوسلری کورمشلر ؛ مدحت و محمود پاشالرك اوطه‌لرینی معاینه ایتمشلر و طائفه عمیق تدقیقاتده بولونمشلردر . ۱۳۲۲ تاریخنده اوروپاده چیقاریلان کتابده : « عبدالحمید کوندن کونه آرتمقده اولان اوهامنك مغلوبی اولدوغندن، مدحت پاشا دفن اولندقدن برقاچ کون صکره تکرار مزارینی آچدیرمش و باشنی وجودندن آییردوب بر قوطوده محفوظاً استانبوله کتیریلمه‌سنی اراده ایلمشدر . قوطوده نه اولدیغی اکلاشیلماموق و سویش قنالندن کچه‌جکی صره‌ده نظر دقتی جلب ایدوب معاینه‌یه میدان ویرمامك ایچون اوزرینه (ذات حضرت شهریاری‌یه تقدیم ایدلمك اوزره فیل دیشی معمولاتی‌در) عباره‌سی یازدیریلمشدر . » دینلمش ایسه‌ده بونی تایید

ایده‌جك دلائله دسترس اولونه‌مامش‌در . دیکر بر روایته نظراً قانون اساسینك اعلانی متعاقب علی وصفی افندی ایله عبدالله ابن عباس حضرتلرینك مسجد شریفی تربه‌دارلرندن بعض ذوات طرفندن مدحت پاشا مرحومك قبری اولمق اوزره کوستریلان قبر آچیلمش ؛ ایچنده بر قفاکمیکی ایله عظام سائره بولونمش ؛ بولونان قفانك شکلی و قفانك نقصان دیشلری مرحوم مشارالیهك قفاسنه و نقصان دیشلرینه توافق ایلدیکی کورولمش . مع مافیه حقیقت مسئله تماميله تعین ایله‌مدیکندن شیمدیلك بو بابده قطعی بر شی سویله‌مك ناهنکامدر .

ذيل

١

سلطان عزيزه وكلا طرفندن ويرلمه‌سى ارزو اولونان لايحه :

اريكۀ مقدسۀ سلطنت وخلافتى كمالات علميه وعمليه‌سيله تركيب وتزيين ايدن ذات شوكتسمات حضرت خلافتپناهيلرى كبى بر شهريار قوى‌الاقتدارك علم و وقوفى امور دولتك كافۀ جهاتنى نصل محيط ايسه نيات ومقاصد جليلۀ ملكداريلرى دخى دولت ومملكتك سعادت وسلامتنى اومرتبه تأمينه كافل اولديغندن عموم ايچون هرحالده پادشاهمزك ارادات وسنوحاتنه تسليميت كامله‌دن بشقه طريق نجات اولمديغى مصدق ومسلمدر بونكله برابر ادارۀ دولتك هر اصل وشعبه‌سنه عائد مصالح وامور هركون و هر ساعت درلو حادثات و وقوعات ايله تجدد و تبدل اتمك طبيعى اولوب خصوصيله بولنديغمز عصر ايچنده دنيانك حيرتبخش عقول اولان انقلابات واختراعاتى بزم دخى موقعمزك ايجاباتنى دكشديرمش واحتياجاتمز ايچون يكى يكى يوللر آچمش اولديغندن بواحواله قارشو برجه نه‌يابلمق ونصل يوله كيدلمك لازم كله‌جكى دخى تكراراً وبالدفعات كرك احسان واعلان بيوريلان نطق همايونلرى وكرك اوبولده صادر اولان خطوط وتعليمات وارادات سنيۀ شاهانه‌لرى‌حقيله واطرافيله تعيين اولنمش واكثر اثارى دخى فعلاً ومادةً ميدانه كلشكن نصل ايسه برمدت مأمورين دولتك تبدلات متواليه‌سى اراسنده قوانين و نظامات موجوده

دخی درلو تحولات وتغیراته اوغرامسیله احوال دکیشوب ومأمورین
دولت وظیفه‌سنی شاشروب مرضیء عالیء شاهانه‌لری اولان اجراآت
جدیده ونافعه شویله طورسون امور جاریه وعادیه ایله مجرای صحیحندن
چیقمش وترقی مقصدیله یاپلان ایشلر بوزلمش وبرطرفدن دولتك
امورمالیه‌سنده‌کی مشکلات و اویولده حالا دوام ایدن سؤاستعمالات جمله‌یی
حیرته دوشورمش ایدوکندن شو حاله داخلی وخارجی عدم امنیت واعتبار ایله بر
طاقم سوء مقالات واراجیفه منشأ اولوب کیت کیت افکار عمومیه‌ده پك فنا اثرلر
حصوله کتورمش وبروقتلر دولتك ضعف وانحطاطنه متعلق سویلنان
سوزلر بوکون مجمع ناسده دولتك زوال واضمحلالی تعبیراتیله علناً تفوه
اولنمغه باشلامشدر جناب حقك صون الهیسیله نجه نجه وقوعات مدهشه
ومهلکه‌دن مظفرانه چیقوب قورتلمش اولان شو دولت وملتك محض
دستکیریء تدابیر حکمت سمیر ملوکانه‌لریله بوحال بحراندن دخی سمت سلامته
چیقه‌جغی اعتقادی دولتك احوال آتیه‌سندن قطع امید ایدنلره طرفدار
اولمامق ایچون بر قوی سند امنیت ایسه‌ده حال موجودك دوامی یقین
وقتده بر وخامت وعقوبتك مقدماتی اولوب بوحاله برتدبیر سریع وچارهٔ
مؤثر اتخاذ واجرا اولنمز ایسه حقیقةً مخاطره وتهلکه‌یی انتاج ایده‌جکنه
جزم ویقین حاصل اولمش ایدوکندن وپادشاهمز افندمز حضرتلرینك
حمایت ومعموریت ملك و تبعه ایچون لیل ونهار مصروف بیوردقلری
همم ومساعیء جلیلهٔ ملوکانه‌لرینك درجاتنه واقف اولان بندکانه کوره
بواحواله نظر مسامحه ایله باقق ونتیجه‌سنده‌کی مسئولیته مشترك اولمامق
استیانلره اتباع ایتمك کفران نعمت اولدیغندن کافهٔ اموردە رهنمای سلامت
ونجاتمز اولان امر وارادهٔ حکمت افادهٔ جناب ظل اللهیلرینه طوغریجه
عرض حاجت ومراجعت ایتمکدن طوغری چاره و تدبیر قالمامشدر نزد
حکمتوفد شاهانه‌لرینه مستغنیء بیان اولدیغی وجهله برعلتك چاره ودواسی

اوعلتی جلب ودعوت ایدن اسبابه کوره اولوب بزجه شو حال وعلتی داعی اولان شیلر ایسه معلوم ومضبوط اولدیغندن ملاحظات قاصرهٔ عاجزانه‌مزه کوره بونلرك اصلاحیله برابر ادارهٔ دولت ایچون ثابت وصحیح برمسلك تعیین قلنمق وسعادت حال ملك وتبعه حقنده‌شمدی‌یه قدر صادر اولان وبتون عالمه نشر واعلان ایدیلان خطوط واوامر جلیلهٔ ملوکانه‌لرینك احکام جلیله‌سنی مجدد و مؤکد اولمق اوزره مجدداً برقطعه خط همایون شاهانه‌لری لوحه پیرای سنوخ بیوریله‌رق مندرجات جلیله‌سنده قوانین و نظامات مرعیه‌نك حقیله و تمامیله دستورالعمل طوتلمسی و صغیر و کبیر و ذکور و اناث بالجمله تبعهٔ شاهانه‌لرینك حکم قانونده بلا استثنا متساوی اولمسی و ارادات سنیه‌لری تحتنده تشکل ایدن و ملکجه فوائد و منافعی کوریلان مجلس و محاکمك و سائر تأسیسات خیریه‌نك وضع اصلیلری اوزره یکیدن تصحیح و تأسیس قلنمسی و کافهٔ امور و مصالح دولتك اوته‌دنبرو مرجع رؤیتی باب‌عالی اولدیغندن اوراده قرار ویریلوب خاکپای‌همایون شاهانه‌لرینه عرض‌ایله ارادهٔ سنیهٔشاهانه‌لری شرفسنوخ بیورلمدقجه دولتك حقوق ملکیه و مالیه‌سنه متعلق هیچ برشی یاپلمامسی و ادارهٔ دولتك روحی اولان امور مالیه‌نك بر اساس قوی اوزرینه یکیدن تأسیسیله باب عالینك رأی و تصدیقی منضم اولمدقجه هیچ بر محله بر اقچه صرف ایدلمامسی و کوچك بیوك کافهٔ مأمورین و خدمهٔ دولتك وظایفی یکیدن تحدید و تعیین اولنوب رأس اموروده بولنان مأمورلرینك دخی درجهٔ مسئولیتلرینك بر قرار قطعی آلتنه النمسی کبی قیود و شرائط جدیده‌نك علاوه‌سی قرین مساعدهٔ سنیهٔ شهریاریلری بیوریلور و بالجمله ارکان و بندکان دولت علیه‌لری طرفندن دخی اشبو اوامر و تعلیمات جلیله‌لرینك حرف بحرف اجراسنه کمال اتحاد ایله بذل مقدور اولورسه عون عنایت باری ایله شوحاله بر نهایت ویریله‌رك مقصد

اصلیٔ شاهانه‌لری معموریت ملك و تبعه قضیه‌سنك وسائل صحیحه
و مؤثره‌سنه توسل اولنمش اولور لکن شو مطالعات افکار قاصرهٔ
عاجزانه‌مزله مقایسه اولنان نظریات قبیلندن اولوب احتمالکه بونده
خطیئاتمز اولمق و یاخود وقوف و معلومات ناقصهٔ عاجزانه‌مزك واصل
اوله‌میه‌جغی بر درجه‌سی بولنمق دخی منکر اولمیوب اوده حقایق
امور و احواله مرجع اولان وقوف و اطلاع شاهانه‌لرینه معلوم و عیان
اولدیغنه و مقصد اصلیٔ کمترانه‌مز عقول قاصره‌مزك ایردیکی درجه‌سنی
عرض و بیانه منحصر اولوب هرحالده ملك و دولت و تبعه و ملت مودوع
دست خلافتپناهیلری بولندیغنه بناءً هر توجهله رأی و اراده بیوریلور
و نصل تنسیب ایدیلور ایسه ینه محض اصابت و حکمت اوله‌جغنده اشتباه
یوقدر اولبابده

٢

سور هانری الیوتك لوندره‌ده چیقان مشهور « نایتینس سانچوری »
نام مجموعهٔ موقوته‌نك ١٨٨٨ شباط (١٣٠٥ رومی) تاریخلی نسخه‌سنده
کندی امضاسی تحتنده یازدیغی مقاله :

« ١٨٧٥ — ١٢٩٢ رومی — سنه‌سی کانون اول بدایتنده مدحت
پاشا طرفدارلرندن دولت عثمانیه‌ده مراتب عالیه احراز ایدن بر ذات بنی
کورمکه کله‌رك فرقه‌لرینك مقصدی قانون اساسی استحصال ایتمك اولدیغنی
اخبار ایتدی . بوملاقات و مکالمه قانون اساسینك اعلانندن بر سنه اول
واقع اولدیغندن قانون اساسینك استانبول قونفرانسنی داغیتمق مقصدیله
اعلان ایدلمش اولدیغنی کوسترمشدی ...

بر قاچ کون صکره مدحت پاشا دخی بنی کورمکه بالذات کله‌رك

بومسئله اوزرینه او زمانه قدر اولان ایضاحاتندن دها واضح بر صورتده شو یولده بیان افکار ایتمشدی : ارتشانك ، هیچ بروقت واصل اولمدیغی درجه‌یی بولمسی و ادارهٔ حکومت ایچون الده اولان مبلغك سرایه کوندریله‌رك اسراف ایدلمسی و ماینه ویریلن رشوت ایله ولایاته والی تعیین اولنه‌رق بو والیلرك ظلمی آلتنده ولایاتك خراب اولمسی کبی احوال مؤلمه ممالك عثمانیه‌نك بر سرعت خارق‌العاده ایله انقراضه طوغری ایلریلمسنك باشلوجه سببلری اولوب مملکتك شو یوزدن دوچار اولدیغی اضمحلال کلی‌دن تخلیصی ایچون لازم اولان چاره ایسه اصول اداره‌نك کلیاً تبدیلندن عبارت اولدیغی بیان ایلمشدر . بو اصول ادارهٔ دولتی دکیشدیرمك ایچون لازم اولان مواد : اولا ، بر ملت مجلسی احداث ایده‌رك اشبو ملت قارشوسنده وکلانك مسئول طوتلمسی و ثانیاً بومجلسك تماماً ملی اولمسی ایچون جنس و مذهبك تفریق اولنمه‌مسی و ثالثاً ولایات شاهانه‌ده بولنان والیلر اوزرینه قونترول تعیین ایله ممالك عثمانیه‌ده دهسانترالیزاسیون اصولنك قبول ایدلمسنی بیان ایتمشدی .

افادات واقعه هرصورتله تقدیر و تشویقه سزاوار اولدیغندن امور دولته وقوف تامی بولنان و اجلهٔ رجال دولت عثمانیه‌دن اولان بر ذاتك سرد ایتدیکی شو افکار منوره‌یی تبریك ایله قبول و تصدیق ایلمشدم ؛ انکلتره‌نك اثرینه اقتفا ایله دولت عثمانیه‌نك عینی اصولی قبول ایتمسندن طولایی انکلتره اهالیسی اوزه‌رینه حاصل ایده‌جکی تأثیری مدحت پاشا دفعاتله سؤال ایتمش اولدیغندن آکاده بروجه آتی جواب ویردم : بحث اولندیغی وجهله یاپیله‌جق اصلاحاتدن هر انکلیز ممنون اوله‌جغندن موفقیاتنی جان و دلدن تمنی ایده‌جکلری شبهه‌سزدر . زیرا آنلرده بنم کبی ادارهٔ مشروطیتك محسناتنی بیلدکلرندن ادارهٔ مطلقه‌دن نفرت ایدرلر . بوتأمیناتی محرمانه و حسن نیتله ویردم . انکلتره‌ده ادارهٔ مشروطه‌نك

محسناتنى تصديق ايدن ذوات، دولت عثمانيه‌نك ممالكنه عينى اصولى ادخال و تطبيقه چالشديغندن طولايى اعتراض ايده‌جكلرى عقلمه الك صوك كلن شيلردن برى اولمشدى .... »

....

٣

سلطان عبدالحميد طرفندن مدحت پاشايه كوندريلن مكتوب:

وزير صداقتسميرم مدحت پاشا

من غير رسم حضورمزه تقديم ايتديككز قانون اساسى لايحه‌سى منظورمز اولدى بونك احكام شامله‌سنده اصول واستعداد مملكته موافق اوليان شيلر كورلمشدر افكارمز مملكتك تأمين استقباله كفالت ايده‌جك برادارۀ صحيحه وضعنه مصروف اولديغندن بوبابده ابراز اولنه‌جق مساعى باعث تقديرمز اولور قالديكه اتخاذ اولنه‌جق تنظيمات جديده‌ده تبعه‌مزك احتياجاتنك حقوق حكومتله تأليفى دخى اعز مقاصدمزدر بنابرين لايحۀ مذكوره خواص وكلامز بيننده بالتذكر اساس مذكوره كوره تعديل اولنمق مطلوبم اولديغنى تبليغ سلاملمه صدر اعظممزه افاده واشبو امرمزى دخى ارئه ايده‌سكز هرحالده امر ومقصدمزه كوره اثار روبمندى ابراز ايلمكز جميت مسلمه‌كزدن مأمول و اشعارمزك صدر اعظممز بينكزده مكتوم قالمسى مطلوبدر

٩ ذى القعده ٩٣ عبدالحميد

مدحت پاشا طرفندن مابين باش كتابتنه:

عطوفتلو افندم حضرتلرى

ولي نعمت بيمنت افندمزك هركون و هر ساعت حق عاجزانه‌مده بيدريغ واحسان بيورمقده اولدقلرى التفات و عنايات جهاندرجات ملوكانه‌لرندن برينك تشكرينه مقتدر دكل ايكن كچنده من غير رسم حضور دقايقنشور حضرت خلافتپناهى‌يه تقديم قلنان قانون اساسى لايحه‌سنك احكام شامله‌سى حقنده وارد خاطر كرامت مظاهر پادشاهانه‌لرى اولان مطالعاتك بيانى وسيله‌سيله شرف خطاب مستطاب ملوكانه‌لرينه نائليتم دخى ضميمهٔ عنايات وتعطفات اوله‌رق حوزهٔ حال و استحقاقمدن خارج برلطف جديد وجليل اولمغله عمرم اولدقجه تشكراتنى ايفايه مقتدر دكلم.

لايحهٔ مذكوره مندرجاتنه كلنجه بونك اكثر ماده‌لرينك محتاج تصحيح اولديغنى عبد عاجزلرى دخى اعتراف ايله برابر بونك ناقص برمسوده اولمق اوزره امر و فرمان حضرت ولى نعمته امتثالاً تقديمنه جرأت اولنمسى دخى مجرد مقصد ونيات جليلهٔ حضرت ولى نعمتك درجاتى اكلاشيلوب مقتضاى منيفنه توفيقاً تصحيحى نيتنه مستند اولديغنى دخى بيانه حاجت كورمم لايحهٔ مذكوره برمقتضاى ارادهٔ سنيه منعقد اولان قوميسيونده قلمه النوب اكمال ايدلمش وبين الوكلا مذاكره‌سنك صره‌سى كلمش اولديغندن شرفسنوح وصدور بيوريلان امر وفرمان اصابتبيان حضرت شهريارى دونكى كون ذات حضرت صدارتپناهى‌يه تبليغ وافاده قلنمشدر قالديكه پادشاهمه و دولت عليه‌لرينه اولان عبوديت وصداقت عاجزانه‌نك قوهٔ مبرمه ومجبره‌سيله شوراسنى تكراره جسارت ايدرمكه بوكونكى حالمزك ايكى مخرجى اولوب بريسى بتون دولتلره وعد واعلان اولنديغى وجهله ادارهٔ داخليه‌مزك اصلاحيچون بويله برشى ياپوب قونفرانس تشكلندن

اول قویمقدر و بونکده مدتی نهایت اوچ درت کون قالمشـدر دیکری دولتلرك حاضرلدقلری تکلیفاتی قبول ایدوب الی‌الابد انلرك وصایتی التنده یشامقلغی اختیار ایتمکدر برنجی صورت یاپلز ویاخود یاپلمسی اوزایوبده قونفرانسك اجتماعندن اول اعلان قلنمز ایسه شق ثانی حاضر ومقرردر اولبابده

۱۱ ذی‌القعده ۹۳ مدحت

....

٤

صدر اعظم مدحت پاشا طرفندن مابین همایونه کوندەریلن تذکره‌نك صورتیدر:

موسـیو تیرك اخطاراتی کبی شـو حاللر ایچنده بر شی یاپمق یعنی آوروپایه قارشو یاپه‌جغمز شیلرك فعلیاتی کوسترمك ایچون چالشمقلغمزك لزومنی بزه خیرخواه اولان دوستلرمز اخطار ایده‌یور و حتی بوکون موزوروس پاشادن کلان بر تلغرافنامه حکمنجه لورد دربی قونفرانسك طاغلمسنی اثر موفقیت عد ایدرك دولت علیـه‌یی تبریك ایتمکله برابر صربستان ایله مصـالحه‌نك بر آن اول بتورلمسنی و قانون اسـاسینك احکامندن و قونفرانسده قبول ایدیلان شیلردن ممکن اولنلرینك سریعاً و عاجلاً یاپلوب وجوده کتورلمسنی نصیحت ایتدیکی اکلاشیله‌یور بو دقایقه بوراجه دخی حصر نظر اعتنـا ایدیله‌رك اولبابده مکرراً صـادر اولان امر و فرمان همایون حضرت پادشـاهی موجنبجه متصور اولان ایشلردن ممکن اولنلرینك همان چیقاریلوب وجوده کتورلمسنه چالشلمقده اولدیغی حالده اولکی کون شرفصدور بیوریلان امر و ارادهٔ سنیهٔ جناب ملوکانه منطوق عالیسنه نظراً مکاتب عسـکریه‌یه افراد غیر مسلمه‌دن شاکرد آلنمسنك نصلسه مظهر قبول عالی اوله‌مامه‌سی و قانون اساسینك

جمله طرفندن منتظر اولان بر مادهٔ عظیمه‌سنك بو وجهله ایلك خطوه‌ده دوچار عقال و اشکال اولمسی بو بابده پادشاهمز افندمزك خدمت فاخرهٔ دولت علیه‌لرنده فداکارانه حرکته عزم ایتمش اولان بندکانك سعی و غیرتلرینی مفتور ایتمك طبیعیدر بنابرین بوکونکی مجلسده یاپیله‌جق و قرار ویریله‌جك بر خیلی ایشلر حاضرلنوب موقع مذاکره‌یه قونیله‌جق ایکن شو ماده حیلولت ایتمش و اکا دائر دون صباح تحریراً ویریلان ایضاحات اوزرینه بر خبر النه‌مامسی دخی یأس و فتوری ارتیرمش اولمغله ارتق متأنیانه حرکاتمز حقنده مرحمت جلیلهٔ حضرت شهریاری‌یه مراجعتدن بشقه دیه‌جکمز یوقدر افندم

٩ محرم ٩٤ مدحت

....

٥

مابین باش کاتبی سعید پاشا طرفندن صدراعظم مدحت پاشایه
مورود تذکره‌نك صورتیدر:

سالسبورینك من غیر رسم تبلیغ ایتدیکی لایحه‌دن بشقه وعموم مرخصلرك اتحاد آراسنه مبتنی اوله‌رق دونکی کون باب عالی‌یه ویریلن لایحه‌نك شامل اولدیغی تکالیفك ممتنع القبول اولدیغی افادات واقعه‌دن معلوم ایسه‌ده اشبو ایکنجی لایحه‌نك مفردات مندرجاتی هنوز رهین علم عالی اولمدیغنه وقونفرانسك مذاکرات ابتدائیه‌سی حقنده باب عالیجه حاضرلنان اجوبهٔ اساسیه ایله شاید دولتلر ملزم اولمیوبده مباحثه‌یه کیریشلمك اقتضا ایدرسه دولت علیه‌نك حقوق و موقعی و کرك بودفعه اتخاذ بیورمش اولدیغی قانون اساسی احکامنجه تکالیف واقعه‌نك قنغیلری قابل اختیاردر وقنغیلری تمامیت ملکیه‌یی و قاعدهٔ استقلالی اخلال

ایده‌بیلور بورالری عریض و عمیق مذاکره ایله تعیین اولنه‌رق ایجـابی تقدیرنده ویریله‌جك جوابلر شمدیدن حاضرلنمش اولمق لازم کله‌جکنه نظراً مواد مشروحه‌نك وکلای فخام بیننده همان موقع تذکره قونلمسی و اهمیت مصلحت جهتیله عید شریفك اجتماعه مانع اوله‌میه‌جغی شـمدی صادر اولان امر و فرمان همایون اقتضای جلیلندن اولمغله اولبابده امر و فرمان حضرت ولی الامرکدر

٨ ذی‌الحجه ٩٣	بنده
کیجه ساعت ٣	سعید

دیگر

اتیده‌کی معلوماتك طرف عالیٔ صدارتپناهیلرینه سرعت تبلیغی اراده بیورلمشدر کچنده روسیه سفیری بعض وسائط ایله ذات شوکتسمات جناب پادشاهی‌یی تکالیف معلومه‌نك قبولنه تشویق ایلدیکندن دولت علیه حفظ اسـایشه مصروف اولان مساعیسنی منشـأ تکالیف اولان حادثه‌لرك تا ظهورندنبرو اثبات ایلمشدی وحالا بونیتده‌در لکن بوایشدن اسایش عالمی اخلال ایده‌بیله‌جك نتایج مکدره‌یه تصادف اولنمقسزین چیقلمق دولتلرك افکار متقـابلهٔ مصلحانه ابراز ایلملرینه موقوفـدر یعنی دولت علیه‌نك حقوق و استقلالنه طوقونه‌جق تصـورات و تکلیفاتده دوام اولنورسه مرضی اولمیان احوالك ظهوره کلمسی ضروریدر و بونك مسئولیتی سبب اولنلره عائددر وادیسنده بعض مطالعات عالیهٔ غیر رسمیه ایراد بیوریلور مخاطب و واسـطه اولان ذات سـفیرمومی‌الیهه بورالرینی افاده ایلمسی اوزرینه کندوسنده فوق‌العاده بر تلاش و چهره‌سنده اثار تغیر و انفعال مشاهده ایدر سفیر جوابلری استماعدن و برمدت تأملدن صکره سـوزه

بدأ ایدوب برچوق مطالعات بیان ایدر خلاصه‌سی روسیه‌نك محاربه
آرزوسنده اولمدیغنی وکندوسی برمدتدنبرو باب عالی نظرنده بولندیغی
حال و موقع ایجابنجه ذات عالیٔ حضرت پادشاهی ایله ملاقاتدن و حال
حاضره دائر مذاکرات و تأميناته كيرشمكدن بر نتیجهٔ مفیده امید
ایلدیکندن برقاچ کونه‌قدر سائردولتلر سفیر و مرخصلرینی طلب ملاقاته
تشویق ایده‌جکنی وتکالیفك قبولی امرنده ایدیله‌جك اخطاراتی تأیید
اتمك اوزره محاربه‌نك مضراتنی و دولت علیه‌نك سلامت و بقاسی
هرنه صورتله اولورسه‌اولسون دولتلرك افکارینه عرض تسلیمیت ایتمکده
اولدیغنی طرف شاهانه‌یه بیان ایلسنی توصیه ایله برابر کندوسی افکار
سنیه‌یی بوصورتله اماله‌یه مقتدر اولورسه روسیه دولتندن پك زیاده مکافاة
كوره‌جکنی بیاندن عبارت‌اولیور بوکا وساطت‌ایدن ذات‌بوکون شوکتمآب
افندمزی کوردیکندن طرف شاهانه‌دن ینه اولکی وادیده بیان افکار
بیورلدیغی کبی عثمانلولر کندولرینك نفع وضرری نه‌طرفده و نره‌ده
اولدیغنی عهد قریبده بتون بتون تیقن ایتدیلر و اسلام و خرستیان
بالاتحاد دفع صائله شمدیدن مهیادرلر حتی افکارده اولدرجه هیجان
و بین‌التبعه اول قدر اتحاد واردرکه روسیه‌نك متبوعلرینك مظلومی عد
ایتدیکی بلغارلربیله مدافعه ومحاربه‌ده دیکروطنداشلرینه رفاقت آرزوسنده
بولنه‌یورلر و بو آرزونك جدی‌اولدیغی آثارله‌ثابتدر بونلره‌یالکز سلطنت
سنیه‌نك و هیئتك نیات صلحکارانه‌سی حائل اولمقده ایسه‌ده تکالیف
معلومه‌ده دوام و اصرار اولنورسه محاربه و حیثیت وناموسه‌انتقال‌ایتمکده
اولان حقارته مدافعه لابد اولوب خلقك افکارینه مقاومت حکومتجه
ممتنع و محال اوله‌جق و بوحالده ذات شاهانه‌لری دخی بالضروره و بالطبع
تبعهٔ پادشاهیلرینه مقتدا اولوب سنجاقلرینی حمایه ایده‌جکلردر مآلنده
بعض تبیینات‌سنیه دخی واقع‌اولور مطالعات‌عالیه حکمنجه ثبات کوسترلدکجه

ایغناتیفك تعدیل افکار ایتمسی و برقاچ کوندنبرو النان معلومات سالسبورینك
مسلکی کرك انکلترەدە و کرك بورادەکی انکلیزلرجە تقبیح اولنمقدە
ایدوکندن آنك دخی شووسیاسەیی سررشتە ایدرك تصحیح طریق ایتمسی
احتمالاتدن بولنمغلە بوکون بزم مرخصلرمزك دخی بوکا کورە لسان
قوللانملری فائدەدن خالی اولەمز امر وفرمان حضرت ولی الامرکدر

بندە

٢٢ ذی الحجە ٩٣ سعید

دیکر

یئە قائمە بحثی درمیان بیورلدیغندن ترقیء فیئات موسیو ظوریفی
دلالتیلە پیاسەیە فوق التحمل قوائم نقدیە چیقارلمسندن و بودە نظارتدە
بولنان ذاتك من غیر رویة ظهورە کلان خطاسندن نشأت ایتدیکنە دائر
دون اقشام واقع اولان افادات سنیەلرینی عرض و نقل ایلدم بونك
اوزرینە غالب پاشانك مادام کە عدم اقتداری ثابتدر تبدیلنی استیذان
ایلمکدە مقام جلیل خدیویلرینك مختار و مرخص بولندیغی و بوراسنك
همان طرف عالیء داوریلرینە اشعاریلە برابر خلقنك مالیەجە لنکەدار
اولمامش برذات اولمسنك دخی اخطار قلنمسی ارادە بیورلمشدر اودیان
افندینك تلغرافی دخی منظور عالی اولدی تکالیف دولیەیە دائر اولان
اوراقك استنلمسی مارکیدە سالسبوری ملاقاتدە مصالح حاضرەدن بحث
ایدر و بعض اخطاراتدە بولنور ایسە سکوتلە کچشدیرمك ویاخود قطعیاً
باب عالییە مراجعتە لزوم کوسترمك مناسب اولەمیەجغی جهتلە باب عالینك
رد تکالیفدە استناد ایلدیکی ادلەیە کورە ادارۀ لسان بیورلمسی مطالعەسنە
مبنی ایدوکی فرمان بیورلدیغی کبی انترناسیونال بر قومیسیونك استقلال

و بلكه بالنتيجه تماميت ملكيهٔ دولتى اخــلال ايده‌جكى و آراى عامه‌يه مراجعت اولنمقسزين بويله برتكليفى طوغريدن طوغرى‌يه حله ويا قبوله تصدى ايلمك كمسه‌نك الندن كليه‌جكى جاى بحث وايضاح اوليوب مقصد يالكز بونى مخل استقلال اوله‌ميه‌جق بر شكله افراغ ايده‌بيلمك ايچون بر كره دها اعمال افكار و مساعى و دفعةً وكلياً رد و تكليفدن توقى ايدى مادامكه دونكى‌كون اوديان افندى‌يه يازيلان تعهداتده قوميسيون حقنده‌ده برصورت تسويه مندرجدر وكندوسندن ورود ايدن تلغرافده دخى مدار اميد اوله‌بيله‌جك بعض‌تبيينات واردر اشبو تشبثاتك مقصده موافق برنتيجه ويرمسى مأمولدر بيورلدى قوميســيونه دائر مطالعات عاليه‌يى صباحلين ضبط ايده بيلديكم مرتبه‌ده حضور عاليلرنده بيان ايتمش ايسه‌مده بوراده تكرار اولنمسى ارادهٔ سنيه‌يه مبنيدر امروفرمان حضرت ولى الامركدر

بنده

٢٥ ذى‌الحجه ٩٣ سعيد

دیگر

اوديان افندى بنده‌لرينك تلغرافى ترجمه‌سنك ارسال بيورلديغنه دائر اولان اراده‌نامهٔ سامىٔ صدارتپناهيلرى چاكرخانه‌لرينه عودتدن صــكره كلدى شوكتمأب افندمز حرم همايونى تشريف بيورمش اولدقلرندن سرايه كيدلسه بيله تذكره و ترجمه‌نك حسب‌الوقت تقديمى قابل اوله‌ميه‌جغى مجزوم اولمغله بالضروره يارينه تعليق اولندى يارين ايركندن تقديم و هرنه اراده بيوريلورسه تبليغ ايدرم اوديان افنديك لورد (؟) ديسرائيلى طرفندن استانبوله كوندرلديكنى تخمين ايلديكى تلغراف غالبا كلمش اولمليدركه بوكون موسيو اليوت سراى همايونده احوال حاضره‌نك سريعاً بر نتيجهٔ

مصلحه حاصل ایتمکه مستعد اولدیغنی و حتی دولت علیه‌نك اصلاحاته تمایلنی بالفعل اثبات ایلمسنه مبنی قونفرانس تکالیف شتادن فراغت نیتنده اولوب یالکز ایالات عاصیه ایچون مختلط و موقت بر قومیسیوندن بشقه استنیله‌جك بر شی قالمدیغنی علناً حکایه ایده‌یور ایدی هربار نائل اولدیغم مساعدهٔ علیای خدیویلرینه اغتراراً شوراسنی مطالعهٔ ذاتیه قبیلندن اوله‌رق عرض و اخطاره جسارت ایدرمکه قونستیتسیونك مرعیت احکامنه تعهد و بو تعهدك قونفرانسك مکالمات مضبوطه‌سنه درجنه موافقت اولنمسی حقنده اودیان افندینك ایراد ایتدیکی مطالعه هرشیدن زیاده بزم ایچون فائدهٔ محضه‌در و اکر خاطر نشان عالیٔ اصفانه‌لری ایسه بو صورتی بوندن یکرمی کون اول قولکزده نظر دقت ذخیانه‌لرینه عرض و تبلیغه جسارت ایتمشدم زیرا اثر جلیل داور اکرمیلری اولان قانون اساسی بویله بر تعهدله قائم اولور بناءً علیه یارین اوزون اوزادی مشاورات ویا مخابرات ایله وقت ضایع و مصلحت سکته‌دار اولمامق ایچون سرای همایونه عزیمت و حضور همایون جناب شهریاری‌یه مثول ایله ایضاح حقیقت بیوریلورسه دها زیاده مقصدی تأمین و تسهیل ایدر هرحالده امر و فرمان حضرت ولی الامرکدر

بنده

ساعت لیلی ٦ ٢٥ ذی الحجه ٩٣ سعید

دیکر

اراده نامهٔ سامیٔ صدارتپناهیلری مآل حقایق اشتمالی قرین مدرکهٔ عبیدانه‌م اولمشدر دونکی کون نزد عالیٔ خدیویلرندن عودتده قومیسیونك تشکلی اولاً مدار نجات و استنادمز اولان پارس عهد نامه‌سنی کندو المزله شق ایدوب استقلال دولتی امحا ایتمك و ثانیاً بوندن بویله هرنه‌ده

برغائله ظهور ایتسه دفعی اسبابنه باقمق ایچون بویله قومیسیونلر یاپلسی حقنده بردها کیرو التمسی قابل اولمیه‌جق صورتده بر حق و صلاحیت ویرمك دیمك اولدیغنه دائر بر چوق ایضاحات ویرلمش ایدی متعاقباً تقدیم اولنان عریضه‌ده بونك حسن تأثیرینه دلالت ایدر غالبا روسیه ایلچیسی باب عالیدن امیدینی کسمش اولملیدرکه دوندنبرو بعض وسائط غیر رسمیه ایله قومیسیونك قبولی امرنده برطاقم تشویقات جریان ایدوب حتی برذات بو قومیسیونك دولت علیه ایله سائر دولتلر طرفندن تعیین اولنه‌جق مأمورلردن مرکب اولمسنه و اکثریت و ریاست بزم طرفده بولنمسنه واجنبی مأمورلرك قومیسیونده رأی قطعیلری اولمیوب رأی استشاریلری اولمق اوزره قبول ایدلمسنه فرانسه مرخصی شو دوردینك موافقت استعدادینی کوستردیکنی اخبار ایدر لکن شوکتمآب افندمز حق الانصاف ثبات و متانتدن ماعدا بر شی اظهار و التزام بیورمیورلر حتی اراده نامهٔ عالیلری کلزدن اول افکار همایونلرندن حس ایتدیکمه کوره بوکون مارکی دمسالسبوری ایله واقع اوله‌جق ملاقاتده خاقك تمنیات مشروعه‌سی و دولت علیه‌لرینك حق طبیعیسی بومسئله‌ده نه صورتی ارائه ایدرسه انك خارجنده بر شیئه تمایل ذات همایونلرنجه امر محال اولدیغنه دائر بیان افکار بیوریله‌جق والحاصل سند و سررشته اوله‌بیله‌جك مباحث وقوعه کلمیه‌جکدر باقی امر و فرمان حضرت ولی الامرکدر

بنده
سعید

دیکر

اوامر عالیهٔ خدیو اعظمیلری رسیدهٔ دست تعظیم اولدی ذات حضرت تاجداری معلوم اولان وجع اسناندن طولایی راحتسز اولدقلرندن بوکون دخی مابین همایونی تشریف بیورمه‌دیلر حتی ناظر پاشا حضرتلری

قونفرانسك شكل معاملات اخيره‌سنی عرض ایتمك اوزره كلمش ایسه‌لرده انلریده بر ایكی ساعت صكره قبول ایده‌جكلرندن تذكرهٔ سنیه‌لرینی و تلغرافلری بو اقشام رؤیته وقتِ همایونلری مساعد اولوب اولمیه‌جغی مجهولدر فقط رشدی پاشا حضرتلرینك هر دولتده پك بیوك شرف و قدری اولان و حتی وكلا لغه دخی مرجح بولنان سنا مأموریتنی قبول ایتاملرینه شوكتمأب افندمز نه‌قدر تعجب ایده‌جكلر ایسه بتون عالمك بحق و اثار فعلیه‌یه بناءً تعظیم ایتدیكی قدر و مزیت و علو حمیت ملیت خدیویلرینك نشانهٔ جدیدی اولمق اوزره كرك قانون اساسی و كرك متبوع مشروعك تصویب بیوره‌جقلری هر نوع مأموریت حقنده ابراز بیوریلان اثر امتثال و تقدیری اول رتبه تمیز و تقدیر بیوره‌جقلرینه شبهه اولنه‌مز و بوبابده بوكون و یارین هر نه فرمان بیوریلور ایسه درحال عرض و تبلیغ اولنور قالدیكه اودیان افندینك تلغرافنك عیناً تقدیمی دها مناسب اوله‌جغندن جوابی ایچون صورتی تقدیم قلندی مسند جلیل صدارتدن استعفا شایعه‌سنك و هیئت اراسنده عدم اتحادك مسائل حاضره‌یه سوء تأثیری اوله‌جغنده ذره قدر عقل و ادراكی اولنلرك شبهه‌سی اولمدیغندن اودیان افندینك تلغرافی خاتمه‌سنده ایراد ایتدیكی سلامت مملكت خاطره‌سنه اشتراكاً وحد ولیاقتم خارجنده ایسه‌ده مجرد نائل اولدیغم عواطف علیای ذره پروریلرینه اغتراراً اخطاره جسارت ایدرمكه شو استعفا شایعه‌سی مشارالیهه یازیله‌جق جوابده تكذیب بیوریله‌جق اولورسه حاصل اولان تأثیرات مضره برطرف اولور امر و فرمان حضرت ولی الامر افندمزكدر

٥ محرم ٩٤

بنده
سعید

دیکر

رشدی پاشا حضرتلرینك مجالس عالیه مأموریت موقته‌سندن و مجلس اعیان اعضالغندن استعفاسنك قبولنه ارادهٔ سنیه متعلق بیورلمقله بوکا و مشار الیهك معزولیت معاشنه دائر اراده‌یی حاوی تذکره یارینکی کون ارسال اولنه‌جقدر مجلس عمومی قرارینك کندوسنه تبلیغنده لورد دربینك آثار ناخوشنودی کوسترمامسی و بالعکس بعض مطالعات خیرخواهانه درمیان ایتمسی و بو مجلسك مجرد اثر تدبیر صائب وکالتپناهیلری اولمق اوزره صورت عقد و ترکیبنده واقع اولان حرکت ماهرانه‌یی تقدیره اغیارك دخی اشتراك ایتمسی کبی نظر ممنونیت و مباهاتله کوریله‌جك ماده‌لر نظر تقدیر عالی‌یه عرض اولندی و مأثر تصدیق و تلقی کورلدی لورد دربینك قانون اساسی‌یه توافق ایدن شیلرك دولتلرك اخطار ایتدیکی اساسلره کوره بر آن اول موضع اجرایه قونلسنه و تفرعاتنه دائر مطالعاتك پك زیاده شایان دقت و دولت علیه‌جه باعث خیر و منفعت اولدیغی جهتله ایالات عاصیه‌نك یاریندن اعتباراً دقیقهٔ واحده اضاعه اولنمقسزین کندولکمزدن تعمیر و تنظیم احوالی امرنده نه درلو صورت تنظیمیه اتخاذی مناسب و رأی عالی جناب صدارتپناهیلرینه موافق اولور ایسه همان استیذان بیورلمسی فرمان اصابت بیان عالی ایجابندن اولمقله امر و فرمان حضرت ولی الامرکدر

لیلاً	٥ محرم ٩٤	بنده
ساعت ٢		سعید

دیکر

مکاتب عسکریه‌یه قبول اولنه‌جق اطفال غیر مسلمه‌یه دائر بعض ایضاحات محرمانه‌یی حاوی شرفوارد اولان تذکرهٔ سامیه‌لری دردست

تقدیمدر روسیه سفیرینك قونفرانسده قرائت ایتدیکی مذکره حقنده طرف عالیٔ خدیویلرینه تبلیغ اولنمق اوزره دون کیجه بعض ارادات سنیه شرفسانح اولوب وقتك عدم مساعدهسی مانع اشعار اولدیغندن شمدی بیان اولنور شویله که بو بابده حضور عالیٔ تاجداریده واقع اولان مطالعات علیهٔ صدارتپناهیلری تقدیر وتمامیله تصدیق بیورلدیغی کبی قونفرانسك ایغناتیفك تهدید آمیز برنطقیله ختام بولمسنه پك زیاده تأسف بیوریلهیور بو مادهده شایان دقت و اسف بر جهت دخی دولت علیهنك بالاختیار اعلان ایتدیکی قانون اساسینك ماهیتنی اضعاف و عادتا لاشی منزلهسنه ایصال ایچون سفیر مومیالیه نیجه کلمات بدخواهانه قوللانمش و جماعات غیر مسلمه معافیاتنه عائد و ذاتاً مرعی اولان شیلرك عدم محافظهسی کبی اسناداتله دولتی تهدید ایلمش و محمود پاشا زماننده یاپیلان و درت بش نوع مادهٔ مرعیهیی دولتلره قارشو یکیدن تأمین و تعهدن عبارت اولان فرمانه قانون اساسیدن زیاده اهمیت ویرمش و قونفرانسك حدود صلاحیتی خارجنده دها بر چوق مسائله تصدی ایلمش ایکن بزم طرفدن قاعدةً و مناظرةً لازم اولان مباحث درمیان اولنمامسیدر اگرچه بونلرك رد اولنمامسنه کندوسنك نطقنی تکمیل ایتدیکی کبی موضع بحثدن چکلمهسی سبب اولدیغی روایتی وار ایسهده جوابنی استماعه دعوت ایتمك ریاستك صلاحیتی تحتنده و شاید سائر مرخصلر دخی بو نطقك ختامیله قونفرانسدن چکلمش ایسهلر اولحالده بزم طرفدن یازیلهجق ردیه او کونکی اجتماعك مذاکراتنه ضم اولنمقسزین پروتقولی امضا ایتمامك امکانی دخی مرتبهٔ بداهتده ایکن هرنصلسه مادامکه شمدی قونفرانسك پروتقولی ایغناتیفك تنبیهات وتهدیداتی و او وجهله مصالح دولته مداخلهیی متضمن اولان بیانامهسیله ختام بولمشدر پروتقولك بو صورتله عالمه منتشر اولمسی سوء تأثیردن بری اولهمیهجغندن بونك پروتستو ایدلمسی

امکانی وار ایسه ایجابنه باقلمسی ارادهٔ سنیه اقتضـای عالیسندن اولمغله
اولبابده امر و فرمان حضرت ولی‌الامرکدر بنده
٨ محرم ٩٤ سعید

نومرو ٦

٢٤ نیسان سنه ٩٤ تاریخلی مکتوبکزی کمال اهمیتله مطالعه ایتدم وطن ومملکتك اوغرادیغی فلاکت عظیمه اشعارکزوجهله هیچ برملتك باشنه کلمین مصائب فجیعه اولمغله بیچاره و بی بخت وطنداشلرمزك احوالی بوکون حیاتده‌اولانلری نصل‌متأثر ودلخون‌اتمکده‌ایسه ایلروده کله‌جکلری دخی الی‌الابد غمناك ایده‌جکنده شبهه یوقدر هرنه ایسه شیمدی شوحال ایچنده بومصائبك تفکری وذکرینك تکرری ایله عقول وشـعوری برقاتدها پریشان اتمکدن ایســه جمعیت افکار ایله بودردك برچاره‌سنی آرامق ایچون صحیحاً براتفاق واتحادك وجودی لازمدر بنابرین‌روم‌ایلی خلقنك اجتماعی مصلحتلرینك رؤیتیچون اسـتانبولده برقومیته تشکیلی و ذات شریفلری کبی حمیت و غیرت وطنیه‌لری معروف و مسلم اولان ذواتك بوقومیته اعضالغنه انتخابی بویله براتحادك وجودینه علامت وشان اولمغله عظیم ممنونیتی موجب اولمشدر وحال ایچون بوندن بشقه‌ده طریق یوقدر معلوم شریفلرکزدرکه بزم چکدیکمز و اوغرادیغمز بلالرك منشأ واســباب عدیده‌سی وارایســه‌ده بربیوك سببی‌ده ملتمزدن الك ایلروده بولنان ذواتك کندو منفعت مخصوصه‌لرندن‌ماعدا برایشی تصاحب اتمامسی وآزچوق مسئولیتی اوزرینه الماق استمامسیدر

بنم اعتقادمه کوره روســیه‌لولرك بالقانی تجاوزینی منعه یالکز اهالی کافی ایکن روسلرك اســلام علیهنه اولان نیتلرینی خبر ویرنلرك سوزی استماع ایدلمیوب هرکس کندو مال ومنفعتی قیدینه دوشــوب برقاچیوز

کشینك بریرده وبر امر آلتنده طوتلمسی قابل اولەمدیغی جهتله نهایت حال.
شومصیبته منجر اولوب مملکت خراب وپریشان اولدیغندن بشقەترکلری.
میت حکمنده عد ایدن اجنبیلرك دخیظن و اعتقادلرینه قوت ویرمشیدی.
حمد اولسون افراد عسکریەمزك محارباتده کوستردکلری مردلك بتون.
دنیا طرفندن تصدیق و تحسین اولندیغی کبی شمدی دخی خلقمزدن.
بر طاقمك سلاح بدست اولەرق محافظهٔ حقوق و ناموس اوغرنده.
فداکارلق اتمسی غایت مشروع و ممدوح بر حرکت اولمسیله بوحال دولت.
عثمانیه و ملت اسلامیەنك بقاسنی التزام ایدن دول و ملل نزدنده پك
بیوك تأثیراتی موجب اولمشدر و بونك ظهوری کوندنبرو مسئلەنك
طرزیبیله دکشوب روم ایلندن اسلامكچیقارلمسی لازمدر دیانلر تعدیل.
لسانایله اسلام ایچون روم‌ایلنده برادارە تأسیس اتمك افکارینه دوشمشدر
بونلره معاونت خصوصنه کلنجه آوروپاده و خصوصیله انکلترەده پك.
چوق افکار بوکامائل و مساعددر فقط معلوم سعادتلری کزدرکه شیمدیکی.
حالده دولتلر بیطرف عد اولنمسی جهتیله اعانه ایچون افکاری مستعد.
اولنلر بوایشه کیرمکدن صاقندقلرندن‌هرنقدر طرفمزدن بوخصوصه دخی
بذل مساعی ایدلمکده ایسەده اعلان حربدن اول بوندن ارزو اولندیغی.
درجەده بر ثمره حصولی مأمول دکلدر قالدیکه انکلیزلرك بودفعه.
وقوعبولان تشبثلری یاصلح و یاحرب شقلرندن برینه منجر اولمق طبیعی.
اولوب اکر صلح وقوعبولور ایسه اهالیٔ اسلامك سلاح بدست اولەرق
شو وجهله محافظهٔ حقوقه چالشملری دولت و ملتمزك حقوقنی و بقاسنی.
التزام ایدن دولتلره پك بیوك قوت اولەرق صلحك بر حسن نتیجەده.
تقرری امید بخش اولدیغی کبی محاربه وقوعنده دخی بزم ایچون البته دها
خیرلو برنتیجه استحصال ایدیلەبیلەجکی عنایت ربانیەدن مستدعادر بنابرین.
شمدی یاپیلەجق شی حقوق و ناموسلرینك محافظەسیچون طاغلره.

چکلمش اولان اهـالی براز وقت دها صـبر و ثبات ایله برابر ارالقدم. فرصت دوشدکده دشمندن اورالره تقرب ایدن کوچك فرقه‌لرك اوریلوب ازلمسی و بیوك محاربه‌دن قطعیاً امتناع واحتراز ایدلمسی و بو ماده صحیحاً دولتی روسـلره قارشو بر مشـکل موقعده بولندرمش اوله‌جغندن ممکن اولدیغی مرتبه او مشکلاته دخی میدان ویرلمیه‌رك هرحالده دولتك حقیقی اولان امر ورضاسنه اتباع اولنمسی و برده استانبولده ازچوق برامنیتسزلك وراحتسزلق ظهوری پك چوق فنالغی داعی اولوب خصوصـیله دشمن قپوده ایکن بویله بر حالك وقوعی دشمنه خدمت اوله‌جغندن بورالرینك دخی همشهریلرینه کوزلجه تفهیم ایدلمسی   ۷ مایس ۹٤ سنه

نومرو ۷

مقام سامیٔ مشیخته شرفبخش اجلال اولدقلرینك بشـارتندن اك زیاده اکتساب سرور و مفخرت ایدن مخلصلرینك برنجیسی اولدیغمدن بوتوجیه وجیه پادشـاهی‌یی حق عالیلرنده وجمیع امت حقلرنده تبریك ایدر وبعونه وکرمه تعالی انواع مظفریت جلیله‌یه فال خیر عد ایلرم.

ذات عالیٔ منعمانه‌لری کافهٔ حقـایقه واقف اولدقلری جهتله ملت ومملکتجه بولندیغمز حال ایچنده طریق حق و صـوابی جمله‌دن اعلا بیله‌جکلرنده اشـتباه یوغیسه‌ده شطرنج اویوننده بیله بعضـا ایکی ماهر اویونجینك کوره‌مدیکی منصوبه خارجدن برینك کورمسی قبیلندن اولمق اوزره حسب‌الحال وارد افکار اولان بعض ملاحظاتك بیان و اخطاری موجب خشنودیٔ عالیلری اوله‌جغنی بیلدیکمدن و اکرچه حال و صفت عاجزانم بویله ایشـلره قارشمغه مسـاعد دکل ایسه‌ده مملکتك بوکون دوچار اولدیغی مهالك و مخـاطرات عظیمه ایچنـده هر اولاد وطنه عائد

اولان وظایفدن برحصه‌سنه اشتراکه حسب‌التبعیت صلاحیت عاجزانهم مسلم بولندیغندن اشته بووظیفهٔ مشترکه‌یه استناداً بعض مطالعات ونظریاتك فهرست اجمالیسی شو وسیله ایله عرض اولنور

بونك برنجیسی محاربهٔ حاضره‌ده واقعا دشمنلرمزك بزه ایراد ایتدکلری تکالیفك حکمی بر محاربه‌ده ظهوره کلان مغلوبیتك نتیجه‌سی نه‌ایسه انك عینی اولدیغندن بویله‌برنتیجهٔ وخیمه‌یی بیله‌رك قبول اتمکدن و هیئت عثمانیه‌یی میت حکمنده عدایدنلرك دعواسنی تصدیق‌ایله قولایجه محو اولمقدن ایسه بویله بر حقسز دعوایه قارشو حقوقنی محافظه یولنده جان ویرمك دها شانلی و ناموسلی اولمسیله دولت علیه قونفرانسك تکالیفنی قبول اتمامکه حالاً ومصلحةً صورت مجبوریتده بولنه‌رق مسئله نهایت محاربه‌یی انتاج ایلدی و اناطولی جهتنه انتخاب اولنان قوماندانلك اهلیتنه مبنی او طرفجه مظفریت متوالیه و کامله‌ایله عالمه قارشو بیوك شان و شرف قزانلدی و پروسیالولرك اوستریایی بر هفته‌ده و فرانسزلری اون بش کونده محو ایتدیکنه و روسیه‌نك مشهور عالم اولان اقتدارینه نظراً بزم ایچون اوچ بش کون ظرفنده بر مغلوبیت حوادثنه منتظر اولان رقبا و بدخواهان محاربه‌نك اوچ آی ممتد اولدیغی حالده روسلرك برطرفدن انهزامی خبریله دلخون اوله‌رق بوحوادث اوروپانك هرطرفنده عثمانلولرك حیاتده اولدقلرینی طانتدیردی

روم ایلی جهتنده دخی بو وجهله و بلکه الك ممتاز عسکرمزك اوراده بولنمسندن طولایی دها امنیتله هرکس مظفریته منتظر ایکن قوماندانلرمزك احوال معلومه‌سی اقتضاسنجه بر طاقم وقوعات مکدره و ضایعات کلیه وقوعه کلدی هله حمد اولسون بونلر وقتیله و کمال سرعتله دکشدیرلمسی هرکسه یکیدن بر امید ویروب اثاری دخی کورلمکه باشلادی یومیه النان معلوماته کوره روم ایلی‌ده دوچار مظالم و ضرر اولان اهالیٔ اسلامیه‌نك

بر طرفدن آقين آقين استانبوله دوكيلوب كلمسى و دشمنك بر طرفدن
قلبه و ادرنه حواليسنه ياقلاشمسى خلقه موجب دهشت اولوب شو حال
اوزرينه دولتلرك معاملات طاقتكذارى و كريد و يونانستانك تشبثات
و سؤ نياتى دخى بر قاتدها اذهانى تخديش ايتمكله خلقمزدن بر طاقمنك
هرنه اولور ايسه اولسون صلح ايتمك استعدادنده اولدقلرى ايشيديليور
واقعا شو زحمتلرى چكنلرك البته راحتى ارزو ايده‌جكلرنده شبهه يوقدر
لكن اوراسنى بيلمليدركه دنياده ملت اسلاميه‌نك شوكتنى محافظه ايده‌جك
دولت عثمانيه‌دن بشقه دولت اولمديغندن بوكون شويله بر حال ايله ياپيله‌جق
مصالحه‌نك شرايطى روم ايلى قطعه‌سنى محو ايتدكدن بشقه كيروده قاله‌جق
ملت اسلاميه‌يى دخى از وقت ايچنده قريم تاتارلرى و خيوه مسلمانلرى
حكمنه قويه‌جغنده اشتباه يوقدر اسفار سابقه‌ده واقعا قينارجه و ادرنه
معاهداتى كبى مصالحه‌لرك ضررى بر دائرهٔ محدوده‌ده قالمش ايسه‌ده
بو دفعه‌كى محاربه آنلره مقيس اولميوب دولتك و ملتك بتون محو
و اضمحلالى نيتيله تشبث اولنديغنى اثرلرى كوسترمكده اولديغندن شمديدن
ارزوى راحت ايله مائل صلح اولنلر ايلروده تعمير و اصلاحى قابل
اوليه‌جق مصائب عظيمه‌يى كوز اوكنه كتورمليدر بناءً عليه محاربه‌نك بزى
بر تهلكهٔ دائميه كتورميه‌جك و بلكه از برضررله ايچندن چيقيله‌بيله‌جك
درجه‌يه ايصالنه قدر عموم خلقمزك مالاً وبدناً فعلاً قولاً وسع واقتدارى
يتديكى مرتبه‌ده چالشمسى و هردرلو فداكارلغه طايانمسى فرض و واجبدر

ايكنجيسى مملكتده اولان خرستيانلرك احواليدر معلوم عالئ
مشيختپناهيلريدركه روسيه‌لولرك اوروپايى عليهمزه جلب ايچون يكرمى
سنه‌دنبرو قوللانديغى حيله و تدبير اسلام ايله خرستيانلرك بيمنونيتيدر
بوندن استفاده ايتمك ايچون مسلمانلرى خرستيانلر عليهنه اغضاب
و تحريك ايده‌جك شيلر ياپمق و صكره بر حال وقوعنده انى دليل

اوله‌رق کوستروب دول نصارانك غیرتنی دعوت اتمك قاعدهٔ متخذه‌در و اشته روسیه‌نك بزم علیهمزده الك بیوك سلاحی بودر اون سنه مقدم روم ایلنده ایقاع اتمش اولدیغی بو نوع افساداتنك تأثیراتی اوله‌مامش ایسه‌ده کچن سنه‌کی قلبه وقوعاتیله بتون اوروپانك افکارینی بوزمش و روسیه خلقنك افکار تعصبیه‌سنی دخی بوقوتله اویاندیرمش اولدیغندن شمدی اثنای محاربه‌ده طوپ و تفنکدن زیاده مؤثر اوله‌رق استعمال ایلدیکی سلاح بودر و استیلا ایلدکلری مملکتلرده قزاقلرك و قوللاندیغی بلغارلرك اهالیٔ اسلامیه حقنده تحمل ایدلمیه‌جك صورتله وقوعه کلان معاملات وحشیانه‌لری مجرد مسلمانلری غیرته کتوروب آنلره براز خرستیان تلف ایتدیرمك و آنکله بتون اوروپایی باشمزه اوشورمکدر مملکتده روسیه تبعه‌سنك قالمسیده بونیته مبنیدر و حتی استانبولده روسیه تبعه‌سی ویاپولتیقه‌سنك طرفداری اولان برچوق اشخاص کیجه کوندز چالشوب وبرتقریب مسلمانلره اوچ بش خرستیان تلف ایتدیرمك واووسیله ایله خرستیانلری حمایه سررشته‌سیله دول نصارایی مملکتمزی استیلایه لازم اولان اسبابی حاضرلمغه صرف مقدور ایتدکلری معلومدر بوبابده طرف سامیٔ منعمانه‌لرندن جوامع شریفه‌یه اعلان بیوریلان تنبیهنامه‌لرك البته پك چوق تأثیراتی اوله‌جغنده اشتباه اولمیوب بونکله برابر کرك درسعادتده وکرك طشره‌لرده کافهٔ اهل اسلام شودقیقه‌یی بیلمسی الزمدرکه روسیه‌نك بزه غلبه‌سی سلاح ایله اولمیوب آنجق بویولده اولدیغندن عون وعنایت حق ایله دشمنه غلبهٔ کامله ایله مظفریتمز حالی ایچنده دخی شاید برطرفده خرستیانلر علیهنده جزئی بر شی وقوعبوله‌جق اولور ایسه جمله‌سی ضایع اولمش اوله‌جغندن و مسلمانلر طرفندن خرستیانلره حسن معامله ایله آنلرك تألیفی دشمنلره قارشو بزم ایچون برقوی سلاح ایدوکندن دین و دولتنی و ملتنی سونلر بوراسنی کوزلجه دوشنوب غیرمسلم تبعه حقنده هروقتدن

زياده حرمت ورعايتله كندولرينك تأليف اولنمسى و آنلر طرفندن يولسز
ولايقسز بر معامله كورلسه بيله حسب المصلحه هضم ايديله رك كچشديرلمسى الزمدر
اوچنجيسى ادارهٔ عرفيه‌در واقعا اثناى محاربه ده بويله براصولك
وضع واعلانى قانون اساسى حكمنه موافق ايسه‌ده درسعادتده اعلانى
لزومى زمانندن اول وقوعبولمش وبونكله برابر ادارهٔ عرفيه حكمنجه
متهمين و محكومينك بردرجه يه قدر محاكمه‌سى لازم ايكن بلا محاكمه
بر طاقم اشخاص دوچار مجازات ايدلمش اولمسندن طولايى خلقه دهشت
و وحشت كله‌رك بو حال دهشتله اوروپايه بر چوق فاميليالر كلوب طاغلمش
وهربريسى بو اجراآتى دليل كوستره‌رك اوروپالولر امداده يتشمز ايسه
تركستانده‌كى خرستيانلرك حالى فنادر يوللو سفسطه‌لرله خلقك افكار
تعصبيه‌سنى تحريك اتمش اولدقلرندن و بر اراالق بعض دولتلر طرفندن
خدمت عسكريه‌ده بولنمق ارزوسيله كلمش اولان ضابطان غايت حقارتله
رد اولنمش اولملرندن طولايى بونلر دخى محللرينه عودتلرنده بالطبع
عليهمزده سوز سويله‌كلرندن بو ماده‌لر ذاتاً اسهام عموميه ماده‌سندن
منفعل وكچن سنه‌كى فلبه وقوعاتيله الحالة هذه كانون غيظ و عداوتلرى
مشتعل اولان خلقك دولت عليهنده اولان تعريضاتنه قوت ويره‌رك
وبحكمة الله تعالى بر طاقم وقوعات غريبه دخى بوكا منضم اوله‌رق حاصلى
دولتلرجه و خلقجه امنيت منسلب اولمغله برقاچ يوز مسلمانك خرستيانلر
طرفندن قتل واعدام اولنمسندن متأثر اوليان دولتلر بر محلده برخرستيان
حقنده جزئى وكلى بر معامله وقوعنده ايلچيلرينى باب عالى‌يه هجوم
ايتديرمك ومحللرينه مأمور و واپور كوندرمك درجه‌سنده اظهار تكليف
و تلاش ايدرلر بونك سببيده شويله بر وقتده هرزماندن زياده اظهار
عدالت اتمك و تبعه‌يى خوشنود ايلمك لازم ايكن پادشاهك رضاسى
خلافنده برقاچ شخصك ارادهٔ كيفيه‌سيله و بلكه روسيه طرفدارلرينك

القا آتیله خلقی وحشته دوشوره‌جك و اوروپایه بر قاتدها امنیتسزلك ویره‌جك شیلرك یاپلمسیدر بناءً علی ذلك شو کسیره‌لرك اصلاحی و خلقك تأمین افکاری ایچون نه لازم کلور ایسه یاپلق و اوروپانك علیهمزه اولان غلیانی تسکین ایدلمك مقتضیدر

دردنجیسی ارکان دولت اراسنده اولان تفرقه و اختلافدر بویله بر وقتده ذاتی و غرضی هر درلو اختلافی بر طرف اتمك و بوکون دولتك محور اداره‌سی و بلکه حیات و مماتی خارجیه نظارتنده اولوب اوراده بولنان ذاتلر دولتلره قارشو کمال دقت و صلابتله طاورانمق لازم ایکن بر طرفدن دولتلری هیچ طانیموب کندی بیلدیکمز و استدیکمز یوله کیده‌جکز کبی اطوارده بولنوب دیکر طرفدن بالعکس سفارتلر هجوم ایتدکجه نه یپالم ایجاب مصلحتده دیدیککز کیدر لکن ارقداشلرمزه و بیوکارمزه لقردی اکلاده‌میورز یولنده مقالات ایله اظهار عجز اتملری و خارجیه نظارتنده بر مادده‌یه قرار ویرلمزدن اول روسیه‌لولره خبر یتشدیرلمسی و بو احوال اوروپا غزته‌لرینك اغزینه دوشوب درلو درلو اراجیف تولید ایلمسی باعث تأسفدر معلوم دولتلریدرکه اوچ سنه مقدم برلینده روسیه و اوستریا و المانیا ایمپراطورلرینك برلشمسیله بینلرنده بر قرارنامه یاپلمشیدی که او قرارنامه‌نك حکمی روم ایلی قطعه‌سنك تقسیمی منتج اوله‌جغندن انکلیزلر مخالفت اتمشیدی و روسیه‌نك بلغارستانده حکومتلر تشکیلنه چالشمسی دخی بو اساسدن منبعثدر بو دفعه محاربه‌نك اعلانیله برابر اشبو قرار تجدد ایدوب اکرچه بونك فعلیاتی اوستریانك پولتیقه‌سنه موافق اولمز یعنی اوستریا اهالیسنك بر قسم عظیمی اسلاو اولدیغندن و حدود قارشوسنده بویله بلغار حکومتلری تشکل ایده‌جك اولور ایسه کندوسنك رکن عظیمی اولان اسلاولر دخی انلرله برلشوب و المان اولان اهالی‌یی المانیا الوب کیروده بونلرك جمله‌سنه مخالف اولان

مجارلر ایسه ازیلوب بته‌جکی جهتله اوستریا دولتی محو اولمش اوله‌جغندن شو ترتیب اوستریالولرك ایشنه الویرمز ایسه‌ده نمچه‌لولر المانیالولره مغلوب اولمسی حسبیله دائمی اورایه مماشاته مجبور اولدیغنه و المانیا ایسه شو پلانی یوروتمك ایچون روسیه‌لولرله متفق بولندیغنه بناءً پرنس بسمارق اوستریالولری دخی دائرهٔ اتفاقده طوتمق و کندولرینی اطماع اتمك ایچون بوسنه و هرسك قطعه‌لرینك اوستریا عسکریله ابتدا صورت دوستانه‌ده استیلاسی و بعده بلغارستان حکومتلرینك تشکلی اثناسنده اشبو ایکی ایالتك سلانیك لیمانه قدر اوستریا یدنده قالمسی صورتنه قرار ویرمشدر اشته شمدی اوستریانك بوسنه حدودی‌اوزرنده عسکر تحشیداتمسی بوملاحظه‌یه مستنددر

روسیه محاربانده ایلروليوب دیدیکنی یپاجق اولور ایسه اوستریالو دخی درحال بوسنه‌یه عسکر ادخال اتمك و بوسنه ایله سلانیك ولایتی مقابلنده بوهمیایی المانیایه ویرمك مقرردر بوصورته انکلیزلر راضی اولمز ایسه‌ده فرانسزلرك احوال معلومه‌سی جهتیله انکلتره دولتی یالکزجه اوچ دولته قارشو طورمق اقتدارنده اولمدیغندن معاذالله تعالی نهایتنده اویله بر حالك وقوعنده انك دخی مصر جهتنه عطف نظر طمع اتمسی و یونانلولرك یانیه و ترحاله طرفلرینه استیلاسی و ایتالیالونك فرانسه‌نك نیس و صاوا ایالتلرینی قورتارمق ایچون المانیاایله اتفاق ایدرك اوصره‌ده احتمالکه انکده ارنودلغه صارقندیلق ایلمسی کلوب کورنمکده‌در کیجه کوندوز عنایت حقدن منتظرمز اولان مظفریت و غلبه‌نك انشاالله تعالی قریباً حصولیله بونلره میدان قالمز ایسه‌ده بوقدر هجومه قارشو یالکز حرب ایله اوغراشمق کافی اولمیوب اوروپانك اصلاح افکارینه لازم اولان تدابیرك اتخاذی شرط اعظم اولمغله بوایسه مجرد خارجیه نظارتنده بولنان ذاتك همت و اقتدارینه وابسته‌در

بشنجیسی سنجاغ شریف مسئله‌سیدر کچنلرده بوکا دائر درسعادتجه

تكون ایدن مقالات بدخواه اولان غزته‌لر خرستیانلری قیرمق ایچون ترکلر سنجاغ شریفی چیقاره‌جقلرمش دول نصارا بوکا تحمل ایده‌مز یولنده بر طاقم فریاده باشلدیلر و دوست اولان غزته‌لر بیله انلره موافق لسانده بولندیلر دولت علیه‌نك سنجاق شریفی چیقارمسی دشمن اولان ملت علیهنه حرکت ایچون مسلمان اولنلره بر اعلاندن عبارتدر محاربه وقتنده هرملت کندو عادات دینیه‌سنی استعمال ایله جناب حقدن استمداد ایتدیکی کبی مسلمانلر ایچون دخی عادت بودر ؛ اسفار سالفه‌ده دخی سنجاغ شریف چیقارلمش و دشمندن ماعدا هیچ بر ملت علیهنه بر حرکت وقوعبولمامشدر یوللو وطنداشلرمز طرفندن هریرده هرکسه بیان حقیقت حال ایله تعدیل افکاره چالشلدی و بعض مرتبه تأثیراتی کورلدیسه‌ده روسیه‌لولر اوروپاجه بزم حقمزده حادث اولان امیتسزلکدن استفاده ایدرك یك کوچك شیلری یك بیوك مبالغه ایله نشر ایدرك خلقی ایناندردقلرندن فی‌الحقیقه سنجاغ شریفك اخراجی حقنده بر تصور وارایسه بونك الك نهایت درجه‌یه براغلمسی مناسب کورینور

ملاحظات معروضه قولکزجه خاطره قیلندن اوله‌رق مجرد غیرت وطنیه وملیه اجباریله عرضنه جسارت اولندی هرحالده رد و قبولی وابستهٔ رأی عالیٔ فخیمانه‌لریدر

٨

تشریفات ناظری کامل بکه :

علو الهمم عزیزم افندم

حال حاضر عاجزانم ایچنده بتمله مکاتبه‌دن مجتنب اوله‌جغکزی بیلدیکم حالده بودفعه دخی بالضروره شو برقاچ سوز ایله تصدیعه جرأتمدن طولایی شیمهٔ مروتکاریلرینه مراجعت ایدرم تحنده درسعادت

غزته‌لرینك برنده نشر اولنان مکتوب اوزرینه بعض اعتراضات وقوع بولدیغنی ایشتدم منفی اولان برآدمك جلب مرحمت و شفقت ایده‌جك برده دولتك معاملات و اجراآتنه تعریضی مشعر تعبیرات ایله بعض ذواتك یکیدن انفعال و خصومتنی دعوت ایده‌جك اطوارده بولنمسنی دوستلر دخی نظرخوشنودی ایله کورمیه‌جکلرینی بلورم لکن بوملاحظات وقایهٔ شخص و ذاته عائد نظریات اولمغله خاطره کتورمك زمانی‌کچمشدر یوکون بولندیغمز حال فلاکت ایچنده شخص ونفسنك سلامتنی التزام ایتمکدن بیوك جنایت یوقدر مکتوبده یازیلان شیلر نظر انصاف ایله تدقیق اولندیغی حالده ظن ایدرم که جمله‌سنك مقارن حق و صواب اولدیغنی کمسه انکار اتمز اکریلکی وار ایسه طوغری اولمسی اجیلغی حق بولنمسیدر حقمده حسن توجه پادشاهی‌یی تغیره موفق اولانلرك بر بیلدر غزته‌لر رساله‌لر هجویه‌لرله نشرایتدکلری دنائتلر و حقارتلره نصل صبرو تحمل اتمش ایسه‌م شخصمه عائد معاملات ایچون ینه‌تحملده ثبات‌اتمك یداقتدارمده‌در فقط اوتوز التی میلیونده برحصه اوله‌رق حائز اولدیغم حق تبعیت بوکون مملکتمزك دوچار اولدیغی فلاکت عظیمه ایچنده سکوت اتمك اقتدارینی بندن سلب اتمش اولدیغنه تعجب اتمامليدر وکلای دولتك نه اضطراب و نه مشکلات ایچنده اولدقلرینی بیلدیکم و کوردیکم جهتله هرحالده حسن موفقیتلری تمنیاتندن بشقه بر شی یاپمامق ودیعامك موافق ادب و انصاف اولدیغنی بیلور ایسه‌مده وقت طارلشمش و قرق سنه‌دنبری قورقیلان خطر و تهلکه تمامیله ظهوره کلمش اولدیغندن هراولاد وطنك فریاد و شکایته و باب مرحمت پادشاهی‌یه عرض حاجته حقلری اولدیغی کبی بوقپویی کندویه مسدود کورنلرك دخی هردرلو وسایط ایله حاجتلرینی اسماعه چالشملری طبیعیدر طوغری‌یی سویلمك پادشاهه‌صداقت و یلان سویلمك خیانت اولدیغی

تفریق و تمییز ایده‌جك زمان کلمش و ذات حضرت پادشاهینك سلامت ملت و مملکت ایچون تشبث بیوردیغی تدابیری اجرایه مانع اولانلرك خطالرینی برر برر وقوعات کوسترمش اولدیغندن امید ایدرمکه بو خطاده بولنانلر ارتق اغراض ذاتیه‌یی بر طرفه قویوب متبوع مفخممز اولان پادشاهمزك حسن نیاتندن استفاده ایله مملکتی تخلیصه حصر همم و مساعی ایدرلر الفاظ مداهنه و ریاکارانه ایله تألیف و ترکیب اولنه‌میان افاداتمده‌کی قصور و نقصانك مشمول نظر مرحمت بیورلمسنی رجا ایله ختم کلام ایدرم

مدحت ١٧ ذی‌الحجه ٩٤

٩

تشریفات ناظری کامل بکدن مدحت پاشایه :

معروض چاکرلریدرکه

کچنلرده حضور همایونده احوال عالیلرینه دائر بالمناسبه واقع اولان سؤال عالی اوزه‌رینه مکدر و پریشان بر حالده کشت و کذار ایتمکده اولوب کچنمك بحثنه کلنجه استقراضله یشامقده بولندقلرینی استخبار ایتمش اولدیغمی عرض و بیان ایلدیکمده مشهود عالم اولان مبارك و رقیق قلب همایونلری اقتضاسنجه کمال مرحمت و شفقتله بکایه کله‌رك شمدیلك دفع احتیاجلری ایچون عطیهٔ شاهانه اوله‌رق طرف عالیلرینه کوندرلمك اوزره بیك لیره احسان بیوره‌جقلرینی امر و فرمان بیورمشلر ایسه‌ده اولامرده مبلغ مذبورك صورت ارسالی و یابوراده حواله ایده‌جکلری محل کندولرندن بالسوآل اکا کوره ایجابنك اجراسنی عرض ایلدم بو اشعار چاکرانمی ذات ملکسمات جناب شهنشاهی ایله ذات منعمانه‌لری و برده بنده‌لری واقف اولوب اصلا کمسنه طرفنه تجاوز ایتمیه‌رك پك محرم طوتلەسی کمال

اهميتله دقت بيورلمسى هر نصلسه بيچاره اغفال اولندى كلمه‌سى دخى لسان عالئ ملوكانه‌لرندن شرفصدور بيورلمشدر احوال عاليلرينك حسن نتيجه‌سنه كلنجه بوندنبويله واقع اوله‌جق مكاتبه ايله تأمين اولندقدنصكره حاصل اوله‌جغى مقتضاى ارادۀ شاهانه‌دن اولديغى بيان ايده‌رم عريضۀ كمترانه‌مك وصولى جوابيله برابر واقع اولان لطف وعنايت جناب ملكدارى‌يه تشكراً لازم كلان عرضحالك طرف بندكانمه سريعاً اشعار و ارسالنه همم عليه‌لرى دركار بيورلمق بابنده وهرحالده امر وفرمان افندمزحضرتلرينكدر

٢٣ تشرين ثانى ١٢٩٣ بنده

ناظر تشريفات عموميه

كامل

اشعار اولنان خصوصاتك پك مكتوم طوتلمه‌سى تكرار تكرار امر و اراده بيورلمشدر

جواب

علوالهمم عزيزم افندم

٢٣ تشرين ثانى تاريخلى تحريرات عليه‌كزئ الدم درسعادتدن حركتمز كوننده‌نبرو بر عادى سلام ارسالنده بيله هزار احتياط ايله دوچار تلاش و اضطراب اولان بر دوستك خط دستيله مكتوب ارسالنه جسارتى بادئ نظرده موجب تعجب و تحير اولدى ايسه‌ده مكتوبى اوقودقجه حكمتنى اكلادم احوال عاجزانه‌م حقنده لطفاً واقع اولان سؤال عالى اوزرينه طرف عاليلرندن ويريلان جوابده (مكدر و پريشان كشت و كذار ايتمكده) بيورلمسى حق عاجزانه‌مده مرحمت و شفقت سنيه‌يى جلب ايتمك نيتيله ايراد و بيان بيورلمش اولديغندن تشكر ايدرم فقط معلوم عاليلريدركه بو تعبير حقيقةً غدر و ظلمه اوغرامش امانى كسلمش عقل و شعورى طاغلمش سرسرى و فلاكتزده‌لر حقنده

مستعمل اولوب حالبوكه ذات شاهانه‌نك بزى استانبولدن چيقاروب اوروپايه كوندرمسى درسعادتجه وجود و حضور عاجزانه‌مك بر طاقم راحتسزلكلرى موجب اوله‌جغنه دائر اسناد اولنان مفترياتك اوكى كسلمك حكمتنه مستنددر يوخسه حق و ناحق دولتك رتبهٔ عاليه‌سنى احراز اتمش و پادشاهك مكرراً و علناً بوتجه معاملات لطفيه‌سنه نائل اولمش بر ادمك اجنبى مملكتلرنده چاره‌سز قالمسى و سرسرى شخص بيشعور كبى كزوب طولاشمسى نه دولتك شاننه و نه‌ده پادشاهك رضاسنه موافق اولميه‌جغى جهتله بوتعبير يرينه مدحت پاشا ناپوليده اختيار حال عزلت و اوراده دعاى عمر و عافيت حضرت پادشاهى‌يه مواظبت اتمكده ايمش دينلمك هم صحته مقرون همده موافق دلخواه همايون اولوردى ظن ايدرم

اسباب تعيش عاجزانه‌م بحثنده ايراد بيورمش اولديغكز كلمات دخى يك طوغريدر معلوم عاليكزدركه بنده‌كزك عالمده مدار افتخارم اولان اسبابك بريده احوال ماليهٔ عاجزانه‌مدر دنيايه نصل چپلاق كلدى ايسه اويله‌جه چپلاق كيده‌جكنى كورندرك بو حالده بولنمسى يك طبيعيدر بونكله برابراوروپاده سياحت و اقامت مصرفه محتاج اولديغندن درسعادتدن حركت عاجزانه‌مده احسان بيوريلان بشيوز ليرا ايله كچن سنه ناپوليده ايكن خرستاكيدن بيك تاز ايله استقراض ايديلن اون بيك فرانق توكندكدنصكره كرك بزم اوروپاده و كرك فاميليا خلقنك درسعادتده اداره‌سى ايچون استقراضه مجبوريت كلمش و مجرد ذات حضرت پادشاهينك حقمده سبق ايدن حسن نظر و توجه ملوكانه‌لرى ثمره‌سى اولمق اوزره اوروپاده و خصوصيله لوندره‌ده استدايكى قدر بلا فائض آقچه ويرمكه بر طاقم دوستلر پرادلمش اولمغله شمدى‌يه قدر اويولده تعيش و اداره اولنمشدر احوال حربيه مناسبتيله خزينهٔ دولتك مشكلاتى شو نتيجه‌يه وارمامش اولسه متصف اولدقلرى شعار جليل بنده پرورى و مرحمت

سنیه‌لری اقتضاسنجه قرق سنه‌دن زیاده نان و نعمت دولت ایله کچنمش
بر آدمك شو حال شیخوختده معاونت اجانبه محتاج براغلمیه‌رق
هر صورتله توسیع وترفیه اداره‌سی ایچون دریغ لطف و عنایت
بیورلمیه‌جغنی یقیناً بیلدیکم حالده شو اعتماد واعتقادمی بودفعه تبشیر بیوریلان
ارادهٔ مراحمعادهٔ پادشاهانه‌لری دخی تأکید ایتمکله عظیم تشکر اولنور

مکتوب عالیکزك بقیهٔ مندرجاتنه کلنجه بوکا دائر برقاچ سوز سویلمك
ایچون اول امرده عفو عالیکزی طلب ایدرم معلومکزدرکه مخلصکز
حاجی اشرف افندی نامنده بر ذاتك اوغلیم اللهدن بشقه کمسه‌یه انتساب
اتمدم تحصیل فضائل و کمالاته چوق چالشدم موفق اوله‌مدم قابلیت
و اهلیتم کافهٔ اخوان و اقرانمدن دون اولدیغنی معترفم حالبویله ایکن اکر
بنی دنیاده لایق اولمدیغم شویله بر مرتبه‌یه ایصال ایدن بر صفت وارسه
طوغری اوز طوغری سوزدر و مدت عمرمده نقدر زحمت و مشکلاته
اوغرامش ایسم انی‌ده جلب و دعوت ایدن طوغریلق و طوغری
سوزلیلکدر (بیچاره اغفال اولنمش) سوزینه قارشی اوت حسب البشریه
اویله بر شی وقوعبولدی تصور اولندی دیمك و عفوینی طلب اتمك
موافق ادب اولدیغنی بیلور ایسه‌مده اولمیان شیئی ضمنی اولسون اعتراف
اتمك یالان سویلمك و نفسنه افترا ایلمك دیمك اولمسیله بو ایسه بنده‌کزجه
کفران نعمتدر نه اولمش نه‌یاپلمشکه اغفال اولنمش اوله‌یم سلطان عبدالعزیزدن
صکره ملکه بر پادشاه لازم ایدی حسب الاصول سلطان مراد کلدی
خسته‌لندی دلی اولدی امید کسلدی خلع ایدلدی یرینه ینه حسب الاصول
سلطان عبدالحمید جلوس بیوردی ارزو اولندیغی وجهله مصالح دولت
ایچون خالصانه و بالذات صرف مقدور اتمك و دولتی بر اصول جدیده
آلتنه قویوب ایلرو کتورمك استعداد و اقتدارنده اولدیغی کورلدی
و هرکسه علی قدرهم رعایت ایدوب خصوصیله حق عاجزانه‌مده فوق الغایه

ابراز حرمت و رعایت بیوردی حاصلی هرکسك استدیکی اولدی بو احواله قارشی نقدر الچق نقدر خائن نقدر کافر نعمت اولملیدرکه بونلرك جملهسنی محو ایدهجك بر نیتده بر ادم بولنه ویاخود اویله بر نیته خدمت ایده حسبناالله

مصطفی فاضل پاشا مرحوم سلطان عبدالعزیزه ویرمش اولدیغی بر لایحهده پادشاهلرك سرایی قپوسندن اك صکره داخل اولان طوغری سوزدر دیمشدی واقعا بویلهدر لکن طوغری سوز شخصاً نقدر خطرلی ایسه پادشاهك ذاتنه و سلطنته خدمت و صداقت اولدیغی جهتله اوقدر فائدهسی عظیم اولدیغندن منافع عامهیی ملاحظات شخصیهیه تقدیم ایدرك طوغرییی سویلمکدن و فدا کارلقدن هیچ بر وقت چکنمدم و قنغی یول بزی سمت سلامته چیقارهجغنی و نصل اصول مملکتمزی ییقوب محو ایدهجکنی حسبةً لله عرض و تفصیلده تردد اتمدم بونلر اصحاب اغراض طرفندن علیهمده استعمال ایچون سلاح اتخاذ اولندیغنی بیلورم لکن بوکونکی وقوعات دینلان سوزلرك صدق و اصابتنی برر برر میدانه قویهیور حیفکه مملکتی اوغرادیغی ورطهدن قورتارهجق حال و زمانده بر طاقم ذاتلر خیالات نفسانیه ایله اوغراشوب مستقل اولمق طمعیله دنیاده قابل تعمیر و اصلاح اولمیهجق و انسانلغه یاقشمیهجق بر خطاده بولندیلر و بونکله هم کندولرینی بدنام ایدوب همده مملکتی شو حاله کتورمش اولدیلر

هرنه ایسه بندهکز جمیع حال و کارده پادشاهه تشکردن بشقه دیهجکم اولمدیغندن درسعادتدن حرکتم کوندن بو ساعته کلنجهیه قدر کزدیکم طولاشدیغم یرلرده ذات شاهانهنك نیات خالصه و تشبثات نافعهسنه حصر اذکار و بیان تشکر ایتدیکم کبی ایلروسنده دخی بنم ایچون بوندن بشقه مسلك اولمدیغی قول و فعل عاجزانهمك ثباتنی بیلنلرك مصدق و مسلمیدر

شو حال ایچنده بنده‌کزجه اك بیوك ارزو مملکتك دوچار اولدیغی مصائب حربیه‌دن خلاصیله شخص و ذات عاجزانهم ملاحظه‌سی ایکنجی درجه قالمقدر عزیزم افندم سن عاجزانهم اللی التی‌یه واصل اولدی دیمك که سن عالیکزه تقرب ایتدم سز انشاءالله چوق یشارسکز بنده‌کز امیدم یوقدر همده بیلدیکمز اسلاف عظامك هیچ بریسی التمش یاشنه وارەمدی رشید پاشا قبریسلی محمد پاشا عالی‌پاشا فؤاد پاشا معلومدر بر قاچ سنه‌لك دها عمر ایچون نه یاپلسه زیاده‌در بناءً علیه مخلصکز حقنده اختیار اولنه‌جق طریق بردر اوده تقاعداً بریره چکیلوب بقیهٔ نوایی دعای دولت و پادشاهی‌یه صرف اتمکدر

٢٩ تشرین ثانی ٩٣ — مدحت

تشریفات ناظری کامل بکدن مدحت پاشایه:

معروض چاکر کمینه‌لریدرکه

بوندن بر مدت اقدمجه ذات اہتمامتلرینه تقدیم ایلدیکم مخالصتنامهٔ چاکرینك روش و مضموننندن ذات حمیتسمات ملتپروریلرینك مقتضای واقتضای حرکت و مشواری فهم و ادراك بیوروب عریضهٔ مذکورك قنغی منبعدن صادر اولدیغی تیقن ایدرك تشکرنامه‌نك تسطیرینه و هرحالده ذات علیالرندن مأمول اولان لسان حمیتی تحریراً قوللانمغه غیرت و همت بیوره‌جقلرینی امید ایلر ایکن شرفورود ایدن جواب سامیلرنده بومهم نقطه‌لر کوزه‌دلیه‌رك حقیقت حالك زینتسز بلکه لباسسز کلین کبی میدان بیانه اجیقجه قونلدیغی و نظر اعتباره النمسی ایجاب ایدن نکته‌لره رعایت بیورلمدیغی کورلمکله بوکیفیت باعث اسف عاجزی اولمش و شمدی‌یه‌قدر ذات عالیٔ منعمانه‌لرینه نسبتله ایلری کوتورلمش اولان حرکات ترقی

مسندانه‌یی کیرولتمشدر خصوصیله که امامهٔ سبحهٔ خلافتك معاذالله برتحوله
کرفتار اولمسنه کویا مترقب اولدیغکز حقنده بعض محال عالیه‌جه اشتباه
حاصل اولمشدر شمدی بنده‌لرینك تبدیل هوا مقصدیله بر ایکی آی
ایچون مصرده بولندیغم جهتله تحریری مناسب عد اولنه‌جق جواب
خدیوانه‌لرینك مصره قوللرینك نامنه ارسالی امر آصفیلرینه منوط
اولمغله اولبابده و هرحالده امر و فرمان حضرت من له‌الامر افندمزکدر

٢٤ كانون اول ١٢٩٥ بنده
کامل

١٠

عفتلو افندم حضرتلری

ابهتلو دولتلو پاشا حضرتلری دونکی کون کریده وصول بولمش
اولدقلرندن مقدمجه تذکرهٔ مخصوصهٔ عاجزی ایله بیان اولندیغی وجهله
ذات عصمتانه‌لرینك دخی بو هفته ظرفنده واپور مخصوصله عزیمتلرینه
مساعدهٔ سنیه ارزان و خرج راه اولمق اوزره اللی بیك غروش عطیهٔ
شاهانه احسان بیورلمش اولمغله واپور مذکورك احضاری و طرف همایون
ملوکانه‌دن مجرد تلطیف و بعض ارادات سنیه‌یی تبلیغ ایتمك اوزره اعزام
بیوریله‌جق ذاتك ترفیقی ایچون قنغی کون حرکته اماده اوله‌بیله‌جکلرینك
دخی شیمدیدن اخطاری بابنده لطف و همت افندمکدر

٢ شوال ٩٥ علی فؤاد

دیکر

عفتلو افندم حضرتلری

ابهتلو دولتلو پاشا حضرتلرینه بعض ارادات سنیه‌نك تبلیغی ایچون
ذات عصمتانه‌لرینه ترفیقاً کریده اعزامی مقرر اولان ذات وقتك طارلشمسی

جهتيله بوكون يتشه‌ميه‌جكندن انشا الله تعالى پوسته ايله اعزام قلنه‌جغنك
و مشاراليه حضرتلرينك سلام سلامت انجام جناب پادشـاهى ايله تلطيفـ
بيورلدقلرينك كندولرينه تبليغنى باارادهٔ سنيه اخطار اولنور افندم

٨ شوال ٩٥ سر كاتب مابين همايون.

١١

مدحت پاشا طرفندن مقام صدارته كوندريلن لايحه:

خصوصى.

معروض چاكرلريدر

قرق سنه‌دن زياده بلا فاصله خدمت دولتده پك زياده اتعاب وجود
ايدلمش اولمسى وسن عاجزانه‌مك التمشه تقرب ايتمسى جهتيله ضعف قوى
و قوت ضعف درجهٔ كماله وارمش اولديغندن آوروپا سياحتندن صوكره
فراغت تامه ايله بركوشهٔ عزلت اختيارينه حصر مقصد اولنمش و برآرالق
كريدده بالاهل والعيال اقامت عاجزانهم حقنده شرفسنوح و صدور
بيوريلان مساعدهٔ سنيهٔ پادشاهى تمام مقصد كمترانه‌مه موافق برنعمت
و عنايت بولنمش ايكن قريحهٔ جليلهٔ حضرت ولى نعمتدن اوله‌رق سوريه
ولايتنه مأموريت عاجزانهم ظهوره كلديكندن وشـو لطف جليل جناب
شهريارى قوللرى كبى جسماً وفكراً درجهٔ عجز و ناتوانى‌يه واصل اولان
برآدمدن دولتعليه‌يه آزچوق برخدمت اميد بيورلمش اولمسندن منبعث
اوله‌رق بوده توجهـات فيض غايات حضرت ولى نعمتك جملهٔ دلائل
صريحه‌سندن بولنديغندن متشكراً و عنايت حقه متوسلاً ولايته كلمشيدم
اوتوزسكز سنه اول تحريرات كاتبى مأموريتيله برقاچ سنه بورالرده بولنمش
ويكرمى يدى سـنه اول بركره‌ده مأموريت موقته ايله كلمش اولديغمدن
بومناسـبتله سوريه قطعه‌سـنك اكثر احواله واهاليسنك امزجه‌سـنه

برمقدارمعلومات‌عاجزانه‌م اولدیغی حالده بودفعه‌ورودعاجزانه‌مله بولدیغم حال اسکیدن بیلدیکمك غیری‌اولوب ولایتك احوال‌ملکیه وپولتیقیه‌سی برباشقه رنك آلمش و قرق سنه‌دنبرو برالشامده نفوذ حکومتلرینی یرلشدیرمك ایچون فرانسزلرله انکلیزلرك یکدیکرینه رقابتله اجرا ایتدکلری انتریقه‌لر جبل‌لبنانك شمدیکی حالنی میدانه کتوردکدن صوکره قصور یرلرینی دخی اکا بکزتمکه ایکی طرف دخی آچیقـدن آچیغه صرف نفوذ و مساعی ایتدکلری کبی سائر دولتلر دخی آنلره باقه‌رق مثلا فرانسزلر جبل‌لبنانی وانکلیزلر درزیلری نصل حمایه ایدرلر ایسه آمریقالولر دخی جبل نصیری‌یی اله آلمق اوزره اورالرده برچوق مکتبلر و عمارتلریاپه‌رق مادی ومعنوی نصیریلری حمایت اجنبیه‌یه تشویق ایتدکلری وآلمانیالولر دخی قدس سـواحلنه قولونی نامیله برطاقم آلمانلر کتوروب و کویلر تشکیل ایدوب اورایه یرلشدکلری والحاصل هردولت برالشـامك برر قطعه‌سی اوزرنده تأسیس حکومت ایتمك مقدماتنه چالشوب اسپانیوللربیله بودفعه یافه طرفلرنده برکلیسا و برمکتب انشاسیله آنلر دخی حاللرنجه بوندن حصه‌دار اولمق قیدینه دوشدکلری کورلمشدر بومداخلاتك سوء تأثیراتیله خرستیان طاقی تربیه‌سی بوزلمش چوجقلره دونوب کیمیسی جبل‌لبنان ایله برلشمك وکیمیسی آیروآیرو حمایهٔ اجنبیه‌ده فرقه‌لر تشکیل ایتمك خیالنه دوشمش ودرزیلر دخی انکلیزلره استناداً حوران وجبل‌درز حوالیسـنده برادارهٔ حکومت تأسیسنه قالقشمش واسلام ایسـه بوقدر افسـادات وسوء نیات ایچنده متحیر قالمشدر بواحواله قارشـو دولتجه خلقك تأمین افکارینه وخارجدن کلان فساداتك ابطالنی موجب شیلره چالشمق لازم ایکن غائلهٔ حربیه مناسبتیله مرکز دولتدن بورالره عطف نظر ایتمکه وقت اولمیوب کلان اوامر یالکز اقچه وعسکر طلبندن عبارت بولنمش وبوحال ایله قانون و قاعده برطرفه قالوب هردرلو سوء استعمالات

قپولری آچیلمش اولدیغندن مأمورین ایچنده برقاچ ذاتدن ماعدا کوچوك و بیوك کافهٔ مأمورین و مستخدمین تحصیل منافع قیدینه دوشه‌رك طبیعی معاملاته خلل کلمش وبونك سوء تأثیراتیله خلقك دخی اخلاقی بوزیله‌رق طرف طرف قتل نفوس و نهب و غارت اموال ایله امنیت کلیاً منسلب اولمشدر حتی بودفعه طرابلسده بالذات مشاهده و تحقیق اولندیغنه کوره عکار وصافتا کبی ایکی کوچوك قضاده شواوچ درت سنه ظرفنده ظهوره کلان قتل وغارت اموال طقسان ماده‌دن متجاوز اولدیغی حالده هیچ برینه باقلمامش و ایشلره هیچ کمسه صحابت ایتمیوب برچوق جانیلر جزاسز قالمش ویا حبسدن صالیویرلمش اولدیغی مثللو بالعکس متهم اولمدیغی حالده برخیلی کمسه‌لر دخی سنه‌لرجه حبسده قالمش وحتی بوقبیلدن اوله‌رق یدی سکز سنه‌دن اون‌بر سنه‌یه‌قدر بلا حکم طرابلس محبسنده قالمش اولان برطاقم محبوسین بودفعه صالیویرلمش وهله قائمقاملق اداره سنده بولنان قضالرك حالیٔ تعریفدن مستغنی بولنمشدر واردات خزینه‌یه کلنجه مقدمکی عریضهٔ مفصلهٔ عاجزانه‌مده بیان اولندیغی وجهله مال و ویرکو یاری یاری‌یه چوریمش واعشار ایشی مملکتی خراب ایتمش وبدل عسکری ایسه بتون بتون محو درجه‌سنه کلمش اولدیغندن وبواحواله منضم اوله‌رق قائمه بلیه‌سی دخی کچن سنه وارداتی نصف درجه‌سنه تنزیل ایدوب مصارفدن اولمقدار آچیق قالدیغندن بوراسی دخی باشقه‌جه بادئ حیرت اولمقده‌در احوال معروضه مصالح عمومیهٔ ولایتك فهرست اجمالیسی اولوب بوحالدن شکایت ایدنلرك الك بیوکی و باشلیسی فرنکلر اولدیغی کبی بونك دوامندن و نتایجندن پولتیقه‌جه الك بیوك استفاده ایتمك استیانلر دخی ینه آنلر اولدیغندن شوحاله برنهایت ویرلمز ایسه انکلیزلرك اناطولی اصلاحاتی وسیله‌سیله امور ولایاتی انکلیز مأمورلری یدینه ویرمك ایستدکلری مثللو سوریه‌یه دخی یا آنلر ویا فرانسزلر بویله بروسیله ایله

ال آلمق تصمیمنده بولندقلری معلوم اولمغله برکره آنلرك شو تکلیفاتی وجوده کله‌جك اولورسه چونکه استناد ایتدکلری آثار سوء اداره میدانده اوله‌رق آوروپانك هرطرفنه بروشور و غزته‌لرله نشر اولندیغی جهتله افکارعمومیه کندولره موافق اولدیغی کبی برالشامك برر قطعه‌سنه یرلشدیردکلری مکاتب ومدارس وقولونی قوتیله اورالرجه حصه‌دار اولمق ایستیان دولتلر دخی آنلرك پولتیقه‌سنی ترویج ایده‌جکلرنده شبهه‌یوقدر بنابرین بورایه ورود عاجزانه‌مله برابر ولایتك تنظیم امور ومصالحنه کمال سرعتله تشبث اوله‌رق شمدی‌یه‌قدر عرض وبیان ایلدیکم مطالعات شو مخاطراتك اوکی آلنمق مقصدینه منحصر ایدی مأثر همم علیه‌لریله مرکز متصرفلغی مسئله‌سی حل اولنمش ایسه‌ده بونکله ایش بتمیوب اصل مصلحت ولایت امور مالیه‌سنك بر اساس صحیح اوزرینه تنظیمیله محاکمك اصلاحی و خصوصیله ملکاً و مصلحةً مضرتندن باشقه دولت و ملت ایچون یار و اغیاره قارشو مورث خجالت و شرمساری اولان ارتکاباتك کلیاً منعنه لازم اولان تدابیرك اجراسی والحاصل پادشاهمزك تأسیس ایتدیکی اصول عدلیه‌نك حقیله اظهار آثار فعلیه‌سیله خلقك تأمین افکاری قضیه‌سی اولوب حال بویله ایکن مجلس وکلاده قرار ویرلدیکی وجهله ممالك شاهانه‌نك عمومی حقنده دردست تصور و تذکر اولان نظامات و قوانین یقینده یاپیلوب میدانه کله‌جك اولسه بیله چونکه شمدی‌یه قدر یاپیلان نظاماتده هیچ بر ولایتك احوال و ایجابات خصوصیه‌سی ملاحظه‌یه آلنمایوب نظامك هرمحلده علی‌الاطلاق و مطرداً اجراسی التزام اولنمسیله ثمراتی وجوده کلمدیکی و بناءً علیه دولتجه شمدی‌یه قدر بونجه قوانین و نظامات یاپلمیشیکن دولت علیه‌ده نظام وقانون اولمدیغنه دائر اسناد اولنان قصور و نقصانك مجرد بوحالدن نشأت ایلدیکنی پك کوزل بیلدیکم جهتله موعود اولان نظاماتك دخی بوراجه مطلوب اولان

اصـلاح احواله کفایتی امید اولنه‌میوب شمدیکی حالده ایسـه خطرسز وسکته‌سز اوله‌رق بر مدت دها بویله‌جه دوام ایده‌جکنه اعتقاد ایتمك نقدر یاکلش ایسه بر ایشك چاره و دواسنی بیلوبده انی یاپمق اقتدارنده اولمامق و انتاج ایده‌جکی مضرتی بیله بیله قبول ایتمکه متحمل اولمق دخی قوللرنجه مشـکل اولمغین شو مطالعات و ملاحظاتك بر کره‌ده بو وجهله صورت خصـوصیه‌ده اوله‌ق نظرکاه عالیٔ فخیمانه‌لرینه عرض و بیـانه مجبوریت کلمشدر ینه هرحالده

۱۷ مارت ۹۵

مدحت

ایکنجی لایحه:

مابین باشکتابتنه

قوانین و نظـامات جدیده حقنده شرف واقع اولان سـؤال عالی اوزرینه اك صکره تقدیم ایلدیکم شـفره‌لی عریضهٔ عاجزانه‌مده قوانین متخذه‌نك اساساً لزوم واصابتنه دیه‌جك اولمیوب فقط بحث و دعوا مملکتلرك و بونلرك سکنه‌سی اولان خلقك اختلاف عادات و اخلاقی جهتیله نسق واحد اوزره یاپیلان قوانین و نظاماتك اکثریسی اجراسز قاله‌رق اجرا اولنه بیلنلرك دخی آثار فعلیه‌سی مقصدك خلافنی منتج اولمسـیله ظهوره کلان مشکلاتك منشائی بوراسی اولدیغی عرض ایدلمشیدی بو بابده اصابت افزای سنوح وصدور بیوریلان امر و فرمان همایون حضرت پادشـاهی منطوق جلیلنه توفیقـاً بونلرك تعدیلاتی حقنـده وارد افکار قاصرهٔ عاجزانم اولان ملاحظاتی حاوی بر لایحه تنظیم و تقدیمی قرین مساعدهٔ سنیهٔ جناب تاجداری بیورلمسیله مع التشکر اشبو امر و فرمان همایونك انفاذ و اجراسنه مسـارعت متحتم ذمت عبودیت اولوب انجق از برمدت

ایچون وضع و اعلان بیوریلان قوانین و نظامات وتعلیماتك تعدد وتنوعی جهتله هربرینك حاوی اولدیغی مواد مختلفه‌یی نه تدقیق و موازنه‌یه و نه‌ده احاطه و اداره‌یه قدرت فکریه‌م مساعد اولمدیغی کبی مطلوب عالی اولان جهت دخی بو تفصیلات اولمیوب قوانین منتشره‌نك ولایتلرجه مصادف اولدیغی مشکلاتك اسباب و درجاتی حقنده‌کی معلوماتك سؤالندن عبارت اولمغله افکار قاصرهٔ عاجزانه‌مك محیط اولدیغی درجه‌ده بعض ایضاحاته ابتدار اولنور شویله‌که بر خلقك و برمملکتك اداره‌سی ایچون وضع اولنان قانونك حکمی لایتغیر اوله‌رق جمله حقنده بلا استثنا اجرا اولنمق شرط و لازم اولمغله قانونده اساس اولان شی بوراسی اولدیغی و بویله اولمز ایسه قانون دینله‌میه‌جکی مسلمدر اکرچه شمدی‌یه قدر نشر واعلان بیوریلان قوانینك قانونیتی مجلس مبعوثانك قبولیله مشروط اولمسیله بونلرك هیچ بریسی شمدیلك صورت قطعیه‌ده دکلسه‌ده مادامکه اتیده قانون اوله‌جغی اعتباریله نشر و اعلان بیورلمشدر بونلرك اجرا آتندن حاصل اولان تجربه‌لره کوره تعدیل و تصحیحیله لایتغیر برحاله قونلمسی لازم کلور قالدیکه نزد عالیده تعریفه حاجت اولمدیغی وجهله مملکتلرك و خصوصیله ممالك محروسهٔ شاهانه‌نك مشتمل اولدیغی بلاد و امصارك و بونلرده ساکن اولان اقوام متنوعه‌نك ایجاباتی و اخلاق و عاداتی بربرینه بکزه‌میوب مثلا بروسه و ادرنه‌ده وضع و اتخاذندن استفاده اولنان بر اصولك حلب وسوریه و بغداد کبی یرلرده موجب مضرت اولدیغی و بالعکس اورالرده فائده‌لی اولان شیلرك دیکرلرنده ضرری انتاج ایلدیکی والحاصل پك چوق شیلر واردرکه اجرا آتنك برمحلده عدل و دیکر محلده ظلم وغدر اولمق لازمکله‌جکی مملکتمزك تفصیل احوالنه وقوفی اولنلرك معلوم و مسلمیدر بناءً علیه قوانینك اجرا قلنه‌جق تعدیلات و تصحیحاتنده بورالری نظر اعتباره النه‌رق مملکتلرجه مطرداً و متساویاً اجرای احکامی

قابل اولان مادەلر نه ایسه انلرك بلا تغیر قانون اولەرق اجراسی و بونلرك خارجنده اولان یعنی هرمملکتك حالنه و اهالیسنك عادات وامزجەسنه کوره تغیر و تخلفی ضروری و طبیعی بولنان خصوصاتك محللری احتیاجاتنه توفیقی اقتضا ایدر یوخسه دیکر برمملکتك وخصوصیله اوروپا کبی علوم و مدنیتی درجهٔ قصوایه واصل اولان ممالکك احتیاجاتنه موافق کلمش اولان برقانون و نظامك حسن انتظامی هرنەقدر مسلم اولسه انی تمامیله الوب بزم مملکتده موقع اجرایه قویمق و انك اقتطاف ثمراتنه چالشمق عینیله اوروپاده یاپلمش و اقمشهٔ نفیسه نسج و اعمالنه مخصوص بولنمش اولان ظریف و نفیس برماکنەیی کتوروب نه انی ادارەیه مقتدر اولەجق عمله و نەده انك ایشلیەجکی محصولات و سائر اسباب وادوات یوغیکن انی ایشلتمکه چالشمق قبیلندندر مثلا قداسترو و استاتستیق و استقلال محاکم و اصول جبایت اموال و اصول ضابطهٔ مملکت خصوصلرنده و سائر احوال سیاسیەده اوروپاجه متخذ اولان قواعد و نظاماتك جملەسی او مملکتلرك مقتضیاتنه کوره یاپلمش شیلر اولەرق اوروپانك بوکونکی انتظام حالی دخی بونلرك ثمراتی اولمغله بوکا دیەجك یوقدر لکن شو دینلان شیلردن از جمله قداسترو واستاتستیق اصوللری ابتدا مملکتك املاك و اراضیسی مهندسلر معرفتیله اولچیلوب و خریطەلری یاپیلوب هرکسك حقوق تصرفیەسی و تصرفنده بولنان یرلرك قیمت صحیحەسنی تعیین اتمك و نفوسك قاعده اوزره وقوعاتی مضبوط اولمق و هرکویده براختیار مجلسی و هرناحیەده ناحیه مجلسلری بولنمق وافراد اهالی دخی بونلرك قواعد و نظاماتی هیچ اولمز ایسه بر مدت اولسون جبری اولەرق اجرایه قابل و مستعد اولمق مثللو شیلره محتاج ایکن بونلرك هیچ بریسی یاپلمیان و بر تك مهندسی اولمیان و حالا مقدار نفوسی بیلنمیان بر مملکتده شهری یوزاللی غروش معاشلی برکاتب ایله

قداسترو و استاتستيق نظاماتنك اجرا اولنه‌جغنی ظن و اعتقاد ايله ايشه باشلانيلور ايسه مقصدك وجوده كلامسی طبيعيدر و كذلك اصول محاكمه قانونلری حكمنجه دعاوی حقوقيه ايچون معين اولان بر طاقم معاملات رسميه‌نك اجراسيچون رفته رفته اهليتلی مأمورلر يتشـديرمكله برابر بر طرفدن دخی خلقك شو اصوله كسب الفت و قابليت ايده‌جكی زمانه‌قدر دوچار اوله‌جغی مشكلات امور طبيعيه و ضروريه‌دن عداولنه‌رق بونلردن مادةً وقوعه كله‌جك مضرتلرك اهميتی اولمسه بيله امنيت مملكتی اخلال ايتمسـندنطولايی مسئوليتی تماميله مأمورين حكومته عائد اولان اصحاب جرم و جناياتك اخذ و حبسنده و محاكمه‌سنده و تخليهٔ سبيلی خصوصنده مأمورين حكومتك مدخلی شويله طورسون خبری بيله اولمامسی التزام ايدلمك و صكره انلرك سوءاحوالندن ظهور ايده‌جك مسئوليتی حكومت مأمورلرينه تحميل ايدلمك نقدر ياكلش ايسه امور ضابطه‌نك قومانداسی وحركات سائره‌سی بر درجه‌يه‌قدر حربيه نظارت جليله‌سنه حواله‌ايله اورادن اداره اولنمق و والينك رأی و انهاسی الای بكنك انهاسيله تصديق ايدلمك‌دخی او درجه غريب و عجيبدر واقعا شو ياپيلان قانونلرك حكمنه‌تطبيقاً اوروپاده و خصوصيله فرانسه‌ده محاكمك وظائفی و كافهٔ امور اجرائيه‌سی بتون ايريلوب بر صورت مستقله‌يه قونلمش و پوليس و ژاندرمه وظائفی دخی حكومت سياسيه‌دن تفريق ايدلمش ايسه‌ده ايالاتده والی بولنانلرك وظايف مأموره‌لری دخی اكا كوره تعديل و تخصيص اولنمسيله بر مملكتده نقدر وقوعات اولسـه والی و متصرف اندن مسئول اولميوب جنحه و جنايات نوعندن ايسـه پوليسه و دعاوی حقوقيه و جزائيه ايسه محاكمه و اموال دولتك تحصيلاتنه متعلق ايسـه ماليه مأمورلرينك ادارەسنده بولنـان تحصيلدارلره‌عائداوله‌رق‌انلرك‌دخی‌هر‌بری‌مركز دولتده مرجعلرينه‌مربوط اولديغی و تحرير املاك و نفوس و تنظيم مملكت كبی امور ايسـه دوائر

بلديه اداره‌سنده بولندیغی جهتله والی و متصرف مقامنده بولنان ادملرك وظیفه‌لری و ایشلری عادی بر نظارتدن و معاملات رسمیه‌ده توسطدن عبارتدر اکرچه مأثر توجهات قدسیت ایات حضرت پادشاهی ایله بزم مملکتك دخی او درجه بر صورت منتظمه‌یه کیرمسی ارزو اولنه‌رق بوده او یولده مقدماته تشبثله حاصل اوله‌جغنده شبهه یوغیسه‌ده یاپیلان قانونلر و نظاملر مقدمات نوعندن اولمیوب اوروپاده اك متمدن ملتلرك نیجه سنه‌لردنبرو علوم و معارف قوتیله واصل اولدقلری درجه‌یه کوره بر اصول اداره اولدیغی حالده بو اصولی بردنبره بزم مملکتده اجرا اتمك ممکن اوله‌میه‌رق نهایت اکثریسنك شمدیکی کبی اجراسز قالمسی وبر طاقمنك عکس مقصدی منتج اولمسی طبیعیدر پادشاهمز افندمز حضرتلرینك تجدید اساس دولت واعمار ملك و مملکت نیات خیریه‌سیله تأسیس بیوردقلری قانون اساسینك یوز سکزنجی ماده‌سنده ولایاتك اصول اداره‌سی توسیع مأذونیت و تفریق وظایف قاعده‌سی اوزرینه مؤسس اولمسی حقنده سبقت ایدن وعدعالی دخی ولایاتك هر طرفنده یوللر و شمندوفرلر و تلغرافلر و سائر وسایط لازمه و خلقجه استعداد کامل حصولیله اوروپانك احوال منتظمه‌سی درجه‌سنه یتشنجه‌یه قدر مملکتلرك ایجابات موقعیه‌سنه کوره اداره‌سی محللرینه براغلمق ملاحظهٔ صائبه‌سنه مستند اولدیغی حالده شمدی بونك تمامیله عکس و مخالفی اوله‌رق و لایتلرجه کافهٔ مفردات امورك مرکز دولته جلب و جمعی طوغری اوله‌میه‌جغی مستغنیٔ عرض و بیاندر یوقاروده عرض و بیان اولندیغی وجهله و لایتلرجه اولان احتیاجات یکدیکرینه مقیس اولمدیغی جهتله عمومی حقنده اولان نظریاتده بو درجه‌دن زیاده بیان رأی و افکاره اقتدار و معلومات عاجزانه‌م مساعد اولمیوب فقط شو موقعده ایکی سنه‌یه قریب مدت کوریلان و تجربه ایدیلان احوالدن حاصل اولان وبو ولایته

مخصوص بولنان معلوماته كوره مشكلات موجوده‌نك منعیله ولایتك حسن اداره‌سی ایکی شقدن برینك اختیارینه موقوف اوله‌رق بونك بریسی یوقاروده ذکر اولندیغی وجهله امور عدلیه و مالیه و ملکیه حقنده عمومی ولایتغیر حکمنده اولان قوانیندن ماعدا اصول و نظامات موقع و محللرینك ایجابات و احتیاجاتنه کوره نصل و نوجهله لازم کلور ایسه اقتضالری قرارلشدیروب لایحه‌لری تقدیم قلنمق اوزره بورایه حواله‌سی و دیکری نشر اولنان قوانین و نظاماتده بیان بیورلدیغی اوزره ولایاتك کافهٔ اموری مرکزدن اداره و رؤیتله هر اداره درسعادتده مرجعی اولان دوائر عالیه طرفندن مسئول اولمق اصولی ترجیح بیورلدیغی حالده ولایتك مسئولیتنه محل قالمیه‌جغندن بوراسنك امر رسمی ایله تعیین بیورلمسی ایجاب ایدر ایشته خلاصهٔ افکار و ملاحظات عاجزانه‌م بوندن عبارت اولمغله هرحالده وجه اسلمنك اختیاری رأی عالی‌یه منوطدر افندم

٧ مایس ٩٦ مدحت

....

١٢

سوریه ولایت جلیله‌سنه:

خدیو سابق اسماعیل پاشانك اوغلی حسن پاشانك درسعادته کلمك اوزره برندیزیدن حرکت ایتمش اولدیغی خبر آلنمش اولمسی اوزرینه مشارالیه اسماعیل پاشانك خدیویت جلیلهٔ مصریه‌دن انفصالندن طولایی اخذ ایتمش اولدیغی حال و موقع ایجابنجه درسعادتده اقامته مساعده اولنمش ایسه‌ده تلافیٔ مافات مقصدیله بعض تشبثاتدن خالی قالمه‌مش اولمسی و مخدوملرینك مسلك و افکاری دخی عینی اولمسی محتملات قویه اولمغله بو مثللو تشبث ایسه دولت علیه‌نك مصر اوزرنده اولان حقوق حکمرانیسندن

طولایی بین‌البولتیقه حقوق و منافع سلطنت سنیه‌یه مورث مضرات
اوله‌جغندن بشقه بونلرك شو حال و املاك ترویجی قصدیله وقوع بوله‌جق
سعی و حرکتلری داخلاً دخی راحتسزلغی موجب اوله‌جغندن کرك
مشارالیهك و کرك مخدوملرینك دارالسلطنت سنیه‌ده و ممالك محروسه‌نك
سائر جهاتنده اقامتلرینه مساعده اولنمه‌سی خصوصنده باب عالیده انعقاد
ایدن مجلس وکلاجه متحداً تصویب اولنه‌رق اولبابده تنظیم اولنان مضبطه
حضور حضرت پادشاهی‌یه عرض اولنمش و مضبطهٔ مذکوره‌ده معزولین
وکلا ایله بعض وزرا تخصیصات تعیینی تصویب ایلمش اولمغله بو رأی
و مطالعه نزد عالئ آصفانه‌لرنده قرین قبول اولدیغی حالده کیفیتك تلغرافله
اشعاری و اولبابده بر کونا مطالعهٔ علیه‌لری بولندیغی حالده کذا تلغرافله
اشعار کیفیت اولنمسیله برابر صورت مطالعه‌لرینی حاوی طرف چاکری‌یه
ایلك پوسته ایله بر ورقه ارسالی باارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی تبلیغ
اولنور اولبابده بنده

٣٠ کانون اول ٩٥ علی فؤاد

. . . . . .

١٣

مابین همایون باشکتابتنه :

قرق سنه‌دن متجاوز خدمت دولتده اتعاب وجود و افکار ایدرك
سن عاجزانم واصل درجهٔ شیخوخت اولمسیله ایفای خدمته اقتدارم
قالمدیغندن سوریه ولایتندن عفو بیورلمقلغمله برابر ممکن ایسه درسعادتده
واقع بنده خانه‌لرنده ویاخود مدللوده اولان ویرانخانه‌ده و بوده اولمز ایسه
سوریه سواحلنده تعیشه الویره‌جك بر محلده عائلهٔ عاجزانه‌مله یرلشمك
و بقیهٔ عمری دعای حضرت پادشاهی ایله کچورمك اوزره لطف و عنایت
حضرت ولی‌نعمته عرض دخالت ایدرم

٧ تشرین اول ٩٥ مدحت

باش وكالت جليله‌يه :

خدمت دولتده سن عاجزانه‌م بوندن بويله فكراً و وجوداً ايفـاى خدمته عدم اقتدار درجه‌سـنه واصل اولديغندن عفو عاجزانه‌م حقنده بر قاچ هفته‌دنبرو حاضرلديغم استعفانامه‌نك تقديمنى بعض وقوعات مجبره تعجيل ايدرك همان تقديم اوزره ايكن دونكى كون مقام وكالته تشريفلرى باعث تأخير اولمشدى بوكون محمود نديم پاشانك داخليه‌يه مأموريتى نيت عاجزانه‌مى قطعى بر درجه‌يه كتورمكله مابين همايونه عرض كيفيت اولندى بوراسنى اشعاردن مقصدم استعفانك مقام وكالته تشريفلرى زمانه تصادف اتمسنك بشقه معنايه عطف ايدلمامسى ملاحظه‌سـنه مستنددر هرحالده معروض عاجزانه‌مك حسن ترويجيله مخلصـلرينك عائلهٔ عاجزانه‌مله بر مناسب طرفه چكيله‌رك اغياره احتياجدن مصون بر حالده اتمام بقيهٔ عمر اتمك ايچون شفاعت و همت و عنايت عليه‌لرينى رجا ايدرم

٧ تشرين اول ٩٥ مدحت

باشكتابتدن كلان جواب:

واليلكدن استعفا حقنده كشيده بيوريلان تلغرافنامهٔ اصفانه‌لرى منظور عالئ حضرت شهريارى اولدى ذات عاليلرينك سوريه ولايت مهمه‌سنجه اجراآت حسنه‌يه موفقيتلرى بوكره سير لياردك اولطرفدن عودتيله واقع اولان معروضـات و افاداتيله دخى تأيد ايدرك خدمت عليه‌لرينك نزد عاليده مظهر تقدير و تحسين اولديغنى حاوى بر قطعه تلغرافنـامه ايله تلطيفلرى و اثناى اجراآتده تصـادف بيورلمقده اولديغى واصل سمع همايون اولان بعض مانعه‌لر و مشـكلاتك حل و برطرف ايدلمسى ايچون بونلرك نه‌كبى شيلردن عبارت بولنمقده اولديغنك دخى استفسارى مصمم

ایکن طرف اصفانه‌لرندن شو مآلده بر تلغرافنامه‌نك ورودی تأسفی استلزام ایلدی · اسباب استعفا اوله‌رق سن عالیلرینك واصـل مرتبهٔ شیخوخت اولمسی بیان بیورلمش ایسـده معلوم عالیٔ داوریلری بیورلدیغی اوزره امور دولتده طول مدت استخدام استحصال وقوف و تجربه‌یه وسـیلهٔ منفرده اولوب ذات دولتـلری بونجه مدتدنبرو حاصل ایلمش اولدقلری معلومات و مهارتك ثمرات نافعه‌سی ادراك و اقتطاف اولنه‌جق و پادشاهمز افندمزك اعز آمالی اولان ملك و دولتلرینه خدمت حسنه ابراز بیوریله‌جق بر زمانده امور سلطنت سنیه‌دن دست کش فراغ اولملرینه حمیت مسلمه‌لری قائل اولمیه‌جغی مثللو جناب دولتلری کبی مصالح و مهام سلطنت سـنیه‌ده اکمال تجارب و معلومات اتمش بر بندهٔ قدیمك شـویله بر زمانده ایشسز براغلمسنه قلب حکمت اوب حضرت ملوکانه دخی راضی دکلدر بناءً علیه استعفا حقنده بیان اولنان شو اسبابك قبولنه مساعده اولنه‌مز بوندن بشقه بغتةً برنیاز و مراجعتده بولندرمغی ایجاب ایدن هرنه اسباب و وسـائل وار ایسه طوغریجه مابین همایونه شفره‌لو تلغرافله اشعار بیورلمسی ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی اقتضای عالیسندن اولدیغی جواباً بیان اولنور

١٠ تشرین اول ٩٥ بنده

علی فؤاد

مابین همایون باشکتابت جلیله‌سنه جواب :

١٠ تشرین اول ٩٥ تاریخلی و شـفره‌لی تلغرافنامهٔ عالیـلری اخذ اولندی تنزلاً و مرحمةً صادر اولان سؤال عالی‌یه کمال تضرع ایله عرض تشکر ایدرم بنده‌کزی اویله براسترحامه اجبار ایدن شی وجود عاجزانه‌مك عدم تحملی ایله برابر اداره‌سـندن مسؤل اولمقلغم طبیعی اولان ولایتك

احواليدر بوولايتك كافۀ اموری ذاتاً بوزلمش وسواحلك مواقع واهاليسی
عادتا اجنبيلر بيننده تقسيم اولنمش و ايچرولری دخی مسئلۀ حربيه‌دنصكره
بشقه فسادلره اوغرامش اولديغندن ابتدا بو تفرق و اختلافك ازاله‌سيله
خلقك زير سايۀ دولتعليه‌ده مستظل امن وعدالت اولملرينی تأمين ايده‌جك
شيلر ياپلمق وبوده موقعك واهالينك طبايعنه كوره اولمق لازمكلور ايكن
قونيه وانقره ولايتلرنده نه ياپيلور ايسه عينيله بوراده دخی انك اجراسی
التزام بيورلمسيله بونلرك اجراآتی خلقی برقاتدها تبريد ايدرك اجانبه ميل
واستعداد كوندن كونه زياده‌لنمكه باشلامش و بوحال ايچنده محافظۀ امنيت
مملكت ايچون معين اولان قوتك استعمالی بشـقه اداره‌ده ويالكز اندن
ترتب ايدن مسؤليت والی اوزرنده اوله‌رق دنياده هيچ برقاعده‌يه اويميان
بويله براصولدن تولد ايدن اختلافات دخی بوفنالقلره منضم اولمش اولمغين
بوحال ايله شو ولايتك التی ای وبر ييل دها دوام ايده‌ميه‌جكنی كورديكمدن
عرض معذرته مجبوراولدم عاجزلری هرنره‌ده نصل خدمت امر وفرمان
بيوريلور ايسه اختيارلغه باقيه‌رق تحصيل رضای ولی نعمت ايچون افنای
عمر اتمكله افتخـار ايدرم بورانك اصـلاح احوالنه كلنجه بونك تدبير
منفردی بو ولايت ايچون اقتدارينه اعتماد اولنور بر والی انتخاب اولنه‌رق
كافۀ امور ملكيه وماليه و اعماريه‌سنك بورالرجه موقعك و اهاليسنك استعداد
وقابليتنه موافق برصورتله تنظيمی ضمننده كندويه صلاحيت و مأذونيت
كامله ويرلمسی و ادارۀ مملكتك اسباب و ادواتی برالده بولنمق ايچون مقدما
بغـداده ياپيلديغی كبی داخلاً قوۀ عسـكريه استعمالنك والی‌يه تفويض
و توديعی صورتی اولمغين مجرد شرفصادر اولان مساعدۀ سـنيۀ حضرت
پادشاهی‌يه مستنداً عرض ماوقع حاله ابتدار ايلدم ١١ تشرين‌اول ٩٥
مدحت

جواب تلغرافی :

جواباً وارد اولان تلغرافنـامهٔ عالیلری بالوصول پیش نظر همایونه عرض اولندی طرف اصفانه‌لرندن بکله‌نلدیکی وجهله تحصیل رضـای ولی نعمت ایچون المنةلله افنـای عمرله مفتخر اولدقلرینك اشعاری نزد شاهانه‌ده زیاده محظوظیتی موجب اولوب سلام التفات انجام شاهانه‌لرینك طرف اصفانه‌لرینه تبلیغیله تلغرافنامهٔ مذکور مندرجاتی اوزرینه تعلیمات حکمت آیات حضرت ملوکانه‌نك ایکی اوچ کون ظرفنده طرف دولتلرینه بیلدیریله‌جکنك و بعض اوامر و اراده‌لرینی تبلیغ مأموریتیله سرای همایوندن برینك دخی نزد عالیلرینه ارسـالی مصمم و مقرر اولدیغنك اشعاری شرفصادر اولان ارادهٔ سنیه مقتضاسندندر

۱۲ تشرین اول ۹۵ بنده

علی فؤاد

١٤

باش وکالتدن مدحت پاشایه کلن
تلغرافنامه صورتیدر :

۱ تشرین اول ۹۵ تاریخلو داخلیه نظارت جلیله‌سنه مبعوث ایکی قطعه تلغرافنـامهٔ اصفانه‌لری مجلس وکلاده مطـالعه اولندی حورانده وقوعبولان حادثه اوزرینه اتخاذ و اشـعار بیوریلان تدابیر مناسب وبجا کوریلوب ردیف طـابورلری حقنده اشعار سـامیلری وجهله طرف سرعسکری‌یه تبلیغات اولنمشـدر مسئله‌نك مبدأ حدوثیله برابر وسیلهٔ توسعی اولنلر کملر ایدوکنك ایضاحاً اشعاری و برده ردیف طابورلری

مدت مدیده سلاح التنده قالملری ایچون حادثه‌نك بر آن اول حسن صورتله باصدیرلمسی اسبابنك استحصالی خصوصنك طرف عالیٔ اصفانه‌لرینه توصیه‌سی قرار مذاکرات اقتضاسندن اولمغله اولبابده

٣ تشرین اول ٩٥ باش وکیل
سعید

جواب تلغرافی :

٣ تشرین اول ٩٥ تلغرافنامهٔ سامیلرنده حوران حادثه‌سنك سبب توسعی استیضاح بیورلمغله تفصیلی لازم کلمشدر مشهور لجانك اتصالنده و اکثر وقوعاتده انکله برلکده اولان جبل دروز اهالیسی کاملاً درزی طائفه‌سیدر بونلر مصریون زماندنبرو جریان ایدن وقوعات ایله شمارمش اولدقلرندن دولته عسکر و تکالیف نقدیه ویرمدکلرندن بشقه اطراف و جوارده قتل و قطع طریق مثللو وقوعه کلان فنالقلرك جمله‌سی اشبو جبل دروزك تحت انضباط و اداره‌ده اولمامسندن نشأت ایدر کچن سنه انکلیز پوسته‌سنی اوران و بو سنه ایکی قپولیده برکاربانی اوروب آدملرینی قتل ایدن بونلر اولوب اموال وحیوانات مغصوبه‌نك بر طاقمی جبل دروزده بولدیرلمش ایسه‌ده فاعللری حقنده بر شی یاپیله‌مامشدر ایشته اوراسی هرتکلیفدن مستثنا ملجاء اشقیا اولمغله سائر محللردن دخی بویولده کچنمك استیانلر و از چوق برجنایته جرأت ایدنلر وعسکر فرارلری وجبل لبنانده اولان درزیلرك فنالری بش التی سنه‌دنبرو اورایه التجا وهجرت اتملریله جمعیتلری پك زیاده تکثر ایدوب جبله صیغمدقلری جهتله حوران قراسنه تجاوزله اهالیسنی قاچیروب شمدی‌یه قدر اون یدی قطعه قریه‌یی ضبط اتمش اولدقلری کبی دیکر قریه‌لری دخی برر برر ضبط اتمك

ایچون بویله و سائل جزؤیه ایله مضاربه و مقاتله چیقارمق عادتلریدر.
بوراسنی حوران عربلری کوزلجه اکلامش اولدقلرندن بو دفعه‌کی وقعه.
اوزرینه انلرده عجلون وقنیطره اهالیسیله و بر طاقم عربان ایله بالاتفاق.
درزیلر اوزرینه حرکته حاضرلنمشلردر کوندریلان مأمورلر معرفتیله اجرا
ایدیلان نصایح اوزرینه حورانلیلر توقف و امره اطاعتله برابر درزیلردن.
بو شقاوته متجاسر اولنلرك جلبیله محاکمه طلبنده دخی اصرار ایتدکلرندن.
و درزیلر ایسه بوکا یناشمیوب برقاچ بیك مسلح جمعیتله بونلرك مقابلنده.
طورمقده بولندقلرندن طرف مشیریدن سوق اولنان عسکر قوماندانننك.
درزیلرله بالمخابره اصلاح ذات البینه چالشدیغی ایشدلمکده ایسه‌ده درجاتنه کسب.
معلومات اولنه‌مدیغندن حقایقنك طرف مشیریدن سؤالی لازم کلوراولبابده.

٦ تشرین اول ٩٥ بنده

مدحت

مدحت پاشا طرفندن بشنجی اردو مشیری احمد ایوب پاشایه
یازیلان تذکره:

دولتلو افندم حضرتلری

دمنجك الدیغم تذکرهٔ علیه‌لرنده درزیلرك برطرفدن مصالحه تکلیفنده.
بولنوب دیکر طرفدن اردوکاهك صوینی کسه‌رك عسکری حرباً صو المغه
اجبار ایلمکده اولدقلرینه دائر سعادتلو جمیل پاشا حضرتلرندن کلان
تلغرافنامه اوزرینه طرف مشیریلرندن یازیلان جوابنامه‌نك صورتی ارسال.
بیورلدیغندن بحثله استفسار رأی و مطالعه بیورلمش اولوب واقعا شو
مصلحتك کسب اتمش اولدیغی رنك و صورته کوره محتاج رأی وتدبیر.
جهتلری وارسه‌ده بونلرك بیان وتعریفی طوغری ویولنده اولمق ایچون.

ابتدا جوابنامهٔ عالیلرنده مندرج بعض فقره‌لرك نفس الامره و ایجاب مصلحته توفیقی لازم اولدیغندن بونلرك ایضاحاتنه ابتدار اولنور شویله‌که جواب عالیلرینك فقرهٔ اولیسنده وقعه‌نك سبب حدوثیله صورت جریانی بوراجه معلوم اولمدیغی بیان بیوریله‌یور حالبوکه ٢٦ ایلول ٩٥ و ١ تشرین اول ٩٥ تاریخلریله بو مصلحته دائر حضور عالیلرینه یازمش اولدیغم تذکره‌لرك مندرجاتی موضح اولمق اوزره حوراندن کلوب تقدیم قلنان و اوراده‌کی مفرزه ضابطلری طرفندن صوب عالیلرینه کلان تلغرافنامه و اوراق سائره‌ده بیان اولندیغی اوزره وقعه‌نك اصلی بر قیز منازعه‌سندن و بومنازعه اثناسنده بصرالحریری قریه‌سی اهالیسیله بر نفر درزی بیننده ظهوره کلان مضاربه‌دن تحدث ایده‌رك او صره‌ده بصرالحریری قریه‌سنك اوته طرفنده واقع قریه‌ده‌کی درزیلر مسلحاً بصرالحریری قریه‌سنه هجوم ایله اهالیسندن سکز اون کشی‌یی بغتةً قتل اتمش و بونلرك هجومنه قارشی بصرالحریریلر طرفندن وقوعبولان مدافعه‌ده درت بش مقتول وقوعبولمش اولدیغندن بونك اوزرینه بر طرفدن حورانلولر دیکر طرفدن درزیلر یکدیکرینی اوروب قیرمق ایچون تجمع ایتمسیله اوچ بش کون ایچنده مصلحت شو درجه‌یی انتاج ایتمشدر ایشته وقعه‌نك سبب حدوثی وصورت جریانی معلوم ومیدانده اولدیغی کبی بو ایشه اوك ایاق اولان وبصرالحریری قریه‌سنه مسلحاً هجوم ایدن و اوراده قتل نفسه تصدی ایلیان اشخاص دخی بصرالحریرکوینك اوته‌سنده اولوب اسمی تخطر اولنه‌میان درزی کوینك اهالیسندن معلوم الاسامی اشخاص اولمغله مادهٔ قتالك بر جمعیت طرفندن ایقاع اولنمسیله اصل قاتللرك کیملر اولدیغنك درزیلرجه دخی معلوم اولمدیغندن و یاخود عند المحاکمه تبین ایتمیه‌جکندن بحث ایتمکه حاجت یوقدر ظن ایدرم ینه جوابنامهٔ عالیلرینك دیکر بر فقره‌سنده حورانلولر درزیلرك تکلیفی وجهله استیفای دیته راضی اولدقلری حالده

حکومته عائد اولان جهت نظامیه‌سی آیرو طوتلمق و اشبو صورت تسویه‌ایله تفرعاتی جانب حکومتدن کوندریلان مأمورین و طرفین مشایخی معرفتیله قرارلشدیرلمق امور طبیعیه‌دن اولدیغی بیان بیورلمسنه نظراً بو مصلحت ایکی درجه‌یه تقسیم بیورلمش اوله‌یورکه بونك بریسی حقوق شخصیه و دیکری جهت نظامیه اولمق لازم کله‌یور و حورانلولر مصالحه‌یی قبول ایدوب حقوق شخصیه بتدکدن صکره جهت نظامیه دخی حکومت مأمورلرینه براغیله‌رق ارتق عسکرك ایشی قالمامش اوله‌یور بنده‌کزك فکر قاصر عاجزانه‌مه قالور ایسه مصلحتك محتمل اولمدیغی ملاحظات ایله مجرای طبیعیسندن چیقارلمسنه چالیشلوبده اضاعهٔ وقت ایتمکدن ایسه ایشك صورت وقوع و حدوثی اورته‌یه قونیله‌رق و حکومتجه و عسکرجه بو مثللو احوالده قانوناً و نظاماً نصل حرکت اولنمق لازم کله‌جکی قرارلشدیریله‌رق مأمور و قوماندانلره اکا کوره تعلیمات قطعیه ویرلمك اقتضا ایدر چونکه مصلحت کوزلجه تشریح اولنورسه کوریلورکه بو حادثه تبعهٔ دولت علیه‌دن ایکی فرقه بیننده وقوعه کلمش و هر ایکی طرف یکدیکرینی اورمق نیتیله مسلحاً تجمع ایتمش اولدیغندن و موقعیده مرکز اردوی همایونه سکز اون ساعت مسافه‌دن عبارت بولندیغندن بوکا اوزاقدن سیرجی کبی باقمق البته جائز اولمایوب بونلرك یکدیکرینی اضراردن منعی و قنغی طرف حقلو ایسه حقوقنك استحصالی لازم و واجب اولدیغی مسلمدر ایشك ابتدا ظهوری بر منازعه‌دن عبارت ایسه‌ده طرفیندن تجمع ایدن اهالیٔ مسلحه برقاچ بیك نفر اولمغله بوکا ضبطیه استعمالی کافی و ممکن اوله‌میه‌جغندن نظام و قانون دولت موجبنجه قوهٔ عسکریه‌یه مراجعت اولنمق لازم کله‌رك اولبابده طرف عالیلرینه یازیلان تذکرهٔ عاجزانه‌م موجبنجه لزومی قدر عسکر سوق و ترتیب بیورلمش و بونلره قوة الظهر اولمق ایچون بیروتدن ردیف طابورلری دخی جلب اولنه‌رق

بو قوته علاوةً حكومتدن دخی درت بلوك ژاندارمه معیت عسکریه‌یه ویرلمش اولمغله شو حالده ایشك جهت حقوقیه و یاخود جهت نظامیه‌سی نه ایسه بو وجهله سوق اولنان قوۀ عسکریه‌نك اثر اجراآتی اولمق لازم کلور بناءً علیه حورانلولر استیفای‌دیت ایتدکلری حالده مسئله‌نك جهت نظامیه‌سی حکومت مأمورلری‌معرفتیله قرارلشدیرلسون دینلمك‌کوندریلان عسکرك هیچ برشی یاپمیه‌جغنی فرض ایتمکه موقوفدر معلوم عالیلری بیورلدیغی اوزره حورانلولر بو مسئله‌ده مغدور و مظلوم اوله‌رق خلاصهٔ ادعالری آدملرینی‌قتل‌ایدن درزیلرك جلبیله اجرای محاکمه‌لری استدعاسندن عبارت اولمغله بوکا ایسه هیچ بر دیه‌جك اولمادیغندن و بونکله برابر اکر قوۀ حکومتله خصملری جلب اولنمیه‌جق اولور ایسه کندولری سلاحلری قوتیله جبراً خصملرینی المغه مقتدر اولدقلرینی بیان ایدرك تجمعلری دخی بونك ایچون اولدیغندن شو حالده کندولری درزیلرله سویلشه‌رك مقتوللرك دیتلری اوزرینه مصالحه ایده‌جك اولورلر ایسه قاتللرك طوتلمسی و جزا ایدلمسی کبی دولته عائد اولان حقوقك آتی‌یه تعلیقی وسیله‌سیله مجرد ایشك بتورلمسی ایچون بوندن اغماض عین ضروری اوله بیلور ایسه‌ده ایشك درجه‌سی بو صورتده اولمیوب حورانلولر مطلقا خصملرینك جلبیله دولتك حکم قانونی نه ایسه انك اجرا اولنمسنی طلبده اصرار ایدوب طورر وبو دعوادن طولایی احقاق حق‌ایچون بش‌طابور پیاده ایله بر طاقم سواری و ضبطیه مفرزه‌سندن مرکب بر قوت‌دخی اوراده موجود بولنور ایکن حورانلولری اوچه ایله صلح ایچون اجبار اتمك حکومتك و عسکرك قدر و شاننی اخلال ایده‌جکندن بشقه فیما بعد حوران ولجه‌نك درزیلر النده و انلرك تحت حکمنده براغلمسنی دخی منتج اوله‌جغنده شبهه یوقدر جانب ولایتدن محلنه میعوث مأمورلره کلنجه بونلر مجلس تمیز رئیسی سابق

صالح افندی ایله طابور اغاسی بوزو حسن اغا و برده جبل دروز قائمقامی برازی محمود اغادن عبارت اولوب بدایت حادثه‌ده تحقیق ماده ایچون کوندرلمش ایسه‌ده ماده کسب جسامت و اهمیت ایدرك مشارالیه جمیل پاشا قومانداسیله سوق عسکر اولنمسی اوزرینه آرتق ایشده چتاللق اولماق ایچون کافهٔ اجراآتك قوماندان مشارالیهه محول اولمسی طبیعی و مسئله‌نك اصل روحی ایسه شو متهملرك عسکر قوتیله اله کچوریله‌رك عدلیه مأمورلرینه تسلیمی قضیه‌سندن عبارت بولندیغی بدیهی ایدوکنه وبر مدتدنبرو خسته اولان سلیم بك کسب صحت ایدرك موقع عسکری‌یه کلمش اولدیغنه بناءً مومی‌الیه صالح افندینك همان عودتی کندویه یازلمش و اوراده قالان مأمورلرك دخی هر حالده قوماندان مشارالیهك رأیی وجهله حرکته صرف مساعی ایتملری وظیفه‌لری اقتضاسندن بولنمشدر اولبابده

١٢ تشرین اول ٩٥ مدحت

باش وکالتدن مدحت پاشایه کلن شفره‌لی تلغراف:

درزیلرك تأدیبلری ایچون واقع اولان تدارکاته قارشو انکلتره سفیری علی‌الاتصال نزد عاجزی‌یه کله‌رك پك زیاده اظهار تأثر اتمکده و بو یولده اولان افاداتی خارجیه نظارت جلیله‌سنه دخی تبلیغ ایلمکده‌در انکلتره دولتنك درزیلر و فرانسزلیلرك دخی مارونیلر حقنده اولان صحابت معنویه‌لرینه دائر مدار افکار کوسترمکده اولدقلری امور معلومه‌دن اولمسیله درزیلر علیهنده وقوعبوله‌جق تدابیر و حرکات عسکریه‌دن انکلیزلر خشنود اولمدقلری کبی درزیلرك تجاوزات و تعدیاتی آرتدقده مارونیلرك مغدور و مظلوم اوله‌جقلری سررشته‌سیله فرانسه‌نك نصل

تشكيلات وحركاتده بولنمق استيه‌جكنه سوق اولنه‌جق عسكرك كشفياتى حقنده فرانسه قونسلوسنك طرف آصفانه‌لرندن واقع اولان سؤالى دخى دلالت ايدر الحاصل درزيلرك بيان اولنان احوالى واقعا بك چركين اولديغى كبى بونلرك تأديبسز قالملرى قاعدهٔ حكومته موافق اوله‌مز ايسه‌ده بونلرك حال شقاوت اشتماللرى بك اسكى بر شى اولوب شمدى‌يه دكين امر اصلاحلرنجه وقت مناسب بولنه‌مامش اولديغى حالده بودفعه امنيت عموميه‌لرى قوهٔ عسكريه استعمالنه ضرورت مس ايتديره‌رك اوزرلرينه سوق اولنه‌بيله‌جك قوتك تمامئ كفايتى فرض اولنسه بيله نتيجه‌سنده كرك درزيلرك و كرك حورانليلرك اسابنى اصل ادارهٔ محليه‌نك طوق و انتظامنه ميل ايدرك و حورانليلر طرفندن او يولده استعمال نفوس اولنه‌رق بونك نتيجه‌سى دولتعليه ايچون خيرلى اولميه‌جغى نزد حقايقدانئ آصفانه‌لرنده محتاج ايضاح دكلدر بوجهتله بوراجه اك سالم طريق درزيلرك تماميله دائرهٔ انقياده آلنملرينك زمان مرهوننه و ولايت جليله‌لرينك حصول تامئ اصلاحاتنه تعليق ايدلمسنده و شمديلك حورانليلرله درزيلرك تأليف ايدلمسنده كورلمشدر درزيلر بر مقدار بدل صلح اعطاسنه يناشدقلرينه و بوكا دخى حورانليلرك موافقت ايتمدكلرينه دائر اولان اشعارعاليلرى بادئ نظرده بوتأليفه مانع كورينه‌بيلور ايسه‌ده ايش ينه بيويوب اداره‌جه و پولتيقه‌جه بر طاقم نظرياته تصادف ايده‌بيلمه‌سى خاطراتنه قارشو مادامكه محلنجه حورانليلره بدل صلح اعطاسيله تسويهٔ مصلحت تنسيب اولنمشدر كندولرينه موجب مشكلات اولماق ايچون دولت عليه‌نك مجرد تبعه‌سى بيننده ظهوره كلان اثر مباينتى ياتشديرمق مقصد فتوتكارانه‌سنده بولنديغى اعلان ايدرك حورانليلرك نمقدار تضمينات ايله قناعت ايتملرى قابل و لازم ايسه انك طرف دولتدن ويرلمسى دخى قابل اوله‌جغندن بوصورتك اجراسنه دخى

ماذونیت آصفانه‌لری توصیه اولنمشدر والحاصل طلب اولنان طابورلرك ارسالی حقنده طرف سرعسکری‌یه تبلیغات لازمه اجرا اولنمش ایسه‌ده طرفینك تألیف افکاری ایچون شمدی‌یه قدر استعمال اولنان و سائط کافی دکاسه مقدملری دخی واقع و فائده‌سی مشاهده اولندیغی اوزره ایکی طرفك نفوذ و نصیحتلرینی تاثیر ایتدیره‌بیله‌جك اشراف محلیه‌دن مناسبلری کوندریله‌رك و ایجاب ایدر ایسه بالذات عزیمت بیوریله‌رق و سائر وسائط کافیهٔ تألیفیه‌یه مراجعت اولنه‌رق شو ایشك قوهٔ جبریه ارائه‌سنه حاجت قالمقسزین بتورلمسنه کمال اهمیتله انتظار اولنور

١٣ تشرین اول ٩٥ باش وکیل

سعید

باش وکالته جواب تلغرافی:

اولجه دخی اشعار اولندیغی وجهله حوران غائله‌سی ایکی قریه ارasنده بر قیر منازعه‌سندن تحدث ایتمش و کیتدکجه توسع ایدرك بیومش بر مسئله‌در ایکی طرفده مجتمع اولان اوچر دردر بیك نفوس مسلحه‌دن متجاوز خلقك یکدیکرینی اوروب قیرمسنه اوزاقدن باقمق قابل اولمیه‌جغندن ابتدا مأمور و ضبطیه و متعاقباً عسکر کوندریله‌رك طرفینك یکدیکرینه مهاجمه‌سی تأخیر ایدلمکله برابر مشایخی جلب ایله ایشك باصدیریلوب بتورلمسی تکلیف اولندقده حورانلولر درزیلرك بغیر حق قتل ایتدکلری ادملرك قاتللری یا حکومت قوتیله جلب اولنه‌رق محاکمه‌لرینك اجراسی ویاخود کندیلری دها کثرتلی اولدقلرندن درزیلرك اوزرینه کتمك ایچون رخصت ویرلمسی ادعاسنده اصرار اتدیلر درزیلر

ایسه بویله مرافعه ومحاکمه عادتلری اولمدیغی بیانیله و امثال اولور خوفیله متهملری تسلیمدن امتناع ایله برابر عسکرك بولندیغی موقع قارشوسنه تجمع ایدرك و عسکرك ایچدیکی صویی کسه‌رك بر طرفدن بو وجهله سلاح ایله مقاومته و دیکر طرفدن حورانده اسلام و خرستیاندن مرکب کویلری غصب و غارته باشلادیلر و دونکی کون ینه درت قریه‌یی یغما ایدوب اهالیسندن ایکی نفری قتل وبر خیلیسنی جرح اتدکدن صکره یولده بولدقلری درت کشی‌یی دخی قتل ایلدیلر بوندنطولایی کندولره لاینقطع ادملر کوندریله‌رك مجرد مصلحتك باصدیرلمسی ایچون استیلان یکرمی اوچ کشیدن هیچ اولمز ایسه بر مقدارینك اولسون حکومته تسلیمی لزومی اکلادیله‌رق هردرلو تأمینات ویرلدیکنك اوزرینه درزیلر نهایت بر مقدار بدل صلح اعطاسنه یناشمش ایسه‌لرده بوکا دخی حورانلیلر اظهار موافقت اتمدیلر بو قدر وقوعات اوزرینه درزیلره بر شی دینلمیوب حوران اهالیسنی بونلره قیردیرمق حالجه و پولتیقه‌جه عظیم مخاطراتی مستلزم اوله‌جغنده و بونکله برابر حوران سنجاغنك کاملاً درزیلرك تحکم وتغلبلری التنده قاله‌جق بر نتیجه‌یی انتاج ایده‌جکنده شبهه یوقدر شو حالده استعمال قوهٔ عسکریه‌دن بشقه بر چاره تخطر و ملاحظه بیوریلور ایسه معالتشکر انك استحصالنه چالیشلور

۱٤ تشرین اول ۹٥ بنده

مدحت

جواب تلغرافی:

درزی مسئلهٔ متحدثه‌سنك تدبیر مصلحانه ایله تسویه‌سی لزومنه مادامکه رأی سامیلری دخی متحددر بو ایشك تکرارینه حاجت اولمیان

بر صورت مرضیه‌سنه مبنی استعمال قوته محل قالمیه‌جق صورتده بر حسن نتیجه‌یه ایصالی اسباب مؤثره‌سنك سریعاً استحصالی و الحاصل طرفینك تسکین افکارینه جداً صالح و مقتدر اولان ذوات واسطه‌سیله تدابیر تألیفیه‌یه مراجعت بیورلمسی و او حوالیده حضور آصفانه‌لرینك تأثیر و فائده‌سی بشقه اولدیغندن محل حادثه‌یه تسریع عزیمت داورانه‌لریله اتخاذ بیوریله‌جق تدبیرك بو طرفه دخی اشعاری و برده روش حاله و مشیر پاشانك مقام سرعسکری‌یه معوث تلغرافنامه‌سنه نظراً محاربه بر قاچ بیکه بالغ اولان طرفین جمعیتنك تفریقی ضمننده فریق جمیل پاشا طرفندن سوق اولنان بر بلوك قدر ژاندارمه نفراتنه دروزك تشهیر سلاح ایتمسی و بر یوز باشینك وفاتی وسیله‌سیله مقابله‌ده استعجال اولنمسندن نشأت اتمش اولدیغی اکلاشلمش وبو دخی غیرمناسب کورلمش اولدیغندن بو صورتله خود بخود مقابله‌یه تصدینك دخی منعی بالخاصه توصیه اولنور و شونکله برابر بوکون یارین حرکت ایده‌جك (مورد نصرت) واپوریله بورادن وکلیولیدن ایکیسی نظامیه و اوچی ردیف اوله‌رق جبخانه‌لریله برابر بیروته بش طابور عساکر عثمانیه کوندریله‌جکی طرف سرعسکریدن اشعار اولندیغی دخی تبلیغ اولنور باش وکیل

١٢ تشرین اول ٩٥ سعید

جواب تلغرافی:

حورانه عسکر سوقی درزیلری اورمق نیتیله اولمیوب اولکی تلغرافنامه‌ده دخی عرض اولندیغی وجهله طرفیندن بش اون بیك نفوس مسلحه یکدیکرینی اورمق ایچون حاضرلنمش اولدقلری جهتله بونلره

هیچ بر شی دینلمیه‌رك اوزاقدن باقمق ممکن اولمیه‌جغندن و خصوصیله یتمش آلتی تاریخنده‌کی وقوعاتدنطولایی مظهر مجازات اولان مأمورین ملکیه و عسکریه‌نك تقصیراتی مجرد شویله بر حال اوزرینه وظیفه‌لرینی ایفا اتمامرلرندن نشأت ایلدیکی معلوم ایدوکندن مجرد ایکی فرقه خلقی بربرینی قیرماق و بو صره‌ده مغدور اولنلرك حتی استحصال قلنمق مقصدندن عبارتدر تشبثاتك نتیجهٔ طبیعیه‌سی اوله‌رق جبل دروزك ضابطه‌سی حاصل اولور ایسه اوده ایکنجی درجه آرزو اولنان بر منفعت ایسه‌ده مادامکه بو درجه‌یه قدر کیدلمامسی اراده بیوریله‌یور اوراسنك آتی‌یه تعلیقی دخی‌ممکندر قالدیکه درزیلرك احوال شقاوتکارانه‌سی اشعار سامیلری وجهله اسکی بر شی اولوب شمدی‌یه قدر اولوریله اداره اولنـدیغی‌کبی طرف عاجزیدن دخی بوکونه قدر حسن اداره‌لرینه صرف مقدور اولنمش و حتی بو حادثه‌نك ظهورنده دخی رؤساسندن بر طاقمی شامده برلکده بولنمش اولدیغی حالده خبرك ورودیله کندولری اصلاح ماده ایچون مأموریتله و کمال رعایتله محل منازعه‌یه کوندرلمش اولدقلرینك اوزرینـه جمعیتله طوپلانوب یکیدن برطاقم قتل و نهب افعالنـه تصدی اتمشلردر بوحاله قارشو ایشك ینه اعمال اسلحه درجه‌سنه کتورلمیه‌رك بر صورت صلحیه ایله بتورلمسی اسبابنه چالیشلمقده و بونکله برابر جبل لبنانده‌کی درزی رؤساسنك رستم پاشا واسطه‌سیله عرض اتدکلری توسط کمال ممنونیتله قبول اولنه‌رق ورودلرینه انتظار ایدلمکده ایکن دونکی کون صباحلین اردوکاهه اوچ چاریك مسافه‌ده درزیلرایله حورانلو و لجالولرك محاربه‌یه طوتشمش اولدقلری اردوکاهده خبر آلنه‌رق و بونلرك تفریقی نیتیله بر بلوك ژاندارمه و ایکی بلوك مفرزه کوندریله‌رك بونلرك وصولنده درحال اوزرلرینه درزیلر آتش اتمسیله ایکی ژاندارمه دوشمش و طابور آغاسی یاره‌لنمش اولدیغنك اوزرینـه قوماندان جمیل پاشـا ایکی بلوك

عسکر آلەرق يتشدکده اکا دخی تشهیر سلاح اتملرندن عسکردن بر یوزباشی و اون بش نفر شهید اولدیغندن طبیعی تحدث ایدن محاربه بو کیجه یاریسنه قدر ممتد اولمش و کیدن عسکر اردوکاهه رجعت ایلمش اولدیغی مشارالیهك بوصباح طرف مشیری‌یه کلان تلغرافدن آکلاشلمشدر بو وقعه اوزرینه شوراده بوراده نقدر عسکر وار ایسه ارسالنه طرف مشیریدن تشبث قلندیغی کبی حکومتدن دخی الده موجود اولان هولو پاشا مجلس ادارەدن بر اعضا ایله کوندرلمك اوزره ترتیب اولنوب شو حالده ایشك بر صورت معتدلەده تسویەسی اول امرده حوراندەکی درزی جمعیتنك بر قوۀ کافیه ایله تبعیدینه موقوف اولمغین درسعادتدن موعود اولان عسکرك برآن اول یتشدیرلمسی واجبەدن بولنمشدر

۱۷ تشرین اول ۹۵ بنده

مدحت

باش وکالتدن مورود تلغراف :

درزی ایله حوران اراسنده اولان مسئله اوزرینه طرف عالیلریله مخابراتی شامل تلغرافنامەلر و طرف سرعسکریدن مورود تذکره مجلس وکلاده مطالعه اولندی قرارمذاکرات اولجه طرف سامیلرینه بیلدیرلدیکی وجهله ایشك مصالحةً تسویەسی چارەسنك استحصالی مرکزنده دائر اولمغله برابر سطوت عسکریه ارائەسنه و بالذات عزیمت دولتلریله بتورلمسی اسبابنك استکمالی خصوصنك عهدۀ استیهال عدۀ اصفانەلرینه تودیع و حوالەسی و استیلان عسکرك همان سوقی و بوخصوصده مشیر پاشا حضرتلرینك رأی اصفانەلریله حرکت اتمك اوزره تعلیمات مقتضیه اعطاسی

خصوصنك دخی طرف سرعسکری‌یه تبلیغی بالتنسیب سرعسکر مشارالیهایه تبلیغ قرار اولنمشدر ایشك درجهٔ اهمیتی و باب عالینك رأی و افکاری اول و اخر چکیلن تلغرافنامه‌لردن معلوم عالیلری اولمغله لطفاً اردوکاهه عزیمتله ایشك صلحاً و سریعاً بتورلمسی همم علیهٔ اصفانه‌لرینه توديع قلنور

٢٢ تشرین اول ٩٥ باش وکیل

سعید

جواب تلغرافی :

٢٢ تشرین اول ٩٥ تاریخلی وشفره‌لی تلغرافنامهٔ سامیلری جوابیدر : درزی مسئله‌سنك مادامکه صلح صورتیله تسویه‌سی نزد حضرت پادشاهیده ملتزمدر بو نتیجه‌یه لازم‌اولان اسبابك استحصالی لطفاً بوعبد عاجزه براغیله‌رق برقاچ‌کون دها صبر بیورلمسی رجا و هرحالده استعمال سلاحه حاجت اولمیه‌رق عسکرك و دولتك قدر وشانه موافق صورتله ایشه ختام ویریله‌جکی تأمین اولنور

٢٣ تشرین‌اول ٩٥ بنده

مدحت

مابین باشکتابتنه چکیلن تلغراف:

توجهات موفقیت ایات جناب پادشاهی ایله درزی مسئله‌سی برطرف اوله‌رق مشایخندن الك معتبرلری دونکی کون شامه کلوب استدعای لطف بوعنایت حضرت ولی نعمته متشبث اولدقلری کبی بصرالحریری وقعه‌سندن

طولابی ایچلرنده بولنسان قاتللرك تسـلیمنده طرف حکومتدن اصرار کوسترلمسیله بونلردن برحیات قالان درت نفرینی دخی کتوروب تسـلیم اتمش اولملریله مرقوملر لاجل المحاکمه حبس و توقیف ایدلمش و هیچ بر وقتده درزیلرك ارباب جنایتی تسلیم اتملری واقع اولمدیغی حالده بونلرك شو صورتله کتوریلوب تسلیمی انشـاءالله تعالی ایلروسی ایچون علامت خیر ایسه‌ده احوال آتیه‌نك تأمینی پك مهم اولدیغندن بوکاده امکان مساعد اولدیغی مرتبه صرف مقدور اولنمسی مقرربولنمشدر شوحالده صکره‌دن کوندریلن ردیف طابورلرینه لزوم قالمدیغی جهتله محللرینه کوندرلدکلری کبی حورانده و بوراده اولان طـابورلرك دخی اوچ درت کون ظرفنده صالیویرلمسی ذات مشیری ایله بالمخابره قرارلشدیرلمشدر

۲۹ تشرین اول ۹۵ مدحت

۱۵

مابین همایون باشکتابتنه یازیلان تلغرافنامه :

مأموریتدن عفو بیورلمقلغم استرحامیله کچن تشرین اول تاریخیله تقدیم اولنان معروضات عاجزانه‌م اوزرینه لطفاً و تنزلاً شرفصادر اولان امر و فرمان حضرت ولی نعمته امتثالاً بر مدت دها دوامه جبر نفس ایله تحمل ایدلمش و مقدمکی نیاز عاجزانه‌می تأخیره بادی اولان درزی مسئله‌سی کبی مسـائل و وقوعات برطرف اوله‌رق لله‌الحمد ولایتجه اهمیته شایان بر حال قالمامش ایدوکندن و نزد عالیده مجهول اولمیان اسبابه مبنی بوراده قالمقلغم امکانسز بولندیغندن لطفاً و مرحمةً عفو عاجزانه‌م خصوصنه مساعدهٔ علیهٔ پادشاهی‌یی رجایه جرأت ایلرم

۱۸ مایس ۹۶ مدحت

مابین همایون باشکتابتندن جواباً کلن تلغرافنامه :

١٨ مایس ٩٦ تاریخلی تلغرافنامهٔ عالیٔ اصفانه‌لری مشمول نظر عالی اولدی معلوم عالیٔ داوریلری بیولدیغی اوزره طرف حضرت پادشاهیدن نزد عالیلرینه اعزامی تصمیم بیورلمش اولان ذاتك شمدی‌یه‌قدر کوندریله‌مامسی ارادات و افادات سنیهٔ ملوکانه‌یی باب عالی جانبندن ذات سامیلرینه تبلیغ و تفهیم و معروضات جوابیهٔ داورانه‌لرینی خاکپای پادشاهی‌یه لایقیله عرض و تبیین ایده‌بیله‌جك واسطهٔ مؤتمنه‌نك خدمت مخصوصه‌سندن انفکاك ایده‌مامسی و بو اوصاف مطلوبه‌یی حائز برینك بولنه‌مامسی جهتی اولدیغندن شو وعد عالینك عدم انجازینك ذره‌جه بشقه بر سبب و معنایه حمل بیورلمامسی و تلغرافنامهٔ عالیٔ ولایتپناهیلرنده استعفای اصفانه‌لرینك نزد عالیده مجهول اولمیان بعض اسبابه ابتناسی اشعار بیورلمش اولمغله مقدمجه بنه بو خصوصه دائر تلغراف عالیٔ خدیوانه‌لرنده بسط اولنان اسباب ایکی شیئه منحصر اوله‌رق بری سن عالیلرینك مرتبهٔ شیخوخته واصل اولمسی بریده ادارهٔ ولایتجه حرکات اصفانه‌لرینك مقیدیتی ماده‌لری اولوب بو ایکی سبب خارجنده ذات اصفانه‌لرندن پادشاه و دولته خدمات صادقانه ابرازینه مجد و ساعی اولان بندکانك دم واپسینه قدر شرف خدمت سنیه‌دن عدم مهجوریتلری اخص و اقدم امالری اولمق لازم کله‌جکنه نظراً عذر شیخوخت حال موقع مقبولیت اوله‌میه‌جغی نزد دولتلرنده دخی مسلماتدن بولندیغندن و مقیدیت بحثنه کلنجه یقینده ولاة عظامك مأذونیتلری توسیع اولنه‌جق صورتده بر قانونك نشری دردست بولندیغندن بوسببده محو و مندفع اولور . اکر شو سببلر خارجنده سبب استعفا اولدیغی حالده تمامیله خاکپای همایونه عرض و بیان اولنمسی ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی اقتضای عالیسندندر اولبابده فرمان بنده

١٩ مایس ١٢٩٦ علی فؤاد

جواب تلغرافی :

استعفایه دائر تقدیم ایلدیکم عریضهٔ عاجزانه جواباً احسان بیوریلان تلغرافنامهٔ عالیلرنده مندرج اسباب خارجنده اوله‌رق بر مدتدنبرو نظامات و قوانین جدیده‌نك اجرا آتیله حصوله کلان مشکلات و شخص و ذاتمه عائد اوله‌رق هر طرفدن کوردیکم تحقیرات وسوء معاملات یکیدن استدعای لطف و مرحمت ولی نعمته مجبور ایتمشدر التی ای اولکی عریضه‌مده بیان اولندیغی وجهله خدمت پادشاهیده افنای عمر اتمك عزم قطعیسنده بولندیغمدن و عمر نهایته کلدیکندن بقیه‌سنك نجه اهمیتی یوقدر لکن عمردن دها اعز و اقدس بر حقیقت واردرکه اوده ناموسدر جریان معاملات و احوالك احتمالکه نفس الامره اصابتی و یاخود بشقه بر سبب و حکمتی اوله‌بیلور ایسه‌ده نظر و اعتقاد عاجزانه‌مده بونلرك جمله‌سی کرك اداره‌سی محول عهدهٔ عاجزانه‌م اولان ولایت امورینه وکرك شخص و ذاتمه عائد اولسون هر ایکی صورتده دخی اخلال ناموسی مؤدی بر درجه‌یی منتج اوله‌جغندن و خدمت دولتده قرق بش سنه‌دن زیاده مدت جانمدن اعز اوله‌رق محافظه ایلدیکم شرف و ناموسی لکه‌دار اتمك استمامکده معذور بولندیغمدن دنیاده هر درلو مطالبی ترك ایدرك بر طرفه‌چکلمکه قرار ویردم بوبابده لطف و مرحمت جلیلهٔ حضرت ولی نعمته تکرار عرض دخالت ایلرم افندم

۲۱ مایس سنه ۱۲۹٦ مدحت

مابین همایون باشکتابتندن جواباً کلان تلغرافنامه :

یکرمی برمایس طقسان التی تاریخلی تلغرافنامهٔ آصفانه‌لری لدی العرض منظور عالیٔ حضرت شهریاری بیورلدی بوانه دکین ناموس داورانه‌لری

طرف اشرف حضرت پادشاهیدن نه درجه محافظه بیورلدیغی جمله‌نك معلومی اولدیغی کبی بو صورتده حسب‌الانسانیه ذات خدیویلرنجه دخی مصدق و معترف اولمق لازمکلور ذات‌سامیلری مدت مدیده دولت علیه‌یه حسن خدمت ایتمش و حائز شرف وزارت اولمش اعاظم بندکاندن بولندقلری جهتله بوندن بویله دخی کرك ناموس و حیثیت ذاتیه‌لرینك و کرك حائز اولدیغکز رتبهٔ سامیه شان و شرفنك بر قاعده محفوظیتنه ولی نعمت بینت افندمزك متکفل بولندقلری تبشیراتنه ابتدار اولنور اجراآتنده مشکلاته اوغرانلدیغی بیان بیوریلان نظامات و قوانین جدیده‌دن مقصد قوانین‌عدلیه ایسه مدت نقایصی سائر طرفلرده وار ایکن مادهٔ قوانینك اساسنه اعتراضات ایتمامکله برابر اهلیتلی مأمورینك فقداننده طولانی اجراآت و تطبیقاتی بر خیلی مشکلاته تصادف ایده‌جکی سیرلیارد طرفندن دخی بالایحه عرض و بیان اولنمش و حتی بومقوله قوانینك وقواعدك اتخاذ و نشری لزومی جمله‌جه تسلیم و اعتراف اولنده اولدیغنه دائر دون کیجه بعض ذوات ایله مباحثات جریان ایتمشدر معلوم عالیلری اولدیغی اوزره اجراسی استیلان اصلاحاتك بری بلکه برنجیسی امور عدلیه‌نك تنظیم و تنسیقی ماده‌سی اولوب بویولده اتخاذ اولنان تدابیرك فعلیاتی هر طرفك اعتراضنه اوغرایه‌رق دولتجه مشکل بر موقعده قالنمقده‌در جناب‌دولتلری بونجه زماندر امور ملکیه و صنوف خدمات مهمه‌ده بولنمش اولدقلرندن استحصال بیوردقلری تجربه‌لره کوره کرك قوانین عدلیه کرك ادارهٔ ملکیه‌یه وقوفلری حسبیله نظامات سائره‌نك رأی آصفانه‌لری دائره‌سنده محتاج اولدیغی تعدیلات اکمال واتمامنه دائر بر لایحه تنظیمیله سریعاً و اقتدار و اهلیت و صداقتجه امنیت علیهٔ داورانه‌لرینی قزانمش بر ذاته تودیعاً طوغریجه مابین همایونه ارسالی امر وفرمان بیورلدیغنك و بو بابده طرف آصفانه‌لریله اجرای مخابره ایچون

او واسطهٔ مؤتمنه استخدام بیوریله‌جغنك و بندكانجه مقصود اصلی‌ پادشاه و دولتنه كماليله عبوديت و صداقتله حسن خدمتدن عبارت اولوب سمع اعتباره الثمغه شایان اولمیان بر طاقم قیل وقالدن اصلا مفتور و متأثر اولمیه‌رق او مسلك مستقیمده دوام اولنمق الجای لوازم بندكی بولندیغنك تبلیغنه و ذات حضرت پادشاهی خدمت واقعهٔ فخیمانه‌لرینی تماميله تقدیر بیورمقده اولوب ذات سامیٔ اصفانه‌لرینی سلام التفات ارتسام ملوكانه‌لریله تلطیف بیوردقلرینك تبشیرینه مسارعت قلندی فرمان بنده

٢٣ مایس ٩٦ علی فواد

جواب تلغرافی :

٢٣ مایس سنه ٩٦ تاریخلی جوابنامهٔ تلغرافیلرینك مندرجاتندن بنده‌كزجه الك مهم و قیمتدار اولان بحث و حقیقت التفات و توجهات علیهٔ حضرت ولی نعمت اولمغله ابتدا بو لطف جلیلك وجیبهٔ تشكرینی عرض ایدرم

ابحاث سائره‌یه كلنجه : قوانین و نظامات جدیده‌نك اساساً لزوم و محسناتنی اعتراف دكل ادعا ایدنلردن اولدیغم و خصوصیله عدلیه اصلاحاتنك برنجی طرفداری بولندیغم معلوم عالیلریدر لكن سوریه ولایتنك توجیهنده تلغرافله احسان بیوریلان تعلیمات حكمت آیات جناب پادشاهیده امر و فرمان بیورلدیغی و جهله ادارهٔ ممالك ایچون وضع اولنه‌جق قوانین و نظاماتك امزجهٔ اهالی‌یه و استعداد موقع و مصلحته كوره اولمسی شرط اعظم ایكن بو وجیبه‌یه رعایت اولنمیه‌رق نظامات جدیده نسق واحد اوزره یاپلمش و بونلردن بعضیلرینك جزؤی

تعدیلات ایله اصلاحی قابل ایکن آز چوق اخطاراتك استماع اولنمامسی دخی اصول اتخاذ قلنمش اولدیغندن یاپیلان شیلرك اجرا آتی طبیعی مقصدك خلافنی انتاج ایدرك اکثریسی دخی اجراسز قالمش و بر طرفدن اسکی اصول و قاعده‌لر ایسه عملدن ساقط اولمش اولمغین بو تحویلاتدن عجیب وغریب برشکل و حال میدانه کلمشدر بوحاله منضم اوله‌رق حکومت ایله دائرهٔ عسکریه بیننده اولان اختلاف مخاصمه‌یی منتج اولمسیله سوریه کبی فسادات داخلیه و خارجیه ایله مملو اولان بر مملکتك اداره‌سی اعانهٔ عسکریه‌یه محتاج ایکن وقوعات ایچون عسکر استندکجه مخالفت ایدلمك و کوندریلان عسکر کیرو النمق و یازیلان شیلره جواب ویرلمامك مثللو معاملات التزام اولنه‌رق اکرچه بوده کویا ذات و شخص علیهنه ظنیله یاپیلیور ایسه‌ده بوندن دولت و مملکتجه نه قدر مضرتلر وقوعه کله‌جکی وبر مملکتده اوطوران والی ایله مشیر آلتی ایدنبرو بربرینی کورمك میسر اولمز ایسه اومملکتك حالی نه دیتك اوله‌جغی مستغنئ بیاندر دیکر طرفدن ضبطیه مخصصاتنك تنزیلیله مملکتك ضابطه‌سنه ضعف کلمش و مأمورلرك معاشلری تنزیل اولنمسیله اکثریسی ارتکاب و یغمایه صاپمش و بر طرفدن محکمه‌لرك أصحاب جنایات حقنده طوتدیغی اصول امنیت مملکتی اخلال ایلمشدر حالبویله ایکن یومیه النان اوامرده هر حالك مسئولیتی ولایت اوزرینه عطف وتحمیل بیورلمقده اولمسیله ارتق بویله برحالك ایچنده طیانوب طورمق ممکن دکلدر هر نه ایسه بو مشکلاتك تفصیلاتی بو عریضه‌مه صیغمیه‌جغندن محض اصابت و حقمده اثر لطف و مرحمت اولان امر و فرمان همایون پادشاهی موجبنجه بو دفعه مأموراً و مسارعةً بر بنده‌لری انتخاب اولنوب کوندرلمك اوزره بولندیغندن آنك عودتنه قدر تحمله اجبار نفس ایدلمسی وجیبهٔ ذمت عبودیت عد اولنور

مدحت ٢٥ مایس سنه ٩٦

١٦

باش وكالت جليلهیه :

ترجمان حقیقت غزته‌سنك ٥ كانون اول سنه ٩٦ تاریخلی نسخه‌سنده دولت علیه علیهنه اوله‌رق آتنه‌ده باصیلان بر غزته‌نك مؤلفی منفیاً شامده اولوب بر ارالق یونانستانه فرار ایدن اسعد افندی اولدیغی بیان قلندقدن صوكره بونك معاونت فعلیه و نقدیهٔ عاجزانه‌مله یاپلدیغی ضمناً حكایه ایدلمش و ینه اوهفته چیقان مستجر غزته‌سنده اسم عاجزانه‌مك تصریحیله بو مفتریاتك انكلیزجه و فرانسزجه تفسیر و ترجمه‌سی بر صورت غریبه‌ده اعلان قلنمشدر ترجمان محرری اولان رزیلك حالی معلوم و اسعد افندیی بوكون شامده كورنلرك بو اعلاناته ویره‌جكلری معنالر كافی اولدیغندن بونك ایچون طرف عاجزانه‌مدن بر شی دیمكه حاجت اولمدیغی كبی دینله‌جك اولسه‌یله حسب‌القاعده اقامهٔ دعوی ایدلمك لازم كله‌جكی جهتله بوكاده تنزل ایدلمز ایسه‌ده اشبو اعلانات یالكز بنم شخص و ذاتمه منحصر اولمیوب یونانستانده غزته آچوب دولت علیهنه یازمق و نشر اتمك و بوكا آز چوق فعلی ویا معنوی معاونت ایلمك سیئات اولدیغی حالده بویله بر حركته تصدی ویا اشتراك ایدن ادمك بوكون ایدین ولایتی كبی بر قطعهٔ جسیمه و مهمه‌نك رأس حكومت و اداره‌سنده بولنمسی دولت علیه‌نك قدر و شان عالیسنی اخلال ایده‌جك بر حال اولمسنه نظراً مقالات مسروده‌نك تمامیله دولت علیه علیهنه اولدیغی نقدر صریح و ظاهر ایسه بونك مركز دولتده و باب عالینك امر و نظارتی تحتنده بولنان غزته‌لرله اعلانی دخی اوقدر چركین اولدیغندن مأموریت مناسبتیله بویله شیلره سببیت ویرلمكدن ایسه مجرد قدر و ناموس دولتی صیانت قصدیله

استعفا ایدوب چکلمك بنده‌کزجه اسلمْ و بر وقتدنبرو حاصل اولان
ارزویه‌دخی موافق اوله‌جغنه بناءً اولوجهله حرکت اولنه‌جق ایسه‌ده اولە
امرده رأی سامیٔ خدیویلرینه مراجعت ایدلمسی صدق و خلوص و طویتە
عاجزانه‌مه دها موافق اوله‌جغی ملاحظاتیله تصدیعه ابتدار قلندی هرحالده

٢٥ کانون اول ٩٦ مدحت

اوراق متفرقه

ماصلاق چفتلکی مقاوله‌نامه‌سنه دائر مدحت پاشا ازمیرده
موقوف ایکن حرمنه کوندردیکی تذکره :

حلیله‌مز خانمه

سیاه چانطه‌نك ایچ کوزنده مائی برظرف درونده جلوس همایونه عائد
اوراق بولندیغندن ایدروده وارث سلطنت اولان ذاته تسلیم اولنمق اوزره
لوندره‌ده ٦ نومرولی ایست اندیا آونیو (East India Avenue) ده
مقیم صراف موسیو مه‌یره کوندرلمسی و اولمدیغی تقدیرده مأمورینك
النه کچمه‌مك ایچون محو ایدلمسی لازمدر

مدحت

....

مدحت پاشا طرفندن سلطان عبدالحمیده تقدیم اولنان
تقریرك صورتیدر :

مشروطیتی وضع واعلاندن مرادمز استبدادی رفع وذات شاهانه‌کزی
وظائفکزده ایقاظ و وکلای دولتك وظائفنی تعیین و ملتمزك میانندە

مساوات کاملەیی تامین ایدوب ال برلکیله و کرچکدن ملکك اصلاحنه چالشمقدر

اوتوز سنەدنبرو نشر ایدیلوبده احکامی اجرا اولنمیان خط همایونلر کبی شمدیکی خط همایون ملوکانەلری بحران حاضرك اندفاعندن صکره بیله حکمسز قالمیەجقدر زیرا قانون اساسی‌یی اعلاندن مرادمز یالکز مسئلهٔ شرقیەنك حسن تسویەسنه مدار اولمق و آوروپالولرك علیهمزه اچیلان آغزلرینی قپامق ایچون نمایشدن عبارت بر جمیله دکلدر بوبابده ذات شاهانەلرینه بعض ایضاحات عرض ایلیەیم اولا ذات ملوکانەلرینه عائد اولان وظائف حکمدارانەکزی مطلقا بیلملیسکز زیرا بالجمله حرکاتکزدن ملت نظرنده مسئول اولەجقسکز بونکچون وکلای دولت و مأمورین حکومت اجرای وظائفندن امین اوللیدرکه درتیوز سنەدنبرو ملتمزی دنائته آلیشدیروب دولتی دوچار تدنی ایدن مداهنلکدن یقایی صیرالم بندەکزك ذات ملوکانەلرینه فوق‌العاده رعایتم واردر انجق احکام شرعشریفه تطبیقاً ملتمزك منافعنه مضر اولان اك اوفاق خصوصده بیله سزه اطاعت اتمکده معذورم چونکه مسئولیتم آغردر هم وجدانمدن قورقارم همده وطنمك سلامت و سعادتنی تأمین ایچون وجدانمله متعهدم فقط قورقارمکه بو افکار و افعالدن طولایی ایلروده دولت بندەکزی متهم و مسئول طوتسون شو عرض‌ایدەجکم طوغری سوزلردن قلبکز شبهەیه وارمسون نه چارەکه اك زیادەقورقدیغم بالاخره وجدانمك بندەکزی محجوب ایدوب مسئول طوتمسیله ملتمك طعن و توبیخنه اوغرامقدر ایشته بودهشتدرکه ذات شاهانەلرینی تصدیع‌ایچون بندەکزه جرأت ویریور

پادشاهم عثمانلیلر کندو کندولرینی اصلاح و اداره اقتدارینی حائز اوللیدرلر اصول مشورتله اداره اولنان بر ملتده نظام نەدر بیلیرمیسکز

تفصیله حاجت یوقدر بنده‌کزه امنیت ایدیکز افندم بونکله برابر رجال ملتدنده امین اولیکز

پادشاهم بنده‌کز بر بار ثقیل التندهیم عثمانلی صفتیله اجرای وظیفه ایده‌جکم بر مأمورك کندونی وجداناً مسئول طوته‌رق اجرای افعال ایتمسنك لزومی کبی بر وزیرده هم وجدانی هم ملتی نزدنده کندونی مسئول بیلملیدر امید و افتخار ایدرمکه وجدانمك بنده‌کزی مسئول طوته‌بیله‌جکی برحرکتده بولنمدم فقط ملتك بنده‌کزی مسئول طوتملرینه چالشمه‌لرینی ایسترم هم بو حاله فخرلنورم

پادشاهم طقوز کون اولیورکه معروضات متقدمه‌یی اسعاف ایتمه‌مکده دوام بیوریورسکز عمله‌نك آلتنه مشابه اولان نظامات مبرمه‌یی رد ایدییورسکز حالبوکه آلتنسز ایش کورلمز بو حال ایسه هنوز دهشتلی زلزله‌لردن محو و انقراض درجه‌سنی صاووشدیران بنای دولتی تعمیره چالشدیغمز صره‌ده سز عادتا ییقمق ایسته‌یورسکز دیه‌بیلیرم اکر بو اسبابه مبنی بنده‌کزی سرکاردن عزل ایدرسه‌کز رجا ایدرم عنان اداره مزاج شاهانه‌کزله اجراآت دولتی حال حاضرك اهمیت و الجاآتنه توفیقاً امتزاج ایتدیروب قوللانه‌بیله‌جك بر ید اقتداره تودیع بیورلسون هرحالده ....

قوللری

۱۸ کانون ثانی ۱۲۹۳ مدحت

.....

مابین باش کاتبی سعید پاشا طرفندن صدر اعظم مدحت پاشایه مورود تذکره‌نك صورتیدر :

پایتخت اهالیسنك ضیا پاشایی مبعوث انتخاب ایده‌جکلرینه و بوراده قالمسی ایچون برقاچ بیك امضایی حاوی عرضحال ویره‌جکلرینه دائر

بوكون استقبال غزته‌سنده بر بند منظور عالی بیورلمشدر بونك اوزرینه شویله اراده بیورلمشدرکه ضیا پاشانك مبعوثیتی قبول اولنه‌مز زیرا کندوسی بالخاصه متبوع مشروعی علیهنده بولنمق کبی بر سیئه ایله لکه‌دار اولوب بوراسی دلائل فعلیه ایله‌ده ثابتدر و قانون اساسی لکه‌دار اولنلری مبعوثلغه قبوله مساعده ایده‌مز شوراسی تعجب و دقته شایاندرکه بو ذاتك اهالی بیننده بر شهرت و توجه حاصل ایتمك امیدیله کرك مطبوعاتله وکرك سائر وسائط ایله هرنوع تشبثاتدن خالی اولمدیغی معلوم اولوب بوحاللر اوزرینه کندوسنه ابراز توجهده اصلا بر مجبوریت دخی یوغیکن مجرد صدر اعظممزك التماساتی رد ایتمه‌مك ملتزمز اولدیغندن وزارت و سوریه کبی مهم ومعتنا بر ولایته مأموریتنه مساعده‌اولندی شمدی بونك دخی قدرینی بیله‌میور و وزارت قوتنی درسعادتده استعمال ایتمك قیدنده بولنمقله برابر ارزوی وجدانی و اختیاریمز اوزرینه بعض حمیتکارانك مساعیسیله وجوده کلمش اولان قانون اساسینك مؤسسلکنی کندوسنه عطف ایدوب بو فقره‌یی دخی استقبالده اعلان ایتدیکی کبی لاینقطع بو نشریاتده بولنه‌یور و بعضاً دخی حسن نیتمز اضاعه اولنمق ایچون قانون اساسینك مرعیتی بزجه مرضی اولمدیغنه دائر روایت دوران ایدیور بنابرین ضیا پاشانك شو حرکاتی حقنده نه معامله لازم ایسه کندولرینه حواله ایدرم استقبال غزته‌سنك هیچ بر لزوم و زمانجه اسباب مقایسه اولمدیغی حالده فاضل پاشانك معهود مکتوبنی نشر ایلمسنه و بو غزته مؤبداً الغا اولنمش ایکن بوکره ینه انتشاری مقرون مسامحه اولمسنه اعتراض بیورلدی و غزته‌لرك میدانده اولان مناسبتسزلکلری اوزرینه بر چارهٔ عاجل تحریسی هرطرفجه خیرلی اوله‌جغی فرمان بیورلمشدر امر وفرمان حضرت ولی‌الامرکدر

٢٤ ذی‌الحجه ٩٣ بنده

سعید

دیکر

وقت غزته‌سی مدیری حقنده نه معامله اتخاذ اولندیغی سوأل بیورلمش اولدیغندن دون اخشام شرفوارد اولان تذکرهٔ سامیهٔ وکالتپناهیلری تقدیم اولندی شامل اولدیغی مطالعات اساساً قبول بیورلمغله برابر چونکه غزته‌نك بند معلومی فی‌نفس‌الامر مضر و منویات فاسده‌یه مبنی اولمسه بیله مادامکه بوغزته پادشاه خلعنه بر شیخ‌الاسلامك بر فتواسی کافیدر سوزینی بلا موجب نقل و نشر ایتمشدر بوماده اذهان ساده‌دلانی بر طاقم تمایلات فسادکارانه‌یه سوق ایتمك و فتاوای شرعیه‌نك مبتنی اوله‌جغی اسباب و شروطی لاشی منزله‌سنده عد ایدوب مرجع افتانك ارادهٔ مجرده‌سیله هر شیئك امکان اجراسنی عامه‌یه تعلیم ایلك دیمك اولوب بویله شیلره مسامحه اولندقجه اوراق حوادثك نائل اولدقلری مساعدهٔ سربستی‌یی دورلو فنالقلره استعمال ایده‌جکلری و مسمرك لایحه‌سنی آخر لسانده اولان ژورناللرکده نشر ایتمسی ملحوظ ایسه‌ده انلرك نشریاتی ترکجه مطبوعات کبی تأثیر ایده‌میه‌جکی جهتله امثالنه باعث انتباه اولمق اوزره وقت غزته‌سی و مدیری حقنده سبق ایدن ارادهٔ سنیه‌نك تسریع انفاذی تأکید و الده اولان مطبوعات قانوننك دخی بوکا مساعد اولدیغی اراده بیورلمشدر بر ده استقبال غزته‌سی صالی کونی چیقان نسخه‌سنده قانون اساسی خاقان سابق زماننده قبول اولنمش ایکن تأخر نشری بر طاقم احوال فاجعه‌نك ازدیادینه سبب اولدیغی زمیننده اوزون بر بند نشر ایتمش اولدیغندن یوقارووده حکایه اولنان مطالعات عالیه‌نك اصابتی و اوراق حوادثك آتیده عمداً و یا جهلاً بتون بتون بر طریق غیر مرضی‌یه سلوکدن منعلری مقصد عالیسنه مبتنی ایدوکی تأیید ایتمك اوزره ذکر اولنان نسخه‌نك جانب عالیٔ خدیویلرینه ارسالی فرمان بیورلدیغندن تقدیم قلندی امر و فرمان حضرت ولی‌الامرکدر بنده

١٨ ذی‌الحجه ٩٣ سعید